اُتاق تبریز

نشریه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز
شماره ۲۱ - آذر و دی ۱۴۰۳

مسخ مس

نقش مس سونگون در توسعه استان آذربایجان شرقی

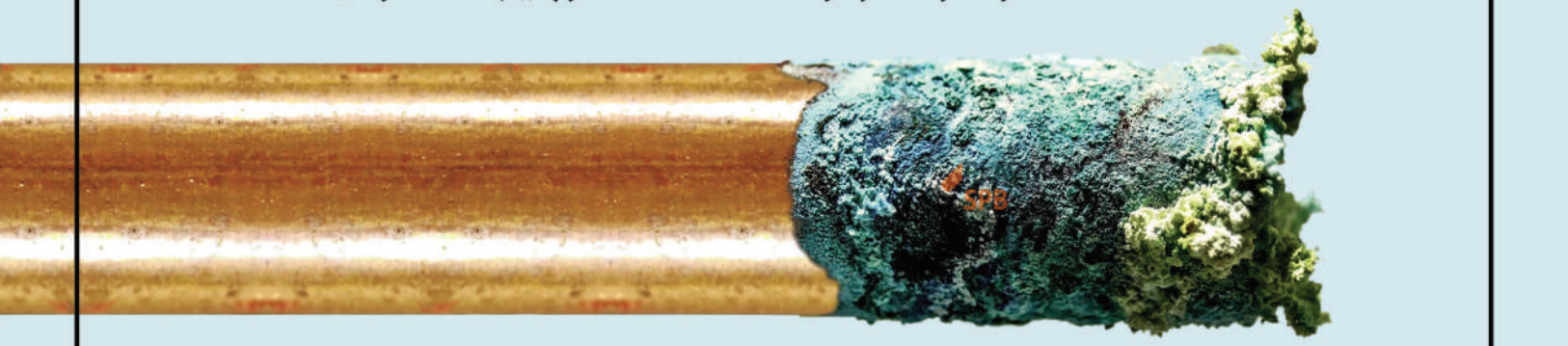

با آثار و گفتاری از:

یونس ژائله، صمد حسن‌زاده، بهرام سرمست، علیرضا نوین، مسعود بنابیان، قاسم خلیل‌نژاد قویدل، سید باقر شریف‌زاده
سید یوسف حسینی، یونس اکبرپور پایدار، مهدی امینی، امید اسمعیل ظفر
ساسان نیک‌رفتار خیابانی، ساناز شهابی، منصور حیدری، عزیز امن الهی، محمد سعید کرم‌زاده، عبدالله قاری‌زاده، سخاوت خیرخواه، مهدی رنجبر
سلیمان نوروزی، الهام سلامی، احمد حسن‌نژاد، افخم ابراهیمی، جعفر ساعی‌نیا، امین طبقچی، شهرام صادق‌زاده، طاها اعتمادی

WINTECH®

UPVC WINDOWS, DOORS and SHUTTER SYSTEMS

سند کیفیت WINTECH

وین تک ، پنجره یک

RAL OFFICIAL DISTRIBUTOR

"دارنده گواهینامه نشان کیفیت رال آلمان برای هفتمین سال متوالی"

تولید کننده پروفیل‌های درب و پنجره UPVC با تکنولوژی روز آلمان

آذربایجان شرقی، کیلومتر ۲۰ جاده تبریز صوفیان، شهرک سرمایه گذاری خارجی، گروه صنایع آدو

شماره تماس (دفتر مرکزی): ۲۹۸۹-۰۲۱

شماره تماس (کارخانه): ۲۹۸۹-۰۴۱

بسم الله الرحمن الرحیم

اتاق تبریز

نشریه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

شماره ۲۱ - آذر و دی ۱۴۰۳

سخن مدیرمسئول

فرصت‌ها و چالش‌های معدن مس سونگون در توسعه اقتصادی آذربایجان‌شرقی ۲

سخن سردبیر

نگرش سیستمی؛ راهکار توسعه پایدار مس سونگون و استان ۴

پرونده: نقش مس سونگون در توسعه استان آذربایجان شرقی

یادداشت رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز؛
مناطق میزبان معادن باید طعم منافع مادی و معنوی آن را بچشند ۶

گفتگو با رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز؛
لزوم فعال‌سازی زنجیره‌های ارزش معدنی استانی و منطقه‌ای ۸

محمد سعید کرم‌زاده• مروری کوتاه بر پیشینه‌ی معدن‌کاری در ارسباران؛ مس‌های قراجه‌داغ ۱۰

بهرام سرمست• عدالت در توزیع عواید معدن سونگون؛ حق مردم آذربایجان‌شرقی ۱۴

علیرضا نوین• مس سونگون؛ معدن استراتژیک با فرصت‌های بالقوه برای توسعه اقتصاد آذربایجان‌شرقی ۱۷

نقش مس سونگون در توسعه استان از نگاه هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز ۱۹

مرکز پژوهش‌ها• برآورد سهم معدن سونگون ورزقان در عایدی شرکت صنایع ملی مس ایران ۲۴

سید باقر شریف‌زاده• ظرفیت معادن آذربایجان‌شرقی مغفول مانده است ۲۹

منصور حیدری• زنجیره تولید محصولات مسی در ایران؛ مقایسه کرمان و آذربایجان‌شرقی ۳۲

عزیز امن الهی• علل عدم تحقق شرکت مس آذربایجان ۳۵

مهدی رنجبر• شرکت مس سونگون آذربایجان در سایه چالش‌های قانونی و اجرایی ۳۷

سخاوت خیرخواه• ۴ استراتژی استانی توسعه مس در آذربایجان ۴۰

سلیمان نوروزی• چشم‌انداز توسعه معادن و صنایع پایین‌دستی مس در آذربایجان‌شرقی ۴۴

احمد حسن‌نژاد• حقوق دولتی معادن: از وعده‌ها تا واقعیت‌های نگران‌کننده ۴۶

افخم ابراهیمی• توسعه پایدار مس سونگون، رؤیایی که باید تعبیر شود ۴۸

وضعیت صادرات ایران در محصولات مسی و مقایسه با جهان ۵۲

عبدالله قاری‌زاده• صنعت مس می‌توان به یکی از محورهای اصلی اقتصاد استان تبدیل شود ۵۵

جعفر ساعی‌نیا• خروج از سایه مس سونگون در جستجوی استقلال ۵۹

امین طبقچی• از واقعیت تا رویا؛ موانع استقلال مس سونگون آذربایجان‌شرقی چیست؟ ۶۱

علی محمدی‌پور• معدن مس سونگون مدلی برای توسعه پایدار استان ۶۳

تأثیرات استخراج مس بر کشور شیلی و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن ۶۴

بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی ۶۸

گزارش نمایشگاه‌ها و رویدادهای مهم اتاق

گزارشی از مراسم گرامیداشت روز ملی صنعت و معدن در تبریز ۸۳

گزارش اتاق تبریز از بیست و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی قطعات خودروی تبریز ۸۷

گزارشی از مراسم بزرگداشت دکتر سید محمد حسین مبین در اتاق بازرگانی تبریز ۹۱

گزارش اتاق تبریز از بیست و هشتمین نمایشگاه تخصصی صنعت خودروی ۱۴۰۳ ایران- تبریز ۹۴

گزارش اختصاصی اتاق تبریز به‌مناسبت روز جهانی استاندارد ۹۸

گزارش اختصاصی اتاق تبریز از یازدهمین نمایشگاه ملی صنایع دستی ۱۰۲

گزارش اتاق تبریز از هشتمین نشست مجمع تشکل‌های صادراتی فرش دستباف کشور ۱۰۶

گزارش اتاق تبریز از بیست و پنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی صنایع غذایی در تبریز ۱۱۳

گزارشی از مراسم رونمایی کتاب «قانون تجارت ترکیه» در اتاق تبریز ۱۱۶

گزارشی از مراسم نشست روسای اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور در تبریز ۱۱۹

گزارشی از نشست کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان ۱۲۴

گزارشی از همایش بسیج تجار و فعالان اقتصادی کشور ۱۲۸

گزارش اتاق تبریز از حضور صنایع فولادی آذربایجان‌شرقی در بیست‌ویکمین نمایشگاه ایران متافو ۱۴۰۳ ۱۳۶

گزارشی از نشست مشترک کمیسیون کشاورزی اتاق ایران و تبریز ۱۴۱

گزارشی از مراسم بیستمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت حمل‌ونقل و خدمات ترانزیت تبریز ۱۴۸

گزارش گروه اعزامی اتاق تبریز از حضور در ارمنستان و شرکت در اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا ۲۰۲۴ ۱۵۲

گزارش اتاق تبریز از نمایشگاه بین‌المللی جیتکس ۲۰۲۴ ۱۵۶

گزارش اعزام هیئت اتاق بازرگانی تبریز به جمهوری خلق چین - شانگهای ۱۶۳

دریچه‌ای به جهان

مروری بر اقتصاد جهانی در ۳ ماهه گذشته (مهر ماه تا آذر ۱۴۰۳) ۱۷۴

جمهوری خلق چین ۱۷۰

انرژی

حسن سیاهی• مطالعه موردی هزینه و درآمد یک احداث نیروگاه خورشیدی در صنعت ۱۷۷

هما رفیعیان• تیم رهبران ووکا VUCA: چالش‌ها و راهکارها برای مدیران ۱۸۱

رویدادهای اتاق بازرگانی تبریز

رویدادهای اتاق بازرگانی تبریز در مهر، آبان و آذر ۱۴۰۳ ۱۸۴

گزارش تصویری ۲۴۳

عملکرد اتاق بازرگانی تبریز ۲۴۵

هیئت نمایندگان و هیئت رئیسه - مرکز داوری - بخش بین‌الملل - شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی- مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز- واحد آموزش - کمیسیون‌های مشورتی - کارنه تیر- صدور کارت- گواهی مبدا - روابط عمومی

صاحب امتیاز:
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

مدیرمسئول:
مسعود بنابیان

سردبیر:
ساسان نیک‌رفتار خیابانی

همکاران:
ساناز شهابی، منصور حیدری، سهند شهبازی، الهام سلامی، طاها اعتمادی، افخم ابراهیمی، محمدسعید کرم‌زاده، شهرام صادق‌زاده، فرانک نوروزی، جعفر ساعی‌نیا، امین طبقچی، فائزه قره‌پور، امیر ملک‌زاده، فرناز پورعباس، احمد حسن‌نژاد

عکس:
بهزاد عزیزپور، مینا نوعی، پینار رحیمی، ریحانه رضایی و رضا خدایی

طراحی و صفحه آرایی:
حمید کرمی غازانی

نشانی:
تبریز، خیابان ارتش شمالی، شماره ۶۵، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

تلفن:
(۰۴۱) ۳۵۲۶۴۱۱۱

تلفن سفارش آگهی:
(۰۴۱) ۳۵۲۶۴۱۰۱ - ۳۵۲۶۴۱۱۳

وب سایت: www.tzccim.ir
تلگرام: @tzccim
اینستاگرام: @tzccim

توضیحات مجله:
نشریه اتاق تبریز از تمامی صاحبان اندیشه، و قلم در حوزه‌های مربوطه مقاله می‌پذیرد. از ارسال‌کنندگان مطالب درخواست می‌شود شرح کوتاهی از مشخصات فردی، سوابق علمی و تحصیلی، سوابق اجرایی، تالیفات و ترجمه‌های خود را به همراه عکس به نشانی ایمیل news@tzccim.ir ارسال کنند.
آراء و نظرات چاپ شده در نشریه لزوما بیانگر دیدگاه نشریه اتاق تبریز نیست.
نشریه اتاق تبریز در ویرایش مطالب دریافتی آزاد است.

"سخن مدیر مسئول"

مسعود بنابیان
نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز

فرصت‌ها و چالش‌های معدن مس سونگون در توسعه اقتصادی آذربایجان‌شرقی

مس یک فلز حیاتی است که در صنایع مختلف از جمله ساخت‌وساز، حمل‌ونقل، الکترونیک و... استفاده می‌شود. معادن مس محرک اصلی رشد اقتصادی در بسیاری از کشورها بوده‌اند، با این حال، فرآیند استخراج می‌تواند هزینه‌ها و اثرات زیست محیطی قابل توجهی داشته باشد. اهمیت استخراج مس در اقتصاد جهانی را می‌توان از طریق مشارکت آن در ایجاد شغل، توسعه زیرساخت‌ها و درآمدزایی برای دولت‌ها مشاهده کرد. معدن مس فرصت‌های شغلی بسیاری را برای میلیون‌ها نفر از جمله معدنچیان، مهندسان و کارکنان پشتیبانی فراهم می‌کند. این صنعت همچنین به توسعه زیرساخت‌ها مانند جاده‌ها، خطوط برق و سیستم‌های آب که برای رشد اقتصادی ضروری هستند، کمک می‌کند. علاوه بر این، استخراج مس از طریق اخذ مالیات، حق امتیاز و سایر هزینه‌ها درآمد قابل توجهی برای دولت‌ها ایجاد می‌کند که از این درآمد می‌توان برای تأمین مالی خدمات عمومی و برنامه‌های اجتماعی مانند آموزش، مراقبت‌های بهداشتی و کاهش فقر استفاده کرد.

همانطور که اشاره شد، معدن مس به عنوان یک صنعت، مواد خام با ارزشی را برای طیف وسیعی از کاربردها از ساخت‌وساز تا الکترونیک فراهم می‌کند، با این حال، فرآیند استخراج آن هزینه‌بر است. یکی از هزینه‌های اولیه مرتبط با معدن مس، هزینه‌های اکتشاف و توسعه است. این هزینه‌ها در مراحل اولیه فرآیند استخراج، زمانی که شرکت‌ها در جستجوی ذخایر مس هستند، مطرح می‌شوند. هزینه‌های اکتشاف و توسعه می‌تواند شامل هزینه‌های مربوط به بررسی‌های زمین‌شناسی، حفاری و مطالعات امکان‌سنجی باشد. این هزینه‌ها بسته به محل، اندازه و کیفیت ذخایر مس می‌تواند متفاوت باشد. هزینه‌های سرمایه یکی دیگر از مخارج عمده مرتبط با استخراج مس است که شامل هزینه‌های انجام شده، حین ساخت معدن و زیرساخت‌های لازم مانند جاده‌ها، خطوط برق و سیستم‌های آب است. هزینه‌های سرمایه‌ای بسته به اندازه و موقعیت معدن و همچنین پیچیدگی زیرساخت‌های مورد نیاز می‌تواند متفاوت باشد. سومین هزینه، هزینه‌های عملیاتی است که هزینه‌های جاری مرتبط با بهره‌برداری روزانه از معدن را در برمی‌گیرد. این هزینه‌ها می تواند شامل مخارج مربوط به نیروی کار، مصرف انرژی، تعمیر و نگهداری تجهیزات و مواد مورد استفاده در فرآیند استخراج باشد. علاوه بر موارد ذکر شده در بالا، ممکن است هزینه‌های دیگری مانند مالیات، حق امتیاز و هزینه‌های انطباق با محیط زیست مرتبط با استخراج مس باشد. این هزینه‌ها بسته به محل معدن و چارچوب نظارتی موجود می‌تواند متفاوت باشد.

لازم به ذکر است، شرکت‌های معدنی باید توسعه پایدار را سرلوحه فعالیت‌ها و توسعه‌های آتی خود قرار دهند، بنابراین ضروری است که اثرات منفی زیست‌محیطی فعالیت‌های آنها به حداقل برسد و جامعه محلی تا حد امکان از آثار مثبت این عملیات از طریق اشتغال‌زایی، ظرفیت‌سازی و کاهش فقر بهره‌مند شوند.

تعریف شورای بین‌المللی معدن و فلزات (ICMM) از توسعه پایدار برای بخش معدن و فلزات به این معنی است که سرمایه‌گذاری‌ها باید از نظر فنی مناسب، از نظر زیست محیطی سالم، از نظر مالی سودآور و از نظر اجتماعی

مسئولیت‌پذیر باشند. برای کمک به توسعه پایدار، یک معدن باید اثرات زیست محیطی را در طول چرخه عمر خود، از اکتشاف، از طریق استخراج و فرآوری، تا بسته شدن معدن و احیای زمین، به حداقل برساند. استخراج مس تاثیر مخربی بر محیط زیست دارد. جنگل‌زدایی و تخریب زمین در فرایند استخراج مس، می‌تواند به محیط زیست آسیب جدی وارد کند. برای پیگیری عملیات معدن روباز، معدنچیان مس باید درختان را جدا کرده و برای دسترسی به آن گودالی حفر کنند. معادن روباز بسیار عظیم هستند. آنها می‌توانند نزدیک به یک مایل قطر و چندین هزار فوت عمق داشته باشند. اندازه آن‌ها به این معنی است که معدنچیان باید مقادیر قابل توجهی از جنگل را که محل زندگی هزاران گونه حیات وحش است، حذف کنند. شیب‌دار بودن یک معدن روباز باعث از بین رفتن خاک سطحی و فرسایش سریع خاک می‌شود. اغلب، آب اطراف یک معدن مس می‌تواند به سرعت آلوده شود، آب آلوده نیز می‌تواند به شدت بر سفره‌های آب زیرزمینی، ماهی‌ها، حیات وحش و زمین‌های کشاورزی تأثیر بگذارد. بخشی از دلیل آلوده بودن آب اطراف یک معدن مس، ناشی از تلاشی است که برای حذف زباله آن انجام می‌شود.

به ازای هر یک تن مس استخراج شده، باید ۹۹ تن مواد زائد حذف شود. این عدد به سادگی پایدار نیست و مدیریت زباله را دشوار می‌کند. حفاری تخته سنگ از اعماق زیرزمین می‌تواند مضر باشد. از آنجایی که این سنگ‌ها برای اولین بار برداشته شده و در معرض جو قرار می‌گیرند، می‌توانند مواد رادیواکتیو و مواد شیمیایی مخربی را منتقل کنند که می‌تواند بر خاک اطراف معدن تأثیر بگذارد.

با توجه به موارد یاد شده با قطعیت می‌توان اشاره کرد که برای رسیدن به توسعه پایدار در معادن مس توجه به اثرات زیست محیطی آن مهمترین بخش است. اگر بخش‌های زیست محیطی حل شود، استخارج و پالایش مس می‌تواند سودآوری بسیار بالایی داشته باشد.

استان آذربایجان‌شرقی یکی از استان‌هایی است که دارای منابع غنی از مس است و در راس معادن مس موجود، معدن مس سونگون قرار دارد. معدن مس سونگون، یکی از بزرگ‌ترین معادن مس ایران و خاورمیان بوده و نقشی کلیدی در اقتصاد ملی ایفا می‌کند. این معدن یکی از ذخایر استراتژیک ایران به‌شمار می‌آید.

با وجود ظرفیت بسیار بالای مواد اولیه تولید مس عدم وجود بستر برای تولید سایر زنجیره تامین در استان آذربایجان‌شرقی قابل تامل است. از سوی دیگر، منابع مالی ناشی از استخراج و فروش کنسانتره نیز شامل استان آذربایجان‌شرقی نشده است. این در حالی است که برآوردهای صورت گرفته در مطالعات علمی حکایت از آن دارند که در سال ۱۳۹۹ خسارت وارده به اکوسیستم‌های واقع در محدوده تأثیر فعالیت‌های معدنی فلز مس سونگون رقمی معادل ۱۳۹/۷ میلیون دلار برآورد شده است. با توضیحات ارائه شده در مورد مس و اثرات مثبت و منفی آن، این شماره از نشریه اتاق بازرگانی به بررسی فرصت‌ها وتهدیدات معدن مس با تاکید بر مس سونگون بر اقتصاد استان آذربایجان‌شرقی می‌پردازد.

"سخن سردبیر"

ساسان نیک‌رفتار خیابانی

نگرش سیستمی؛ راهکار توسعه پایدار مس سونگون و استان

معدن مس سونگون به عنوان بزرگ‌ترین معدن مس استان آذربایجان‌شرقی، یکی از مهم‌ترین منابع معدنی کشور محسوب می‌شود. این معدن نه تنها از نظر تأمین مس برای صنعت و اقتصاد کشور اهمیت دارد، بلکه می‌تواند نقش بسزایی در توسعه پایدار استان و بهبود شرایط اقتصادی ساکنان آن ایفا کند. اما با وجود این ظرفیت‌های بزرگ، مشکلاتی نظیر وابستگی به شرکت ملی مس ایران و عدم استقلال مالی، مانع از بهره‌برداری بهینه از این منبع ارزشمند شده است.

معادن به عنوان منابع طبیعی، نقش کلیدی در توسعه اقتصادی هر کشور دارند و نه تنها ایجاد اشتغال می‌کنند، بلکه به تأمین درآمدهای مالیاتی و بهبود زیرساخت‌های منطقه‌ای نیز یاری می‌رسانند. در کشورهای مختلف، معادن به عنوان موتور محرک توسعه اقتصادی شناخته می‌شوند و آذربایجان‌شرقی نیز از این قاعده مستثنی نیست. با این حال، برای دستیابی به این هدف، نیاز است که شرایط و عوامل لازم جهت نقش آفرینی بیشتر این معدن در توسعه استان به دقت بررسی و تحلیل شود.

یکی از چالش‌های اصلی معدن سونگون، وابستگی آن به شرکت ملی مس ایران است. این وابستگی موجب می‌شود که عواید حاصل از این معدن به جای تخصیص برای توسعه استان، به دیگر مناطق و شرکت‌ها منتقل شود. این موضوع نه‌تنها بر درآمدهای مالیاتی استان تأثیر منفی دارد، بلکه موجب می‌شود که استان از مزایای اقتصادی ناشی از بهره‌برداری از این معدن محروم بماند.

برای حل این مشکلات، نیاز است که یک نگرش سیستمی به موضوع معدن سونگون و توسعه استان آذربایجان‌شرقی اتخاذ شود. این نگرش باید تمامی عوامل و شرایط توسعه پایدار این معدن را مورد بررسی قرار دهد. به عنوان مثال، در صورت انتقال حساب‌های بانکی و مالیات‌های این معدن به استان، عواید آن که چند برابر بودجه عمرانی استان است، شامل حال توسعه و رفاه استان خواهد شد. این موضوع به نوبت خود می‌تواند روند توسعه زیرساخت‌ها، ایجاد اشتغال و بهبود کیفیت زندگی مردم استان را سرعت بخشد.

اختصاص عواید معدن سونگون به استان می‌تواند موجب پویایی بیشتر بخش خصوصی در استان شده و فرصت‌های جدیدی برای سرمایه‌گذاری و توسعه کسب‌وکارهای محلی ایجاد کند. این امر نه تنها فشار را از روی دیگر بخش‌های خصوصی خواهد کاست، بلکه موجب تقویت اقتصاد استان و افزایش رقابت‌پذیری آن در سطح ملی و بین‌المللی می‌شود.

یکی از معضلات جدی که معادن به ویژه معدن سونگون با آن روبه‌رو هستند، مسائل زیست‌محیطی است. با اتخاذ نگرش سیستمی به این معدن، می‌توان به بحث‌های زیست‌محیطی با دقت و دلسوزی بیشتری پرداخت. تخصیص منابع مالی به پروژه‌های زیست‌محیطی و توسعه پایدار می‌تواند به کاهش آلودگی و بهبود شرایط زندگی ساکنان محلی کمک کند. همچنین، این کار می‌تواند تصویر مثبتی از صنعت معدن‌کاری در استان ایجاد کند و به جذب سرمایه‌گذاران جدید منجر شود.

معدن مس سونگون به عنوان یکی از منابع کلیدی اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی، ظرفیت‌های زیادی برای توسعه و بهبود شرایط اقتصادی دارد. با این حال، برای بهره‌برداری بهینه از این منابع، نیاز است که وابستگی به شرکت ملی مس ایران کاهش یابد و عواید این معدن به طور مستقیم به توسعه استان اختصاص یابد. اتخاذ یک نگرش سیستمی و بررسی تمامی عوامل مرتبط با آن، می‌تواند به تسریع روند توسعه استان کمک کند.

در نهایت، با توجه به ظرفیت‌های موجود، اگر مسئولان و فعالان اقتصادی استان به این موضوع توجه کنند و با همکاری یکدیگر به دنبال راهکارهای عملی برای استقلال و بهره‌برداری بهینه از معدن مس سونگون باشند، می‌توان به آینده‌ای روشن و پایدار برای استان آذربایجان شرقی امیدوار بود. این نه تنها به بهبود وضعیت اقتصادی استان کمک خواهد کرد، بلکه به حفظ محیط زیست و بهبود کیفیت زندگی ساکنان نیز منجر خواهد شد.

مسخ مس

نقش مس سونگون
در توسعه استان آذربایجان شرقی

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز؛

مناطق میزبان معادن باید طعم منافع مادی و معنوی آن را بچشند

بزرگترین معدن مس خاورمیانه «معدن سونگون»، به همراه هزاران معدن دیگر در آذربایجان‌شرقی قرار دارند و این فرصتی ویژه برای توسعه اقتصادی و اجتماعی استان به‌شمار می‌رود، با این حال با انتقال مواد استخراجی این معادن به مناطق دیگر، باعث شده سود حاصل از آن از استان خارج شده و فقط آلودگی‌های زیست محیطی آن سهم استان شود و به دلیل خام‌فروشی، هیچ‌گونه ارزش افزوده‌ای برای مردم استان ایجاد نشود، در حالی که باید کاتد مس و تکمیل زنجیره تولید این موارد از ابتدا تا پایان در نظر گرفته شود، متاسفانه منابع اصلی این سرمایه ملی کنسانتره از استان خارج می‌شود و هیچ‌گونه ارزش افزوده‌ای برای مردم آذربایجان ندارد. بنابراین اهمیت اجرای مگاپروژه‌های مختلف برای تکمیل زنجیره تولید در حوزه معادن ضروری است.

ما علاقه‌مند به تشکیل شرکت مس آذربایجان و همچنین تشکیل زنجیره تولید آن در استان هستیم تا بدین نحو، علاوه بر اشغالزایی، مالیات این معدن در استان هزینه شود.

انتقال مزایا و درآمدهای حاصل از فعالیت‌های معدن مس سونگون به استان، با فراهم کردن امکان سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اساسی مانند حمل‌ونقل، انرژی، آب‌رسانی و پروژه‌های عمرانی می‌تواند نقش چشمگیری در توسعه اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی استان ایفا کرده و علاوه بر رفع محرومیت‌ها، به ایجاد توازن در توسعه منطقه‌ای و ملی کمک کند.

برای بهره‌برداری و استفاده بهینه از مس سونگون باید در راستای تحقق توسعه پایدار و عدالت اجتماعی، تدوین نقشه‌راه یک ضرورت است. مقررات زیست‌محیطی سخت‌گیرانه از یک سو و افزایش تقاضا برای فلزات حیاتی از سوی دیگر، توسعه استراتژی‌های صنعت معدن را به سمت توسعه پایدارتر هدایت خواهد کرد.

مس یکی از فلزاتی است که با تولید متوسط سالانه ۱۷ میلیون تن در سراسر جهان، نرخ تولید بالایی را تجربه می‌کند. به نسبت، میزان ضایعات سرباره مس تولید شده سالانه به ۳۷.۷ میلیون تن افزایش یافته است. بهره‌برداری در مقیاس بزرگ از منابع معدنی تأثیر منفی بر محیط طبیعی دارد و

متاسفانه منابع اصلی این سرمایه ملی کنسانتره از استان خارج می‌شود و هیچ‌گونه ارزش افزوده‌ای برای مردم آذربایجان ندارد. بنابراین اهمیت اجرای مگاپروژه‌های مختلف برای تکمیل زنجیره تولید در حوزه معادن ضروری است.

خطرات زیست‌محیطی مرتبط با ضایعات سرباره مس نگران‌کننده است. خاک‌های مناطق معدنی به دلیل پایین بودن ماده آلی، قابلیت بیشتری برای آلوده شدن به عناصر فلزی و شبه فلزی دارند، اما در نگاه زنجیره‌ای و توسعه‌ای، باطله‌های مس ضایعات در نظرگرفته نمی‌شود و سرباره مس یک منبع بالقوه برای خلق ثروت است. طبق مطالعات علمی صورت گرفته باطله‌های مس دارای حاوی مقادیر قابل توجهی از فلزات با ارزش مانند مس، کبالت، نقره، روی، سرب و آهن است.

فناوری‌های نوین و فلزاتی که در تولید این فناوری‌ها وجود دارند، اهمیت و تأثیر غیرقابل انکاری در توسعه اقتصادی دارند. به عنوان مثال، کبالت یک فلز حیاتی برای نسل بعدی فناوری‌های پاک است و کاربردهای مهمی در باتری‌ها و سوپرآلیاژها دارد. انتظار می‌رود تقاضای جهانی کبالت تا سال ۲۰۳۰ به ۳۹۰,۰۰۰ تن افزایش یابد. خود مس نیز کاربرد وسیعی در فناوری‌های پاک دارد و به عنوان یک فلز کلیدی صنعتی، وابستگی به آن روزبه‌روز افزایش می‌یابد.

انتظار می‌رود تقاضای جهانی کبالت از ۹۸ هزار تن در سال ۲۰۱۶ به ۳۹۰ هزار تن در سال ۲۰۳۰ برسد.

مس دارای مقاومت الکتریکی کم، شکل‌پذیری و چکش‌خواری بالا، مقاومت در برابر خوردگی و رسانایی حرارتی بالا است که آن را به یک فلز کلیدی صنعتی تبدیل می‌کند و از نظر مصرف بعد از آهن و آلومینیوم رتبه سوم را دارد.

اینجاست که اهمیت اقتصاد دورانی در صنعت مس ظاهر می‌شود. دستیابی به یک اقتصاد دورانی واقعی یک هدف مهم است که مستلزم همکاری بین بخش‌های مختلف از جمله صنعت مس و زنجیره ارزش آن است. اصول دورانی، که در حال حاضر در بسیاری از سایت‌های معدن برای کاهش ضایعات و صرفه‌جویی در آب در عمل وجود دارد، یک قطعه اساسی توسعه پایدار است. برای تحقق بخشیدن به چرخش کامل زنجیره ارزش - از تولید و مصرف گرفته تا استفاده مجدد و بازیافت - برای طراحان، سیاست‌گذاران و بازیگران صنعت و معدن ضروری است که در ایجاد سیستم‌هایی که مشوق اقدامات دورانی و مدل‌های کسب‌و کار در مراحل بحرانی در زنجیره ارزش هستند، همکاری کنند. همانطور که اهمیت اقتصاد دورانی گسترش می‌یابد، صنعت معدن در حال ارزیابی مجدد نقش خود خواهد بود و نیاز به ادامه تولید مواد لازم برای دستیابی به انتقال انرژی پاک را تشخیص داده و در عین حال ذخایر ارزشمند مواد را در جامعه برای آینده افزایش می‌دهد. پیش‌بینی می‌شود که جمعیت جهان تا سال ۲۰۵۰ به ۹/۷ میلیارد نفر برسد که منجر به افزایش تقاضا برای مواد ضروری می‌شود. از سوی دیگر، با اتصال بیشتر مردم به شبکه‌های برق و افزایش مصرف کلی، نیاز به فلزات تشدید می‌شود. همچنین، ابتکاراتی مانند انرژی‌های تجدیدپذیر (به عنوان مثال، باد و خورشید)، باتری‌های ذخیره‌سازی و وسایل نقلیه الکتریکی (مانند وسایل نقلیه الکتریکی) برای تولید و انتقال برق تولید شده به‌شدت به مس متکی خواهند بود.

در حال حاضر انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری در بخش معدن در میان فعالان بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی وجود دارد، اما هم‌اکنون معادنی در استان داریم که در اختیار مجموعه‌هایی همچون ایمیدرو است اما در اکثر این معادن نه سرمایه‌گذاری شده و نه واگذاری انجام می‌شود، این در حالی است که دولت می‌تواند از مشارکت بخش خصوصی در بخش تولید کاتد و پروژه‌های تغلیظ بهره بگیرد.

در این راستا ضروری است تا دولت با تاکید همزمان بر ملاحظات ملی، منطقه‌ای و نیازهای محلی تدابیری اتخاذ کند که مناطق میزبان معادن که بیشترین فشار و آسیب را متحمل می‌شوند، طعم منافع مادی و معنوی آن را نیز بچشند. با کمک به تکمیل زنجیره‌های ارزش مس سونگون و انتقال درآمدهای آن به استان، قطعا این امر باعث کاهش شکاف‌های توسعه‌ای میان مناطق مختلف کشور و کاهش نابرابری‌ها خواهد شد.

ضروری است تا دولت با تاکید همزمان بر ملاحظات ملی، منطقه‌ای و نیازهای محلی تدابیری اتخاذ کند که مناطق میزبان معادن که بیشترین فشار و آسیب را متحمل می‌شوند، طعم منافع مادی و معنوی آن را نیز بچشند.

صمد حسن‌زاده؛ رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز؛

لزوم فعال‌سازی زنجیره‌های ارزش معدنی استانی و منطقه‌ای

اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران

صمد حسن‌زاده؛ رئیس اتاق بازرگانی ایران و عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز در گفتگو با نشریه اتاق تبریز تاکید کرد: در حوزه معدن، استان‌هایی مانند کرمان، خراسان جنوبی، یزد و آذربایجان شرقی از ظرفیت‌های بالقوه‌ای برخوردارند، یک پیشنهاد عملیاتی جهت تحقق‌بخشی به عدالت در توزیع منابع و ایجاد شرایط متوازن توسعه‌ای، فعال‌سازی زنجیره‌های ارزش معدنی استانی و منطقه‌ای است.

◄ برآوردهای آماری حاکی از آن است که نقش معدن در ارزش افزوده ایران کمتر از یک درصد است. در حالی که سهم معدن در اقتصاد کشور شیلی بسیار بالا بوده و حتی ۵۰ درصد صادرات این کشور به محصولات معدنی(مس) اختصاص دارد. به نظر شما چه رویکردهایی باعث عدم توجه به پتانسیل اقتصاد معدن در کشور ما شده است؟

یکی از موانع انباشت و سر ریز سرمایه به بخش معدن در اقتصاد کشور، خلاء نقشه راه جامع در حوزه معدن و فقدان یک خط فکری مشخص برای سیاستگذاری در حوزه معدن است. فقدان نقشه راه جامع در حوزه معدن باعث شده است که تصمیمات بعضا متناقض، آشفته و بدون در نظرگرفتن افق‌های میان مدت و بلندمدت در این بخش گرفته شود که نه‌تنها اینگونه سیاستگذاری اثرگذاری لازم را جهت تحرک‌بخشی به جایگاه این بخش نداشته است، بلکه فعالان حوزه معدن را نیز در هاله‌ای از ابهام و سردرگمی اسیر کرده است، به نحوی که بر مبنای اظهارات فعالان و متخصصین حوزه معدن، در صورت ادامه این نوع سیاستگذاری، آینده‌ی روشنی برای فعالیت در این حوزه وجود ندارد. به عنوان مثالی از سیاستگذاری‌های اقتضایی در بخش معدن، می‌توان به تعیین غیرکارشناسی عوارض صادرات مواد معدنی مازاد بر نیاز داخل اشاره کرد که در عمل راه را برای صادرات این محصولات بسته است.

یکی از موانع انباشت و سر ریز سرمایه به بخش معدن در اقتصاد کشور، خلاء نقشه راه جامع در حوزه معدن و فقدان یک خط فکری مشخص برای سیاستگذاری در حوزه معدن است.

مثال دیگر؛ ماده (۳) قانون جهش تولید دانش بنیان است که به موجب این قانون، واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی مشمول حقوق ورودی می‌شود. علی رغم مخالفت‌های اتاق ایران در خصوص ماده (۳) اما تصویب این ماده تنگناهای جدی در خصوص واردات ماشین‌آلات برای فعالان حوزه معدن پدید آورده است و به بحران بهره‌وری در بخش معدن دامن زده است. همچنین، می‌توان به عدم تمایز معادن کوچک و متوسط با معادن بزرگ در اخذ حقوق دولتی اشاره کرد، پیگیری این رویکرد توسط سیاستگذار در عمل موجب شده هزینه‌های معدنکاری برای معادن کوچک و متوسط به شدت افزایش یابد و برخی از معادن کوچک تعطیل شوند، در حالی که همواره یکی از انتظارات فعالان حوزه معدن از دولت و مجلس محترم، "هوشمندسازی نحوه تعیین حقوق دولتی" و "معافیت معادن کوچک و متوسط از پرداخت حقوق دولتی" و "تعیین حقوق دولتی معادن بر اساس تولید واقعی" بوده است، تا از این گذر معادن تعطیل احیا شوند و به چرخه اقتصاد کشور باز گردند.

◀ ارتباط بخش معدن و صنعت در اقتصاد یک رابطه بسیار مهم و هم‌افزا است که تأثیر قابل توجهی بر رشد و توسعه اقتصاد کشورها دارد. معدن به‌عنوان تأمین‌کننده اصلی مواد او لیه، نقش اساسی در زنجیر ه تأمین صنایع مختلف دارد. یکی از معادن غنی در ایران معادن مس است. مس یکی از پرکاربردترین فلزات در صنایع الکترونیک، ساخت‌وساز، خودروسازی، انرژی‌های تجدیدپذیر و صنایع مختلف است. اتاق بازرگانی ایران چه تمهیداتی برای توسعه معادن مس و صنایع پایین‌دستی دارد؟

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به عنوان مشاور قوای سه گانه، نقش کلیدی در تسهیل ارتباط بین بخش خصوصی و دولتی ایفا می‌کند. اتاق می‌تواند با برگزاری نشست‌های تخصصی و راهبردی و بهره‌گیری از توان علمی و عملی انجمن مس ایران و سایر فعالان این حوزه، ضمن احصاء اهم موانع و فرصت‌ها در توسعه معادن مس و صنایع پایین‌دستی، بستری مناسبی برای گردهم‌آیی کارشناسان و فعالان حوزه مس با سیاستگذاران ایجاد کند. همچنین، اتاق می‌تواند با تدوین گزارش‌های جامع در حوزه تحلیل بازار مس، فرصت‌های کشور در حوزه مس، کلان روندهای حاکم در زنجیره ارزش مس و...، بر اهمیت سرمایه‌گذاری در معادن مس، تأکید نماید و بسته راهکارهای عملیاتی را برای رفع چالش‌های شناسایی شده در طول زنجیره ارزش مس به قوای سه‌گانه ارائه دهد. به اعتقاد اتاق ایران، افزایش نقش‌آفرینی بخش خصوصی در اقتصاد کشور مستلزم تحول در سیاستگذاری‌های اقتصادی و سیاسی به نفع تولید و تعامل مستمر سیاستگذاران با فعالان اقتصادی است. تنها در این صورت است که فرصت برای نقش‌آفرینی کشور در زنجیره ارزش جهانی فراهم شده و قدرت چانه‌زنی اقتصادی و سیاسی کشور در دنیای خارج افزایش خواهد یافت، ظرفیت‌های اشتغال‌زایی اقتصاد ملی رشد خواهد کرد و بهبود آشکاری در وضعیت معاش و رفاه مردم ایجاد خواهد شد.

◀ بررسی پتانسیل‌های معدنی در ایران حاکی از آن است که برخی استانها پتانسیل‌های قابل توجهی در بخش معدن دارند. اتاق بازرگانی ایران چه تمهیدات و رویکردهایی برای اجرای عدالت و فراهم کردن تسهیلات و امکانات به منظور شکوفایی ظرفیت‌های معدنی استان‌های حائز شرایط دارد؟

به رغم تلاش‌های دولت‌های محترم هنوز هم عدم توازن‌های زیادی بین مناطق و استان‌های کشور از لحاظ سطح توسعه یافتگی وجود دارد و هم شناخت دقیقی از ظرفیت‌های مناطق و نحوه استفاده از آنها برای توسعه منطقه‌ای وجود ندارد. در حوزه معدن، استان‌هایی مانند کرمان، خراسان جنوبی، یزد و آذربایجان‌شرقی از ظرفیت‌های بالقوه‌ای برخوردارند، یک پیشنهاد عملیاتی جهت تحقق‌بخشی به عدالت در توزیع منابع و ایجاد شرایط متوازن توسعه‌ای، فعال‌سازی زنجیره‌های ارزش معدنی استانی و منطقه‌ای است. بر این اساس ضرورت دارد که ظرفیت‌ها و ملاحظات درنظر گرفته شده در سند آمایش ملی و سندهای آمایش منطقه‌ای، کشور به چند منطقه تقسیم شود و امتیازهای مالیاتی، یارانه سود بانکی، واگذاری زمین برای طرح‌های سرمایه‌گذاری و غیره در این مناطق تعیین شود. همچنین، با توجه به آن‌که تعداد زیادی از برترین کارآفرینان هر منطقه اکنون عضو اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان‌ها و شهرستان‌ها هستند، لذا با ایجاد یک پیوند ساختاری بین سازمان برنامه و بودجه استان‌ها با اتاق‌های شهرستان، استانداری‌ها و شوراهای برنامه ریزی و توسعه استان‌ها، می‌توان فرصت‌ها و مزیت های استانی را با زنجیره های ارزش منطقه ای پیوند داد و الگوی جدیدی برای توسعه منطقه‌ای ایجاد کرد. از سوی دیگر، اتاق ایران در تعامل با دستگاه‌های دولتی و بخش خصوصی، به شناسایی چالش‌ها و فرصت‌های استانی و منطقه‌ای پرداخته و تلاش می‌کند با برگزاری نشست‌های تخصصی و ارائه گزارش‌های جامع، سیاستگذاران را به اتخاذ تصمیمات عادلانه و پایدار در تخصیص منابع و امکانات ترغیب کند. این نهاد با تأکید بر عدالت منطقه‌ای و توسعه پایدار، تلاش دارد به تقویت اقتصادی و اجتماعی استان‌های مستعد معدنی کمک کند.

◀ در کنار مزیت‌های فراوانی که مس برای یک اقتصاد می‌تواند داشته باشد، استخراج و بهره برداری از این ماده معدنی ارزشمند با چالش‌هایی همچون تخریب محیط زیست روبرو است. به نظر شما با انجام چه تمهیداتی می‌توان با کاهش چالش تخریب محیط زیست در فرآیند استخراج و بهره‌برداری از معادن مس، از مزیت‌های موجود در این محصول نهایت استفاده را کرد؟

اتاق ایران به‌عنوان نماینده بخش خصوصی و مشاور قوای سه‌گانه، می‌تواند نقش مهمی در اصلاح قوانین و مقررات فعلی و جهت‌دهی به سیاستگذاری‌ها ایفا کند. اتاق می‌تواند با همکاری بخش خصوصی و دانشگاه‌ها، استفاده از فناوری‌های پیشرفته و دوستدار محیط زیست را به فعالان حوزه معدن ترویج دهد. همچنین، اتاق می تواند در تعامل با دولت و مجلس، در تدوین چارچوب‌های قانونی مؤثر به منظور رعایت استانداردهای زیست‌محیطی نقش فعال ایفا کند. یکی از مطالباتی که اتاق می‌تواند از دستگاه سیاستگذاری در این خصوص داشته باشد در نظر گرفتن مشوق مالیاتی، برای شرکت‌هایی است که از فناوری‌های سبز استفاده می‌کنند.

مروری کوتاه بر پیشینه‌ی معدن‌کاری در ارسباران

مس‌های قراجه‌داغ

❖ آرزوی امیر را برای آیندگان ذخیره کردند!

محمد سعید کرم‌زاده
پژوهشگر تاریخ اقتصادی

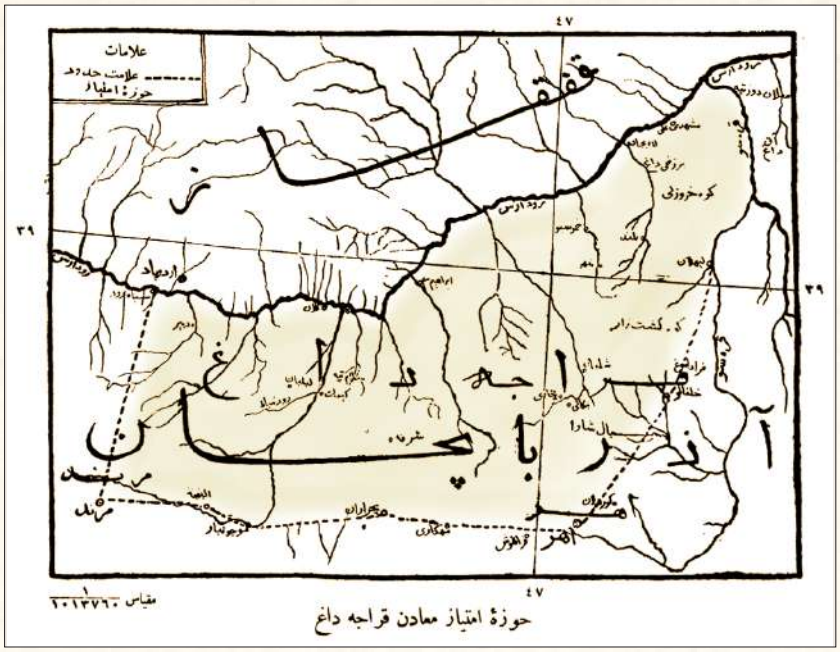

نخستین ماشین بخار ایران

معادن قراجه‌داغ آذربایجان از آغاز سده نوزدهم میلادی و در زمان ولایتعهدی عباس میرزا مورد توجه بیشتری قرار گرفتند. شناسایی جدی این معادن به وسیلهٔ افسران انگلیسی که در خدمت ارتش ایران بودند، انجام شد. بنابراین نخستین اقدام برای شناسایی و استخراج علمی در این معادن به وسیله انگلیسی‌ها به عمل آمد.

در سال ۱۱۶۴ خورشیدی یک سروان مهندس انگلیسی به نام مون‌تیث، به فرمان عباس میرزا شروع به تفحص و رگه‌یابی در نواحی قراجه‌داغ کرد که تحقیقات او نتایج مهم و شگفت‌انگیزی داشت: **«هیچ کجای دنیا گمان نمی‌رود به اندازه کوه‌های قراجه‌داغ آهن داشته باشد. در این ناحیه در مسافت چندین فرسخ به نظر می آید که زمین سرتاسر از آهن باشد.»**

در ورود صنعت جدید به ایران در قرن نوزدهم و آغاز صنعتی که از ماشین بخار بهره می‌برد، نام معادن قراجه‌داغ به چشم می‌آید. یک ماشین بخار در سال ۱۲۱۳ خورشیدی از انگلستان به ایران وارد شد تا در معدن آهنی که در این منطقه قرار داشت، استفاده شود. مون‌تیث ماشین بخار را برای استخراج آهن قراجه‌داغ به کار انداخت و دو سال بعد هنری لیندسی، افسر انگلیسی مورد علاقه و احترام عباس میرزا دستگاه بخار و متخصصان انگلیسی و سرمایه زیادی را برای استخراج آهن از معادن قراجه‌داغ به کار گرفت؛ ولی از فعالیت‌های خود بهره‌ای نبرد.[1]

آرزوهای بزرگ امیر شهید

علاقه‌مندی میرزا تقی‌خان امیرکبیر به معادن آذربایجان، از زمان حضور او در تبریز در کنار ناصرالدین‌میرزای ولیعهد، بیشتر شد. او تشخیص داده بود که این منابع معدنی با تنوع و گستردگی که از آنها در ذهن داشت می‌تواند به صنایع و کارگاه‌های تولیدی و فلزکاری در آذربایجان کمک شایانی کند. مکتوب زیر در سال ۱۲۵۹ خورشیدی از طرف مرحوم امیرکبیر به یکی از محترمین تبریز نوشته شده است. اشتیاق او به بهره‌برداری از این معادن به شرط اینکه وجود منابع کافی در آن منطقه به او اثبات شود، به‌خوبی در این سطور قابل مشاهده است.

«عالیجاه با فضایل، اکتساباً خیرالحاجا، دوستا!

چند فقره معدن در خاک قراداغ از بابت مس و سرب و غیره می‌باشد که الی حال اشخاص مختلف به‌طورهای مختلف در آنجا کار کرده و حقیقت حال معلوم نشده که کدام یک از آنها مایه و منفعت دارد و کدام یک قابل کار کردن است و کیفیت مخارج آنها چیست و تا چه قدر می‌باید مایه گذاشت. راه انداختن این معادن چه برای خود اینجانب چه از برای دیوان اعلی از مهمات است.

از آنجا که نهایت اعتماد و اعتقاد به کارفهمی و دیانت آن عالیجناب داشتم، عالیجاه میر آقاسی‌خان را که بلدیت و آگاهی از معادن آن ولایات داشت، چاپاری فرستادم که آن دوست مهربان را اگر مقدور باشد، چند روزی خودش به آنجا برود و حقیقت حال را به تفصیلی که نوشته‌ام مطلع شود و استحضار و اطلاع و صواب‌دید خود را به اینجانب بنویسد. بطوری‌که آن قرار و نوشته آن عالیجناب، در نزد اینجانب مناط و محل اعتبار باشد و معادن را از روی نوشته شما به‌کار اندازیم. به مقرب الخاقان نورچشمی وزیر نظام هم نوشتم که شما را بزودی روانه کند. اگر شما را مقدور نباشد، خیرالحاج حاجی زین‌العابدین برادر خود را به همین تفصیل بفرستید. زیاد چه تاکید شود

لا اله الا اللّٰه الملک الحق المبین عبده محمدتقی»[2]

۱- گنج شایگان، محمدعلی جمالزاده

۲- اسناد میرزا فضل‌الله خان سلیمی، رئیس محاسبات معارف ایالتی آذربایجان در دهه‌ی ۱۳۱۰

در دوران امیرکبیر آن اندازه مس و آهن از معادن قراچه داغ استخراج شد که به مصارف توپریزی برای ارتش رسید.

در دوره ناصرالدین‌شاه و فرزندش مظفرالدین‌شاه قاجار، اغلب معادنی که شناسایی‌شده و بطور سنتی از سال‌ها و دهه‌های گذشته مورد بهره‌برداری قرار می‌گرفتند، بطور معمول در اختیار حکومت بود و درآمد حاصل از اجاره یا امتیاز بهره‌برداری، در ردیف اجاره‌بهای املاک موقوفه و یا درآمد خالصه‌جات قرار می‌گرفت. معادنی که در زمین‌ها و املاک خالصه قرار داشت یا به اجاره واگذار می‌شد و یا به تیول در اختیار صاحب‌منصبانی قرار می‌گرفت که در نواحی مختلف ایران امتیاز تیولداری را دریافت می‌کردند. با این تفاوت که اهمیت و توجه به این اراضی، اجازه دخل و تصرف یا بهره‌برداری درازمدت و انتقال بین‌نسلی تیولداران را همچون دیگر اراضی خالصه به آنها نمی‌داد و حکومت مرکزی یا ایالات به هر ترتیب، اختیار عمل را پس از مدتی در این معادن در دست می‌گرفتند.[1]

نمونه‌ای از واگذاری اراضی قره‌داغ برای بهره‌برداری از منابع معدنی فلزی و بویژه مس، اجاره‌نامه‌ای بود که در زمان حیات ناصرالدین‌شاه و در سال ۱۲۷۰ خورشیدی طی اجاره‌نامه‌ای که در ایالت ولیعهدنشین آذربایجان تنظیم شد، معدن مس قراجه‌داغ به اجاره‌ی ده‌ساله به آقامیرحسین اصفهانی واگذار شد.[2] این قرارداد اجاره در حالی منعقد شد که مذاکراتی برای اخذ امتیاز معادن قراجه‌داغ توسط روس‌ها در جریان بود و چند سال بعد به امضاء رسید.

هفتاد سال صدای پای کمپانی روس

در دهه‌ی انتهایی حکومت قاجار در ایران، عایدات کشور از محل معادن، شامل دو منبع می‌شد. یکی معادن کوچک و بزرگی که در سراسر کشور از سیستان و کرمان گرفته تا خراسان و تهران به اجاره واگذار می‌شد. دیگری نیز از محل ۱۶ درصد عایدات سالیانه‌ی دو قرارداد رسمی واگذاری معادن ایران در جنوب و شمال بود که به قرارداد معادن قراجه‌داغ با کمپانی روس و قرارداد معادن نفت با کمپانی انگلیس و ایران در خوزستان محدود می‌شد.

در مهرماه سال ۱۲۷۷ خورشیدی نیکولا کورماکوف به نمایندگی از سوی دو سرمایه‌دار روس به نام آلکسی میشل کوریانیف و تئودور راماکیف، به‌عنوان مدیر شرکت معادن روس، امتیاز استخراج معادن قراجه‌داغ را از دولت ایران کسب کرد. میرزا نصرالله مشیرالدوله وزیر امورخارجه و میرزا نظام‌الدین مهندس‌الممالک، به نمایندگی از سوی دولت ایران این امتیازنامه را امضا کردند. به موجب این امتیازنامه، از ۲۳ اسفند ۱۲۷۷ منطقه وسیعی در شمال اهر تا رود ارس که از مشرق به آق‌داغ و قره‌سو و از مغرب به اردوباد و مرند محدود می‌شد، به روس‌ها واگذار شد تا معادن آهن، سرب، مس، نفت و غیره را با شرایط سهل و ساده‌ای استخراج کنند.

مدت تفحص و تجسس در معادن در ایالات آذربایجان ده سال و مدت کل اعتبار امتیازنامه هفتاد سال پیش‌بینی شده بود. امتیازنامه دارای شانزده فصل بود که بر طبق آن معادن طلا، نقره، طلای سفید، جواهرات، نمک خوراکی و معادنی که از قبل در تملک افراد بود، از حوزه عملیات شرکت روسی مستثنی می‌شد.

امتیازات چشمگیری به صاحب امتیاز داده شده بود، از جمله اینکه می‌توانستند راه بسازند؛ از درختان جنگل‌های محلی برای هیزم و چوب استفاده کنند؛ در رود ارس کشتیرانی کنند و قایق‌ها و کشتی‌های کوچک بخاری در آن به کار اندازند؛ کارخانه‌های لازم برای ذوب و عمل‌آوردن سنگ‌های معدن و تأسیسات مسکونی برای کارمندان و کارگران بسازند؛ آسیا و انبار بنا کنند؛ از آب‌های جاری برای مصارف خود استفاده کنند؛ برای کارخانه‌ها و عمارت خودشان از مصالح ساختمانی مثل آهن، شن و غیره بهره‌مند شوند.

«ماشین‌ها، مکانیک‌ها و اسباب و آلات لازمه برای تفحص در معدن‌ها یا برای استخراج معدن‌ها و همچنین برای ذوب سنگ‌های معدن در مدت ده سال اولیه، بدون پرداخت حق دخول و همه قسم مالیات، وارد کشور سازند و همچنین در داخل کشور سنگ‌های معدنی را تگلیس و ذوب کرده یا خود آن سنگ‌ها را به خارج حمل کنند.»

از منفعت خالص سنگ‌های معدنی که از معادن دولتی استخراج و در خاک ایران ذوب می‌شد، به دولت ایران صدی شانزده می‌پرداختند و از سنگ‌های متعلق به مردم که در داخل ایران آب می‌شد فقط صدی پنج به دولت پرداخت می‌گردید. برای حمل هر هزار پوت سنگ‌های معادن آهن به خارج، دوونیم منات و برای زغال‌سنگ پنج منات به دولت ایران تأدیه می‌شد. برای فعلگی و کارهای متعارف و کارهای معدنی یا صنعتی، صاحبان امتیاز به طور رجحان تبعه ایران را به کار می‌گماردند، با این شرط که برای کارهای اختصاصی معادن و برای کارهایی که اطلاعات مخصوصه لازم است، مهندسین و مأمورین از هر ملت که بخواهند استخدام کنند.[3]

روس‌ها ده سال اولیه را با پشتکار و حوصله‌ای چشمگیر در رگه‌یابی فعالیت کردند و به پایان رساندند. در آن ده سال، هشت نوع معدن و از آن جمله مس، سرب نقره‌دار، آهن و نفت را در نزدیک به ۷۵ محل کشف کردند و مورد بهره‌برداری اولیه قرار دادند. پس از آن، سه سال دیگر از دولت ایران تمدید خواستند و تا سال‌های پایانی عصر قاجار صدای پای روس‌ها همچنان در معادن قره‌داغ شنیده می‌شد. با وقوع انقلاب بلشوویکی، سرمایه‌داران و کارکنان روس از ایران رفتند. و سرانجام در سال ۱۳۰۰ بعد از انعقاد عهدنامه دوستی ایران و شوروی، قرارداد لغو و آن معادن از دست روس‌ها خارج شد.[4]

از سال بومباردومان‌لیخ تا سال انقلاب

در خلال حکومت پهلوی دوم بیم و امید برای استفاده از معادن غنی ناحیه‌ی قره‌داغ که اینک ارسباران خوانده می‌شد، بسیار بود. اشغال آذربایجان توسط قوای شوروی و پس از آن، بیم از ورود و نفوذ شوروی به این مناطق که فاصله اندکی تا مرزهایش داشت، ناامنی‌های محلی، دسترسی‌های بسیار سخت در فقدان راه‌های ارتباطی در کوهستان‌های پوشیده از درختان جنگلی؛ تنها بخشی

۱- دفتر دستورالعمل پارس‌نیل ۱۳۲۰قمری ولایات ممالک محروسه ایران
۲- اسناد جمع و خرج مالی و مالیاتی ولایات ایران
۳- صورت قرارنامه محال قراجه‌داغ آذربایجان با کمپانی روس، مجموعه عهدنامه‌های خطی کتابخانه مجلس شورای ملی
۴- تاریخ امتیازات در ایران، ابراهیم تیموری

از دلایلی بود که تا مدت‌ها اشتیاق بهره‌برداری از این کانسارهای گسترده معدنی، خاموش بماند و تنها تلاش‌هایی محدود در این مورد صورت بگیرد.

در خلال جنگ بین‌الملل اول از برخی از این معادن استفاده می‌شد مانند معدن مس قره‌چی، معدن گوهران و وارگتین دیزمار و معدن آهن سونگون که بعدها تعطیل شدند.

در سال ۱۳۱۸ خورشیدی اداره معادن سونگون در اهر تاسیس شد. معادنی را که در زمان قرارداد شوروی کشف شده و استخراج آن آغاز شده بود ولی بعدا متروک مانده بود، بوسیله مهندسین مشاور ایرانی و خارجی به استخراج آن‌ها اقدام کردند. در شهریور سال ۱۳۲۰ هنگام حمله ارتش شوروی به ایران و بمباران اهر از طرف هواپیماهای شوروی، این معادن نیز تعطیل و وسایل آنها توسط اهالی اطراف به سرقت رفت و تعطیل شدند. این سال در اهر و محال ارسباران به سال بومباردومان‌لیخ معروف و مشهور شد.

در سال ۱۳۳۰ دوباره شرکتی که از مهندسین ایرانی و چند نفر مهندس انگلیسی و ایتالیائی تشکیل شده بود، به بررسی و اکتشاف و استخراج معادن پرداخت که به‌علت داشتن هزینه سنگین حمل‌ونقل و نبودن راه ماشین‌رو مقرون به‌صرفه نبوده و تعطیل شد.

بعد از گذشت حدود دو سال، استخراج معادن سونگون دوباره به‌مدت چند سال به شرکت دیگری واگذار گردید که ماشین‌آلات ذوب فلزات آورده و سنگ معدن را استخراج می‌کردند و فلزات مس و طلا و نقره‌ی خالص را ذوب می‌کردند. این شرکت نیز بعدها تعطیل شد.

معدن سونگون از سال ۱۳۳۵ نزدیک به یک دهه تعطیل شد و فعالیتی نمی‌کرد و محافظت معادن نیز به یک نفر از اهالی روستای سونگون واگذار شده بود.

از سال ۱۳۴۳ معادن دیگری در اطراف کانسار عظیم مس قره‌داغ مورد بهره‌برداری قرار گرفت. شرکت‌هایی با بهره‌گیری از مهندسین ایران، فرانسه و چکسلواکی در معادن مزرعه، انجرد، زندآباد، جوبند و گاودل مشغول اکتشاف بودند. در این میان معدن مس مزرعه از همه پررونق‌تر بود. چندین ساختمان مجهز برای مهندسین و کارگران در این معدن ساخته شد و کارگران و مهندسین بحدی بودند که برای کودکان آنان یک باب دبستان در محل معدن دایر شد و حدود سی دانش‌آموز در آن تحصیل می‌کردند.[1]

در سال ۱۳۳۰ دکتر اقبال استاندار وقت آذربایجان، در نامه‌ای خطاب به وزارت اقتصاد ملی، ضمن اشاره به وضعیت معادن قره‌داغ که نشان از اطلاع نسبت به ذخایر معدنی آن داشت، درخواست بهره‌برداری از این معادن را برای افزایش اشتغال و توسعه اقتصادی استان داشت:

«به طوری که استحضار دارید منطقه آذربایجان دارای انواع معادن بوده که از ذخایر آنها تا امروز استفاده قابل توجهی نشده است. برابر تحقیقاتی که شده است، در سال ۱۳۱۹ و ۱۳۲۰ از طرف اداره کل معادن، از لحاظ استخراج مواد معدنی مورد رسیدگی و اکتشاف قرار گرفت. به این مناسبت، ابتدا در سال ۱۳۱۹ شروع به اکتشاف معادن مس سونگون گردید که در شهریورماه ۲۰ به علت ورود قوای متفقین تعطیل شد. ذخیره احتمالی این معدن در حدود ۴۰ هزارتن مس و ذخیره مرئی آن به چهار هزار تن بالغ می‌گردد و به علاوه این معدن دارای مقداری سرب به صورت گالن می‌باشد که نقره آن قابل ملاحظه بوده و با ارزش قابل‌توجهی که سرب در بازار فعلی دارد، استخراج این معدن مقرون به صرفه می‌باشد. در سال ۱۳۲۰ بین نقاط اکتشافی در قره‌داغ (ارسباران) معدن مولیبدن و طلای گولانچای قابل ملاحظه واقع شده که آن هم پس از مقداری کار، مصادف با ورود قوای متفقین گردیده و تعطیل شده است. غیر از این دو نقطه نقاط بسیار مناسب دیگری هم وجود دارد که در آنها کار نشده، ولی ممکن است آتیه بسیار درخشانی را برای این معادن پیش‌بینی نمود.»[2]

در سال ۱۳۵۱ از سوی سازمان برنامه طرحی برای تدوین برنامه عمران منطقه‌ای در ایران تدوین شد که ضمن بررسی وضعیت موجود، چارچوب‌ها و ظرفیت‌های توسعه هر یک از مناطق ایران را مشخص کند. در گزارش منطقه آذربایجان سهم معادن در تولید ناخالص منطقه تنها نیم درصد بود که باید در سال‌های بعد مورد بررسی و سرمایه‌گذاری بیشتر قرار می‌گرفت.[3]

سپاه پاسداران گزارش می‌دهد

«مقام منیع استانداری آذربایجان شرقی

احتراماً طبق گزارشی که گروه تحقیق سپاه پاسداران اسکانلو در مورد وضع معدن سونگون به عمل آورده و به پیوست ارسال خدمت می‌شود، دستور فرمائید معدن مزبور به‌کار افتد تا منابع ملی از بین نرود و یا اینکه تصمیمات لازم در این مورد گرفته شود

سرپرست سپاه پاسداران اسکانلو»

خرداد ماه سال ۱۳۵۹ واحد تحقیقات و اطلاعات سپاه، در بررسی میدانی از وضعیت معدن مس قلعه‌یل دره‌سی در جوار روستای سونگون، مشاهدات خود را از این معدن متروک و رها شده به استانداری آذربایجان شرقی اعلام کرد و ضمن ابراز نگرانی اهالی روستا خواستار بازگشایی این معدن شد. ۱۲ تونل برای استخراج سنگ مس حفر شده بود ولی تونل‌ها هنوز تکمیل نشده و نیمه‌کاره رها شده بودند.

با توجه به توپوگرافی منطقه و کوهستانی بودن محل این معدن، تونل‌ها برای دسترسی به ذخایر غنی‌تر در چند سطح بصورت طبقاتی حفر شده بودند. دانسته‌های عمومی از وضعیت ذخایر عظیم مس به گونه‌ای بود که در همین گزارش بازدید غیرتخصصی نیز عنوان شده بود که سنگ‌های مس و دیگر فلزات معدنی در ابعادی وسیع، زیر پنج کوه بزرگ منطقه وجود دارد.

بیش از بیست‌هزار تن سنگ مس استخراج شده در آن معدن و مقادیر دیگری که از تونل‌ها خارج نشده بود، به حال خود رها شده

۱- گزارش تعطیلی معادن قره‌داغ به استانداری

۲- اسناد معادن ایران، سازمان کتابخانه و اسناد ملی ایران

۳- گزارش طرح عمران منطقه‌ای، موسسه بتل مموریال مرکز کلمبوس

شرکت اطلس از اواسط دهه‌ی ۱۳۴۰ این معدن را در اختیار داشت و نزدیک ده سال به استخراج سنگ مس در آن می‌پرداخت. پیش از آن نیز شرکت میزان از این معدن استفاده می‌کرده است. این موارد آخرین بهره‌برداری‌های بخش خصوصی از معادن مس در منطقه‌ی سونگون شهر ورزقان بود.

بود. این معدن که دیر زمانی مشغول به کار بوده، با ماشین‌آلات مستعمل و چند ساختمان و تجهیزات پراکنده، حاصل بهره‌برداری یک شرکت خصوصی بود که پیش از وقوع انقلاب، معدن مس سونگون را در اختیار داشت.

شرکت اطلس از اواسط دهه‌ی ۱۳۴۰ این معدن را در اختیار داشت و نزدیک ده سال به استخراج سنگ مس در آن می‌پرداخت. پیش از آن نیز شرکت میزان از این معدن استفاده می‌کرده است. این موارد آخرین بهره‌برداری‌های بخش خصوصی از معادن مس در منطقه‌ی سونگون شهر ورزقان بود.[1]

بماند برای آیندگان

با وقوع انقلاب و از هم پاشیدن ساختار اداری و اجرایی در برخی از سازمان‌ها، سررشته امور از دست رفته و بلاتکلیفی و تصمیمات خارج از عرف نیز اوضاع رو از مسیر خارج کرده بود. رها کردن معدن مس سونگون، به همراه تغییراتی که در زمینه مدیریت شرکت ملی مس ایران ایجاد شده بود، نگرانی را به اهالی روستای سونگون نیز رسانده بود.

در زمستان سال ۱۳۵۸ یعنی یکسال پس از پیروزی انقلاب، شرکت ملی صنایع مس ایران دفتر اکتشافی خود را در اهر تعطیل کرد. فعالیت‌های اکتشاف تفصیلی در منطقه سونگون و اطراف آن که از ابتدای دهه ۱۳۵۰ آغاز شده بود و با نتایج مثبت اولیه در مرحله اکتشافات تفصیلی قرار داشت، متوقف شد. تعارض دیدگاه مدیران این شرکت و وزارت صنایع و معادن در دولت موقت انقلاب اسلامی نیز در این مورد مشهود بود.

پس از پیگیری‌های استانداری و تعدادی از نمایندگان مجلس در این مورد، پاسخ‌هایی از سوی مدیران شرکت ملی مس ارائه شد که در آن اصرار شدیدی بر توقف برنامه‌ریزی‌های پیشین و ارائه راهکارهای جدید در توسعه صنایع مس ایران، موج می‌زد. در بخشی از این پاسخ‌ها اینگونه آمده بود:

«... برنامه‌ی اساسی حکومت قبل و عمّال آنها کشف و استخراج معادن ایران و صدور سنگ‌های معدنی به کشورهای استثمارگر بوده است و می‌خواستند تا آنجا که بتوانند به سرعت مواد خام معدنی این مملکت را به غارت ببرند، قبل از اینکه مردم ما آگاهی کامل از سرمایه‌هایی که در اختیار دارند، پیدا نمایند. به طوری که یقیناً آگاه هستید، سیاست حکومت جمهوری اسلامی بر این اساس نیست که تمام ثروت‌های زیرزمینی را که مربوط به تمام نسل‌های این سرزمین است، در مدتی اندک استخراج و به ثمن بخس بفروشد. همانطور که می‌دانید با داشتن امکانات بهره‌برداری از معادن نفت، میزان تولید را به حدود نصف زمان حکومت قبل تنزل داده‌اند..

... در بررسی‌هایی که پس از انقلاب انجام شد، ملاحظه گردید که نیاز کشور به انواع فرآورده‌های مسی، سالیانه حدود ۵۰ هزار تن می‌باشد که معادل یک سوم ظرفیت طرح اولیه مجتمع مس سرچشمه می‌باشد و چون ذخایر معدنی متعلق به نسل‌های آینده کشور می‌باشد، بر اساس تصمیمات کلی دولت تصمیم گرفته شد، اجرای طرح‌های توسعه متوقف و فقط طرح اولیه که حدود ۹۰ درصد از کارهای آن انجام گرفته است، ادامه یابد و چون برای تامین مواد اولیه آن، ذخایر کافی کشف و آماده بهره‌برداری گردیده بود، مصلحت ایجاب می‌کرد که از ادامه اکتشاف به خصوص در نواحی دور افتاده‌تر نسبت به مجتمع سرچشمه جلوگیری شود...»

با این استدلال دیگر اعتقادی به سرمایه‌گذاری برای توسعه صنایع معدنی وجود نداشت و صادرات مواد معدنی نیز معادل بر باد دادن ثروت‌های ملی و میراث نسل‌های بعد بود. هرچند که در سال‌های بعد این نگاه بطور کامل دچار تغییرات بنیادی شد. البته در همان زمان نیز وزارت صنایع و معادن از ادامه فعالیت‌های اکتشافی در سونگون و این‌بار زیر نظر سازمان تحقیقات زمین‌شناسی و معدنی کشور، تاکید داشت تا بتواند به نتایج نهایی اکتشاف در این منطقه دست یابد.[2]

در هرصورت فعالیت‌های اکتشافی در معادن سونگون و اطراف آن در سال‌های بعد که همزمان با وقوع جنگ و تمرکز بر اداره‌ی آن بود، متوقف و معطل ماند، تا اینکه پس از جنگ ادامه بررسی‌های اکتشافی در این معادن به انجام برسد.

۱- گزارش سپاه پاسداران از وضعیت توقف عملیات در معدن مس سونگون
۲- مکاتبات سازمان ملی صنایع مس ایران و وزارت صنایع و ومعادن ایران با استانداری آذربایجان شرقی

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان‌شرقی؛

عدالت در توزیع عواید معدن سونگون حق مردم آذربایجان‌شرقی

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان‌شرقی معتقد است: با توجه به ظرفیت‌های موجود در معدن مس سونگون و زیرساخت‌های اولیه، تکمیل زنجیره تولید در ورزقان از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر است و در عین حال به رشد و توسعه پایدار این شهرستان کمک شایانی خواهد کرد. در ادامه گفتگوی مفصل استاندار آذربایجان‌شرقی با نشریه اتاق تبریز را در رابطه با پتانسیل‌ها و بایدها و نبایدهای معدن مس سونگون می‌خوانید.

◀ یکی از مهم‌ترین معادن مس ایران، منطقه خاورمیانه و جهان به نام سونگون در شهرستان ورزقان قرار دارد. با وجود برخورداری این شهرستان از معادن مس، تنها استخراج کنسانتره و مولیبدن در این معدن انجام می‌گیرد و سایر مراحل زنجیره تولید مس در مناطق دیگری از کشور انجام می‌یابد. به نظر شما اگر تمامی مراحل استخراج در منطقه ورزقان انجام پذیرد، از نظر اقتصادی مقرون به صرفه نخواهد بود؟

اجرای کامل زنجیره تولید مس در ورزقان و در جوار معدن سونگون، از نظر اقتصادی و توسعه‌ای می‌تواند بسیار مقرون‌به‌صرفه باشد. این اقدام نه‌تنها به بهره‌وری اقتصادی بخش معدن کمک می‌کند، بلکه مزایای دیگری نیز دارد. از جمله اینکه انتقال فرآوری و تولید نهایی به ورزقان باعث می‌شود ارزش افزوده بیشتری نصیب منطقه شود. همچنین احداث صنایع پایین‌دستی و تکمیل زنجیره تولید در منطقه، فرصت‌های شغلی متعددی برای جوانان و نیروی کار محلی ایجاد می‌کند و نرخ بیکاری را کاهش می‌دهد؛ به توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل، انرژی و خدمات در منطقه کمک می‌کند و هزینه‌های حمل‌ونقل را به میزان قابل توجهی کاهش می‌دهد. از سوی دیگر، با اجرای طرح‌های فرآوری، منابع مالی بیشتری در قالب مالیات، اشتغال و سرمایه‌گذاری وارد منطقه شده و سطح رفاه عمومی را ارتقا می‌دهد. در نتیجه، با توجه به ظرفیت‌های موجود در معدن مس سونگون و زیرساخت‌های اولیه، تکمیل زنجیره تولید در ورزقان از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر است و در عین حال به رشد و توسعه پایدار این شهرستان کمک شایانی خواهد کرد. البته تحقق این امر نیازمند سرمایه‌گذاری مناسب و عزم جدی دولت و بخش خصوصی است.

مطابق اصول توسعه پایدار و عدالت منطقه‌ای، مناطقی که منابع طبیعی و اقتصادی را در اختیار دارند باید از منافع مستقیم و غیرمستقیم آن بهره‌مند شوند. در غیر این صورت، بی‌عدالتی در تخصیص منابع اقتصادی به وجود می‌آید.

اختصاص سهم ناچیز ارزش افزوده معدن در استان آذربایجان‌شرقی در مقایسه با استان کرمان و عدم تکمیل فرآیند تولید کاتد مس در معدن سونگون، نشان‌دهنده یک عدم توازن اقتصادی و مغایرت با اصول عدالت اقتصادی است.

◀ با توجه به اینکه بسیاری از عواید مس سونگون همچون مالیات، حساب‌های بانکی، تکمیل زنجیره ارزش، سهم سه در هزار و چهار در هزار شامل حال استان آذربایجان‌شرقی نمی‌شود، شما این رویه را عادلانه می‌دانید؟

قطعا این رویه، از منظر توسعه متوازن و عدالت منطقه‌ای، قابل نقد و بررسی است. استان آذربایجان‌شرقی و به‌ویژه شهرستان ورزقان که میزبان یکی از مهم‌ترین معادن مس کشور یعنی سونگون است، باید سهم عادلانه‌ای از عواید و درآمدهای ناشی از این معدن داشته باشد. اینکه مالیات، حساب‌های بانکی و سایر منافع اقتصادی مرتبط با این معدن در خارج از استان ثبت و صرف می‌شود، نه‌تنها به نفع استان نیست، بلکه توسعه منطقه‌ای را با چالش مواجه می‌کند. مطابق اصول توسعه پایدار و عدالت منطقه‌ای، مناطقی که منابع طبیعی و اقتصادی را در اختیار دارند باید از منافع مستقیم و غیرمستقیم آن بهره‌مند شوند. در غیر این صورت، بی‌عدالتی در تخصیص منابع اقتصادی به وجود می‌آید. درآمدهایی همچون مالیات و سهم‌های قانونی می‌تواند برای توسعه زیرساخت‌های اساسی شهرستان ورزقان و سایر نقاط استان هزینه شود که تاثیر مستقیمی بر بهبود کیفیت زندگی مردم خواهد داشت. از طرفی براساس قانون، صنایع بزرگ معدنی موظف به ایفای نقش مسئولیت اجتماعی خود در مناطق عملیاتی و جبران خسارات محیط‌زیستی هستند. همچنین بهره‌برداری عادلانه از منابع و هزینه‌کرد آن در استان می‌تواند اشتغال پایدار ایجاد کند و از مهاجرت جوانان به مناطق دیگر جلوگیری نماید. در نتیجه ادامه این رویه که منافع اقتصادی معدن سونگون از استان آذربایجان‌شرقی خارج شود، ناعادلانه است و لازم است با همکاری دولت، مجلس و مسئولان ذی‌ربط، این مسئله بازبینی و اصلاح شود. سهم استان از مالیات، عواید و تکمیل زنجیره ارزش باید به‌صورت منصفانه تخصیص یابد تا توسعه پایدار و متوازن در منطقه تحقق یابد.

◀ با توجه به اینکه نیروی انسانی و محیط زیست مردم بومی منطقه و استان در سایه‌ی این صنعت دچار استهلاک می‌شوند، اما منافع و سود مالی آن به جیب این استان واریز نمی‌شود، چه وظیفه و برنامه‌ای به عنوان نماینده ارشد دولت در استان برعهده دارید؟

به عنوان نماینده ارشد دولت در استان آذربایجان‌شرقی، وظیفه دارم با اولویت قرار دادن حقوق مردم و منافع استان، این موضوع را از مسیرهای قانونی و اجرایی پیگیری کنم. مهم‌ترین و اولین اقدام در این زمینه، پیگیری اصلاح قوانین و مکاتبه با دولت و مجلس برای الزام شرکت‌های معدنی به پرداخت مالیات و سهم‌های قانونی در محل فعالیت است. شرکت ملی صنایع مس ایران و سایر ذی‌نفعان باید متعهد شوند تا بخشی از منافع مالی ناشی از فعالیت معدن سونگون، به‌طور مستقیم در استان هزینه شود. همچنین شرکت‌های بزرگ معدنی مانند مس سونگون موظف به ایفای مسئولیت اجتماعی خود در قبال مردم منطقه هستند؛ ازجمله برای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های محلی، حفاظت از محیط‌زیست و تخصیص بودجه برای جبران خسارات زیست‌محیطی و اجرای طرح‌های توسعه پایدار و ارتقای کیفیت زندگی مردم محلی. درخصوص تکمیل زنجیره ارزش در استان نیز باید با همکاری وزارت صمت و بخش خصوصی، تمامی مراحل فرآوری مس (تولید کاتد و محصولات نهایی) در استان و به‌ویژه در شهرستان ورزقان اجرا شود که این کار باعث افزایش اشتغال و ارزش افزوده در منطقه خواهد شد. استخدام نیروهای بومی و آموزش مهارت‌های لازم از طریق ایجاد مراکز فنی‌وحرفه‌ای تخصصی در منطقه نیز از اولویت‌های اصلی است. تحقق تمامی این اهداف نیازمند نظارت جدی از سوی مسئولان استانی، نمایندگان مجلس، نخبگان محلی و فعالان محیط‌زیست و ارائه گزارش‌های شفاف از هزینه‌کرد درآمدها و منابع است. در کنار اینها، با رایزنی با دولت و جذب سرمایه‌گذاران، باید زیرساخت‌های توسعه‌ای، مانند شبکه حمل‌ونقل، انرژی و خدمات رفاهی در منطقه ورزقان بهبود یابد. این موضوع نه‌تنها از استهلاک نیروی انسانی می‌کاهد، بلکه باعث ارتقای سطح رفاه عمومی خواهد شد.

◀ بررسی آمارهای اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی حاکی است که ارزش افزوده صنعت بسیار بیشتر از سایر بخش‌های اقتصادی است. از آنجایی که مس حلقه ارتباطی بسیار نزدیکی با بخش صنعت دارد، آیا توسعه زنجیره تولید مس در استان آذربایجان شرقی می‌تواند یک نقطه عطف در اقتصاد باشد و ترکیب دو مزیت مهم اقتصادی استان سهم مهمی در توسعه اقتصاد کلان استان را رقم بزند؟

بدون شک توسعه زنجیره تولید مس در استان آذربایجان‌شرقی، با توجه به پتانسیل‌های معدنی و صنعتی استان، می‌تواند یک نقطه عطف در اقتصاد منطقه باشد و به رشد اقتصاد کلان استان کمک شایانی کند. این هم‌افزایی از دو مزیت مهم اقتصادی، یعنی صنعت و معدن، فرصت‌های جدیدی ایجاد خواهد کرد؛ ازجمله ایجاد ارزش افزوده بالا، تقویت بخش صنعت و تولید به دلیل کاربرد گسترده مس در صنایع مختلف مانند خودروسازی، برق و الکترونیک، ساختمان‌سازی و انرژی‌های نو، تقویت صنایع پایین‌دستی و تکمیل چرخه‌های صنعتی، ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار و کاهش نرخ بیکاری، ایجاد جذابیت برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در بخش‌های مرتبط با معدن و صنایع معدنی، افزایش صادرات و ارزآوری قابل توجه برای استان و کشور، توسعه زیرساخت‌هایی مانند حمل‌ونقل، انرژی، آب و فناوری‌های نوین. برای تحقق این اهداف،

مهم‌ترین و اولین اقدام در این زمینه، پیگیری اصلاح قوانین و مکاتبه با دولت و مجلس برای الزام شرکت‌های معدنی به پرداخت مالیات و سهم‌های قانونی در محل فعالیت است.

نیازمند برنامه‌ریزی کلان، حمایت دولت و همکاری بخش خصوصی هستیم تا این ظرفیت مهم به‌طور کامل بالفعل شود.

◀ بررسی آمارهای معدن نشان از آن دارد که میزان اکتشاف کنسانتره مس تنها در معدن سونگون برابر با دو معدن سرچشمه و میدوک کرمان است. با این حال فرآیند تولید کاتد مس در کرمان انجام می‌پذیرد. بررسی آمارهای اقتصادی نشان از آن دارد که سهم ارزش افزوده بخش معدن در استان حدود ۵ درصد است. این رقم برای استان کرمان ۲۴ درصد است. به نظر می‌رسد ارزش افزوده مس سونگون می‌تواند قدرت اقتصادی استان را بیش از آن چیزی که هست نمایان سازد. به نظر شما چنین مکانیسمی بر اساس عدالت اقتصادی است؟ و چه راهکاری برای اصلاح وضعیت فعلی وجود دارد؟

اختصاص سهم ناچیز ارزش افزوده معدن در استان آذربایجان‌شرقی در مقایسه با استان کرمان و عدم تکمیل فرآیند تولید کاتد مس در معدن سونگون، نشان‌دهنده یک عدم توازن اقتصادی و مغایرت با اصول عدالت اقتصادی است. این وضعیت موجب شده که ظرفیت‌های عظیم استان به‌طور کامل بالفعل نشده و عواید این صنعت به استان‌های دیگر منتقل شود. چرا این رویه عادلانه نیست؟ چون در شرایطی که بخش عمده هزینه‌های محیط‌زیستی و اجتماعی به مردم منطقه ورزقان و استان تحمیل می‌شود، اما سود و منافع اقتصادی به مناطق دیگر منتقل می‌شود و عدم استقرار صنایع فرآوری در استان باعث از دست رفتن فرصت‌های اشتغال، کاهش درآمدهای مالیاتی محلی و عدم رونق اقتصادی در منطقه می‌شود. برای اصلاح وضعیت فعلی و بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌های مس سونگون، اقدامات مهمی باید در دستور کار قرار گیرد؛ ازجمله احداث کارخانه تولید کاتد مس و ایجاد صنایع پایین‌دستی، ثبت حساب‌های بانکی و پرداخت مالیات مس سونگون در استان و اختصاص درصد مشخصی از عواید فروش مس به توسعه زیرساخت‌ها و خدمات عمومی در استان، افزایش سهم استان در تصمیم‌گیری‌های مربوط به صنعت مس، ایجاد مشوق‌های اقتصادی برای جذب سرمایه‌گذاران در حوزه صنایع معدنی و فرآوری مس در استان و حمایت از مشارکت بخش خصوصی در تکمیل زنجیره ارزش مس، توسعه شهرک‌های صنعتی تخصصی مرتبط با صنایع مس در استان. در نتیجه تکمیل زنجیره ارزش صنعت مس در استان، نه‌تنها یک مطالبه عادلانه، بلکه یک ضرورت اقتصادی و اجتماعی است.

◀ طی سال های اخیر سهم استان از تسهیلات کل کشور، نسبت تسهیلات به سپرده گذاری، نسبت هزینه عمرانی، مالیات پرداختی و سایر شاخص‌های اقتصادی روند نزولی را طی کرده است. در کنار چنین مسئله‌ای، عدم گردش مالی بخش‌هایی مانند معدن سونگون بسیار مهم بوده و توجه به آن می‌تواند شاخص‌های اقتصادی استان را دستخوش تغییرات مثبت کند. مدیران ارشد استانی و مدیران حوزه اقتصادی و توسعه ای استان چه رسالتی برای تقویت شاخص‌های اقتصادی استان را بر عهده دارند؟

مدیران ارشد استانی و مدیران حوزه اقتصادی و توسعه‌ای استان آذربایجان‌شرقی در برابر این روند نزولی، مسئولیت مهمی برای تقویت شاخص‌های اقتصادی و تحقق عدالت منطقه‌ای دارند. این مسئولیت‌ها باید در قالب برنامه‌ریزی هدفمند و اقدامات عملی برای بهبود وضعیت اقتصادی استان دنبال شود. ازجمله این اقدامات می‌توان به تمرکز حساب‌های مالی و مالیاتی در استان، پیگیری سهم عادلانه از عواید معدن از جمله مالیات، سهم سه در هزار و چهار در هزار، افزایش سهم استان از تسهیلات بانکی، دسترسی به تسهیلات برای صنایع و کسب‌وکارها، توسعه زیرساخت‌های عمرانی و صنعتی و صنایع پایین‌دستی، جذب سرمایه‌گذاران صنعتی و ایجاد مشوق‌های سرمایه‌گذاری، حمایت از تولیدکنندگان و کارآفرینان و بهبود شاخص‌های کسب‌وکار اشاره کرد. در کنار این اقدامات، مدیران استان موظفند برنامه‌ای جامع و راهبردی برای توسعه متوازن استان تدوین کنند. این برنامه باید با اولویت قرار دادن ظرفیت‌های موجود مانند معدن، کشاورزی و صنعت، سهم واقعی استان از اقتصاد ملی را ارتقا دهد. نمایندگان مجلس و مدیران ارشد استانی باید برای اصلاح قوانین تبعیض‌آمیز که منجر به خروج سرمایه و عواید اقتصادی از استان می‌شود نیز در سطح ملی پیگیری‌های جدی انجام دهند.

گفتگوی نشریه اتاق تبریز با رئیس مجمع نمایندگان استان آذربایجان‌شرقی؛

مس سونگون؛ معدن استراتژیک با فرصت‌های بالقوه برای توسعه اقتصاد آذربایجان‌شرقی

شرکت مس آذربایجان باید ۳۰ سال پیش تاسیس می‌شد

گفتگو: امیر ملک‌زاده

علیرضا نوین؛ نماینده تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس شورای اسلامی و رئیس مجمع نمایندگان استان آذربایجان‌شرقی، در گفت‌وگو با نشریه اتاق تبریز، به تشریح چالش‌ها و فرصت‌های موجود در معدن مس سونگون پرداخت.

وی با تأکید بر اهمیت توسعه زنجیره تولید در این معدن استراتژیک، به مسائل مربوط به بهره‌برداری، سهم استان از درآمدهای مس و ضرورت تسریع در اجرای طرح‌های توسعه‌ای اشاره کرد.

نوین به نقش دولت و مجلس در تحقق عدالت اقتصادی برای مردم منطقه و استفاده بهینه از ظرفیت‌های این معدن پرداخت. این گفت‌وگو به بررسی تأثیرات اقتصادی تکمیل طرح‌های توسعه مس سونگون بر اقتصاد آذربایجان‌شرقی و نقش آن در بهبود شاخص‌های اقتصادی استان پرداخته است:

واقعیت مسئله این است که شرکت مس مولیبدن آذربایجان روی کاغذ ایجاد شده و مالکیت مس سونگون با شرکت ملی مس ایران بوده و اموالی به شرکت مستقل مس آذربایجان منتقل نشده است.

◀ یکی از مهمترین معادن مس ایران، منطقه خاورمیانه و جهان به نام سونگون در شهرستان ورزقان قرار دارد. با وجود برخورداری این شهرستان از معادن مس، تنها استخراج کنسانتره و مولیبدن در این معدن انجام می‌گیرد و سایر مراحل زنجیره تولید مس در مناطق دیگری از کشور انجام می‌یابد. به نظر شما اگر تمامی مراحل استخراج در منطقه ورزقان انجام پذیرد، از نظر اقتصادی مقرون به صرفه نخواهد بود؟

رهبر معظم انقلاب اسلامی فرموده‌اند: «ما معدن را باید جایگزین نفت کنیم، باید کاری بکنیم که هر وقت اراده کردیم، بتوانیم سر چاه‌های نفت خودمان را ببندیم؛ نه از کمبود مشتری بترسیم، نه از نداشتن بازار بترسیم، نه از نداشتن پول بهای نفت بترسیم. همیشه به این فکر می‌کنم که ما باید جایگزین برای این پیدا بکنیم. بنابراین اگر بخواهیم جایگزین پیدا کنیم، یکی از بهترین جایگزین‌ها معادن است.» پس تکلیف دولتمردان مشخص است.

بر اساس آمار بیش از ۵۴ درصد مس شناسایی شده کشور را معدن سونگون ورزقان به‌خود اختصاص داده و همین موضوع نشانگر اهمیت این معدن و جایگاه آن در تولید ناخالص ملی است. با اینکه ارزش ذخایر این معدن بیش از ۳۲۰ میلیارد دلار برآورد شده اما سالانه ۳۰۰ هزار تن مس از معدن سونگون برداشت می‌شود. به‌عبارتی ما از لحاظ ذخایر مس در رتبه پنجم جهان قرار گرفته‌ایم اما از منظر برداشت مس در جایگاه نوزدهم هستیم. این تفاوت فاحش نشان می‌دهد تناسبی بین ذخایر و برداشت نیست و بهره‌برداری حداکثری از معدن سونگون نداریم و نیازمند اجرای طرح‌های توسعه در

آنیم. بایستی بهره‌برداری از پروژه تغلیظ فاز سوم مس سونگون به‌جد پیگیری شود تا با افتتاح آن میزان تولید کنسانتره تا ۸۰۰ هزار تن در سال افزایش یابد. مدام صحبت از تولید مس کاتد در سونگون می‌شود اما مردم همچنان منتظر تحقق وعده‌ی تولید ۴۰۰ هزار تن مس کاتد در سونگون هستند و احساس می‌شود شرکت ملی مس ایران در دهه‌های قبل اراده‌ای برای پیشبرد این پروژه نداشت و اکنون با پیگیری مسئولین استان مجاب به اجرای طرح شده اما سرعت پیشرفت قابل قبول نیست. خام‌فروشی آسیب کشور است و اگر می‌خواهیم در عمل شهرستان ورزقان و استان آذربایجان‌شرقی از وجود معدن مس سونگون بهره‌مند شود باید سایر فازهای توسعه اجرا و تمامی مراحل استخراج در ورزقان انجام یابد. کمترین منفعت این اقدام، اشتغال‌زایی برای جوانان منطقه است.

◀ با توجه به اینکه بسیاری از عواید مس سونگون همچون مالیات، حساب‌های بانکی، تکمیل زنجیره ارزش، سهم سه در هزار و چهار در هزار شامل حال استان آذربایجان‌شرقی نمی‌شود، شما این رویه را عادلانه می‌دانید؟

واقعیت مسئله این است که شرکت مس مولیبدن آذربایجان روی کاغذ ایجاد شده و مالکیت مس سونگون با شرکت ملی مس ایران بوده و اموالی به شرکت مستقل مس آذربایجان منتقل نشده است. هرچند ما همین اتفاق را نیز به فال نیک می‌گیریم و آن را گامی مثبت برای پیگیری سایر مطالبات می‌دانیم. این شرکت باید ۳۰ سال قبل تاسیس و طرح‌های توسعه در دهه‌های قبل به اجرا درمی‌آمد.

طبق گزارش رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی سال گذشته ۲ هزار میلیارد تومان بابت حقوق دولتی به حساب کرمان واریز شده است و ۱۵ درصد از این مبلغ را که قانوناً باید به حساب شهرستان ورزقان واریز می‌کرده‌اند را نیز کامل پرداخت نکرده‌اند. حتی یک درصد فروش سالیانه و یک‌ونیم درصد عوارض آلایندگی نیز که ابتدایی‌ترین حق ورزقان است را هم با کارشکنی پرداخت نمی‌کنند و این یعنی همچنان کرمان بیشتر از آذربایجان‌شرقی از مس سونگون منتفع می‌شود.

البته در دولت سیزدهم برخی گام‌های مثبت برداشته شد و بخشی از درآمد مالیات بر ارزش افزوده به حساب‌های استان واریز شد و برای اولین‌بار کاتد مس هرچند به‌صورت محدود تولید شد و پروژه افزایش تولید با ورود تجهیزات اجرایی شد، اما مسلماً حق ورزقان و استان بیشتر از اینهاست و نباید از مطالبه دست کشید و به وضعیت فعلی رضایت داد.

◀ با توجه به اینکه نیروی انسانی و محیط زیست مردم بومی منطقه و استان در سایه‌ی این صنعت دچار استهلاک می‌شوند، اما منافع و سود مالی آن به جیب این استان واریز نمی‌شود، چه وظیفه و برنامه‌ای به عنوان نماینده شریف این مردم در مجلس برعهده دارید؟

شخص استاندار آذربایجان‌شرقی باید موضوع را از نهاد ریاست‌جمهوری و وزارت صنعت، معدن و تجارت پیگیری کند و ما نیز در این مسیر همراه و همیار ایشان خواهیم بود و در انجام وظایف نمایندگی و مطالبه حق مردم در صورت نیاز از تمامی ابزارهایمان اعم از تذکر، طرح سوال و حتی استیضاح استفاده خواهیم کرد. یک و نیم درصد عوارض آلایندگی باید کامل و بدون کسری به حساب ورزقان واریز شود.

◀ بررسی آمارهای اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی حاکی است که ارزش افزوده صنعت بسیار بیشتر از سایر بخش‌های اقتصادی است. از آنجایی که مس حلقه ارتباطی بسیار نزدیکی با بخش صنعت دارد، آیا توسعه زنجیره تولید مس در استان آذربایجان شرقی می‌تواند یک نقطه عطف در اقتصاد باشد و ترکیب دو مزیت مهم اقتصادی استان سهم مهمی در توسعه اقتصاد کلان استان را رقم بزند؟

طبق اعلام مدیران سابق شرکت مس سونگون با بهره‌برداری از فاز سوم پروژه تغلیظ مس سونگون، ۹۰۰ میلیون دلار به درآمد شرکت ملی مس ایران افزوده می‌شود و باتوجه به اظهارات مدیرعامل شرکت ملی مس ایران مبنی بر درآمدزایی ۱۰ میلیارد دلاری با تولید یک میلیون مس کاتد در طرح کیمیا، با افتتاح طرح تولید کاتد مس با ظرفیت ۴۰۰ هزار تن در سال در سونگون، حدود ۴ میلیارد دلار درآمد دیگر کسب خواهد داشت.

به‌عبارتی تنها با تکمیل طرح‌های درحال اجرا در سونگون ۵ میلیارد دلار درآمد ایجاد می‌شود که اگر فقط ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده به حساب استان واریز شود سالانه ۴۰ هزار میلیارد تومان گردش حساب آذربایجان‌شرقی از محل مس سونگون خواهد بود.

بودجه تحقق یافته پروژه‌های عمرانی استان از محل اعتبارات ملی در سال گذشته کمتر از ۲ هزار میلیارد تومان بوده است و شما تصور کنید با رقم ۴۰ هزار میلیارد تومان در سال چه کارهای مهمی در استان می‌شود انجام داد. اگر ما دنبال افزایش ارزش‌افزوده مس سونگون برای استان هستیم باید پیگیر تکمیل طرح‌های توسعه مس سونگون باشیم تا ظرف سه سال آتی این پروژه‌ها به بهره‌برداری برسند و این موضوع مطالبه‌گری تمام نمایندگان استان را می‌طلبد.

◀ طی سال‌های اخیر سهم استان از تسهیلات کل کشور، نسبت تسهیلات به سپرده‌گذاری، نسبت هزینه عمرانی، مالیات پرداختی و سایر شاخص‌های اقتصادی روند نزولی را طی کرده است. در کنار چنین مسئله‌ای، عدم گردش مالی بخش‌هایی مانند معدن سونگون بسیار مهم بوده و توجه به آن می‌تواند شاخص‌های اقتصادی استان را دستخوش تغییرات مثبت کند. نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی چه رسالتی برای تقویت شاخص‌های اقتصادی استان را بر عهده دارند؟

در وهله اول باید نظارت بر بانک‌ها تشدید یافته و با بانک‌هایی که در ایفای نقش برای توسعه اقتصادی استان کوتاهی می‌کنند و تسهیلات لازم را تخصیص نمی‌دهند برخورد شود. تا زمانی که این مشکل رفع نشود، از افزایش گردش مالی استان منتفع نخواهیم شد.

همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردم، درآمد آذربایجان‌شرقی از محل مس سونگون طبق مقررات موجود می‌تواند تا ۴۰ هزار میلیارد تومان در سال افزایش یابد و باتوجه به انتقال حساب‌ها به آذربایجان‌شرقی می‌توانیم شاهد گردش مالی این مبلغ در استان و تصمیم‌گیری هیئت‌مدیره شرکت مستقل مس سونگون آذربایجان برای نحوه هزینه‌کرد آن بر اساس اولویت‌های استان باشیم.

نقش مس سونگون در توسعه استان
از نگاه هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

قاسم خلیل‌نژاد قویدل؛
عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز

ضرورت توزیع عادلانه درآمدهای معدن مس سونگون

معدن مس سونگون یکی از بزرگ‌ترین و باارزش‌ترین معادن مس در ایران است که در استان آذربایجان‌شرقی واقع شده است. این معدن نه‌تنها از نظر اقتصادی برای کشور اهمیت دارد، بلکه می‌تواند تأثیرات عمیقی بر توسعه و شکوفایی استان نیز داشته باشد. با این حال، مسائلی نظیر توزیع ناعادلانه منافع این معدن و آلودگی‌های زیست‌محیطی ناشی از فعالیت‌های معدنی، نگرانی‌های جدی برای ساکنان این استان به وجود آورده است.

معدن مس سونگون به عنوان یکی از منابع اصلی استخراج مس در کشور، می‌تواند نقش مهمی در تأمین اشتغال، افزایش درآمدهای مالیاتی و توسعه زیرساخت‌های استان ایفا کند. با توجه به ذخایر وسیع این معدن، انتظار می‌رود که عواید آن به شکل مستقیم و غیرمستقیم به اقتصاد منطقه کمک کند. با این حال، واقعیتی تلخ وجود دارد؛ عواید مالیاتی و درآمدهای ناشی از این معدن به جاهای دیگر منتقل می‌شود و استان محل معدن، به رغم بروز مشکلات زیست‌محیطی، سهمی از این درآمدها ندارد.

فعالیت‌های معدنی در سونگون به تدریج موجب آلودگی محیط زیست و تخریب منابع طبیعی شده است. خاک، آب و هوا تحت تأثیر این فعالیت‌ها قرار گرفته و ساکنان محلی با تبعات منفی آن دست و پنجه نرم می‌کنند. این در حالی است که هزینه‌های ناشی از آلودگی و تخریب محیط زیست به عهده استان و مردم آن است. این ناعادلانه است. در حالی که استان ما از منابع معدنی بهره‌مند است، عواید آن به جای اینکه به خود استان برگردد، به دیگر استان‌ها منتقل می‌شود.

ما بارها برای حل این معضل و جلب توجه مسئولان به این موضوع اقدام کرده‌ایم. در زمان وزارت آقای احسان خاندوزی، این موضوع را با ایشان مطرح کردیم و از طریق استانداری نیز پیگیر شدیم. اما متأسفانه، با گذشت چندین سال، هنوز هیچ نتیجه‌ای در این زمینه حاصل نشده است. این عدم پاسخگویی و بی‌توجهی به خواسته‌ها و نیازهای مردم استان، احساس ناامیدی و نارضایتی را به همراه داشته است.

حرف آخر این است که توزیع عادلانه درآمدها و توجه به مسائل زیست‌محیطی باید در اولویت قرار گیرد. مردم استان به حق انتظار دارند که عواید حاصل از معدن سونگون به خود استان برگردد و در راستای بهبود شرایط زندگی و محیط زیست آن‌ها استفاده شود. علاوه بر این، مسئولان باید با شفافیت بیشتری به مسائل زیست‌محیطی و اقتصادی پرداخته و راهکارهای مؤثری برای حل این مشکلات ارائه دهند.

در نهایت، معدن مس سونگون می‌تواند به عنوان یک منبع ارزشمند برای توسعه اقتصادی استان محسوب شود، اما تنها در صورتی که عدالت در توزیع عواید و مدیریت صحیح منابع زیست‌محیطی رعایت شود. امیدواریم که با تلاش‌های مستمر و پیگیری‌های جدی، به هدف‌های مورد نظر دست یابیم و آینده‌ای روشن‌تر برای استان‌مان رقم بزنیم.

عدم استقلال مس سونگون، نادیده گرفتن حقوق مردم منطقه است

سیدیوسف حسینی؛
عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

شرکت مس سونگون، به‌عنوان یکی از منابع مهم اقتصادی در منطقه، باید تا امروز به استقلال کامل دست می‌یافت. این مسئله حق مسلم مردم استان است. مشکلات موجود در این صنعت به دلایل متعدد ناشی از استخراج مس در منطقه است و عدم استقلال این شرکت، به نوعی نادیده گرفتن حقوق منطقه محسوب می‌شود.

عملکرد مدیران گذشته این شرکت، به ویژه در زمینه حل مشکلات، انتقادات زیادی را به همراه داشته است. عدم توانایی در پیگیری استقلال شرکت، به تعویق انداختن این مهم و عدم اتخاذ تصمیمات صحیح، باعث شده است که این حق مسلم به فراموشی سپرده شود. با وجود هزینه‌های بالایی که برای استخراج و تولید کنسانتره مس صرف می‌شود، انتظار می‌رود که این محصولات در استان و به نفع ساکنان محلی مورد استفاده قرار گیرد. اما متاسفانه، ما شاهد انتقال این محصولات به استان‌ها و مناطق دیگر هستیم.

یکی از موارد غیرقابل پذیرش در این روند، به کارگیری نیروهای غیر بومی در معدن است. در حالی که می‌توان از نیروی کار محلی بهره‌برداری کرد، تنها در قسمت‌هایی که فعالیت‌های سخت و طاقت‌فرسا نیازمند است، از کارگران بومی استفاده می‌شود. این امر نه تنها به نفع ساکنان نمی‌باشد، بلکه باعث ایجاد نارضایتی و بی‌اعتمادی در جامعه محلی می‌شود.

با توجه به کمبود منابع مالی در بانک‌ها و نهادهای مالی استان آذربایجان‌شرقی، درآمد حاصل از فعالیت‌های معدن می‌تواند تأثیر مثبتی بر اقتصاد محلی داشته باشد. عواید این معدن می‌تواند به بهبود وضعیت مالی تولیدکنندگان کمک کند و فشار مالیاتی بر آن‌ها را کاهش دهد. با توجه به اینکه عایدات مالیاتی این معدن به میزان قابل توجهی بالا است، می‌توان با مدیریت صحیح این منابع، به کاهش بار مالیاتی بر تولیدکنندگان و بهبود شرایط اقتصادی استان کمک کرد.

در نهایت، استقلال شرکت مس آذربایجان، نه‌تنها به نفع مردم این منطقه است، بلکه می‌تواند به‌عنوان یک موتور محرک برای توسعه اقتصادی استان و افزایش رفاه عمومی عمل کند. لازم است که مسئولان و مدیران جدید با دقت به این موضوع توجه کنند و تدابیری اتخاذ کنند که این حق مسلم به زودی محقق شود.

باید به فکر ایجاد شرکت‌های بهره‌وری و فرآوری به جای فروش خاک باشیم

یونس اکبرپور پایدار؛
عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

معدن مس سونگون به‌عنوان یکی از منابع طبیعی و با ارزش استان آذربایجان‌شرقی، باید به نحوی مدیریت شود که تمامی عوارض و درآمدهای حاصل از آن در خود استان هزینه شود. متأسفانه، این معدن به شدت وابسته به شرکت مس کرمان است و تمامی خریدها و فعالیت‌های مرتبط با آن نیز از طریق کرمان انجام می‌شود. حتی اجاره ماشین‌آلات برای حمل و نقل نیز به شرکت‌های کرمانی سپرده شده است. این وضعیت نشان‌دهنده این است که در حالی که منابع در استان ما وجود دارد، منافع و درآمدهای حاصل از آن به استان دیگری منتقل می‌شود.

اولین گام در این راستا، جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد بسترهای لازم برای فرآوری و بهره‌برداری صحیح از منابع است. در حال حاضر، حتی در صورت خام‌فروشی، مواد معدنی به شرکت مس کرمان فروخته می‌شوند و این شرکت به عنوان خریدار از ما محسوب می‌شود. با توجه به اینکه سونگون در منطقه‌ای محروم واقع شده است، ضروری است که به مشکلات زیست‌محیطی که ناشی از برداشت‌های بی‌رویه از این منطقه است، توجه ویژه‌ای شود. نمی‌توان خسارت‌های زیست‌محیطی را به مناطق دیگر تحمیل کرد در حالی که منافع آن در جای دیگری هزینه می‌شود.

استقلال مس سونگون نه‌تنها برای حفظ منافع مردم این منطقه ضروری است، بلکه باید به فکر ایجاد شرکت‌های بهره‌وری و فرآوری به جای فروش خاک باشیم. ایجاد سیستم‌هایی که بتوانند ۱۰۰ برابر سود بیشتری ایجاد کنند، از اهمیت بالایی برخوردار است. به‌طور مثال، می‌توان از محصولات مس برای تأمین مواد اولیه کارخانجات استفاده کرد.

همچنین، با توجه به آسیب‌های زیست‌محیطی که معادن به محیط اطراف وارد می‌کنند، لازم است بخشی از درآمدها برای احیای مناطق آسیب‌دیده هزینه شود. در حال حاضر، شرکت تراکتورسازی تنها ۱۲ درصد مالیات استان را پرداخت می‌کند که رقم قابل توجهی است. حال تصور کنید اگر عواید حاصل از معدن مس نیز در استان هزینه شود، چه تأثیر مثبتی بر ارزش افزوده و توسعه اقتصادی خواهد داشت.

این درآمدها می‌توانند به ایجاد تحرک صنعتی، تأسیس واحدهای صنعتی جدید و بهبود کیفیت خدمات شرکت‌های حمل و نقل در استان کمک کنند. در نهایت، برای تحقق این اهداف، نیاز به همکاری و حمایت مسئولان محلی و ملی داریم تا بتوانیم از این منابع به نحو احسن استفاده کنیم و رفاه و رونق اقتصادی را برای مردم منطقه به ارمغان آوریم.

تغییرات ساختاری، رونق تولید و تجارت استان را در پی خواهد داشت

امید اسمعیل ظفر؛
عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

تحقیقاً تمامی مواد مصرفی انسان‌ها ریشه در خاک و معادن و کشاورزی دارد. عمده مواد اولیه صنایع یا مستقیماً یا از فرآوری یک یا چند مرحله از معادن حاصل می‌شود. معادن فلزی نقش بسیار مهم و استراتژیک در صنایع ایفا می‌کنند. استان آذربایجان‌شرقی با وجود معدن مس سونگون و سایر پتانسیل‌های بالقوه مس و همچنین فلزات جانبی دیگر در این معدن از جمله فلز استراتژیک مولیبدن و مضافاً معادن طلا در استان و سایر مواد معدنی یکی از استان‌های برخوردار از لحاظ وجود مواد معدنی است.

ظرفیت وجود مواد اولیه معدنی، زمینه سرمایه‌گذاری صنایع پایین دستی را بسیار جذاب و مستعد می‌کند. قابل ذکر است فلزات مس، مولیبدن و طلا در بسیاری از صنایع از سیم و کابل گرفته تا صنایع برق و الکترونیک کاربرد داشته و تقریباً زیربنای صنایع الکترونیک فلز مس است. همچنین در صنایع لوله‌کشی و ماشین‌آلات صنعتی، کنترل بیماری قارچی و صنایع پزشکی و تولید انواع آلیاژها مورد مصرف قرار می‌گیرد. ۶۰ درصد مس تولیدی جهان جهت تولید سیم و کابل استفاده می‌شود و ۲۰ درصد آن جهت تولید لوله و مس در صنایع مختلف استفاده می‌شود. طبیعتاً دسترسی آسان به مواد اولیه می‌تواند موجب رشد سرمایه‌گذاری در صنایع وابسته به این فلز استراتژیک را فراهم کند.

لیکن هم‌اکنون حمل کنسانتره مس به استان کرمان و عدم امکان عرضه مس کاتد در سطح استان عملاً موجب شده است که این زمینه ناپیدا بوده و در این خصوص در استان جاذبه سرمایه‌گذاری مشاهده نشود.

عدم وصول مالیات، عدم تمرکز حساب‌های بانکی در استان و سایر عوارض قانونی معدن مس سونگون موجب می‌شود که تراز بانکی استان در مقایسه با تسهیلات پرداختی به نسبت عددی غیرقابل قبول از نظر نظام بانکی دیده شود و اگر آمار تسهیلات پرداختی بانک‌ها را با استان‌های برخوردار مقایسه کنیم، این تفاوت کاملاً نمایان می‌شود. یکی از بزرگترین اثرات انتقال حساب بانکی، مالیات و سایر عوایدی معدن مس سونگون به بانک‌های استان، افزایش نقدینگی بانک‌ها و متعاقباً تراز مثبت دریافت نسبت به پرداخت است که به طور کاملاً مستقیم در پرداخت تسهیلات بانکی به واحدهای صنعتی و تجاری اثرگذار خواهد بود. پرداخت تسهیلات در رونق تولید و گردش مالی بازار مصرف و نهایتاً قدرت خرید مصرف‌کننده و افزایش تاب‌آوری واحد صنعتی در قبال عرضه محصولات به صورت اعتباری درازمدت اثرات مهمی خواهد داشت که این امر موجب تحرک بازار مصرف و در نهایت رونق تولید و تجارت می‌شود.

انتقال درآمدهای معدن مس سونگون به آذربایجان‌شرقی، فرصتی استثنایی برای توسعه همه‌جانبه استان

مهدی امینی؛
عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز

محرومیت استان آذربایجان‌شرقی از بخش قابل‌توجهی از عواید حاصل از فعالیت‌های معدن مس سونگون، به ویژه در حوزه‌هایی همچون مالیات، سهم زنجیره ارزش و درآمدهای قانونی نظیر سه در هزار و چهار در هزار، مسئله‌ای است که از منظر عدالت اجتماعی، توسعه منطقه‌ای و اصول مدیریت منابع طبیعی قابل تأمل و بررسی است.

نخستین بُعد این مسئله، عدالت اقتصادی است. در هر نظام اقتصادی کارآمد، اصولی همچون توزیع عادلانه منابع و منافع، باید رعایت شود. آذربایجان‌شرقی به عنوان استان میزبان معدن مس سونگون، با هزینه‌های زیست‌محیطی، آسیب‌های زیرساختی و تغییرات اجتماعی ناشی از فعالیت‌های این معدن مواجه است. انتظار می‌رود بخشی از عواید حاصل از این معدن به توسعه زیرساخت‌ها، بهبود کیفیت زندگی مردم محلی و جبران خسارات وارد شده به محیط زیست منطقه اختصاص یابد. در غیر این صورت، تداوم این روند به تضعیف اعتماد عمومی و نارضایتی اجتماعی منجر خواهد شد.

از سوی دیگر، مسئله تکمیل زنجیره ارزش نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. عدم تکمیل زنجیره ارزش مس در استان آذربایجان‌شرقی به معنای انتقال فرصت‌های شغلی، درآمدزایی و رشد اقتصادی به سایر مناطق است. این امر نه تنها موجب کاهش سهم استان از منافع این صنعت می‌شود، بلکه موجب وابستگی منطقه به درآمدهای محدود و غیرپایدار خواهد شد.

در سطح کلان‌تر، این مسئله به مدیریت منابع ملی نیز مرتبط است. منابع طبیعی همچون معادن، سرمایه‌ای مشترک برای همه مردم کشور به شمار می‌روند، اما استفاده از این منابع باید با لحاظ کردن ملاحظات منطقه‌ای و نیازهای محلی انجام شود. در غیر این صورت، مناطق میزبان که بیشترین فشار و آسیب را متحمل می‌شوند، از حداقل منافع محروم خواهند بود. این تناقض می‌تواند به ایجاد شکاف‌های توسعه‌ای میان مناطق مختلف کشور و تعمیق نابرابری‌ها منجر شود.

اصلاح این رویه، نیازمند توجه جدی سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان کشور است. اختصاص سهم عادلانه از عواید معادن به مناطق میزبان، نه تنها به توسعه پایدار این مناطق کمک می‌کند، بلکه از منظر ملی نیز به تعادل و توازن در توسعه کشور منجر خواهد شد. از این رو، ضروری است تا قوانینی شفاف و کارآمد برای بازتوزیع درآمدهای حاصل از فعالیت‌های معدنی تدوین و اجرایی شود. تنها در این صورت است که می‌توان از عدالت اقتصادی و توسعه متوازن به عنوان اصول بنیادین مدیریت منابع طبیعی دفاع کرد.

انتقال مزایا و درآمدهای حاصل از فعالیت‌های معدن مس سونگون به استان آذربایجان‌شرقی می‌تواند تحولی بنیادین در توسعه اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی این استان ایجاد کند. با تخصیص بخشی از عواید این معدن به استان، امکان سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اساسی مانند حمل‌ونقل، انرژی، آب‌رسانی و پروژه‌های عمرانی فراهم می‌شود. این بهبود زیرساخت‌ها نه تنها کیفیت زندگی مردم را ارتقا می‌دهد، بلکه جذابیت منطقه را برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی افزایش داده و زمینه‌ساز رشد صنایع جدید و ایجاد اشتغال پایدار می‌شود.

علاوه بر این، حمایت از بخش خصوصی و کارآفرینان محلی می‌تواند نقش مهمی در تقویت اقتصاد منطقه ایفا کند. تزریق منابع مالی به استان، فرصت‌های بیشتری را برای سرمایه‌گذاری در کسب‌وکارهای کوچک و متوسط ایجاد می‌کند و به توسعه صنایعی همچون صنایع پایین‌دستی مس، فرآوری مواد معدنی و دیگر حوزه‌های مرتبط کمک می‌کند. این رشد اقتصادی، قدرت خرید مردم را افزایش داده و منجر به رونق بازارهای محلی و بهبود سطح رفاه اجتماعی خواهد شد.

یکی دیگر از پیامدهای مثبت این تغییر، کاهش مهاجرت نیروی کار و جوانان از استان است. با ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش درآمدها، جوانان انگیزه بیشتری برای ماندن در منطقه و مشارکت در توسعه آن خواهند داشت. این موضوع به تقویت منابع انسانی استان و بهره‌برداری بهتر از ظرفیت‌های محلی منجر می‌شود. همچنین، تکمیل زنجیره ارزش صنایع معدنی در استان، ارزش افزوده بیشتری را ایجاد کرده و وابستگی به خام‌فروشی را کاهش می‌دهد، که این امر نقش مؤثری در پایداری اقتصادی ایفا می‌کند.

از منظر زیست‌محیطی نیز تخصیص منابع مالی می‌تواند به جبران خسارات ناشی از فعالیت‌های معدن‌کاری و بهبود شرایط اکولوژیکی منطقه کمک کند. با احیای منابع طبیعی و مدیریت بهتر آلودگی‌ها، سلامت عمومی و کیفیت زندگی مردم منطقه ارتقا می‌یابد.

انتقال مزایا و درآمدهای معدن مس سونگون

به آذربایجان‌شرقی، فرصتی استثنایی برای توسعه همه‌جانبه استان ایجاد می‌کند. این اقدام، علاوه بر رفع محرومیت‌ها، به ایجاد توازن در توسعه منطقه‌ای و ملی کمک کرده و الگویی موفق برای توزیع عادلانه منابع و مدیریت بهینه آنها ارائه می‌دهد.

وجود ظرفیت‌های بزرگ اقتصادی مانند معادن استان آذربایجان‌شرقی، به‌ویژه معدن مس سونگون، فرصتی بی‌نظیر برای جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و توسعه پایدار منطقه فراهم می‌کند. این ظرفیت‌ها، اگر به درستی مدیریت و بهینه‌سازی شوند، می‌توانند به موتور محرک اقتصاد استان تبدیل شوند. برای استفاده بهینه از این ظرفیت‌ها، باید از رویکردهای چندجانبه و برنامه‌ریزی استراتژیک بهره گرفت.

در حوزه معادن، ظرفیت عظیم مس سونگون به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین ذخایر معدنی کشور، می‌تواند مبنای توسعه صنایع پایین‌دستی و زنجیره ارزش باشد. ایجاد و توسعه صنایع فرآوری مس و تولید محصولات نهایی، از جمله سیم و کابل، قطعات صنعتی و تجهیزات الکترونیکی، می‌تواند ارزش افزوده قابل توجهی ایجاد کند. این صنایع نه‌تنها موجب اشتغال‌زایی پایدار می‌شوند، بلکه جذابیت استان را برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی افزایش می‌دهند. جذب سرمایه‌گذاری در این بخش، نیازمند ارائه مشوق‌های مالی، تضمین امنیت سرمایه‌گذاری و ایجاد زیرساخت‌های مناسب مانند مناطق ویژه اقتصادی و شهرک‌های صنعتی است.

از سوی دیگر، همکاری با بخش خصوصی توانمند استان در حوزه صنعت، فرصتی ارزشمند برای تقویت مشارکت اقتصادی است. شرکت‌های صنعتی استان که تجربه و تخصص کافی در تولید و صادرات دارند، می‌توانند به عنوان شرکای کلیدی در پروژه‌های سرمایه‌گذاری ایفای نقش کنند. این همکاری می‌تواند از طریق ارائه تسهیلات مالی، حمایت از پروژه‌های تحقیق و توسعه (R&D) و ایجاد پل‌های ارتباطی بین بخش خصوصی و دولتی تقویت شود. همچنین، بخش خصوصی می‌تواند با جذب تکنولوژی‌های جدید و ایجاد شبکه‌های صادراتی، استان را به مرکز تولید و صادرات محصولات مبتنی بر معادن تبدیل کند.

در سطح بین‌المللی، ظرفیت‌های معدنی و صنعتی آذربایجان شرقی می‌تواند بستری مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی فراهم کند. معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان در مجامع بین‌المللی، انعقاد قراردادهای بلندمدت با شرکت‌های معتبر خارجی و ایجاد شراکت‌های استراتژیک می‌تواند منابع مالی و تکنولوژی‌های پیشرفته را به استان جذب کند. از سوی دیگر، ایجاد شفافیت در قوانین، تضمین بازگشت سرمایه، و ارائه مشوق‌های مالیاتی می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی را جلب کند.

همچنین، توسعه زیرساخت‌های حمایتی مانند حمل‌ونقل، انرژی و ارتباطات، نقش اساسی در جذب سرمایه‌گذاری دارد. دسترسی به شبکه‌های حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای کارآمد، تسهیل صادرات محصولات معدنی و صنعتی را ممکن می‌سازد. از سوی دیگر، تأمین انرژی پایدار و ایجاد زیرساخت‌های مدرن در مناطق صنعتی، جذابیت سرمایه‌گذاری را دوچندان خواهد کرد.

بهره‌برداری از ظرفیت‌های معادن و بخش خصوصی توانمند استان آذربایجان‌شرقی، نیازمند رویکردی هماهنگ میان دولت، بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران خارجی است. با اجرای برنامه‌های راهبردی در زمینه توسعه صنایع پایین‌دستی، جذب سرمایه‌گذاری‌های کلان و ارتقای زیرساخت‌ها، می‌توان این استان را به یکی از قطب‌های اصلی اقتصادی کشور و منطقه تبدیل کرد.

استخراج و فرآوری مس در آذربایجان‌شرقی، به‌ویژه در معدن مس سونگون، می‌تواند نقش کلیدی در رشد صنایع وابسته و تکمیل زنجیره ارزش ایفا کند. مس به‌عنوان یکی از مهم‌ترین فلزات صنعتی، کاربردهای گسترده‌ای در تولید سیم و کابل‌های مسی، تجهیزات الکترونیکی، صنایع خودروسازی، انرژی‌های تجدیدپذیر و بسیاری دیگر از صنایع دارد. اگر این ظرفیت به‌درستی مدیریت شود، علاوه بر ایجاد ارزش افزوده، می‌تواند به موتور محرک توسعه اقتصادی استان تبدیل شود.

با فرآوری مس خام در منطقه، صنایع تولید سیم و کابل مسی می‌توانند به‌سرعت رشد کنند. این محصولات از تقاضای بالایی در صنایع برق، مخابرات و ساختمان‌سازی برخوردار هستند و به‌راحتی می‌توانند در بازارهای داخلی و خارجی عرضه شوند.

مس به دلیل هدایت الکتریکی بالا، ماده‌ای اساسی در ساخت بردهای الکترونیکی، اتصالات و قطعات مدارهای الکترونیکی است. فرآوری مس در منطقه می‌تواند زمینه توسعه این صنایع را فراهم کند.

افزایش تولید مس فرآوری‌شده می‌تواند در تأمین مواد اولیه برای صنایع خودروسازی و انرژی‌های نو مانند پنل‌های خورشیدی و باتری‌های ذخیره‌سازی انرژی مؤثر باشد.

از مس می‌توان در تولید لوله‌های مسی، آلیاژهای برنج، و حتی صنایع هنری و تزئینی نیز بهره برد. این تنوع کاربردها می‌تواند فرصت‌های شغلی جدید و رشد اقتصادی پایدار ایجاد کند.

برآورد سهم معدن سونگون ورزقان در عایدی شرکت صنایع ملی مس ایران

مس سونگون ورزقان یکی از معادن غنی مس در ایران است. محصولات خام مس سونگون به کرمان منتقل شده و فرآوری محصولات پایین‌دستی آن در کرمان و تحت عنوان شرکت فملی (شرکت ملی صنایع مس ایران) انجام می‌شود. با وجود آنکه مس سونگون نقش مهمی در فرآوری و افزایش ارزش شرکت فملی دارد، ارزش و نسبت مس سونگون در موفقیت فملی مشخص نیست. این گزارش برآورد تقریبی از مقدار سهم مس سونگون را ارائه می‌دهد.

نمودار ۱ سهم درآمدی شرکت فملی از محصولات تولیدی

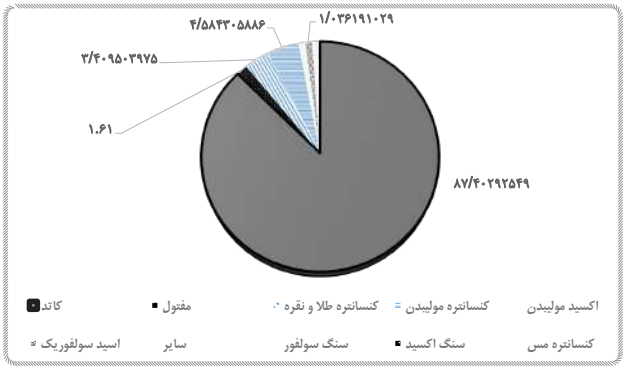

سهم مس سونگون در درآمد سال ۱۴۰۱ شرکت فملی

طبق نمودار شماره (۱) مقدار درآمد فملی از فروش کاتد مس ۸۷ درصد، مفتول ۱/۶۱ درصد، کنسانتره طلا و نقره ۳/۴۰ درصد، کنسانتره مولیبدن ۴/۵۸ درصد است. (بقیه موارد در نمودار قابل مشاهده است).

مقدار فروش فملی در سال ۱۴۰۱ برابر با ۸۸,۳۶۸,۰۹۷,۶۰۰,۰۰۰ تومان یا به‌طور اختصار ۸۸/۳۶۸ هزار میلیارد تومان بود که از این مقدار ۸۷ درصد آن از فروش کاتد مس حاصل شده است. مقدار فروش کاتد مس برابر با ۷۷/۲۳۶ هزار میلیارد تومان است.

نمودار ۲ قیمت فروش محصولات فملی (تن بر میلیون تومان)

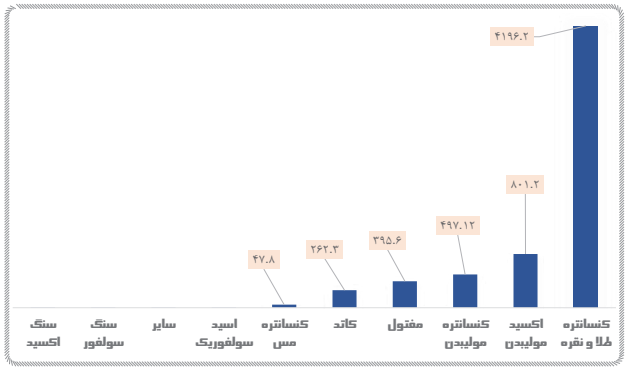

طبق نمودار(۲) ملاحظه می‌شود که قیمت هر تن کنسانتره طلا و نقره ۴/۱۹ میلیارد تومان، اکسید مولیبدن ۸۰۱ میلیون تومان، کنسانتره مولیبدن ۴۹۷ میلیون تومان، مفتول ۳۹۵ میلیون تومان، کاتد۲۶۲ میلیون تومان و کنسانتره مس ۴۸/۸ میلیون تومان برای هر تن بوده است.

شرکت فملی مالک سه معدن مس سرچشمه و میدوک در استان کرمان و سونگون در استان آذربایجان‌شرقی است. از

آمارها حاکی از آن است که مس سونگون ظرفیتی بیش از دو برابر نسبت به مجموع دو مس سرچشمه و میدوک دارد. با وجود چنین ظرفیتی در فرآوری محصولات مسی در منطقه سونگون ورزقان، کلیه محصولات فرآوری آن در کرمان و زیر نظر شرکت فملی انجام می‌گیرد. استقلال مس سونگون آذربایجان با وجود چنین ظرفیت عظیمی در منطقه ورزقان برای اقتصاد منطقه بسیار حیاتی است.

آنجایی که کاتد مس، منبع اصلی درآمد شرکت فملی است، لازم است فرآیند تولید آن و نقش سه معدن اشاره شده در تولید کاتد مورد بررسی قرار بگیرد.

تولید کاتد مس

کاتد مس یکی از محصولات نهایی فرآیند پالایش مس است که به شکل صفحات نازک و مسطح مس خالص به دست می‌آید. این محصول به دلیل خلوص بالا (معمولاً بالای ۹۹/۹۹ درصد) در صنایع مختلف کاربرد گسترده‌ای دارد.

مراحل تولید کاتد مس بدین شرح است:

۱- استخراج و فرآوری سنگ‌های معدنی مس:

- ✓ سنگ‌های معدنی مس از معادن استخراج می‌شوند.
- ✓ این سنگ‌ها معمولاً حاوی مس به صورت ترکیباتی مانند سولفید مس (مثل کالکوپیریت) یا اکسید مس (مثل مالاکیت) هستند.

۲- تولید کنسانتره مس:

- ✓ سنگ‌های معدنی ابتدا خرد و آسیاب می‌شوند.
- ✓ فرآیند فلوتاسیون برای جداسازی ذرات مس از مواد زائد استفاده می‌شود.
- ✓ نتیجه این مرحله کنسانتره مس است که حاوی درصد بالاتری از مس است.

۳- ذوب و پالایش اولیه (ذوب فلش):

- ✓ کنسانتره مس به کوره‌های ذوب انتقال داده می‌شود.
- ✓ در دمای بالا، مس ذوب شده و ناخالصی‌ها به صورت سرباره جدا می‌شوند.
- ✓ محصول این مرحله، مس مات (حاوی ۶۰ تا ۷۰ درصد مس) است.

۴- تبدیل به مس بلیستر:

- ✓ مس مات به کوره‌های دیگری به نام مبدل منتقل می‌شود.
- ✓ در این کوره، با اضافه کردن اکسیژن، گوگرد به عنوان گاز SO_2 از مس جدا می‌شود.
- ✓ مس بلیستر (با خلوص ۹۸ تا درصد) به دست می‌آید که هنوز نیاز به پالایش بیشتری دارد.

۵- پالایش الکترولیتی:

- ✓ مس بلیستر به شکل صفحات بزرگ به عنوان آند در سلول‌های الکترولیتی قرار داده می‌شود.
- ✓ یک محلول الکترولیت (معمولاً سولفات مس و اسید سولفوریک) بین آند و کاتد (صفحات نازک مسی) قرار دارد.
- ✓ با عبور جریان الکتریکی، مس از آند به کاتد منتقل می‌شود و کاتد مس خالص تولید می‌شود.
- ✓ ناخالصی‌ها به صورت لجن آندی در پایین سلول الکترولیتی جمع می‌شوند.

۶- بازیافت و تولید کاتد:

- ✓ کاتدهای مس خالص از سلول‌های الکترولیتی خارج می‌شوند و پس از تمیزکاری و بررسی کیفیت به بازار عرضه می‌شوند.

مشخص است که کنسانتره مس، ماده اولیه اصلی و میانه‌ای است که کاتد مس از آن حاصل می‌شود. بررسی آمارها نشان از آن دارد که مس سونگون ورزقان، بیشتر از دو معدن دیگر در تولید کنسانتره مس نقش دارد.

قبل از پرداختن به سهم هر یک از سه معدن در تولید کنسانتره مس، به بررسی ظرفیت قابل استحصال هر یک از این معادن پرداخته می‌شود. آمارها حاکی از آن است که مس سونگون ظرفیتی بیش از دو برابر نسبت به مجموع دو مس سرچشمه و میدوک دارد.

	ظرفیت قابل استحصال
مس سونگون	۲ میلیارد تن
مس سرچشمه	۱/۴ میلیارد تن
مس میدوک	۰/۳۱۴ میلیارد تن

جدول(۱): ظرفیت قابل استحصال شرکت فملی

با وجود چنین ظرفیتی در فرآوری محصولات مسی در منطقه سونگون ورزقان، کلیه محصولات فرآوری آن در کرمان و زیر نظر شرکت فملی انجام می‌گیرد. استقلال مس سونگون آذربایجان با وجود چنین ظرفیت عظیمی در منطقه ورزقان برای اقتصاد منطقه بسیار حیاتی است.

در ادامه به بررسی تولید کنسانتره مس در سونگون و مقایسه آن با تولید کنسانتره مس در دو معدن سرچشمه و میدوک پرداخته می‌شود.

در جدول شماره (۲) معادنی که تولید کنسانتره دارند نشان داده می‌شود. ظرفیت در حال بهره‌برداری و در حال احداث سه معدن فملی به شرح زیر است.

کنسانتره مس	بهره برداری	در حال احداث
مس سونگون	۳۵۳۳۰۰ تن	۲۰۰۰۰۰ تن
مس سرچشمه	۳۲۱۶۰۰ تن	۰
مس میدوک	۱۵۰۰۰۰ تن	۰

جدول(۲): ظرفیت قابل بهره‌برداری و در حال احداث کنسانتره مس شرکت فملی

برآورد سودآوری شرکت فملی از قِبل تولید مس سونگون رقمی معادل ۱,۶۴۰,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ یا به‌طور اختصار ۱٫۶۴ همت است. مجموع کنسانتره و مولیبدن رقمی معادل ۱۸٫۵۴ همت است. این رقم بدون فرآوری صورت پذیرفته است و این در حالی است که اگر فرآوری مواد اولیه و میانی در شهرستان ورزقان صورت پذیرد، فروش مس سونگون بسیار بیشتر از این ارقام خواهد بود.

مشاهده می‌شود که مس سونگون بیشترین ظرفیت تولید را داشته و بعد از احداث ۲۰۰ هزار تن دیگر، کل ظرفیت تولید آن به مقدار ۵۵۳ هزار تن خواهد رسید که مجموع دو معدن سرچشمه و میدوک ۴۷۱ هزار تن است. این آمار نشان می‌دهد که مس سونگون سهم بالایی در درآمد شرکت فملی دارد.

تولید کنسانتره	۳۵۳٫۳ هزار تن
قیمت هر تن کنسانتره مس	۴۷۸۴۷۰۷۹ تومان
کل عایدی مس سونگون ناشی از کنسانتره مس	۱۶,۹۰۴,۳۷۳,۰۱۰,۷۰۰ تومان یا ۱۶٫۹ همت

جدول(۳): برآورد عایدی معدن سونگون از فروش کنسانتره مس

طبق جدول شماره(۳) اگر کنسانتره مس سونگون در فرآیند فرآوری کاتد مس در کرمان مورد استفاده قرار نمی‌گرفت، برای هر تن کنسانتره مس ۴۷٫۸ میلیون تومان عایدی داشت.

طبق محاسبات صورت گرفته ۱۶٫۹ همت عایدی مستقیم مس سونگون است که تنها از فروش کنسانتره می‌تواند به دست بیاورد. علاوه بر کنسانتره مس، معدن سونگون مولیبدن نیز تولید می‌کند که در این قسمت به بررسی تولید مولیبدن پرداخته می‌شود.

مولیبدن	بهره‌برداری
مس سونگون	۳۳۰۰ تن
مس سرچشمه	۰
مس میدوک	۰

جدول(۴): ظرفیت قابل بهره‌برداری و در حال احداث مولیبدن معادن شرکت فملی

قیمت هر تن کنسانتره مولیبدن ۴۹۷ میلیون تومان است. برآورد سودآوری شرکت فملی از قِبل تولید مس سونگون رقمی معادل ۱,۶۴۰,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ یا به‌طور اختصار ۱٫۶۴ همت است. مجموع کنسانتره و مولیبدن رقمی معادل ۱۸٫۵۴ همت است. این رقم بدون فرآوری صورت پذیرفته است و این در حالی است که اگر فرآوری مواد اولیه و میانی در شهرستان ورزقان صورت پذیرد، فروش مس سونگون بسیار بیشتر از این ارقام خواهد بود.

با توجه به آمارهای ارائه شده به مقدار کل فروش شرکت فملی در سال ۱۴۰۱ پرداخته شده و سهم مس سونگون در این سودآوری مشخص می‌شود.

در جدول شماره (۵) مقدار فروش شرکت فملی در سال ۱۴۰۱ به تفکیک ارائه می‌شود.

فروش داخلی شرکت فملی		
کاتد	میلیون ریال	۴۷۸۵۱۵۷۳۰
مفتول	میلیون ریال	۱۴۲۸۹۴۵۷
کنسانتره طلا و نقره	میلیون ریال	۳۰۱۲۹۱۳۸
کنسانتره مولیبدن	میلیون ریال	۴۰۵۱۰۶۳۹
اکسید مولیبدن	میلیون ریال	۶۲۴۱۹۵۷
اسید سولفوریک	میلیون ریال	۹۱۴۳۴۹۰
سایر	میلیون ریال	۶۱۶۹۴۴
سنگ سولفور	میلیون ریال	۵۱۷۵۵۷۲
سنگ اکسید	میلیون ریال	۸۳۱۶۴۳
کنسانتره مس	میلیون ریال	۲۹۵۷۴۲۸
جمع فروش داخلی		۵۸۸۴۱۱۹۹۸
فروش خارجی شرکت فملی		
کاتد	میلیون ریال	۲۹۳۸۴۷۲۹۵
کنسانتره طلا و نقره	میلیون ریال	-
اکسید مولیبدن	میلیون ریال	۱۴۰۸۵۵۰
اسید سولفوریک	میلیون ریال	۱۳۱۳۳
کنسانتره مس	میلیون ریال	-
ته پاتیل	میلیون ریال	-
جمع فروش خارجی		۲۹۵۲۶۸۹۷۸
کل فروش داخلی و خارجی	۸۸۳,۶۸۰,۹۷۶ میلیون ریال یا معادل ۸۸,۳ همت	

جدول(۵): تفکیک فروش و قیمت محصولات مختلف شرکت فملی در سال ۱۴۰۱

اگر سودآوری مستقیم مس سونگون در این رقم نسبت گرفته شود، تقریبا حداقل سهم مس سونگون در سودآوری شرکت فملی مشخص خواهد شد.

فروش محصولات سونگون	۱۸٫۵۴همت
کل فروش فملی	۸۸٫۳ همت
سهم سونگون از کل فروش فملی	٪۲۱

جدول(۶): برآورد سهم درآمدی سونگون از کل درآمد فملی در سال ۱۴۰۱

سهم درآمدی مس سونگون از درآمد فملی در سال ۱۴۰۲

نمودار ۳ بازار جهانی کنسانتره مس

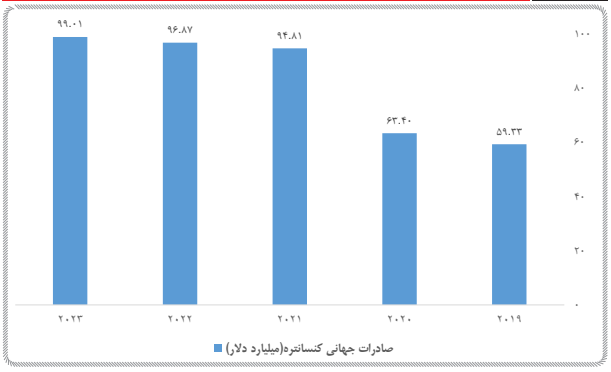

نمودار شماره (۳) نشان می‌دهد که حجم بازار جهانی آن در حدود ۹۹ میلیارد دلار است. متوسط ارزش صادرات هر تن کنسانتره مس در جهان حدود ۲۳۲۲ دلار است. کشور انگلستان با پرداخت ۴۴ هزار دلار برای هر تن و کشور تایلند با پرداخت ۱۵۴ دلار بالاترین و پایین‌ترین پرداخت کننده برای کنسانتره مس هستند.

نمودار ۴ سهم مهمترین کشورهای واردکننده کنسانتره مس از کل واردات جهان

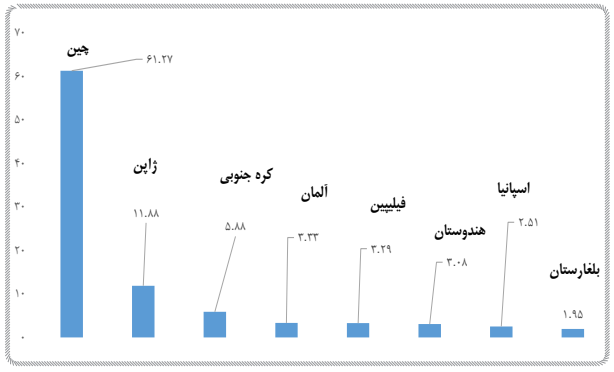

طبق نمودار شماره (۴) تقریبا ۹۳ درصد کنسانتره مس صادراتی جهان، توسط کشورهای چین، ژاپن، کره، آلمان، فیلیپین، هند، اسپانیا، بلغارستان وارد شده است.

نمودار ۵ ارزش هر تن کنسانتره مس در کشورهای اصلی واردکننده

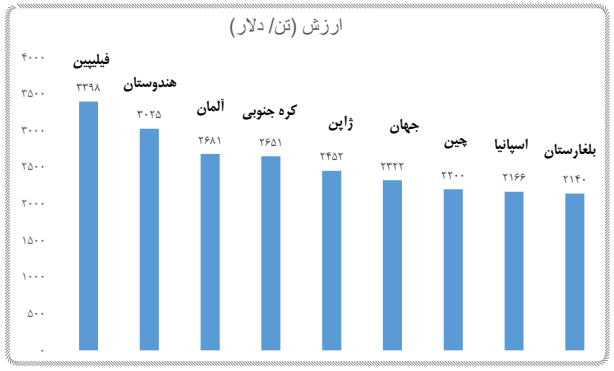

با توجه به محاسبات صورت گرفته مجموع عایدی مس سونگون از فروش دو محصول کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن برابر با ۳۸ همت خواهد بود. طبق صورتحساب سود و زیان شرکت فملی، فروش این شرکت در سال ۱۴۰۲برابر با ۱۲۳ همت بوده است.

بر مبنای این واقعیت‌ها، اگر کنسانتره مس سونگون صادر شود، ارزش هر تن آن کمتر از ۲۱۴۰ دلار نخواهد بود. با این حال متوسط قیمت جهانی هر تن کنسانتره که برابر با ۲۳۲۲ دلار است، مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.

مقدار تولید کنسانتره سونگون	۳۵۳۳۰۰تن
قیمت هر تن صادرات	۲۳۲۲
عایدی دلاری برای مس سونگون	۸۲۰,۳۶۲,۶۰۰ دلار
مالیات	به دلیل صادرات معاف

جدول(۷): برآورد عایدی دلاری مس سونگون در صورت صادرات کنسانتره‌مس

از آنجایی که در اقتصاد ایران، صادرات معاف از مالیات است، مالیاتی به درآمد کنسانتره مس تعلق نمی‌گیرد، ولی در ایران به دلیل تعهدات ارزی، مبنای محاسبات فروش به خارج بر اساس دلار نیمایی خواهد بود که قیمت آن ۴۲ هزار تومان است.

عایدی ریالی مس سونگون با انجام تعهدات ارزی:

عایدی دلاری برای مس سونگون	قیمت دلار نیمایی	عایدی ریالی مس سونگون
۸۲۰,۳۶۲,۶۰۰ دلار	۴۲۰۰۰	۳۶,۱۳۵,۲۲۹,۲۰۰,۰۰۰ تومان یا ۳۶/۱۳ همت
عایدی دلاری برای مس سونگون	**قیمت دلار آزاد**	**عایدی ریالی مس سونگون**
۸۲۰,۳۶۲,۶۰۰ دلار	۶۰۰۰۰	۴۹,۲۲۱,۷۵۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان یا ۴۹/۲۲ همت

جدول(۸): عایدی ریالی مس سونگون با نرخ دلار نیمایی و ازاد از محل صادرات کنسانتره مس در سال ۱۴۰۲

علاوه بر کنسانتره، مس سونگون دارای تولید مولیبدن است. در این بخش به بررسی عایدی مولیبدن پرداخته می‌شود. نرخ هر تن کنسانتره مولیبدن در ایران ۵۵۳۳۷۰۷۰۹۵ ریال است. همانگونه که اشاره شد مقدار تولید مولیبدن سونگون ۳۳۰۰ تن است. بنابراین عایدی مس سونگون از قِبل تولید کنسانتره مولیبدن در سال ۱۴۰۲ به شرح زیر خواهد بود.

	مولیبدن
مس سونگون	۳۳۰۰ تن
نرخ هر تن کنسانتره	۵۵۳۳۷۰۷۰۹۵ ریال
عایدی معدن سونگون	۱,۸۲۶,۱۲۳,۳۳۹,۷۰۰ تومان یا ۱/۸ همت

جدول(۹): عایدی ریالی مس سونگون از محل فروش مولیبدن

با توجه به محاسبات صورت گرفته مجموع عایدی مس سونگون از فروش دو محصول کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن برابر با ۳۸ همت خواهد بود. طبق صورتحساب سود و زیان شرکت فملی، فروش این شرکت در سال ۱۴۰۲برابر با ۱۲۳ همت بوده است.

جمع‌بندی: با مقایسه فروش مس سونگون و شرکت فملی می‌توان بیان کرد که مس سونگون سهم ۳۰ درصدی در فروش شرکت فملی دارد. اگر این محاسبات بر اساس دلار بازار آزاد انجام پذیرد، این نسبت به ۴۱ درصد می‌رسد.

بررسی سهم بخش‌های مختلف در GDP استان؛

ظرفیت معادن آذربایجان‌شرقی مغفول مانده است

سید باقر شریف‌زاده
رئیس شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز

در مباحث کلان اقتصادی بیان می‌شود که سیاست پولی و مالی، نقش مهمی در رکود و تورم یک اقتصاد دارد. یکی از مهمترین نظریات اقتصاد کلان در مورد رابطه تولید و تورم، نظریه مقداری پول است. طبق این نظریه، تناسب بین ظرفیت رشد اقتصادی و رشد عرضه پول، منجر به رشد اقتصادی خواهد شد و در صورت از بین رفتن این تناسب مشکلات اقتصادی بروز می‌کند. اگر میزان عرضه پول به اندازه ظرفیت اقتصادی نباشد، رکود اقتصادی ماحصل عدم عرضه پول مناسب خواهد بود، در مقابل، اگر عرضه پول بیشتر از مقدار ظرفیت تولیدی یک اقتصاد باشد، تورم نتیجه مازاد عرضه پول محسوب می‌شود. این بحث به راحتی نشان می‌دهد که توجه به ظرفیت‌های اقتصادی عامل توسعه بوده و غفلت از آن می‌تواند مانع توسعه باشد.

لذا باید به تک تک ظرفیت‌های اقتصادی استان بها داده شده و از آن نهایت استفاده را انجام داد. یکی از مهمترین پتانسیل‌های اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی، وجود معادن متنوع است. در بین این معادن، معدن مس سونگون جایگاه بسیار متمایزی دارد. وجود این معدن توانسته است ثروت عظیمی را در اختیار کشور قرار دهد. با این حال اقتصاد استان آذربایجان‌شرقی در حد کمال نتوانسته است از پتانسیل‌های این معدن استفاده کند.

در راستای توضیح اهمیت مس سونگون برای اقتصاد استان به بررسی وضعیت تولید ناخالص داخلی استان در یک دهه اخیر پرداخته شده و با مقایسه با استان‌های پیشرو در این حوزه، اهمیت نادیده گرفتن مس سونگون برای اقتصاد آذربایجان شرقی تشریح می‌شود.

نمودار ۱ روند تولید ناخالص داخلی ایران به قیمت ثابت ۱۳۹۰ (میلیارد تومان)

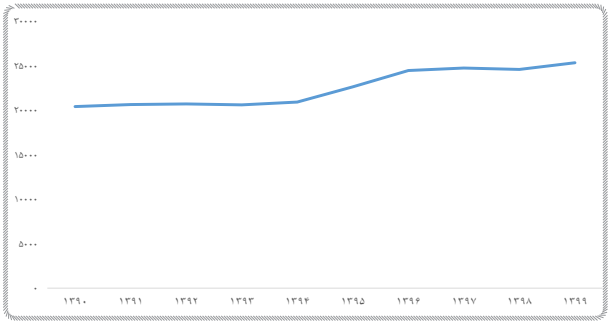

طبق نمودار شماره (۱) مقدار تولید ناخالص داخلی استان آذربایجان‌شرقی از ۲۰ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۲۵/۳ هزار میلیارد در سال ۱۳۹۹تومان رسیده است. برای نشان دادن این امر که کدام یک از بخش‌های اقتصادی سبب شده‌اند تا مقدار تولید ناخالص استان به این ارقام برسد، وضعیت بخش‌های مختلف اقتصادی نیز مورد رصد قرار می‌گیرد.

سهم بخش کشاورزی:

نمودار شماره (۲) سهم بخش کشاورزی در کل ارزش افزوده استان را ترسیم می‌کند. در دهه ۱۳۹۰ بخش کشاورزی به‌طور متوسط در ۷/۴۲ درصد از کل ارزش افزوده استان سهم داشته است. بررسی روند بخش کشاورزی حاکی از آن است این سهم در دهه ۱۳۹۰ به‌طور متوسط کاهش یافته است. ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ سال‌هایی هستند که مقدار سهم کشاورزی استان به حداکثر مقدار خود رسیده است. در مقابل در سال ۱۳۹۷ سهم بخش کشاورزی در کمترین مقدار خود قرار داشته است.

نمودار ۲ سهم بخش کشاورزی در کل ارزش افزوده استان

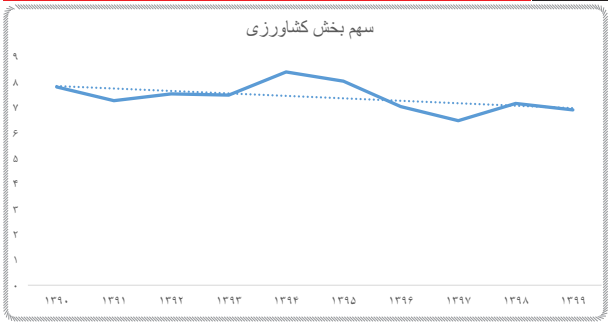

سهم بخش صنعت در GDP استان:

نمودار شماره (۳) سهم بخش صنعت در کل ارزش افزوده استان را ترسیم می‌کند. ملاحظه می‌شود که سهم بخش صنعت از مقدار ۴۰ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳۷ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده است. همانگونه که در نمودار ملاحظه می‌شود، سهم بخش صنعت در کل ارزش افزوده استان در حال کاهش بوده است و کمترین سهم برای بخش صنعت در سال ۱۳۹۱ به مقدار ۳۵ درصد ثبت شده است.

نمودار ۳ سهم بخش صنعت در کل ارزش افزوده استان

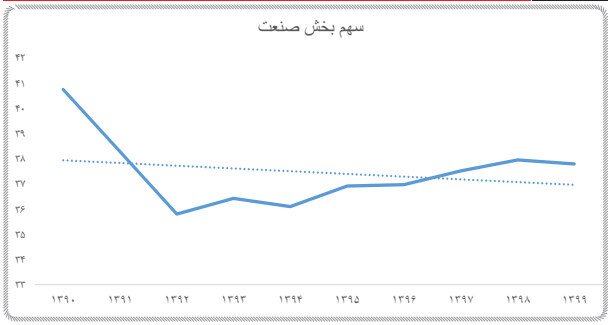

سهم بخش خدمات در GDP استان:

نمودار شماره (۴) سهم بخش خدمات در کل ارزش افزوده استان را ترسیم می‌کند. ملاحظه می‌شود که سهم بخش خدمات در طول ۱۰ سال تقریبا ثابت مانده و مقدار ۵۰ درصد سال ۱۳۹۰ در سال ۱۳۹۹ نیز ثبت شده است. همانگونه که در نمودار ملاحظه می‌شود، کمترین سهم ثبت شده برای بخش خدمات در سال ۱۳۹۷ و به مقدار ۵۰ درصد بوده است. در مقابل، بیشترین سهم ثبت شده نیز در سال ۱۳۹۲ به مقدار ۵۵ درصد بوده است.

نمودار ۴ سهم بخش خدمات در کل ارزش افزوده استان

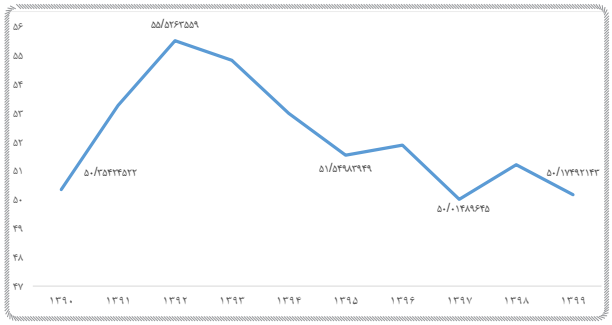

سهم بخش معدن در GDP استان:

نمودار شماره (۵) سهم بخش معدن در کل ارزش افزوده استان را نشان می‌دهد. ملاحظه می‌شود که سهم بخش معدن در طول ۱۰ سال تقریبا افزایش یافته و مقدار آن از یک درصد در سال ۱۳۹۰ به مقدار ۵/۱۱ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده است. همانگونه که در نمودار ملاحظه می‌شود، کمترین سهم ثبت شده برای بخش معدن در سال ۱۳۹۰ و به مقدار یک درصد بوده است. در مقابل، بیشترین سهم ثبت شده نیز در سال ۱۳۹۷ به مقدار ۵/۹۷ درصد بوده است.

نمودار ۵ سهم بخش معدن در کل ارزش افزوده استان

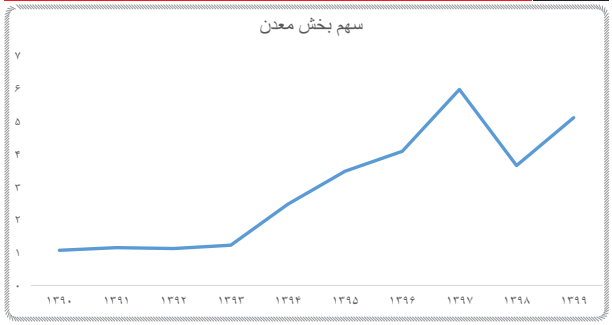

در سال ۱۳۹۷ارزش افزوده بخش معدن برابر با ۱۴۸۴ است. از آنجایی که این رقم به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ است، لازم است این رقم به قیمت ثابت سال ۱۴۰۲ بیان شده و مقدار آن با مس سونگون مقایسه شود. در سال ۱۴۰۲ شاخص سطح عمومی قیمت‌ها برابر با ۹۳۴/۷۲ است و شاخص سطح عمومی قیمت‌ها در سال ۱۳۹۰ برابر با ۴۰/۳۲ است. نسبت سطح عمومی قیمت‌های سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۳۹۰ برابر با ۲۳ است. بنابراین ارزش افزوده بخش معدن استان آذربایجان‌شرقی در سال ۱۳۹۷ که بیشترین مقدار بوده است، برابر با ۳۴۱۲۳ میلیارد تومان بوده است. در قسمت قبل اشاره شد که مس سونگون، بدون هیچ عملیات خاصی و تنها از فروش کنسانتره مس و مولیبدن می‌تواند ۳۸ همت عایدی داشته باشد. مقایسه ۳۴ همت ارزش افزوده کل بخش معادن استان تنها با ۳۸ همت عایدی مس سونگون نشان از دارد که اولا عواید اقتصادی مس سونگون در استان ثبت نمی‌شود. دوما کوچک نشان دادن اقتصاد آذربایجان‌شرقی سبب عدم توجه به پتانسیل اقتصادی استان شده و با توجه به دولتی بودن اقتصاد ایران، منابع کافی برای توسعه استان آذربایجان‌شرقی مد نظر قرار نمی‌گیرد.

سال	تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار) میلیارد ریال			تسهیلات		
	کل کشور	آذربایجان‌شرقی	نسبت	کشور	استان	نسبت
۱۳۹۰	۶۸۶۶۸۱۱۱۴۷	۲۰۴۲۱۵۶۱۲/۲	۲/۹۷	۳,۸۰۳,۷۱۸	۱۰۲,۶۴۶	۲/۶۹
۱۳۹۱	۶۲۷۹۳۵۱۵۴۶	۲۰۶۴۱۷۷۸۷/۸	۳/۲۹	۴۳۹۰۶۴۲	۱۱۶,۰۵۴	۲/۶
۱۳۹۲	۶۴۳۴۳۷۵۵۶۸	۲۰۷۱۶۸۶۹۵/۴	۳/۲۲	۵۷۱۹۲۶۰	۱۳۹,۴۷۹	۲/۴
۱۳۹۳	۶۵۸۰۵۵۳۱۰۵	۲۰۶۱۱۰۱۸۴/۹	۳/۱۳	۶۷۳۹۷۴۴	۱۶۰,۷۴۵	۲/۳
۱۳۹۴	۶۵۷۷۲۸۶۹۶۹	۲۰۹۲۶۹۲۱۰/۹	۳/۱۸	۷۹۱۶۱۰۲	۲۱۳,۷۳۷	۲/۷
۱۳۹۵	۷۵۰۸۸۱۳۶۷۲	۲۲۶۲۸۷۲۶۸/۴	۳/۰۱	۹۸۶۶۶۱۶	۲۴۱,۷۰۸	۲/۴
۱۳۹۶	۷۸۶۹۷۶۳۲۸۳	۲۴۴۷۰۹۶۲۳/۶	۳/۱۱	۱۲۵۸۷۱۳۲	۲۷۹,۱۲۶	۲/۲۱
۱۳۹۷	۷۴۹۷۷۴۴۰۴۴	۲۴۷۴۶۸۸۲۲/۹	۳/۳	۱۵۰۹۰۲۰۷	۳۰۸,۷۳۴	۲/۰۴
۱۳۹۸	۷۱۵۵۶۳۶۳۲۴	۲۴۵۸۹۹۹۸۹/۴	۳/۴۴	۱۹۳۵۵۷۹۳	۳۸۹,۱۰۰	۲/۰۱
۱۳۹۹	۷۳۹۴۹۳۲۷۷۷	۲۵۳۳۴۰۹۳۶/۳	۳/۴۳	۲۷۹۲۲۶۹۳	۵۹۲,۷۴۴	۲/۱

مقایسه یک بخش از آمار معادن استان، بیان کننده فرصت مهم از دست رفته برای اقتصاد استان است. یکی از تهدیدهای مهم برای اقتصاد استان، عدم گردش منابع مالی با توجه به ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های اقتصادی آن است. در جدول زیر نشان داده می‌شود که با افزایش سهم تولید ناخالص داخلی استان در ارزش افزوده کل کشور، میزان تسهیلات‌دهی به استان آذربایجان‌شرقی کاهش یافته است.

◆ ◆ ◆

جدول فوق نشان می‌دهد که سهم استان از مقدار تسهیلات دریافتی به‌شدت کاهش یافته است. توجه به مس سونگون دو مزیت مهم برای اقتصاد استان دارد. در وهله اول گردش منابع مالی این معدن، با افزایش سپرده‌گذاری در بانک‌های استان، منابع مالی برای ارائه تسهیلات را فراهم کرده و سبب خواهد شد، سرمایه در گردش واحدهای تولیدی روند مطلوبی را طی کند که همین امر به نوبه خود، رشد اقتصادی استان را تقویت خواهد کرد.

در وهله بعدی سبب می‌شود که اقتصاد استان عیار کامل خود را از نظر تولید و ارزش افزوده نشان دهد. ارزش افزوده ناشی از منابع مس سونگون سبب می‌شود که سهم GDP استان در کل کشور افزایش یافته و قدرت اقتصادی استان به نحو مطلوب نشان داده شود. بررسی اقتصاد استان کرمان نشان می‌دهد که این استان چگونه توانسته است که در طول ۱۰ سال و با استفاده از ارزش افزوده بخش معادن سهم بسیار بالایی از ارزش افزوده کل کشور را به خود اختصاص دهد.

بررسی تولید ناخالص داخلی استان کرمان نشان می‌دهد که اندازه اقتصاد این استان در سال ۱۳۹۹ تقریبا برابر با اقتصاد آذربایجان‌شرقی شده است. این برابری از آنجایی قابل توجه است که این تولید ناخالص در سایه ارزش افزوده بخش معدن رقم خورده است.

نمودار ۶ مقایسه تولید ناخالص داخلی استان آذربایجان‌شرقی و کرمان

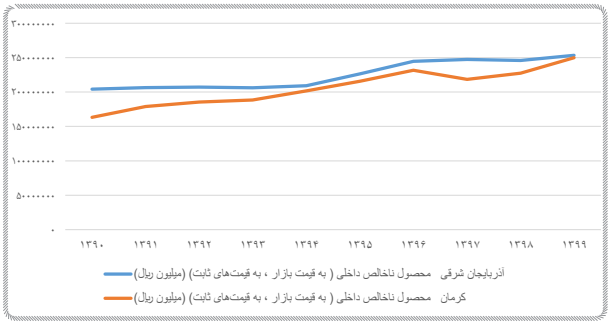

نمودار ۷ بررسی سهم بخش‌های مختلف در تولید ناخالص داخلی استان کرمان

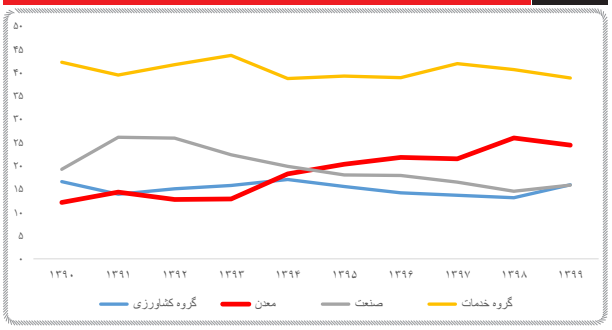

بررسی سهم بخش‌های مختلف اقتصادی استان کرمان نشان از آن دارد که تمامی بخش‌های مختلف اقتصادی این استان تقریبا ثابت مانده، ولی سهم بخش معدن به شدت افزایش پیدا کرده است. سهم معدن در تولید ناخالص داخلی استان کرمان در سال ۱۳۹۰ برابر با ۱۲ درصد بوده است که در سال ۱۳۹۹ به ۲۵ درصد رسیده است. بدون شک افزایش اندازه اقتصادی این استان در سایه توجه به معادن و ایجاد زنجیره ارزش تامین معدن در این استان بوده است.

زنجیره تولید محصولات مسی در ایران؛ مقایسه کرمان و آذربایجان‌شرقی

منصور حیدری
دانشجوی دکترای اقتصاد دانشگاه تبریز
و کارشناس مرکز پژوهش اتاق تبریز

استخراج و بهره‌برداری از معادن می‌تواند به‌صورت مستقیم به افزایش تولید ناخالص داخلی کمک کند. فروش مواد معدنی، به‌ویژه مواد خام با ارزش بالا مانند طلا، نقره، مس، و سنگ‌های قیمتی، منبع درآمدی پایدار برای کشورها محسوب می‌شود. فعالیت‌های معدنی اغلب نیازمند توسعه زیرساخت‌هایی مانند جاده‌ها، راه‌آهن، بنادر و نیروگاه‌ها است. این زیرساخت‌ها نه‌تنها برای صنعت معدن مفید هستند، بلکه رشد سایر بخش‌های اقتصادی را نیز تسهیل می‌کنند. مواد معدنی می‌توانند به‌عنوان ماده اولیه در صنایع مختلف فلزی، شیمیایی و ساختمانی مورد استفاده قرار گیرند. توسعه این صنایع می‌تواند ارزش افزوده بیشتری ایجاد کرده و به رشد اقتصادی کمک کند. معمولاً معادن در مناطق کمتر توسعه‌یافته واقع شده‌اند. توسعه معادن می‌تواند به ایجاد زیرساخت‌ها و افزایش رفاه در این مناطق کمک کند. با وجود تاثیر غیر قابل انکار بخش معدن در رشد و توسعه اقتصادی یک منطقه، به نظر می‌رسد این مسئله در اقتصاد کشور و استان چندان مورد توجه قرار نگرفته است. این گزارش به بررسی معادن کشور و ظرفیت‌های استان‌ها در زنجیره تامین مس می‌پردازد.

واحدهای زیرمجموعه مس در کل کشور به شرح زیر است:

	ظرفیت اسمی
معادن مس	۵/۴ میلیارد تن
کارخانجات تغلیظ	۱/۱۵ میلیون تن
ذوب و فرآوری مس	۴۰۰ هزار تن
پالایش	۵۰۳ هزار تن
ریخته‌گری کاتد	۶۴ هزار تن
محصول نهایی تولید شده	۲۱۲ هزار تن

جدول (۱): واحدهای زیرمجموعه مس در کل کشور

جدول شماره (۱) مشخصات کلی معادن و زیرمجموعه‌های مس را تشریح می‌کند. بر اساس ظرفیت اسمی، معادن مس ۵ میلیارد و ۴۰۰ هزار تن ذخیره قابل استحصال دارند. همچنین، ظرفیت اسمی استخراج کنسانتره مس برابر ۱ میلیون و ۱۵۰ هزار تن، ذوب و فرآوری مس ۴۰۰ هزار تن، پالایش ۵۰۳ هزار تن، ریخته‌گری ۶۴ هزار تن و محصول نهایی تولید شده ۲۱۲ هزار تن است.

در ادامه این بخش به بررسی و تفکیک تولیدات مس در زنجیره تامین آن پرداخته می‌شود.

۱) ظرفیت قابل استحصال مس

بررسی آمارهای ظرفیت قابل استحصال به تفکیک معادن به شرح زیر است:

مشخصات مجتمع	مکان	ظرفیت بهره‌برداری (تن)
مس سونگون	ورزقان، آذربایجان‌شرقی	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس سرچشمه	رفسنجان، کرمان	۱,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس میدوک	بابک، کرمان	۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس انجرد (پورفیری علیجواد)	اهر، آذربایجان‌شرقی	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس چاه فیروز	بابک، کرمان	۲۳۴,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس دره زرشک	یزد، یزد	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس هفت چشمه	ورزقان، آذربایجان شرقی	۱۸۴,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس درآلو	رابر، کرمان	۱۳۴,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس دره زار	سیرجان، کرمان	۱۳۴,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس مسجد داغی	جلفا، آذربایجان‌شرقی	۱۱۹,۶۰۰,۰۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس ایجو	بابک، کرمان	۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس نوچون	سیرجان، کرمان	۶۲,۰۰۰,۰۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس درخشان تخت گنبد	سیرجان، کرمان	۵۶,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس کهنگ	اردستان، اصفهان	۵۵,۰۰۰,۰۰۰
معدن مولیبدن سیه کمر (میانه)	میانه، آذربایجان‌شرقی	۳۹,۲۰۰,۰۰۰
مجتمع مس نسیم بردسکن	بردسکن، خراسان رضوی	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس چیزه (طارم)	طارم، قزوین	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
معادن مس چهار گنبد کرمان	کرمان، کرمان	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس چهل کوره	زاهدان، سیستان و بلوچستان	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
معدن مس مسکنی	نائین، اصفهان	۱,۰۰۰,۰۰۰
مجموع کل کشور	۵,۲۴۷,۸۰۰,۰۰۰	

جدول (۲): ظرفیت قابل استحصال به تفکیک معادن

برآوردها حاکی از آن است که کل ظرفیت قابل استحصال مس در معادن ایران برابر با ۵ میلیارد و ۲۴۷ میلیون تن است. اگر ظرفیت کشور به تفکیک استان بیان شود ملاحظه خواهد شد که استان آذربایجان‌شرقی پتانسیل قابل توجهی در این زمینه دارد. دو استان بیشترین ظرفیت قابل استحصال مس را دارا هستند.

استان آذربایجان‌شرقی و استان کرمان. ظرفیت قابل استحصال آذربایجان‌شرقی برابر با دو میلیارد و ۶۴۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تن است و ظرفیت استان کرمان برابر با دو میلیارد و ۲۹۴ میلیون تن است. استان آذربایجان شرقی سهم ۵۰ درصدی از ظرفیت قابل استحصال مس را به خود اختصاص داده است. این آمار برای استان کرمان برابر با ۴۴ درصد است. سایر استان‌ها نیز سهم ۶ درصدی دارند.

نمودار ۱ سهم استان از ظرفیت قابل استحصال مس به درصد

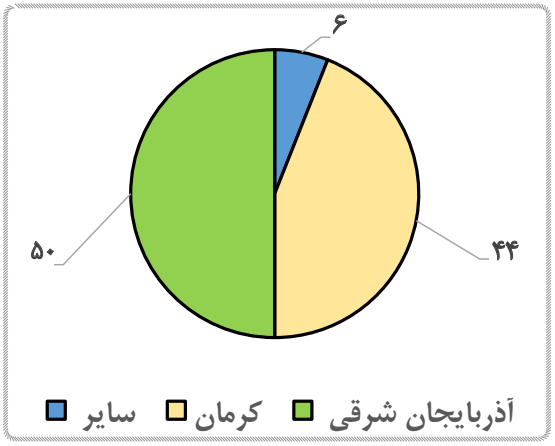

۲) کنسانتره مس

ظرفیت اسمی تولید کنسانتره مس در ایران برابر با یک میلیون و ۱۵۷ هزار و ۶۰۰ تن در سال است. در جدول زیر واحدهای دارای ظرفیت بهره‌برداری بالای ۲۰ هزار تن بیان می‌شود.

مشخصات مجتمع	مکان	ظرفیت بهره‌برداری (تن)
مس سونگون	ورزقان، آذربایجان‌شرقی	۳۵۳۳۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس سرچشمه	رفسنجان، کرمان	۳۲۱۶۰۰
معدن مس میدوک	بابک، کرمان	۱۵۰۰۰۰
معدن مس انجرد (پورفیری علیجواد)	اهر، آذربایجان شرقی	۳۰۰۰۰
معدن مس دره زار	سیرجان، کرمان	۱۵۰۰۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس ایجو	بابک، کرمان	۲۰۰۰۰
مجتمع معدنی و صنعتی مس درخشان تخت گنبد	سیرجان، کرمان	۳۰۰۰۰
معدن مس قلعه ذری	بیرجند، خراسان جنوبی	۲۰۰۰۰
مجتمع مس نسیم بردسکن	بردسکن، خراسان رضوی	۵۰۰۰۰
مجموع کل کشور	۱,۱۵۷,۶۰۰	

جدول (۳): واحدهای دارای ظرفیت بهره‌برداری بالای ۲۰ هزار تن

استان آذربایجان‌شرقی و استان کرمان در ابتدای زنجیره تامین محصولات مسی قرار دارند. با این حال استان کرمان در تمامی زنجیره تامین سهم بسیار بالایی دارد، ولی استان آذربایجان‌شرقی در میانه و انتهای این زنجیره هیچ نقشی ندارد.

در بین معادن دارای ظرفیت بالای ۲۰ هزارتن، استان آذربایجان‌شرقی سهم ۳۳ درصدی در کنسانتره مس را داراست. این سهم برای استان کرمان برابر با ۵۸ درصد است. این آمار نشان می‌دهد که با وجود ظرفیت بالای استان آذربایجان‌شرقی در معادن مس، سهم استان کرمان در تولید کنسانتره بیشتر از استان آذربایجان‌شرقی است.

۳) ذوب و فرآوری مس

ظرفیت ذوب و فرآوری مس در کشور برابر با ۴۰۰ هزار تن در سال است. ۴۰۰ هزار تن ذوب در دو مجموعه مجتمع معدنی و صنعتی مس سرچشمه با ظرفیت ۲۸۰ هزار تن و مجتمع مس شهر بابک با ظرفیت ۱۲۰ هزار تن در سال است. کارفرمای این دو مجموعه شرکت ملی صنایع مس ایران است.

۴) پالایش

جمع ظرفیت اسمی واحدها ۵۰۳,۷۰۰ تن در سال در بخش پالایش (تصفیه حرارتی و الکترولیز) در کشور است. عمده پالایش و تولید کاتد مس در مجموعه‌های زیر صورت می‌پذیرد.

مشخصات مجتمع	مکان	ظرفیت بهره‌برداری (تن)
مجتمع معدنی و صنعتی مس سرچشمه	رفسنجان، کرمان	۲۴۰ هزار
مجتمع مس شهر بابک	بابک، کرمان	۲۰۰ هزار
مجتمع بابک مس ایرانیان	بابک، کرمان	۵۰ هزار
مجتمع معدنی و صنعتی مس چیزه (طارم)	طارم، قزوین	۱۰ هزار
مجتمع معدنی و صنعتی مس درخشان تخت گنبد	سیرجان، کرمان	۲/۵ هزار
مجموع کل کشور	۵۰۳۷۰۰ تن	

جدول (۴): مجموعه‌های عمده پالایش و تولید کاتد مس

بررسی آمارها نشان از آن دارد که از مجموع ۵۰۳ هزار و ۷۰۰ تن پالایش و تولید کاتد مس، ۹۷ درصد تولید کاتد مس در استان کرمان انجام می‌شود. حدود ۱/۹ درصد نیز در استان قزوین انجام می‌پذیرد.

۵) ریخته‌گری کاتد

در این مرحله ریخته‌گری کاتد و تولید اسلب و بیلت تنها در کارخانه مس شهید باهنر انجام می‌پذیرد. کل ظرفیت اسمی کشور برابر با ۶۴ هزار تن در سال است. کل ظرفیت اسمی کشور که در کارخانه مس شهید باهنر تولید می‌شود، به تفکیک محصولات به شرح زیر است:

کارفرما: صنایع مس شهید باهنر		
خط تولیدی	محصول	ظرفیت (تن)
خط تولید ۴	بیلت و اسلب	۱۶ هزار
خط تولید۳	بیلت و اسلب	۱۶ هزار
خط تولید ۲	بیلت و اسلب	۱۶ هزار
خط تولید ۱	بیلت و اسلب	۱۶ هزار

۶) محصولات نهایی

مقدار تولید محصولات مسی مانند سیم مسی، لوله مسی و سایر محصولات مسی به عنوان محصولات نهایی در کشور برابر با ۲۱۲ هزار و ۶۰۰ تن است. محصولات نهایی به تفکیک نوع محصول در ۴ مجموعه و به شرح زیر تولید می‌شوند.

مشخصات کارخانه	نوع محصول	ظرفیت (تن)
مجتمع معدنی و صنعتی مس سرچشمه	تولید مفتول مسی	۱۰۷,۰۰۰
کارخانه مس شهید باهنر	اکستروژن	۱۹,۵۵۰
کارخانه مس شهید باهنر	انواع ورق و تسمه و فویل مسی و برنجی و انواع آلیاژ با پایه مس	۳۵۰۵۰
کارخانه مس شهید باهنر	لوله مسی	۱۵,۰۰۰
کارخانه صنایع مس قائم	لوله مسی	۲۴۰۰۰
مجتمع بابک مس ایرانیان	لوله مسی	۱۲,۰۰۰

در بین این کارخانه‌ها تنها کارخانه صنایع مس قائم در اصفهان قرار دارد و مابقی مجموعه‌ها در استان کرمان قرار دارند.

با توجه به مطالب بیان شده، مشخص است که استان آذربایجان‌شرقی و استان کرمان در ابتدای زنجیره تامین محصولات مسی قرار دارند. با این حال استان کرمان در تمامی زنجیره تامین سهم بسیار بالایی دارد، ولی استان آذربایجان‌شرقی در میانه و انتهای این زنجیره هیچ نقشی ندارد.

علل عدم تحقق شرکت مس آذربایجان

عزیز امن الهی
مسئول مرکز داوری اتاق بازرگانی تبریز

مسئولان عالی استان مجددا به صورت جدی تا تحقق نهایی خواسته مردم موضوع را پیگیری کنند تا در قبال خسارت ناشی از فعالیت معدنی مس سونگون در منطقه و کاهش آثار زیانبار فعالیت معدنی مزبور، منافع حاصله از حقوق دولتی پیش‌بینی شده نیز عاید منطقه شود.

طبق اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات یا رها شده، معادن، دریاها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و سایر آب‌های عمومی، کوه‌ها، دره‌ها، جنگل‌ها، نیزارها، بیشه‌های طبیعی، مراتعی که حریم نیست، ارث بدون وارث، و اموال مجهول‌المالک و اموال عمومی که از غاصبین مسترد می‌شود، در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آن‌ها عمل کند.» به جز مالکیت فردی که در شریعت اسلام، مشروعیت آن قطعی است، دو نوع دیگر مالکیت در فقه دیده می‌شود: مالکیت دولتی به معنای مالکیت امام که معادن، دریاها، رودخانه‌ها، کوه‌ها، جنگل‌ها را شامل می‌شود و در اصطلاح فقهی انفال نام دارد و دوم مالکیت عمومی که به معنای مالکیت مشاع همه مسلمانان است و از جمله اراضی مفتوح العنوه. مالکیت دولت از قبیل انفال متعلق به دولت است و صرف مصالح عامه جامعه می‌شود. وفق اصل ۴۵ قانون اساسی، حکومت جمهوری اسلامی ایران موظف است که منابع انفال را تحت نظارت خود نگه دارد و از آن‌ها به نحوی استفاده کند که منافع عمومی تأمین شود. این منابع نباید به طور غیرقانونی به مالکیت فردی درآید. در این راستا، دولت به عنوان نهاد مدیریت‌کننده این منابع، وظیفه دارد از آن‌ها به طور شفاف و به نفع مردم بهره‌برداری کند. هدف اصلی از مدیریت انفال، استفاده بهینه از منابع کشور برای تحقق توسعه پایدار و عدالت اجتماعی است. دولت باید از منابع طبیعی به گونه‌ای استفاده کند که منافع آن برای عموم مردم و نسل‌های آینده محفوظ بماند. انفال نقش حیاتی در تأمین نیازهای اقتصادی کشور، ایجاد اشتغال، توسعه زیرساخت‌ها و ارتقاء سطح رفاه عمومی دارد. به عنوان مثال، استخراج معادن، بهره‌برداری از منابع آبی و انرژی و حفاظت از جنگل‌ها، همگی از جمله مصادیق استفاده از انفال هست. طبق تعاریف بیان شده دولت اسلامی ضمن آنکه توسعه پایدار و عدالت اجتماعی را محقق کند، باید استفاده بهینه از انفال بنماید تا عایدات مثبت آن در جامعه نمایان شده و توسعه اقتصاد رخ دهد».

همانطور که می‌دانید، بهره‌برداری از معادن مس سونگون که با وجود منافع برای منطقه از

جمله ایجاد اشتغال، آسیب‌ها و زیان‌های زیست محیطی هم از جمله تخریب جنگل‌ها و استفاده از مواد شیمیایی مضر به همراه دارد. بنابراین با در نظر گرفتن قوانین بالادستی از جمله اصل ۴۵ قانون اساسی و قوانین ماهوی باید اقداماتی انجام بگیرد تا از اثرات زیانبار بهره‌برداری از معدن مس سونگون کاسته شود. از جمله می‌توان به ماده ۱۴ قانون معادن کشور اشاره کرد که مقرر داشته، دارنده پروانه بهره‌برداری، باید درصدی از بهای ماده معدنی موضوع پروانه را به نرخ روز در سر معدن به صورت استخراج‌شده یا کانه‌آرایی‌شده یا فرآوری‌شده در چهارچوب بودجه مصوب با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب شورای عالی معادن به عنوان حقوق دولتی به وزارت صنعت، معدن و تجارت پرداخت کند. ضوابط تعیین زمان و میزان درصد یاد شده با توجه به عوامل موثری همچون محل و موقعیت معدن، شرایط و موقعیت منطقه، میزان و نوع کانه‌آرایی، وضعیت ذخیره معدنی، روش استخراج، تعهدات و سود ترجیحی بهره‌بردار در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص می‌شود. درآمدهای حاصل از اجرای این ماده به حساب خزانه‌داری کل کشور منظور می‌شود.

بر اساس تبصره ۴ ماده ۱۴ قانون معادن، دولت مکلف است درآمد حاصل از اجرای این ماده را هر ساله در بودجه سالانه منظور کند تا حداقل ۶۵ درصد آن در چهارچوب قوانین و مقررات مالی کشور در راستای اجرای بهینه تکالیف و ماموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور توسط وزارت صنعت معدن و تجارت هزینه شود.

وفق تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معادن، دولت مکلف است پانزده درصد از حقوق دولتی وصولی را به اعتبارات همان استان اضافه کند، به‌طوری که تمام اعتبار یاد شده جهت ایجاد زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان با اولویت بخشی که معدن در آن واقع شده اختصاص یابد.

بر اساس بند ۴ ماده ۴۳ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور که به نظر نگارنده علیرغم تصویب برنامه هفتم ماده ۴۳ برنامه ششم نسخ صریح و ضمنی نشده حساب‌های بانکی و گردش مالی خرید و فروش با رعایت ضوابط قانونی و دفاتر مالی و قانونی مربوطه در استان‌های مذکور مستقر می‌شود و حوزه مالیاتی آنها در همان استان‌ها تعیین می‌شود و شورای معادن استان موظف است بر اجرای آن نظارت کند.

و طبق بند ۵ ماده صدرالذکر، در مواردی که به دلیل بهره‌برداری از معادن و فعالیت صنایع معدنی خسارت‌هایی به اهالی ساکن در منطقه و بخش کشاورزی آنها برسد، علاوه بر عوارض آلایندگی با تصویب شورای معادن استان تا یک درصد فروش آنها پس از واریز به خزانه معین استان نزد خزانه‌داری کل کشور به جبران خسارت‌های مذکور و در صورت وارد شدن آسیب‌های عمومی به فعالیت‌های بهداشتی، درمانی و عمرانی مورد نیاز منطقه درگیر اختصاص می‌یابد.

لذا با توجه به مقررات و قوانین صدرالاشاره و اینکه پرداخت حقوق دولتی به جهت عدم تخصیص موارد پیش‌بینی شده در قوانین عادی و برنامه توسعه، یا تخصیص خیلی ناقص حق و حقوق استان و شهرستان که به نوعی ارتباط به عدم تحقق آرزوی دیرینه مردم منطقه دارد، علیرغم مصوبه هیئت وزیران در ارتباط با تشکیل شرکت مستقل مس آذربایجان با وجود اعلام رسمی شهید رئیسی؛ رئیس جمهور فقید کشورمان در سفرهای استانی و بازتاب گسترده آن در رسانه‌ها و خوشحالی مردم استان و پیگیری‌های مسئولان استانی و خواسته بحق مردم آذربایجان در تشکیل شرکت مستقل مس آذربایجان، زیر نظر شرکت ملی مس ایران است و اینکه حمل سالانه میلیون‌ها تن کنسانتره از مس سونگون به کرمان بدون تبدیل به محصولات نهایی خسارت‌هایی به کشور و مردم وارد می‌کند و به نظر می‌رسد دست‌هایی مانع تحقق مصوبه هیئت وزیران و خواسته مردم استان هستند. لذا جا دارد استاندار محترم و امام جمعه محبوب استان همانند امام جمعه شهید که موضوع را در نماز جمعه مطرح و استاندار فقید از وزیر محترم وقت بجد پیگیر خواسته بحق و قانونی مردم استان بودند و موضوع در شرف نهایی شدن بود، مسئولان عالی استان مجددا به صورت جدی تا تحقق نهایی خواسته مردم موضوع را پیگیری کنند تا در قبال خسارت ناشی از فعالیت معدنی مس سونگون در منطقه و کاهش آثار زیانبار فعالیت معدنی مزبور، منافع حاصله از حقوق دولتی پیش‌بینی شده نیز عاید منطقه شود. به امید تحقق نهایی آرمان مردم استان.

برای عملی شدن خواسته مزبور پیشنهاد می‌شود، با مدیریت استاندار جلسه‌ای در حضور رئیس جمهور محترم با حضور وزرای محترم مربوطه و نمایندگان استان و استانداری و رئیس کل محترم دادگستری استان و مدیران شرکت‌های ملی مس ایران و مدیران مس کرمان و سونگون تشکیل شود و ضمن شناسایی عوامل مانع تشکیل شرکت و رفع موانع آن؛ تصمیم جدی بر اجرای مصوبه هیئت وزیران با تشکیل کارگروه اجرائی در بازه زمانی معین اتخاذ شود و موجبات تحقق آرزوی دیرینه مردم استان را فراهم آورند.

بر اساس بند ۴ ماده ۴۳ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور که به نظر نگارنده علیرغم تصویب برنامه هفتم ماده ۴۳ برنامه ششم نسخ صریح و ضمنی نشده حساب‌های بانکی و گردش مالی خرید و فروش با رعایت ضوابط قانونی و دفاتر مالی و قانونی مربوطه در استان‌های مذکور مستقر می‌شود و حوزه مالیاتی آنها در همان استان‌ها تعیین می‌شود و شورای معادن استان موظف است بر اجرای آن نظارت کند.

شرکت مس سونگون آذربایجان در سایه چالش‌های قانونی و اجرایی

مهدی رنجبر
رئیس کمیته حقوقی کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان، بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز

اهمیت صنعت مس در ایران به مانند سایر نقاط جهان فارغ از نقش استراتژیک این ماده ارزشمند معدنی ناشی از گردش مالی ایجادی آن در مراودات تجاری داخلی و بین‌المللی و اثرات بی‌بدیلش در تمامی نرخ های اقتصادی از جمله تولید ناخالص ملی، رشد اقتصادی، بیکاری و ... است و این همه نشانگر عمق نفوذ معنادار این فلز استراتژیک و صنایع وابسته آن در کشور است. در یک کلام صنعت مس همانند سایر صنایع بزرگ و مادر مانند فولاد، نفت، آلومینیوم و پتروشیمی مستقیما در رفاه و درآمد جوامع اثرگذار و مفید فایده است.

ذخایر معادن مس ایران بالغ بر ۱۹۰۰ میلیون تن است که در مقابل ذخایر دنیا حدود ۵/۳ درصد از ذخایر جهان را به خود اختصاص داده است. ایران از حیث ذخایر معدنی مس بر روی کمربند جهانی این ماده ارزشمند قرار گرفته که از شمالغرب به جنوب شرق کشور کشیده شده است. در حال حاضر تقریبا ۲۰ میلیون تن مس در سال تولید می شود که به‌خاطر نیاز مبرم تمامی صنایع به آن نقش اساسی در پیشرفت و توسعه دارد.

مس به‌عنوان یک ماده معدنی، زیر عنوان فقهی انفال قرار گرفته است و مستفاد از اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات یا رها شده، معادن، دریاها، دریاچه ها، رودخانه‌ها و ... در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل کند، تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین می‌کند.

پیش از پیروزی انقلاب اسلامی براساس قوانین کشور در ۱۲ تیر ماه ۱۳۵۱ شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان تشکیل و در سال ۱۳۵۵ به شرکت ملی صنایع مس ایران که در برگیرنده کلیه فعالیت‌های معادن مس کشور است، تغییر نام داد و اساسنامه آن مشتمل بر بیست ماده و یک تبصره به استناد ماده ۹ قانون اصلاح بعضی از مواد قانون تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان و تغییر نام آن به شرکت ملی صنایع مس ایران به تصویب کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری - امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن مجلس شورای ملی رسید. بعد از انقلاب و تشکیل ارکان جمهوری اسلامی ایران با تغییراتی نه چندان اساسی در اساسنامه همچنان در استای عمل به اصل ۴۵ قانون اساسی به فعالیت خود ادامه داد.

براساس ماده ۲ اساسنامه شرکت ملی صنایع مس ایران موضوع این شرکت عبارت از اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری از معادن مس ایران و تولید محصولات پرعیار شده سنگ مس و فلز مس و تصفیه آن و محصولات فرعی و وابسته مس و توزیع و فروش محصولات مزبور و انجام هرگونه عملیات تولیدی و معاملات بازرگانی مربوط به امور مذکور است.

ماده ۶ اساسنامه مزبور مقرر داشته است که؛ شرکت می‌تواند با رعایت مقررات، شرکت‌های صنعتی و معدنی مربوط به امور مذکور در ماده ۲ این اساسنامه را تشکیل دهد، یا در این قبیل شرکت‌ها مشارکت کند، تغییرات اساسنامه در شرکت‌هایی که طبق این ماده تشکیل می‌شود، به تأیید مجمع عمومی شرکت ملی صنایع مس ایران و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. نحوه مشارکت و یا انتقال سهام در مشارکت های مذکور با پیشنهاد شرکت ملی صنایع مس ایران و به تصویب مجمع عمومی شرکت تعیین خواهد شد.

براین اساس پرواضح است که به عنوان رسالت و اهداف و موضوعات مقرر شده در اساسنامه شرکت ملی صنایع مس ایران، تشکیل شرکت‌های اقماری زیر مجموعه خود جهت پیشبرد و مدیریت اهداف و وظایف در چارچوب قوانین و مقررات پیش‌بینی شده است. به‌خصوص که تصویب هیئت‌وزیران نیز در مسیر این اقدامات ضروری است. چنانچه بنابر صلاحدید مدیران وقت شرکت و در راستای وظایف و تکالیف و به استناد همین مواد از اساسنامه شرکت مهندسی و توسعه صنایع ملی مس ایران با عنوان اختصاری متمم تاسیس، ثبت و ذیل چارت سازمانی شرکت جای گرفته و در حال حاضر بخشی از سیاست‌های اجرایی خود را از طریق این شرکت پیش می‌برد.

معادن مس سرچشمه و میدوک در کرمان و معدن مس سونگون در آذربایجان‌شرقی از مهمترین معادن مس کشور به شمار می‌رود. معدن مس سونگون ورزقان یکی از مجموعه‌های ارزشمند معدنی در آذربایجان‌شرقی محسوب می‌شود که با پنج میلیارد تن ذخایر شناسایی شده و هشت الی ۹ درصد اکتشاف، بزرگترین معدن مس ایران و خاورمیانه است که به‌عنوان یکی از معادن تحت مالکیت و مدیریت این شرکت شناخته می‌شود. لکن با وجود پتانسیل‌های قانونی و حقوقی موجود در اساسنامه و قوانین بالادستی و سایر قوانین از آغاز فعالیت و در واقع تاسیس، در کنار معادن مس سرچشمه، مس شهر بابک و سایر معادن کوچک مقیاس صرفا جایگاهی به‌عنوان مجتمع در ساختار کلان سازمانی شرکت ملی صنایع مس ایران مندرج در سایت رسمی شرکت جای گرفته است. حال آنکه براساس مواد صریح مندرج در اساسنامه، شرکت ملی صنایع مس ایران براحتی می‌تواند با تصمیم ارکان مدیریتی خود اعم از مجمع عمومی و هیئت مدیره پس از تصویب هیئت وزیران نسبت به تاسیس شرکت‌های مستقل به‌نام هرکدام از معادن تحت مدیریت خود و البته با مالکیت صد درصدی سهام شرکت‌های تازه تاسیس به‌نام شرکت مادر یا همان شرکت ملی صنایع مس ایران اقدام کند.

موضوعی که در اثر مطالبات استانی بحق با استفاده از همین پتانسیل‌های قانونی نهایتا منجر به تاسیس شرکت مس سونگون آذربایجان با سهامداری صددرصد شرکت ملی صنایع مس ایران در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۵ شد. امری که در سفر استانی ریاست جمهوری دولت قبل اعلام رسمی گردید. لکن با وجود تحقق این مهم و تعیین اعضا هیئت مدیره به دلیل چالش های قانونی، مشکلات اجرایی و بعضا بهانه‌های واهی فاقد مبانی کارشناسی صرفا بر روی کاغذ باقی مانده و جامه عمل نپوشید.

چالش قانونی هزینه‌های ناشی از مالیات بر نقل و انتقال اموال و بهانه‌هایی از قبیل تحمیل احتمال کاهش ارزش سهام نماد فملی متعلق به شرکت ملی صنایع مس ایران و برخی مشکلات خود ساخته اداری که قطعا به‌دست دولت قابل حل است، مگر اینکه سیستم دیوانسالاری معیوب حاکم بر دولت نتواند، یا مهمتر آنکه نخواهد کمر همت بر حل و تسهیل آن ببندد.

از جمله آثار حقوقی ثبت و تاسیس یک شرکت در اداره ثبت شرکت‌های یک استان، لزوم تشکیل پرونده مالیاتی برای فعالیت‌های اقتصادی آن مجموعه با اخذ کد اقتصادی و تمرکز حساب‌های بانکی در محدوده فعالیت شرکت و اخذ کارت بازرگانی از اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی همان استان و بحث مهم حقوق دولتی معادن در موضوع مانحن‌فیه است که بی‌شک موجب تاثیرات اقتصادی فراوان در گردش مالی آن منطقه و نهادهای عمومی و خصوصی مستقر در آن خواهد بود. چه اخذ عایدات ناشی از مالیات‌های پرداختی شرکت و گردش مبالغ در بانک‌های منطقه و اخذ سه در هزار و چهار در هزار عملکرد توسط اتاق بازرگانی از کمینه آثار مالی آن خواهد بود.

پس از اعلام تشکیل و ثبت شرکت مس سونگون آذربایجان توسط ریاست جمهوری در ۱۲ خردادماه سال ۱۴۰۲ و پیگیری اقدامات برای تحقق این امر پس از ماه‌ها انتظار در بهمن ماه ۱۴۰۲، نخستین اقساط سهم مالیات پرداختی این معدن به حساب استان واریز شد. نکته جالب اینجاست که از اواخر دهه ۶۰ با آغاز اکتشافات در این معدن تاکنون، حتی ریالی از مالیات پرداختی آن وارد استان نشده بود.

در حال حاضر ۲.۷ درصد منابع بانکی کشور در استان قرار دارد و اگر حساب‌های شرکت مس به استان منتقل شود، مطمئناً جهش ویژه‌ای در منابع بانکی ایجاد خواهد کرد، به‌طوری که با افزایش اعطای تسهیلات بانکی، بخش خصوصی از این موضوع منتفع می‌شود. درآمد مالیاتی استان با فعالیت شرکت مس می‌تواند بالغ بر ۴۰ درصد

براساس مواد صریح مندرج در اساسنامه، شرکت ملی صنایع مس ایران براحتی می‌تواند با تصمیم ارکان مدیریتی خود اعم از مجمع عمومی و هیئت مدیره پس از تصویب هیئت وزیران نسبت به تاسیس شرکت‌های مستقل به‌نام هرکدام از معادن تحت مدیریت خود و البته با مالکیت صد درصدی سهام شرکت‌های تازه تاسیس به‌نام شرکت مادر یا همان شرکت ملی صنایع مس ایران اقدام کند.

بسیاری از شرکت‌های مادر تخصصی و هولدینگ‌های دولتی و غیر دولتی مانند شستا، کوثر، صنایع شیر ایران نیز دارای مجموعه‌های اقتصادی در استان هستند که در عین حفظ مالکیت زیر مجموعه‌ها در استان توسط شرکت‌های مادر به‌صورت مستقل از هولدینگ خود در استان، کشور و بین‌الملل فعالیت کرده و ضمن تمرکز امور مالی و اقتصادی خود در منطقه از سیاست‌های کلان هولدینگ‌های خود تبعیت می‌کند.

افزایش یابد که در این زمینه عمدتاً مالیات بر ارزش‌افزوده در عمران شهری هزینه می‌شود.

در این میان اتاق بازرگانی تبریز نیز که به استناد ماده واحده قانون نحوه تامین هزینه‌های اتاق‌های بازرگانی، صنایع و معادن ایران مصوب ۱۳۷۲/۰۸/۱۱ و بند س تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ محق دریافت سه در هزار درآمد مشمول مالیاتی و وفق مقررات ماده ۱۳ قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ محق دریافت چهار در هزار سود سالانه اعضا پس از کسر مالیات است با وجود استقرار فعالیت‌های مس سونگون در حوزه صلاحیتش، به‌دلیل فقدان رابطه حقوقی مس سونگون با اداره مالیات و اتاق بازرگانی تاکنون نتوانسته است از چرخه اقتصادی این مجموعه عظیم صنعتی به نفع اقتصاد استان و بخش خصوصی بهره ببرد.

براساس آنچه از قوانین بالادستی و اساسنامه قانونی شرکت ملی صنایع مس ایران استفاده می‌شود، اصطلاح استقلال شرکت مس سونگون آذربایجان نه قانونی و نه تحقق یافتنی است و در واقع پاشنه آشیل این حرکت اقتصادی ملی در راستای توزیع عادلانه ثروت، طرح غلط همین عنوان استقلال می‌باشد. در حال حاضر ۱۰۰ درصد مالکیت مجتمع مس سونگون متعلق به شرکت ملی صنایع مس ایران است و بر اساس اقدامات قانونی انجام گرفته در تاسیس شرکت جدید ، ۱۰۰ درصد سهام شرکت مس سونگون آذربایجان نیز متعلق به شرکت ملی صنایع مس ایران است و این شرکت به‌صورت یک شرکت سهامی خاص با مالکیت اختصاصی شرکت ملی مس ثبت و تاسیس شده است. لذا ابهام و بهانه ایراد آسیب و افت ارزش نماد فملی شرکت ملی صنایع مس ایران در بورس نیز واهی و به دور از حقایق قانونی، حقوقی، مالی و بورسی است. همچنانکه بسیاری از شرکت‌های مادر تخصصی و هولدینگ‌های دولتی و غیر دولتی مانند شستا، کوثر، صنایع شیر ایران نیز دارای مجموعه‌های اقتصادی در استان هستند که در عین حفظ مالکیت زیر مجموعه‌ها در استان توسط شرکت‌های مادر به‌صورت مستقل از هولدینگ خود در استان، کشور و بین‌الملل فعالیت کرده و ضمن تمرکز امور مالی و اقتصادی خود در منطقه از سیاست‌های کلان هولدینگ‌های خود تبعیت می‌کند.

حفظ صد درصد سهام شرکت جدیدالتاسیس به‌نام شرکت مادر بدون هیچ محدودیت و ایجاد خلل امکان انتقال اموال و دارایی‌ها را به شرکت جدید مهیا کرده و در صورت وجود اراده واقعی در انتقال و ایجاد شرکت جدید در راستای سیاست‌های کلی نظام، تمرکززدایی و توزیع عادلانه ثروت در بستر قوانین موجود این امر تحقق یافتنی است، پس مشکل اساسی در فقدان قصد و اراده واقعی حقوقی در تحقق این مهم است. قصد و اراده‌ای که در صورت فقدان، هر عمل حقوقی را به بطلان خواهد کشاند.

در میان چالش‌های مطروحه برای فعال کردن شرکت مس سونگون آذربایجان، مهمترین موضوع انتقال دارایی‌های موجود در محل مجتمع مس سونگون از نام شرکت مادر یعنی ملی صنایع مس ایران به‌نام شرکت جدید هست. همانگونه که بیان شد، نفس انتقال به‌دلیل مالکیت صد درصدی سهام شرکت مس سونگون آذربایجان به‌نام ملی مس با ارزش دفتری که غالبا کمتر از ارزش واقعی است و نظر به فقدان تعارض منافع نسبت به لحاظ کردن ارزش دفتری مزبور در نقل و انتقال قانونی و ممکن بوده و هیچ اعتراض و ایراد نظارتی وارد نخواهد بود. لکن مالیاتی که براساس ماده ۵۹ قانون مالیات‌های مستقیم که مقرر می‌دارد؛

نقل و انتقال قطعی املاک به ماخذ ارزش معاملاتی و به نرخ پنج درصد (۵٪) و همچنین انتقال حق واگذاری محل به ماخذ وجوه دریافتی‌مالک یا صاحب حق و به نرخ دودرصد (۲٪) در تاریخ انتقال از طرف مالکان عین یا صاحبان حق مشمول مالیات است، به انتقال مزبور بار خواهد شد. حتی با لحاظ ارزش دفتری یا معاملاتی مندرج در ماده فوق مبلغی بسیار گزاف است که درصورت پرداخت توسط شرکت ملی صنایع مس ایران و بازتاب آن در صورت‌های مالی محل ایراد حسابرسی در گزارشات سالانه و احیانا ایرادات نظارتی و محاسباتی خواهد شد. به‌خصوص که شرکت ملی صنایع مس دارای ۱۹ سهامدار عمده با مالکیت بالغ بر ۷۷ درصد سهام خود است و ۱۳درصد الباقی نیز نزد سهامداران جزء هستند که شرکت کارگزاری سهام عدالت با ۳۶ درصد و سازمان ایمیدرو با ۱۲ درصد سهامداران اصلی بوده و حفظ حقوق ایشان قانونا از وظایف مدیران شرکت است.

این چالش با وجود ماده ۲۷ قانون برنامه پنج ساله هفتم توسعه که مقرر داشته است؛ وضع هرگونه تخفیف، ترجیح، بخشودگی، کاهش نرخ، معافیت و شمولیت نرخ صفر و اعطای اعتبار مالیاتی جدید به‌جز مواردی که به تشخیص مجلس منجر به افزایش یا رونق تولید و صادرات شود، در سال‌های برنامه ممنوع است.

جدی‌تر می‌شود البته در همین ماده نیز استثنایی مقرر شده است که قطعا در صورت وجود همان اراده واقعی به‌عنوان ظرفیت قانونی قابل استناد و استفاده است.

درنهایت برای دست یافتن به راه حل بنیادین و یافتن راهکارهای اساسی برای چالش‌های اجرایی و پاسخ‌های کارشناسی به ابهامات واهی و خود ساخته و بعضا مغرضانه مطرح، به‌نظر می‌رسد اتاق بازرگانی با استفاده از پتانسیل‌های موجود می‌تواند با تشکیل یک کمیته کارشناسی متشکل از کارشناسان مستقل حقوقی، مالیاتی، بورسی و ثبت شرکت‌ها با حضور نمایندگان دولت، مجلس و اتاق بازرگانی این موضوع را به صورت کارشناسی به نتیجه برساند.

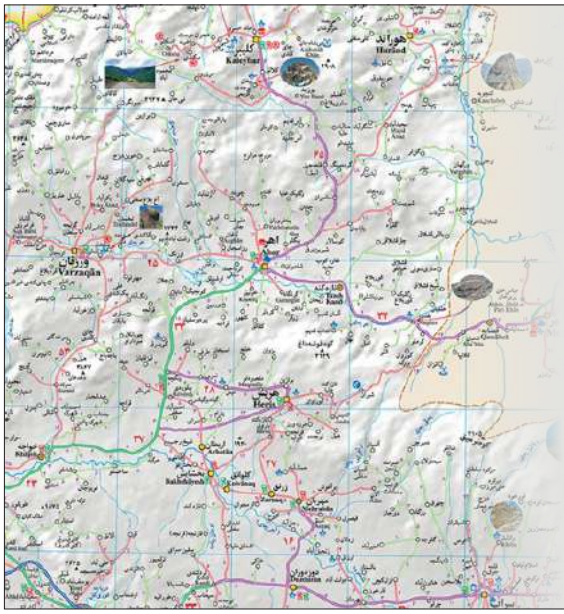

۴ استراتژی استانی توسعه مس در آذربایجان

سخاوت خیرخواه
دکترای روابط بین‌الملل و
پژوهشگر توسعه صنعتی

مس، فلز آینده نام گرفته است و سرمایه‌گذاری در آن علیرغم سرمایه‌بر بودن، سودآور است. وجود معادن مس و استخراج اصولی آن یکی از کاتالیزورهای توسعه هر منطقه است. شرکت ملی صنایع مس ایران سردمدار بهره‌برداری از معادن مس در ایران است که فروش سالانه آن به ۱۲۰همت رسیده است. ۳۶ درصد سهام مس ایران مربوط به سهام عدالت است و سهام مس با نماد فَملی در بورس عرضه می‌شود. حدود ۴۰میلیون نفر سهامدار دارد و بخشی از پرداختی سهام عدالت به مردم از درآمد مس ایران است. یکی از معادن بزرگ شرکت ملی مس ایران، معدن سونگون است که در این معدن متوسط روزانه ۵۰ کانتینر کنسانتره مس تولید و به دلیل تکمیل نبودن چرخه تولید کاتد در منطقه آذربایجان؛ جهت ارزش‌آفرینی و تبدیل به کاتد با طی ۱۶۰۰ کیلومتر به استان کرمان ارسال می‌شود. این موضوع سال‌هاست مورد نقد کنشگران اجتماعی و اقتصادی است، از این رو احداث کارخانجات کاتد و فازهای سه و چهار کنسانتره در مجتمع مس سونگون در حال احداث است و ارزیابی کارشناسی نشان می‌دهد در فاصله زمانی ۴ تا ۶ سال آتی به بهره برداری برسند. فعالان اقتصادی و تصمیم‌گیران آذربایجانی و قاطبه‌ای از مردم علاقه‌مند هستند، به جای ارسال کنسانتره به کرمان، این مس در آذربایجان ذوب شود و با حفظ گردش مالی مرتبط، ثمرات آن در محرومیت‌زدایی منطقه ملموس شود و از این جهت به دنبال تاسیس مس آذربایجان هستند. در این مقاله تحلیلی شاخص‌های تولید مس در جهان، شاخص‌های تولید مس ایران، شاخص‌های تولید مجتمع مس سونگون، چرایی و چگونگی تشکیل مس آذربایجان و نهایتا آسیب‌های موجود و استراتژی‌های توسعه صنعت مس در منطقه آذربایجان موشکافی می‌شود. لازم به تاکید است، اعداد ذکر شده در این مقاله، تخمینی و بر اساس آخرین اطلاعات نگارنده است و صرفا برای انتقال مفهوم با معیارهای اندازه‌گیری ریاضی استفاده شده است و احتمال دارد در اسناد رسمی نوسان داشته باشد.

◀ شاخص‌های تولیدی مس در جهان

قدمت صنعت مس به ۸ هزار سال قبل برمی‌گردد. کشورهای چین، شیلی و ژاپن سه کشور برتر تولید مس در جهان هستند. گفته می‌شود ذخیره مس خالص در جهان۸۷۰ میلیون تن است و ایران با ۴۲ میلیون تن در رتبه هفتم بعد از کشورهای شیلی، استرالیا، پرو، روسیه، مکزیک و آمریکا ایستاده است. سالانه ۲۴/۵میلیون تن (بیست و چهار میلیون و پانصد هزار تن) مس در جهان تولید می‌شود که ۲۰/۵میلیون تن (بیست میلیون و پانصد هزار تن) از معدن و ۴ میلیون تن از قراضه به دست می‌آید. گفته می‌شود ایران در تولید مس محتوا رتبه ۱۵ جهان و ۴ آسیا و در تولید آند (آند یک مرحله قبل از کاتد است) رتبه ۱۲جهان و ۵ آسیا و در تولید کاتد مس رتبه ۱۹جهان و ۷ آسیا را دارد.

در حوزه مصرف؛ کشورهای چین، آمریکا و آلمان بیشترین مس تولیدی جهان را مصرف می‌کنند و ایران در مصرف، رتبه ۲۴ جهان و ۱۳ آسیا را دارد. در بین کشورهای آسیایی؛ کشورهای چین، ژاپن و کره‌جنوبی بیشترین مصرف مس تولیدی را دارند و این نشان دهنده رشد صنایع هایتک در این کشورهاست. در ایران، استان‌های کرمان، آذربایجان‌شرقی، یزد، سیستان و بلوچستان و اصفهان جزو استان‌هایی هستند که صنعت مس در آن توسعه یافته است. مدیران مس ایران اعلام کرده‌اند، تلاش دارند مس ایران جزو ۱۰ شرکت برتر دنیا در تولید مس بشود. شرایط جهانی نشان می‌دهد، مس فلز آینده است. توسعه صنعت خودروسازی به سمت برقی و هیبریدی و سایر صنایع تولیدی دیگر، الزام خواهد داشت، قطعات فلزی به قطعات مسی تبدیل شود و این موجب افزایش تقاضا برای کاتد مس خواهد بود.

◀ شاخص‌های تولیدی مس ایران

شرکت ملی صنایع مس ایران به عنوان یک شرکت مادر تخصصی تولید مس در ایران، پرچمدار مس کشور است.

این شرکت سالانه ۱میلیون و ۱۰۰ هزار تن کنسانتره مس در مجتمع‌های کرمان و سونگون تولید می‌کند. عیار مس در کنسانتره تولیدی حدود ۲۳درصد است و از این کنسانتره سالانه حدود ۲۸۵ هزار تن کاتد مس تولید می‌کند. به طور تقریبی هر تن کنسانتره ۷۵ میلیون تومان ارزش دارد و هر تن مس کاتد هم که روزانه بر اساس LMEلندن تعیین می‌شود؛ حدود ۸ هزار دلار ارزش دارد و حتی بعضا نوسانات شدیدی را مابین ۱۰هزار تا ۶ هزار دلار هم تجربه می‌کند. با این نرخ ها، فروش سالانه مس ایران در دو سال گذشته به ۸۵ هزار میلیارد تومان رسید و در مواقع تغییر نرخ‌ها به‌ویژه افزایش نرخ دلار یا افزایش تولید، فروش سالانه مس ایران در سال گذشته به ۱۲۰هزار میلیارد تومان هم رسیده است. سهامداران شرکت ملی صنایع مس ایران به این شرح است: سهام عدالت ۳۶ درصد، ایمیدرو ۱۲/۵درصد، صندوق بازنشستگی مس ۸ درصد، صدر تامین ۵/۵ درصد، توسعه معادن و فلزات ۳ درصد و صندوق از کارافتادگی ۲/۳ درصد. ترکیب سهامداران گویای آن است که مس ایران حدود ۴۰ میلیون نفر سهامدار دارد و بخشی از پرداختی سهام عدالت به مردم از محل درآمدهای مس ایران تامین و مردم به این روش هم منتفع می‌شوند.

شاخص‌های تولیدی مجتمع مس سونگون

مجتمع مس سونگون یکی از مجتمع‌های مهم شرکت صنایع ملی مس ایران است که سابقه معدن‌کاری در آن به ۱۰۰ سال قبل یعنی دوره قاجار برمی‌گردد. از سال های ۱۳۲۵ تا ۱۳۵۶ عملیات اکتشافی در این مجتمع از طریق ابزارهای نیمه پیشرفته انجام می‌شده است تا اینکه بعد از انقلاب یعنی از سال ۱۳۷۰ مطالعات جدید برای توسعه معدن مس سونگون شروع می‌شود و اولین کارخانه تغلیظ برای تولید سالانه ۱۵۰هزار تن کنسانتره در سال ۱۳۸۲ به بهره‌برداری می‌رسد و دومین کارخانه تغلیظ هم با تناژ مشابه و کمی پیشرفته‌تر در سال ۱۳۹۳ به چرخه تولید می‌پیوندد. با آغاز تولید در فاز دوم، مجموع تولید کنسانتره مس سونگون روزانه هزار تن و سالانه ۳۲۰ هزار تن و بعضا تا ۳۳۰ هزار تن رسیده است.

در خصوص ذخیره معدن مس سونگون؛ قبلا با افتتاح خط تغلیظ اعلام شده بود ذخیره مس سونگون ۳۰ ساله تمام می‌شود و به این جهت توسعه مجتمع را فاقد توجیه اقتصادی می‌شمردند، اما با اکتشافات جدید، اعلام شد؛ فعلا تا ۶۰ سال آینده ذخیره برای تولید وجود دارد. گفته می‌شود ۴ میلیارد تن ذخیره سنگ مس دارد (۱درصد دنیا و ۵۲ درصد ذخایر مس ایران) را داراست و به‌عنوان بزرگترین معدن مس ایران معرفی می‌شود که ارزش تقریبی آن ۳۲۰ میلیارد دلار برآورد شده است. هرچند این ارزش تخمینی است و سندیت علمی ندارد.

سالانه حدود۴۱ میلیون تن (۲۷ میلیون تن باطله‌برداری و ۱۴ میلیون تن ارسال به کارخانه جهت تولید کنسانتره) از معدن مس سونگون خاکبرداری می‌شود. از این خاک برداشتی که در هر تن ۰/۵۸ درصد مس خالص وجود دارد. یعنی در هر تن زیر ۱ کیلو مس وجود دارد؛ دو نوع محصول تولید می‌شود: کنسانتره مس با عیار ۲۳درصد سالانه ۳۲۰ هزار تن و مولیبدن که سالانه حدود ۷ هزار بشکه تولید می‌شود. در اکثر شاخص‌ها، می‌توان گفت؛ سونگون ۳۰ درصد مس ایران در نظر گرفته می‌شود.

از نظر تولید، روزانه به طور متوسط یک هزار تن کنسانتره (یعنی روزانه ۵۰ کانتینر) - ارزش هر کانتینر ۱/۵ میلیارد تومان- که از سونگون خارج و با طی ۱۶۰۰ کیلومتر ریلی و جاده‌ای به استان کرمان ارسال می‌شود. گفته می‌شود؛ روزانه به طور متوسط ۱۵۰۰ تریلی در خصوص ارسال بارهای سونگون در جاده‌ها در تردد است. به عبارتی می‌توان گفت، روزانه ۷۵ میلیارد تومان ارزش محصول تولیدی سونگون هست و سالانه حدود ۲۴هزار میلیارد تومان می‌توان ارزش محصولات تولیدی سونگون را تخمین زد. در شاخص‌های دیگرِ بازرگانی به غیر از پروژه‌ها که به صورت EPC واگذار شده است و تامین نیاز پروژه‌ها بر

عهده پیمانکار است؛ اقلام مصرفی روزانه مورد نیاز از طریق شرکت خدمات بازرگانی معادن و فلزات غیرآهنی (NFMC) تامین می‌شود که به طور متوسط سالانه ۶هزار قلم کالا در قالب (خرید داخلی؛ خریدخارجی و ساخت داخل) تامین می‌شود. به عبارتی سالانه ۶۵۰۰ محموله به وزن ۹۹ هزار تن (روزانه به طور متوسط ۲۰ تریلی و محموله) خرید مایحتاج و مواد اولیه وارد مجتمع مس سونگون می‌شود و در مقابل روزانه ۵۰ کامیون محصول، تولید و از مجتمع خارج می‌شود.

چرایی و چگونگی تشکیل مس آذربایجان

چند سالی است موضوعات پیرامونی مس سونگون، این مجموعه مهم معدنی را دستخوش مسائل سیاسی کرده است. تشکیل شرکت مس سونگون آذربایجان موضوعی است که بیش از دو سال است، نقل محافل تخصصی، اقتصادی و افکار عمومی است. در این خصوص چند نکته قابل تامل است. سال ۱۳۹۲با همین هدف، شرکت مولیبدن مس آذربایجان تاسیس شده است. این شرکت بعد از چندین سال استقرار کاغذی، نهایتا کارخانه آهک هیدراته اهر به این شرکت منتقل و احداث شده است. چون این کارخانه در شهرستان اهر احداث شده بود؛ تابلو شرکت مولیبدن مس آذربایجان هم بر سر در آن حک شده و موضوع تشکیل شرکت مس آذربایجان به دست فراموش سپرده شد، تا اینکه رئیس جمهور فقید در بازدید خرداد ماه سال ۱۴۰۱ بر لزوم تشکیل شرکت مس آذربایجان تاکید کرد. شرکت تاسیس شده قبلی می‌توانست زمینه خوبی برای اجرای دستور رئیس‌جمهور وقت (شهید رئیسی) باشد و با اصلاح ساختار آن و انتقال دارایی‌های ممکن و همچنین انتقال کارخانجات جدیدالاحداث به این شرکت، می‌توانست مصداق تحقق دستور رییس‌جمهور باشد، ولی موضوع توسط افراد غیرتخصصی منحرف و ادبیاتی مثل استقلال مس آذربایجان مطرح شد و موضوع از ذیل مسائل حقوقی و تخصصی منحرف و وزن سیاسی به خود گرفت تا اینکه بعد از کش و قوس‌های متعدد و نصب و عزل مدیران عالی، مجدد یک شرکت دیگری به نام شرکت مس سونگون آذربایجان (شمسا) تاسیس و همین شرکت به جهت عدم انتقال دارایی‌ها (به جهت مشکلات بورسی و موانع حقوقی) باز به همین حالت کاغذی باقی ماند. شکل‌گیری شرکت مس سونگون آذربایجان ممکن است، اما این امری تدریجی است و به شکل هلدینگ سرمایه‌گذاری قابل تعریف است. لازم است در ادبیات‌سازی رسانه‌ای و گفتگوی مدیران، عنوان «استقلال» به‌کار گرفته نشود؛ چرا که این موضوع از نظر حقوقی (سهامداران و بورس) و حتی سیاسی صحیح به نظر نمی‌رسد و فرآیند تشکیل در روال تخصصی و حقوقی خود دنبال شود. نگارنده دارای ایده علمی و فنی برای تشکیل شرکت مس سونگون آذربایجان است و بیان جزئیات آن در این مجال نمی‌گنجد.

برنامه های مهم برای توسعه سونگون

توسعه صنعت مس در منطقه یک الزام است و این صنعت می‌تواند شاخص‌های اقتصادی و رفاهی استان را در اکثر موارد ارتقاء بخشیده و تقویت کند. پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های بالقوه موجود در این معدن بی نظیر است، ولی توسعه آن نیازمند تزریق منابع مالی از سوی مس ایران و بخش خصوصی قدرتمند است. در این میان چند برنامه مهم برای توسعه صنعت مس در استان قابل توجه است.

- تکمیل طرح های توسعه به‌ویژه اتمام خطوط تولید کاتد و فازهای توسعه کنسانتره مورد نیاز خط کاتد.
- راه‌اندازی صنایع پایین‌دستی با مشارکت بخش خصوصی قوی (دارای توان سرمایه‌گذاری از ۱ هزار میلیارد تومان تا ۱۵ هزار میلیارد تومان) به‌ویژه احداث مجموعه‌ای مثل مس شهید باهنر استان کرمان در استان آذربایجان‌شرقی برای تولید قطعات مسی (مس باهنر سالانه ۳۰ هزار تن از مس ایران کاتد دریافت و سالانه ۲۸ هزار قطعات مسی تولید می‌کند).
- تمرکز بر منطقه‌گرایی در تامین نیازهای مصرفی سونگون با اولویت همجواری شهرستانی و استانی، توسعه ساخت داخل و کاهش وابستگی‌ها به خرید خارجی، برنامه‌ریزی برای تکمیل زنجیره مس در استان، برنامه‌ریزی برای تولید مواد مصرفی سونگون در استان با هدف ارتقاء سهم گردش مالی آن در استان.
- تمرکز حساب‌های مجتمع و پروژه‌ها در بانک‌های استان و پرداخت مالیات مشمول در حساب‌های مالیاتی استان و اخذ سهم مربوطه برای مصارف زیرساخت‌های منطقه و همچنین برگرداندن سهم حقوق دولتی معادن به استان که رقم قابل توجهی است و سالانه نزدیک به ۲ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی معادن از مس سونگون به خزانه واریز می‌شود.

حفظ تولید فعلی و رکوردشکنی سالانه با مدیریت هوشمند بحران‌های احتمالی، گسترش تعاملات برون سازمانی با هدف پیشرفت طرح‌های توسعه، حراست از منابع ملی و بومی منطقه، حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی مشترک بین صنعت و دانشگاه، توجه به مسئولیت‌های اجتماعی به‌ویژه در شهرستان‌های متاثر از معدن (ورزقان- اهر و هریس- کلیبر و هوراند)، حرکت به سمت تنش‌زدایی به‌ویژه دوری از جوهای تنش‌زای رسانه‌ای و تمرکز بر فن و توسعه، حرکت در مسیر هوشمندسازی معدن و دیجیتالی و اتوماسیونی شدن فعالیت‌ها و توجه جدی به منابع انسانی مس سونگون و نیروهای تخصصی آن مواردی است که می‌تواند در رسوخ تاثیرات مثبت وجود معدن در زندگی مردم کارساز باشد.

• برنامه‌ریزی برای احداث پروژه جدید خط آهن به سونگون و اتصال آن به خطوط آهن مرکز استان و خطوط بین‌المللی (خط آهن در مجتمع‌های کرمان وجود دارد و اسید تولیدی از خط کاتد از طریق ریلی جهت صادرات ارسال می‌شود).

• برای مصرف آتی مجتمع و پروژه‌ها لازم است برنامه‌ریزی جدی برای تولید برق و خطوط انتقال گاز و آب که در حال اجراست، صورت گرفته و پروژه‌ها هم راستا ادامه یابد.

• تاثیر وجود معدن غنی مس و ترنول بالای آن در چهره شهرستان‌های متاثر باید دیده شود که هم‌اکنون چنین نیست.

• حفظ تولید فعلی و رکورد شکنی سالانه با مدیریت هوشمند بحران‌های احتمالی، گسترش تعاملات برون سازمانی با هدف پیشرفت طرح‌های توسعه، حراست از منابع ملی و بومی منطقه، حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی مشترک بین صنعت و دانشگاه، توجه به مسئولیت‌های اجتماعی به‌ویژه در شهرستان‌های متاثر از معدن (ورزقان- اهر و هریس- کلیبر و هوراند)، حرکت به سمت تنش‌زدایی به‌ویژه دوری از جوهای تنش‌زای رسانه‌ای و تمرکز بر فن و توسعه، حرکت در مسیر هوشمندسازی معدن و دیجیتالی و اتوماسیونی شدن فعالیت‌ها و توجه جدی به منابع انسانی مس سونگون و نیروهای تخصصی آن مواردی است که می‌تواند در رسوخ تاثیرات مثبت وجود معدن در زندگی مردم کارساز باشد.

◀ آسیب‌های موجود و سیاست‌های اجتناب

• عدم ثبات مدیریتی در مس: در طی ۵ سال اخیر ۵ مدیرعامل برای مس ایران منصوب شده است و ۵ مدیر برای مجتمع مس سونگون منصوب شده است و عمر مدیریت در مس به زیر یک سال رسیده است.

• ورود مدیران غیرتخصصی به چرخه مدیریتی مس با تزریق اطلاعات غلط از طریق رسانه‌ها به مخاطبین: اعلام شده بود در سونگون ۴۰۰ هزار تن کاتد تولید می‌شود، در صورتی که کل تولید سالانه مس ایران در طی فعالیت ۵۰ ساله خود زیر ۳۰۰ هزار تن است. برای تولید کاتد ۴۰۰ هزار تن ۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تن کنسانتره لازم است که تولید فعلی سونگون در ۳۰ سال فعالیت فقط ۳۳۰ هزار تن است. مجوز اخذ شده برای کاتد ۱۰۰ هزار تن بود. در زمان مدیریت قبلی مس ایران، رسما از تلویزیون اعلام شد در طی ۳ سال اخیر میزان تولید کنسانتره سونگون به یک میلیون تن می‌رسد که ۳ سال گذشت، ولی چیزی اضافه نشد و تا ۶ سال آتی هم اگر فاز ۳ احداث شود، تولید فعلی دو برابر خواهد شد و باز به ۱ میلیون تن نمی‌رسد. این اطلاعات غلط که ناشی از عدم تخصص است به اعتماد عمومی و بی‌انگیزگی متخصصین آسیب جدی وارد می‌کند. توسعه اصول فنی دارد و خارج از آن نباید صحبت شود.

• پروژه هیپ لیچینگ سونگون که تولید سالانه ۳ هزار تن کاتد از خاک کم عیار است در رسانه‌ها به غلط به عنوان آرزوی دیرینه مردم آذربایجان ادبیات‌سازی شد در صورتی که این استراتژی اشتباهی بود تا کارخانجات کاتد ۱۰۰ یا ۲۰۰ هزار تنی به فراموشی سپرده شود. وقتی اعلام می‌شود کاتد در سونگون تولید شد و مردم روزانه تردد و ارسال ۵۰ کانتینر محصول به کرمان را مشاهده می‌کنند؛ نوعی بی‌اعتمادی ایجاد می‌شود. راهکار این است که باید به رسانه و مردم اطلاعات درست منتقل شود و از قهرمان‌سازی غیرضروری برای برخی مدیران اجتناب شود.

◀ استراتژی‌های استانی برای توسعه صنعت مس

• ایجاد رویه انتصاب تیم مدیریتی تخصصی و توانمند در تمامی شاخص‌های مدیریتی در کلیه ارکان مجتمع مس سونگون و شرکت‌های مرتبط (شرکت مولیبدن مس آذربایجان- هیئت‌مدیره مس سونگون آذربایجان- مدیر مجتمع- معاونان و مدیران و سرپرستان مجتمع- شرکت خدمات بازرگانی معادن و فلزات غیرآهنی (بازرگانی مس ایران)- شرکت نوآوران- آهک هیدراته اهر- شرکت مس مزرعه و مجریان طرح‌های توسعه). ناگفته پیداست این پیشنهاد به مفهوم غیرتخصصی بودن مدیران همه این مجموعه‌ها نیست و نفرات تخصصی و لایق در برخی شرکت‌ها و جایگاه‌های اجرایی و مدیریتی منصوب شده و امورات را پیش می‌برند.

• عملیاتی کردن تاسیس شرکت مس سونگون آذربایجان و استقرار فنی و حقوقی آن.

• تسریع در طرح‌های توسعه به‌ویژه فاز ۳ کنسانتره (تغلیط) و خط تولید کاتد و کارخانجات جانبی آن.

• منطقه‌گرایی برای تامین اقلام مصرفی سونگون.

ورود مدیران غیرتخصصی به چرخه مدیریتی مس با تزریق اطلاعات غلط از طریق رسانه‌ها به مخاطبین: اعلام شده بود در سونگون ۴۰۰ هزار تن کاتد تولید می‌شود، در صورتی که کل تولید سالانه مس ایران در طی فعالیت ۵۰ ساله خود زیر ۳۰۰ هزار تن است. برای تولید کاتد ۴۰۰ هزار تن ۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تن کنسانتره لازم است که تولید فعلی سونگون در ۳۰ سال فعالیت فقط ۳۳۰ هزار تن است. مجوز اخذ شده برای کاتد ۱۰۰ هزار تن بود.

چشم‌انداز توسعه معادن و صنایع پایین‌دستی مس در آذربایجان‌شرقی

سلیمان نوروزی
رئیس خانه معدن
استان آذربایجان‌شرقی

برخورداری از منابع طبیعی نظیر معادن، نه‌تنها به اقتصاد کمک می‌کند تا بر مسئله دسترسی به مواد اولیه بسیاری از صنایع فائق آید؛ بلکه با افزایش جریان درآمدی می‌تواند، ارتقاء سطح رفاه و استانداردهای زندگی مردم ساکن مناطق میزبان معدن را نیز فراهم کند. آثار مستقیم و غیرمستقیم فعالیت‌های معدنی، افزایش جریان درآمدی و جریان القایی تقاضا برای سایر کالاها و خدمات به واسطه افزایش درآمد، محرک توسعه منطقه و بهبود استاندارد زندگی مردم ساکن منطقه بوده و بررسی گسترده و میزان ذخایر معدنی انواع معادن در ایران نشان‌دهنده برخورداری از ذخایر غنی معدنی فلزی و غیرفلزی در کنار منابع عظیم نفت و گاز است. حوزه معادن نقش ویژه‌ای در توسعه اقتصادی کشور و قطع وابستگی به صادرات نفت دارد. چنانچه از نظر میزان ذخایر، ایران در بین ۱۵ کشور معدنی جهان قرار گرفته و از بین مواد معدنی مختلف، ۶۸ نوع ماده معدنی در ایران شناسایی شده است.

آذربایجان‌شرقی یکی از استان‌هایی است که بالاترین ذخایر معدنی ارزشمند کشور را دارد و به جهت واحدهای فعالی همچون مس سونگون حرف‌های بسیاری در این حوزه اقتصادی برای گفتن و تبدیل‌شدن به قطب معادن منطقه را دارد.

استان باتوجه به ساختارهای ویژه‌ای که از لحاظ زمین‌شناسی و معدنی دارد، از استان‌های معدنی کشور است و رتبه اول بیشترین مقدار ذخیره معدنی در ایران را به خود اختصاص داده که شامل ۵۲ نوع ماده معدنی کشف شده فلزی و غیرفلزی است. آذربایجان‌شرقی با دارا بودن ۸.۱ میلیارد تن ذخایر معدنی تخمینی، رتبه نخست کشور را دارد.

وجود بخش قابل‌توجه ذخایر معدنی آذربایجان‌شرقی موجب شده است، توسعه معادن و صنایع معدنی این استان نسبت به سایر استان‌ها مزیت نسبی داشته باشد. حدود ۳۰ درصد اشتغال آذربایجان‌شرقی به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم در معدن و صنایع معدنی است.

در معدن مس سونگون، کانی‌سازی اصلی کانسار شامل کانی‌های مس و مولیبدن است. معدن مس سونگون با ۷ درصد اکتشاف در جایگاه پنجم جهان و با ۵ میلیارد تن ذخیره رتبه یک معدن مس ایران و خاورمیانه را به خود اختصاص داده است. در این معدن غیر از فلز با ارزش مس، مولیبدن، طلا و نقره به صورت فلزات همراه وجود دارند.

عملیات اکتشافی با استفاده از روش‌های نوین و وسایل و تجهیزات جدید از سال ۱۳۲۵ شروع و تا سال ۱۳۵۶ ادامه داشته است. در سال ۱۳۵۶ وجود ذخایر مس از نوع پرفیری توسط کارشناسان زمین‌شناسی کشور محرز شد.

با بهره‌برداری از واحد تغلیظ فاز ۱ و ۲ میزان استخراج سالانه ۵۴

میلیون تن است که از این تناژ ۱۴/۵ میلیون تن ماده معدنی و مابقی باطله است.

پروژه تغلیظ فاز ۳ مس سونگون با پیشرفت فیزیکی ۳۵ درصد و حجم سرمایه‌گذاری بالغ بر ۵۰۰ میلیون یورو یکی از پروژه‌های بزرگ صنعتی و معدنی کشور محسوب می‌شود و همچنین پروژه هیپ لیچینگ با ظرفیت ۳۰۰۰ تن در مرحله پیش راه اندازی است.

ظرفیت خاک ورودی این کارخانه ۲۱ میلیون تن بوده و با بهره‌برداری از آن در اواسط سال ۱۴۰۵، میزان تولید کنسانتره مجتمع مس سونگون، از ۳۲۵ هزار تن به حدود ۸۰۰ هزار تن خواهد رسید.

سونگون پرچمدارِ اشتغال و توسعه پایدار آذربایجان شرقی

این مجتمع با اشتغال‌زایی برای مردم منطقه، توانسته نقش مهمی را در کاهش نرخ بیکاری منطقه نیز ایفا کند و به یک معدن عظیم اشتغال‌زایی تبدیل شود. به‌طوریکه ۷۵۰۰ تا ۸۰۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و ۲ الی ۳ برابر این تعداد نیرو به‌صورت غیرمستقیم مشغول به کار هستند.

صنایع پایین‌دستی مس

مس از جمله فلزهای با ارزشی است که در اغلب صنایع کاربرد داشته و به‌عنوان ماده اولیه اصلی در تولید کالاهای مختلفی استفاده می‌شود. باتوجه‌به کاربردهای گسترده مس و آلیاژهای آن، صنایع وابسته به این فلز نقش مهمی در توسعه صنعتی کشور خواهند داشت. تولید آلیاژی در صنایع فلزی زمانی شکل می‌گیرد که زنجیره ارزش افزوده از بالادست (معدن) تا پایین‌دست به‌درستی شکل گیرد. تولید آلیاژ مس نیز از این قاعده مستثنا نیست. آلیاژ مس در صنایع مختلفی مانند صنایع الکترونیک، تولید و انتقال انرژی، خودرو (برقی، فسیلی و هیبریدی)، حمل‌ونقل و تجهیزات پزشکی کاربرد دارد و تولید آن می‌تواند ارزش افزوده بالایی ایجاد کند و امید است با وجود شهرک صنعتی شهر ورزقان و استقرار واحدهای تولیدی در این شهرک، صنایع پایین‌دستی مس در استان رونق بیشتری به خود بگیرد.

مسئولیت‌های اجتماعی مجتمع مس سونگون

مسئولیت‌های اجتماعی که مجتمع مس سونگون برعهده دارد، در صورت تحقق می‌تواند چهره استان را در زمینه محرومیت‌زدایی روشن‌تر کند که البته بخشی از این اقدامات انجام شده یا در حال انجام است.

مسئولیت‌هایی که از جاده‌سازی گرفته تا ساخت شهرک ورزشی و نیروگاه خلاصه نشده؛ بلکه حتی در زمان وقوع بحران‌های طبیعی چون سیل، زلزله و هر زمانی که نیاز به تجهیزات ضروری و امدادرسانی بوده، این مجتمع پیشتازی خود برای کمک به مردم را نشان داده است.

مس سونگون با راه‌اندازی باشگاه ورزشی و آغاز فعالیت در زمینه جذب ورزشکاران بااستعداد بومی نیز گام مهمی در راستای توسعه ورزش برداشته است.

مجتمع مس سونگون از آغاز احداث ۲ نیروگاه برق (داخل مجتمع و در شهرستان هریس) با ظرفیت تولید نزدیک به ۳۰۰ مگاوات نیز خبر داده که هدف از اجرای این دو پروژه باهدف تکمیل زیرساخت‌های موردنیاز مجتمع مس سونگون در حوزه انرژی طراحی شده است.

احداث بزرگراه خواجه - ورزقان شاهرگ حیاتی برای توسعه و رشد اقتصادی شهرستان ورزقان که باعث رونق اقتصادی منطقه شده و همچنین تفاهم‌نامه همکاری شرکت ملی صنایع مس ایران با قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص) در احداث بزرگراه ورزقان - نوردوز پس از کش‌وقوس‌های فراوان امضا شده که بزرگراه ورزقان - نوردوز به‌صورت چهاربانده رفت‌وبرگشت با عرض تقریبی ۱۲.۵ متر به طول ۶۶ کیلومتر اجرا خواهد شد.

نقش ارزش افزوده معدن در ارزآوری و توسعه اقتصادی

مجموع صادرات استان آذربایجان شرقی کمتر از یک و نیم میلیارد دلار است. درحالی‌که ارزآوری مجتمع مس سونگون چهار میلیارد دلار است.

قانون معادن

بر اساس تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معادن و تأکیدی که در ماده ۴۳ قانون برنامه ششم کشور شده، ۱۰۰ درصد درآمدهای حاصل از حقوق دولتی معادن باید برای بخش معدن کشور که شامل اکتشافات، احیا و بازسازی محیط‌های پیرامونی معادن و زیرساخت‌های معدنی است، هزینه شود. باید از ۱۰۰ درصد درآمدهای حاصل از حقوق دولتی معادن که به خزانه واریز می‌شود، ۶۵ درصد برای توسعه خود معادن مانند اکتشاف و استخراج و فرآوری، ۱۵درصد برای توسعه زیرساخت‌های شهرها و روستاهای محل استقرار معادن، ۱۲درصد برای احیا و بازسازی محیط‌های پیرامونی معادن اعم از منابع طبیعی و محیطزیست و مابقی نیز به صندوق بیمه معادن و نظام‌مهندسی اختصاص پیدا کند که امید است با اعلام نیاز ادارات مربوطه از سازمان برنامه‌وبودجه و تخصیص این ارقام، شاهد بهبود شرایط در این منطقه باشیم.

مجموع صادرات استان آذربایجان شرقی کمتر از یک و نیم میلیارد دلار است. درحالی‌که ارزآوری مجتمع مس سونگون چهار میلیارد دلار است.

گزارش: احمد حسن‌نژاد

حقوق دولتی معادن: از وعده‌ها تا واقعیت‌های نگران‌کننده

براساس بند الف تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معادن الحاقی ۱۳۹۰، دولت مکلف است؛ ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن را به نسبت پرداختی هر شهرستان و استان و با اولویت شهرستانی که معدن در آن قرار دارد هزینه کند. مبلغی که متاسفانه اغلب تخصیص نمی‌یابد و در صورت تخصیص نیز براساس اولویتی که تعریف شده، هزینه نمی‌شود.

اما حقوق دولتی معادن چیست؟

حقوق دولتی معادن، مبلغی است که دارندگان پروانه بهره‌برداری معدن به‌عنوان سهم دولت از بهره‌برداری از معادن، به صورت ماهانه یا سالانه به دولت پرداخت می‌کنند. این مبلغ براساس ارزش ماده معدنی استخراج شده از معدن محاسبه می‌شود.

حقوق دولتی معادن در ایران، بر اساس ماده ۱۴ قانون معادن مصوب سال ۱۳۷۷ تعیین می‌شود. براساس این ماده، حقوق دولتی معادن عبارت است از درصدی از بهای فروش مواد معدنی سر معدن که به‌عنوان سهم دولت از بهره‌برداری از معادن دریافت می‌شود. این درصد توسط شورای عالی معادن تعیین می‌شود.

حقوق دولتی معادن در ایران در یک دهه گذشته

بررسی اجمالی حقوق دولتی معادن از سال ۹۱ تا سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد این عدد بالغ بر ۳۰۰ درصد افزایش یافته و از ۱۸۰ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۱ به ۵۵۰۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ رسیده است. البته بایستی توجه کرد که حقوق دولتی معادن عملا از سال ۱۴۰۰ بیشتر مورد توجه قرار گرفته است چرا که در این سال، حقوق دولتی معادن از ۲۸۷۴ میلیارد تومان سال قبل به ۱۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است که رشدی بیش از سه برابری را نشان می‌دهد.

میزان تحقق حقوق دولتی

اما آنچه در بررسی حقوق دولتی معادن مهم است نه حقوق دولتی مصوب شده، بلکه میزان تحقق این حقوق است. بررسی‌ها نشان می‌دهد میزان حقوق دولتی وصول شده در سال ۱۳۹۱ حدود ۳۷۰ میلیارد تومان بوده است که این میزان با طی نوسانات و رشد ۱۰۸ درصدی در سال ۱۴۰۱ به ۴۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. البته بایستی توجه شود برخی از این مقادیر محقق شده، مربوط به انباشت بدهی معادن در سال‌های گذشته است.

در این میان کمترین میزان محقق شده حقوق دولتی برای سال‌های ۹۳ و بالاترین میزان محقق شده نیز مربوط به سال ۱۴۰۰ است. در سال ۹۳، تنها ۵۰۰ میلیارد تومان از ۱۸۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده، پرداخت شده بود و در سال ۱۴۰۰ نیز فعالان معدنی ۱۹۲۰۰ میلیارد تومان حقوق دولتی به دولت پرداخت کرده‌اند در حالی که مصوب دولت در حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان بوده است. و سال ۱۴۰۱ تنها سالی است که در آن میزان پرداختی معادن با میزان مصوب شده حقوق دولتی معادن توسط دولت یکسان بوده است.

در کل بررسی میزان محقق شده حقوق دولتی معادن نشان می‌دهد از سال ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۴۰۲ حدود ۱۰۹ هزار و ۸۲۵ میلیارد تومان یعنی چیزی حدود ۱۱۰ همت از محل حقوق دولتی معادن به خزانه واریز شده شده است که اگر پیش‌بینی ۴۲ هزار میلیارد تومانی کارشناسان از تحقق حقوق دولتی معادن در سال ۱۴۰۳ را بدان بیفزاییم کل مبلغ پرداختی به خزانه از محل حقوق دولتی معادن از سال ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۴۰۳ به حدود ۱۵۲ همت خواهد رسید.

نگاه دولت‌ها به حقوق دولتی معادن، عموما نگاه درآمدی است و بر همین اساس، حقوق دولتی وصولی را در محل‌های دلخواه خود هزینه می‌کنند. هرچند هزینه‌کرد حقوق دولتی معادن در جاهایی خارج از آنچه قانون مشخص کرده، تخلف محسوب می‌شود، اما نگرش متفاوت سازمان مدیریت برنامه و بودجه به مساله و عدم پرداخت مجلس شورای اسلامی به موضوع باعث شده، آن دو موضوع را از دولت بپذیرند و پیگیر تخلفات اتفاق افتاده در این خصوص نشوند.

وضعیت حقوق دولتی معادن در آذربایجان‌شرقی

تقریبا هیچگونه اطلاعاتی از میزان حقوق دولتی پرداختی از سوی معادن اذربایجان‌شرقی تا پایان سال ۱۳۹۷ در دست نیست. اما براساس گزارش روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی از ابتدای ۱۳۹۸ تا پایان ده ماهه اول ۱۴۰۳ در مجموع حدودا ۹ هزار و ۶۸۶ میلیارد تومان در قالب حقوق دولتی معادن استان به خزانه واریز شده است.

حقوق دولتی معادن کجا باید هزینه شود؟

طبق قانون برنامه ششم، ۱۰۰ درصد درآمدهای حاصل از حقوق دولتی باید برای توسعه معادن و بازسازی محیط‌های پیرامونی معادن اختصاص پیدا کند.

براساس ماده ۱۴ قانون معادن و تبصره‌های این ماده، باید ۶۵ درصد از ۱۰۰ درصد درآمدهای حاصل از حقوق دولتی معادن که به خزانه واریز می‌شود، در راستای اجرای بهینه تکالیف و مأموریتهای توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت هزینه شود. ۱۵ درصد از حقوق دولتی وصولی به اعتبارات همان استان اضافه شده و تمام اعتبار یاد شده جهت ایجاد زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان با اولویت بخشی که معدن در آن واقع شده، اختصاص یابد.

مابقی نیز به تفکیک ۱۲ درصد به منابع طبیعی برای بازسازی محدوده معدنی پس از بهره‌برداری، ۵ درصد صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی در راستای ارائه تسهیلات به معدنکاران و ۳ درصد به نظام مهندسی تعلق خواهد داشت.

ناکارآمدی در هزینه‌کرد حقوق دولتی معادن

آنچه که در اینجا موضوع بحث ماست، هزینه‌کرد حقوق دولتی معادن است. هرچند در حال حاضر اسناد رسمی در خصوص نحوه هزینه‌کرد حقوق دولتی وجود ندارد اما به گفته کارشناسان، تاکنون دولت اقدامات اساسی در این زمینه انجام نداده است.

سجاد غرقی؛ نایب رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران در این راستا می‌گوید: از ۴۰ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی معادن سال ۱۴۰۱ تنها حدود ۱,۴۰۰ میلیارد تومان به بخش معدن برگشت داده شده است.

به گفته سعید عسکرزاده؛ دبیر انجمن سنگ آهن ایران، متاسفانه حدود ۹۵ درصد درآمدهای حقوق دولتی که از معادن دریافت شده، در محل خود هزینه نشده است. که اگر این تخصیص‌ها درست اتفاق می‌افتاد، این همه مشکل زیرساختی نداشتیم، چون از این در آمدها برای آن هزینه می‌شد.

حسن حسینقلی؛ رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران نیز با اشاره به عدم هزینه‌کرد صحیح حقوق دولتی می‌افزاید: این امر باعث شده علیرغم اینکه شرکت‌های معدنی، حقوق دولتی بالایی را پرداخت می‌کنند با این حال خود در قالب مسئولیت‌های اجتماعی بخشی از هزینه‌های مربوط به اهالی منطقه را متحمل شوند.

به گفته شکوری؛ رئیس انجمن مس ایران نیز متاسفانه دولت اغلب وظایف قانونی خود در خصوص نحوه هزینه‌کرد حقوق دولتی معادن را انجام نداده است به گونه‌ای که گاهی اوقات فقط ۵ تا ۱۰ درصد سهم مربوط به وزارت صمت بازگشته است که با توجه به شرایط بودجه‌ای کشور و کسری شدید بودجه احتمال دارد از این پس این میزان هم بازگشت داده نشود.

در کل بایستی گفت؛ نگاه دولت‌ها به حقوق دولتی معادن، عموما نگاه درآمدی است و بر همین اساس، حقوق دولتی وصولی را در محل‌های دلخواه خود هزینه می‌کنند. هرچند هزینه‌کرد حقوق دولتی معادن در جاهایی خارج از آنچه قانون مشخص کرده، تخلف محسوب می‌شود، اما نگرش متفاوت سازمان مدیریت برنامه و بودجه به مساله و عدم پرداخت مجلس شورای اسلامی به موضوع باعث شده، آن دو موضوع را از دولت بپذیرند و پیگیر تخلفات اتفاق افتاده در این خصوص نشوند.

اگر حقوق دولتی معادن بدرستی هزینه شوند...

همچنانکه در بالا نیز اشاره شد؛ ۱۵ درصد حقوق دولتی واریز شده به خزانه دولت، بایستی در جهت ایجاد زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان با اولویت بخشی که معدن در آن واقع شده، هزینه شود. چنانچه قانون در این مورد به درستی اجرا شود و سهم ۱۵ درصدی شهرستان‌های دارای معادن، صرف بهبود و توسعه آن مناطق شود، مسلما شاهد شرایط بهتری به لحاظ توسعه‌ای خواهیم بود. این امر با عنایت به واقع شدن اغلب معادن در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، می‌تواند نقش مهمی در تحقق توسعه متوازن در سطح کشور ایفا کند.

از سوی دیگر، وقتی سهم ۱۵ درصدی حقوق دولتی معادن به روستاها و شهرهای مسیر معادن پرداخت نشود، از یک‌طرف، افراد ساکن در این مناطق به معارضان محلی تبدیل شده و در مسیر توسعه فعالیت‌های معدنی و در نتیجه رشد و توسعه این مناطق سنگ‌اندازی خواهند کرد. و از طرف دیگر، مدیران شهرستان و استانی بویژه نمایندگان مجلس، بخش اعظم وقت خود را صرف تامین اعتبارات پروژه‌های کوچک و بزرگی خواهند نمود که می‌توانست به سهولت از محل همین سهم ۱۵ درصدی تامین شود.

توسعه پایدار مس سونگون، رؤیایی که باید تعبیر شود

گزارش: افخم ابراهیمی

شرکت مس سونگون آذربایجان «شمسا»، به عنوان بزرگترین شرکت معدنی شمال غرب، با میلیاردها ریال طرح توسعه‌ای تعریف شده برای آن به عنوان یک فرصت و ظرفیت برای منطقه آذربایجان شناخته می‌شود. بستری موثر برای رونق اشتغال، درآمد و توسعه منطقه که البته به گواه تاریخ تا به امروز نتوانسته سهم قابل توجهی در توسعه استان و منطقه داشته و در قامت یک ظرفیت بالقوه برای منطقه آذربایجان ثمر بخش باشد.

در قاب نگاه به چرایی این موضوع نباید از رویکرد و ضرورت توسعه پایدار به عنوان یک رکن برای تحقق هدف توسعه در ابعاد مختلف غافل شد.

معدن مس سونگون جزو سه معدن مس بزرگ ایران به شمار می رود که ارزش ذخایر آن بیش از ۳۲۰ میلیارد دلار برآورده شده است.

معدن مس سونگون ورزقان یک درصد ذخیره مس دنیا و ۵۲ درصد ذخایر مس کشورمان را در دل خود جای داده و بر روی کمربند مس جهانی قرار داردکه در حال حاضر، به لحاظ وسعت و ظرفیت و تناژ تولیدی دومین قطب مس در کشور به شمار می رود.

معدن‌کاری در سونگون از دوره قاجار به صورت استخراج زیر زمینی در امتداد طول رودخانه سونگون در محدوده پرعیار آغاز و تا سال ۱۳۵۱ به صورت دوره‌ای انجام شده است.

عملیات اکتشافی معدن مس سونگون با تجهیزات جدید از سال ۱۳۲۵ شروع و تا سال ۱۳۵۶ ادامه داشت و در آن سال وجود ذخایر مس از نوع پرفیری توسط کارشناسان زمین‌شناسی محرز شد. نخستین گمانه کانسار سونگون در سال ۱۳۶۸ حفر و تا سال ۱۳۷۱ اکتشافات انجام شد. عملیات پیش باطله برداری نیز از سال ۱۳۷۲ آغاز و معدن مس سونگون در سال ۱۳۷۸ به بهره‌برداری رسمی رسید.

معادن مس می‌توانند جایگزین نفت شوند

به گفته کارشناسان اقتصادی، با توجه به نیاز بازارهای جهانی، معادن مس ایران می‌توانند جایگزین نفت شوند، اما وضعیت تولید قابل توجه نیست و رتبه قابل دفاعی را به خود اختصاص نداده‌اند. مجموعه مس سونگون نیز از این قاعده مستثنی نبوده است.

می‌توان ادعا کرد، تمامی کنشگران و بازیگران اقتصادی استان با اذعان به اهمیت و ظرفیت‌های مس سونگون به این مجموعه به چشم یک فرصت می‌نگرند.

به گفته مسئولین استانی قرار است کل مالیات‌های ارزش افزوده و عملکرد معدن به استان بازگردد که مجوز آن اخذ شده است و به اندازه میزان سهم سونگون از درآمد حساب‌های بانکی ملی به استان باز خواهد گشت. اتفاق مبارکی که در صورت تحقق، می‌تواند سر منشأ خیر برای استان باشد و به یکی از مهمترین مطالبات اهالی استان پاسخ دهد.

البته نباید فراموش کرد، الزامات زیست‌محیطی از مهمترین جوانب تحقق این مهم است که با توجه به گستردگی وسعت فعالیت این شرکت و قرار گرفتن معادن مس در اراضی روستایی و اطراف روستاها، رعایت آن و جلوگیری از نشت پساب‌های صنعتی در طبیعت و همچنین حفظ طبیعت منطقه، واجب‌تر از همه طرح‌ها و در واقع پیش نیاز اجرای طرح‌های توسعه‌ای در معادن این شرکت است.

همانطور که گفته شد، فعالیت هر واحد صنعتی و معدنی، اثراتی بر طبیعت به‌جا می‌گذارد که میزان آن با توجه به بزرگی و کوچکی و نوع فعالیت آنها کم و زیاد بوده و نیاز است، حین و پس از انجام فعالیت‌های معدنی و صنعتی، موارد زیست‌محیطی به طور کامل رعایت شود و هم روی زمین و هم زیر زمین به وضعیت قبلی بازگردد.

اما نباید دور از ذهن داشت که تحقق این مهم نیازمند تامین و توجه به پارامترهای متعددی است.

اولین پارامتر در توسعه معدن نگاه توسعه محور بر پایه توسعه پایدار است. دومین مورد فناوری و مورد بعدی نیز نیروی انسانی و توان مالی است.

شرکت مس سونگون آذربایجان مدعی است، فعالیت شرکت در این زمینه شفاف بوده و چیزی برای مخفی‌کاری ندارد؛ چرا که امکان مخفی‌کاری وجود ندارد و تمام فعالیت‌ها منوط به رعایت الزامات زیست محیطی است و خود مردم نیز ناظر فعالیت‌ها هستند و تمام اقدامات لازم انجام می‌گیرد تا میزان اثرات نشت‌های احتمالی و هر اتفاق دیگر را به حداقل برسانم.

بی‌شک معدن مس سونگون برای رسیدن به توسعه پایدار، توجه به مسائل زیست محیطی به موازات فعالیت‌های صنعتی معدنی را باید مورد توجه دوچندان قرار دهد.

توسعه پایدار ضرورتی مغفول در نگاه اقتصادی

محمد حسین حسن‌زاده؛ سرپرست اداره کل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان‌شرقی معتقد است: توسعه پایدار به معنای برقراری تعادل میان نیازهای اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی است و یک مجموعه اقتصادی همانند مس سونگون می‌تواند با اتخاذ رویکردها و استراتژی‌های خاص به توسعه پایدار دست یابد.

وی ادامه می‌دهد: توجه به سرمایه‌گذاری در تکنولوژی و فناوری‌های سبز و نوین می‌تواند علاوه بر کاهش مصرف منابع، آلودگی‌ها و هزینه‌های عملیاتی سبب مقبولیت عمومی و افزایش مشتری‌های وفادار شود.

حسن‌زاده با اشاره به رویکرد عصر حاضر برای حفاظت بیش از پیش از منابع محیط زیست تاکید کرد: ارزیابی اثرات زیست محیطی محصولات از مرحله تولید تا مصرف به یک ارزش تبدیل شده است که نباید از آن غافل شد.

وی تصریح کرد: در عصر حاضر واحدهای تولیدی و صنعتی ناگزیر به توجه به مسائل زیست‌محیطی و توسعه پایدار از منظر برندسازی هستند. نکته مهمی که در نهایت به عنوان ارزش اجتماعی و عملکرد اجتماعی معنا می‌یابد.

حسن‌زاده با بیان اینکه وضعیت زیست محیطی استان نامناسب است، افزود: کنترل آلودگی‌ها و حفظ منابع طبیعی بسیار ضروری و نیازمند ورود جدی و موثر نهادهای دولتی، جامعه معدنی و بخش خصوصی است.

وی یادآور شد: در این راستا نیازمند همراه‌سازی مردم و جوامع محلی برای کاهش آلودگی‌ها و تخریب محیط زیست هستیم.

بی‌شک معدن مس سونگون برای رسیدن به توسعه پایدار، توجه به مسائل زیست محیطی به موازات فعالیت‌های صنعتی معدنی را باید مورد توجه دوچندان قرار دهد. آلودگی ناشی از فعالیت‌های معدنی از قبیل آلودگی آب، آلودگی خاک، کاهش سطح جنگل‌ها، فرسایش خاک و به‌هم خوردن چشم‌انداز منطقه، آلودگی ناشی از پساب‌های کارخانه تغلیظ، سد باطله و تولید زهاب اسیدی حاصل از دامپ‌های باطله از مهمترین مشکلات زیست محیطی معدن مس سونگون به شمار می‌روند.

ضرورت تغییر رویکرد در نگاه زیست محیطی به تولید

احمد بایبوردی؛ عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز درباره فعالیت‌های مس سونگون و آثار زیست محیطی این فعالیت در منطقه گفت: با توجه به تنوع کانسنگ موجود در گستره معدن و ایجاد پساب با درجه اسیدی و آلایندگی متفاوت از این تیپ‌ها می‌توان برنامه تولید معدن را به گونه‌ای انجام داد تا نسبت کانسنگ مستعد برای تولید پساب اسیدی که فرآوری آن‌ها داروهای شیمیایی بیشتری را طلب می‌کنند، در خوراک کارخانه کاهش یابد تا از این منظر سهم آلایندگی این قبیل کانسنگ‌ها کاهش و با مدیریت صحیح در برنامه‌ریزی تولید معدن همواره درجه آلایندگی پساب در حد قابل قبولی باقی بماند.

وی خاطر نشان کرد: نتایج مطالعات نشان می‌دهد که عمده نگرانی درباره محیط زیست منطقه درباره آلوده شدن آب در اثر تولید زهاب‌های اسیدی، تخریب زمین و به‌هم خوردن چشم‌انداز منطقه، فرسایش و ته‌نشینی است.

بایبوردی ادامه داد: کارخانه ذوب مس که در طرح توسعه مس سونگون پیش‌بینی شده است، روزانه حدود ۴۰۰ تن گاز دی اکسید گوگرد (دی اکسید گوگرد) که معادل دو تا سه برابر گاز دی اکسید گوگرد تولیدی از نیروگاه تبریز است، تولید و در فضا متصاعد خواهد کرد. تولید گاز دی اکسید گوگرد در منطقه‌ای به فاصله هفت کیلومتر از جنگل‌های ارسباران آن هم به اندازه بسیار زیاد و خارج از ظرفیت منطقه، می‌تواند باعث صدمه مستقیم به گیاهان و جانوران و نهایتاً از بین رفتن پوشش گیاهی حساس منطقه شود. محل ساخت کارخانه پالایش و ذوب مس سونگون در حوضه آبریز « ایلگینه چای» یا حوزه « اهر چای» پیش‌بینی شده است که به گفته کارشناسان، در صورت عدم کنترل دقیق پساب‌های تولیدی ناشی از فعالیت این واحدها، سرنوشت بسیار خطرناک و مهلکی در انتظار اکوسیستم منطقه و حتی کشور و منطقه است. در صورت عدم کنترل پساب‌های ناشی از فعالیت این کارخانه، فلزات سنگین و سمی به رودخانه ارس و از آنجا به دریای خزر انتقال یافته و آثار مخربی بر روی گونه‌های جانوری و جوامع پایین دست محلی خواهدگذاشت.

این فعال محیط زیست با ابراز نگرانی از طرح‌های توسعه معدن اظهار داشت: با شروع واحدهای ذوب، آلودگی مربوط به اتساع گازهای گوگردی در منطقه وجود خواهد داشت.

وی ادامه داد: ارزیابی محیط زیستی تأسیس کارخانه فرآوری مس کاتد به روش کوره فلش به خاطر حجم وسیع آلودگی‌هایی که در این روش وجود دارد حتی پس از انجام دو مرتبه اصلاح‌های محیط زیستی (نسبی و کامل) توصیه نمی‌شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود مسئولان مربوطه امکان استفاده از سایر روش‌های تولید مس کاتد نظیر روش‌های هیدرومتالوروژی و روشی که اخیرا معرفی شده است (SKS۲) را نیز مورد ارزیابی قرار دهند.

وی گفت: امروزه متاسفانه جهت‌گیری و رویکرد صنعت تولید مس در معدن مس سونگون به سوی روش هیدرومتالورژی است که چندان اقتصادی و اشتغالزا نیست و با توجه نوع و عیار و ذخیره مس سونگون مقرون به‌صرفه و عملی نیست. روش پیرومتالورژی شامل سه اصل استخراج کانسنگ، پر عیار کردن، ذوب و ریخته‌گری آند و در نهایت پالایش الکترونی و دستیابی به مس خالص است. روش هیدرومتالورژی شامل مراحل استخراج کانسنگ، خردایش، آلگومراسیون، انحلال و پالایش است.

وی ادامه داد: اخیرا گفته شده است، روش هیدرومتالورژی دارای مزایایی نسبت به روش پیرومتالورژی است، اما لازم است یادآور شویم از مجموع حدود ۱۸ میلیون تن مس کاتدی تولیدی در سال ۲۰۰۸ میلادی، تنها ۳/۴ میلیون تن یعنی در حدود ۱۸/۷ درصد توسط فرآیندهای هیدرومتالورژی تولید شده است که بخش عمده آن حاصل از تولید مس از سنگ‌های اکسیدی یا سولفوری کم‌عیار است که به لحاظ فرآیندی امکان‌تولید مس از این نوع سنگ‌ها به روش پیرومتالورژی امکان‌پذیر نبوده و به ناچار بایستی از روش‌های هیدرومتالورژی جهت استخراج مس محتوی آن استفاده کرد. در حال حاضر در حدود بیش از ۸۱ درصد مس کاتدی تولیدی دنیا از روش پیرومتالورژی تولید می‌شود.

وی گفت: با توجه به اینکه معدن مس سونگون سولفیدی عیار متوسط به بالا بوده و کانی اکسیدی مس تابحال استخراج شده و آثاری از آن باقی نمانده است، پس بنابراین نتیجه‌گیری می‌شود، جهت‌گیری و رویکرد صنعت تولید مس به سوی روش‌های هیدرومتالورژی مبنایی ندارد و ثانیا اگر مقرون به‌صرفه بود، حتما سهم بیشتری در تولید مس جهان داشت!

بایبوردی افزود: بررسی آمار و ارقام تولید جهانی مس در چند دهه گذشته و بر اساس پیش‌بینی مهم ترین موسسه تحقیقات فلزات غیرآهنی دنیا (CRU) در ارتباط با سهم هیدرومتالورژی از تولید مس نشان می‌دهد، سهم تولید هیدرومتالورژی طی سال‌های ۲۰۰۵ تا سال ۲۰۱۳ تنها در حدود ۱۷ تا ۱۸ درصد بوده است. شایان ذکر است که در ۵۰ سال گذشته نیز عموما سهم تولید هیدرومتالورژی کمتر از ۲۰ درصد بوده است.

وی ادامــه داد: ضمن اینکه استفاده از فرآیندهای هیدرومتالورژی، عموما برای ظرفیت‌های تولید سالانه کمتر از ۱۰۰ هزار تن در سال و عیــار پاییــن در دنیا رواج دارد و چنانچه ظرفیت تولید سالانه به بیش از ۲۰۰ هزار تن افزایش یابد، فرآیندهای پیرومتالورژی و در صدر آن، فرآیند ذوب تشعشعی، برترین گزینه خواهد بود. پس با توجه به میزان تولید سالانه سونگون که حدود ۱۴ میلیون تن کانسنگ است، روش هیدرومتالوژی اصلا مناسب نیست و کاملا غیر اقتصادی است.

بابیــوردی تاکیــد کــرد: از جمله مزایای روش پیرومتالورژی (روش تشعشعی) را مـی‌توان سازگاری منحصر به فرد این فرآیند با محیط زیست دانست.

وی گفت: به نحوی که این فرآیند بالاترین درصد جذب گوگرد و بهترین شرایط زیست محیطی را در بین فرآیندهای پیرومتالورژی مس به خود اختصاص داده است، همچنین فرآیند مذکور بهترین شرایط را از نظر پایین بودن مصرف انرژی و هزینه‌های عملیاتی (OPEX) داشته است، به نحوی که به تدریج سایر فرآیندهای پیرومتالورژی مس به کار رفته در کارخانجات ذوب مس دنیا، با فرآیند ذوب تشعشعی (Flash Smelting) در حال جایگزینی هستند. بدون شک یکی از دلایل مهم در عدم افزایش سهم هیدرومتالورژی در تولید جهانی مس، ابداع فرآیند ذوب تشعشعی مس بوده است که در حال حاضر فرآیند مذکور به تنهایی‌حدود ۴۰ درصد تولید جهانی مس را شامل می‌شود.

آرمان‌هایی که در عمل عقیم است

این کارشناس محیط زیست تاکید کرد: قرار بود شرکت ملی صنایع مس ایران به عنوان اولین شرکت در خاورمیانه از فرآیند ذوب و تبدیل دوگانه فلاش در طرح کارخانه ذوب مس سونگون استفاده کند که مدرن‌ترین فرآیند ذوب و تبدیل مس در حال حاضر در دنیا به شمار می‌رود، اما متاسفانه تا به امروز عملی نشده و لازم است تا شرکت ملی صنایع مس ایران جهت تولید مس از سنگ های اکسیدی(اگر دپو شده باشد) و سولفوری کم‌عیار از فرآیندهای هیدرومتالورژی استفاده کند که در سونگون به‌عنوان باطله است. بنابراین برای استحصال مس سونگون این روش عملی و اقتصادی نیست. فقط استفاده از روش هیدورمتالوژی در کنار پیرومتالوژی(ذوب) در سونگون مقرون‌به صرفه است.

بابیوردی با مقایسه روش‌های استحصال مناسب با معدن مس سونگون تصریح کرد: در روش پیرومتالورژی از گرما و سوخت برای تولید مس استفاده می‌شود، این در حالی است که در روش هیدرومتالورژی از سوخت و گرما استفاده نشده و تنها با استفاده از اسید و باز اقدام به تولید مس می‌شود، ولی لازم به ذکر است با توجه به حجم تولید مس با این روش (پیرومتالوژی) این هزینه‌ها قابل پوشش و تقریبا چشم‌پوشی هستند، این درحالی است که میزان اشتغالزایی به روش پیرومتالوژی به‌مراتب چندین برابر روش هیدرومتالوژی است.

وی گفت: برای احداث کارخانه پایین‌دست با توجه به حجم تولید بالای مس به روش پیرومتالوژی مقرون به‌صرفه است، ولی به روش هیدرومتالوژی با توجه به تولید سالانه مس کمتر، چندان اقتصادی نیست. در نتیجه می‌توان گفت، اشتغالزایی در حداقل ممکن و چندان سودی برای منطقه ندارد. در کل می‌توان گفت از روش‌های هیدرومتالورژی و پیرومتالورژی برای تولید مس استفاده می‌شود، ولی برای کانسنگ‌هایی که کم‌عیارتر هستند و میزان تولید سالانه کمتر از ۱۰۰ هزار تن است، از روش هیدرومتالورژی بهره گرفته می‌شود. اما در مورد کانسنگ‌های پرعیارتر و میزان تولید سالانه کانسنگ مس بیشتر (همانند سونگون) از روش پیرومتالوژی استفاده می‌شود.

عضو هیئت علمی دانشگاه، آلایندگی زهاب اسیدی، فاضلاب بهداشتی، طرح‌های توسعه بدون ملاحظات زیست محیطی برای خاک آب و هوا و زیست جانوری و گیاهی فضای سبز را مورد توجه قرار داده و افزود: نقل و انتقال پسماندهای معدن در بستر سامانه جامع محیط زیست ناقص است. عدم مدیریت صحیح فاضلاب انسانی تخریب اراضی ناشی از معدنکاری رهاسازی باطله‌های معدنی به دره پخیر و سونگون چای آلودگی رودخانه سونگون در اثر زهاب‌های اسیدی دامپ باطله طرح‌های توسعه بدون ملاحظات زیست محیطی منجر به اخطارهای متعدد زیست محیطی شده و متاسفانه اقدامات مناسبی در راستای رفع چالش‌ها صورت نگرفته است. با تمام این تفاسیر نباید آلودگی رود ارس توسط ارمنستان را نیز فراموش کرد که بر وخامت شرایط زیستی منطقه اثر بخش بوده است.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به نقطه نظر کارشناسان حوزه محیط زیست برای کاهش اثرات زیست محیطی و کنترل آلایندگی و به حداقل رساندن آسیب‌های معدن‌کاوی و فعالیت مجموعه مس سونگون برای بهره‌مندی از عواید مثبت این ظرفیت طبیعی باید گفت، مجموعه مس سونگون در صورت تغییر رویکردها و حرکت به سمت توسعه پایدار می‌تواند در قامت یک اتفاق مبارک و منشا توسعه برای آذربایجان و منطقه باشد.

وضعیت صادرات ایران در محصولات مسی و مقایسه با جهان

الهام سلامی
کارشناس مرکز شتاب تبریز

منصور حیدری
کارشناس مرکز پژوهش اتاق تبریز

ایران طی بازه زمانی ۲۰۰۳-۲۰۲۲، رقمی معادل ۱/۴ میلیارد دلار صادرات سیم و کابل مسی داشته است. همچنین مقدار متوسط صادرات ایران در هر سال ۷۳ میلیون دلار بوده است. اقتصاد ایران تا سال ۲۰۱۷ سهم بسیار ناچیزی در صادرات داشته است، ولی از سال ۲۰۱۷ مقدار آن به‌طور محسوسی افزایش یافته و در سال ۲۰۲۲ به مقدار ۴۹۵ میلیون دلار رسیده است.

نمودار ۱ مقدار کل صادرات ایران در بازه زمانی ۲۰۰۳-۲۰۲۲ (میلیون دلار)

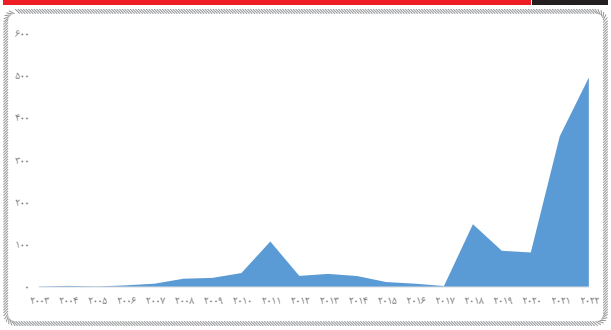

مقاصد صادراتی ایران

آمار صادرات سیم و کابل مسی ایران حاکی از آن است که بیشترین مقاصد صادراتی ایران کشورهای ترکیه با ۴۷ درصد و امارات با ۳۳ بوده و سایر کشورهای مشخص شده نیز سهمی در حدود یک درصد الی ۵ درصد داشته‌اند.

نمودار ۲ مقدار سهم کشورها از کل صادرات سیم و کابل مسی

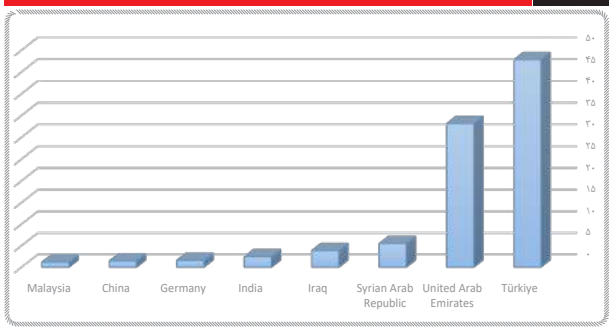

نمودار شماره ۲ نشان می‌دهد که از ۱/۴ میلیارد دلار صادرات ایران در بازه زمانی ۲۰۰۳-۲۰۲۲، سهم ترکیه ۶۸ درصد، معادل ۷۰۲ میلیون یورو بوده و سهم امارات ۴۸۶ میلیون دلار بوده است. سهم سایر کشورها نیز به ترتیب مشخص شده‌اند.

کشورهای برتر در صادرات سیم و کابل مسی

نمودار ۳ کل صادرات در جهان در بازه زمانی ۲۰۰۴-۲۰۲۳ (میلیون دلار)

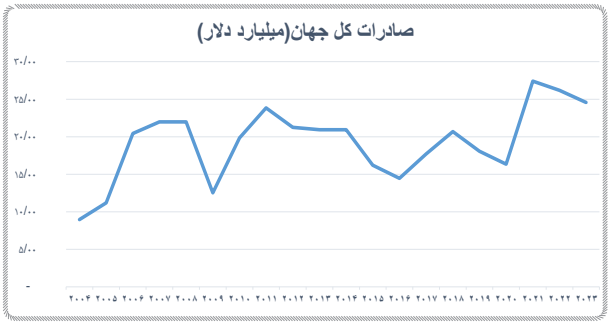

بازار صادرات سیم و کابل مسی از مقدار ۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۴ به مقدار ۲۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ رسیده است. مقدار فعلی بازار صادراتی سیم و کابل مسی در سال ۲۰۲۳ تقریبا ۲۵ میلیارد دلار است.

نمودار ۴ سهم صادرکنندگان برتر جهان از کل صادرات انجام یافته در بازه زمانی (۲۰۰۴-۲۰۲۳)

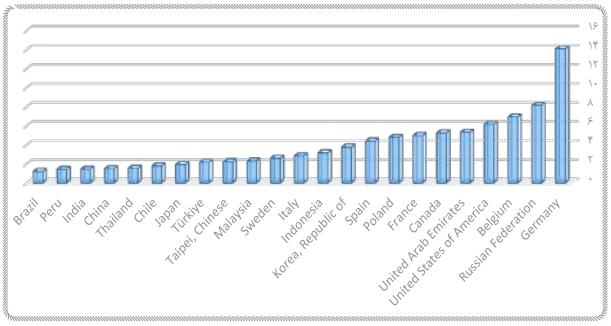

آمارها نشان می‌دهند کشورهای آلمان، روسیه، بلژیک، آمریکا و امارات مهمترین کشورهای صادرکننده سیم و کابل مسی در ۲۰ سال اخیر هستند.

کشورهای واردکننده

نمودار ۵ سهم واردکنندگان برتر جهان از کل واردات انجام یافته (۲۰۰۴-۲۰۲۳)

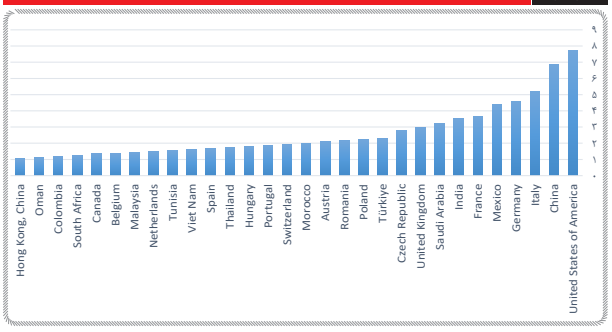

آمارهای واردات جهانی حاکی از آن است که ایران به هیچ یک از کشورهایی که واردات زیادی دارند، صادرات انجام نداده است. کشور ترکیه یازدهمین کشور از حیث واردات است و ایران تنها به این کشور صادرات دارد. گسترش روابط خارجی و بازاریابی مناسب، درآمد ارزی ایران از صادرات سیم و کابل را می‌تواند به شدت افزایش دهد. کشور ترکیه از بازار ۲۷ میلیارد دلاری جهان، ۶۰۰ میلیون دلار واردات سیم و کابل مسی داشته است. کشور چین دومین وارد کننده سیم و کابل مسی بوده و یکی از شرکای اصلی تجاری ایران محسوب می‌شود. حجم واردات این کشور بالای ۱/۵ میلیارد دلار در سال است. چنین رقمی بسیار بیشتر از مجموع صادرات استان آذربایجان‌شرقی است. شایان ذکر است که ۲۰ درصد واردات سیم و کابل مسی هم به کشورهای اروپایی اختصاص دارد و از این حیث برای استان آذربایجان‌شرقی به دلیل نزدیکی و داشتن مواد خام آن بسیار قابل توجه است.

از آنجایی که سیم و کابل مسی تنها محصول نهایی منابع مسی نیست، خلاصه گزارشی از وضعیت سایر محصولات نهایی مسی نیز ارائه می‌شود.

صفحات، ورق‌ها و نوارهای مسی

بررسی روند مقدار صادرات ایران در مورد صفحات، ورق‌ها و نوارهای مسی نشان از آن دارد که مقدار آن از ۴ میلیون دلار در سال ۲۰۰۴ به ۵۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۱ رسیده است. البته این روند از سال ۲۰۱۱ نزولی طی کرده و به ۱۱ میلیون دلار در سال ۲۰۲۳ رسیده است.

نمودار ۶ مقدار صادرات صفحات، ورق‌ها و نوارهای مسی ایران

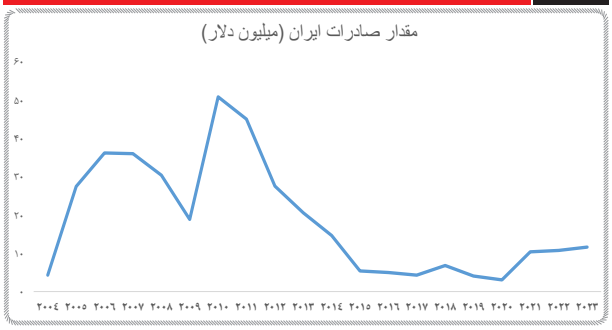

مقایسه صادرات ایران با جهان حاکی از آن است که ایران ارقام بسیار پایینی در صادرات این محصولات دارد. طبق نمودار شماره ۷، مقدار صادرات جهان در ارتباط با صفحات، ورق‌ها و نوارهای مسی، از ۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۴ به رقم ۱۱/۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ رسیده است. نسبت صادرات ایران به صادرات جهان در سال ۰/۵ درصد بوده است. این رقم در سال ۲۰۲۲ برابر با ۰/۰۸ درصد بوده است و نشان از کاهش سهم صادراتی ایران دارد.

نمودار ۷ مقدار صادرات صفحات، ورق‌ها و نوارهای مسی در جهان

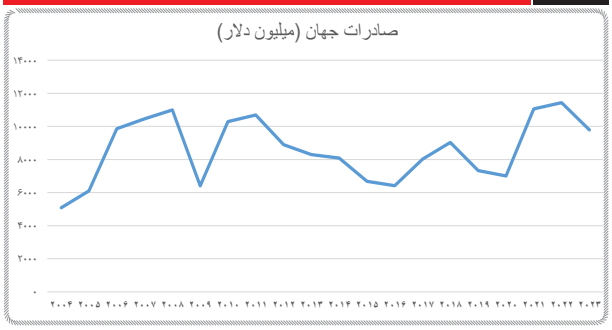

بررسی روند واردات این محصولات در جهان حاکی از آن است که کشورهای چین، ایالات متحده آمریکا، ایتالیا، فرانسه، هنگ‌کنگ، تایلند، آلمان بیشترین واردات را دارند. با توجه به پتانسیل معدنی مس در ایران می‌توان با تقویت زنجیره تولید مس در ایران، امکان افزایش مراودات تجاری با کشورهای صنعتی بزرگ و فراهم شده و چه بسا از این طریق جذب سرمایه‌گذاری و همکاری صنعتی در کشور افزایش و رشد اقتصادی شتابان در ایران انجام پذیرد.

نمودار ۸ سهم کشورهای مختلف از کل واردات جهان از صفحات، ورق‌ها و نوارهای مسی

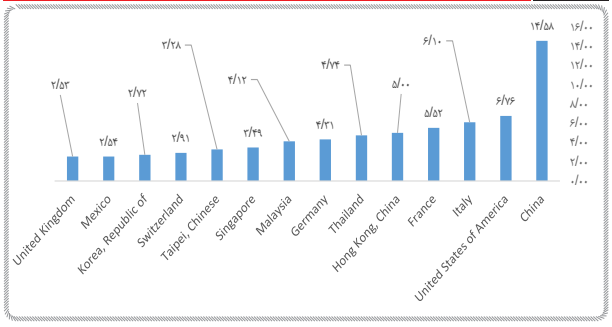

نمودارهای ۵ و ۸ نشان می‌دهند که عمده وارد کنندگان محصولات مسی، کشورهای صنعتی بزرگ با اقتصاد بزرگ هستند، بنابراین مس و صنایع مسی می‌تواند در بسترسازی برای افزایش مراودات تجاری با این کشورها و خلق فرصت‌های بی‌نظیری اقتصادی برای ایران بسیار موثر واقع شود.

تکمیل ظرفیت مس استان، فرصت اقتصادی بزرگ

عبدالله قاری‌زاده
مدیر عامل شرکت سیمکات

مس به دلیل ویژگی های منحصر به فرد خود مانند رسانایی الکتریکی و حرارتی بالا، مقاومت در برابر خوردگی و قابلیت بازیافت، نقش مهمی در آینده صنعت جهان خواهد داشت. برخی از حوزه‌هایی که مس در آن‌ها تأثیرگذار خواهد بود اشاره می‌شود:

- انرژی‌های تجدید پذیر
- انرژی خورشیدی و بادی، ذخیره‌سازی انرژی
- صنعت خودروهای الکتریکی
- موتورها و کابل‌ها، زیرساخت‌های شارژ
- فناوری‌های دیجیتال و ارتباطات
- کابل‌های فیبر نوری و شبکه‌ها، دستگاه‌های الکترونیکی
- ساختمان سازی و زیرساخت ها
- سیم‌کشی و لوله‌کشی، شهرهای هوشمند
- صنایع پزشکی و بهداشتی
- تجهیزات پزشکی
- اقتصاد چرخشی و باز یافت

بازیافت مس: با توجه به قابلیت بازیافت مس، استفاده از مس بازیافتی در صنایع مختلف افزایش خواهد یافت.

مس در ایران: ایران از نظر ذخایر مس در جایگاه خوبی قرار دارد و یکی از کشورهای مهم در تولید و صادرات این فلز است. در ادامه به بررسی وضعیت ایران در تولید و استفاده از مس می‌پردازیم.

ذخایر مس

ایران در رتبه‌بندی جهانی، جزو ۱۰ کشور برتر از نظر ذخایر این فلز محسوب می‌شود. مهم‌ترین معادن مس ایران عبارتند از: معدن مس سرچشمه ، معدن مس سونگون ، معدن مس میدوک.

تولید مس

شرکت‌های بزرگی مانند شرکت ملی صنایع مس ایران نقش اصلی را در تولید این فلز دارند. تولید مس ایران عمدتاً به‌صورت کنسانتره، کاتد و سایر محصولات مس است.

صادرات مس

ایران به کشورهایی مانند چین، هند و ترکیه کنسانتره و کاتد مس صادر می‌کند. با این حال، تحریم‌های بین‌المللی گاهی بر صادرات مس ایران تأثیر منفی می‌گذارند.

استفاده داخلی از مس

مس در صنایع مختلف ایران کاربرد گسترده‌ای دارد، از جمله:

- **صنایع الکتریکی و الکترونیکی:** تولید سیم و کابل، ترانسفورماتور و سایر تجهیزات.
- **صنایع ساختمانی:** لوله‌کشی، سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی.
- **صنایع خودروسازی:** تولید قطعات خودرو.
- **صنایع فلزی:** تولید آلیاژهایی مانند برنج و برنز.

آینده تولید مس در ایران

با توجه به ذخایر غنی و پتانسیل‌های موجود، ایران می‌تواند نقش مهمی در بازار جهانی مس ایفا کند. توسعه فناوری‌های نوین استخراج و فرآوری، افزایش تولید و بهبود زیرساخت‌های صادراتی از جمله عوامل کلیدی برای رشد این صنعت در ایران هستند.

در مجموع، ایران با وجود چالش‌ها، جایگاه مناسبی در تولید و

استفاده از مس دارد و می‌تواند با برنامه‌ریزی صحیح، این صنعت را به یکی از محورهای اصلی اقتصاد خود تبدیل کند.

توسعه زنجیره ارزش مس

افزایش تولید مس تصفیه‌شده: ایران با داشتن ذخایر غنی مس، می‌تواند با سرمایه‌گذاری در فناوری‌های پیشرفته استخراج و تصفیه مس، تولید مس با خلوص بالا را افزایش دهد. این مس تصفیه‌شده در تولید اجزای الکترونیکی، از جمله سلول‌های خورشیدی و باتری‌های لیتیومی، کاربرد دارد.

تولید محصولات با ارزش افزوده: به جای صادرات مس خام، می‌توان با ایجاد صنایع پایین‌دستی، محصولاتی مانند فویل‌های مسی، سیم‌های مخصوص و دیگر اجزای مورد نیاز در صنایع انرژی‌های تجدیدپذیر و خودروهای برقی تولید کرد.

با اجرای این اقدامات ایران می تواند از ظرفیت تولیدی مس خود به طور بهینه در جهت توسعه فناوری پیشرفته و صنایع نوین استفاده کند و به یک بازیگر مهم در بازارجهانی انرژی های تجدیدپذیر و خودروهای برقی تبدیل شود.

راه اندازی صنایع مبتنی بر مس و تداوم روند صادراتی این فلز هر دو می‌توانند برای رشد اقتصادی کشور مهم باشند، اما اهمیت هر یک بستگی به شرایط اقتصادی، اهداف بلند مدت و استراتژی‌های توسعه‌ای کشور دارد. در زیر به بررسی مزایا و چالش‌های هر دو گزینه پرداخته می شود:

راه‌اندازی صنایع مبتنی بر مس

افزایش ارزش افزوده: با تبدیل مس خام به محصولات نهایی یا نیمه‌ساخته، ارزش افزوده بیشتری ایجاد می‌شود که می‌تواند به رشد اقتصادی کمک کند .

ایجاد اشتغال: توسعه صنایع پایین‌دستی مس (مانند تولید سیم، کابل، لوله‌های مسی و محصولات الکترونیکی) می‌تواند فرصت‌های شغلی بیشتری ایجاد کند.

کاهش وابستگی به صادرات مواد خام: با توسعه صنایع مبتنی بر مس، کشور می‌تواند از وابستگی به صادرات مواد خام فاصله بگیرد و به سمت اقتصاد مبتنی بر فناوری و صنعت حرکت کند.

توسعه فناوری و نوآوری: سرمایه‌گذاری در صنایع مس می‌تواند به توسعه فناوری‌های پیشرفته و افزایش توان رقابتی کشور در بازارهای جهانی منجر شود.

چالش‌ها:

- نیاز به سرمایه‌گذاری کلان در زیرساخت‌ها و فناوری.
- نیاز به نیروی کار ماهر و آموزش‌دیده.
- رقابت با تولیدکنندگان جهانی که ممکن است از نظر فناوری و هزینه پیشرفته‌تر باشند.

تداوم روند صادراتی مس خام

درآمد ارزی سریع: صادرات مس خام می‌تواند درآمد ارزی سریع و قابل توجهی برای کشور به همراه داشته باشد، که می‌تواند در کوتاه‌مدت به رشد اقتصادی کمک کند.

کاهش نیاز به سرمایه‌گذاری: صادرات مس خام نیاز به سرمایه‌گذاری کم‌تری در مقایسه با توسعه صنایع پایین‌دستی دارد.

وابستگی به بازارهای جهانی: قیمت مس در بازارهای جهانی نوسان دارد و وابستگی به صادرات مواد خام می‌تواند کشور را در معرض ریسک‌های ناشی از نوسانات قیمت قرار دهد.

نتیجه‌گیری:

هر دو گزینه مزایا و چالش‌های خود را دارند، اما به طور کلی، ترکیبی از هر دو استراتژی می‌تواند بهترین نتیجه را برای رشد اقتصادی کشور داشته باشد. در کوتاه‌مدت، تداوم صادرات مس خام می‌تواند درآمد ارزی لازم را تأمین کند، اما در بلندمدت، سرمایه‌گذاری در صنایع مبتنی بر مس و ایجاد ارزش افزوده می‌تواند به توسعه پایدار و کاهش وابستگی به صادرات مواد خام منجر شود. بنابراین، کشور باید با برنامه‌ریزی دقیق و استراتژی‌های بلندمدت، هر دو گزینه را در کنار هم پیش ببرد.

صنایع سیم و کابل استان: نهایی شدن زنجیره تولید مس در معدن سونگون می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر هزینه، میزان تولید و صادرات صنایع سیم و کابل استان داشته باشد. در ادامه به برخی از این تأثیرات اشاره می‌شود:

کاهش هزینه‌های تولید:

دسترسی به مواد اولیه ارزان‌تر: با تکمیل زنجیره تولید مس در معدن سونگون، صنایع سیم و کابل استان می‌توانند از مس استخراج شده در این معدن با هزینه‌های کمتری استفاده کنند. این امر به کاهش هزینه‌های تولید منجر می‌شود.

کاهش هزینه‌های حمل و نقل: نزدیکی معدن سونگون به تولیدکنندگان سیم و کابل در آذربایجان شرقی باعث کاهش هزینه‌های حمل و نقل مواد اولیه می‌شود.

افزایش میزان تولید:

تأمین پایدار مواد اولیه: با تکمیل زنجیره تولید مس، سیمکات می‌تواند از تأمین پایدار و مداوم مس بهره‌مند شود. این امر به افزایش ظرفیت تولید و کاهش وقفه های تولیدی کمک می کند.

افزایش رقابت‌پذیری: کاهش هزینه‌های تولید و افزایش دسترسی به مواد اولیه باعث افزایش رقابت‌پذیری سیمکات در بازارهای داخلی و خارجی می‌شود.

افزایش صادرات:

قیمت رقابتی‌تر محصولات: با کاهش هزینه‌های تولید، سیمکات می تواند محصولات خود را با قیمت‌های رقابتی‌تری به بازارهای جهانی عرضه کند. این امر به افزایش صادرات منجر می‌شود.

تنوع محصولات: با دسترسی به مس با کیفیت و قیمت مناسب، سیمکات می‌تواند محصولات متنوع‌تری تولید کرده و بازارهای صادراتی جدیدی را هدف قرار دهد.

توسعه اقتصادی منطقه:

ایجاد اشتغال: تکمیل زنجیره تولید مس در معدن سونگون می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در منطقه منجر شود، که این امر به نوبه خود باعث رشد اقتصادی و افزایش درآمدهای محلی می‌شود.

جذب سرمایه‌گذاری: بهبود شرایط تولید و افزایش سودآوری می‌تواند جذب سرمایه‌گذاری های بیشتر در بخش‌های مرتبط با صنعت سیم و کابل را به همراه داشته باشد.

اثرات زیست‌محیطی و اجتماعی:

مدیریت بهتر منابع: تکمیل زنجیره تولید مس می‌تواند به مدیریت بهتر منابع طبیعی و کاهش ضایعات کمک کند.

مسئولیت‌پذیری اجتماعی: شرکت‌های فعال در این زنجیره ممکن است به بهبود شرایط اجتماعی و زیست محیطی در منطقه توجه بیشتری نشان دهند.

در مجموع، نهایی شدن زنجیره تولید مس در معدن سونگون می‌تواند به بهبود چشمگیر وضعیت اقتصادی تولیدکنندگان سیم و کابل در استان آذربایجان شرقی منجر شود و نقش مهمی در توسعه صنعتی و اقتصادی منطقه ایفا کند.

توسعه زنجیره تولید مس در استان آذربایجان‌شرقی را می‌توان از جنبه‌های مختلفی ارزیابی کرد. این استان به دلیل دارا بودن معادن مس و زیرساخت‌های مرتبط، پتانسیل قابل توجهی در این زمینه دارد. در ادامه به برخی از جنبه‌های کلیدی این ارزیابی اشاره می‌شود:

منابع طبیعی و معادن

استان آذربایجان‌شرقی دارای معادن مس غنی است که از جمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به معدن مس سونگون اشاره کرد. این معدن یکی از بزرگ‌ترین معادن مس در خاورمیانه است و ذخایر قابل توجهی دارد.

وجود این منابع طبیعی، پایه‌ای محکم برای توسعه زنجیره تولید مس فراهم می‌کند.

زیرساخت‌ها

زیرساخت‌های حمل و نقل در این استان نسبتاً توسعه یافته است که امکان جابه‌جایی مواد اولیه و محصولات نهایی را تسهیل می‌کند.

وجود نیروگاه‌ها و شبکه‌های برق نیز به تأمین انرژی مورد نیاز برای فرآیندهای استخراج و فرآوری مس کمک می‌کند.

صنایع مرتبط

در استان آذربایجان‌شرقی، صنایع مرتبط با مس مانند تولید کاتد مس، سیم و کابل، و سایر محصولات پایین‌دستی در حال رشد هستند.

این صنایع می‌توانند به ایجاد ارزش افزوده بیشتر در زنجیره تولید مس کمک کنند.

چالش‌ها

مسائل زیست محیطی: استخراج و فرآوری مس می‌تواند اثرات زیست محیطی قابل توجهی داشته باشد که نیاز به مدیریت دقیق و استفاده از فناوری‌های پاک دارد.

تأمین آب: فرآیندهای استخراج و فرآوری مس به آب زیادی نیاز دارند که در مناطق خشک یا نیمه‌خشک مانند آذربایجان‌شرقی می‌تواند چالش‌برانگیز باشد.

سرمایه‌گذاری: توسعه کامل زنجیره تولید مس نیاز به سرمایه‌گذاری کلان در بخش‌های مختلف از جمله استخراج، فرآوری و تولید محصولات نهایی دارد.

فرصت‌ها

صادرات: با توجه به موقعیت جغرافیایی استان آذربایجان‌شرقی و نزدیکی به مرزهای کشورهای همسایه، امکان صادرات محصولات مس به بازارهای منطقه‌ای و جهانی وجود دارد.

ایجاد اشتغال: توسعه زنجیره تولید مس می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی مستقیم و غیرمستقیم در منطقه کمک کند.

توسعه فناوری: استفاده از فناوری‌های پیشرفته در استخراج و فرآوری مس می‌تواند به افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها منجر شود.

سیاست‌های دولتی

حمایت دولت از طریق سیاست‌های تشویقی، تسهیلات مالی و ایجاد بسترهای قانونی مناسب می‌تواند به توسعه زنجیره تولید مس در این استان کمک کند.

همکاری بین بخش‌های دولتی و خصوصی نیز می‌تواند به تسریع روند توسعه کمک کند.

در نتیجه توسعه زنجیره تولید مس در استان آذربایجان‌شرقی با توجه به منابع طبیعی غنی، زیرساخت‌های نسبتاً توسعه یافته و پتانسیل‌های صادراتی، فرصت‌های قابل توجهی را فراهم می‌کند. با این حال، چالش‌هایی مانند مسائل زیست محیطی، تأمین آب و نیاز به سرمایه‌گذاری کلان نیز وجود دارد که نیاز به مدیریت دقیق و برنامه‌ریزی بلندمدت دارد. در صورت رفع این چالش‌ها و استفاده بهینه از فرصت‌ها، این استان می‌تواند به یکی از قطب‌های مهم

تولید مس در ایران و منطقه تبدیل شود.

تکمیل زنجیره مس در استان آذربایجان‌شرقی با توجه به معادن و امکانات موجود، هم فرصت‌ها و هم تهدیداتی را به همراه دارد. در ادامه به برخی از این موارد اشاره می‌شود:

فرصت‌ها:

وجود معادن غنی مس: استان آذربایجان‌شرقی دارای معادن مس قابل توجهی است که می‌تواند به عنوان پایه‌ای برای توسعه زنجیره ارزش مس مورد استفاده قرار گیرد.

دسترسی به زیرساخت‌های حمل و نقل: این استان دارای شبکه حمل و نقل نسبتاً توسعه‌یافته‌ای است که شامل جاده‌ها، راه‌آهن و فرودگاه‌ها می‌شود. این امر می‌تواند تسهیل‌کننده صادرات و توزیع محصولات مس باشد.

نیروی کار بالقوه: وجود جمعیت جوان و جویای کار در استان می‌تواند به عنوان یک مزیت برای توسعه صنایع مرتبط با مس مورد استفاده قرار گیرد.

توسعه صنایع پایین‌دستی: با تکمیل زنجیره مس، امکان توسعه صنایع پایین‌دستی مانند تولید محصولات نهایی مس (مانند سیم، کابل، لوله‌های مسی و ...) فراهم می‌شود که می‌تواند ارزش افزوده قابل توجهی ایجاد کند.

جذب سرمایه‌گذاری: با توجه به پتانسیل‌های معدنی و صنعتی استان، امکان جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای توسعه زنجیره مس وجود دارد.

تهدیدات:

چالش‌های زیست‌محیطی: استخراج و فرآوری مس می‌تواند اثرات زیست‌محیطی منفی مانند آلودگی آب، خاک و هوا داشته باشد. این موضوع می‌تواند با مقاومت جامعه محلی و سازمان‌های زیست‌محیطی مواجه شود.

وابستگی به فناوری‌های خارجی: ممکن است برای تکمیل زنجیره مس، نیاز به فناوری‌های پیشرفته‌ای باشد که در داخل کشور به اندازه کافی توسعه نیافته‌اند. این وابستگی می‌تواند هزینه‌ها را افزایش داده و ریسک‌های مرتبط با تحریم‌ها را بالا ببرد.

نوسانات قیمت جهانی مس: قیمت مس در بازارهای جهانی نوسانات زیادی دارد که می‌تواند بر سودآوری پروژه‌های مرتبط با مس تأثیر منفی بگذارد.

چالش‌های لجستیکی و زیرساختی: با وجود زیرساخت‌های نسبتاً خوب، ممکن است برخی مناطق استان هنوز با کمبود زیرساخت‌های مناسب برای توسعه صنعتی مواجه باشند که می‌تواند روند توسعه را کند کند.

رقابت با سایر مناطق: استان آذربایجان شرقی ممکن است با رقابت سایر مناطق کشور که دارای معادن مس هستند (مانند کرمان و خراسان) مواجه شود. این رقابت می‌تواند بر جذب سرمایه‌گذاری و منابع تأثیر بگذارد.

مشکلات تأمین انرژی: توسعه صنایع مس نیازمند انرژی قابل توجهی است. اگر زیرساخت‌های انرژی در استان به اندازه کافی توسعه نیافته باشد، ممکن است با مشکلاتی در تأمین انرژی مواجه شود.

در نتیجه تکمیل زنجیره مس در استان آذربایجان شرقی می‌تواند به عنوان یک فرصت اقتصادی بزرگ برای منطقه و کشور محسوب شود، اما نیازمند مدیریت دقیق چالش‌های زیست‌محیطی، فناوری و لجستیکی است. با برنامه‌ریزی مناسب و جذب سرمایه‌گذاری، می‌توان از این پتانسیل‌ها بهره‌برداری کرد و ارزش افزوده قابل توجهی ایجاد کرد.

تحلیل و پیش بینی قیمت مس:

برخی تحلیلگران افزایش قیمت مس را به افزایش تقاضا نسبت می دهند .

برخی تحلیلگران افزایش قیمت مس را به کاهش تولید بنا به اعتصاب کارگری و سایر محدودیت ها نسبت می دهند .

برخی تحلیلگران افزایش قیمت مس را به رشد صنعت خودرو برقی نسبت می دهند.

و برخی دیگر افزایش قیمت مس را به افزایش فعالیت‌های تولیدی نسبت می دهند.

نکته : پنج کشور اول تولیدکننده مس شامل شیلی، پرو، کنگو، چین و آمریکا هستند، چین بزرگترین مصرف کننده مس است که بیش از نیمی از مس تولیدی جهان را مصرف می کند، چین به ترتیب مس خود را از کنگو، شیلی، روسیه، ژاپن و استرالیا تامین می‌کند، تولید جدید با توجه به افزایش نیاز به مس محدودتر است و یک معدن مس ده سال حدودا زمان نیاز دارد که به تولید انبوه برسد این مدت طولانی خود عاملی برای افزایش قیمت می‌تواند باشد.

عدم وجود معادن جدید عاملی برای تحریک افزایش قیمت مس است .

پیش بینی افزایش تقاضا حدود ۵۰ درصد تا سال ۲۰۴۰ و پیش بینی افزایش عرضه حدود ۱۵ درصد

آخرین کشف قابل توجه معدن مس مربوط به کشور کنگو می‌باشد که حدود یک دهه پیش اتفاق افتاده است .

در واقع چشم انداز مس به عرضه کم در مقابل افزایش تقاضا است که قیمت را می تواند تحت تاثیر قرار دهد اما از طرف دیگر سیاست تولیدکنندگان عمده و مصرف کنندگان بزرگ، عامل موثر تر برای تعیین قیمت مس خواهد بود چرا که کشورهایی مثل آمریکا و چین که هم تولیدکننده و هم مصرف کننده عمده محسوب می‌شوند و به نوعی بازارگردانی می‌کنند زیرا نقش تعیین کننده و غیرقابل انکار دارند و می توانند همانند قیمت جهانی نفت آن را مدیریت کند تا به حداکثر منافع خود نائل گردند و چه بسا در مواقعی در کنار هم قرار گیرند و با تغییرات در نرخ بهره بانکی، احتکار و یا کاهش مقطعی تقاضا و ... تا بازار را به دلخواه خود مدیریت کنند.

به تبع کاهش تولید و عرضه نفت ایران پیش بینی بر این است که مس تا حدودی جایگزین نفت برای کسب درآمد کشور شد که البته خود آن نیز ریسک هایی را در بر دارد از جمله که این صنعت نیز بیش از پیش مورد تحریم استعمارگران قرار گیرد و یا باعث افزایش قیمت آن در داخل کشور گردد، که در این صورت دلیلی مضاعف برای افزایش تورم در کشور می شود از طرفی عواملی چون محیط نزدیک و داخلی برای تولید بیشتر مس یکی دیگر از چالش‌های توسعه صنعت مس کشور محسوب می‌شود.

خروج از سایه
مس سونگون در جستجوی استقلال

جعفر ساعی‌نیا
کارشناس ارشد اقتصاد

معدن مس سونگون، به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین ذخایر معدنی ایران، تاکنون در سایه وابستگی ساختاری به شرکت ملی صنایع مس ایران (فملی) و استان کرمان قرار داشته است. در این وضعیت، ضرورت استقلال این معدن برای بهره‌برداری بهینه از منابع و رفع نابرابری‌های منطقه‌ای، ضرورت دارد. خروج مس سونگون از این وابستگی می‌تواند به تقویت موقعیت اقتصادی منطقه و کشور و همچنین رقابت مؤثر در بازارهای جهانی منجر شود.

پیشینه و اهمیت مس سونگون

قدمت معدن مس سونگون به ۲۰۰ سال پیش بازمی‌گردد. این معدن که در استان آذربایجان‌شرقی واقع شده است، دارای ذخایر عظیمی از مس، مولیبدن، طلا، نقره و فلزات گران‌بهای دیگر است. بر اساس برآوردها، ذخیره قابل استخراج این معدن حدود ۷۹۶ میلیون تن و ارزش آن بالغ بر ۳۲۰ میلیارد دلار است. مس سونگون به‌تنهایی بیش از ۵۲ درصد ذخایر مس کشور را در خود جای داده و نقش بسزایی در تأمین نیازهای داخلی و صادرات دارد.

با وجود این ظرفیت عظیم، مس سونگون تاکنون زیرمجموعه شرکت ملی صنایع مس ایران بوده و محصولات خام آن برای فرآوری به کرمان ارسال می‌شود. این وابستگی ساختاری، سهم مردم منطقه از منافع این معدن را به حداقل رسانده و در عوض چالش‌های زیست‌محیطی و اقتصادی قابل‌توجهی برای منطقه ایجاد کرده است.

سهم مس سونگون در تولید و فروش شرکت ملی صنایع مس ایران

بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز، مس سونگون در تولید کنسانتره مس، نقش برجسته‌ای ایفا می‌کند. این معدن با ظرفیتی بیش از دو برابر مجموع معادن سرچشمه و میدوک، سهم ۳۰ درصدی در فروش شرکت فملی دارد. اگر این سهم براساس نرخ دلار آزاد محاسبه شود، این نسبت به ۴۱ درصد افزایش می‌یابد. با وجود این، عواید اقتصادی این معدن به جای منطقه آذربایجان شرقی، عمدتاً در استان کرمان صرف می‌شود.

لزوم استقلال مس سونگون

استقلال مس سونگون از شرکت ملی صنایع مس ایران یکی از مطالبات دیرینه مردم و کارشناسان آذربایجان‌شرقی بوده است. این اقدام می‌تواند به دلایل زیر مفید واقع شود:

مدیریت بهینه منابع: استقلال مدیریتی این معدن امکان بهبود بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها و افزایش کارایی فرآیندهای استخراج و تولید را فراهم می‌کند. با این تحول، استراتژی‌های محلی و نیازهای بازار با دقت بیشتری پیاده‌سازی خواهند شد.

ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی منطقه: مدیریت مستقل مس سونگون می‌تواند فرصت‌های شغلی بیشتری برای جوانان منطقه ایجاد کند و از مهاجرت نیروی کار به شهرهای دیگر جلوگیری نماید. این امر به رشد اقتصادی و کاهش نابرابری‌های منطقه‌ای کمک می‌کند.

رفع مشکلات زیست محیطی: فعالیت‌های معدنی مس سونگون تأثیرات منفی زیست‌محیطی شامل آلودگی آب‌های زیرزمینی، خاک و هوا به همراه دارد. مدیریت مستقل می‌تواند تمرکز بیشتری بر کاهش این اثرات و اجرای سیاست‌های پایدار داشته باشد.

افزایش سهم بازارهای جهانی: استقلال مس سونگون به توسعه فناوری‌های نوین و بهبود کیفیت محصولات منجر شده و توان رقابت ایران در بازارهای جهانی را افزایش می‌دهد.

چالش‌های استقلال مس سونگون

هرچند استقلال مس سونگون فواید بسیاری به همراه دارد، این مسیر بدون چالش نخواهد بود. برخی از این چالش‌ها عبارتند از:

مقاومت‌های ساختاری: شرکت ملی صنایع مس ایران که مالکیت مس سونگون را در اختیار دارد، ممکن است در برابر انتقال مالکیت مقاومت کند.

نیاز به سرمایه‌گذاری کلان: برای ایجاد زیرساخت‌های فرآوری محلی، سرمایه‌گذاری‌های کلانی در منطقه آذربایجان شرقی لازم است.

موانع قانونی و اجرایی: روند انتقال مالکیت و ایجاد ساختار مدیریتی مستقل نیازمند اصلاحات قانونی و تعاملات بین نهادی است.

راهکارهای پیشنهادی

برای تحقق استقلال مس سونگون، می‌توان اقدامات زیر را مدنظر قرار داد:

تشکیل شرکت مستقل: ایجاد یک شرکت مستقل برای مدیریت مس سونگون می‌تواند اولین گام در جهت رفع وابستگی به شرکت ملی صنایع مس ایران باشد.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها: احداث کارخانه‌های فرآوری و صنایع پایین‌دستی در آذربایجان شرقی، نقش مهمی در افزایش ارزش افزوده و بهره‌برداری از منابع محلی خواهد داشت.

توسعه سیاست‌های حمایتی: دولت می‌تواند با ارائه تسهیلات و مشوق‌های مالیاتی، سرمایه‌گذاران را به مشارکت در توسعه این معدن ترغیب کند.

شفافیت و پاسخگویی: مدیریت مستقل مس سونگون باید بر اساس اصول شفافیت و پاسخگویی عمل کند تا اعتماد مردم و ذی‌نفعان جلب شود.

استقلال معدن مس سونگون، به سود مردم منطقه آذربایجان‌شرقی

استقلال معدن مس سونگون، نه تنها به نفع اقتصاد ملی بلکه به سود مردم منطقه آذربایجان‌شرقی نیز خواهد بود. این اقدام می‌تواند موجب افزایش بهره‌وری، کاهش نابرابری‌های منطقه‌ای و بهبود شرایط زیست‌محیطی شود. با توسعه زیرساخت‌ها و مدیریت مستقل، مس سونگون می‌تواند به‌عنوان یک نمونه موفق در مسیر توسعه پایدار کشور شناخته شود. اکنون زمان آن فرا رسیده که این معدن بزرگ از سایه وابستگی خارج شده و در مسیر شکوفایی اقتصادی و اجتماعی قدم بردارد.

استقلال معدن مس سونگون، نه تنها به نفع اقتصاد ملی بلکه به سود مردم منطقه آذربایجان‌شرقی نیز خواهد بود. این اقدام می‌تواند موجب افزایش بهره‌وری، کاهش نابرابری‌های منطقه‌ای و بهبود شرایط زیست‌محیطی شود. با توسعه زیرساخت‌ها و مدیریت مستقل، مس سونگون می‌تواند به‌عنوان یک نمونه موفق در مسیر توسعه پایدار کشور شناخته شود. اکنون زمان آن فرا رسیده که این معدن بزرگ از سایه وابستگی خارج شده و در مسیر شکوفایی اقتصادی و اجتماعی قدم بردارد.

از واقعیت تا رویا؛ موانع استقلال مس سونگون آذربایجان‌شرقی چیست؟

امین طبقچی

معدن مس سونگون آذربایجان، یکی از غول‌های معدنی کشور است که به تنهایی نیمی از مس موجود در کشور را در دل خود دارد. این معدن بیش از ۴ میلیارد تن ذخیره ثابت شده و قابل استخراج دارد که ارزشی چندصد میلیارد دلاری داشته و پتانسیل عظیمی محسوب می‌شود.

از دلایل اصلی پافشاری مردم آذربایجان بر استقلال مس سونگون، می‌توان به این نکته اشاره کرد که مس سونگون زیر مجموعه شرکت صنایع مس ایران است. این شرکت ملی در استان کرمان ثبت شده و بر اساس قانون، حقوق معادن زیرمجموعه یک شرکت، باید به محل ثبت شرکت واریز شود. بنابراین منطقه آذربایجان از عواید منابع طبیعی خود بی‌بهره می‌ماند. از طرفی بنا به قانون، درصدی از این حقوق، باید برای توسعه شهرستان‌ها اختصاص داده شود، در حالی که طبق آمارها، استان کرمان این عواید را در اختیار استان آذربایجان‌شرقی نمی‌گذارد و تاکنون فقط بخش ناچیزی از این مبالغ، آن هم با مشکلات بسیاری دریافت شده‌اند.

طبق ادعای مسئولان، در سال گذشته بالای ۲۰ هزار میلیارد ریال حقوق دولتی مس سونگون به اداره دارایی استان کرمان پرداخت شده که ۳ هزار میلیارد ریال آن باید به استان آذربایجان‌شرقی برسد، اما این امر محقق نمی‌شود. همچنین ۱ درصد فروش سالیانه و ۱ تا ۱.۵ درصد عوارض آلایندگی مس سونگون باید طبق قانون برای هزینه‌های شهرستان تخصیص یابد که واریز نمی‌شود و در صورت واریز هم رقمی نخواهد بود که تغییری در کمک به توسعه شهرستان‌ها ایجاد بکند. این مسائل سبب شد تا مطالبات مردم توسط نمایندگان آن‌ها در مجلس پیگیری شود تا به جای واریز این مبالغ، استقلال مس سونگون موضوعیت یابد.

استقلال معدن مس سونگون از شرکت ملی مس ایران یکی از مطالبات حقه مردم آذربایجان بوده است، چرا که درآمد هنگفت این مجموعه به جای استفاده در توسعه آذربایجان‌شرقی، در استان‌هایی که فرآوری انجام می‌شود، هزینه شده و عایدی چندانی نصیب این استان نمی‌شود.

استقلال مجتمع مس سونگون آذربایجان‌شرقی و توانایی آن در عملکرد بهینه تحت تأثیر موانع و چالش‌های متعددی قرار دارد.

گرایش‌های مرکزگرایی در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور تأثیرات گسترده‌ای بر استقلال پروژه‌های بزرگ مانند مس سونگون دارد. مرکزگرایی، به‌عنوان رویکردی که تصمیم‌گیری‌ها و منابع را به پایتخت یا مراکز قدرت محدود می‌کند، می‌تواند استقلال مس سونگون را در ابعاد مختلف اقتصادی، مدیریتی و توسعه‌ای محدود کند. مرکزگرایی معمولاً باعث می‌شود منابع مالی و سرمایه‌گذاری‌ها به پروژه‌های مستقر در مرکز کشور یا اولویت‌های ملی اختصاص یابد، در حالی که پروژه‌های منطقه‌ای مانند مس سونگون با کمبود بودجه یا عدم حمایت کافی مواجه می‌شوند. همچنین تصمیم‌گیری‌های کلیدی درباره توسعه، سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از پروژه‌های محلی در سطح ملی انجام می‌شود. این امر می‌تواند باعث تأخیر در تصمیمات یا اعمال سیاست‌هایی شود که با منافع منطقه‌ای همخوانی ندارد.

گرایش‌های مرکزگرایانه باعث می‌شود که مدیریت محلی از اختیار لازم برای اجرای سیاست‌های مرتبط با بهره‌برداری، فروش و توسعه محروم شود. این وضعیت استقلال عملیاتی و اقتصادی مس سونگون را تضعیف می‌کند. در نتیجه سیاست‌های کلان معمولاً

گرایش‌های مرکزگرایی در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور تأثیرات گسترده‌ای بر استقلال پروژه‌های بزرگ مانند مس سونگون دارد. مرکزگرایی، به‌عنوان رویکردی که تصمیم‌گیری‌ها و منابع را به پایتخت یا مراکز قدرت محدود می‌کند، می‌تواند استقلال مس سونگون را در ابعاد مختلف اقتصادی، مدیریتی و توسعه‌ای محدود کند.

نیازهـای خـاص منطقـه‌ای را نادیـده می‌گیرنـد. بـرای مثـال، اشـتغال‌زایی یـا توسـعه زیرسـاخت‌های مرتبـط بـا معـدن در منطقـه ممکـن اسـت به‌عنـوان اولویـت در نظر گرفتـه نشـود. یکـی از پیامدهـای مرکزگرایـی، تمرکـز سـود حاصـل از معـادن در خزانـه ملـی یـا شـرکت‌های مسـتقر در مرکـز اسـت. ایـن امـر باعـث می‌شـود کـه مـردم و مناطـق محلـی کـه منبـع اصلـی مـواد معدنـی هسـتند، از مزایـای اقتصـادی کمتـری برخـوردار شـوند. همچنیـن تمرکـز تصمیم‌گیری‌هـا در مرکـز معمـولاً منجـر بـه تخصیـص کمتـر درآمدهـای معدنـی بـرای توسـعه زیرسـاخت‌های منطقـه‌ای، آموزشـی و بهداشـتی می‌شـود. مرکزگرایـی باعـث کاهـش توانایـی پروژه‌هـای محلـی در تصمیم‌گیـری سـریع و بهـره‌وری بهینـه می‌شـود. ایـن امـر می‌توانـد رقابت‌پذیـری مـس سـونگون را در بازارهـای جهانـی کاهـش دهـد.

اسـتقلال یـک مجتمـع معدنـی نیازمـند سـرمایه‌گذاری‌های کافـی اسـت. در برخـی مواقـع، نبـود منابـع مالـی کافـی و وابسـتگی بـه تأمیـن مالـی از جانـب دولـت و نهادهـای عمومـی، مانـع از اسـتقلال و خودکفایی ایـن مجتمـع می‌شـود.

بـرای بهـره‌وری بیشـتر، وجـود زیرسـاخت‌های مناسـب نظیـر راه‌هـای دسترسـی، تأسیسـات آب و بـرق، و دیگـر خدمـات زیرسـاختی ضـروری اسـت. در صـورت عدم وجـود ایـن زیرسـاخت‌ها، مسـتقل شـدن سـونگون دشـوار خواهـد بـود.

قوانیـن و مقـررات دولتـی می‌تواننـد به‌عنـوان یـک مانـع جـدی بـر سـر راه اسـتقلال عمـل کننـد. الزامـات مجوزهـا و بروکراسـی‌های مربـوط بـه شـروع و توسـعه فعالیت‌هـای مسـتقل، ممکـن اسـت باعـث کنـدی رونـد اسـتقلال شـوند.

رقابـت شـدید از سـوی دیگـر معـادن همچنیـن می‌توانـد مانعـی بـر سـر راه اسـتقلال مـس سـونگون باشـد. بـه ویـژه در شـرایطی کـه معـادن دیگـر موفـق بـه جـذب سـرمایه‌گذاری و تکنولوژی‌هـای نویـن می‌شـوند، مـس سـونگون ممکـن اسـت نتوانـد بـه انـدازه کافـی جلب توجـه کنـد.

عـدم وجـود مدیریـت صحیـح و کارآمـد می‌توانـد به‌عنـوان یـک عامـل بازدارنـده عمـل کنـد. اگـر سـاختار مدیریتـی به‌خوبـی تنظیـم نشـده یـا ناکارآمـد باشـد، اسـتقلال معـدن بـا چالش‌هـای جـدی مواجـه خواهـد شـد. در دنیـای امـروز، فنـاوری نقـش مهمـی در بهبـود بهـره‌وری و اسـتقلال مکانیسـم تولیـد دارد. عدم دسترسـی بـه تکنولوژی‌هـای نویـن در اسـتخراج و فـرآوری مـواد معدنـی می‌توانـد اثـرات منفـی بـر روی ثبـات و اسـتقلال مجتمـع بگـذارد.

بـا توجـه بـه موانـع قیـد شـده، واضـح اسـت کـه اسـتقلال مـس سـونگون آذربایجان‌شـرقی نیازمنـد توجـه و رفـع ایـن چالش‌هـا اسـت. بهبـود زیرسـاخت‌ها، تأمیـن مالـی مناسـب، اصلاح قوانیـن و مقـررات، تقویـت مدیریـت و تغییـر رویکردهـای کلان سیاسـی، از مهم‌تریـن اقداماتی هسـتند کـه می‌تواننـد بـه تسـهیل رونـد اسـتقلال کمـک کننـد. در صورتـی کـه ایـن موانـع برطـرف شـوند، احتمـال اسـتقلال کارآمـد و پایـدار مجتمـع مـس سـونگون افزایش خواهـد یافـت.

یکی از پیامدهای مرکزگرایی، تمرکز سود حاصل از معادن در خزانه ملی یا شرکت‌های مستقر در مرکز است. این امر باعث می‌شود که مردم و مناطق محلی که منبع اصلی مواد معدنی هستند، از مزایای اقتصادی کمتری برخوردار شوند.

معدن مس سونگون مدلی برای توسعه پایدار استان

علی محمدی‌پور
مدرس دانشگاه، عضو انجمن آموزش محیط زیست و توسعه پایدار ایران

آذربایجان‌شرقی بهشت تنوع معدنی کشور است. این استان با ۵۲ ماده معدنی مختلف و متنوع در این حوزه ظرفیت بالایی دارد.

استقلال مس سونگون و مسئله مس در آذربایجان به دلیل مزیت‌های خدادادی، حجم بالای سرمایه‌گذاری، اشتغال، تولید ثروت و سرمایه سبب ایجاد پیشران اقتصادی می‌شود.

استقلال مس سونگون، بازگشت درآمدهای این معدن به استان و عدم خروج مواد خام معدنی از آذربایجان‌شرقی همواره جزو مطالبات مردمی بوده است.

معدن مس سونگون به‌عنوان یکی از مهم‌ترین معادن مس در ایران و به ویژه در استان آذربایجان‌شرقی، نقش کلیدی در اقتصاد منطقه ایفا می‌کند. با توجه به استقلال این مجتمع معدنی و پتانسیل‌های بالقوه آن، تأثیرات اقتصادی گسترده‌ای بر روی سه شاخص کلیدی شامل افزایش درآمد، اشتغال‌زایی و بهبود زیرساخت‌ها ایجاد خواهد شد. در ادامه به بررسی دقیق‌تر این تأثیرات پرداخته می‌شود.

استقلال مس سونگون می‌تواند به‌طرز قابل توجهی بر درآمدهای مالی و اقتصادی استان تأثیر بگذارد که به اختصار به آن‌ها اشاره می‌شود.

✓ افزایش درآمد ناشی از فروش محصولات: تولید مس و دیگر محصولات معدنی به‌طور مستقیم منجر به افزایش درآمدهای مالیاتی و فروش می‌شود. این درآمدها می‌تواند ابزار موثری برای توسعه زیرساخت‌ها و ارتقای سطح خدمات عمومی در استان باشد.

✓ جذب سرمایه‌گذاری: با بهبود مدیریت و افزایش بهره‌وری، انتظار می‌رود که سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی تمایل بیشتری به سرمایه‌گذاری در این منطقه داشته باشند. این امر، به نوبه خود به افزایش درآمد و پیشرفت اقتصادی به‌صورت پایدار خواهد انجامید.

✓ توسعه صنایع وابسته: استقلال مس سونگون همچنین می‌تواند باعث رشد صنایع تبدیلی و بالادستی شود. این صنایع که به مس وابسته‌اند، می‌توانند به ایجاد اشتغال و بهبود درآمد در سطح محلی کمک کنند.

ایجاد اشتغال یکی از چشم‌اندازهای اصلی استقلال مس سونگون است و می‌توان به طرق زیر به این هدف دست یافت:

• ایجاد فرصت‌های شغلی مستقیم: با افزایش تولید و بهره‌وری، نیاز به نیروی کار بیشتر احساس می‌شود. این موضوع منجر به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید برای جوانان و افراد جویای کار در استان خواهد شد.

• فرصت‌های شغلی غیرمستقیم: علاوه بر مشاغل مستقیم، توسعه صنایع وابسته به معدن و خدمات مرتبط می‌تواند فرصت‌های شغلی غیرمستقیم نیز ایجاد کند. این موضوع بهبود قابل توجهی در وضعیت معیشتی مردم فراهم خواهد کرد.

• آموزش و مهارت‌آموزی: استقلال مجتمع موجب فراهم شدن امکان برگزاری دوره‌های آموزشی و مهارت‌آموزی برای نیروی کار محلی می‌شود. با افزایش کیفیت نیروی کار، توانمندی‌ها برای جذب مشاغل بهتر در صنعت افزایش خواهد یافت.

علاوه بر افزایش درآمد و اشتغال‌زایی، استقلال مس سونگون می‌تواند به تأثیرات مثبت دیگری نیز منجر شود:

◆ توسعه زیرساخت‌ها: عدم وابستگی به نهادهای مرکزی می‌تواند منجر به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های محلی از جمله حمل و نقل، آب و برق و خدمات عمومی شود. این توسعه زیرساخت‌ها به‌نوبه خود موجب بهبود کیفیت زندگی و رشد اقتصادی بیشتر در استان خواهد شد.

◆ کاهش نارضایتی اجتماعی: با ایجاد شغل و بهبود وضعیت اقتصادی، نارضایتی‌های اجتماعی در میان جوانان و سایر شهروندان کاهش خواهد یافت. این موضوع می‌تواند به ثبات اجتماعی و ارتقاء سطح امنیت در استان کمک کند.

◆ تقویت بخش خصوصی: استقلال مس سونگون می‌تواند به تقویت بخش خصوصی و ایجاد یک اکوسیستم اقتصادی پایدار کمک کند. تقویت این بخش می‌تواند به رشد و رونق کسب و کارهای کوچک و متوسط در استان منجر شود.

استقلال مس سونگون آذربایجان شرقی می‌تواند تأثیرات عمیق و مثبتی بر اقتصاد استان داشته باشد. با افزایش درآمد، اشتغال‌زایی و بهبود سایر شاخص‌های اقتصادی، این مجتمع معدنی به‌عنوان یک مدل از توسعه پایدار برای استان تلقی می‌شود. در نهایت، حرکت به سمت استقلال و بهبود مدیریت می‌تواند به تحقق اهداف اقتصادی استان کمک کرده و کیفیت زندگی مردم را به‌طور قابل توجهی ارتقاء دهد. امیدواریم که با ادامه این روند، آذربایجان‌شرقی به عنوان پایتخت معدنی ایران شناخته شود و رشد و شکوفایی بیشتری را تجربه کند.

> عدم وابستگی به نهادهای مرکزی می‌تواند منجر به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های محلی از جمله حمل و نقل، آب و برق و خدمات عمومی شود. این توسعه زیرساخت‌ها به‌نوبه خود موجب بهبود کیفیت زندگی و رشد اقتصادی بیشتر در استان خواهد شد.

تأثیرات استخراج مس بر کشور شیلی و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن

تهیه شده در اتحادیه بین‌المللی مس ICA آمریکای لاتین

مترجم: الهام سلامی
کارشناس مرکز شتاب تبریز

دهه‌ها رشد اقتصادی از طریق تولید مس

در اوایل دهه ۱۹۹۰ میلادی، شیلی شرایط ایده‌آلی برای رونق اقتصادی داشت که در آن بخش معدن نقشی اساسی ایفا می‌کرد. مدل صادرات منابع طبیعی، همراه با اصلاحات نهادی و سیاسی، به اقتصاد کشور امکان داد جهشی بی‌سابقه در عرصه جهانی را تجربه کند. زیر خط فقر بودن حدود یک سوم جمعیت تا سال ۲۰۱۶، از نتایج مستقیم این تغییرات بود. در این میان درآمد سرانه چهار برابر شد و شیلی به یکی از دو اقتصاد دارای درآمد بالا در آمریکای لاتین تبدیل شد.

در سه دهه گذشته، صنعت استخراج مس به یکی از محرک‌های توسعه صادرات کشور شیلی تبدیل شده است. شرکت دولتی استخراج مس با نام کدلکو[1]، و گسترش استخراج مس در مقیاس بزرگ‌تر توسط بخش خصوصی[2] هر دو نقش حیاتی در این صنعت ایفا کرده‌اند. تولید مس در شیلی از ۱,۵۸۸ میلیون تن مس خالص در سال ۱۹۹۰، با سهم ۲۵ درصدی شرکت‌های خصوصی، به ۵,۶۷۲ میلیون تن در سال ۲۰۱۶ افزایش یافت که ۶۸ درصد آن متعلق به شرکت‌های خصوصی استخراج مس بود. این صنعت همچنین صدها هزار شغل مستقیم و غیرمستقیم ایجاد کرده است. شیلی بزرگ‌ترین تولیدکننده مس در جهان است و از نظر کل تولیدات معدنی در رتبه ششم، پس از استرالیا، چین، روسیه، آفریقای جنوبی و ایالات متحده قرار دارد.

نمودار ۱ تولید مس در شیلی

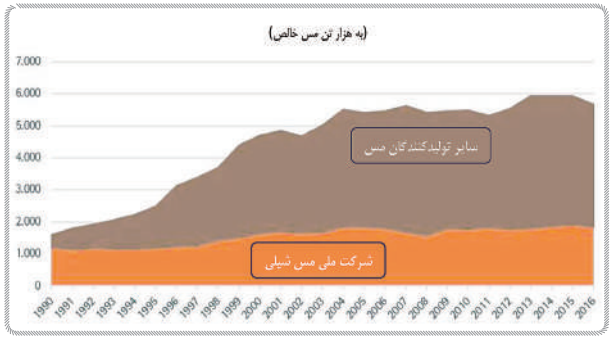

شیلی هم به دلیل مدیریت مالی قوی خود و هم به‌واسطه مدل موفق صادرات منابع طبیعی ترکیبی‌اش، به‌عنوان یک الگوی بین‌المللی برجسته شده است.

۱- Codelco
۲- LSPCM

استخراج مس و شاخص‌های کلان اقتصادی

استخراج مس به‌طور متوسط ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی[1] شیلی را در دو دهه گذشته تشکیل داده است. در جایگاه مقایسه، کل صنعت معدن ۱۰.۹ درصد از تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص می‌دهد. بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۶، سهم استخراج مس از فعالیت‌های اقتصادی شیلی بین ۳.۶ درصد (در سال ۱۹۹۸) و ۱۹.۶ درصد (در سال ۲۰۰۶) متغیر بوده است. شایان ذکر است که نوسانات قیمت کالاها بر سهم متوسط مس تأثیرگذار بوده است؛ دوره اوج و ثبات قیمت مس از سال ۲۰۰۰ آغاز شد و تا به امروز ادامه دارد، به‌طوری‌که بالاترین قیمت تاریخی این فلز در سال ۲۰۱۱ ثبت شد.

نمودار ۲ صنعت استخراج مس به‌عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی (براساس داده‌های مرجع سال ۲۰۱۳)

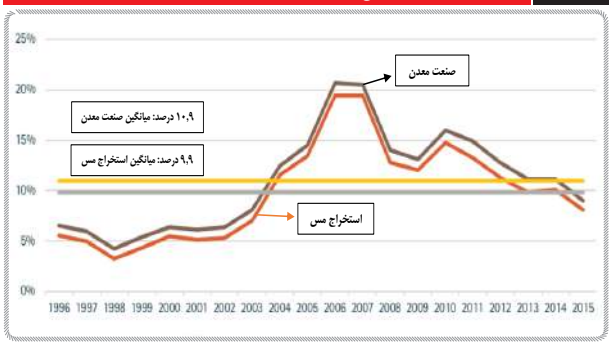

همان‌طور که این نمودار و درصد تولید ناخالص داخلی شیلی نشان می‌دهد، تولید مس به‌طور مستقیم به اقتصاد شیلی کمک کرده است. در عین حال، صنعت مس تأثیر بسیار قابل توجهی دارد و به مصرف کالاها و خدمات در سایر صنایع نیز یاری می‌رساند. تحقیقات موجود نشان می‌دهد که به ازای هر ۱۰۰ دلار آمریکا که توسط بخش معدن به اقتصاد تزریق می‌شود، حداقل ۳۶ دلار دیگر به‌طور غیرمستقیم ایجاد می‌گردد. با در نظر گرفتن این اثرات فزاینده، سهم فعالیت‌های معدنی از تولید ناخالص داخلی می‌تواند تا ۷۰ درصد بیشتر از آنچه در نمودار بالا نشان داده شده، باشد.

مس همچنین نقش کلیدی در فعالیت‌های صادراتی کشور ایفا می‌کند. بین سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۶، صادرات فلز به‌طور متوسط ۵۱ درصد از کل صادرات به خارج از کشور را تشکیل می‌داد، که معادل ۳۱,۵۴۰ میلیارد دلار آمریکا در سال است. کل صادرات مس بین سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ سه برابر شد که عمدتاً ناشی از آغاز چرخه‌ای سترگ در قیمت مس بود.

در داخل شیلی، تحلیل مشابهی نشان داد که صنعت معدن در فعالیت اقتصادی برخی مناطق تغییرات چشمگیری ایجاد کرده است. برای مثال، در آنتوفاگاستا، به‌طور متوسط ۶۳ درصد از تولید ناخالص داخلی منطقه را بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۴ تشکیل می‌داد. از سوی دیگر، آتاکاما در همان دوره به‌طور متوسط ۵۰ درصد را به خود اختصاص داد. در هفت منطقه دیگر، فعالیت‌های معدنی بیش از ۱۵ درصد از تولید ناخالص داخلی منطقه را شامل می‌شد.

نمودار ۳ تولید ناخالص داخلی سرانه برای هر منطقه در سال ۲۰۱۵ (قیمت‌های جاری، مرجع داده‌ها: ۲۰۱۳)

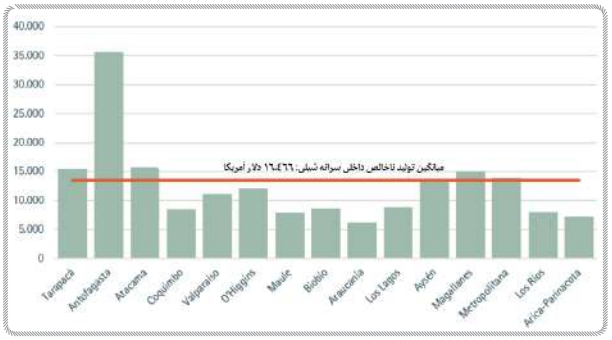

در مناطق معدنی، این صنعت تا ۶۳ درصد از تولید ناخالص ملی منطقه را تشکیل می‌دهد، مانند مورد آنتوفاگاستا.

حقوق متوسط در مناطقی که کار در معدن به‌عنوان مهم‌ترین فعالیت شناخته می‌شود، بین ۸۰ تا ۱۱۰ درصد بالاتر از میانگین منطقه‌ای است.

در مورد ایجاد شغل، طبق آمار رسمی در سال ۲۰۱۶، صنعت معدن ۳۸۸,۷۵۴ شغل ایجاد کرده که معادل ۵.۴ درصد از نیروی کار کشور است.

در مورد ایجاد شغل، صنعت معدن در سال ۲۰۱۶ طبق آمار رسمی، ۳۸۸,۷۵۴ شغل ایجاد کرده است. از این تعداد، ۶۶,۲۵۰ شغل مستقیم در صنعت معدن؛ ۱۵۱,۹۱۰ نفر کارگران پیمانکار و ۱۷۰,۵۹۴ شغل غیرمستقیم در این زمینه وجود داشت.

تأثیر مس بر درآمدهای مالیاتی

بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۶، صنعت معدن مس به‌طور متوسط ۷.۸ درصد از درآمدهای مالیاتی شیلی را تأمین کرده است. میزان این درآمد بین ۱.۶ درصد تا ۲۰.۷ درصد نوسان داشته که ناشی از سیاست‌های بودجه‌ای ملی و وابستگی شیلی به قیمت‌گذاری منابع طبیعی است. با توجه به این موضوع، تضمین ثبات مالی چالشی بوده است که در طول تاریخ کشور و سایر کشورهای دارای فعالیت معدنی وجود داشته است. دستیابی به ثبات مالی نیازمند ایجاد مکانیزم‌هایی است تا نوسانات بالای درآمدها بر سیاست‌های بودجه‌ای تأثیر نگذاشته و منجر به ایجاد هزینه‌های هنگفت و مسائل دیگر نشود.

۱- GDP

یکی از این سیاست‌ها و مکانیزم‌ها، صندوق جبران مس[1] است که در سال ۱۹۸۷ برای کاهش تغییرات قیمت مس و افزایش ذخایر در دوره‌های با درآمد بالا و تأمین مالی در دوره‌های کاهش قیمت مس ایجاد شد. در سال ۲۰۰۱، ابتکاری بر اساس تراز متناسب با چرخه اقتصادی ایجاد شد که هدف آن تعیین بودجه با جداسازی قیمت مس و جلوگیری از فشارهای هزینه‌ای بود. در نهایت، لایحه مسئولیت مالی در سال ۲۰۰۶ تصویب شد که صندوق ثبات اجتماعی-اقتصادی[2] را ایجاد کرد. این صندوق که ادامه دهنده فعالیت صندوق جبران مس بوده و توسط بانک مرکزی و مازاد بودجه تأمین مالی می‌شود، در شرایط مختلف برای جبران شوک‌های اقتصادی خارجی، مانند بحران ۲۰۰۸، کاربرد داشته است.

بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۶، معادن مس به‌طور متوسط ۷.۸ درصد از درآمدهای مالیاتی شیلی را تأمین کرده‌اند.

مس و صنایع مرتبط

صنعت معدن دارای صنایع مرتبطی است که سهم مهمی در بازار دارند و شغل‌های متنوع و مشارکت‌های غیرمستقیمی را ایجاد می‌کنند. همچنین فرآیند استخراج مس به‌دلیل کاهش عیار سنگ معدن، سختی سنگ‌ها و مسافت بیشتر حمل، و عوامل دیگر دشوارتر و پرهزینه‌تر شده است.

برای مثال، عیار متوسط مس در ذخایر شیلی تغییر کرده است. در سال ۲۰۰۷، از هر ۱۰۰ متر تن سنگ، ۰.۸۷ متر تن مس استخراج می‌شد که این میزان در سال ۲۰۱۶ به ۰.۶۵ متر تن کاهش یافت. در مورد برق و سوخت، صنعت معدن مس در سطح ملی ۹ درصد و در صنعت معدن به‌طور کلی ۱۷ درصد از مصرف را تشکیل می‌دهد که نمونه‌ای از مشارکت غیرمستقیم آن در ایجاد شغل و اقتصاد است.

نمودار ۴ توزیع مصرف انرژی به‌ازای هر بخش، در سطح داخلی (تراکالری)

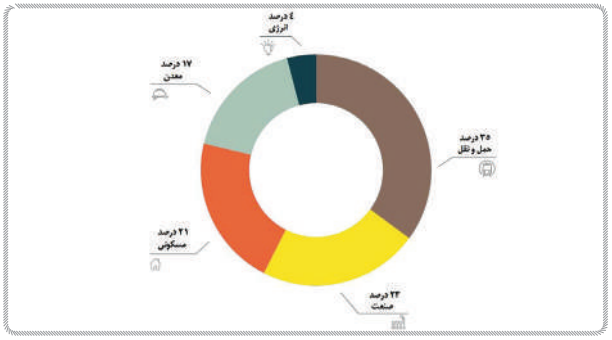

در مناطق با اهمیت بالای معدنی، مصرف برق بین ۲۱ تا ۳۸ درصد نوسان دارد. علاوه بر این، استفاده از این منبع در سال‌های اخیر به‌دلیل فرآوری و شیرین‌سازی آب دریا، به‌طور قابل توجهی افزایش یافته و به میزان ۱۰۴ درصد رسیده است.

در مورد آب، صنعت معدن ۳ درصد از مصرف ملی را تشکیل می‌دهد که به‌عنوان آب استخراج شده از منابعی مانند رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و آب‌های زیرزمینی تعریف می‌شود.

اصلی‌ترین بخش‌های اقتصاد محلی که به‌طور غیرمستقیم از اثر ضربه‌ای صنعت معدن بهره‌مند می‌شوند، حوزه تأمین‌کننده و همچنین کالاها و خدمات هستند. با در نظر گرفتن ۱۸ عملیات معدنی که ۸۵ درصد از تولید مس را نمایندگی می‌کنند؛ علاوه بر ایجاد شغل، شرکت‌های تأمین‌کننده معدن حدود ۲۰ میلیارد دلار از اقتصاد ملی را به خود اختصاص می‌دهند.

عامل دیگری که بر اثر ضربه‌ای صنعت معدن بر اقتصاد محلی تأثیر می‌گذارد، فعالیت‌های اکتشافی است. این اولین گام در هر پروژه بزرگ‌مقیاسی محسوب می‌شود: شناسایی اینکه آیا ذخیره معدنی مورد نظر وجود دارد یا خیر. شیلی ۶ درصد از این بازار جهانی ۸ میلیارد دلاری را نمایندگی می‌کند و پس از کانادا (۱۴ درصد) و ایالات متحده (۷ درصد)، سومین مقصد بزرگ در قاره است.

شرکت‌های تأمین‌کننده صنعت معدن تقریباً ۲۰ میلیارد دلار از اقتصاد ملی را نمایندگی می‌کنند.

شیلی ۶ درصد از این بازار جهانی ۸ میلیارد دلاری را تشکیل می‌دهد و به عنوان سومین مقصد بزرگ در قاره شناخته می‌شود.

نمودار ۵ سرمایه‌گذاری در اکتشاف شیلی: مقایسه با هزینه‌های جهانی در بازه زمانی ۱۹۹۵-۲۰۱۴

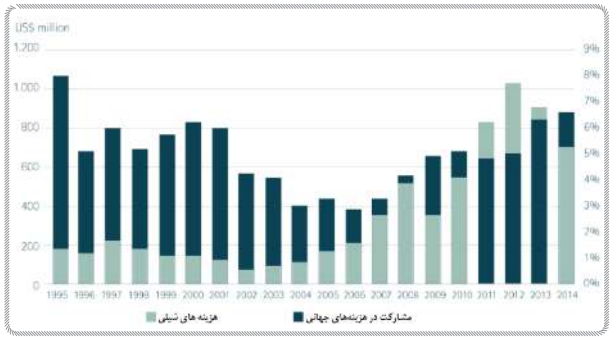

کار معدنی مس و جوامع محلی

یکی از مزایای کلیدی رشد مدل صادرات منابع طبیعی که شیلی آن را توسعه داد، کاهش قابل توجه نرخ فقر بود که از ۴۰/۵ درصد در سال ۱۹۹۰ به ۸/۵ درصد در سال ۲۰۱۵ کاهش یافت. صنعت کار در معدن طبق آمار سال ۲۰۱۶ نزدیک به ۴۰۰,۰۰۰ شغل ایجاد کرده که تقریبا نیمی از آن‌ها به صورت غیرمستقیم بوده‌اند.

۱- CCF
۲- FEES

کار معدنی مس مرکز توسعه اقتصادی شیلی است. کار در معدن مس فعالیت اقتصادی کلیدی‌ای را فراهم می‌آورد و همواره یکی از عوامل اصلی در توسعه سریع اقتصاد شیلی بوده است. از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۶، تولید مس بیش از دو و نیم برابر افزایش یافته و این رشد توسط معدن‌کاری بزرگ مقیاس هدایت شده است. به دنبال این توسعه، فقر بیش از ۳۰٪ کاهش یافته، درآمد سرانه چهار برابر شده و شیلی به عنوان یک کشور با درآمد بالا شناخته شده است.

نمودار ۶ نرخ فقر در شیلی و بزرگ‌ترین اقتصادهای آمریکای جنوبی

مناطق معدنی تا ۵۰ درصد نرخ فقر کمتری نسبت به میانگین ملی دارند. به عبارت دیگر، مناطق معدنی دارای تولید ناخالص داخلی بالاتر، دستمزدهای بهتر و شغل‌های بیشتری هستند.

در زمینه تحقیق و توسعه کار در معدن، شیلی دارای بیش از ۳۵۰ پژوهشگر مشغول به کار دارای مدرک دکترا در بخش منابع معدنی است که این رقم معادل ۶ درصد از مجموع پژوهشگران دارای مدرک دکترا در سطح کشور است. هرچند سیاست خاصی در مورد مراکز تحقیقاتی کار در معدن وجود ندارد، اما موسسات متعددی با بودجه دولتی در حال فعالیتند، از جمله مرکز تحقیقات علمی و فناوری کار در معدن[1]، مرکز تحقیقاتی انرژی خورشیدی[2]، مرکز فناوری پیشرفته کار در معدن[3] و مرکز مدل‌سازی ریاضی.[4]

مشارکت مستقیم صنعت کار در معدن شیلی همچنین در مزایای ارائه شده توسط شرکت‌ها به جوامع محلی مشاهده می‌شود، که شامل توسعه علاقه‌مندی‌های فرهنگی، محیطزیستی و ورزشی است. بیشتر شرکت‌های معدنی مسئولیت اجتماعی خود را از طریق گزارش‌های پایداری پیگیری می‌کنند. در این گزارش‌ها، شرکت‌ها عملکرد خود را در ابعاد مختلف محیطزیستی و اجتماعی، از جمله تأثیرات عملیاتی بر جوامع محلی، شیوه‌های کاری، ایمنی کارگران و استفاده از آب، ترسیم می‌کنند.

در شیلی، کار در معدن به عنوان نوآورترین بخش اقتصادی نسبت به سایر صنایع کشور شناخته می‌شود. نسبت شرکت‌های معدنی که در فرآیندها و مدیریت سازمانی خود نوآوری دارند، دو برابر میانگین ملی است. این میزان در تأمین‌کنندگان معدن حتی بالاتر است و در زمینه نوآوری‌های بازاریابی سه برابر میانگین ملی، در نوآوری محصول پنج برابر، در نوآوری فرآیند دو برابر و در نوآوری مدیریت سازمانی سه برابر میانگین ملی است.

نتیجه‌گیری

کار معدنی مس مرکز توسعه اقتصادی شیلی است. کار در معدن مس فعالیت اقتصادی کلیدی‌ای را فراهم می‌آورد و همواره یکی از عوامل اصلی در توسعه سریع اقتصاد شیلی بوده است. از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۶، تولید مس بیش از دو و نیم برابر افزایش یافته و این رشد توسط معدن‌کاری بزرگ مقیاس هدایت شده است. به دنبال این توسعه، فقر بیش از ۳۰٪ کاهش یافته، درآمد سرانه چهار برابر شده و شیلی به عنوان یک کشور با درآمد بالا شناخته شده است.

بر اساس مطالعات مختلف، سهم کار در معدن در اقتصاد شیلی بین ۳۰٪ تا ۷۰٪ برای هر دلار تولید شده به صورت مستقیم متغیر است که سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی (GDP) را شامل می‌شود. این موضوع به ویژه زمانی اهمیت می‌یابد که ابزارهایی برای تضمین درآمدهای مالیاتی پایدار، مانند سیاست‌های مسئولیت مالی که کاهنده نوسانات قیمت مس‌اند، توسعه داده می‌شوند. از این نظر، تجربه شیلی به عنوان یک الگو برای مدیریت مالی و مدل موفق توسعه اقتصادی مبتنی بر صادرات منابع طبیعی نمایان‌تر است.

شیلی نشان داده که یک بازیگر موفق است و توانسته با پشت سر گذاشتن فقر، مدل قوی‌ای از صادرات منابع طبیعی را تحکیم بخشد. این ویژگی‌ها تنها حقایق جداگانه‌ای نیستند، بلکه نتیجه فرایند تقویت نهادهایی هستند که با استفاده از یک مدل ترکیبی از استخراج مس و گسترش سیاست‌های اجتماعی توسعه یافته‌اند.

۱- CICITEM
۲- SERC-Chile
۳- AMTC
۴- CMM

بیست و هشتمین همایش ملی
توسعه صادرات غیر نفتی

پیام رئیس جمهور در بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی

دولت آماده هموارسازی مسیر تجارت بین‌الملل است

رئیس جمهور در پیامی به همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی که از سوی وزیر اقتصاد قرائت شد، گفت: دولت آمادگی و اشتیاق برای هموارسازی مسیر تجارت بین الملل و تسهیل کسب و کار فعالان اقتصادی را دارد.

در پیام دکتر مسعود پزشکیان آمده است: کلیه وزارتخانه ها و سازمان های متولی و مسئول در این عرصه موظف هستند تمام همت و توان خود را به صورت منسجم، هماهنگ و هم افزا برای تحقق این موضوع بکار بگیرند.

وی با بیان اینکه به زودی جلسه شورای عالی صادرات با حضور نمایندگان تشکل‌های اقتصادی برگزار می‌شود، ادامه داد: در این رویداد علاوه بر اهداف تعیین شده به طور ویژه بر موضوع توسعه تجارت با قاره آفریقا توجه و راهکارها و اقدامات و برنامه‌های لازم در این خصوص پیشنهاد شود.

رئیس جمهور یادآور شد: موضوع جلب مشارکت فعالان اقتصادی و بخش خصوصی در موضوع تجارت بین‌الملل و برقراری ارتباط راهبردی با همسایگان از برنامه‌های مورد توجه دولت است و از هیچ کمک و کوششی در این زمینه دریغ نخواهد شد.

پزشکیان اظهار امیدواری کرده است: این همایش و هم اندیشی نخبگان اقتصادی کشور سرآغازی برای هم‌افزایی برای استفاده از ظرفیت‌های دولت و بخش خصوصی برای توسعه صادرات غیرنفتی و خیر و برکت برای کشور باشد.

دورهمی بزرگ بخش دولتی و خصوصی در بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی

بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی صبح روز پنجشنبه ۲۴ آبان ماه ۱۴۰۳ با حضور مسئولان کشوری و استانی در سالن همایش‌های بین‌المللی خاوران تبریز برگزار شد. طبق روال سال‌های قبل استقبال بی‌نظیری از این همایش صورت گرفته بود و امسال نیز حضور فعالان بخش دولتی و خصوصی، تولیدکنندگان، صنعتگران، تجار و مردم ثابت کرد که این رویداد، فرصتی است برای شنیده شدن بخش خصوصی. محفلی چند ساعته که با حضور افراد شاخص و تاثیرگذار در عرصه اقتصاد و صنعت، می‌تواند شعری ناب برای صنعت کشور بسراید و آهنگی دلنشین برای آسایش روح مردم این مرز و بوم بنوازد. در ادامه خلاصه‌ای از آنچه در این همایش گذشت را می‌خوانید.

مسئله صادرات در دستور کار اصلی دولت قرار دارد

وزیر امور اقتصادی و دارایی در بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی، پس از قرائت پیام رئیس جمهور، اظهار کرد: مسئله صادرات و به خصوص فعالیت بخش خصوصی موضوع بسیار مهم و در دستور کار اصلی دولت قرار دارد.

عبدالناصر همتی افزود: باید افسوس خورد که بعد از ۲۸ سال برگزاری این همایش، همچنان موانع و مشکلات صادرات وجود دارد و نتوانستیم مشکلات را از جلوی پای صادرکنندگان برداریم.

وی ادامه داد: علاوه بر تحریم‌های ظالمانه و مضر برای اقتصاد کشور، مدیریت و حکمرانی و شیوه اداره فعالیت‌های اقتصادی اشکال جدی دارد و تنها راه رفع آن‌ها این است که دولت و مجلس پشتیبان باشند، تا موانع به تدریج از مقابل تولیدکنندگان و صادرکنندگان برداشته شود.

همتی با اشاره به تاکید رئیس جمهور که به طور مرتب پیگیر حل این مشکلات است، افزود: حجم صادرات باید به طور جدی افزایش یابد. زیرا اکنون ۱۰ کشور اول آسیا، سالانه ۵۰۰ میلیارد دلار صادرات دارند در حالی که کل صادرات ایران با نفت به بالای ۹۰ میلیارد دلار هم نمی‌رسد و این برای کشور ما که ۱۶۶ سال پیش اولین اتاق تجاری آن در تبریز شکل گرفته بسیار کم است و باید کارهای اساسی انجام دهیم.

وی تاکید کرد: کشور تحت تاثیر تحریم با کسری بودجه و مشکلات ناترازی مواجه شده ولی مهمتر از آن ناترازی بانک‌ها، بودجه و نقدینگی و سیاستهای پولی و ارزی است که در جلسه هفته قبل ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، نقدینگی به طور جدی بحث و تصمیماتی در این خصوص گرفته شد.

همتی ادامه داد: سال ۹۶ نرخ دلار نزدیک ۳ هزار تومان و حجم حقیقی نقدینگی ۳۶۰ میلیارد دلار بود و امروز علی رغم افزایش نرخ دلار، حجم نقدینگی کشور به ۱۴۰ میلیارد دلار کاهش یافته است و برای همین تولیدکنندگان از نبود نقدینگی گلایه دارند.

وزیر اقتصاد تاکید کرد: بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار میلیارد تومان نیاز داریم تا از روش‌های مختلفی چون طرح‌های پیشران و فعالیت‌های اقتصادی مولد به تولید تزریق کنیم.

وی افزود: دولت‌ها معمولا ارز چند نرخی را دوست دارند، ولی جز رانت و فساد چیز دیگری ندارد. وقتی نرخ ارز واقعی نباشد، صادرکننده به دنبال ارزش‌گذاری پایین تر و واردکننده به دنبال ارزش‌گذاری بالا بوده و در نتیجه آن نیز صادرات کاهش یافته و انگیزه برای برگشت ارز ازبین می‌رود.

همتی ادامه داد: گاه دولت مجبور می‌شود برای محدودیت‌های شدید ارزی، برخی تصمیمات بگیرد، ولی نباید این تصمیمات دائمی باشد. مثلا نیمه اول ۹۹ درآمد ارزی دولت متوقف شد و کل آن یک میلیارد دلار بود.

وی تاکید کرد: سیاست دولت این است که دیگر اختلاف بین نرخ ارز واردکننده و صادرکننده وجود نداشته باشد و این سیاست قطعی و تاکید شده رییس جمهور و تیم اقتصادی دولت است زیرا اگر صادرکنندگان دغدغه ارزی نداشته باشند، خودشان مایل به تحویل ارز می‌شوند.

همتی با اشاره به تغییر مداوم مقررات صادراتی، گفت: تاکید رئیس جمهور این است که حتی در مواقع ضروری نباید صادرات یک کالا ممنوع شود و حتی شده کمبود را با واردات جبران می‌کنیم.

وی با بیان این‌که اقتصاد باید پیش بینی پذیر باشد، افزود: نهادهای وضع کننده مقررات صادراتی باید کاهش یابند.

وزیر اقتصاد به مقررات گروه ویژه اقدام مالی (FATF) نیز اشاره کرد و گفت: این گروه می‌خواهد با جریان‌های پولشویی و منجر به تروریسم مقابله کند تا دنیا مطمئن شود کشور مربوطه سازوکار مقابله با پولشویی را دارد.

وی در خصوص دلایل اهمیت تبعیت از قوانین اف ای تی اف، تاکید کرد: نخستین مورد، امتیاز و رتبه بالای اف ای تی اف به کشورهایی است که با پولشویی مقابله می‌کنند. وقتی کشوری در لیست سفید قرار بگیرد، از نظر کمک به تروریسم ایمن می‌شود و وقتی کشور ما پولشویی نمی‌کند، دلیلی برای مخالفت ندارد.

همتی با بیان این‌که سیستم بانکی کشورمان به صورت جدی با پولشویی برخورد می‌کند ولی اسم کشورمان به خاطر عدم تبعیت به لیست سیاه رفته است، گفت: تحریم آمریکا، یکجانبه، سیاسی، هدفمند و متمرکز است، ولی FATF کلیات تابعیت ایرانی را تحریم می‌کند، یعنی در ۲۰۰ کشور جهان برای ایرانی‌ها محدودیت اجرا می‌کند.

وی ادامه داد: حضور ما در لیست سیاه، تحریم‌های آمریکا را مشروعیت بین المللی می‌دهد. کشورهایی چون چین، روسیه و کوبا نوعی تحریم هستند ولی همگی تلاش دارند وارد لیست سیاه نشوند.

همتی گفت: آمریکا برای توجیه و کسب اجماع جهانی برای تحریم ایران تلاش می‌کند تا ایران در لیست سیاه بماند از سویی اقدام تقابلی اف ای تی اف علیه ایران عملا باعث درز اطلاعاتی ایران می‌شود.

وی افزود: درست که اگر تحریم‌ها رفع نشود، نمی‌توان چندان استفاده‌ای از FATF برد ولی بودن تحریم دلیلی نمی‌شود خود را به عنوان کشور پولشو در دنیا معرفی کنیم.

همتی تاکید کرد: سیاست ما فروش بنگاه‌های بانک‌ها و شرکت‌های ضرره و حتی سودده دولت است.

دولت‌ها معمولا ارز چند نرخی را دوست دارند، ولی جز رانت و فساد چیز دیگری ندارد. وقتی نرخ ارز واقعی نباشد، صادرکننده به دنبال ارزش‌گذاری پایین تر و واردکننده به دنبال ارزش‌گذاری بالا بوده و در نتیجه آن نیز صادرات کاهش یافته و انگیزه برای برگشت ارز ازبین می‌رود.

بخش خصوصی تا کی باید تاوان شرکت‌های ضرره دولتی را بپردازد!

رئیس اتاق بازرگانی ایران با اشاره به برپایی باشکوه همایش ملی فرصت های صادرات غیر نفتی در تبریز گفت: امروز ایران در تبریز است و بی شک توجه به ظرفیت های بخش خصوصی می تواند راهگشای مشکلات اقتصادی کشور باشد.

صمد حسن‌زاده گفت: بیان مشکلات و ارائه راهکار برای مشکلات متعدد موجود در حوزه اقتصادی در شرایط فعلی کشور بسیار مهم است.

حسن‌زاده ابراز امیدواری کرد: با حضور مسئولان کشوری در این همایش، بستری برای حل رفع نارسایی ها و کمبود ها در حوزه اقتصاد کشور فراهم شود.

رئیس اتاق ایران با بیان اینکه افراد توانمند و شایسته ای در حوزه اقتصاد و صنعت وجود دارند، ادامه داد: اگر حمایت های منطقی و واقعی از این نیروها صورت گیرد، رونق تولید، ثروت، اشتغال و آرامش را برای کشور به ارمغان خواهد آورد.

وی با ابراز خرسندی از نگاه و رویکرد دولت جدید برای حل مشکلات و نارسایی های حوزه اقتصاد افزود: امیدواریم بخش خصوصی بتواند در کنار سیاست های دولت در مسیر حل مشکلات مردم گام بردارد.

حسن‌زاده عدم اجرایی شدن قانون اصل ۴۴ را با وجود گذشت دو دهه از تعریف آن از مشکلات اصلی حوزه اقتصاد دانست و ادامه داد: متاسفانه با وجود این قانون، بیش از ۷۵ درصد اقتصاد کشور همچنان دولتی است.

رئیس اتاق بازرگانی ایران با اشاره به حجم بالای زیان دهی شرکت های دولتی تاکید کرد: مسئولان باید در قبال ملت و این خسارت پاسخ گو باشند؛ چرا که این خسارات از جیب مردم پرداخت می شود.

وی پیشنهاد داد: اگر این شرکت ها نمی توانند به درستی فعالیت کنند، دولت اجازه ورود بخش خصوصی را صادر کند تا مشکلات موجود حل شود.

حسن‌زاده با اشاره به اینکه بخش خصوصی با

مشکلات عدیده‌ای به ویژه در حوزه قانون کارمواجه است، بر لزوم بازنگری اساسی در قانون کار تاکید کرد.

وی گفت: بخش خصوصی با صادرات توانسته است، برای کشور ارزآوری قابل توجهی داشته و زمینه اشتغال بسیاری از جوانان را فراهم کند.

حسن‌زاده پیمان‌سپاری را از دیگر مشکلات فعالان اقتصادی دانست و گفت: این مسئله باید امروز حل شود.

رئیس اتاق ایران ابراز امیدواری کرد: تلاش های انجام شده در اتاق های بازرگانی، زمینه ساز حل این مشکل و رفع نواقصی که سبب وارد شدن خسارات برای فعالان اقتصادی و کاهش انگیزه برای تولید و صادرات شده باشد.

حسن‌زاده یادآور شد: صدور کارت‌های بازرگانی موقت به یکی از معضلات اتاق های بازرگانی تبدیل شده که خروجی موثری هم ندارد و لازم است در این باره بازنگری صورت گیرد.

رئیس اتاق ایران با بیان اینکه خدمات مهندسی ایرانیان در خارج از کشور به جهت شایستگی‌های بالای آنها در اجرای پروژه های متعدد و ارزآوری برای کشور بسیار مهم و ارزشمند است، گفت: ضروری است تا تمهیدات لازم برای صدور ضمانت‌های بانکی برای این بخش فراهم شود.

بخش خصوصی سعی دارد، مانع از فروپاشی اقتصاد کشور شود

رئیس اتاق تبریز گفت: امروز صنعتگران دچار مشکلات عدیده‌ای هستند و در تلاش برای سرپا نگه داشتن کارخانجات خود هستند. گویا همه دولتی‌ها تصمیم گرفته‌اند کارخانه‌ها را بخوابانند و بخش خصوصی سعی دارد، اقتصاد کشور متلاشی نشود.

یونس ژائله با بیان این مطلب ادامه داد: تورم ناشی از زیان شرکت‌های دولتی به میزان سالانه ۲ هزار همت به اقتصاد ایران ضربه می‌زند. با این شرایط کدام اقتصاد می‌خواهد درست شود؟

ژائله گفت: بسیاری از کالاها در گمرک به دلیل مشکلات ثبت سفارش نمی‌توانند، وارد کشور شوند و مواد اولیه نیز به موقع خریداری نمی‌شود.

وی با بیان اینکه کشتیرانی ما واردات محور است، نه صادرات محور افزود: اگر امروز کالای صادرکننده با بالاترین هزینه کشتیرانی به مقصد می‌رسد، ناشی از سوء مدیریت است که این ظرفیت در مواقع مورد نیاز حضور ندارد.

ژائله اظهار کرد: بخش خصوصی با تمامی قدرت و توان در خدمت دولت است و رهبر معظم انقلاب نیز شعار امسال را جهش تولید با مشارکت مردمی نامگذاری کرده‌اند؛ زیرا ایشان به مردم اعتماد دارند و می‌دانند جهش فقط به دست مردم رخ می‌دهد.

رئیس اتاق بازرگانی تبریز گفت: وضعیت نقدینگی واحدهای تولیدی اسفناک بوده و تورم ارزی، باعث کسری شدید نقدینگی شده است و از سویی مواد اولیه را با نرخ بازار خریداری می‌کنیم و ارز نیمایی وجود ندارد.

وی با بیان این‌که امسال واردات ماشین‌آلات ممنوع شده و به‌همین دلیل ضربه بزرگی به بدنه تولید کشور زده است، گفت: وزارت صنعت دیگر به درد ما نمی‌خورد، زیرا مشکلات و گرفتاری های ما را چندین برابر کرده است.

رئیس اتاق تبریز با اشاره به ظرفیت مولدسازی و قانون اصل ۴۴، اظهار کرد: وقتی یک شرکت هواپیمایی ۷۵ همت سال ۱۴۰۲ ضرر کرده، ولی یک شرکت کوچکتر خصوصی در همان سال ۵ همت سود کرده، نشان می‌دهد که بخش خصوصی ۲۴ ساعته پای کار خود است.

وی با بیان این‌که برای ناترازی درآمد ارزی نیاز به بسترسازی درست داریم، ادامه داد: مواد را گران می خریم و ارزان می فروشیم، حال اگر بخواهیم با کشورهای آفریقا تجارت داشته باشیم، کدام قانون به ما اجازه می دهد؟

رئیس اتاق تبریز تاکید کرد: آفریقا، بهترین بازار برای کالاها و مواد ساختمانی ما است و می‌توانیم ۵۴ میلیارد دلار درآمد ارزی از این طریق برای کشور ایجاد کنیم، اما عدم وجود خط کشتیرانی مناسب مانع فعالیت ما است.

حسن‌زاده یادآور شد: صدور کارت‌های بازرگانی موقت به یکی از معضلات اتاق‌های بازرگانی تبدیل شده که خروجی موثری هم ندارد و لازم است در این باره بازنگری صورت گیرد.

رئیس اتاق تبریز تاکید کرد: آفریقا، بهترین بازار برای کالاها و مواد ساختمانی ما است و می‌توانیم ۵۴ میلیارد دلار درآمد ارزی از این طریق برای کشور ایجاد کنیم، اما عدم وجود خط کشتیرانی مناسب مانع فعالیت ما است.

ژائله تاکید کرد: اقتصاد ایران با حرف نه، بلکه با کار و عمل و ظرفیت بخش خصوصی نجات می‌یابد و اتاق‌های بازرگانی باید پای کار بیایند، بخش خصوصی وارد بازار شود و مراکز تجاری را راه‌اندازی کند.

وی ادامه داد: می‌خواهیم ۵۴ مرکز تجاری در آفریقا ایجاد کنیم و ارز برای کشور بیاوریم. در این اقدام جدی هستیم، بنابراین باید کشتیرانی در این مسیر فعال شود.

ژائله، در کنار صادرات کالا به آفریقا، کشت فراسرزمینی را در این قاره ظرفیت مهم دیگر توسعه ارتباطات با آفریقا دانست.

شرکت‌های ضرررده دولتی به بخش خصوصی واگذار شوند

معاون پارلمانی رئیس جمهور با بیان این‌که ارتباط خوبی بین دولت چهاردهم با مجلس برقرار شده است، اظهار کرد: نقش اصلی دولت باید سیاستگذاری، تسهیلگری و نظارت باشد و وارد کارهای اجرایی نشود.

شهرام دبیری با بیان این‌که اگر شرکت‌های ضرررده به بخش خصوصی واگذار شوند، بهره وری بیشتری خواهند داشت، افزود: سیستم بانکی کشور مشکل دارد، زیرا تا امروز در ازای بدهی بانک‌ها، شرکت و املاک به آن‌ها داده‌ایم و بانک‌ها به جای بانکداری، وارد فعالیت بنگاه داری شده‌اند و عملا نمی توانند از پروژه‌های مهم تولیدی و تولیدکنندگان حمایت کنند.

وی ادامه داد: تولیدکنندگان، کار خودشان را خوب بلند هستند و در کار خود مشکلی ندارند، ولی دولت باید بروکراسی اداری مثلا سختگیری در صدور مجوزها را کاهش دهد.

دبیری گفت: مجوزها سخت صادر می‌شود و روند طولانی دارد، ولی پس از صدور، نظارت خوبی انجام نمی‌گیرد، در حالی که این روند در کشورهای دیگر برعکس است.

وی ادامه داد: یکی از وظایف دولت، تامین زیرساخت‌ها است، اما در طول زمان موردتوجه نبوده و ناترازی‌های شدیدی ایجاد شده است که اصلاح آن‌ها نیاز به وقت، انرژی و منابع مالی دارد.

دبیری با اشاره به تلاش دولت برای فراهم سازی امکانات تولید، اظهار کرد: رئیس جمهور به تمامی مشکلات آگاه است، زیرا با طی سلسله مراتبی به جایگاه کنونی رسیده و اکنون در پی این است که روابط بین‌الملل ارتقا یابد، هرچند که برخی موانع در این مسیر وجود دارد.

معاون پارلمانی دولت چهاردهم گفت: رژیم صهیونیستی در پی ایجاد مانع برای فعالیت‌های بین‌المللی دولت است و با بهبود روابط بین‌الملل کشور مشکل دارد و این موضوع را از همان روز ابتدای شروع دولت نشان داد.

وی تاکید کرد: قول می دهیم حمایت همه جانبه از بخش خصوصی داشته باشیم.

دبیری با بیان این‌که هنوز در صادرات به کشورها به موقعیت مدنظر خود نرسیده ایم و حتی با کاهش شدید صادرات کالاهایی چون فرش مواجه هستیم، افزود: از ظرفیت نخبگان برای فناوری‌های جدید و شرکت‌های دانش‌بنیان باید استفاده کرد، زیرا می تواند به تولید و صادرات کمک کند.

لزوم عضویت ایران در پیمان‌های بین‌المللی

معاون دیپلماسی و اقتصادی وزارت امور خارجه گفت: عضویت ایران در پیمان‌های بین‌المللی، ظرفیت بسیار فراوانی برای برقراری ارتباط با اقتصاد کشورهای پیشرفته دنیا دارد.

عبدالرسول مهاجر به نقش وزارت امور خارجه در حل مشکلات اقتصادی تاکید کرد و افزود: مخصوصاً بعد از موضوع برجام انتظارات زیادی از وزارت امور خارجه وجود دارد.

وی به نظارت و پیگیری شخصی دکتر پزشکیان در امور کشوری اشاره کرد و ادامه داد: رئیس جمهور شخصا بخش‌های دولتی و اقتصادی را اداره و نظارت می‌کند که امیدوارم این تلاش و اقدامات منشأ خیر و برکت باشد.

وی راه برون رفت از این وضعیت اقتصادی را توجه به بخش خصوصی دانست و گفت: بدون توجه و اهمیت به بخش خصوصی نمی‌توانیم موفق شویم.

مهاجر با بیان اینکه باید اقتصاد را یک محور برای امنیت و مسائل مهم کشوری بدانیم، افزود: وزارت امورخارجه تلاش‌های بسیاری در راستای حل مشکلات اقتصادی کرده است و در این راستا نیز سفر آقای پزشکیان به نیویورک نقطه عطفی برای حل اختلافات بود.

وی به خباثت‌های رژیم صهیونیستی علیه سیاست خارجی ایران اشاره کرد و افزود: ترور شهید اسماعیل هنیه در تهران بعد از مراسم تحلیف ریاست جمهوری و اختلافات داخلی مشکلات زیادی را در روابط خارجی ایجاد کرده است.

مهاجر با بیان این‌که در زمینه ایجاد تعرفه های کالایی تجربه چندانی نداریم، گفت: همسایه ما کشور ترکیه ۴۷ سند تعرفه‌ای با کشور های خارجی دارد، ولی ما در این زمینه خیلی عقب مانده‌ایم و بخش خصوصی باید با فشار آوردن برای امضای چنین سندهایی،

مسیر را برای رقابت اقتصادی باز کند.

معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه نقش عضویت ایران در پیمان‌های بین‌المللی را بسیار ثمربخش دانست و گفت: پیمان‌های شانگهای، اکو و بریکس ظرفیت بسیار فراوانی برای برقراری ارتباط اقتصاد کشور با اقتصاد کشورهای پیشرفته دنیا دارد.

زمان احیای نقش اقتصادی آذربایجان‌شرقی در اقتصاد ایران فرا رسیده است

استاندار آذربایجان‌شرقی گفت: تعاملات بین دولت و بخش خصوصی با این همایش به پایان نمی‌رسد و هنوز در آغاز راه دولت چهاردهم هستیم تا موفقیت های تجاری تداوم یابد.

بهرام سرمست گفت: در جلسات شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی اعلام کرده ام که اگر در بین تعاملات بخش دولتی و خصوصی این استان مشکلی به وجود آید من قطعاً طرفدار بخش بخش خصوصی هستم.

وی با تاکید بر نقش تعیین‌کننده تبریز و آذربایجان در تحقق اهداف و سیاست‌های توسعه‌ای دولت چهاردهم، توسعه زیرساخت‌های مدرن و گسترش دیپلماسی اقتصادی را از اولویت‌های خود برای این نقش‌آفرینی عنوان کرد و گفت: همراهی و همکاری بخش خصوصی، تضمین‌کننده اجرای صحیح سیاست‌های دولت خواهد بود.

سرمست اظهار داشت: ما با دولت دکتر پزشکیان، در آغاز راهی هستیم که با تلاش و همکاری مشترک، می‌توانیم مسیر توسعه را با موفقیت طی کنیم و آذربایجان که در انتخابات نقش تعیین‌کننده‌ای داشت، می‌تواند نقطه شروع مبارکی برای این مسیر باشد.

وی با تاکید بر اهمیت تاب‌آوری اقتصادی در فرمایشات مقام معظم رهبری، اظهار داشت: تاب‌آوری همواره به عنوان محور اقتصاد مقاومتی مطرح بوده و ملت ایران در برابر تحریم‌های ناجوانمردانه همواره مقاومت کرده و ایستادگی نشان داده است.

استاندار آذربایجان‌شرقی افزود: انعطاف‌پذیری اقتصادی مستلزم فاصله گرفتن از الگوهای قدیمی، کاهش تصدی‌گری دولت و تنوع در صادرات غیرنفتی است. باید در مسیر تغییر ریل اقتصاد به سمت اقتصاد مقاومتی، شجاعانه تغییر نگرش دهیم.

وی، سه محور اصلی برای انعطاف‌پذیری را تشریح کرد و گفت: اولین محور، پذیرش استانداردهای جهانی همچون FATF؛ دوم، اصلاح نظام ارزی و حرکت به سمت تک‌نرخی شدن ارز؛ و سوم، بهره‌برداری از موقعیت جغرافیایی ایران و فعال کردن کریدورهای بین‌المللی است.

سرمست با اشاره به برنامه‌های خود در ایجاد زیرساخت‌های مدرن برای توسعه استان، گفت: از اولین روز مسئولیتم، توجه ویژه‌ای به فعال کردن کریدورهای آزادراهی در استان داشته‌ام تا آذربایجان‌شرقی همچون پلی برای توسعه اقتصادی ایران عمل کند.

وی ادامه داد: برای دست‌یابی به موقعیت ترانزیتی ویژه، باید دیپلماسی اقتصادی را در استان پیاده کنیم و نقش تاریخی آذربایجان را احیا و بازتعریف نماییم.

استاندار آذربایجان‌شرقی با تاکید بر همکاری بخش خصوصی و اتاق بازرگانی تبریز با مدیریت اجرایی استان، گفت: این نقش مهم تنها از دولت برنمی‌آید؛ اتاق بازرگانی تبریز به عنوان قدیمی‌ترین اتاق ایران باید نقش تاریخی و تأثیرگذار خود را ایفا کند.

وی با تاکید بر اینکه نیازمند بازنگری در حوزه دیپلماسی اقتصادی و حرکت به سمت دیپلماسی نوین هستیم، افزود: بسته پیشنهادی‌ای به دولت ارائه خواهیم کرد تا دیپلماسی اقتصادی با همراهی بخش خصوصی پیش رود.

سرمست اضافه کرد: توسعه صادرات غیرنفتی در بازارهای منطقه‌ای و جهانی و توجه به جوانان خلاق و دانش‌بنیان که توانایی تولید محصولات نوین همچون پنل‌های خورشیدی را دارند، از اولویت‌های ماست. پیشنهاد می‌کنم که بودجه‌های مربوط به این حوزه در اختیار شرکت‌های ایرانی و جوانان خلاق قرار گیرد تا توانمندی‌های خود را نشان دهند.

رونق تولید و صادرات، اقتدار کشور را به همراه دارد

نماینده ولی‌فقیه در استان آذربایجان‌شرقی گفت: تولید و صادرات، ارزش افزوده و ثروت برای کشور به ارمغان آورده و در نهایت اقتدار ایران را در عرصه‌های بین‌المللی افزایش می‌دهد.

حجت‌الاسلام مطهری اصل ابراز امیدواری کرد: برپایی همایش ملی صادرات غیر نفتی با داشتن مصوبات غیررسمی بتواند به دور از گفتگوهای صرف، حلال مشکلات و گره گشای مشکلات متعدد حوزه صادرات و واردات باشد.

وی با اشاره به جایگاه کارآفرینی و کار در سفارشات دینی گفت: کاری که نتیجه بخش بوده و سبب افزایش عزت و ثروت ملت شود، همواره در دین اسلام مورد سفارش و توجه بوده است.

نماینده ولی فقیه در استان تصریح کرد: امیدواریم فعالان اقتصادی با توجه به این مهم بتوانند ایران را به جایگاه گذشته خود، به عنوان کشوری با اقتصاد پیش رو در جهان بازگرداند.

استاندار آذربایجان‌شرقی، سه محور اصلی برای انعطاف‌پذیری را تشریح کرد و گفت: اولین محور، پذیرش استانداردهای جهانی همچون FATF؛ دوم، اصلاح نظام ارزی و حرکت به سمت تک‌نرخی شدن ارز؛ و سوم، بهره‌برداری از موقعیت جغرافیایی ایران و فعال کردن کریدورهای بین‌المللی است.

اکبر فتحی: لازم است تا با بازنگری در رویه معمول، دوباره به کشاورزی قراردادی روی بیاوریم و قراردادهایی بین تجار و کشاورزان برای اعلام استانداردهای صادراتی و بایدها برای توسعه صادرات تولید محور منعقد شود.

سالهاست تکلیف صادرات بخش کشاورزی مشخص نیست

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهادکشاورزی، با اشاره به مشکلات ناشی از صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه گفت: سالهاست که تکلیف صادرات بخش کشاورزی مشخص نیست.

اکبر فتحی با بیان اینکه باید مشخص شود، تولیدات ما صادرات محور است یا مازاد محصولات کشاورزی صادر می‌شود، اظهار داشت: تا به امروز ما بیشتر تولید مازاد را صادرات کرده ایم، اما باید این رویکرد تعیین تکلیف شود؛ چراکه نبود حد و مرزهای مشخص در حوزه صادرات سبب صدور بخشنامه های خلق الساعه می شود، به همین منظور اولویت وزارت جهاد کشاورزی در دولت جدید مشخص کردن این مهم است.

وی تصریح کرد: میزان صادرات ابتدای سال به بخش کشاورز اعلام می شود تا با تعیین تکلیف مانع از ایجاد مشکلات معمول برای تولید و صادرات شود.

فتحی با بیان اینکه تراز صادراتی بخش کشاورزی منفی است، افزود: لازم است تسهیلگری در حوزه رفع تعهدات ارزی بخش کشاوزی صورت گیرد.

وی خواستار توجه به حجم واردات در بخش کشاورزی شد و افزود: لازمه توسعه و رونق بخش کشاورزی در حوزه تجارت خارجی همراهی فعالان اقتصادی با این بخش است.

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهادکشاورزی ادامه داد: لازم است تا با بازنگری در رویه معمول، دوباره به کشاورزی قراردادی روی بیاوریم و قراردادهایی بین تجار و کشاورزان برای اعلام استانداردهای صادراتی و بایدها برای توسعه صادرات تولید محور منعقد شود.

لزوم تشکیل دبیرخانه دائمی همکاری اقتصادی با قاره آفریقا

معاون ارتقای کسب و کارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت وزارت صمت، خواستار تقویت تجارت و صادرات غیرنفتی، با حمایت اتاق های بازرگانی در کشورهای هدف و به ویژه قاره آفریقا شد.

محمدصادق قنادزاده با اشاره به سرفصل های راهبردی این سازمان در مقوله صادرات افزود: تسهیل فرایندهای صادرات توسعه، توسعه موافقت‌نامه‌ها و ترویج تولید صادرات محور سه سرفصل راهبردی صادرات است که مورد تاکید رئیس دولت چهاردهم نیز قرار گرفته است.

وی با اشاره به ضرورت تسهیل فرآیندهای صادراتی اضافه کرد: احیای شورای عالی صادرات غیرنفتی مطابق با توسعه صادرات اصل ۳۸ قانون اساسی است که با مشارکت دستگاه های اجرایی عملیاتی می‌شود تا فرماندهی حوزه تجارت کشور عملیاتی شود.

قنادزاده با اشاره به اینکه تجارت با اتحادیه اقتصادی اوراسیا در دستور کار مجلس قرار گرفته است، تاکید کرد: در این خصوص نحوه تجارت با کشور سوریه مورد موافقت قرار گرفته است، همچنین تشکیل دبیرخانه دائمی همکاری اقتصادی با قاره آفریقا بسیار حائز اهمیت است و برای هر یک از دستگاه‌های اجرایی در ستاد تسهیل وظایف مهمی محول شده است.

معاون ارتقای کسب و کارهای بین المللی سازمان توسعه تجارت، اهمیت فعالیت وزارت صمت و وزارت کشاورزی در حوزه تجارت با کشورهای آفریقایی را مورد تاکید قرار داد و متذکر شد: باید اقدامات لازم در خصوص شناسایی ظرفیت های تجاری با قاره آفریقا و ارائه آن به بخش خصوصی انجام گیرد.

قنادزاده با اشاره به اینکه صندوق توسعه ملی نیز در نهادهای مالی آفریقا سرمایه‌گذاری خواهند کرد، خاطرنشان کرد: اتاق‌های مشترک باید به معنای واقعی در دو سطح مشترک به انجام وظیفه بپردازند؛ چراکه ۵۶ مرکز توسعه تجارت ذیل سازمان تجارت در سراسر جهان وجود دارد و می توان با حمایت اتاق‌های بازرگانی در کشورهای هدف و به ویژه قاره آفریقا اقدامات لازم در خصوص تقویت تجارت و صادرات غیرنفتی انجام گیرد.

کنترل ارزی باید تا امروز تسهیل می‌شد

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: کنترل ارزی از سال ۹۷ آغاز شده و تا امروز باید کنترل ارزی به تدریج تسهیل می‌شد، ولی تشدید یافته و موضوع پیچیده‌تر شده است.

رضا علیزاده اظهار کرد: فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان باید مشکلات خود را در اینگونه جلسات بیان کنند و شنیده شوند.

وی ادامه داد: مشکلاتی که در حوزه صادرات و تولید داریم تا حدودی روشن است و همیشه به زبان‌ها و ادبیات متفاوت آن‌ها را مطرح می‌کنیم ولی اراده ای برای حل آن‌ها نیست، می‌ترسیم یا قدرت تصمیم گیری را از دست داده‌ایم.

علیزاده با اشاره به مشکل نرخ واقعی ارز، اظهار کرد: یک صادرکننده یا تولیدکننده، مواد اولیه را با نرخ آزاد از بازار خریده و کالا را تولید و صادر می‌کند اما ارز را با رقم پایین تر بازمی‌گردد. این معادله با چه منطقی قابل قبول است؟

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان این‌که کمیسیون صنایع مجلس، گزارش کارشناسی در این خصوص تهیه کرده است، تاکید کرد: اکنون همه تولیدکنندگان و صادرکنندگان را مجبور می‌کنیم تا کار خلاف انجام دهند. وقتی تصمیمی قابل عملی شدن نیست، یک تولیدکننده مجبور است تا کارت‌های اجاره‌ای پیدا کند.

وی، بیکاری، معیشت خانوارها و درآمد مردم را ازجمله مشکلات اساسی اقتصادی کشور عنوان کرد و افزود: یکی از اساسی ترین راه حل‌های این مشکلات، توسعه صادرات است که باعث می‌شود تراز تجاری کشور اصلاح شده و درآمد کشور و رفاه عمومی افزایش یابد.

علیزاده گفت: مشکلات و راه حل‌های صادرات را می‌دانیم ولی دست بند به دست صادرکننده می‌زنیم و انتظار حل مشکل داریم.

وی با بیان این‌که مجلس در حوزه نظارتی ورود یافته و فشارها را تا زمان حل مشکلات ادامه می‌دهد، گفت: اراده رئیس جمهور بر حل مشکلات است و در مجلس نیز در حوزه قانون گذاری و نظارت اقدام می‌کنیم.

تحریم، در حوزه تجارت دریایی تبعات منفی زیادی داشته است

معاون بازرگانی شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، از رتبه ۱۷ کشتیرانی ایران در دنیا خبر داد و گفت: ما در سال های گذشته اقدامات خوبی در راستای توسعه حمل و نقل دریایی و توسعه زیرساخت‌های دریایی انجام داده‌ایم.

امیر بیات، آمار و ارقام زیرساخت و تجهیزات دریایی کشت آنی را تشریح کرد و افزود: ۱۵۰ کشنده تریلی و جاده‌ای، ۱۰۰ مسطح کانتینربر، ۲۷۳ کانتینر لبه بلند، ۷۳۳ کانتینر مخزن‌دار و در جمع یک هزار و ۵۵۸ دستگاه کانتینر داریم.

وی با بیان اینکه تحریم، در حوزه تجارت دریایی اثرات منفی زیادی داشته است، از ایجاد خط دریایی برای آفریقا و آمریکای جنوبی خبر داد و افزود: آفریقا یک قاره نوین و جدید است و ما برای افزایش تجارت با این قاره، آفریقا را به ۳ قسمت تقسیم کرده‌ایم.

بیات به افزایش پتانسیل و ظرفیت بند چابهار جهت پهلوگیری کشتی های قاره پیما تاکید کرد و افزود: ما علاوه بر بنادر جنوبی کشور در حوزه دریای خزر نیز به بنادر کشور های روسیه و تقریبا به تمام بنادر دریای خزر ارسال محموله داریم.

وجود نرخ ارز ترجیحی و نیمایی، رانت‌آفرین است

استاد دانشگاه تبریز و عضو شورای راهبردی مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز، تورم را مهمترین مسئله اقتصاد ایران دانست.

حسین اصغرپور؛ با بیان این مطلب گفت: عوامل متعددی همچون مخارج دولت، مالیات و ... در کوتاه‌مدت و رشد بیش از اندازه بهینه پول در بلندمدت، منشا اصلی بروز تورم در ایران به شمار می‌روند.

علیزاده با اشاره به مشکل نرخ واقعی ارز، اظهار کرد: یک صادرکننده یا تولیدکننده، مواد اولیه را با نرخ آزاد از بازار خریده و کالا را تولید و صادر می‌کند اما ارز را با رقم پایین تر بازمی‌گردد. این معادله با چه منطقی قابل قبول است؟

وجود نرخ ارز ترجیحی و نیمایی در کنار نرخ ارز آزاد، سبب افزایش تقاضای کارت بازرگانی، به منظور واردات و استفاده از رانت ارزی می‌شود. همچنین احتمال توزیع رانت ارزی یارانه‌ای در واردات کالاهای اساسی در این شرایط بیشتر می‌شود.

وی کاهش قدرت خرید مردم، گسترش فقر و بیکاری، کاهش رشد اقتصادی، کاهش انگیزه نیروی کار و در نتیجه کاهش بهره‌وری، گسترش شکاف طبقاتی، افزایش کسری بودجه دولت، افزایش نرخ ارز، افزایش نرخ بهره و هزینه استفاده از سرمایه، افزایش نرخ دستمزد و تشدید دورهای باطل اقتصادی را از مهمترین پیامدهای تورم عنوان کرد.

استاد تمام اقتصاد پولی دانشگاه تبریز با اشاره به رابطه نرخ ارز و و تورم و اثرات متقابل آن در کشور گفت: در بلند مدت، رشد پول باعث تورم شده و به‌دنبال آن، تورم منجر به رشد نرخ ارز می‌شود. نرخ ارز و تورم همواره رابطه علّی دوطرفه داشته و همدیگر را تقویت می‌کنند. بنابراین ریشه اصلی تورم رشد بیش از اندازه پول است که خود عمدتا ناشی از کسری بودجه دولت است.

وی در ادامه به عوامل موثر در کسری بودجه دولت، از جمله تحریم‌ها و کاهش درآمدهای نفتی و بازرگانی، بهره‌وری پایین در بخش دولتی، یارانه‌های ارزی واردات (ترجیحی و نیمایی)، یارانه انرژی و وجود شرکت‌های زیان‌ده اشاره کرد.

اصغرپور با اشاره به چالش‌های مهم نظام ارزی چند نرخی تشریح کرد: وجود نرخ ارز ترجیحی و نیمایی در کنار نرخ ارز آزاد، سبب افزایش تقاضای کارت بازرگانی، به منظور واردات و استفاده از رانت ارزی می‌شود. همچنین احتمال توزیع رانت ارزی یارانه‌ای در واردات کالاهای اساسی در این شرایط بیشتر می‌شود. محدودیت دسترسی بنگاه‌های اقتصادی واقعی به ارز نیمایی در تامین ارز، سوء استفاده‌های احتمالی از مابه‌التفات نرخ ارز یارانه‌ای و نیمایی با ارز آزاد، کُندی فعالیت‌های تجاری و افزایش نارضایتی‌ها، کسری بودجه دولت و فشار مالیاتی و... از دیگر مشکلات ناشی از چند نرخی بودن ارز به شمار می‌آید.

وی حرکت به سمت نرخ ارز واقعی را مهمترین راه‌حل برون‌رفت از شرایط فعلی دانست و افزود: حذف تدریجی نرخ ارز ترجیحی و نیمایی، همگرایی و وفاق دستگاه‌های اجرایی دولت در بازآفرینی مرکز مبادله ارزی با رویکرد تخصیص ارز واردات با نرخ بازار آزاد و خرید ارز حاصل از صادرات با نرخ اندکی بالاتر از بازار آزاد از عوامل موثر در تحقق این امر هستند.

اصغرپور ادامه داد: حرکت به سمت نرخ ارز واقعی باعث کاهش کسری بودجه دولت و کنترل رشد نقدینگی شود. همچنین قدرت رقابتی کالاهای داخلی در مقابل کالاهای خارجی تقویت شده و در نتیجه واردات کاهش و تولید داخل افزایش یابد. توان دولت از محل آزادسازی ارز افزایش یافته و توان پرداخت یارانه و پوشش‌های حمایتی دولت از اقشار آسیب پذیر بیشتر شود. از سویی رانت‌جویی را کاهش داده و فعالیت‌های حقیقی را تقویت می‌کند.

وی در ادامه به نقش استخر ارزی در اقتصاد اشاره کرد و افزود: اهمیت استخر ارزی در اقتصاد مهمتر از کنترل نرخ ارز است. تقویت ورودی و تضعیف خروجی استخر ارزی، مهمترین توصیه سیاستی است و برای این منظور لازم است، در کوتاه مدت یارانه‌های ارزی واردات شفاف‌سازی و کنترل شود، ظرفیت‌های صادراتی جدید مانند کشورهای آفریقایی، شناسایی و مراکز تجاری توسط بخش خصوصی ایجاد شود.

اصغرپور، بهبود دیپلماسی اقتصادی و روابط خارجی، تلاش برای رفع تحریم‌ها، عضویت در پیمان FATF به منظور تسهیل جریان مالی، تقویت حساب سرمایه از طریق افزایش سرمایه اجتماعی، گسترش امنیت سرمایه‌گذاری و ارتقای کیفیت نهادی، کنترل خروج سرمایه از طریق ارتقای کیفیت نهادی و حکمرانی، افزایش سرمایه اجتماعی، گسترش امنیت سرمایه‌گذاران و برقراری ثبات اقتصادی و ارتقای کیفیت نهادی را مهمترین بسترهای لازم برای توسعه صادرات و تقویت جریان ارزی عنوان کرد.

وی برقراری انضباط مالی را از دیگر عوامل موثر در توسعه صادرات دانست و یادآور شد: شواهد تجربی دلالت بر این دارد که سیاست‌های پولی، تحت تاثیر سیاست‌های مالی قرار دارد. بنابراین انضباط مالی و نیز انضباط پولی اصلی‌ترین و مهمترین اقدام ضروری برای اصلاح اقتصادی است.

با رونمایی از دو سند مهم تاریخی همزمان با ۲۸مین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی در تبریز؛

تاریخ اطاق تجارت تبریز به ۱۶۶ سال قبل بازگشت

همزمان با بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی در تبریز، از دو سند مهم تاریخی رونمایی حوزه تجارت در تبریز رونمایی شد و اطاق تجارت تبریز با این دو سند معتبر دارای ۱۶۶ سال سابقه است.

در بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی در تبریز، با حضور عبدالناصر همتی؛ وزیر اقتصاد و امور دارایی، شهرام دبیری؛ معاون پارلمانی رئیس جمهور، صمد حسن‌زاده؛ رئیس اتاق بازرگانی ایران، بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان‌شرقی، یونس ژائله رئیس اتاق بازرگانی تبریز و جواد دباغ صادقی‌پور؛ مدیرکل پست استان آذربایجان‌شرقی دو تمبر «دیوانخانه و مجلس تجارتی تبریز» و اطاق تجارت و صنایع تبریز» ابطال شد.

همچنین با حضور این مقامات و ۱۱۰۰ نفر از فعالان اقتصادی، مدیران ارشد کشوری، اعضای هیئت نمایندگان اتاق های بازرگانی سراسر کشور و اهالی رسانه از دو سند تاریخی که ثابت می‌کند در سال ۱۲۳۷ خورشیدی «دیوانخانه و مجلس تجارتی تبریز» و در سال ۱۲۸۹ خورشیدی «اطاق تجارت و صنایع تبریز» در تبریز وجود داشته، رونمایی شد. بر اساس این اسناد، پیشینه اتاق تجارت تبریز به ۱۶۶ سال پیش بازمی‌گردد.

صادرکنندگان نمونه ملی و استانی تجلیل شدند

همزمان با بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی در تبریز، از صادرکنندگان نمونه ملی در سال ۱۴۰۳ با اهدای مدال و لوح تقدیر، صادرکنندگان برگزیده و ممتاز استانی در سال ۱۴۰۲ با اهدای تندیس و لوح تقدیر و صادرکنندگان شایسته تقدیر استانی در سال ۱۴۰۲ با اهدای لوحی تجلیل شد.
اسامی واحدهای نمونه ملی و استانی به شرح زیر است.

صادرکننده مدال‌آور کشوری در سال ۱۴۰۳

- ✓ مصطفی وحیدزاده؛ شرکت تراکتورسازی ایران

صادرکنندگان نمونه ملی در سال ۱۴۰۳

- ✓ رسول بیوک؛ شرکت داداش برادر-آیدین
- ✓ حسن قالیچه‌باف وثوقی؛ شرکت ایلکین
- ✓ یعقوب محبوبیان؛ شرکت سهند جام تبریز
- ✓ شهریار ابراهیمی؛ شرکت ارس تارلا امین

صادرکنندگان ممتاز استانی در سال ۱۴۰۲

- ✓ امید اسمعیل ظفر؛ مجتمع فولاد ظفر بناب
- ✓ یعقوب محبوبیان؛ شرکت سهند جام تبریز
- ✓ سیدنوراله میر اشرفی؛ شرکت پتروشیمی تبریز

صادرکنندگان برگزیده استانی در سال ۱۴۰۲

- ✓ مجتمع فولاد آذرآبادگان ارس - مسعود محرمی
- ✓ فولاد جاوید بناب- فرهاد اللهقلی‌زاده یاری بناب
- ✓ آذرپاک خزر تهران- ابوالفضل کاظمی‌نژاد
- ✓ تولیدی صنعتی آیسان خزر- صمد صفایی کجابادی
- ✓ صنایع غذایی حام - احمد سلیمان‌زاده بلویردی
- ✓ تولیدی شیرین وطن- جلیل وطن دوست
- ✓ بستنی اطمینان آذرگل- صمد روحی بلویردی
- ✓ تولیدی نخل سبز صبحی- محمد صبح‌راست
- ✓ ایلکین- حسن قالیچه‌باف وثوقی
- ✓ پالایش نگین سیاه آذربایجان- علی‌رضا ولی‌زاده سرابی
- ✓ ارس تارلا امین- محمود ابراهیمی
- ✓ ریخته‌گری تراکتورسازی ایران- بابک ضیغمی
- ✓ تولیدی سیم و کابل تبریز (سیمکات)- عبداله قاری‌زاده
- ✓ کلرپارس- مرتضی اعیانی
- ✓ چاپ تبریز پاک آذربایجان- محمود سلیمان‌زاده بلویردی
- ✓ گلسان کیسه آذربایجان- سید هادی لادی سیدیان
- ✓ آکپا ایران کیش- غلامرضا حکیمی

صادرکنندگان شایسته تقدیر استانی در سال ۱۴۰۲

- ✓ شرکت فولاد ناب تبریز- کریم رحیمی
- ✓ شرکت فولاد مهر سهند- عبدالحسین محجل امامی
- ✓ شرکت فولاد ماهان تبریز- یعقوب دلال قدیم
- ✓ شرکت صنایع شیشه آذر- احد محبوبیان
- ✓ شرکت آذرفولاد امین- حسین حضرتی

مراسم تجلیل از صادرکنندگان نمونه ملی و استانی

مراسم تجلیل از صادرکنندگان نمونه ملی و استانی

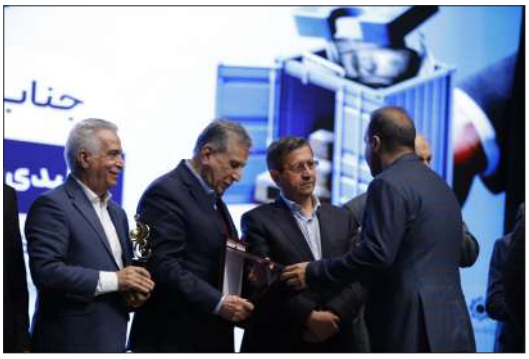

گزارش نمایشگاه‌ها و رویدادهای مهم اتاق

در مراسم گرامیداشت
روز ملی صنعت و معدن در تبریز مطرح شد؛

آذربایجان شرقی، پایتخت اقتصادی کشور

گزارش: ساناز شهابی
عکس: مینا نوعی

مراسم گرامیداشت روز ملی صنعت و معدن، با حضور معاون پارلمانی رئیس جمهور، وزیر جهاد کشاورزی، قائم مقام وزیر صمت در امور بازرگانی، رئیس اتاق بازرگانی ایران، رئیس خانه صمت ایران، رئیس خانه صمت استان، هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، سرپرست اداره کل صمت استان آذربایجان‌شرقی و فعالان اقتصادی در مرکز همایش‌های بین‌المللی خاوران تبریز برگزار شد.

اهتمام دولت بر استفاده حداکثری از ظرفیت بخش خصوصی

غلامرضا نوری قزلجه، وزیر جهاد کشاورزی در این مراسم با اشاره به توان بالای بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی گفت: دولت فعلی علاوه بر اینکه بنا را بر وفاق ملی در حوزه سیاسی و اجرایی دارد، مصمم است از تمام ظرفیت های قانونی برای به‌کارگیری حداکثری ظرفیت بخش خصوصی استفاده کند.

وی تاکید کرد: در تلاش هستیم تا آذربایجان‌شرقی را به عظمت، شکوه و جایگاه قبلی خود بازگردانیم و این ممکن نیست، مگر با همراهی بخش خصوصی.

نوری ادامه داد: من معتقدم اگر دولت بتواند موانع موجود را برطرف کند، بخش خصوصی می تواند مسیر توسعه را طی کند.

سیاست اصلی وزارت صمت، تفویض اختیار به خانه‌های صمت است

محمدصادق مفتح، قائم مقام وزیر صمت در امور بازرگانی در ابتدای این مراسم گفت: آذربایجان‌شرقی به عنوان یکی از بزرگترین قطب‌های تولید کشور محسوب می شود و به حق باید از آن به عنوان پایتخت اقتصادی کشور نام برد.

وی ضمن قدردانی از تلاش صنعتگران و فعالان اقتصادی آذربایجان‌شرقی در توسعه اقتصادی کشور، خواستار تشکیل دبیرخانه مشترک با حضور نمایندگان بخش خصوصی و دولتی در تمامی استان ها شد تا از این طریق مسائل حل شود.

مفتح با بیان اینکه سیاست اصلی وزارت صمت، تفویض اختیار به خانه های صمت است، گفت: این اقدام هم به نفع دولت است و هم بخش خصوصی.

وی تصریح کرد: فعالان اقتصادی، بهترین، صادق‌ترین و موثرترین مشاوران هستند و می‌توانند در کنار مدیران ارشد استانی در راستای توسعه کشور حرکت کنند.

بخش خصوصی در تمام دوران در خدمت کشور بوده است

صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی ایران گفت: آذربایجان‌شرقی قطب بزرگ تولید کشور محسوب می شود و در تمامی دوران تاریخی توانسته است به شایستگی به ملت و کشور خود خدمت کند.

وی با بیان این مطلب، خواستار توجه و حمایت های ویژه دولت از بخش خصوصی برای رسیدن به جایگاه واقعی خود شد، به خصوص در این شرایط سخت که فعالان اقتصادی، با ایجاد اشتغال و ثروت و ایجاد امنیت، توانسته اند در اقتصاد کشور تاثیرگذار باشند.

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با بیان اینکه رفع تعهدات ارزی، در حال حاضر فعالان اقتصادی و به خصوص صادرکنندگان را با مشکلات اساسی مواجه کرده است، از دولت خواست تا با انجام تمهیدات لازم این چالش بزرگ را رفع کند.

حسن‌زاده گفت: سیاست انقباضی دولت، باعث عدم تزریق نقدینگی به واحدهای تولیدی شده است.

دولت به تشکل ها اعتماد کند

عبدالوهاب سهل‌آبادی، رئیس خانه صمت ایران در این مراسم گفت: بدنه بزرگ دولت باعث می‌شود تا دسترنج بخش خصوصی از بین برود.

وی با انتقاد از عدم اعتماد دولت به تشکل‌ها گفت: دولت باید به بخش خصوصی اعتماد کرده و با تفویض اختیار، علاوه بر کوچک کردن بدنه خود، فرایند انجام امور را تسهیل و تسریع کند.

سهل‌آبادی با تاکید بر اینکه خانه صمت، امروز یکی از تاثیرگذارترین تشکل‌های کشوری است، افزود: اولین خانه صمت کشور در آذربایجان شرقی شروع به کار کرده است و این افتخار بزرگی برای این استان است.

وی در ادامه گفت: کارگران ما با مشکلات متعددی مواجه هستند و ما امیدواریم دولت به صورت جدی به امورات این قشر عظیم و زحمت‌کش رسیدگی کند.

◀ لزوم اهتمام دولت به تفویض اختیارات به بخش خصوصی

مهدی امینی؛ رئیس خانه صمت استان آذربایجان‌شرقی در این مراسم با تاکید بر اهمیت نقش بخش خصوصی در توسعه استان گفت: براساس اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت باید با تکیه بر اصل خصوصی‌سازی، بدنه خود را کوچک کند.

وی ضمن ابراز خرسندی از تفویض اختیار به خانه صمت آذربایجان‌شرقی، این اقدام را گامی مثبت و موثری دانست.

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، ابراز امیدواری کرد: تفویض اختیار باید در سایر خانه‌های صمت نیز صورت بگیرد، چرا که بسیاری از مسائل در خود استان ها قابل حل است و نیازی نیست مدیران استانی برای انجام برخی امور، پشت درهای بسته ادارات پایتخت بمانند.

امینی در پایان از عدم پرداخت تسهیلات توسط بانک ها به واحدهای تولیدی کوچک و متوسط استانی ابراز نارضایتی کرد و

خواستار حل این مشکل شد.

◀ تبلور قدرت بخش خصوصی در تولید ناخالص داخلی استان

عبدالحمید سرتیپی، سرپرست وقت اداره کل صمت استان آذربایجان‌شرقی در این نشست گفت: آذربایجان‌شرقی قطب تولید کشور محسوب می شود و خروجی مثبت اقدامات بخش خصوصی استان در تولید ناخالص داخلی استان تبلور یافته است.

وی ابراز امیدواری کرد: با فعالیت پرشور بخش خصوصی، همچنان شاهد توسعه استان در تمامی زمینه‌ها باشیم.

◀ امید به رفع مشکلات در سایه وفاق ملی

رضا علیزاده، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، در این مراسم گفت: ما سال‌ها واژه "ناترازی" را در تمام بخش ها و حوزه ها شنیده ایم، ناترازی انرژی، ناترازی اعتبارات، ناترازی تجاری، ناترازی تصمیمات و...، با این حال امیدواریم در سایه دولت وفاق ملی مشکلات یکی پس از دیگری حل شود.

وی گفت: بسیاری از صنعتگران ما به دلیل ناترازی در حوزه انرژی، متضرر شده اند، همچنین سیاست‌های غلط بانک مرکزی در خصوص ارز باعث بروز مشکلات متعددی برای فعالان اقتصادی شده است.

وی با اشاره به ارتباط و تعامل خوب با اتاق بازرگانی تبریز و سایر تشکل های استان ابراز امیدواری کرد، با اعمال نظرات و پیشنهادات بخش خصوصی، توسط دولت پزشکیان، هر سال بتوانیم خبر خوشی در رابطه با حل یکی از مشکلات صنایع بدهیم.

در پایان این مراسم واحدهای نمونه استانی به شرح زیر معرفی و تجلیل شدند:

پیشکسوت نمونه صنعت ۱۴۰۳

شرکت سوت ایچ، خلیل قلی پور خلیلی
شرکت آذر فولاد امین، محمود ابراهیمی
بهفام پودر بناب، ابراهیم خلیل کامرانی
حاج یحیی عمران هاشمی، حاج یحیی عمرانی هاشمی

پیشکسوت نمونه معدن ۱۴۰۳

آراز گویای، علی یادگاری

واحدهای منتخب ملی و استانی ۱۴۰۳

ایفا صنعت غرب، یاشار ناظرعدل
مهر اصل، سید امیرسیاوش مقیمی اصل
چرم خاوران، مسعود بنابیان
آذر فولاد امین، حسین حضرتی
فولاد ماهان تبریز، یعقوب دلال سیاره قدیم
سیمان صوفیان، محمد ارشد
پارس ساختار، جلیل نواده اباذر
شیر پاستوریزه پگاه، سید جلال هاتف
مارپیچ پرشین تبریز، صادق دولتی

طرح نمونه ۱۴۰۴

مجتمع فولاد صائب تبریز، حیدرعلی مردم خواه
ایدم، روح اله زینالی
فولاد امیر آذربایجان، علی حضرتی

واحدهای تحقیق و توسعه ۱۴۰۳

آذرنان نظری، حبیب نظری
شرکت موتوژن، هادی عبادی

معدن ۱۴۰۳

مجتمع مس سونگون، محمد جعفر عظمایی

خدمات فنی مهندسی ۱۴۰۳

شرکت بازرسی بین المللی آذرستاویز، باقر نبی زاده
سایتال ایش ۲۱۰ ، سیامک نیرومندی

جوان کارآفرین ۱۴۰۳

شرکت تعاونی ۲۴۸ فناوری تایماز فولاد، مسعود نیک تبار
حوله تن پاک، سید بهزاد صفوی
اطمینان خودرو، بهراد اطمینان
سوت ایچ، ساسان قلی‌پور خلیلی

واحدهای نمونه ۱۴۰۳

سهند فراز تبریز، خسرو زارعی آکین آباد
صنایع صبح پارلار آسیا، جعفر صبحی قشلاقی
تولیدی سیم و کابل تبریز –سیمکات، عبداله قاری زاده
داروسازی شهید قاضی، سعید باسمنجی
پلاستیک فیلم فدک تبریز، محمدرضا برنجیان
خسرو نیکوپلاست آتاپایپ، محمد فرجی خسروشاهی
شهریار چرم تبریز یکتا، موسی باستانیان شاهگلی
صنایع ایمن فراز ارک، اصغر قصاب زاده
پایور صنعت تبریز، اکبر بنا معتقد
ویستا الکتریک رایکا، رضا عباسی
دومان شیمی تبریز، عبدالرضا خانکشی زاده
شیرین وطن، خلیل وطن دوست
بیسکوئیت حام، احمد سلیمان زاده بلویردی
پالایش ایمن راه، رضا رزمی
ایزوگام شهرگام عایق، امیر جعفری
پتروشیمی تبریز، سید نوراله میر اشرفی
پروفیل گستر فولاد ظفر، فریدون اسماعیل ظفر
نوردکاران فولادغرب، محمدرضا حسن پور سردرود
گسترش فولاد فجر آذربایجان، علی منافلویان
صنایع خاک چینی ایران، علی بیات ماکو
شیر پاستوریزه پگاه تبریز، سید جلال هاتف
دونار خزر، محمدرضا باقری
سینور پویا، یوسف حاجی زاده
ماشین سازی آراکس، محمد مقدم شیبای
فراخودروی آذرپاد، سعید رجب زاده
ویرا ایمن آذر، مهدی محجل امامی

گفتنی است، در این مراسم اتاق بازرگانی تبریز از تلاش‌های اکبر فتحی معاون وزیر جهادکشاورزی در طول ریاست بر سازمان جهادکشاورزی استان و جبار علی ذاکری، مدیرعامل شرکت راه‌آهن کشور در طول معاونت عمرانی استاندار تقدیر به‌عمل آورد.

گزارش اختصاصی اتاق تبریز از بیست و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی قطعات خودروی تبریز؛

صنعت قطعه‌سازی آذربایجان زمین‌گیر شده است

گزارش: شهرام صادق‌زاده
عکس: مینا نوعی

تبریز به‌عنوان یکی از شهرهای مهم نمایشگاهی کشور از ۴ الی ۷ مهر ماه ۱۴۰۳ میزبان بیست و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی قطعات یدکی خودرو ایران تبریز موسوم به Expo Auto Parts بود که پس از ۴ روز فعالیت به کار خود پایان داد.

در این نمایشگاه تخصصی که بیش از ۲۰۰ شرکت از استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، تهران، خراسان، اصفهان، مازندران، گیلان، اردبیل، مرکزی، البرز و قزوین و نیز کشورهای آلمان، چین، ترکیه، روسیه، ژاپن، ایتالیا و اسپانیا در قالب نمایندگی حضور داشتند، انواع قطعات خودرو، تجهیزات تعمیرگاهی و دیاگ، لنت ترمز، انواع فیلتر، روغن موتور و گیربکس، بلبرینگ، قطعات جلوبندی، قطعات فلزی بدنه خودرو، قطعات سیستم تعلیق خودرو، فورج، انواع تسمه، اگزوز، دیسک صفحه و کلاچ و محصولات فولادی در معرض بازدید علاقه‌مندان و متخصصان این صنعت قرار گرفته بود.

ایجاد بستری مناسب برای معرفی آخرین دستاوردها و فناوری‌های صنعت قطعات خودرو، ایجاد فرصت های تجاری جدید، تقویت ارتباطات بین تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف‌کنندگان و همچنین ارتقای دانش فنی فعالان این حوزه از جمله اهداف اصلی برگزاری این نمایشگاه تخصصی بود.

برخی از تولیدکنندگان قطعات یدکی خودرو در این نمایشگاه اعتقاد داشتند مشکل سرمایه در گردش، کاهش قدرت خرید مردم، نبود ثبات در قیمت مواد اولیه، تامین نشدن مواد اولیه و مشکلات مربوط به تسهیلات بانکی عمده چالش‌های قطعه‌سازان آذربایجان‌شرقی است و گویا صدای آنها به پایتخت نمی‌رسد.

◀ فرسودگی ماشین‌آلات درد مشترک تمام قطعه‌سازان منطقه آذربایجان است

محمودی یکی از قطعه‌سازان آذربایجان‌شرقی گفت: قطعه‌سازان آذربایجان‌شرقی با احساس وظیفه و مسئولیت خود به خاطر مردم و توسعه صنعت و اقتصاد دیار آذربایجان و کشور بدون توقع تلاش می‌کنند، لذا وقت آن رسیده تا مسئولان و متولیان این صنعت نیز بیش از پیش به فکر مردم و به تبع آن، تولیدکنندگان بخش خصوصی باشند.

وی با اشاره به اینکه تولیدات قطعه‌سازی به شرکت‌های مادرِ خودروسازی داده می‌شود، گفت: یکی از دستگاه‌های مهم کارخانه که تمام زنجیره تولید شرکت به این دستگاه بستگی دارد از مدتی پیش دچار ایراد فنی شده بود، با وجود درخواست‌ها و مکاتبات فراوان نتوانستیم ارز مورد نیاز خود را تهیه کنیم، لذا با این وضعیت نمی‌توان به تولید پرداخت.

محمودی افزود: روزگاری، دریایی از صنعت در آذربایجان‌شرقی پایه‌ریزی شده بود و صنعت قطعه‌سازی این استان در گذشته ایام بسیار باشکوهی داشت، اما متأسفانه امروزه مسئله فرسودگی ماشین‌آلات تولید قطعات یدکی خودرویی مشکل‌ساز شده است.

وی اضافه کرد: هر شرکت صنعتی همانند یک شهر باعظمت، اقتصاد دیار آذربایجان را متحول کرده و در بسیاری از بخش‌های مرتبط صنعتی در سطح کشور پیشران هستیم، به شرطی که این صنعت مورد حمایت جدی قرار گیرد.

محمودی با اشاره به اینکه فرسودگی ماشین‌آلات، بهره‌وری تولید را پایین آورده و هزینه‌های تولید افزایش می‌دهد تاکید کرد: تجهیز کارخانه‌ها به ماشین‌آلات به‌روز و پیشرفته، مستلزم اعطای تسهیلات ویژه‌ای است که در این زمینه تنها می‌توانیم دستگاه‌های دست دوم را وارد کنیم.

وی با ذکر این نکته که درد تمام قطعه‌سازان منطقه آذربایجان یکسان است، یادآور شد: دولت برای رفع موانع و تعیین تکلیف وضعیت قطعه‌سازان این استان صنعتی باید یک اقدام جدی و عملی انجام دهد، زیرا با شعار، تولید توسعه نمی‌یابد و ضرورت دارد تا ملزومات آن نیز توسعه یابد.

◀ با نرخ بهره بانکی ۲۳ درصد امکان به‌روز رسانی صنعت قطعه‌سازی ممکن نیست

رئیس هیئت مدیره انجمن ماشین‌سازان و قطعه‌سازان خودرو آذربایجان‌شرقی که در آستانه ۳۰ سالگی فعالیت خود قرار داشته و قدیمی‌ترین انجمن کارفرمایی حوزه قطعات خودرو در کل کشور است، به بیان واقعیت‌های این صنعت پرداخت.

بهراد فرشاد گفت: از سال ۱۳۷۲ که صنعت قطعه‌سازی پس از تصویب لایحه خودرو روند رو به افزایش و پیشرفتی را دنبال کرد. صنعت قطعه‌سازی در آذربایجان‌شرقی به‌دلیل وجود کارخانجات عظیم تراکتورسازی، ماشین‌سازی و واحدهای صنعتی منطقه صنعتی غرب تبریز، دانشگاه‌های تبریز، آزاد و صنعتی سهند، یک پشتوانه علمی و تجربی بزرگ را یدک کشید و به سبب این پشتوانه‌ها توانست در صنعت قطعه‌سازی حرفی برای گفتن داشته باشد.

وی افزود: اما به مرور زمان و به‌دلیل مسائل فرهنگی و حتی مدیریتی، آنچنان که باید و شاید نتوانست جایگاه خود را در

صنعت قطعه‌سازی کشور حفظ کند و دچار افول اندکی در طی این بازه زمانی برای صنعت مهم قطعه‌سازی آذربایجان‌شرقی اتفاق افتاد.

فرشاد اضافه کرد: در حقیقت، نیازمند حصول اطمینان برای سرمایه‌گذاری در صنعت قطعه‌سازی هستیم تا بتوانیم نقدینگی را به این صنعت سوق داده و آذربایجان‌شرقی را به سبب پتانسیل‌های علمی و تجربی فراوان، به یک روند نوآوری و فناوری نوین هدایت کنیم.

این فعال حوزه صنعت منطقه آذربایجان با اشاره به اینکه در چند سال اخیر در بازدید از نمایشگاه‌های بین‌المللی قطعات خودروی سراسر جهان دریافته‌ایم که تکنولوژی با سرعت بسیار بالا در حال رشد و پیشرفت است، متذکر شد: وضعیت موجود جهانی، ما را به انتقال فناوری وادار می‌کند.

وی تاکید کرد: انجمن قطعه‌سازان آذربایجان‌شرقی با انستیتو تکنولوژی وین - آی.تی اتریش قرارداد همکاری و انتقال فناوری داشت که متاسفانه به‌دلیل مسائل تحریم‌ها علیه ایران، این روند حرکت کُندی را در پیش گرفته است.

فرشاد اذعان کرد: به نظر می‌رسد سرمایه گذاری و نوسازی خطوط تولید صنعت قطعه‌سازی خودرو در این استان یکی از اساسی‌ترین مسائل در روند پیشرفت

نرخ بانکی در صنعت قطعه‌سازی در استانداردهای بین‌المللی بین ۵ الی ۱۰ درصد است، اما با نرخ بهره بانکی ۲۳ درصد امکان به‌روزآوری و انتقال تکنولوژی برای این صنعت با سیستم بانکی فعلی عملاً امکان‌پذیر نیست.

و انتقال فناوری صنعت قطعه‌سازی است که باید انجام گیرد؛ چرا که نرخ بانکی در صنعت قطعه‌سازی در استانداردهای بین‌المللی بین ۵ الی ۱۰ درصد است، اما با نرخ بهره بانکی ۲۳ درصد امکان به‌روزآوری و انتقال تکنولوژی برای این صنعت با سیستم بانکی فعلی عملاً امکان‌پذیر نیست.

وی با اشاره به اینکه دولت، مجموعه‌های بانکی و بازار سرمایه باید برای حفظ و پیشرفت و به‌روزآوری این صنعت دست به کار شوند، گفت: اگر اقدامات مؤثری در این زمینه صورت نگیرد، این صنعت مهم آذربایجان با مشکلات فراگیری مواجه خواهد شد.

فرشاد افزود: در حال حاضر ما با شرکت‌های خودروسازی و تراکتورسازی به همکاری پرداخته و با تامین قطعات خط تولید و حتی قطعاتی که از خرید خارجی بی‌نیازشان می‌کند؛ فعالیت داریم، اما به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات و عدم پرداخت به‌موقعِ خودروسازان به واحدهای تامین‌کننده قطعات، امکان به‌روزآوری قطعه‌سازان وجود ندارد.

وی اظهار کرد: وقتی خطوط تولید فرسوده می‌شوند، متاسفانه در قیمت تمام شده و کیفیت قطعات تاثیر می‌گذارد و در نهایت، رقابت‌پذیری واحدهای تولید قطعات خودرو از دست می‌رود که باید چاره‌ای برای آن اندیشیده شود.

قطعه‌سازان آذربایجان‌شرقی از حیث فرسودگی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات تولید قطعات خودرو بسیار رنج می برند، در حالی که زنجیره تولید قطعات باکیفیت و مرغوب در این استان وجود دارد اما عدم بهره‌مندی فعالان این صنعت از حمایت‌های دولتی باعث شده تا در سال‌های اخیر پیشرفت و توفیق چندانی در تولیدات قطعه‌سازی حاصل نشود.

عدم حمایت از این صنعت موجب راندمان پایین قطعه سازان شده است

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به اینکه نمایشگاه قطعات خودروی تبریز پس از نمایشگاه تهران به عنوان بزرگترین رویداد تخصصی صنعت قطعه‌سازی شناخته می شود، گفت: این رویداد صنعتی نقش بسزایی در توسعه و ارتقای صنعت خودروی کشور ایفا می‌کند؛ زیرا وجود صنایع مادر در آذربایجان‌شرقی ظرفیت بزرگی برای این استان محسوب می‌شود.

یونس اکبرپور پایدار افزود: این نمایشگاه با گردهم آوردن فعالان صنعت قطعه‌سازی آذربایجان‌شرقی و سایر استان‌های فعال در این حوزه، زمینه را برای تبادل دانش فنی، معرفی محصولات جدید و ایجاد فرصت‌های تجاری فراهم کرده است و به‌طور حتم باید به افزایش دانش فنی تولیدکنندگان کمک کند.

وی اضافه کرد: حقیقت این است که قطعه‌سازان آذربایجان‌شرقی از حیث فرسودگی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات تولید قطعات خودرو بسیار رنج می برند، در حالی که زنجیره تولید قطعات باکیفیت و مرغوب در این استان وجود دارد اما عدم بهره‌مندی فعالان این صنعت از حمایت‌های دولتی باعث شده تا در سال‌های اخیر پیشرفت و توفیق چندانی در تولیدات قطعه‌سازی حاصل نشود.

رئیس کمیته خودروی اتاق بازرگانی ایران تاکید کرد: آذربایجان‌شرقی به سبب بهره‌مندی از پتانسیل‌های صنعت خودروسازی و قطعه‌سازی، این امتیاز را در اختیار دارد تا متعهدانه به تولید قطعات مورد نیاز صنعت خودروسازی کشور اقدام کند، اما متاسفانه عدم حمایت متولیان امر از این صنعت موجب راندمان پایین قطعه‌سازانی شده است که نظیر آنها در سطح کشور وجود ندارد.

صنعت قطعه سازی آذربایجان‌شرقی به تجویز نسخه درمان عاجل نیاز دارد

صنعت قطعه‌سازی در استان آذربایجان‌شرقی به‌عنوان یکی از صنایع پایین‌دستی خودروسازی، تحت تاثیر وضعیت خاص و پیچیده بازار خودرویی کشور و نیز تحریم‌های خارجی، حال و روز خوشی نداشته و نیاز به تجویز نسخه درمان از طریق حمایت های دولتی دارد.

علیرغم اینکه آذربایجان‌شرقی قطب اول قطعه‌سازی و قطب سوم خودروسازی در سطح کشور از نظر کیفیت است، اما صنعت قطعه‌سازی آذربایجان متاثر از مشکلات پیش آمده‌ی اقتصادی و مالی در چند سال گذشته با مشکلات بسیار اساسی مواجه شده که زنگ خطر را برای بقای آن به صدا درآورده است.

کارشناسان و فعالان صنعت قطعه‌سازی آذربایجان‌شرقی می‌گویند انباشت مطالبات، فرسودگی و حتی از رده خارج شدن ماشین‌آلات تولید، به‌دلیل دشواری واردات آنها، مشکلات صادرات و عدم وصول ارز حاصل از آن از جمله چالش‌های بنیادین پیشِ روی این صنعت قدیمی و مهم دیار آذربایجان است که دولت‌های اخیر نتوانسته‌اند یاری‌گر فعالان این صنعت باشند.

در نهایت، تولیدات قطعه‌سازی آذربایجان‌شرقی به علت کیفیت و قیمت مناسب، قابلیت رقابت‌پذیری در بازارهای بین‌المللی را دارد، به طوری که گویا موسسات اروپایی قطعات ریخته‌گری شده خودرو در تبریز را قبول دارند، اما در داخل کشور بهایی به این صنعت داده نمی‌شود.

مراسم بزرگداشت دکتر سید محمد حسین مبین در اتاق بازرگانی تبریز

چراغی برای آشتی محرومان با جامعه

گزارش: فرانک نوروزی
عکس: بهزاد عزیزپور

مراسم بزرگداشت دکتر سید محمد حسین مبین، پدر جذامیان ایران، به‌مناسبت نهمین سالگرد درگذشت وی، با حضور خانواده و دوستداران او در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

یونس اکبرپور پایدار؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز در ابتدای این نشست گفت: دکتر مبین، نمونه انسانی والا و پزشکی متعهد بود که با همتی وصف‌ناشدنی، خود را وقف درمان بیماران جذامی کرد و در آن دوران سخت که جذام به‌ویژه در مناطق آذربایجان گسترش زیادی یافته بود، با تمام وجود در خدمت کسانی بود که جامعه آنها را نادیده می‌گرفت.

وی ادامه داد: او نه‌تنها در انجمن حمایت از جذامیان، بلکه در سایر مجامع خیریه همچون کمیته امداد امام خمینی، انجمن خیریه نوبر تبریز، و مؤسسه حمایت از مستمندان فعالیت داشت. دکتر مبین با روحیه‌ای انسانی و دغدغه‌ای عمیق نسبت به مشکلات هموطنان، همواره در کنار نیازمندان ایستاد و برای بهبود زندگی آنها تلاش کرد.

پایدار تاکید کرد: همه ما وظیفه داریم که راه او را ادامه دهیم و با الهام از فداکاری‌ها و تلاش‌های او، در خدمت به جامعه و نیازمندان گام برداریم. دکتر محمدحسین مبین نمونه بارزی از پزشکی بود که نه‌تنها به درمان جسم بیماران می‌پرداخت، بلکه با مهربانی و دلسوزی، به قلب‌ها و روح‌های آنان نیز آرامش می‌بخشید.

وی در پایان گفت: برگزاری چنین مراسمی برای شناساندن افراد بزرگ و گنجینه‌های جامعه ما بسیار ضروری است. ما باید قدر بزرگان و گذشتگان خود را بدانیم، چرا که هر آنچه داریم از آنان به ما رسیده است.

علی حامد ایمان، مدیر مسئول مجله «غروب»، در این نشست با طرح این موضوع که چگونه انسان‌ها می‌توانند پس از مرگ همچنان در قلب جامعه باقی بمانند، گفت: دکتر مبین نمونه انسانی است که نه‌تنها در طول حیات خود به انسان‌ها خدمت کرد، بلکه نامش همچنان زنده است. او با درمان و کمک به بیماران جذامی، جایگاه ویژه‌ای در قلب مردم پیدا کرد. اما فراتر از این، دکتر مبین از طریق ادبیات و اشعار خود توانست با مردم ارتباط برقرار کند و دیدگاه‌های آنها را نسبت به جذامیان تغییر دهد. او توانست انسان‌های جذامی را به انسان‌های عادی نزدیک کند و این دستاورد، هم از توان پزشکی او و هم از روح نورانی و انسانی‌اش نشأت می‌گیرد.

ایمان ادامه داد: اگرچه او شاعر حرفه‌ای نبود، اما اشعارش تصورات جدیدی برای مردم آفرید و توانست این بیماری و درد بیماران را به زیبایی بر روی کاغذ بیاورد. برای دکتر مبین، جذام، الهامی برای شعر بود و شعر او نیز دردمندی جذامیان را بازتاب می‌داد. شاید برخی از اشعار او در ابتدا غریب به نظر برسند، اما در نهایت، تنها اشعار او هستند که این دردها را با چنین زیبایی به تصویر می‌کشند.

زندگی پربار دکتر مبین در سه بُرش

سعید جلالی، مدیر انتشارات ستوده و رئیس هیئت‌مدیره خیریه مدرسه‌ساز و کتابخانه‌سازان استان، زندگی دکتر مبین را به سه بُرش تقسیم کرد و گفت: زندگی دکتر مبین به سه بخش اصلی تقسیم می‌شود: برش اول؛ تولد و دوران دانشجویی او در تبریز است که تا ۲۷ سالگی ادامه داشت. برش دوم؛ دوران اشتغال و فعالیت پزشکی او تا زمان بازنشستگی بود و برش سوم؛ دوران بازنشستگی وی است که به‌دلیل تلاش‌های بی‌وقفه‌اش در مبارزه با جذام مربوط می‌شود. او طی زندگی خود شاهد وقایع مهمی مانند قحطی، کودتای مصدق و وقایع پیشه‌وری بود.

جلالی افزود: اما آنچه از همه مهم‌تر است، کارنامه او در زمینه پزشکی است. او در سال ۱۳۲۰ زمانی که تازه پزشکان به این حرفه ورود کرده بودند، شاهکارهایی در سازماندهی باباباغی و کنترل جذام انجام داد. دکتر مبین توانست جذام را به مسئولیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی وصل کند و این کار را با تلاش‌های فردی خود و همکاری با اتاق بازرگانی انجام داد. به واسطه زحمات او بود که کودکان جذامی به جامعه بازگشتند.

والدین ما چراغی برای محرومان بودند

شهرزاد مبین، دختر دکتر مبین، از والدین خود و تأثیر آن‌ها در جامعه سخن گفت: پدر و مادرم قابل جدا کردن نیستند، چرا که همیشه همراه یکدیگر بودند. آن‌ها تمام زندگی خود را وقف اهدافشان کردند و هرگز از مسیر خود شکایتی نداشتند. چراغی شدند برای افراد محروم و باعث شدند این افراد با جامعه آشتی کنند. پدرم توانست از طریق علم و عشق به جامعه خدمت کند.

حمایت تجار و صنعتگران از فعالیت‌های پدرم

بهزاد مبین، فرزند ارشد دکتر مبین، به نقش مهم تجار و صنعتگران در حمایت از فعالیت‌های پدرش اشاره کرد و گفت: حوادث زندگی پدرمان به‌صورت مکتوب با عنوان گاه‌شمار زندگی چاپ شده است. بازگشت پدرم به باباباغی و ادامه فعالیت‌های او با حمایت تجار و صنعتگران و تأمین حقوق از طریق آن‌ها ممکن شد. اهالی صنعت و تجارت در این مسیر نقشی کلیدی ایفا کردند.

آن‌ها تمام زندگی خود را وقف اهدافشان کردند و هرگز از مسیر خود شکایتی نداشتند. چراغی شدند برای افراد محروم و باعث شدند این افراد با جامعه آشتی کنند. پدرم توانست از طریق علم و عشق به جامعه خدمت کند.

برای دکتر مبین، جذام، الهامی برای شعر بود و شعر او نیز دردمندی جذامیان را بازتاب می‌داد.

گزارش اختصاصی اتاق تبریز از بیست و هشتمین
نمایشگاه تخصصی صنعت خودروی ۱۴۰۳ ایران- تبریز

آذربایجان‌شرقی به‌دنبال تولید خودروهای هیبریدی، برقی و هم‌تراز با استانداردهای اروپایی

گزارش: شهرام صادق‌زاده
عکس: مینا نوعی

بیست و هشتمین نمایشگاه تخصصی صنعت خودروی ایران - تبریز موسوم به Expo Automobile Tabriz ۲۰۲۴ و در زمره سه رویداد خودرویی کشور به کار خود پایان داد. در این نمایشگاه تخصصی که در آن خودروسازانی از استان‌های آذربایجان‌شرقی، تهران، البرز، سمنان، قزوین، مرکزی، منطقه آزاد قشم و سایر مناطق حضور داشتند، انواع خودروهای سبک‌وسنگین، دیزلی، تجاری، خدمات سیار خودرویی، کارگزاری بیمه و قطعات وابسته خودرو در معرض نمایش علاقه‌مندان و متخصصان این حوزه قرار گرفت. در این نمایشگاه برندهای مطرح استانی همچون لیفتراک‌سازی سهند، خودروسازان دیزلی آذربایجان، ارس خودرو دیزل، ایدم، چرخشگر و غیره در این نمایشگاه حضور داشتند.

به گفته کارشناسان، ایجاد بستری مناسب برای معرفی آخرین دستاوردها و فناوری‌های صنعت خودرو، ایجاد فرصت‌های تجاری جدید برای تولیدکنندگان داخلی، تقویت ارتباطات بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و همچنین ارتقای دانش فنی فعالان این حوزه از جمله اهداف اصلی برگزاری این نمایشگاه تخصصی بود.

نکته جالب توجه بیست و هشتمین نمایشگاه صنعت خودروی تبریز ۲۰۲۴ را شاید بتوان آغاز فصل نوینی در گشایش نمایشگاه‌های بین‌المللی با حضور مدیر ارشد استان دانست که بالاخره پس از گذشت چند ماه بلاتکلیفی، استاندار جدید آذربایجان‌شرقی به افتتاح رویداد صنعت خودرو رفت و پای درد دل صنعتگران آذربایجان نشست.

تولید خودرویی با برند و کیفیت اروپایی در آذربایجان‌شرقی اولویت ماست

استاندار آذربایجان‌شرقی در بازدید خود از نمایشگاه صنعت خودروی ایران - تبریز که نخستین حضور او در آیین گشایش نمایشگاه‌های بین‌المللی تبریز قلمداد می‌شود، گفت: حضور شرکت‌های متعدد خودروسازی در این نمایشگاه قابل قبول بود، نکته جالب توجه نیز، ارائه ابتکار و خلاقیت‌های فنی در میان خودروسازان داخلی بود که موجب افزایش کیفیت تولیدات آنها شده و به لحاظ کاربری، یک تنوع خاص محسوب می‌شود.

استاندار آذربایجان‌شرقی بر ضرورت تولید خودروهای هیبریدی و برقی پرداخت و اظهار کرد: حرکت به‌سوی تولید خودروهای هیبریدی باید همانند سایر کشورهای جهان در دستور کار خودروسازان ما قرار گیرد؛ خودروهای باکیفیتی که بتوانند متناسب با نام کشور و شایسته استفاده شهروندان ما عرضه شوند.

بهرام سرمست افزود: اما از آنجایی که بنیان‌های خودروسازی در صنعت قطعه‌سازی آذربایجان‌شرقی وجود دارد می‌توان به تکمیل زنجیره تولید محصولات متنوع در حوزه خودروسازی در داخل استان پرداخت.

وی اضافه کرد: در حقیقت، باید مقدمات تولید یک خودروی خاص با برند و کیفیت اروپایی را در آذربایجان‌شرقی فراهم کنیم تا انگیزه بیشتری از لحاظ رقابت‌پذیری به خودروسازان داخلی داده شده و تولید خودروهای باکیفیت تقویت شود.

سرمست با تاکید بر اهمیت صنعت خودروسازی در اشتغال‌زایی گفت: شرط اصلی، آن است که حتماً به‌سوی افزایش کیفیت و رقابت‌پذیری در تولیدات داخلی خودرویی حرکت کنیم، از نظر سهم بازار و میزان مصرف سوخت، تولیدات داخل کشور ما اساساً غیرقابل قبول هستند؛ زیرا به طور حتم باید در مصرف بنزین صرفه‌جویی به عمل آید.

استاندار آذربایجان‌شرقی بر ضرورت تولید خودروهای هیبریدی و برقی پرداخت و اظهار کرد: حرکت به‌سوی تولید خودروهای هیبریدی باید همانند سایر کشورهای جهان در دستور کار خودروسازان ما قرار گیرد؛ خودروهای باکیفیتی که بتوانند متناسب با نام کشور و شایسته استفاده شهروندان ما عرضه شوند.

آذربایجان‌شرقی از لحاظ فناوری روز جهان، مشکلی برای تولید خودرو ندارد

رئیس کمیته خودروی کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه آذربایجان‌شرقی یکی از قطب‌های صنعتی کشور است گفت: از بیش از ۶۰ سال قبل در زمینه صنعت خودرو و قطعه‌سازی سرمایه‌گذاری‌های مناسبی در این استان صورت گرفته و آن را به یکی از قطب‌های اصلی قطعه‌سازی و خودروسازی کشور تبدیل کرده است.

یونس اکبرپور پایدار افزود: آذربایجان‌شرقی با داشتن ۱۰ خودروساز یکی از استان‌هایی است که بیشترین فراوانی را در حوزه خودروسازی با بیشترین خودروسازان تجاری به خود اختصاص داده است، این امر مزیتی بزرگ برای این استان است تا به هاب تولید خودروهای تجاری تبدیل شود.

وی با اشاره مشکلات عدیده خودروسازان داخلی افزود: عمده مشکلات فعالان این حوزه از نحوه اعمال استانداردهای ۸۵ گانه‌ای نشأت می‌گیرد که هر روز هم دشوارتر می‌شوند، از سوی دیگر تحریم‌ها نیز باعث شده تا خودروسازان ما آن طور که بایدوشاید طبق آن استانداردها نتوانند به تولید محصول نهایی بپردازند.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز با بیان اینکه اگر بخواهیم صنعت خودروسازی شکوفا شود، ابتدا باید صنعت قطعه‌سازی رونق بگیرد، اضافه کرد: متأسفانه فرسودگی ماشین‌آلات و دستگاه‌های تولید قطعات خودرو نیز باعث شده صنعت قطعه‌سازی نیز با مشکلات عدیده‌ای مواجه شود که البته نیاز به نوسازی دارند و وقت آن رسیده تا صنعت قطعه‌سازی نیز به‌موازات خودروسازی جان دوباره‌ای بگیرد.

اکبرپور پایدار تأکید کرد: خودروسازان فعال داخلی اکنون به‌خوبی فعالیت می‌کنند. وجود شرکت‌های بزرگ چرخشگر و ایدم در شرقی امتیاز ویژه‌ای برای صنعت خودروسازی کشور است؛ زیرا تولیدکننده موتورهای دیزلی و گیربکس‌های سنگین هستند و این محصولات می‌توانند نیاز ۳۳ خودروساز کشور را تامین کنند.

وی ادامه داد: اگر کارخانه‌های ایدم و چرخشگر مورد حمایت قرار گیرند، سالانه بالغ بر ۱۰ هزار موتور و گیربکس باکیفیت داخلی تولید خواهد شد و اگر این شرکت‌ها فعال‌تر شده و با تمام ظرفیت فعالیت کنند، می‌توانند مزیت ارزآوری را خلق کرده و از واردات بی‌رویه موتور و گیربکس نیز جلوگیری کنند.

رئیس کمیته خودروی کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه با نوع رفتارها و قوانین داخل کشور عملاً موجب رونق محصولات چینی شده‌ایم، متذکر شد: اگر این حجم از سرمایه‌گذاری در شرکت‌های داخلی و به‌ویژه ایدم و چرخشگر انجام شود، می‌توان جهش‌های قابل ملاحظه‌ای در چرخه تولید خودرو در داخل استان انجام داد.

اکبرپور پایدار یکی از مزیت‌های فوق‌العاده آذربایجان‌شرقی را پیشران بودن این استان در تولید خودروهای هیبریدی و الکتریکی دانست و یادآور شد: بخش خصوصی آذربایجان‌شرقی به دنبال آن است که قطب سوم خودروسازی را در تبریز ایجاد کند و مطمئن هستیم با فعالیت‌هایی که انجام می‌دهند، در یک سال آینده این اتفاق خواهد افتاد و همت همگی بر آن است تا این خودرو در تبریز تولید شود.

این فعال حوزه قطعات خودرو با اشاره به اینکه از لحاظ فنی مشکلی برای تولید خودرو در تبریز نداریم، تأکید کرد: هر قطعه‌ای که واحدهای صنعتی شهرهای دیگر نتوانند نسبت به تولید آن اقدام کنند، می‌توان در این شهر تولید کرد، این امر نشان می‌دهد که قدرت فنی صنایع قطعه‌سازی آذربایجان‌شرقی بسیار بیشتر است، اما از لحاظ سخت‌افزاری باید سرمایه‌گذاری‌های بزرگی در این حوزه انجام شود تا به تولیدات باکیفیت دست یابیم.

بخش خصوصی آذربایجان‌شرقی به دنبال آن است که قطب سوم خودروسازی را در تبریز ایجاد کند و مطمئن هستیم با فعالیت‌هایی که انجام می‌دهند، در یک سال آینده این اتفاق خواهد افتاد و همت همگی بر آن است تا این خودرو در تبریز تولید شود.

تولید حدود ۲۰ درصد نیاز بازار مصرف لیفتراک داخل کشور در تبریز

مدیر تولید شرکت لیفتراک‌سازی سهند تبریز، لیفتراک را یک خودروی صنعتی دانست که تولیدات آن در دو رنج دیزلی و گازی - بنزینی انجام می‌گیرد و گفت: تقریباً می‌توان گفت اکثریت قطعات این محصولات در داخل کشور تولید می‌شوند.

ناصر مونسیان با ذکر این نکته که اخیراً دیفرانسیل خودروهای تولیدی را در تبریز بومی‌سازی کرده‌ایم، افزود: یک اقدام جالب هم در مورد گیربکس الکتریک انجام داده‌ایم که در آینده نزدیک، گیربکس این دستگاه‌ها را نیز در رده تولید قرار داده و به بازار هدف ارائه خواهیم کرد.

وی اضافه کرد: در طرح موتور و دیفرانسیل لیفتراک نیز از موتورسازان تراکتورسازی تبریز الهام گرفته و به نحو مطلوب به تولید آنها می‌پردازیم، مشکل خاصی در حوزه تولید نداریم و از نظر کاری، کیفیت محصولات نسبت به ادوار قبل پیشرفت محسوسی داشته و خوشبختانه بازار فروش داخل کشور نیز بسیار گسترده است.

مونسیان در بخش دیگری از اظهارات خود از بروز برخی مشکلات در عرصه تولید سخن به میان آورد و یادآور شد: از نظر نقدینگی و تأمین قطعات با مشکلاتی مواجه هستیم و اگر این مسائل حل شود، می‌توانیم حدود ۲۰ درصد نیاز بازار مصرف لیفتراک داخل کشور را پوشش دهیم.

عضو هیئت‌مدیره شرکت لیفتراک‌سازی سهند درباره نحوه برگزاری و کیفیت نمایشگاه صنعت خودروی تبریز نیز توضیح داد: نمایشگاه از نظر بازدید و کیفیت برگزاری، مناسب بود؛ زیرا از طرح سؤالاتی که بازدیدکنندگان از نوع تولیدات و صنعت خودروسازی و خودروهای دیزلی و صنعتی داشتند می‌توان دریافت بیشتر بازدیدکنندگان متخصص در آن حضور یافتند که با مشورت با آنها توانستیم به پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای در تولیدات لیفتراک آذربایجان‌شرقی دست یابیم.

شرایط فنی لازم برای رعایت برخی از استانداردها در داخل کشور فراهم نیست

مدیر تضمین کیفیت شرکت خودروسازان دیزلی آذربایجان وابسته به صنایع تراکتورسازی تبریز که سابقه تولید انواع خودروهای برند آذرخش را در چنته دارد، گفت: این شرکت با قدرت تمام وارد حوزه تولید خودروهای تجاری شده است، حسب تصمیم مدیریت کلان مجموعه، خودروهای ۱۱ تُنی تولید و به بازار عرضه می‌شود و محصولات جدید ۶ و ۹ تنی نیز با اخذ تأییدیه به بازار فروش کشور وارد خواهند شد.

یعقوب اسدی افزود: امروزه مسئله تخصیص ارز، خودروسازان استان و کل کشور را شدیداً به خود درگیر کرده است، از بابت تأمین قطعاتی که به آنها نیاز دارند، به‌شدت در مضیقه هستند و باید متولیان بخش صنعت راهکاری برای آن بیندیشند.

وی در مورد مباحث رعایت استاندارد در تولیدات نیز تأکید کرد: با وجود اینکه خودروسازان داخلی همواره خود را متعهد به رعایت پارامترهای استاندارد می‌دانند، اما شرایط فنی جهت رعایت برخی از استانداردها در داخل کشور فراهم نیست.

اسدی اضافه کرد: مهم این است که خودروسازان داخلی، خود را با استانداردها همگام کنند، اما زیرساخت و شرایط لازم آماده نیست و آنها را با مشکلات متعددی مواجه می‌کند و ضروری است جهت تولید محصولات باکیفیت در چند سال آینده حتماً به خِرد جمعی در میان فعالان این حوزه دست یابیم.

بر اساس این گزارش، یکی از جذابیت‌های اصلی بیست و هشتمین نمایشگاه تخصصی صنعت خودروی تبریز، رونمایی از محصولات جدید خودرویی توسط برخی از شرکت‌های خودروسازی بود که این امر، موجب افزایش تعداد بازدیدکنندگان شد.

گفتنی است علاوه بر نمایش محصولات جدید، امکان تست درایو برخی خودروها و برگزاری کارگاه‌های آموزشی نیز در این نمایشگاه فراهم شد و این فرصت، کمک کرد تا برخی از شهروندان پیش از خرید، خودرو موردنظر خود را به طور کامل بررسی کنند، کمااینکه امکان خرید آنی برای برخی از خودروهای حاضر در این نمایشگاه از جمله پیکاپ‌ها فراهم شده بود.

گزارش اختصاصی اتاق تبریز به‌مناسبت روز جهانی استاندارد؛

عدم رعایت استانداردها، تهدیدی برای حضور در بازارهای جهانی

گزارش: ساناز شهابی

استانداردسازی به‌عنوان یکی از اصول اساسی در حفظ کیفیت محصولات و خدمات، نقشی حیاتی در توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی ایفا می‌کند. سازمان استاندارد با ایفای نقش مؤثر در نظارت بر تولیدکنندگان و حمایت از مصرف‌کنندگان، ضامن ارتقای کیفیت و اعتماد عمومی است. استاندارد، به‌عنوان یکی از ارکان اساسی توسعه صنعتی و تجاری، نقش کلیدی در بهبود کیفیت محصولات و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان ایفا می‌کند.

سازمان استاندارد با تعریف و اعمال معیارهای کیفی دقیق، نه‌تنها به ارتقای کیفیت کالاهای تولیدی کمک می‌کند، بلکه به‌عنوان یک نهاد راهبردی در حفظ ایمنی و رضایت مصرف‌کنندگان نقش بسزایی دارد. سازمان‌های استاندارد با نظارت و ارزیابی مداوم، تضمین می‌کنند که کالاها و خدمات تولید شده، نه‌تنها ایمنی و سلامت مصرف‌کنندگان را حفظ کنند، بلکه بتوانند در بازارهای داخلی و بین‌المللی، با کسب استانداردهای لازم به رقابت بپردازند. اهمیت این موضوع زمانی بیشتر می‌شود که بدانیم حفظ کیفیت و رعایت استانداردهای جهانی می‌تواند به تثبیت موقعیت اقتصادی کشورها در سطح بین‌المللی کمک شایانی کند. در این راستا، همکاری مستمر و سازنده میان سازمان استاندارد و بخش خصوصی می‌تواند به بهبود مستمر کیفیت کالاها و رقابت‌پذیری محصولات ایرانی در بازارهای بین‌المللی منجر شود. با توجه به اهمیت این مسئله با چند نفر از نمایندگان بخش خصوصی به گفتگو نشسته‌ایم تا نظرات آن‌ها را در مورد استاندارد و چالش‌های موجود در این زمینه جویا شویم.

یونس ژائله:
لزوم افزایش نظارت بر کیفیت محصولات برای حفظ بازارهای بین‌المللی

یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با تاکید بر لزوم افزایش نظارت سازمان استاندارد بر کیفیت کالاها، هشدار داد که عدم رعایت استانداردها می‌تواند به از دست رفتن بازارهای خارجی منجر شود.

وی در این خصوص گفت: اگر نظارت‌ها و سخت‌گیری‌های بیشتری از سوی سازمان استاندارد بر کیفیت محصولات صورت نگیرد، احتمال از دست دادن مشتری‌های بین‌المللی و جایگاه ایران در بازارهای جهانی وجود دارد.

ژائله با اشاره به مشکلات موجود در اداره کل استاندارد، از جمله کمبود کارشناسان و ناظران، خاطرنشان کرد: این مسائل نباید بهانه‌ای برای کاهش نظارت و در نتیجه تولید محصولات بی‌کیفیت باشد.

وی همچنین بر اهمیت ایجاد و افزایش تعداد آزمایشگاه‌های استاندارد کالا در آذربایجان شرقی تاکید کرد.

رئیس اتاق بازرگانی تبریز در ادامه با اشاره به رشد صنعت شیرینی و شکلات ایران گفت: این صنعت با وجود مشکلات فراوان، توانسته است از نظر کیفیت و بسته‌بندی به استانداردهای روز جهانی برسد و جایگاه ویژه‌ای در خارج از مرزهای ایران پیدا کند، به‌طوریکه توانسته در بازارهای بین‌المللی از جمله اروپا، امارات، دوبی، مالزی و کشورهای منطقه جایگاه خود را حفظ کند.

ژائله افزود: یکی از دلایل موفقیت این صنعت، خصوصی بودن آن است که باعث افزایش خلاقیت و توسعه سریع‌تر آن شده است. همچنین صنعت بسته‌بندی نیز به موازات رشد صنعت شیرینی و شکلات توسعه یافته و توانسته با استفاده از طرح‌های استاندارد و خلاقانه، بسته‌بندی‌های نوآورانه‌ای برای محصولات ارائه دهد.

وی همچنین به هزینه‌های بالای تولید اشاره کرد و گفت: افزایش قیمت مواد اولیه، حمل‌ونقل، بسته‌بندی و دستمزدها فشار زیادی بر صنعت وارد کرده است و این مشکلات هر روز بیشتر می‌شود.

رضا جعفری:
لزوم بازنگری در استانداردهای نشانه‌گذاری محصولات و تسهیل در نظارت‌ها

رضا جعفری، نماینده اتاق ایران در کمیسیون تخصصی شورای عالی استاندارد و عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز گفت: بیش از ۹۰ درصد اقتصاد استان آذربایجان‌شرقی به بخش خصوصی وابسته است و همراهی بخش دولتی با این بخش، باعث فعال‌تر شدن اقتصاد استان شده است.

وی به مصوبه اخیر شورای عالی استاندارد در رابطه با نشانه‌گذاری محصولات اشاره کرد و گفت: حساسیت بیش از حد به رنگ و اندازه آرم واحدهای تولیدی، مشکلات زیادی را برای تولیدکنندگان به وجود آورده است. ما خواستار رسیدگی کارشناسی به این موضوع در جلسه شورای عالی استاندارد هستیم.

مشکلات ناشی از موازی‌کاری سازمان‌های نظارتی

عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز با انتقاد از موازی‌کاری میان سازمان غذا و دارو و سازمان استاندارد در نظارت بر کیفیت محصولات داخلی، اظهار داشت: این دو مجموعه با معیارها و استانداردهای متفاوتی بر محصولات نظارت می‌کنند که این مسئله تولیدکنندگان را با مشکلات زیادی مواجه کرده است. آرزوی دیرینه واحدهای تولیدی و صنعتی این است که نظارت بر کیفیت

کالاها به‌صورت مشخص و یکپارچه انجام شود تا از این مشکلات کاسته شود.

نماینده اتاق ایران در کمیسیون تخصصی شورای عالی استاندارد همچنین مشکلات ناشی از موازی‌کاری اداره استاندارد، اداره نظارت بر مواد غذایی و اداره دامپزشکی را مطرح کرد و خواستار تسهیل صادرات محصولات غذایی شد. جعفری تأکید کرد که وجود معیارهای متفاوت از سوی این سازمان‌ها فرآیندهای تولید و صادرات را پیچیده‌تر کرده و نیازمند یک راه‌حل جامع است.

چالش‌های مرتبط با دریافت آرم حلال

جعفری در ادامه به چالش‌های دریافت آرم حلال برای محصولات غذایی اشاره کرد و گفت: کشورهای عربی حساسیت زیادی بر آرم حلال دارند، اما با توجه به شرایط تحریم، تهیه کد و اثبات حلال بودن تک‌تک موارد برای قراردادهای خارجی بسیار دشوار است. به دلیل همین محدودیت‌ها، بسیاری از کالاها به‌صورت قاچاق وارد کشور می‌شوند و نمی‌توانیم حلال بودن آن‌ها را به‌طور کامل اثبات کنیم. این شرایط می‌تواند کاهش صادرات صنایع غذایی را به دنبال داشته باشد.

وی به اجبار اداره استاندارد در رابطه با چاپ علامت استاندارد در قسمت اصلی لیبل محصولات نیز اعتراض کرد و گفت: علامت استاندارد در برخی موارد بزرگتر از آرم برند کالا می‌شود که این مسئله برای تولیدکنندگان مشکلات زیادی ایجاد کرده است. این موضوع باید بازنگری شود تا برند محصولات در معرض دید بهتر قرار گیرد.

سازمان استاندارد باید به‌عنوان یک شریک راهبردی برای تولیدکنندگان عمل کرده و با ارائه راهنمایی‌های لازم و تعیین استانداردهای لازم، آن‌ها را در مسیر بهبود کیفیت و کاهش هزینه‌های تولید یاری رساند.

عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز با تأکید بر اهمیت تسهیل مقررات برای تولیدکنندگان، خواستار همکاری بیشتر نهادهای دولتی و بخش خصوصی در حل این چالش‌ها شد تا شرایط برای صادرات بهتر و رقابت‌پذیری محصولات ایرانی در بازارهای بین‌المللی فراهم شود.

قاسم خلیل‌نژاد قویدل:

ضرورت تقویت ابزارها و زیرساخت‌های سازمان استاندارد برای عملکرد مؤثرتر

قاسم خلیل‌نژاد قویدل، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، با تأکید بر نقش اساسی سازمان استاندارد در بهبود کیفیت محصولات داخلی و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، به اهمیت فلسفه وجودی این سازمان پرداخت و اظهار داشت: سازمان استاندارد، به‌عنوان یکی از ارکان اصلی کنترل و تضمین کیفیت کالاها و خدمات، نه‌تنها نقشی کلیدی در حمایت از مصرف‌کنندگان دارد، بلکه مسئولیت سنگینی در ارزیابی کیفیت و کارایی محصولات داخلی بر عهده دارد.

وی در ادامه افزود: فلسفه وجودی سازمان استاندارد در ذات خود به معنای حفظ سلامت، ایمنی و رضایت مصرف‌کنندگان است. این سازمان به‌منظور ایجاد اطمینان در جامعه، تلاش می‌کند تا با اعمال نظارت دقیق و اجرای استانداردهای ملی و بین‌المللی، کیفیت کالاها و خدمات را بهبود بخشد و تضمین کند که محصولات تولیدشده مطابق با معیارهای تعیین‌شده، به دست مصرف‌کنندگان برسد.

قویدل با اشاره به نقش مهم سازمان استاندارد در

ارتباط با تولیدکنندگان نیز اظهار کرد: این سازمان تنها بر روی حمایت از مصرف‌کننده تمرکز ندارد، بلکه یکی از مأموریت‌های اصلی آن ایجاد فضای رقابتی سالم و حمایت از تولیدکنندگان متعهد است. با ارزیابی منصفانه و دقیق محصولات، سازمان استاندارد می‌تواند به ایجاد شرایطی کمک کند که تولیدکنندگان کیفیت محصولات خود را بهبود بخشند و توانایی رقابت در بازارهای داخلی و خارجی را افزایش دهند.

عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز همچنین به اهمیت همکاری نزدیک بین سازمان استاندارد و بخش خصوصی اشاره کرد و گفت: ارتباط مستمر و تعامل سازنده بین این دو بخش می‌تواند منجر به ارتقای سطح کیفیت محصولات داخلی و افزایش اعتماد مصرف‌کنندگان شود. سازمان استاندارد باید به‌عنوان یک شریک راهبردی برای تولیدکنندگان عمل کرده و با ارائه راهنمایی‌های لازم و تعیین استانداردهای لازم، آن‌ها را در مسیر بهبود کیفیت و کاهش هزینه‌های تولید یاری رساند.

در پایان، قویدل بر اهمیت حمایت از این سازمان و تقویت ابزارها و منابع لازم برای اجرای مؤثرتر وظایف آن تأکید کرد و افزود: سازمان استاندارد باید از نظر تعداد کارشناسان، تجهیزات و زیرساخت‌های آزمایشگاهی تقویت شود تا بتواند وظایف خود را به بهترین نحو انجام دهد. تنها از این طریق می‌توان اطمینان داشت که محصولات تولیدی نه تنها با استانداردهای ملی، بلکه با معیارهای بین‌المللی همخوانی دارند و می‌توانند در بازارهای جهانی رقابت کنند.

مجتبی مسعود:
چالش‌های نشانه‌گذاری و مارکینگ در آزمایشگاه‌های همکار

مجتبی مسعود؛ رئیس انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون، در خصوص چالش‌های مرتبط با نشانه‌گذاری (مارکینگ) و استانداردهای مرتبط با آن اظهار داشت: اطلاعات مربوط به نشانه‌گذاری باید به‌صورت نرمال و با ابعاد و اندازه‌های مشخص تعریف شود. این موضوع در استانداردهای بین‌المللی نیز لحاظ شده است، اما در برخی موارد که به شکل ظاهری و مسائل سلیقه‌ای مربوط می‌شود، این مسائل قابل بحث و بررسی است.

وی با بیان اینکه نشانه‌گذاری یکی از چالش‌های اخیر برای آزمایشگاه‌های همکار بوده است، افزود: برخی از تصمیمات مرتبط با مارکینگ، مشکلاتی را برای آزمایشگاه‌های همکار به وجود آورده که نیازمند اصلاح و توجه ویژه است.

مسعود در ادامه با اشاره به وظایف آزمایشگاه‌ها در تعیین ماهیت کالاها گفت: تعیین ماهیت بر عهده اداره کل استاندارد نیست و این وظیفه قبلاً توسط آزمایشگاه‌هایی انجام می‌شد که به‌صورت استاد-شاگردی آموزش دیده بودند. نتایج این آزمایشگاه‌ها از سوی اداره استاندارد پذیرفته نمی‌شد، به همین دلیل مقرر شد آزمایشگاه‌ها در گمرکات مستقر شوند و مسئولیت تعیین ماهیت کالاها را بر عهده بگیرند تا تعرفه‌های گمرکی به‌درستی تعیین شوند.

رئیس انجمن آزمایشگاه‌های همکار با اشاره به گام‌های مثبت در حوزه بین‌المللی نیز افزود: مرکز ملی آزمایشگاه‌های ایران به عضویت آیبک (سازمان گواهی‌کننده بین‌المللی) درآمده است و تصمیمات و اقدامات این سازمان مطابق با قوانین و استانداردهای بین‌المللی خواهد بود. این عضویت به تقویت جایگاه آزمایشگاه‌های ایرانی و اعتبار نتایج آزمایشات در سطح جهانی کمک شایانی خواهد کرد.

مسعود در پایان با تأکید بر توانایی و صلاحیت آزمایشگاه‌های همکار در انجام آزمون‌های مختلف گفت: آزمایشگاه‌های همکار بر اساس بند آزمون تأیید صلاحیت شده‌اند و به تمام موضوعات مرتبط با مارکینگ، مهاجرت، مقاومت و سایر آزمایشات تخصصی اشراف دارند. این صلاحیت‌ها نشان از توانایی و دقت بالای آزمایشگاه‌های همکار در ارائه خدمات و انجام آزمون‌ها دارد.

با توجه به شرایط تحریم، تهیه کد و اثبات حلال بودن تک‌تک موارد برای قراردادهای خارجی بسیار دشوار است. به دلیل همین محدودیت‌ها، بسیاری از کالاها به‌صورت قاچاق وارد کشور می‌شوند و نمی‌توانیم حلال بودن آن‌ها را به‌طور کامل اثبات کنیم. این شرایط می‌تواند کاهش صادرات صنایع غذایی را به دنبال داشته باشد.

گزارش اختصاصی اتاق تبریز
از یازدهمین نمایشگاه ملی صنایع دستی

ظرفیت‌های نهفته در صنایع‌دستی آذربایجان‌شرقی

گزارش: افخم ابراهیمی
عکس: رضا خدایی

یازدهمین نمایشگاه ملی صنایع دستی و سومین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تبریز در حالی به کار خود پایان داد که این بار هم همچون گذشته، نقاط مثبت و منفی در رقابتی نزدیک با یکدیگر حکایت از زخم‌ها و مرهم‌ها بر پیکر حوزه هنر داشتند.

به باور اغلب شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان ثابت این رویداد، یازدهمین دوره نمایشگاه ملی صنایع دستی و سومین دوره نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تبریز، شاهد رشد در ابعاد اجرایی و کیفی و البته افت در ابعاد کمی بوده است. هرچند طبق عادت همیشگی، تبلیغات مربوط به نمایشگاه تنها چند روز مانده به برگزاری آغاز شد، اما مهم‌ترین دلیل فروش نسبتاً پایین به باور غرفه‌داران، انتخاب نامناسب زمان برگزاری نمایشگاه در پایان ماه و عدم توان خرید خانواده‌ها به دلیل پرداخت‌نشدن حقوق‌ها بوده است.

با این حال، استقبال گرم مردم از نمایشگاه را می‌توان آغاز فصل آشتی و همراهی مردم با هنر دست و مایه دلگرمی برای فعالان حوزه صنایع دستی دانست. شنیدن از افرادی که دهه‌ها از عمر خود را صرف زنده نگاه داشتن بخش ارزشمندی از فرهنگ، تمدن و هنر این خاک کرده‌اند، فرصتی خوبی بود که گردهمایی فعالان صنایع دستی در قالب یازدهمین نمایشگاه صنایع دستی تبریز فراهم کرد.

شنیدن از امیدها تا ترس‌ها، از باورها تا عادت‌ها در کالبد هنر دستان هنرمندان این خاک، اتفاق مبارکی است که به مدد تلاش اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی روی داد و پس از گذشت سال‌ها توانسته جایگاه ویژه‌ای در تقویم نمایشگاهی کشور به دست آورد.

◀ صنایع دستی آذربایجان‌شرقی کمتر شناخته‌شده در ایران

محمدقلی آقایی، تولیدکننده ورنی و صاحب چهار عنوان برتر صنایع دستی در قالب مهر اصالت، از ۲۷ سال تلاشش در این مسیر می‌گوید.

به باور وی، ورنی آذربایجان نتوانسته با وجود قدمت و ویژگی‌های خود، جایگاه شایسته‌ای در کشور به دست آورد. او از تحریم‌ها به‌عنوان چوبی لای چرخ صنایع دستی یاد می‌کند که کمر تولیدکننده را شکسته است.

وی می‌افزاید: حمایت‌های داخلی نیز محدود است. نبود سرمایه برای تولیدکننده و نبود توان خرید خانوار، و البته جای خالی فرهنگ‌سازی، سبب شده تا عرصه برای این هنر صنعت و فعالان آن تنگ شود.

◀ ترکمنستان، مشتری ثابت کلاقه‌ای اسکو

حائری، از تولیدکنندگان کلاقه‌ای در شهرستان اسکو، با اشاره به جایگاه تولید کلاقه‌ای در اشتغال این شهرستان خاطرنشان کرد: با وجود قدمت این هنر، متأسفانه مشتریان زیادی از ایران نداریم. قیمت تمام‌شده کار بالاست و همین مانع از جذب مشتری داخلی می‌شود.

وی افـزود: اغلـب مشـتریان داخلـی از اردبیـل، شـیراز و گنبـد کاووس هسـتند و معمـولاً تولیـدات مـا از مسـیر زمینـی بـه گنبـد کاووس و از آنجـا بـه ترکمنسـتان، به‌عنـوان مهم‌تریـن مشـتری کلاقـه‌ای، ارسـال می‌شـود.

جای خالی هنرهای اصیل دستی آذربایجان در شهرستان‌ها

وحید حسن‌پور، از هنرمندان مراغه‌ای، با انتقاد از تداوم شرایط حاضر در فضای صنایع دستی کشور گفت: حیف است که هنرهای اصیل دست و مختص هر منطقه، با مرگ استادکاران قدیمی به فراموشی سپرده شوند و صنایع دستی محدود به چند عنوان و رشته شود.

وی ادامه داد: شما به غرفه شهرستان‌ها نگاه کنید؛ به‌جز چند مورد، بقیه تنها عرضه‌کننده هنرهای سایر نواحی کشور هستند، نه هنر اصیل و مختص شهر و منطقه خود!

وی با اشاره به قدمت هنر سفال در مراغه گفت: آنچه امروز به‌عنوان صنایع دستی مراغه در نمایشگاه عرضه می‌شود، هنر شهرهایی مثل اصفهان و کاشان است.

حسن‌پور بر برگزاری دوره‌های توانمندسازی، به‌ویژه در حوزه بازاریابی دیجیتال برای فعالان صنایع دستی، تأکید کرد و افزود: قلباً معتقدم بازاریابی باید بر عهده دولت باشد یا حداقل با ایجاد شبکه‌سازی، بخش تولید از دغدغه فروش دور شود.

وی گفت: حقیقت این است که هنرمندان بی‌شماری علی‌رغم میل باطنی و عشق به این حوزه، مجبورند برای تأمین هزینه‌های زندگی از این عرصه فاصله بگیرند.

زمان تکیه بر شیوه‌های منسوخ تبلیغات و بازاریابی نیست

مجید سلامت، ۶۵ ساله و دارای نشان درجه یک هنر و استاد نگارگری، معتقد است مطالعه تمدن، فرهنگ و نوع نگرش یک جامعه مستلزم شناخت هنرهای دستی آن جامعه است.

وی با انتقاد از مدیریت غیرتخصصی در کشور، معتقد است تداوم مسیر فعلی در مدیریت فرهنگی، هنری و سیاست‌گذاری‌ها، صنایع دستی را محکوم به فنا می‌کند.

وی با اشاره به ظرفیت‌های فضای مجازی مانند اینستاگرام برای معرفی و فروش صنایع دستی گفت: اکنون زمان تکیه بر شیوه‌های سنتی و منسوخ تبلیغات و بازاریابی نیست.

مجید سلامت، اعطای وام‌های کم‌ارزش به هنرمندان را حمایت ندانسته و گفت: حمایت واقعی فرصت و فضا دادن به هنرمندان و مسیرگشایی برای تولید و فروش است.

تداوم مسیر فعلی در مدیریت فرهنگی، هنری و سیاست‌گذاری‌ها، صنایع دستی را محکوم به فنا می‌کند.

پست چاقوی زنجان غیرقانونی است!

حمیدرضا دادو، چاقوساز زنجانی، به همراه همکارش به نمایندگی از هنرمندان چاقوساز زنجان، میهمان نمایشگاه صنایع دستی تبریز هستند.

وی با بیان اینکه بازار چاقو ضعیف است، گفت: باید نگاهمان به چاقو از یک صنعت به یک هنر تبدیل شود.

دادو با اشاره به مشکلات صادرات چاقو گفت: ما حتی برای فروش داخلی محدودیت داریم و حتی برای ارسال محموله پستی چاقو مشکل داریم، چون این کار ممنوع است.

وی از ساخت ابزارها و دستگاه‌های ساخت چاقو به شیوه‌های ابداعی توسط هنرمندان زنجانی خبر داد و گفت: سال گذشته سفری به ترکیه و ارتباط با چاقوسازان ترک داشتیم. جالب است بگویم کیفیت کارشان، با وجود استفاده از دستگاه‌های اروپایی، بسیار پایین بود حال آنکه ما تمام دستگاه‌های این کار را خودمان طراحی کرده‌ایم.

همزمانی نمایشگاه گردشگری با نمایشگاه صنایع دستی

سومین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تبریز هم‌زمان با یازدهمین نمایشگاه ملی صنایع دستی برگزار شد. بازدیدکنندگان از سالن صنایع دستی کنجکاوانه سری به سالن گردشگری هم می‌زدند.

هرچند به گفته شهریار مختاری، قائم‌مقام مجموعه درمانی ولیعصر، این بخش جذابیتی برای مخاطب عام ندارد و شاید بهتر است که نمایشگاه گردشگری به شکل مجزا و با ایجاد لاین‌های خدمات و جذابیت‌های جدید برگزار شود.

وی گفت: نمایشگاه صنایع دستی جذابیت ویژه‌ای به دلیل فروشگاهی بودن دارد و البته وسعت بیشتری دارد که زمان بیشتری از بازدیدکنندگان می‌گیرد و در مقابل، حوصله‌ای برای بازدید از نمایشگاه گردشگری نخواهد ماند.

◀ مدیریت دولتی گردشگری، سد راه توسعه این صنعت در ایران

شهریار مختاری که به نمایندگی از مجموعه خود با هدف معرفی ظرفیت‌های حوزه گردشگری سلامت در این نمایشگاه حضور یافته، معتقد است باید شرایطی فراهم شود تا بازدیدکنندگان و هیئت‌هایی از سایر کشورها برای نمایشگاه گردشگری حضور یابند.

وی اظهار داشت: به شدت نیاز است تا مجموعه‌های خارجی درگیر شوند و خوب، این رویکرد مستلزم هزینه است که بخش دولتی گردن نمی‌گیرد.

مختاری تأکید کرد: مادامی که مدیریت صنعت گردشگری دولتی باشد و بخش دولتی درآمد کارکنان خود را فارغ از ورود یا خروج گردشگر پرداخت کند، سیاست‌گذاری و نگاه به حوزه گردشگری با همین فرمان و کیفیت ادامه خواهد داشت و نمی‌توان بهبود شرایط را متصور بود.

ابوالفضل رنجبر، کارشناس گردشگری و میراث فرهنگی منطقه آزاد ارس، با اشاره به تمهیدات صورت‌گرفته توسط منطقه آزاد ارس برای توسعه راه‌های ارتباطی و گردشگری گفت: به‌دنبال جذب سرمایه‌گذاران با بسته‌های تشویقی و تخفیفی هستیم.

وی فضای نمایشگاه را خوب ارزیابی کرد، ولی از سر و صدای حاکم بر نمایشگاه توسط سیستم‌های صوتی گلایه‌مند بود.

رنجبر گفت: آن‌قدر صدا زیاد است و آهنگ‌ها با صدای بلند پخش می‌شود که به معنای واقعی صدا به صدا نمی‌رسد!

خسرو موسی‌زاده؛ عضو هیئت‌رئیسه جامعه هتل‌داران استان اردبیل، معرفی ظرفیت‌های استان اردبیل درحوزه گردشگری را از اهداف شرکت در سومین نمایشگاه تبریز عنوان کرد.

وی از نگاه‌سلیقه‌ای به غرفه‌ها در بحث بازدید مسئولان رده بالا ابراز نارضایتی کرد و افزود: لازم است تا بازنگری در این رویکرد اتفاق بیفتد.

◀ تبلیغات برای گردشگری سرمایه‌گذاری است، نه هزینه

محمدی، مدیرعامل مجموعه گردشگری و پیست اسکی الوارس مهرگان، از توجه ویژه استان اردبیل به گردشگری چهار فصل خبر داد و گفت: احداث پیست‌های اسکی با هدف رونق و توسعه ورزش‌های زمستانی بوده است. امیدواریم با حل مشکلات پیست‌های اسکی تبریز، این منطقه از ایران بر اساس ظرفیت خود به قطب ورزش‌های زمستانی تبدیل شود.

محمدی گفت: نباید فراموش کرد که لازمه موفقیت در تمامی حوزه‌ها، به‌ویژه گردشگری، تبلیغات است.

وی افزود: تبلیغات نمایشگاه تبریز باید از ماه‌ها قبل آغاز شود تا گروه‌های هدف و مراجعه‌کنندگان بیشتری از سایر استان‌ها و شهرها امکان حضور داشته باشند.

او پیشنهاد کرد که نمایشگاه تبریز به‌جای اختصاص بیشتر غرفه‌ها به فعالان این استان، بستر و فضای مناسب و تخفیف‌های اقامتی برای حضور مجموعه‌های خارج از استان فراهم کند تا اعتبار بیشتری برای این نمایشگاه به دست آید.

بر اساس این گزارش، نمایشگاه‌های صنایع دستی و گردشگری به کار خود پایان دادند. امید است که برپایی این رویداد ارزشمند، با توجه به نکته‌سنجی‌ها و ظرافت‌ها، راهی روشن برای تداوم داشته باشد و برگزاری هرچه بهتر و پربارتر آن، نشانگر هنر و دقت مدیران استان در رویدادهای با پسوند ملی و بین‌المللی باشد.

مادامی که مدیریت صنعت گردشگری دولتی باشد و بخش دولتی درآمد کارکنان خود را فارغ از ورود یا خروج گردشگر پرداخت کند، سیاست‌گذاری و نگاه به حوزه گردشگری با همین فرمان و کیفیت ادامه خواهد داشت و نمی‌توان بهبود شرایط را متصور بود.

هشتمین نشست مجمع تشکل‌های صادراتی فرش دستباف کشور در اتاق تبریز برگزار شد

گزارش: فرناز پورعباس - طاها اعتمادی
عکس: بهزاد عزیزپور

هشتمین نشست مجمع تشکل‌های صادراتی فرش دستباف کشور، به‌منظور بررسی چالش‌ها و مشکلات این صنعت و هم‌افزایی بیشتر، با حضور استاندار آذربایجان‌شرقی، رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران، رؤسای اتحادیه‌های فرش دستباف کشور، جمعی از هیئت‌رئیسه اتاق تبریز، رئیس کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری اتاق بازرگانی تبریز و فعالان این صنعت در اتاق تبریز برگزار شد.

کوچک‌ترین گشایشی که در سال‌های گذشته شکل گرفته بود با بی‌توجهی و بی‌اهمیتی از بین رفته و موجب کاهش صادرات فرش از چند میلیارد دلار به ۴۰ میلیون دلار شده است و همچنین عدم برگزاری نمایشگاه باکیفیت فرش تهران مصداقی بر این امر است.

◀ جایگاه فرش ایران، متزلزل شده است

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان‌شرقی، این نشست را مجلسی گران‌سنگ و وزین که اصحاب هنر و تشکل های فرش در آن حضور دارند، دانست و گفت: صنعت فرش در تبریز قدمت دیرینه دارد و ثبت جهانی شده است.

وی بر انتقال پیشنهادات و دغدغه های فعالان حوزه فرش به هیئت دولت تاکید کرد و گفت: حتما من مطالب، پیشنهادات و مطالبه‌های شما را به حضور هیئت دولت و شخص رئیس جمهور خواهم رساند.

سرمست با بیان اینکه جایگاه ملی فرش ایران در سال‌های اخیر از منظر ثبات مدیریت و اعمال مدیریت دچار تزلزل شده است، ادامه داد: جایگاه فرش باید در حد حضور در هیئت دولت، یا معاونت وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری باشد.

استاندار آذربایجان‌شرقی به بیان راه‌حل‌هایی برای حل مشکلات فرش پرداخت و گفت: رفع تعهدات ارزی و برگزاری نمایشگاه دائمی فرش از جمله راهکارهای حوزه فرش است.

وی به مقام و جایگاه اتاق بازرگانی اشاره کرد و افزود: اتاق بازرگانی تبریز، اولین اتاق بازرگانی ایران است که نقش ویژه و بسزایی در استان دارد.

◀ لزوم ممانعت از افول جایگاه فرش ایران در بازارهای بین‌المللی

مسعود بنابیان؛ نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با بیان اینکه تبریز پایتخت فرش ایران محسوب می‌شود، گفت: این هنر- صنعت در استان ما از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

وی خواستار انجام تمهیداتی در راستای جلوگیری از افول جایگاه فرش ایران در بازارهای بین‌المللی شد.

◀ به شأن و جایگاه فرش دستباف توجه نشده است

سید مرتضی حاجی آقامیری؛ رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق بازرگانی ایران، فرآیند تغییر و تحولات جایگاه فرش در دولت‌های مختلف را تشریح کرد و افزود: با مخالفت بخش خصوصی، سازمان فرش را در سال ۱۳۸۲ از حوزه مرکزی وزارت بازرگانی در سطح معاونت وزیر، نتوانستند حذف کنند، ولی به‌دلیل اینکه جایگاهی در چارت نداشت با دفتر صنایع ورزشی و خلاق ادغام شد و به زیرمجموعه معاونت صنایع عمومی انتقال یافت.

وی وضعیت موجود حوزه فرش را نتیجه سیاست‌های اتخاذی سالیان گذشته علیه صنعت فرش دانست و گفت: کوچک‌ترین گشایشی که در سال‌های گذشته شکل گرفته بود با بی‌توجهی و بی‌اهمیتی از بین رفته و موجب کاهش صادرات فرش از چند میلیارد دلار به ۴۰ میلیون دلار شده است و همچنین عدم برگزاری نمایشگاه باکیفیت فرش تهران مصداقی بر این امر است.

وی ادامه داد: متاسفانه در چارت جدید وزارت صمت دولت چهاردهم نیز به شأن و جایگاه فرش توجه نشده است.

آقامیری بر تشکیل سازمان ملی فرش زیرمجموعه وزارت صمت تاکید کرد و گفت: در جلسه‌ای که در اتاق بازرگانی ایران برگزار شد، احیای مرکز ملی فرش را به وزیر محترم صمت ابلاغ کردیم.

آقامیری دلایل عدم شرکت در نمایشگاه تهران را تشریح کرد و افزود: مجریان برگزاری نمایشگاه بدون همفکری و اتخاذ نظر از فعالان حوزه فرش تصمیم به کاهش روزهای برگزاری نمایشگاه از ۷ روز به ۵ روز کرده‌اند، افزایش ۲۸۰ درصدی هزینه‌های اجاره، کاهش ۲۰ درصدی مساحت نمایشگاه، عدم ارائه امکانات و تسهیلات جدید از جمله دلایل عدم حضور در این دوره نمایشگاه فرش تهران است.

وی به مشارکت فعال و همفکری مستمر مجریان نمایشگاه با فعالان حوزه فرش تاکید کرد و گفت: ما انتظار داریم سال بعد در تمام فرآیندهای برگزاری نمایشگاه مشارکت فعال داشته باشیم.

رئیس اتحادیه فرش ایران با بیان اینکه شرکت در نمایشگاه فرش تهران صلاح، مفید و کارآمد برای فعالان این عرصه نخواهد بود، گفت: طی ۲۰ سال گذشته همواره مسئول ستاد اجرایی نمایشگاه بوده‌ام

ولـی امسـال بـا بی‌تدبیری‌هـای اساسـی از سـوی مجریـان امـر مواجـه هسـتیم.

وی بـه عـدم حضـور اتحادیه‌هـای فـرش فروشـان و فعـالان ایـن عرصـه در نمایشـگاه تاکیـد کـرد و گفـت: مـا هـر سـاله حـدود ۳۰ میلیـارد تومـان در نمایشـگاه هزینـه می‌کنیـم کـه متاسـفانه خروجـی و عایـدی خاصـی نـدارد.

بساط پیمان‌سپاری ارزی برچیده شود

احـد عظیـم‌زاده؛ رئیـس کمیسـیون فـرش، صنایـع دسـتی و گردشـگری اتـاق بازرگانـی تبریـز بـا انتقـاد از سیاسـت‌های ارزی دولـت، خواسـتار حـذف پیمان‌سـپاری ارزی شـد.

وی بـا بیـان اینکـه صادرکننـده بـه قیمـت ارز آزاد صـادرات می‌کنـد، یـادآور شـد: امـا دولـت او را موظـف می‌کنـد کـه پـس از صـادرات، ارز را بـه قیمـت نیمایـی بازگردانـد، و ایـن منطقـی نیسـت.

وی تاکیـد کـرد: صـادرات فـرش از دو میلیـارد و ۱۵۰ میلیـون دلار بـه ۳۹ میلیـون دلار رسـیده اسـت و ایـن رقـم سـال بـه سـال کمتـر نیـز می‌شـود.

عظیـم‌زاده گفـت: در حـال حاضـر بالـغ بـر ۲ میلیـون تولیدکننـده فـرش در اسـتان فعالیـت دارنـد و در صـورت تـداوم ایـن وضـع، شـغل خـود را از دسـت خواهنـد داد.

رئیـس کمیسـیون فـرش، صنایع دسـتی و گردشـگری اتـاق بازرگانـی تبریـز بـا اشـاره بـه شـعار سـال «جهـش تولیـد بـا مشـارکت مـردم» گفـت: بحـث پیمان‌سـپاری ارزی در مغایـرت بـا فرمایشـات مقـام معظـم رهبـری اسـت و عـده‌ای در لبـاس دولتمـردان بـه کشـور و نظـام ضربـه می‌زننـد.

وی بـا تاکیـد بـر اینکـه بـدون صـادرات، تولیـد فایـده‌ای نـدارد، ادامـه داد: اگـر بحـث پیمان‌سـپاری ارزی حـذف شـود، بسـیاری از صادرکننـدگان دوبـاره، صـادرات فـرش خـود را بـه سـایر کشـورها از سـر می‌گیرنـد.

عظیـم‌زاده در ادامـه بـا اشـاره بـه برگـزاری نمایشـگاه بین‌المللـی فـرش کـه همـه سـاله در تهـران برگـزار می‌شـود، گفـت: هزینـه شـرکت در ایـن نمایشـگاه بسـیار افزایـش یافتـه اسـت و بـا ایـن شـرایط، حضـور در آن، بـرای فعـالان فـرش صرفـه‌ای نـدارد، بنابرایـن در حـال حاضـر اتحادیه‌هـای فـرش دسـتباف کشـوری، بـرای عـدم حضـور در ایـن دوره اتحـاد کرده‌انـد.

در حال حاضر بالغ بر ۲ میلیون تولیدکننده فرش در استان فعالیت دارند و در صورت تداوم این وضع، شغل خود را از دست خواهند داد.

دولت در کنار فعالان حوزه فرش است

علـی سـلیمانی؛ رئیـس اداره فـرش سـازمان صمـت اسـتان آذربایجان‌شـرقی بـه عملکـرد ایـن اداره اشـاره کـرد و افـزود: علی‌رغـم اینکـه دسـتور کشـوری بـرای کسـب پروانـه فعالیـت در حـوزه فـرش بـرای مـا ابلاغ شـده، ولـی مـا الزامـی بـرای افـراد در اسـتان قـرار نداده‌ایـم و همچنیـن موضـوع مالیاتـی را تحـت پیگیـری خـود قـرار داده‌ایـم.

وی بـه موضـوع رباطبافـی اشـاره کـرد و گفـت: امـروزه بـا توجـه بـه اینکـه مـا صـادرات ناچیـز فـرش را داریـم، ایـن مسـئله زیـاد بـه چشـم نمی‌آیـد، ولـی ایـن موضـوع مهـم، پیچیـده اسـت کـه بـه هویـت و اصالـت فـرش ضربـه می‌زنـد.

سـلیمانی از پیگیـری موضـوع مهـم رباطبافـی خبـر داد و افـزود: مـا بـا برگـزاری جلسـات متعـدد کارشناسـی و هماهنگـی اسـتانداری آذربایجان‌شـرقی، تشـکل‌های فـرش و مرکـز ملـی فـرش چندیـن مصوبـه بـرای ایـن امـر تصویـب کرده‌ایـم.

سـلیمانی بـه حمایـت تمـام و کمـال دولـت از حـوزه فـرش تاکیـد کـرد و افـزود: دولـت در کنـار فعـالان حـوزه فـرش اسـت.

تحریم نمایشگاه فرش تهران

احـد هریسـچیان؛ رئیـس اتحادیـه صادرکننـدگان فـرش دسـتباف اسـتان آذربایجان‌شـرقی بـه عـدم شـرکت در نمایشـگاه فـرش تهـران اشـاره کـرد و افـزود: اعضـای اتحادیـه صادرکننـدگان بـا برگـزاری جلسـات متعـدد همـدل، همـراه و هم‌اتفـاق در راسـتای عـدم شـرکت در نمایشـگاه فـرش تهـران هسـتیم.

وی بـا اشـاره بـه مشـکلات تولیدکننـدگان حـوزه فـرش افـزود: افزایـش قیمـت مـواد اولیـه، کاهـش صـادرات و تحریـم هـای همه‌جانبـه از جملـه مشـکلات عمـده در حـوزه صـادرات فـرش اسـت.

هریسـچیان از امضـای تفاهم‌نامـه‌ای میـان دانشـگاه

آزاد اسلامی تبریز و اتحادیه صادرکنندگان فرش تبریز خبر داد و هدف از این اقدام را هم‌افزایی بیشتر و تبادل نظرات تخصصی عنوان کرد.

حمیدرضا ذوالانواری؛ رئیس کمیسیون فرش و صنایع دستی اتاق بازرگانی فارس، توصیه به حضور و بازدید از نمایشگاه‌های استان‌های مختلف کرد و افزود: من خودم شیرازی هستم، ولی بهترین نمایشگاه فرش برای استان اصفهان است که توسط اتحادیه فرش استان برگزار می‌شود.

وی به برگزاری نمایشگاه آبرومند و در سطح جهانی فرش تاکید کرد و افزود: صنعت فرش کشور نیاز به نمایشگاه آبرومند دارد و در این راستا مسئولان و مجریان برگزار کننده نمایشگاه باید از بطن فعالان حوزه فرش باشند.

وی مشکلات فرش را تشریح کرد و افزود: مشکلاتی که از سال گذشته در حوزه فرش وجود داشت علاوه بر اینکه حل نشده‌اند بلکه به این مشکلات نیز اضافه شده‌است و مسئله FATF معضل بزرگی است که به‌دلیل اینکه سیستم بانکی و پولی ما تحریم است موجب کاهش صادرات فرش می‌شود.

ابوالفضل صادقی؛ رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف قم با بیان اینکه اگر بخواهیم مشکلات موجود برای سال بعد تکرار نشود، باید اقداماتی را در جهت برگزاری باشکوه نمایشگاه فرش از اکنون انجام دهیم، گفت: ما قبل از اینکه تقویم نمایشگاهی سال بعد بسته شود، باید با مسئولان مربوطه نمایشگاه دیدار کرده و تدابیر لازم را اتخاذ کنیم.

سعید عصاچی؛ رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف اصفهان از بی‌اعتنایی مسئولان و مجریان نمایشگاه به نظرات فعالان حوزه فرش انتقاد کرد و گفت: متاسفانه مسئولان هیچگونه نظری از تشکل ها نخواسته‌اند و در راستای همدلی و اتحاد کشوری فعالان حوزه فرش، فروشندگان فرش اصفهان در نمایشگاه شرکت نخواهند کرد.

وی ادامه داد: حدود ۸۰ نفر از علاقه‌مندان از استان اصفهان می‌خواستند که در نمایشگاه شرکت کنند ولی با توجه به شرایط موجود به جز ۱۵ الی۱۷ نفر، همگی انصراف دادند و افراد باقی‌مانده منتظر دریافت وجه پرداخت شده به نمایشگاه هستند.

در دومین روز حضور در تبریز؛

◀ بازدید رؤسای اتحادیه‌های فرش کشور از ظرفیت‌های فرش تبریز

هیئتی ۱۴ نفره متشکل از رؤسای اتحادیه‌های فرش کشوری در حاشیه «هشتمین نشست مجمع تشکل‌های صادراتی فرش دستباف کشور»، از ظرفیت‌های صنعت فرش این شهر بازدید کرده و به بررسی و طرح مشکلات فرش کشور پرداختند.

این هیئت در ابتدا از کارخانه آلتین فرش تبریز دیدار کردند.

ناصر علیپور؛ مدیرعامل کارخانه آلتین فرش تبریز در جریان این بازدید، در خصوص نحوه آغاز به کار این کارگاه اظهار داشت: این مجموعه فعالیت خود را با یک قالی از سال ۱۳۶۸ شروع کرد و در حال حاضر اگرچه بسیاری از کارگاه‌ها بیشتر از ۱۰ نفر بافنده ندارند، اما در این کارگاه ۲۰۰ نفر بیمه‌شده مشغول کار هستند.

وی با اشاره به ارزش بالای هنر فرش گفت: باید این کار را به سمتی ببریم که جزو هنر محسوب شود، نه صنعت. ما اینجا قالی‌های صد رج داریم که از سال ۹۴ طراحی آن شروع شده و دو ماهی است به پایان رسیده است، یعنی بافت یک قالی صد رج ۸ سال زمان برده و پنج میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان هزینه داشته است.

◀ تبریز و آذربایجان سبقه تاریخی در حوزه فرش دارد

سید مرتضی حاجی آقامیری؛ رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران هم در این بازدید با اشاره به ظرفیت‌های فرش تبریز گفت: تبریز و آذربایجان سبقه تاریخی در حوزه فرش دارد و اساسا یکی از مهمترین مراکز مهم قالیبافی سبک شهری‌بافی ما به حساب می‌آید.

وی با اشاره به وجود سبک‌های مختلف در حوزه فرش در آذربایجان گفت: این سبک‌ها می‌توانند احیا شود.

آقامیری درباره مشکلات صنعت فرش کشور و صادرکنندگان آن گفت: مسئله تحریم‌ها، عدم پذیرش FATFو پیمان‌سپاری ارزی که همان تحریم داخلی است، از جمله مشکلات این صنعت است.

دومین مقصد این هیئت، شرکت فرش تبریز بود که از سال

۱۳۵۴ آغاز به کار کرده و دارای بخش‌های متعدد حلاجی، رنگرزی و تولید نخ است.

حسن محمدی پرویزیان؛ مؤسس کارخانه فرش تبریز هم در این بازدید گفت: این کارخانه به وسعت ۲۷ هزار متر است و در هنگام خرید آن دغدغه این را داشتم که ملک مصادره‌ای نباشد و خوشبختانه اینگونه هم شد.

مهدی محمدی پرویزیان؛ مدیرعامل کارخانه فرش تبریز در خصوص مشکلات نخ و پشم فرش در ایران گفت: پشم ایرانی متاسفانه به‌دلیل غلط چیده شدن، ریزش بیشتری دارد و به‌همین دلیل کمتر در بافت فرش استفاده می‌شود. برخی به غلط می‌گویند که پشم فرش، حساسیت‌زا بوده و مشکلات سلامتی ایجاد می‌کند اما مطالعاتی که ۱۰ سال قبل انجام شد، نشان داد که پشم فرش به پیشگیری از بوی بد خانه کمک می‌کند. همچنین پشم، جزو الیاف کندسوز است و هنگام آتش‌سوزی دیرتر دچار حریق می‌شود.

وی ادامه داد: ما مواد رنگی را از کمپانی هانزمن به سختی تهیه می‌کنیم و بر همین اساس ثبات رنگ و کیفیت را تضمین می‌کنیم. به‌دلیل ثبات رنگ فرش‌های ما، فرش‌های ۴۰ سال قبل تولیدی ما نه‌تنها همچنان هیچ تغییر رنگی ندارند، بلکه وقتی شسته می‌شوند، به‌دلیل داشتن پشم مرغوب تغییری در آنها دیده نمی‌شود.

پرویزیان در جریان بازدیدِ این هیئت ۱۴ نفره از واحد رنگرزی کارخانه فرش تبریز توضیح داد: برای رنگرزی، اول در آزمایشگاه فرمول رنگ حاصل می‌شود و بعد پشم به دیگ می‌رود و دیگر رنگرز به آن دسترسی ندارد که تغییری ایجاد کند و به همین دلیل ثبات رنگ هم بیشتر است.

وی افزود: با توجه به اینکه دغدغه بسیاری از خریداران، هزینه بالای شست‌وشوی فرش دستباف است، دنبال به‌کارگیری نوعی تکنولوژی در رنگ گیاهی هستیم تا ثبات رنگ داشته باشد و دغدغه خریداران خارجی برای تغییر رنگ فرش هنگام شست‌وشو را از بین ببریم.

در ادامه، این هیئت برای بازدید به خانه قاجار و مقبره‌الشعرا رفته و از بناها و اشیای تاریخی موجود در موزه دیدن کردند.

مقصد بعدی این هیئت، بازار بزرگ تبریز و بازدید از تیمچه مظفریه بود.

اسماعیل چمنی؛ رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف تبریز در این بازدید گفت: برای بازگشت به دهه ۸۰ و روزهای طلایی صادرات، باید همه دست به دست هم بدهیم و اتحاد داشته باشیم. وقتی فرش رشد داشته باشد همه از آن منتفع می‌شویم و اگر رشد نداشته باشد، همه ضرر خواهیم کرد. قطعا همه ما نقدهایی داریم، اما باید مودت و دوستی بین تمام خانواده فرش ایجاد کنیم.

وی با اشاره به برگزاری نمایشگاه‌های متعدد فرش عنوان کرد: در طول سال بیش از هرچیزی نمایشگاه فرش در کشور برگزار می‌شود و این یکی از آفت‌ها برای فرش ماست. به نظر من، باید یک نمایشگاه اصلی برای فرش در تهران برگزار شود و همچنین مرکز ملی فرش باید به سازمان یا معاونت تبدیل شود.

◀ ظرفیت‌های فرش شهر تبریز احیا شود

حاجی آقامیری، در پایان این بازدید اظهار داشت: این دومین سالی هست که ما در خدمت دوستان در تبریز به دعوت اتحادیه صادرکنندگان فرش تبریز هستیم، با توجه به سبقه فرش تبریز و ظرفیت بسیار مهم و گذشته معتبر فرش تبریز که یکی از مراکز مهم قالی بافی ما در سبک شهری‌بافی بوده است و مناطقی در این استان هستند که ظرفیت‌های بسیار مهمی در گذشته بودند و امروز هم می‌توانند احیا شوند.

رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: در این سفر از کارگاه آقای علیپور بازدید انجام شد، که از این منظر جالب بود که کارگاه متمرکز با تعداد زیادی بافنده بیمه شده و کیفیت بافت بسیار خوب، که فرش‌های بزرگ پارچه تولید می‌کنند و بازدید دوم کارخانه آقای پرویزیان بود که ظرفیت و توانمندی‌های کارخانه‌شان بر ما آشکار است.

وی با بیان اینکه فرش تبریز جایگاه بسیار رفیعی در فرش ایران داشته و دارد، گفت: البته در سالیان اخیر دچار عارضه‌هایی

در حال حاضر موانع اصلی تجارت خارجی ما، مسئله تحریم‌ها، FATF و پیمان سپاری ارزی است که تبدیل به قانون هم شده است. سازمان توسعه تجارت برای اینکه بتواند مشکلات خودش را در ارتباط با وظیفه ذاتی‌اش حل کند باید گفتمان رفع تحریم را در حاکمیت ایجاد کند، یعنی الان به جایی رسیدیم که تهاتر برای رفع تعهد ارزی برای کوتاه مدت و بقا به کار می‌آید اما در طولانی مدت هیچ کشوری نمی‌تواند با این راهکار ها زندگی کرده و توسعه پیدا کند.

شده از جمله رباط بافی که متاسفانه بیش از مناطق دیگر در تبریز دیده می‌شود، مسئله‌ای که خود دوستان تبریز به آن معترض بودند رنگرزی است که امروزه از رنگ‌های بی‌کیفیت استفاده می‌شود که به هر حال اعتبار فرش تبریز را خدشه‌دار می‌کند و شاید به روز نبودن طراحی‌ها که البته همه از مواردی است که به ما فعالان فرش، تولیدکنندگان و صادرکنندگان برمی‌گردد که باید آن را اصلاح کنیم.

حاجی آقامیری ادامه داد: مواردی که در جلسه مطرح شد؛ از جمله مسئله تحریم‌ها و عدم پذیرش پیمان FATF، پیمان‌سپاری ارزی، رویکرد بد و بی‌مهری دولت گذشته با فرش دستباف و تبعید مرکز ملی فرش به زیر مجموعه معاونت صنایع عمومی و ادغام آن با مرکز صنایع خلاق که البته در چارت امروز مجددا استقلال پیدا کرده است، اما باز هم از یک معاونت به معاونت دیگر منتقل شده که نامش توسعه بازرگانی است که با شان حضور فرش دستباف در وزارت بازرگانی که در سال ۸۲ وارد شده، مغایر است.

وی ادامه داد: مرکز ملی فرش نزدیک به یک ماه است که رئیس و حتی سرپرستی هم ندارد و نتیجه این است که امروز می‌بینیم، هیچ متولی وجود ندارد که مسئله نمایشگاه فرش را بتواند مدیریت کند. اینکه در تصمیم‌گیری های حوزه نمایشگاه بخش خصوصی نادیده انگاشته شده است، در سی دوره گذشته ستاد نمایشگاهی متشکل از نمایندگان مرکز ملی فرش و نمایندگان تشکل‌های مرتبط بود که سیاست‌گذاری در مورد نمایشگاه در آن ستاد انجام می‌شد. سال گذشته متاسفانه ستادی نبود که سیاست‌گذاری کند و بدون نظر بخش خصوصی، تاریخ نمایشگاه عوض و به اجبار به آبان ماه منتقل شد و ساعت نمایشگاه هم براساس توافق قبلی سازمان توسعه تجارت در سه سال گذشته با پلیس راهور تا یک بعدازظهر است، برای نمایشگاهی که مخاطب عمومی دارد این ساعت کارآیی ندارد؛ زیرا مخاطبین بعد از پایان ساعت کاری از نمایشگاه بازدید می‌کنند، کمااینکه در شهرستان‌ها و استان‌های مختلف نمایشگاه از ۲ بعدازظهر تا ۸ یا ۹ شب برگزار می‌شود که منطبق با ماهیت فرش دستباف است که در نمایشگاه تهران به بهانه‌های مختلف نادیده گرفته می‌شود و یکی از بهانه‌ها هم این است که وضعیت ترافیک نمایشگاه تهران به هم می‌ریزد که چون بعد آن ساعت اجازه برگزاری کنسرت می دهند، بهانه خوبی نیست.

آقامیری با اشاره به اینکه مسئله اصلی این است که سازمان توسعه تجارت به‌طور مشخص در دولت، وظیفه‌اش توسعه بازرگانی و توسعه تجارت خارجی است، توضیح داد: در حال حاضر موانع اصلی تجارت خارجی ما، مسئله تحریم‌ها، FATF و پیمان سپاری ارزی است که تبدیل به قانون هم شده است. سازمان توسعه تجارت برای اینکه بتواند مشکلات خودش را در ارتباط با وظیفه ذاتی‌اش حل کند باید گفتمان رفع تحریم را در حاکمیت ایجاد کند، یعنی الان به جایی رسیدیم که تهاتر برای رفع تعهد ارزی برای کوتاه مدت و بقا به کار می‌آید اما در طولانی مدت هیچ کشوری نمی‌تواند با این راهکار ها زندگی کرده و توسعه پیدا کند.

وی ادامه داد: وقتی در برنامه هفتم صحبت از رشد سالیانه ۲۳ درصد صادرات غیر نفتی می‌کنیم باید الزاماتش را محقق کنیم و این روندی که تا حالا طی کردیم، در آمار کسری تراز تجاری سال گذشته نشان می‌دهد که رکورد را شکستیم و منفی ۱۷ میلیارد دلار کسری تراز تجاری داشتیم و این ۱۷ میلیارد دلار کسری تراز تجاری نشان می‌دهد

راهی که آمده ایم اشتباه است، در نتیجه سازمان توسعه تجارت بصورت کلان باید رفع تحریم را دنبال کند.

رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: اینکه در سالیان گذشته باز هم به دلیل شرایط خاص ناشی از تحریم، سیاست‌های ارزی ارجحیت داشته اند بر سیاست‌های تجاری و بانک مرکزی که دستگاه سیاست گذار ارزی است برای آنکه نرخ ارز را نگه دارد، دست به سرکوب سیاست خارجی زده است، این نگاه باید عوض شود. سیاست های تجاری را باید خود دستگاه متولی تجارت خارجی اعلام کنند و سازمان توسعه تجارت و وزارت صمت مجری دستورات بانک مرکزی نباشند، تا بتوانیم حرکت کنیم به سمت اینکه ارز را تک‌نرخی کنیم و ارز ترجیحی و ارز نیمایی نداشته باشیم و سامانه‌های مختلف را جمع کنیم و این عارضه که دولت نرخ بازار آزاد را به عنوان نرخ بازار عرضه و تقاضا که همه جای دنیا وجود دارد به رسمیت نمی شناسد را تغییر دهیم تا بتوانیم الفبای تجارت و شرایط را برای حرکت عادی یک تاجر از جمله صادرکنندگان فرش فراهم کنیم.

حاجی آقامیری ادامه داد: ما به دلیل اینکه از تحولات جهانی دور هستیم خودمان را نمی‌توانیم منطبق کنیم با آن چیزی که در دنیا می‌گذرد و این فاصله‌ای که بین ما و جهان ایجاد شده باعث می‌شود در سال گذشته به ۳۹.۷ میلیون دلار صادرات فرش دستباف ایران برسیم که البته محدود به فرش دستباف نیست و در بقیه حوزه‌ها هم وجود دارد اما فرش دستباف بیش از سایر حوزه‌ها از این وضعیت متاثر می‌شود.

رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع اتاق ایران تاکید کرد: عارضه دیگری که وجود دارد، یک حوزه‌ای که با زنجیره اشتغال دو میلیون نفری در سراسر کشور کار می‌کند و همه آن را بخش خصوصی تامین می‌کند تا به امروز می‌شد آن را حفظ کرد، برای اینکه ما امید داشتیم تحریم‌ها رفع شود و صادرات مجددا برقرار شود اما اگر بیش از این ادامه پیدا کند کسانی که در این حوزه کار می‌کنند حتما بیکار خواهند شد و به ازای هر شغلی که دولت ریالی پول نمی داد، باید یک الی دو میلیارد پول بدهد تا اشتغال این دو میلیون نفر را تامین کند که قطعا دولت چنین هزینه‌ای را ندارد.

حاجی آقامیری یادآور شد: در حوزه اشتغال، بیمه قالیبافان مهم است که اعتبارش در بودجه تامین شود. در همه این مواردی که مطرح کردم، فرش آذربایجان شرقی یک ظرفیت مهم چه در زمینه اشتغال و چه در ظرفیتی که می‌تواند در صادرات ما ایجاد کند، است. ما به عنوان متولیان در بخش خصوصی باید تلاشمان این باشد در شرایطی که مرکز ملی فرشی وجود ندارد که در پی رفع مشکلات باشد، تلاش کنیم قالیبافان مشکلاتشان حل شود و در درجه بعدی به توسعه بازارهایمان بپردازیم.

وی ادامه داد: اگر آقای اتابک به جای اینکه فرش را زیر مجموعه‌ی یک معاونت قرار دهد یا دولت رضایت به تشکیل سازمان ملی فرش و صنایع دستی که حاصل از تجمیع مرکز ملی فرش و معاونت صنایع دستی است، و تعیین رئیس مرکز ملی فرش با نظر بخش خصوصی بدهد هم بار خودشان سبک می‌شود و هم اینکه ما با رشد صادرات و حفظ اشتغال مواجه خواهیم بود. اگر بخواهند همین مسیری که در سه سال گذشته بوده را ادامه دهند هم کشور از فرش بی‌بهره خواهد بود، هم اشتغال از دست خواهد رفت و هم استان به استان تضعیف خواهد شد.

این عارضه که دولت نرخ بازار آزاد را به عنوان نرخ بازار عرضه و تقاضا که همه جای دنیا وجود دارد به رسمیت نمی شناسد را تغییر دهیم تا بتوانیم الفبای تجارت و شرایط را برای حرکت عادی یک تاجر از جمله صادرکنندگان فرش فراهم کنیم.

گزارش اختصاصی اتاق تبریز از بیست و پنجمین دوره
نمایشگاه بین‌المللی صنایع غذایی در تبریز

فرصتی برای تعامل واحدهای تولیدی صنایع غذایی با تولیدکنندگان ماشین‌آلات صنعتی

گزارش: طاها اعتمادی
عکس: رضا خدایی

بیست و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع غذایی، ماشین‌آلات صنایع‌غذایی، ماشین‌آلات آرد و نان و صنایع وابسته تحت عنوان EXFOOD با حضور ۱۳۰ برند داخلی و خارجی از جمله کشورهای عراق و ترکیه در حوزه‌های ماشین‌آلات و صنایع غذایی به‌صورت تخصصی برگزار شد.

تبریز از دیرباز به‌عنوان قطب صادراتی محصولات غذایی، شیرینی و شکلات نقش بسزایی در کشور دارد، واحدهای اقتصادی برای افزایش تولید، بهره‌وری، کیفیت و کاهش هزینه‌های تولید نیازمند بهره‌مندی از دستگاه‌های صنعتی به‌روز، اقتصادی و دارای استاندارد جهانی هستند.

بیست و پنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی صنایع غذایی در تبریز فرصتی ایده‌آل برای آشنایی، تعامل، همکاری و هم‌افزایی واحدهای تولیدی غذایی با واحدهای تولیدی ماشین‌آلات صنعتی بود.

حبیب ماهوتی؛ رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی تبریز در حاشیه این نمایشگاه، برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی مواد غذایی را زمینه‌ساز موفقیت‌های بیشتر دانست و گفت: صنعتگران با توانمندی‌های خود در نبرد با مشکلات اقتصادی، توانسته‌اند سربلند باشند و در این نمایشگاه، تنها گوشه کوچکی از قدرت این فعالان اقتصادی به نمایش گذاشته شده است.

شهرام حسین‌نژاد دانشور؛ مسئول برگزاری این دوره از نمایشگاه ضمن اینکه تبریز را پایتخت و صاحب برند شیرینی و شکلات در کشور دانست، از حضور ۸۰ شرکت ماشین‌ساز صنعتی در این نمایشگاه خبر داد و گفت: حضور ماشین‌سازان در جهت به‌روزرسانی و افزایش بهره‌وری تولید محصولات صنعتی و غذایی نقش بسزایی دارد.

وی به همکاری ارگان‌های مختلف در جهت برگزاری باشکوه نمایشگاه بین‌المللی تاکید کرد و افزود: از ماه‌های قبل با همکاری و هم‌افزایی وزارت صمت و جهاد کشاورزی درصدد برگزاری هرچه‌باشکوه‌تر نمایشگاه بین‌المللی بودیم و در راستای برگزاری تخصصی‌تر نمایشگاه از مجموعه‌های دارای سبک و

تخصصی در این رویداد دعوت کردیم.

وی از حضور ۱۱ شرکت غیربومی در این نمایشگاه خبر داد و افزود: واحدهای تولیدی از استان‌های تهران، خراسان‌رضوی، البرز، قزوین، مرکزی، اصفهان، زنجان، قم و لرستان در بیست و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع غذایی، ماشین‌آلات صنایع‌غذایی، ماشین‌آلات آرد و نان و صنایع وابسته حضور داشتند.

محمود فتوحی؛ مدیر روابط عمومی شرکت آذریاپ تبریز به تشریح عملکرد و خدمات این واحد تولیدی پرداخت و افزود: شرکت آذریاپ تولیدکننده دستگاه‌های نانوایی در شهرک صنعتی زرنق شهرستان هریس واقع شده است و حدود دو هزار و ۵۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم از این مجموعه امرار معاش می‌کنند.

وی تصریح کرد: در سرتاسر کشور ۷۰ دفتر فروش و خدمات پس از فروش و همچنین پنج دفتر در کشورهای روسیه، ارمنستان، عراق، کانادا و ترکیه دفاتر فروش فعالیت می‌کنند.

فتوحی از صادرات محصولات و ماشین‌آلات صنعتی این واحد به ۳۰ کشور خبر داد و افزود: ایالات متحده آمریکا، کانادا، عمان، امارات، نیوزلند، ترکیه، عراق، روسیه، انگلیس و ارمنستان از جمله کشور های مقصد صادراتی هستند.

فتوحی ضمن ابراز خرسندی از برگزاری بیست و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع غذایی گفت: ما محصولات روتاری، روتاری پلاس، نان سنگک‌پز تمام اتوماتیک ریزشی را در این نمایشگاه به محضر نمایش گذاشته‌ایم.

وی از عدم رسیدگی مراجع قضایی به تخلفات (کپی‌برداری) از محصولات واحدهای تولیدی انتقاد کرد و گفت: متاسفانه برخی از واحدهای تولیدی بدون اجازه و منع قانونی محصولات

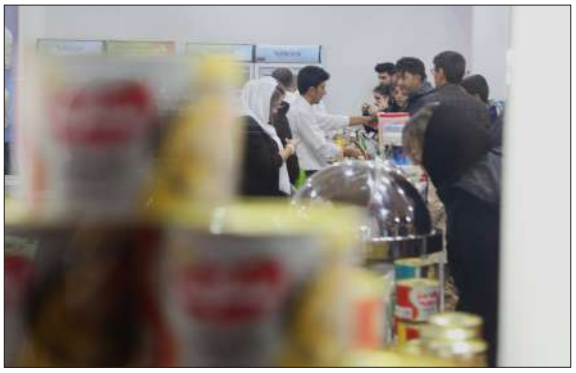

کارخانجات را با برند خود تولید می‌کنند و به فروش می‌رسانند، در حالی که ما و دیگر تولیدکنندگان بر روی این دستگاه ساعت ها و هزینه‌های زیادی صرف کرده‌ایم.

مرتضی ادیانی؛ مدیر بازرگانی شرکت آذریاپ آذربایجان، تخصیص ارز دولتی را بزرگ‌ترین مشکل واردات دانست و گفت: ما برای خرید یک محصول ساده باید حداقل ۸ الی ۹ ماه منتظر و در صف خرید باشیم.

وی با بیان اینکه بخش خصوصی درگیر خودتحریمی شده‌اند، افزود: متاسفانه بیشتر از تحریم‌های خارجی درگیر تحریم‌های داخلی شده‌ایم.

پیام پاشایی؛ مدیرعامل شرکت صدرا پخت آذربایجان، دستگاه‌های پخت نان را به جامعه هدف نانوایی و رستوران‌ها عرضه می‌کنیم و در این راستا نیز حدود ۶۰ نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم در این مجموعه اشتغال دارند.

وی به مقصدهای صادراتی محصولات این شرکت اشاره کرد و گفت: انگلیس، آمریکا، عراق و ترکیه از جمله کشورهای مقصد صادراتی هستند.

پاشایی مشکلات و سختی‌های صادراتی را تشریح کرد و افزود: متاسفانه سازمان استاندارد، بی‌دلیل و بدون توجه به مزایای دستگاه‌های صنعتی، واحدهای تولیدی را جریمه می‌کند.

وی تصریح کرد: بانک های خصوصی و دولتی ادعای حمایت از بخش خصوصی را دارند، در حالی که هیچ حمایتی از تولیدکنندگان نشده است و از اعطای وام ساده چند میلیونی دریغ می‌کنند.

رامین فغانی؛ مدیرعامل ماهان پروتئین شرق طلایی، روند تشکیل این مجموعه را تشریح کرد و افزود: شرکت ماهان واحد اقتصادی نوپا در شهرستان گنبد کاووس استان گلستان، زنجیره کوچک تولید مرغ و فراورده‌های گوشتی است که با هم‌افزایی شرکای ترکیه‌ای از دانش، فرآوری و تکنولوژی روز دنیا بهره‌مند شده و تحت لیسانس شرکت ترکیه‌ای به‌ویژه در تولید محصولاتی همچون کباب‌ترک است.

وی بر لزوم حمایت های مالی دولت از بخش خصوصی تاکید کرد و افزود: اولویت اصلی صنعت، بحث مالی و نقدینگی است و خرید مواد اولیه، پخش، بسته‌بندی و تولید مستلزم تامین مالی است و در این راستا امیدواریم رئیس‌جمهور از توانایی‌های مجموعه‌های بزرگ کشوری بازدید کرده و تمهیدات لازم برای حمایت از بخش خصوصی را اتخاذ کند.

وی گفت: متاسفانه خودباوری در جوانان امروزی بسیار پایین آمده و انتظار اغلب نوجوانان و جوانان به کار آسان و درآمد میلیونی است که باید این روند فکری اصلاح شود.

محمد خراسانی؛ مدیرعامل شرکت خراسانی، عملکرد این مجموعه را تشریح کرد و افزود: صنایع غذایی خراسانی صاحب سه برند اوجان، ناز استار و ناز ممتاز از سال ۱۳۸۶ فعالیت خود را در زمینه تولید انواع و اقسام مرباجات در شهرستان بستان‌آباد آغاز کرده است.

وی از صادرات محصولات تولیدی خود به کشورهای ارمنستان، عراق، آذربایجان و قزاقستان خبر داد.

خراسانی به مشکلات موجود در این عرصه پرداخت و ادامه داد: حمل و نقل، هزینه‌های ارزش‌افزوده، مالیات، کمبود آب، عدم وجود تصفیه‌خانه‌ها در شهرک‌های صنعتی از جمله مشکلات ما در این عرصه است.

وی به بهره‌مندی از ظرفیت رسانه‌ها در جهت اطلاع‌رسانی و تبلیغات تاکید کرد و افزود: متاسفانه در این نمایشگاه بازدیدکنندگان کمی از استان‌های دیگر حضور داشتند.

کتاب «قانون تجارت ترکیه» در اتاق تبریز رونمایی شد

گزارش: ساناز شهابی
عکس: بهزاد عزیزپور

کتاب «قانون تجارت ترکیه» با حضور هیئت‌نمایندگان اتاق تبریز و فعالان اقتصادی و حقوقی در اتاق بازرگانی تبریز رونمایی شد. این کتاب به همت شرکت «فولاد آذرآبادگان ارس» و توسط رضا مرادیان معروفی، فاطمه پورحاجی آقا، فراز باسقی و مسعود پیری با هدف تشریح و تبیین قوانین تجاری این کشور برای مدیران دولتی و خصوصی و فعالان اقتصادی ترجمه شده است.

نقش کلیدی قوانین تجارت در تسهیل مبادلات اقتصادی

مهدی امینی؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز در این نشست گفت: قانون تجارت به‌عنوان مجموعه‌ای از قواعد و مقرراتی که فعالیت‌های تجاری را نظم می‌بخشد، نقش کلیدی در تسهیل مبادلات اقتصادی و تجاری در سطح ملی و بین‌المللی دارد. با افزایش روابط تجاری بین کشورها، آشنایی با قوانین کشورهایی که با آن‌ها صادرات و واردات می‌کنیم، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

وی گفت: تالیف کتاب‌هایی در زمینه قانون تجارت می‌تواند به بازرگانان و فعالان اقتصادی کمک کند تا با الزامات قانونی، حقوق و تعهدات خود در کشورهای مختلف آشنا شوند. این کتاب‌ها معمولاً شامل اطلاعاتی درباره قراردادها، مالیات‌ها، مقررات گمرکی، و شیوه‌های حل و فصل اختلافات هستند که برای انجام تجارت موفق ضروری‌اند.

امینی تاکید کرد: در دنیای تجارت جهانی، هر کشور قوانین و مقررات خاص خود را دارد و عدم آگاهی از این قوانین می‌تواند منجر به مشکلات حقوقی و مالی جدی برای بازرگانان شود. بنابراین، تالیف چنین کتاب‌هایی نه تنها به تسهیل فرآیندهای تجاری کمک می‌کند، بلکه به ایجاد روابط تجاری پایدار و موفق نیز می‌انجامد.

وی خاطرنشان کرد: با شناخت عمیق‌تر از قوانین تجارت کشورهای مختلف، بازرگانان می‌توانند با اطمینان بیشتری در بازارهای بین‌المللی فعالیت کنند و فرصت‌های جدیدی برای رشد و توسعه کسب‌وکارهای خود ایجاد کنند.

با شناخت عمیق‌تر از قوانین تجارت کشورهای مختلف، بازرگانان می‌توانند با اطمینان بیشتری در بازارهای بین‌المللی فعالیت کنند و فرصت‌های جدیدی برای رشد و توسعه کسب‌وکارهای خود ایجاد کنند.

بشیر جعفری؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز بر لزوم به تمرکز سرمایه‌گذاران در پروژه‌های بزرگ در سایر کشورها تاکید کرد و این امر را زمینه ساز توسعه کشور دانست.

وی با اشاره به اهمیت آشنایی تجار با قوانین بین المللی، خواستار انتشار چنین کتابی برای سایر کشورها نیز شد.

رونمایی از سند تاریخی اتاق تبریز

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز، رونمایی از کتاب «قانون تجارت ترکیه» را یک اتفاق خوب توصیف کرد.

وی با بیان اینکه همزمان با همایش توسعه صادرات غیرنفتی در تبریز، از سند مهمی در رابطه با تاریخ اتاق تبریز رونمایی می‌شود، افزود: روی سردر اتاق بازرگانی تبریز، سال شروع به کار این اتاق ۱۲۸۹ درج شده، اما با کشف این سند، تاریخ تأسیس اتاق تبریز به ۱۶۶ سال قبل بازمی‌گردد.

محرم‌پور تأکید کرد: این اتاق، شاهد رویدادهای فرهنگی بسیاری بوده و از زمان آغاز به‌کار، نقش مهمی در فرهنگ جامعه ایفا کرده است، بنابراین فعالیت‌های فرهنگی در اتاق تبریز، نه‌تنها یک اتفاق جدید نیست، بلکه بازسازی رویدادهای گذشته است.

دبیر اتاق بازرگانی تبریز از زحمات فعالان اقتصادی قدردانی کرد و گفت: امیدواریم فعالان اقتصادی علاوه بر عرصه اقتصاد، به حوزه فرهنگ نیز ورود کنند؛ چرا که در حال حاضر وضعیت تیراژ و نوع انتشار کتاب‌ها در جامعه ما مناسب نیست.

چالش‌های تجاری و اهمیت آشنایی با قوانین کشورهای مختلف

رضا کامی؛ عضو ادوار هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، عدم آشنایی با قوانین کشورهای مختلف را یکی از مشکلات اساسی تجار دانست.

وی ضمن ابراز خوشحالی از حمایت هیئت رئیسه و هیئت نمایندگان فعلی اتاق تبریز در مباحث فرهنگی، افزود: کتاب حاضر می‌تواند راهگشای بسیاری از تجار باشد و حجم تجارت بین استان و کشور ترکیه را افزایش دهد.

وی با بیان اینکه تصمیم‌گیران دو کشور ایران و ترکیه، تاکنون نتوانسته‌اند به‌طور فعال در راستای افزایش ارتباط

تجاری عمل کنند، ابراز امیدواری کرد: اتاق تبریز در این زمینه فعال‌تر عمل کرده و مراودات تجاری را توسعه بخشد.

کامی در ادامه گفت: در حال حاضر، تفاهم‌نامه‌های بسیاری بین ایران و ترکیه وجود دارد که عملی نشده‌اند و در صورت عملی شدن، بسیاری از موانع موجود از بین می‌رود.

◀ وحید مهین؛ دبیر میز ترکیه در اتاق بازرگانی تبریز، به فعالیت‌های چشمگیر این میز اشاره کرد.

وی گفت: به‌دلیل عدم آگاهی تجار از قوانین و مقررات مربوطه، پرونده‌های زیادی در محاکم بین‌المللی در جریان هستند و وجود کتابی که قوانین کشورهای مختلف را تشریح و تبیین کند، می‌تواند مسیر فعالیت تجار را هموار کند.

مهین افزود: ترکیه از لحاظ جمعیتی، فرهنگی و مساحت، قابلیت‌های قابل توجهی دارد و در مقایسه با اعداد و ارقام، از نظر پیشرفت اقتصادی در جایگاه بالاتری نسبت به ایران قرار دارد.

وی بر لزوم برگزاری نشست‌های تخصصی برای تدوین برنامه‌های راهبردی و ارتباطات بین ترکیه و اعضای اقتصادی استان تاکید کرد.

مهین، اعزام هیئت اقتصادی به نمایشگاه انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک ترکیه را از جمله اقدامات صورت گرفته در این اتاق طی سال جاری خبر داد و افزود: حضور هیئت در این نمایشگاه نتایج مثبتی به همراه داشت.

◀ مسعود محرمی، مدیرعامل گروه صنعتی فولاد ارس، با اشاره به اینکه ۹۸ درصد جمعیت ایران و ترکیه مسلمان هستند، بر اهمیت روابط صمیمی اقتصادی بین دو کشور، به‌ویژه استان‌های شمال‌غرب تأکید کرد.

محرمی افزود: ترکیه، پس از چین و امارات، بزرگ‌ترین صادرکننده به ایران است و ایران نیز در بازارهای ترکیه نفوذ قابل توجهی دارد.

وی توضیح داد: کتاب حاضر با هدف افزایش انگیزه صنایع و تجار، با قوانین و مقررات ترکیه ترجمه شده است.

محرمی همچنین با اشاره به عدم آگاهی نسبت به قوانین کشور ترکیه اشاره کرد و گفت: متأسفانه ما به قوانین کشور ترکیه اشراف کامل نداریم و به همین دلیل دچار مشکل می‌شویم.

◀ اهمیت ارتباط فرهنگی و حقوقی در تقویت روابط اقتصادی

حسن فرهودی‌نیا، رئیس کانون وکلای استان آذربایجان‌شرقی گفت: هر اندازه نهادهای اقتصادی کشورها، روابط دوستانه‌تر و صمیمی‌تری داشته باشند، به تبع آن به تصمیم‌گیران پیام می‌دهند تا مشکلات موجود را برطرف کنند.

فرهودی‌نیا همچنین بر لزوم برگزاری سمینارهای مختلف در رابطه با وجوه تشابه و اختلاف بین کشورها تأکید کرد و افزود: این کار باعث جلوگیری از بروز بسیاری از مشکلات حقوقی می‌شود.

وی از اعلام آمادگی کانون وکلای استان در راستای پیشگیری از وقوع جرم، از طریق ارائه مشاوره به فعالان اقتصادی و تجار خبر داد.

به‌دلیل عدم آگاهی تجار از قوانین و مقررات مربوطه، پرونده‌های زیادی در محاکم بین‌المللی در جریان هستند و وجود کتابی که قوانین کشورهای مختلف را تشریح و تبیین کند، می‌تواند مسیر فعالیت تجار را هموار کند.

◀ اهمیت آگاهی از قوانین ترکیه در توسعه روابط تجاری

مرادیان؛ مدیر واحد حقوقی فولاد ارس در پایان این مراسم گفت: این کتاب نتیجه یک سال تلاش و مطالعات عمیق، با تکیه بر پشتوانه علمی و تجربه‌های حقوقی ملی و بین‌المللی نویسندگان است.

وی افزود: این اثر نقش بسزایی در تسهیل و توسعه تجاری با بنگاه‌های اقتصادی ترکیه، که یکی از اصلی‌ترین شرکای تجاری ما به شمار می‌رود، دارد.

مرادیان تأکید کرد: ترکیه به‌عنوان پل ارتباطی ما با بازارهای اوراسیا، نقش مهمی در تجارت ایفا می‌کند و آگاهی از قوانین آن برای ما کلیدی و ضروری است.

وی همچنین بیان کرد: شناخت صحیح از چارچوب‌های حقوقی می‌تواند نقش مهمی در افزایش توانمندی‌های صادراتی ما داشته باشد.

نشست روسای اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور در تبریز برگزار شد

گزارش: فائزه قره‌پور - ساناز شهابی
عکس: مینا نوعی

نشست روسای اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور با حضور رؤسای اتاق‌های بازرگانی، به محوریت هم‌اندیشی در راستای طرح چالش‌های اقتصادی، مطالبات بخش خصوصی و طرح راهکارهای توسعه صادرات غیرنفتی در تبریز برگزار شد.

◀ صمد حسن‌زاده؛ رئیس اتاق بازرگانی ایران با بیان این‌که برگزاری همایش صادرات غیرنفتی در طول سال‌های گذشته باعث حل برخی از مشکلات اقتصادی کشور و منطقه شده است، اظهار کرد: این همایش فرصت خوبی برای همفکری بین نمایندگان و فعالان اقتصادی کشور با مسئولان اقتصادی است.

وی با بیان این‌که اکنون مشکلات مهم اقتصادی در کشور حاکم است، افزود: مسئولان کشور باید مسائل را به صورت علمی و کارشناسی شده مورد بررسی قرار دهند.

حسن‌زاده تاکید کرد: تعهد ارزی چنان مشکلی نیست که کشور ما را دچار گرفتاری بزرگ صادراتی کند و نتوانیم برنامه‌ای برای آن تهیه کنیم؛ بنابراین راهکارهایی برای آن وجود دارد.

وی با بیان این‌که از نظر قانونی، صادرکننده صاحب ارز است، افزود: فعالان اقتصادی علی‌رغم مشکلات موجود، توانمند و شایسته هستند و همچنان فعالیت صادراتی خود را ادامه می‌دهند، ارز برای کشور آورده و ثروت و اشتغال ایجاد می‌کنند و در شرایط سخت با قوانین دست و پاگیر برای کشور خدمت می‌کنند.

وی بیان کرد: رئیس بانک مرکزی اعلام کرده که در روزهای آینده سامانه مبادله ارز در بانک‌های عامل پیاده‌سازی می‌شود تا واردکننده و صادرکننده به ارز مورد نیاز خود با قیمت مناسب دسترسی داشته باشد.

رئیس اتاق ایران با بیان این‌که راهکارهای مشخصی برای حل مشکلات ارزی و معیشتی در کشور وجود دارد، اظهار کرد: با حضور و کمک کارشناسان می‌توان کشور را به نتایج مطلوبی رساند.

وی با بیان این‌که امروز تمامی مسئولان نظام، آماده همکاری با بخش خصوصی‌اند، گفت: اگر منتظر انجام کار از سوی دولت باشیم، وضعیت امروز همچنان ادامه می‌یابد و اگر ما کنار دولت نباشیم نیز نمی‌تواند کاری انجام دهد، بنابراین سرمایه های بخش خصوصی می تواند شرایط خوبی را برای دولت به ارمغان آورد.

وی همچنین در خصوص اعزام هیاتی از سوی دولت به کشور چین برای قرارداد جهت راه‌اندازی پنل‌های خورشیدی، افزود: اگر دولت، سرمایه‌هایی را که می‌خواهد در اختیار چین قرار دهد به بخش خصوصی کشور واگذار کند، مشکلات در کوتاه‌ترین زمان حل خواهد شد و بخش خصوصی آماده ورود به این موضوع است.

◀ مدیریت شرکت‌های زیان‌ده دولتی به بخش خصوصی واگذار شود

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به برگزاری بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی در تبریز گفت: در این همایش تلاش داریم تعدادی از مشکلات اساسی که اقتصاد کشور با آن درگیر است، را مطرح کرده و راهکارهای مناسبی برای حل چالش‌های موجود پیشنهاد دهیم.

وی چند نرخی بودن ارز را یکی از محورهای اصلی این همایش عنوان کرد و افزود: اختلاف ۴۰ درصدی بین ارز دولتی و ارز نیمایی باعث بروز مشکلات متعددی شده است و بسیاری از افراد اقدام به صادرات با کارت یکبار مصرف می‌کنند، که در این صورت به هیچ وجه ارز حاصل از صادرات به کشور باز نخواهد گشت.

رئیس اتاق تبریز پیشنهاد داد، دولت نرخ ارز را آزاد اعلام کند و تنها برای تامین کالاهای اساسی و ضروری، ارز با قیمت دولتی در نظر بگیرد.

وی با بیان اینکه سفره دولت و بخش خصوصی یکسان است، بر لزوم تعیین تکلیف شرکت‌های ضرردهی که دولت در آن‌ها سرمایه‌گذار است، تاکید کرد.

وی افزود: تفاوت مدیریت بخش دولتی و خصوصی قابل توجه است. در این راستا بخش خصوصی می‌تواند کنسرسیومی تشکیل دهد و مدیریت بخشی از این بنگاه‌های اقتصادی زیان‌ده را عهده‌دار شود.

ژائله همچنین بر لزوم تعامل با کشورهای دیگر و به‌خصوص ورود به بازارهای جدید از جمله در کشورهایی همچون عراق، افغانستان، پاکستان و کشورهای قاره آفریقا تاکید کرد.

وی ادامه داد: ۵۵ کشور در قاره آفریقا وجود دارد که بازار بسیار خوبی برای ایران محسوب می‌شود و ما در این همایش، پیشنهاد ایجاد "ستاد آفریقا" را مطرح خواهیم کرد.

◀ ایجاد مراکز تجاری برای اقتصاد کشور حیاتی است

رئیس اتاق تبریز، پیش‌نیاز گسترش حضور در بازارهای جهانی را ایجاد مرکز تجاری دانست و افزود: با ایجاد این مراکز می‌توان فعالیت‌های تجاری را در کشورهای مختلف انسجام بخشید و این کار برای اقتصاد ما حیاتی است، چرا که می‌توانیم علاوه بر بازاریابی برای محصولات داخلی، تامین مواد اولیه و ضروری از این کشورها را نیز در سبد صادراتی خود تعریف کنیم.

◀ تخصصی کردن اتاق‌های استانی، هدف اتاق ایران

محمدرضا بهرامن، نایب‌رئیس اتاق ایران، با بیان این‌که یکی از برنامه‌های اتاق ایران، تخصصی کردن اتاق استان‌ها است، گفت: بازوهای اجرایی اتاق ایران می‌تواند به توسعه کشور کمک کند و نیازمند همکاری و همراهی با یکدیگر هستیم.

◀ تبریز، کفه ترازوی تصمیم‌گیری اتاق ایران

حسین پیرموذن، نایب رئیس اتاق ایران در نشست روسای اتاق‌های بازرگانی کشور در تبریز گفت: تبریز یکی از کفه‌های ترازوی تصمیم‌گیری اتاق ایران بوده و مردان بزرگی از این خطه در این اتاق نقش داشته‌اند.

وی افزود: اتاق ایران و هیات نمایندگان ردیف بودجه‌ای برای همایش‌های کشور اختصاص داده و هنوز برخی از این ردیف‌ها دست نخورده است.

پیرموذن با بیان این‌که صادرات غیرنفتی بخش خصوصی ۱۳ میلیارد دلار است، ادامه داد: امسال تنها سالی بود که برای واردات ماشین آلات به کشور تخصیص ارز انجام نگرفت.

وی در مورد پیشنهاد اتاق تبریز برای احداث مرکز تجاری، اظهار کرد: اتاق ایران بر اساس مصوبه‌ها وظیفه دارد هر جایی که می‌تواند چنین مراکز تجاری را ایجاد کند.

◀ اتاق‌های بازرگانی در جایگاه واقعی خود نیستند

علی عبداللهیان باروق، رئیس اتاق بازرگانی اردبیل با اشاره به توطئه‌ها علیه بخش خصوصی و نخبگان اقتصادی گفت: این توطئه‌ها باعث فرار کارآفرینان از کشور شده و فعالیت را برای فعالان اقتصادی بسیار دشوار کرده است.

وی اضافه کرد: هر اتفاق نامبارکی که رخ می‌دهد، به بخش خصوصی نسبت داده می‌شود.

عبداللهیان با بیان این مطلب گفت: ما همواره از بخش دولتی انتقاد می‌کنیم، اما باید ببینیم، ما در بخش خصوصی توانسته‌ایم در جایگاه واقعی خود قرار بگیریم.

وی تاکید کرد: بخش خصوصی باید بتواند با سامان‌دهی و بهره‌گیری از وجود نخبگان اقتصادی در اتاق‌های بازرگانی، فعالیت‌های خود را تقویت کنند.

◀ راه‌اندازی مرکز شتاب، نیاز روز

عبدالحکیم ریگی، رئیس اتاق بازرگانی زاهدان، راه‌اندازی مرکز شتاب را نیاز روز دانست و تحقق این امر را گامی مهم در راستای توسعه صادرات عنوان کرد.

وی با اشاره به تحریم‌ها علیه ایران گفت: در حالی که دولت در این شرایط نمی‌تواند در بازارهای بین‌المللی تحرک زیادی داشته باشد، رادار تحریم، نتوانسته است بخش خصوصی را شناسایی کند. بنابراین فعالان اقتصادی توانایی بالایی در حوزه تجارت دارند.

◀ ایجاد مراکز تجاری، خواسته اصلی ما

قاسم کریمی، رئیس اتاق ارومیه تاکید کرد: ایجاد مراکز تجاری در کشورهای هدف، خواسته اصلی ماست.

وی به مشکلات صدور کارت‌های بازرگانی اشاره کرد و افزود: باید راهکار مناسبی برای جلوگیری از سوء استفاده افراد متقلب از کارت‌های بازرگانی صورت بگیرد.

اتاق‌ها هماهنگ عمل کنند نه جزیره‌ای

قاسم رضائیان، رئیس اتاق رشت ضمن انتقاد از جزیره‌ای عمل کردن اتاق‌ها گفت: اتاق‌های بازرگانی باید هماهنگ با هم مشکلات موجود را طرح و تا حصول نتیجه پیگیری کنند.

باید جایگاه خود را پس بگیریم

محمدرضا توکلی‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی مشهد نیز اظهار کرد: سهم بخش خصوصی در کشور از ۷۰ درصد به ۱۵ درصد رسیده است و باید جایگاه خود را پس بگیریم زیرا اگر مطالبه نکنیم این ۱۵ درصد را نیز از دست می‌دهیم.

تجار باید توانمند شوند

محمد ایرانی، رئیس اتاق قم نیز با بیان این‌که توانمندسازی داخلی در اتاق‌ها باید انجام گیرد، گفت: تجار، تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان در حوزه خود باید توانمند شوند.

باید هزینه راه‌اندازی مراکز تجاری را تامین کنیم

علیرضا خامه‌زر، رئیس اتاق بازرگانی بیرجند نیز با بیان این‌که حدود ۲ میلیارد دلار صادرات به افغانستان داریم، گفت: با ارز ۷۰ هزار تومانی امکان رقابت در دنیا را نداریم.

وی ادامه داد: پیشنهاد اتاق تبریز برای راه‌اندازی مراکز تجاری در آفریقا باید تقویت شود و نقش رایزنان بازرگانی در این خصوص بسیار مهم است و باید هزینه‌های آن‌ها را تامین کنیم.

آفریقا هدف صادرات کالاها

محمد رضا رمضانی، معاون پارلمانی اتاق ایران نیز گفت: آفریقا یکی از مستعدترین مکان هایی است که می‌توان کالا را به آن‌جا صادر کرد و بیش از ۱۸ درصد جمعیت جهان را دارد.

وی افزود: دولت باید در بحث توسعه صادرات غیرنفتی به این قاره کمک کند و اتاق می‌تواند یکی از جایگاه‌های مناسبی را در منطقه آفریقا به دست آورد.

رایزنان اقتصادی، پل ارتباطی بین بخش خصوصی داخل و خارج

صمد یوسفی اصل، رئیس اتاق زنجان نیز گفت: رایزنان اقتصادی پل ارتباطی بین بخش خصوصی داخل با کشور خارج هستند و می‌توان نفراتی را تعیین کرد تا کار رایزن را در مراکز تجاری انجام دهند.

وی با بیان این‌که هرچقدر وابستگی به دولت را کاهش دهیم، موفق‌تر عمل می‌کنیم، افزود: فرصت ارتقای ارتباط اقتصادی و تجاری اتاق‌ها با کشورهای بسیاری، از طریق پیشنهاد اتاق تبریز با ورود به بحث مراوده با آفریقا وجود دارد.

دقت در صدور کارت‌های بازرگانی

مسعود بنابیان، نائب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز گفت: در صدور کارت‌های بازرگانی باید شرایطی به وجود بیاید که سدی در راه پیشرفت جوانان و ورود آن‌ها به عرصه تجارت ایجاد نشود.

باید با سایر ارکان حاکمیت تعامل کنیم

رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز اظهار کرد: بخش خصوصی در گفتمان با حاکمیت دچار انحراف عامدانه است و همیشه فقط از دولت صحبت می‌کنیم در حالی که باید با سایر ارکان حاکمیت نیز وارد صحبت شویم.

در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان مطرح شد؛

لزوم حمایت از تولید و احیای واحدهای راکد

گزارش: طاها اعتمادی
عکس: بهزاد عزیزپور

جلسه ستاد تسهیل با حضور دبیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید کشور، رئیس اتاق بازرگانی ایران، استاندار آذربایجان‌شرقی، رئیس خانه صمت استان، عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز و جمعی از فعالان اقتصادی در واحد صنعتی کاشی تبریز شهرک صنعتی عالی نسب برگزار شد.

بهـرام سرمسـت اسـتاندار آذربایجان‌شـرقی در کارگـروه تسـهیل و رفـع موانـع تولیـد اسـتان، بـر لـزوم حمایت از تولیـد و بخـش خصوصـی تاکیـد کـرد و افـزود: مـا در آذربایجان‌شـرقی از واحدهـای تولیـدی حمایـت کامـل می‌کنیـم، چـرا کـه خـط قرمـز مـن تعطیلـی واحدهـای تولیـدی و بیـکاری کارگـران اسـت.

وی طـی دسـتوری بـه سـتاد تسـهیل و دبیرخانـه سـتاد تسـهیل و رفـع موانـع تولیـد، خواسـتار برنامه‌ریـزی منظـم بـرای احیـای واحدهـای تولیـدی راکـد و نیمه‌راکـد اسـتان شـد و ادامـه داد: سـتاد تسـهیل بایـد برنامـه مدونـی تـا پایـان سـال در خصـوص اینکـه چنـد واحـد تولیـدی راکـد و نیمه‌راکـد ظرفیـت احیـا دارنـد، ارائـه دهـد.

سرمسـت تاکیـد کـرد: بانک‌هـا بایـد هرچـه زودتـر واحدهـای تولیـدی کـه تحـت تملـک دارنـد، تعییـن تکلیـف کننـد تـا ظرفیت‌هـای بلاتکلیـف، راکـد و نیمه‌راکـد را بـه مـدار تولیـد برسـانیم.

سرمسـت بـا بیـان اینکـه یکـی از معیارهـای ارزیابـی سـتاد تسـهیل، احیـای واحدهـای تولیـدی اسـت، گفـت: در سـتاد تسـهیل علاوه بـر اینکـه نبایـد بگذاریـم واحـد تولیـدی تعطیـل شـود، بلکـه بایـد واحدهـای غیـر فعـال و نیمه‌فعـال را نیـز احیـا کنیـم.

اسـتاندار آذربایجان‌شـرقی همچنیـن دسـتور تشـکیل جلسـات بررسـی زیرسـاخت‌های شـهرک صنعتـی عالی‌نسـب را بـا مشـارکت بخـش خصوصـی داد.

نقـش واحدهـای تولیـدی در پیشـرفت کشـور

صمـد حسـن‌زاده؛ رئیـس اتـاق بازرگانـی ایـران نیـز در ایـن نشسـت فعالیـت واحدهـای تولیـدی را موجـب سـرافرازی و پیشـرفت کشـور، منطقـه و اسـتان دانسـت و گفـت: مـن بـه عنـوان کارگـر سـاده صنعتـی از همـه مدیـران، مسـئولان امـر، نیروهـای نظامـی و امنیتـی قدردانـی می‌کنـم.

وی بـا اشـاره بـه اهتمـام مـردم و مسـئولان بـرای پیشـرفت و توسـعه کشـور در شـرایط فعلـی، افـزود: امـروزه، یکـی از مهم‌تریـن زمان‌هـای خدمـت بـه مـردم اسـت و امیدواریـم در راسـتای اعـتلای وطـن دولـت جدیـد و مسـئولان در مسـائل مختلـف بـا بهتریـن عملکـرد، موفـق شـوند.

رئیـس اتـاق ایـران تصریـح کـرد: مـن چندیـن بـار شـاهد ایثـار و از خودگذشـتگی نیـروی هـای نظامـی و امنیتـی در راسـتای تامیـن امنیـت واحدهـای تولیـدی شـهرک صنعتـی عالـی نسـب بـوده‌ام.

حسـن‌زاده، منطقـه صنعتـی عالی‌نسـب را یـک منطقـه توسـعه یافتـه از منظـر اشـتغال، تولیـد، امنیـت و تولیـد ثـروت دانسـت و گفـت: ایـن منطقـه به‌دلیـل قرارگیـری در یـک چهـارراه جغرافیایـی، ظرفیت‌هـای بسـیاری دارد.

وی بـه فرآینـد همـکاری وزارت صمـت بـا بخـش خصوصـی و فعـالان اقتصـادی در جهـت تخصیـص ارز اشـاره کـرد و افـزود: بانـک مرکـزی ارز مناسـبی را در اختیـار وزارت صمـت بـرای تامیـن ارز مـورد نیـاز واحدهـای تولیـدی و صنعتـی قـرار داده اسـت، ولـی وزارت صمـت همچنـان در برابـر واحدهـای تـازه تاسـیس بـا مشـکلاتی همچـون تامیـن زیرسـاخت‌های انـرژی و تامیـن ارز دسـتگاه‌های تولیـدی مواجـه اسـت.

حسـن‌زاده بـا بیـان اینکـه در چنـد مـاه گذشـته سیاسـت‌های بانـک مرکـزی در قبـال واحدهـای تولیـدی به‌صـورت انقباضـی بـوده اسـت، گفـت: اخیـرا سـه هـزار و ۵۰۰ میلیـارد تومـان فقـط بـرای پرداخـت و سـرمایه در گـردش بـرای واحدهـای پیشـران انـرژی در نظـر گرفتـه شـده اسـت و ان‌شـاءالله رقـم قابـل توجهـی نیـز بـرای اختصـاص بـه واحدهـای تولیـدی اسـتانی جـذب خواهـد شـد.

رئیـس اتـاق بازرگانـی ایـران بـه همـکاری دولـت و بخـش خصوصـی تاکیـد کـرد و گفـت: در اسـتان تمامـی روسـای سـازمانی در جهـت رفـع موانـع تولیـدی بـا بخـش خصوصـی و واحدهـای تولیـدی و صنعتـی همـکاری کامـل دارنـد.

وی ادامـه داد: بخـش خصوصـی و فعـالان اقتصـادی تمـام تـوان خـود را در بـه نتیجـه رسـیدن دیدگاه‌هـای رئیس‌جمهـور کـه منطبـق بـا فرمایشـات مقـام معظـم رهبـری اسـت، خواهنـد گذاشـت.

بانک مرکزی ارز مناسبی را در اختیار وزارت صمت برای تامین ارز مورد نیاز واحدهای تولیدی و صنعتی قرار داده است، ولی وزارت صمت همچنان در برابر واحدهای تازه تاسیس با مشکلاتی همچون تامین زیرساخت‌های انرژی و تامین ارز دستگاه‌های تولیدی مواجه است.

تأکید بر رفع مشکلات ثبت سفارش دستگاه‌های تولیدی

محمدباقر علیخانی، دبیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید کشور به رفع مشکل ثبت سفارش دستگاه‌های تولیدی در این ستاد تاکید کرد و گفت: تا به امروز موردی نداشته‌ایم که مصوبه‌ای در جهت ثبت سفارش تجهیزات تولیدی به ستاد تسهیل بیاید و ما تصویب نکنیم و هر واحد تولیدی که با مشکل ثبت سفارش در آذربایجان‌شرقی مواجه است، پرونده را به ما ارجاع دهد.

وی با بیان اینکه ستاد تسهیل بدون هیچ محدودیتی توانایی حل مشکلات اقتصادی و تصویب مصوبه‌هایی که در بعضی از مواقع هم حتی برخلاف قانون است را دارد، تصریح کرد: ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در جهت حل مشکلات اقتصادی واحدهای تولیدی، بدون هیچ چون و چرایی می‌تواند عمل کند و دستگاه‌های نظارتی حق ورود به مصوبات ستاد تسهیل را ندارند.

علیخانی تصریح کرد: شرایط امروز جامعه، شرایط عادی و مطلوب نیست و ما باید تلاش شبانه‌روزی در جهت افزایش تولید داشته باشیم و در این راستا دستگاه‌های نظارتی و امنیتی حامی ما در این مسیر هستند.

علیخانی به فرمایشات مقام معظم رهبری و شعار سال اشاره کرد و گفت: اگر ما مسئولان واقعا خود را پیرو ولایت می‌دانیم، باید به فرمایشات رهبر معظم انقلاب که ۱۲ سال است شعارهای سال را حول محور مسائل اقتصادی بیان می‌کنند، گوش فرا دهیم.

ضرورت افزایش تولید در شرایط فعلی

مهدی امینی؛ رئیس خانه صمت استان نیز در جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید از همیاری و همکاری همه ارگان‌های دولتی استان با بخش خصوصی ابراز قدردانی کرد و افزود: مدیران کل سازمان‌های مربوط با تولید و بخش خصوصی از جمله سازمان بازرسی با ما همکاری کامل دارند.

وی عدم وجود نماینده بانک مرکزی در استان را یکی از دلایل بروز مشکل برای واحدهای تولیدی برشمرد و ادامه داد: نبود نماینده موجب طولانی شدن فرآیند اداری و ایجاد مانع در تولید می‌شود.

امینی راه‌حل تغییر وضعیت موجود را فقط افزایش تولید دانست و افزود: باید فعالان اقتصادی این امر را بدانند که الان در شرایط جنگی قرار داریم.

راه نجات کشور، تولید است

علیرضا توری؛ فرماندار بستان‌آباد نیز در این نشست ضمن تشریح مشکلات شهرک صنعتی عالی‌نسب، راه نجات کشور از مشکلات اقتصادی را تولید دانست و گفت: اصلی‌ترین مشکل واحدهای تولیدی و صنعتی این منطقه راه دسترسی از آزادراه پیامبر اعظم(ص) به جاده قدیم بستان‌آباد است که روزانه به‌طور میانگین حدود ۲۰ هزار نفر از کارکنان و شهروندان از این مسیر عبور و مرور دارند، ولی متاسفانه بیش از دو دهه است که این مسئله حل نشده است.

وی بر لزوم مدیریت پسماندهای شهرک صنعتی عالی نسب در جهت جلوگیری از نفوذ به آب‌های زیرزمینی تاکید و تصریح کرد: کمبود انرژی آب، برق و گاز در واحدهای تولیدی و صنعتی، تبدیل و ارتقای پست برق بستان‌آباد، تکمیل ایستگاه ۱۰ هزار متر مکعبی، تکمیل ایستگاه گاز شماره دو شهرستان بستان آباد، تامین آب برای صنایع دارویی و غذایی، ساخت ایستگاه آتش‌نشانی مجهز و پیشرفته که یکی از نیازهای مبرم شهرستان و شهرک‌های صنعتی است، عدم اتصال واحدهای تولیدی به سیستم تصفیه‌خانه که مشکلات زیست محیطی بسیاری را به همراه دارد از جمله مشکلات واحدهای صنعتی شهرک عالی نسب و شهرستان بستان‌آباد است.

ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در جهت حل مشکلات اقتصادی واحدهای تولیدی، بدون هیچ چون و چرایی می‌تواند عمل کند و دستگاه‌های نظارتی حق ورود به مصوبات ستاد تسهیل را ندارند.

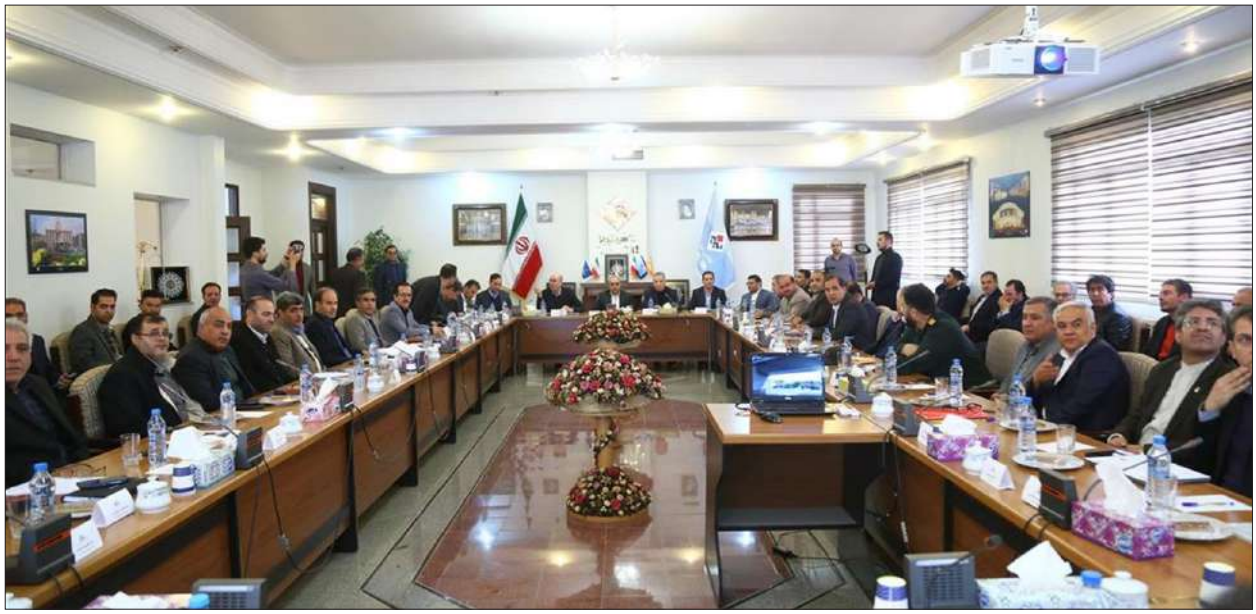

◀ مشکلات پروژه بزرگراه تبریز به بستان‌آباد

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان به بهره‌مندی از ظرفیت آقای حسن‌زاده، به‌عنوان رئیس اتاق بازرگانی ایران تاکید کرد و افزود: امیدواریم در زمان ریاست جمهوری آقای پزشکیان و ریاست اتاق بازرگانی ایران توسط آقای حسن‌زاده، صنعت و اقتصاد استان پیشرفت و توسعه پیدا کند.

وی مشکل پروژه بزرگراه تبریز به بستان‌آباد را تشریح کرد و افزود: این پروژه در زمان اجرا توسط پیمانکار بانک ملی به‌درستی اجرا نشد و رمپ ورودی قزلجه میدان بعد از گذشت چندین سال ناقص مانده است.

جعفری ادامه داد: فعالان صنعتی در نشستی با مسئولان اداره راهداری تصمیم بر سرمایه‌گذاری برای ساخت رمپ در بزرگراه تبریز به بستان‌آباد گرفتند و در این راستا نیز طرح‌هایی برای کوتاه‌مدت توسط یک شرکت کشیده شد، ولی متاسفانه تا به این لحظه عملیاتی نشده است و هر روز تعداد زیادی از سرویس‌های حمل و نقل کارگران و خودروهای حمل بار در این مسیر با ترافیک چند ساعته مواجه هستند.

جعفری با بیان اینکه سرریز صنایع تبریز، شهرستان بستان‌آباد است، به مشکلات این شهرستان اشاره کرد و افزود: در این منطقه شاهد ایستگاه مجهز آتش‌نشانی و اورژانس نیستیم و باید با مشارکت علوم پزشکی و فرمانداری بستان‌آباد یک ایستگاه مجهز، پیشرفته و کامل آتش نشانی و اورژانس ساخته شود.

وی ادامه داد: ما در شهرک صنعتی عالی‌نسب یک مرکز استاندارد دفع پسماند نداریم و این امر موجب شده هر یک از واحدهای تولیدی پسماندهای خود را به‌صورت غیر مجاز و غیر بهداشتی دفن کنند که موجب آلودگی آب‌های زیرزمینی خواهد شد.

◀ توحید آذربد؛ مدیرکل گمرک منطقه ویژه اقتصادی سهلان در این جلسه در پی دستور استاندار مبنی بر ترخیص فوری خودروهای کشنده که مدتی است در گمرک دپو شده‌اند، گفت: ما به‌دلیل چند مورد ابهام قانونی تاکنون این کشنده‌ها را ترخیص نکردیم و با کار کارشناسی درصدد حل و رفع اشکال موجود بودیم.

همایش بسیج تجار و فعالان اقتصادی کشور در اتاق تبریز برگزار شد

وظیفه اصلی بسیج، تامین رفاه جامعه و آرامش مردم است

گزارش: ساناز شهابی
عکس: بهزاد عزیزپور

همایش بسیج تجار و فعالان اقتصادی کشور با حضور رئیس اتاق تبریز و جمعی از هیئت نمایندگان، رئیس سازمان بسیج اصناف، بازاریان و فعالان اقتصادی کشور، مسئول دفتر بسیج تجار و فعالان اقتصادی اتاق ایران، مدیرکل حوزه استانداری آذربایجان‌شرقی، رئیس سازمان بسیج اصناف آذربایجان‌شرقی، مسئول بسیج تجار اتاق بازرگانی تبریز و مسئولان بسیج تجار اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور، طی روزهای ۳۰ آبان و ۱ آذرماه همزمان با هفته بسیج در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز، ضمن تبریک فرارسیدن هفته بسیج، ابراز امیدواری کرد که با مشارکت بسیج تجار و فعالان اقتصادی، قدم‌های مؤثری برای بهبود وضعیت کشور برداشته شود.

ژائله تأکید کرد: بسیج باید برای تولید ثروت، افزایش درآمد ملی، کاهش فقر و بهبود معیشت مردم به میدان بیاید و بر افزایش صادرات غیر نفتی تمرکز کند.

وی گفت: عده‌ای به عمد در تلاش هستند تا مانع فعالیت کارآفرینان و توسعه صادرات شوند، اگر به بخش خصوصی اعتقاد کامل دارید، بگذارید ما اقتصاد را درست کنیم و شما در این مسیر به ما کمک کنید.

امروز جنگ اصلی، جنگ اقتصادی است

ژائله خاطرنشان کرد: امروز جنگ اصلی ما جنگ اقتصادی است و بسیج باید موانع را از سر راه کارآفرینان بردارد و با افزایش صادرات در راستای تامین رفاه اجتماعی مردم و آرامش آنها قدم بردارد.

رئیس اتاق تبریز با اشاره به تورم بالای کشور، تأکید کرد: بخش عمده‌ای از این مشکل ناشی از سوءمدیریت بوده و ناشی از تحریم‌ها نیست؛ چرا که تحریم به تنهایی نمی‌تواند این همه فشار به اقتصاد یک کشور وارد کند.

ژائله با اشاره به تاسیس حزب توده، افزود: این حزب تفکری را به وجود آورد که سرمایه‌گذاران و ثروت‌آفرینان را خائن و زالوصفت معرفی کرد. این تفکر منجر به از دست دادن سرمایه‌های زیادی از کشور شد و متأسفانه هنوز هم عده‌ای از این تفکر دست برنداشته‌اند.

رئیس اتاق تبریز تاکید کرد: اگر همگی ما ولایی هستیم، باید به سخنان رهبر معظم انقلاب اسلامی توجه کنیم و با کسانی که مانع رشد اقتصاد هستند، برخورد کنیم.

وی به هزینه‌های سنگین شرکت‌های دولتی ضرده اشاره کرد و گفت: شرکت‌های ضرده دولتی هزینه‌های زیادی به اقتصاد و مردم ایران تحمیل می‌کنند که این مغایر با فرمایشات مقام معظم رهبری است.

ژائله تاکید کرد: اتاق‌های بازرگانی باید بسیج شوند تا در راستای توسعه صادرات غیر نفتی تلاش کنند.

رئیس اتاق تبریز با اشاره به اهمیت آموزش جوانان گفت: ما باید مهارت‌های لازم را به جوانان آموزش دهیم تا بتوانند در بازارهای بین‌المللی حضور داشته باشند. ما باید ماهیگیری را یاد جوانان بدهیم تا بتوانند در کشورهای دیگر حضور یافته و با صادرات کالا به کشور ارزآوری کنند، چراکه هر یک دلاری که وارد کشور می‌شود، قدرت اقتصاد ما افزایش می‌یابد.

تشکیل پرونده قضائی برای فعالان اقتصادی معنا ندارد

سردار غلامرضا حسن‌پور؛ رئیس سازمان بسیج اصناف، بازاریان و فعالان اقتصادی کشور، با انتقاد از تعدد پرونده‌های قضائی برای فعالان اقتصادی گفت: این اقدام چه معنی دارد؟

حسن‌پور هدف از تأسیس بسیج را ایجاد حکومت بزرگ اسلامی عنوان کرد و افزود: یکی از ابزارهای مهم حکومت اسلامی، اقتصاد است.

سردار حسن‌پور تأکید کرد: اقتصاد مانند ستون فقرات یک انسان عمل می‌کند و اگر مشکلی برای آن به وجود بیاید، دولت را با مشکل مواجه می‌کند.

وی با تاکید بر اینکه برای موفقیت باید هسته‌های مقاومت را تشکیل دهیم، افزود: در مجموعه بسیج، فعالان اقتصادی باید به سمت تخصصی کردن امور حرکت کنند. بنابراین، ما باید هوای فعالان اقتصادی و بازاریان را داشته باشیم و مانع‌زدایی کنیم.

سردار حسن‌پور همچنین به خنثی‌سازی موانع پیش روی فعالان اقتصادی اشاره کرد و افزود: اگر حرفی از سوی سرمایه‌گذار مطرح شود، ممکن است به حساب منفعت اقتصادی او گذاشته شود، اما زمانی که این حرف از سوی بسیج مطرح می‌شود، به دلیل عدم وابستگی به منفعت شخصی، باورپذیرتر خواهد بود.

رئیس سازمان بسیج اصناف، بازاریان و فعالان اقتصادی کشور بیان کرد: بسیج جناحی، سیاسی و گروهی نیست، بنابراین با دولتمردان برای حل مشکلات کشور همکاری و همراهی دارد.

اهتمام بسیج تجار بر حل مشکلات تجار

علی درویش؛ مسئول دفتر بسیج تجار و فعالان اقتصادی اتاق ایران در این نشست، از اهتمام این نهاد در حل مشکلات تجار خبر داد.

وی بر لزوم تشکیل شورای عالی بسیج در اتاق‌های بازرگانی کشور در راستای بررسی کارشناسی‌شده امور تاکید کرد.

درویش گفت: طی دو روز همایش در اتاق بازرگانی تبریز، چهار کارگروه تخصصی در رابطه با مناطق آزاد، صادرات غیرنفتی، ناترازی انرژی و هوش مصنوعی برگزار می‌شود.

وی گفت: تجار از ما انتظار دارند تا مشکلات آن‌ها را مطرح و در راستای رفع موانع موجود قدم برداریم.

بسیج تجار با رویکردی مردمی در خدمت اقتصاد

مسئول بسیج تجار اتاق بازرگانی تبریز گفت: این نهاد به‌عنوان تکیه‌گاهی برای ملت ایران، با هدف ایجاد امنیت، تقویت اقتصادی، و حل مسائل اجتماعی، در تمامی عرصه‌ها فعال است. بسیج به‌هیچ‌وجه مختص یک گروه یا جناح خاص نیست و افتخار می‌کند که نماینده همه اقشار ملت ایران است.

محمدجعفر صالحی ضمن تبریک فرارسیدن هفته بسیج ادامه داد: بسیج همواره در کنار مردم است و تلاش دارد تا با همکاری و همدلی، به تقویت و استحکام اقتصاد کشور بپردازد. این نهاد به‌ویژه در شرایط کنونی که اقتصاد با چالش‌های متعددی روبرو است، به دنبال ترویج فرهنگ مقاومت و توانمندی علمی در جامعه است.

مسئول بسیج تجار اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به شعار سال «جهش تولید با مشارکت مردمی» گفت: برای تحقق این هدف باید بسیجی‌وار حرکت کرده و فرمایشات مقام معظم رهبری را به درستی، اجرا کنیم.

وی بسیجیان را چشم‌ها و گوش‌های حاکمیت دانست و تاکید کرد: ما باید مشکلات را شناسایی کرده و برای رفع موانع به حاکمیت انتقال دهیم.

صالحی با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری، مبنی بر اینکه منطق بسیج بر مبنای مقاوم‌سازی کشور در برابر تهدیدات و خطرات استوار است، افزود: ایشان تأکید دارند که انقلاب و کشور متعلق به مردم است و تنها خود مردم می‌توانند به‌خوبی از آن‌ها دفاع کنند. بسیج به‌عنوان یک نیروی مردمی، در دفاع مقدس و دیگر عرصه‌ها نشان داده است که توانایی انجام این وظیفه را دارد.

مسئول بسیج تجار اتاق بازرگانی تبریز اضافه کرد: در این راستا، هدف اصلی ما در بسیج تجار و فعالان اقتصادی، رونق بخشی به صادرات و واردات کشور است. دفاتر بسیج تجار می‌توانند با ایجاد هماهنگی میان بسیج و اتاق‌های بازرگانی، به حل مشکلات اقتصادی کمک کنند. ما هیچگونه دخالتی در فعالیت‌های اتاق‌های بازرگانی نداریم و تنها به‌دنبال حمایت از تجار و فعالان اقتصادی هستیم.

صالحی با تاکید بر اینکه تولیدکنندگان کشور به‌عنوان افسران جنگ اقتصادی شناخته می‌شوند، گفت: دفتر بسیج تجار و فعالان اقتصادی در اتاق‌های بازرگانی به‌منظور شناسایی و پیگیری مشکلات بخش خصوصی راه‌اندازی شده است. در شرایط خاص اقتصادی کنونی، همکاری و روحیه جهادی ضروری است تا بتوانیم با همفکری و تلاش مشترک، بر مشکلات غلبه کنیم و به بهبود وضعیت اقتصادی کشور کمک کنیم.

اهمیت فرهنگ بسیج در ارتقاء اقتصاد کشور

عزیز جوانپور، مدیر کل حوزه استانداری آذربایجان‌شرقی، در این همایش بر ضرورت نهادینه‌کردن فرهنگ بسیج در تمامی عرصه‌ها تأکید کرد.

وی با اشاره به موفقیت‌های دوران دفاع مقدس، خاطرنشان کرد که این دستاوردها ناشی از تفکر بسیجی بوده است.

جوانپور افزود: امروز در جنگ اقتصادی به مدافعان و سربازان اقتصادی نیاز داریم.

وی تاکید کرد: در شرایط فعلی کشور، نمی‌توان تنها با فعالیت‌های عادی، اقتصاد را بهبود بخشید، بلکه نیازمند تلاش‌های روزافزون و خلاقانه هستیم.

مدیر کل حوزه استانداری آذربایجان شرقی همچنین امیدواری خود را نسبت به خروجی‌های مثبت جلسات و همایش‌های مرتبط با این موضوع ابراز کرد و گفت: با همفکری و همکاری، می‌توانیم گام‌های مؤثری در جهت بهبود وضعیت اقتصادی کشور برداریم.

اقتصاد ما به ماده مخدر نفت معتاد است

سرهنگ سیدرضا پورزینال؛ رئیس سازمان بسیج اصناف آذربایجان‌شرقی در این مراسم با اشاره به هدف از تشکیل بسیج گفت: این نهاد با دستور امام خمینی (ره) تشکیل شد.

وی بسیج را مدرسه عشق و ایثار دانست و افزود: اهمیت، اهداف و ماموریت‌هایی که برای بسیج در نظر گرفته شده است، در راستای ایجاد تمدن عظیم اسلامی بوده و برای تداوم مسیر برای نیل به قله رفیع اسلام ناب الزامی است.

سرهنگ پورزینال گفت: اقتصاد ما اقتصادی است که به ماده مخدر نفت معتاد شده است و اتکا به درآمدهای نفتی از یکسو و توزیع یارانه‌ها از سوی دیگر، باعث بروز مشکلات متعددی از جمله بروز تورم شده است.

وی افزود: به عبارتی هرچه بیشتر یارانه در کشور توزیع می‌شود، به همان میزان، تورم نیز افزایش یافته و نارضایتی مردم بیشتر می‌شود، این در حالی است که باید درآمدهای نفتی صرف تاسیس و توسعه زیرساخت‌های کشور می‌شد.

در ادامه این همایش دو کارگروه تخصصی در رابطه با بحث صادرات غیرنفتی و مناطق آزاد تجاری برگزار شد.

در پنل نخست، منصور حیدری؛ کارشناس مرکز پژوهش‌های اتاق تبریز به همراه محمد عیدیان؛ مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی تهران در رابطه با صادرات غیرنفتی سخنرانی کردند.

تحریم‌ها قدرت خرید مردم را به‌شدت کاهش داده است، متاسفانه به سمت سرکوب نرخ ارز و افزایش نقدینگی حرکت کردیم و این مسائل موجب تورم و مشکلات اقتصادی شده است.

◀ تغییر مداوم مدیران؛ مانع پاسخگویی و پیشرفت در اقتصاد

محمد عیدیان؛ مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی تهران در سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی در کارگروه «توسعه صادرات غیرنفتی» با بیان اینکه بالغ بر ۱۱هزار و ۸۰۰ قانون در کشور تدوین شده است، اظهار کرد: تا سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۱۸ هزار بخشنامه صادر شده است و تعدد قوانین و بخشنامه‌ها موجب سردرگمی فعالان اقتصادی می‌شود.

وی بیان کرد: نیازمند اصلاح قوانین و ثبات در صدور قوانین و بخشنامه‌ها هستیم.

عیدیان با تاکید بر اینکه تغییر مداوم وزرا و مدیران موجب فرار از پاسخگویی مسئولان می‌شود، بیان کرد: در بسیاری از کشورها وزرای کلیدی تغییر نمی‌کنند، چرا که مدیران و دولتمردان برای اتخاذ تصمیم‌گیری‌های صحیح باید دارای تجربه عملی و کار میدانی باشند.

مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی تهران در سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی با اشاره به اینکه تنها ۱۲ رایزن اقتصادی در کشورهای جهان داریم، خاطرنشان کرد: ۲۱۶ کشور در جهان داریم و باید از ظرفیت اتاق‌های بازرگانی برای افزایش تعداد رایزنی‌های اقتصادی بهره‌مند شویم.

وی تاکید کرد: آموزش تجارت و بازرگانی باید از سنین کودکی و از مدارس آغاز شود.

◀ نرخ ارز واقعی؛ عامل کنترل تورم و توسعه صادرات

منصور حیدری؛ کارشناس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز در کارگروه «توسعه صادرات غیرنفتی» با بیان اینکه هر تحلیلی با خطاهایی روبرو است، اظهار کرد: باید تلاش کنیم تحلیل‌های ارائه شده کمترین خطا را داشته باشد، تا سیاست‌گذاران بتوانند برنامه‌ریزی صحیحی برای حل مشکلات داشته باشند.

وی افزود: اگر بتوانیم کالاهای تولیدی در کشور را روانه بازارهای جهانی کنیم، مشکلات اقتصادی کشور رفع خواهد شد.

حیدری با بیان اینکه ایران در سال ۲۰۱۱ بالاترین میزان صادرات را به خود اختصاص داده است، عنوان کرد: در این سال میزان صادرات به ۷ دهم درصد رسید و امروز میزان صادرات باتوجه به تحریم‌ها ۲۴ صدم درصد است.

حیدری با اشاره به اینکه درآمدهای نفتی به اقتصاد کشور آسیب می‌زند، خاطرنشان کرد: باید به سمت درآمدهای صادرات غیرنفتی برویم.

کارشناس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز با تاکید بر اینکه واردات جذابیت بیش‌تری نسبت به تولید دارد، گفت: واردات بی‌رویه تراز تجاری کشور را منفی کرده است.

وی بیان کرد: تحریم‌ها قدرت خرید مردم را به‌شدت کاهش داده است، متاسفانه به سمت سرکوب نرخ ارز و افزایش نقدینگی حرکت کردیم و این مسائل موجب تورم و مشکلات اقتصادی شده است.

حیدری با بیان اینکه باید عرضه و تقاضا نرخ ارز واقعی را تعیین کند، خاطرنشان کرد: در برهه‌ای افزایش نرخ ارز در کشور، کسری بودجه دولت را کنترل کرد و موجب کاهش تورم برای کوتاه‌مدت در ابتدای دهه ۹۰ شد، اما اثرات سویی در بلندمدت داشت.

کارشناس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز بیان کرد: نرخ ارز واقعی توسعه دهنده صادرات است و تورم را کنترل می‌کند.

در پنل دوم علی نوید؛ معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری منطقه آزاد ارس و محمد ابراهیم نوشیروان زاده؛ کارشناس حمل و نقل و لجستیک در خصوص مناطق آزاد تجاری سخنرانی کردند.

◀ منطقه آزاد ارس: صنعتی‌ترین منطقه آزاد کشور با ۱۲ شاخه صنعتی

علی نوید؛ معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری منطقه آزاد ارس در کارگروه «مناطق آزاد؛ فرصت‌ها و تهدیدها» با اشاره به اهداف ایجاد مناطق آزاد تجاری در کشور، اظهار کرد: محرومیت‌زدایی، سرمایه‌گذاری، توسعه

تولید، صادرات و اشتغال‌زایی است، اولین مناطق آزاد کشور در کیش، قشم، اروند و چابهار ایجاد و سپس در شمال کشور مناطق آزاد ارس و ماکو ایجاد شد.

وی با بیان اینکه منطقه آزاد ارس صنعتی‌ترین منطقه آزاد کشور است و ۱۲ شاخه صنعتی در منطقه آزاد ارس شکل گرفته است، خاطرنشان کرد: مناطق آزاد تجاری مزایای خوبی از جمله معافیت پرداخت عوارض گمرکی، معافیت مالیاتی ۲۰ ساله برای واحدهای تجاری، آزاد بودن واردات کالا و صدور پروانه اشتغال برای اتباع خارجی دارد.

نوید با تاکید بر اینکه مناطق آزاد پیشران توسعه و صادرات در کشور هستند، گفت: مناطق آزاد ارز و بودجه از دولتی دریافت نکرده و بر اساس درآمد خود، هزینه می‌کنند.

◀ لزوم تحول در مناطق آزاد: از تسهیل واردات تا تقویت تولید و صادرات

محمد ابراهیم نوشیروان‌زاده؛ کارشناس حمل و نقل و لجستیک در کارگروه «مناطق آزاد؛ فرصت‌ها و تهدیدها» با اشاره به رسالت‌های مناطق آزاد تجاری در کشور، اظهار کرد: این مناطق باید اهرم توسعه سرمایه‌گذاری و رشد تولید صادرات باشند، اما متاسفانه در سه دهه گذشته مناطق آزاد در حوزه رشد تولید صادراتی سهم خود را ایفا نکردند.

وی افزود: در سه دهه گذشته مناطق آزاد تجاری به سمت واردات و تسهیل واردات حرکت کردند، عموما افراد به این دلیل وارد مناطق آزاد می‌شوند تا با هزینه کم تولید و همچنین کالا وارد کشور کنند.

نوشیروان‌زاده بیان کرد: در مناطق آزاد شاهد سهولت رفت و آمد هستیم و ورودکالاهای خارجی هستیم.

وی با اشاره به اینکه در حوزه جذب گردشگر سلامت عملکرد خوبی نداشتیم و کشورهای هند و ترکیه در جذب گردشگر سلامت عملکرد خوبی دارند.

کارشناس حمل و نقل و لجستیک با تاکید بر اینکه باید نگرش در اداره مناطق آزاد تغییر کند، گفت: مناطق آزاد نباید به سمت واردات بروند، بلکه باید به سمت تقویت صادرات، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی بروند.

◆ ◆ ◆

در دومین روز از همایش بسیج تجار و فعالان اقتصادی کشور در اتاق تبریز، دو کارگروه تخصصی انرژی با سخنرانی یونس اکبرپور پایدار؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، حسن سیاهی؛ کارشناس حوزه انرژی و ندا سلطانی؛ کارشناس حوزه هوش مصنوعی، داوود مسعودی؛ دبیرکل انجمن صنفی هوش مصنوعی ایران برگزار شد.

◀ چالش‌های ناترازی انرژی در صنایع

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، در «کارگروه تخصصی انرژی» با تأکید بر اینکه انرژی دغدغه اصلی صنعتگران است، اظهار داشت: مشکل ناترازی انرژی هر سال بیشتر می‌شود و لازم است برای حل این معضل، اقدامات جدی انجام شود.

پایدار با اشاره به مشکل ناترازی برق افزود: در سال جاری، ناترازی برق به ۱۷ هزار مگاوات رسیده و با ادامه این روند، سال آینده این رقم به حدود ۲۵ هزار مگاوات خواهد رسید. بنابراین، استفاده از انرژی‌های پاک به‌عنوان راهکاری برای جبران این ناترازی باید در اولویت قرار گیرد. در این رابطه می‌توان از ظرفیت بانک‌ها برای تأمین مالی سرمایه‌گذاری جهت احداث نیروگاه‌های خورشیدی بهره‌مند شد.

پایدار اظهار داشت: سال گذشته واحدهای تولیدی استان کمترین فشار را از بابت تأمین منابع گازی متحمل شدند و این امر به دلیل مدیریت صحیح این اداره کل بوده است.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به محدودیت‌های تأمین گاز در فصول سرد سال گفت: با ورود به فصل سرما، با کمبود منابع گاز مواجه خواهیم شد که این مشکل به‌ویژه واحدهای فولادی و ریخته‌گری را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد. وی افزود: بهترین روش برای کاهش این ناترازی بهینه‌سازی مصرف است و استفاده از

در سه دهه گذشته مناطق آزاد تجاری به سمت واردات و تسهیل واردات حرکت کردند، عموما افراد به این دلیل وارد مناطق آزاد می‌شوند تا با هزینه کم تولید و همچنین کالا وارد کشور کنند.

بخاری هرمنوتیکی گزینه مناسبی در این زمینه است.

پایدار همچنین به سختی تهیه سوخت دوم مانند گازوئیل اشاره کرد و گفت: واقعیت این است که منابع گاز محدود است و مصرف روز به روز بیشتر می‌شود. ما در تلاش هستیم تا راهکارهایی برای مدیریت مصرف انرژی به کار بگیریم.

اکبرپور تأکید کرد: مدیریت صحیح مصرف انرژی و توجه به راهکارهای جایگزین می‌تواند به بهبود شرایط و کاهش مشکلات تأمین سوخت در فصول سرد سال کمک کند.

◀ هزینه‌های سنگین ناترازی انرژی در بخش صنعت

حسن سیاهی؛ کارشناس حوزه انرژی با اشاره به موضوع ناترازی انرژی و تاثیرات آن بر صنایع تشریح کرد: تهدیدهایی از جمله تراز منفی برق -عدم‌النفع و ضرر ناشی از قطع برق- تراز منفی گاز و افزایش بهای برق و گاز و بالا بودن شدت مصرف انرژی، از چالش‌های عمده صنایع محسوب می‌شوند.

وی افزایش عرضه قیمت گاز طبیعی در بازار بورس انرژی (امکان خرید قطعی از طریق رقابت)، توسعه مخازن ذخیره زیرزمینی گاز طبیعی و محدودکردن بخشی از صادرات ۴۰ میلیون متر مکعبی گاز طبیعی به کشورهای همسایه را از جمله راهکارهای مدیریت ناترازی انرژی عنوان کرد.

سیاهی در رابطه با چرخه کارکرد واحد صنعتی گفت: یک واحد تولیدی همواره با پرداخت هزینه‌هایی درگیر است که نه در زمان قطع برق و نه در زمان وصل آن متوقف نمی‌شوند، با هر روز قطع برق واحد تولیدی، نزدیک به ۲۵ صدم درصد از سود فروش کارخانه از بین می‌رود.

وی دسترسی به موقع به برق را یکی از چالش‌های فضای کسب و کار دانست و افزود: همانگونه که ناترازی انرژی باعث از بین رفتن مواد اولیه و خرابی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات ناشی از قطع برق شده است، در کنار همه این موارد، جرائم سنگین تاخیر قراردادها برای بخش خصوصی واقعا زیان‌آور بوده است.

این کارشناس گفت: در کوتاه مدت ممکن است قیمت محصولات شرکت‌ها، به واسطه کاهش تولیدات آن‌ها و کاهش عرضه، رشد کند، اما در بلند مدت این موضوع اثری منفی بر تداوم سودآوری شرکت‌ها خواهد گذاشت. طبیعی است که ضرر و زیان ناشی از کاهش تولید برای واحدهای تولیدی، بسیار بیشتر از افزایش نرخ موقتی است که به‌دلیل کمبود عرضه در بازار رخ می‌دهد.

وی ادامه داد: به طور متوسط زیان هر کیلووات برق قطع شده برای صنایع مختلف فولاد، پتروشیمی و سیمان، بین ۱/۵ تا ۲ یورو تخمین زده می‌شود و این خسارت برای صنایع ایران، برای هر کیلووات بین ۷ هزار تا ۶۳ هزار تومان متغیر است.

سیاهی در خصوص پرداخت حقوق کارگران پیشنهاد داد: می‌توان برای حقوق کارگران در روزهایی که صنایع تعطیل هستند، سازمان تامین اجتماعی از محل بیمه بیکاری یا هر روش دیگری موضوع حقوق کارگران بیکار شده ناشی از قطع برق را جبران کند.

وی در رابطه با خرابی دستگاه و ماشین‌آلات خواستار رسیدگی فوری و خارج از نوبت در دادگاه شد و افزود: باید خسارات ناشی از خاموشی بی‌برنامه از سوی وزارت نیرو پرداخت شود.

◀ نقش هوش مصنوعی در آینده صنعت و تجارت

ندا سلطانی؛ استاد دانشگاه در کارگروه «کاربرد هوش مصنوعی در صنعت و تجارت» با بیان اینکه هوش مصنوعی محرک تحول در صنایع است، اظهار کرد: هوش مصنوعی می‌تواند تا سال ۲۰۳۰ بالغ بر ۱۵۰۷ تریلیون دلار به اقتصاد جهانی کمک کند.

وی افزود: کسب و کارهایی که از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند، ۳۰ درصد افزایش کارایی خواهند داشت.

سلطانی با بیان اینکه هوش مصنوعی رفتار انسانی را تقلید می‌کند، خاطرنشان کرد: اجزای اصلی هوش مصنوعی یادگیری ماشینی، پردازش زبان، بینایی کامپیوتر و رباتیک است.

وی افزود: هوش مصنوعی در آموزش، فروش و بازاریابی، خدمات مالی، حوزه سلامت، لجستیک و زنجیره تامین، کسب و کارهای کوچک، تولید، امنیت، فضانوردی و انرژی کاربردهای بسیاری دارد.

◀ ضرورت تقویت کاربردهای هوش مصنوعی در تجارت و صنایع

داوود مسعودی؛ دبیرکل انجمن صنفی هوش مصنوعی ایران در کارگروه «کاربرد هوش مصنوعی در صنعت و تجارت» با بیان اینکه کشور ایران در حوزه تولید علم در زمینه هوش مصنوعی رتبه ۱۷ را در بین کشورهای جهان به خود اختصاص داده است، اظهار کرد: اما در زمینه عملیاتی و کاربری کردن این علوم رتبه ۹۷ را داریم.

وی بیان کرد: ضعف‌ها در حوزه کاربردی کردن علوم باید برطرف شود، در حوزه نرم‌افزار، اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی، زنگ خطر احساس می‌شود.

مسعودی تاکید کرد: امروزه هوش مصنوعی در حوزه تجارت، صنایع فولاد، پتروشیمی، نفت، تجارت و سلامت کاربردهای بسیاری دارد، در حوزه هوش مصنوعی باید آموزش و آگاهی‌سازی باید در دستور کار قرار بگیرد.

◀ همایش بسیج تجار و فعالان اقتصادی کشور در تبریز در ایستگاه پایانی

سومین همایش مسئولان دفاتر بسیج اتاق های بازرگانی و روسای بسیج اصناف، بازاریان و تجار سراسر کشور در تاریخ‌های ۳۰ آبان و ۱ آذر ۱۴۰۳ در محل اتاق بازرگانی تبریز برگزار و بیانیه این نشست به شرح زیر اعلام می شود:

«با تبعیت از فرمایش های مقام معظم رهبری که معظم‌له اقتصاد را مسئله‌ی اصلی مسئولان اجرائی کشور و کسانی که به نحوی در این مسائل، در اداره‌ی کشور دخالت دارند، اعلام و کلید اساسی برای حلّ مشکلات اقتصادی کشور از جمله مسئله‌ی تورّم، مسئله‌ی اشتغال و مسئله‌ی ارزش پول ملّی را حل مسئله‌ی تولید داخلی عنوان کرده اند؛ این همایش تاکید دارد:

• نرخ ارز به‌صورت واقعی تعیین شود. حاکم شدن نرخ واقعی ارز در مبادلات اقتصادی کشور به‌تنهایی تاثیری بر افزایش نرخ تورم ندارد بلکه ارز واقعی، تقویت‌کننده تولید و صادرات خواهد بود.

• مسئله FATF در سطوح بالای حاکمیتی کشور با تاکید بر لحاظ کردن مصلحت و عزت کشور بررسی شود و در صورتی که امکان حل قطعی و کامل این مسئله نباشد، حداقل شرایطی فراهم شود تا کشور از لیست سیاه این پیمان خارج شود.

• مشکل تحریم‌ها در سطوح بالای حاکمیتی کشور با تاکید بر لحاظ کردن مصلحت و عزت کشور بررسی شود و در صورتی که امکان حل قطعی و کامل این مسئله نباشد، حداقل شرایطی فراهم گردد تا مشکل نقل‌وانتقال پول از طریق شبکه بانکی حل شود.

• استفاده از ظرفیت‌های مغفول مانده مناطق آزاد تجاری و صنعتی کشور از جمله صادرات مجدد و تغییر وضعیت واردات محوری به صادرات محوری و رفع موانع داخلی و خارجی آن.

• راه‌اندازی دفتر بسیج در مناطق آزاد تجاری و صنعتی کشور جهت بررسی مشکلات و کمک به محقق شدن اهداف ایجاد این مناطق.

• استفاده از ظرفیت اتحادیه بین‌المللی تجار «امین» در ایران به منظور تسهیل در امر صادرات مناطق آزاد تجاری و صنعتی و جذب و هدایت سرمایه گذاری به این مناطق.

• پیگیری اجرایی شدن بانکرینگ(عملیات سوخت رسانی به کشتی ها و شناورها) در جزیره قشم در راستای درآمدزایی برای کشور؛ با توجه به داشتن زیرساخت‌های بندری، مخازن و خدمات گمرکی و قرار گرفتن قشم در یکی از مهمترین آبراه‌های بین‌المللی.

• تهیه سند راهبردی تجارت و حمل و نقل و لجستیک کشور برای خلق آینده مطلوب و در این راستا، اصلاح قوانین و تدوین ماموریت وزارتخانه ها و سازمان های مرتبط و نهادینه‌سازی تجارت و حمل و نقل کشور.

• زمینه‌سازی تهیه و اجرای سیستم های یکپارچه تجارت و حمل و نقل در کشور برای ارتقاء شاخص‌های توانمندسازی تجاری و لجستیکی کشور.

• اقدامات موثر برای حضور ایران در ترتیبات منطقه ای کالا و خدمات و نقش دهی به کشور در قالب کریدورهای ترانزیتی و خصوصاً کریدورهای اقتصادی تشکیل شده در دنیا.

• تجاری‌سازی کریدورهای ترانزیتی کشور با شکل‌دهی به مراکز لجستیک در پهنه‌های تعریف شده و خصوصاً مناطق آزاد و ویژه که در مناطق مرزی و چهارراهی قرار گرفته اند.

• در راستای حمایت از بنگاه‌های تولیدی کشور، به ویژه در بحث انرژی؛ اجرای ماده ۲۴ قانون بهبود محیط کسب و کار و شفاف‌سازی امور مورد تاکید است. مطابق این ماده قانونی، هرگونه تغییر مقررات، ۶ ماه قبل از اجراء باید به بخش خصوصی ابلاغ شود لذا دراین راستا، ابطال مصوبه

«دریافت بدهی معوقه برق که در مهر ماه سال جاری ابلاغ و صنایع از ابتدای اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳» باید آن را بپردازند، مورد تاکید است. در شرایطی که تولیدکنندگان محصولات خود را قبلاً براساس رویه و تعرفه‌های سابق، تولید و حتی به فروش رسانده‌اند، عملاً عطف به ماسبق بوده و این موضوع از نظر شرعی و قانونی نیز جایز نیست.

• رفع موانع احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر و فسیلی برای تولید برق و رفع ناترازی انرژی در کشور (۱۳ مانع شناسایی شده) در این نشست، به شرح زیر:

الف) نیروگاه های تجدیدپذیر:

✓ عدم وجود هماهنگی بین دستگاه های دولتی و اجرایی ذیربط در تهیه و تامین زیرساخت‌ها (زمین، شبکه برق و ...)

✓ مشکلات ناشی از قوانین خلق‌الساعه در همه بخش‌ها مانند گمرک، بانک، وزارت نیرو (در تعیین تعرفه) و ...

✓ بخشی‌نگری و رفتارهای سلیقه‌ای برخی دستگاه‌های دولتی در تفسیر قوانین ابلاغی.

✓ عدم همکاری بانک‌ها در تامین نقدینگی لازم در جهت احداث نیروگاه.

✓ پروسه بسیار طولانی اعطای تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی.

✓ فاصله زمانی بسیار طولانی مابین قوانین ابلاغی و رویه‌های اجرایی.

✓ قیمت‌گذاری دستوری خرید برق نیروگاه‌ها و انحصار توسط دولت.

✓ عدم اطمینان صنایع متقاضی احداث نیروگاه خود تامین به پایبندی رعایت قوانین مرتبط ابلاغی از سوی شرکت توانیر مبنی بر عدم قطع برق این صنایع.

ب): نیروگاه‌های گازی:

✓ مشکلات تامین سوخت نیروگاه‌های خود تامین.

✓ نرخ سوخت اختصاص داده شده و تعرفه آن.

✓ تخصیص سوخت مایع در شش ماهه دوم سال همانند فصل پیک مصرف برای صنایع.

✓ تامین منابع مالی و عدم همراهی بانک ها در اعطای تسهیلات.

✓ پروسه طولانی اخذ تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی.

گفتنی است، در پایان این همایش که با محوریت ۴ کارگروه تخصصی توسعه صادرات غیر نفتی کشور باتوجه به ظرفیت‌های هر استان، مناطق آزاد، فرصت‌ها و تهدیدها، هوش مصنوعی و نقش آن در تجارت و کسب و کار و ناترازی انرژی بر تولید برگزار شد، از چهار مقاله برتر تجلیل شد.

گزارش ویژه اتاق تبریز از حضور صنایع فولادی آذربایجان‌شرقی
در بیست و یکمین نمایشگاه ایران متافو ۱۴۰۳

از مشکلات تولید و صادرات تا استقبال فوق‌العاده از نمایشگاه

گزارش: سجاد صداقت

بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی متالورژی (ایران متافو) از صبح شنبه سوم آذرماه در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی افتتاح شد. در این دوره از برگزاری متافو ۱۴۰۳، صنایعی نظیر فولاد، صنایع معدنی، فلزات غیرآهنی، ریخته‌گری، ماشین‌کاری، نسوزها و... حضور داشتند.

این نمایشگاه میزبان بیش از ۸۰۰ شرکت داخلی و بین‌المللی بود که جدیدترین دستاوردهای خود در زمینه فولاد و متالورژی را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داده بودند.

این نمایشگاه با هدف بهره‌مندی حداکثری از توان و ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان، با محوریت فولاد، صنایع معدنی، فلزات غیرآهنی، مس، آلومینیوم، روی، ریخته‌گری، قالب‌سازی، ماشین‌کاری، آهنگری، نسوزها، گروه‌های صنعتی و عملیات حرارتی با حضور فعالان این حوزه از ایران، برپا شده بود.

تعداد شرکت‌کنندگان در نمایشگاه امسال ۳۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشت و گروه‌های اصلی نمایشگاه، آهن و فولاد بودند که به صورت گسترده حضور داشته و حضور آنها همچون روال سال‌های گذشته چشمگیر بود.

یکی از ویژگی‌های ایران متافو ۱۴۰۳ حضور پر رنگ صنایع فولادی استان آذربایجان‌شرقی در این نمایشگاه بود. صنایع فولادی استان آذربایجان‌شرقی، به‌عنوان قطب فولاد بخش خصوصی کشور در روزهای ابتدایی نمایشگاه نشان دادند که امروز به یکی از اصلی‌ترین بازیگران صنعت فولاد کشور تبدیل شده‌اند.

این گزارش تلاش کرده ضمن گفت‌وگو با فعالان صنعت فولاد آذربایجان‌شرقی نگاهی دقیق به وضعیت نمایشگاه ایران متافو ۱۴۰۳ و وضعیت صنایع فولادی در این استان داشته باشد.

استقبال از نمایشگاه ایران متافو ۱۴۰۳ از نوع تخصصی بوده است

علی نوداد، دبیر انجمن فولاد آذربایجان با اشاره به وضعیت برگزاری نمایشگاه ایران متافو ۱۴۰۳ گفت: من در دو روزی که از واحدهای فولادی آذربایجان شرقی بازدید داشتم و تقریبا همه واحدها را مشاهده کردم می‌توانم بگویم در نمایشگاه امسال تفاوت‌هایی نسبت به سال‌های گذشته وجود دارد. از جمله اینکه امسال سه سالن از نمایشگاه کم شده و مقدار فضایی که واحدها به دنبال آن بوده‌اند به آنها تعلق نگرفته است.

او ادامه داد: ارزیابی من این است که کم شدن سه سالن برای بازدیدکننده می‌تواند مفید باشد و به راحتی همه واحدها را ببینند. این مسئله از نظر من می‌تواند یک مزیت باشد، اما به این شرط که فضای مورد نیاز غرفه‌داران در اختیار آنها قرار می‌گرفت. از نظر من اگر قرار است در سال‌های بعد این رویه ادامه پیدا کند، باید برنامه‌ریزی بهتری انجام شود.

این فعال اقتصادی تصریح کرد: امسال نسبت به سال گذشته استقبال بسیار خوبی انجام شده و تقریبا در اکثر سالن‌ها جمعیت زیادی حضور دارند.

نکته مهم این است که استقبال از نمایشگاه از نوع تخصصی بوده است. فکر می‌کنم در کل نمایشگاه موفق بوده است. خواسته نهایی همه شرکت‌کنندگان در این نوع نمایشگاه‌ها این است که بتوانند هم محصولات خود را معرفی کنند و هم ارتباطات خود را تقویت کنند و در بعد صادرات مشتریان جدیدی را پیدا کنند.

نوداد با اشاره به استقبال خارجی از نمایشگاه گفت: امسال حضور شرکت‌کنندگان خارجی نسبت به سال گذشته کمتر بود. این امر هم می‌تواند دلایل زیادی داشته باشد، اما به هر حال از نظر اهالی صادرات یک نقطه منفی است.

دبیر انجمن فولاد آذربایجان تاکید کرد: آذربایجان‌شرقی اولین تولیدکننده فولاد در بخش خصوصی است. سالانه ۲۵ درصد تولیدات فولاد کشور در استان آذربایجان‌شرقی تولید می‌شود و رقم قابل توجهی از صادرات فولاد کشور هم از این استان صورت می‌گیرد. خوشبختانه صنایع فولادی آذربایجان‌شرقی در فضای صنعت فولاد کشور جای خود را پیدا کرده و مشکلاتی که الان واحدهای فولادی دارند ما باید بتوانیم برای مقابله با این موارد برنامه‌ریزی کنیم.

او ادامه داد: بخشنامه‌های خلق‌الساعه تولیدکنندگان فولاد را آزار می‌دهد. هزینه‌های سرسام‌آور و کمبود انرژی وضعیت را به جایی رسانده که ما در تابستان از نظر انرژی برق مشکل داریم و هنوز زمستان فرا نرسیده از نظر گاز و برق مشکل داریم. ای کاش بتوانیم فضایی را ایجاد کنیم که تولیدکننده فقط به فکر تولید باشد.

نوداد در پایان صحبت‌های خود گفت: هم‌اکنون اکثر واحدهای صادراتی به دلیل بخشنامه‌ای که رفع تعهد را صرفا از مسیر نیمایی می‌دانند، تولید خود را انبار می‌کنند. موضوع فروش مهم‌ترین بخش واحدهای تولیدی است. اگر فروش مشکل داشته باشد، تولید به هیچ وجه قابل ادامه نیست. تا زمانی

صنایع فولادی استان آذربایجان‌شرقی، به‌عنوان قطب فولاد بخش خصوصی کشور در روزهای ابتدایی نمایشگاه نشان دادند که امروز به یکی از اصلی‌ترین بازیگران صنعت فولاد کشور تبدیل شده‌اند.

طی ۱۰ سال گذشته شرکت‌های فولادی در منطقه آذربایجان خیلی رشد کرده‌اند و کارخانه‌های خوبی در حوزه ذوب و نورد ایجاد شده است.

که موانع رفع نشود این مشکلات ادامه دارد و به قوت خود باقی است. امیدواریم در دولت چهاردهم بتوانیم مشکلات را رفع کنیم.

◀ بخش مهمی از فضای نمایشگاه به شرکت‌های دولتی داده شده است

ایرج مهدوی، مدیرعامل شرکت ثمین رستاک خلیج فارس به عنوان یکی از شرکت‌های زیرمجموعه گروه صنعتی فولاد ارس درباره نمایشگاه ایران متافو ۱۴۰۳ گفت: هر چند که روز اول نمایشگاه از نظر میزان بازدیدکننده چنگی به دل نزد، اما در روز دوم بازدید خوب بوده و من همیشه گفته‌ام فعالان صنعت فولاد اگر همدیگر را بهتر بشناسند می‌توانند ارتباط بهتری برقرار کنند و نمایشگاه به این امر کمک زیادی می‌کند. بر همین اساس نمایشگاه امسال نیز بسیار مفید بوده است.

او ادامه داد: مجموعه ما امسال برای حضور در نمایشگاه تقاضای ۱۵۰ متر فضا داشتیم، اما تنها ۶۵ متر به ما جا داده شده است. این در حالی است که پول ۱۵۰ متر را پرداخت کرده بودیم. متاسفانه بخش مهمی از فضای نمایشگاه به شرکت‌های دولتی داده شده و شرکت‌های کوچک‌تر در فضایی محدود قرار گرفته‌اند.

وی افزود: برگزاری نمایشگاه در تهران باعث شده که شرکت‌ها بتوانند در شرایط بهتری کار کنند و محصولات خود را با قیمت بالاتری به فروش برسانند.

◀ ایران متافو ۱۴۰۳ پرشورتر از سال گذشته است

حسین اکبری، نایب‌رئیس هیئت‌مدیره مجتمع فولاد ظفر بناب با اشاره به استقبال خوب از نمایشگاه امسال گفت: امسال نمایشگاه از استقبال خوبی برخوردار بوده است. یکی از ویژگی‌های نمایشگاه این است که شرکت‌ها در کنار هم محصولات خود را به مستریان داخلی و خارجی عرضه می‌کنند و همیشه شرکت در این رویداد استخراج خوبی برای صنعت فولاد داشته است. فکر می‌کنم نمایشگاه امسال نسبت به سال گذشته پرشورتر برگزار شده است.

او ادامه داد: متاسفانه به دلیل شرایطی که کشور ما دارد شاید بسیاری از بازدیدکنندگان خارجی نتوانند از نمایشگاه ایران متافو استفاده کنند. به نظر من کیفیت نمایشگاه، غرفه‌ها، شرکت‌ها، بازدیدکننده‌ها و... حتی بالاتر از نمایشگاه استانبول است. اما متاسفانه به دلیل مشکلاتی که در ایران وجود دارد بسیاری از بازدیدکنندگان خارجی نمی‌توانند در ایران حضور پیدا کنند. از نظر من به عنوان یک تولیدکننده و فعال صنعت فولاد کشور نمایشگاه پرشور و با کیفیت بالایی برگزار شده است.

اکبری در پایان گفت: نمایشگاه شاید نتواند به صنعت فولاد کمک زیادی کند. نمایشگاه یک دورهمی برای عرضه محصولات است و غرفه‌داران می‌خواهند خود را در سطح بازار بین‌المللی نشان دهند. بر این اساس به نظر من نمایشگاه به تنهایی نمی‌تواند به صنعت فولاد کمک زیادی کند. امروز صنعتگران مشکلات زیادی مانند مباحث انرژی را دارند که باعث شده به طور خاص تولیدکنندگان فولاد هم مسائل زیادی داشته باشند. اما این مشکل یک مشکل جهانی است و صنعت فولاد ما هر روز مسیر بهتری را طی می‌کند.

◀ بهترین نمایشگاه در حوزه تخصصی فولاد در کشور است

نوید جاوید، مدیر روابط عمومی مجموعه آذر فولاد امین، با اشاره به برگزاری نمایشگاه بین‌المللی ایران متافو ۱۴۰۳ گفت: نمایشگاه ایران متافو تهران بهترین نمایشگاه در حوزه تخصصی فولاد در کشور است. انتظار داریم شرکت‌هایی که در این رویداد شرکت می‌کنند با امکانات بیشتری از سوی برگزارکنندگان نمایشگاه روبه‌رو شوند. اتفاقی که در نمایشگاه امسال افتاده این است که تعداد شرکت‌ها نسبت به سال قبل بیشتر شده اما در مقابل از کیفیت غرفه‌ها زده شده است. غرفه‌ها کوچک‌تر شده و شرکت‌هایی که مجموعه‌های بزرگی هستند و مشتریان و بازدیدکنندگان زیادی دارند در این حوزه دچار مشکل می‌شوند.

او ادامه داد: البته بیشتر بودن شرکت‌های حاضر در نمایشگاه یک مزیت بزرگ برای غرفه‌داران و بازدیدکنندگان است اما امکانات بیشتری هم در این زمینه باید ایجاد شود.

جاوید تاکید کرد: مجموعه ما الان چند سال است که به صورت مستمر در نمایشگاه ایران متافو تهران شرکت می‌کند. مجموعه ما بیش از ۱۴ سال در حوزه فولاد و میلگرد فعالیت دارد و در منطقه شمال غرب کشور کاملا شناخته شده هستیم، ولی برنامه بلندمدت ما این است که در استان‌های بیشتری در کشور شناخته شده باشیم. این فرصت را نمایشگاه ایران متافو به ما می‌دهد. چون از همه استان‌های کشور به این نمایشگاه مراجعه می‌کنند. در چند سالی که ما در این نمایشگاه شرکت کرده‌ایم، برند ما بیشتر در کشور شناخته شده و الان جزو برنامه‌های شرکت است که کل کشور برند ما را بشناسند.

وی بـا بیـان ایـن مطلـب کـه کشـور مـا در حـوزه فـولاد پتانسـیل بالایـی دارد، گفـت: اگـر بـه رنکینـگ تولیـد فـولاد نـگاه کنیـم، همیشـه ایـران و ترکیـه بـه لحـاظ تولیـد کنـار هـم قـرار دارنـد. امـا بـه خاطـر شـرایط بین‌المللـی و تحریم‌هایـی کـه علیـه ایـران وضـع شـده، سـطح نمایشـگاه‌های مـا از منظـر بین‌الملـل مقـداری پایین‌تـر اسـت. به‌عنـوان مثـال وقتـی شـما در نمایشـگاه فـولاد اسـتانبول شـرکت می‌کنیـد، مراجعه‌کننـدگان از اقصـی نقـاط دنیـا هسـتند و شـرکت‌های بین‌المللـی در ایـن نمایشـگاه حضـور دارنـد. ایـن امـر کمـک زیـادی بـه جـذب مشـتری، افزایـش صـادرات و افزایـش کیفیـت محصـولات کشـورهای صادرکننـده می‌کنـد و از همـه مهم‌تـر بـه لحـاظ تکنولـوژی تاثیرگـذار اسـت. شـما وقتـی در نمایشـگاهی شـرکت می‌کنیـد کـه تکنولوژی‌هـای روز صنعـت فـولاد از کشـورهای پیشـرفته حضـور دارنـد بـا تکنولوژی‌هـای به‌روزتـری آشـنا می‌شـوید و ایـن فرصـت ایجـاد می‌شـود کـه مجموعه‌هـا بتواننـد سـراغ تکنولوژی‌هـای برتـر در ایـن حـوزه برونـد. نمایشـگاه‌های مـا در ایـن حـوزه کـم و کاسـت دارنـد.

وی افـزود: بازدیدکننـدگان خارجـی در نمایشـگاه حضـور دارنـد، امـا بیشـتر از کشـور چیـن هسـتند. مـا حتـی از کشـورهای حـوزه خلیـج فـارس هـم چنـدان بازدیدکننـده‌ای در نمایشـگاه نمی‌بینیـم.

مدیـر روابـط عمومـی مجموعـه آذر فولاد امیـن تصریح کـرد: صنعـت فـولاد در شـمال‌غرب کشـور هم‌اکنـون بسـیار قدرتمنـد شـده اسـت. شـمال‌غرب کشـور و اسـتان آذربایجان‌شـرقی الان قطـب فـولادی بخـش خصوصـی اسـت و بیشـترین گـردش مالـی در اسـتان را فولادی‌هـا دارنـد. طـی ۱۰ سـال گذشـته شـرکت‌های فـولادی در منطقـه آذربایجـان خیلـی رشـد کرده‌انـد و کارخانه‌هـای خوبـی در حـوزه ذوب و نـورد ایجـاد شـده اسـت. در حـوزه احیـا و محصـولات گندلـه و اسـفنجی و کنسـتانتره اسـتان آذربایجان‌شـرقی مقـداری عقـب مانـده، امـا اسـتان مـا در محصـولات نهایـی خیلـی پیشـرفت کـرده اسـت.

جاویـد در پایـان گفـت: ایـن پتانسـیلی کـه ایجـاد شـده بـه لحـاظ سـطح تولیـد فراتـر از نیـاز اسـتان اسـت و نمایشـگاهی مثـل نمایشـگاه متافـو تهـران می‌تواننـد فضـای فـروش ایـن محصـولات را در سراسـر کشـور ایجاد کنـد. شـرکت‌های اسـتان مثـل برنامه‌هایـی کـه مجموعـه مـا بـرای شـناخته‌تر شـدن در سـطح کشـور دارد آنهـا هـم همیـن برنامـه را دارنـد و هم‌اکنـون شـرکت‌های اسـتان آذربایجـان شـرقی حضـور پـر رنگ‌تـری در نمایشـگاه ایـران متافـو دارنـد. چـون قـبلا تولیـد اسـتان در حـد مصـرف خـود اسـتان بـود و الان فراتـر رفتـه و نیـاز اسـت کـه برنامـه بازاریابـی و توسـعه بـازار خـود را در سـطح ایـران ببیننـد و نمایشـگاه بـه ایـن برنامـه کمـک زیـادی می‌کنـد.

◀ می‌توانیم یکی از ۴ کشور برتر تولیدکننده فولاد در دنیا باشیم

وحیـد خـوش‌زرع، مدیـر ارتباطـات و رسـانه‌ای گـروه صنعتـی پـارس سـاختار بـا اشـاره بـه برگـزاری بیسـت و یکمیـن نمایشـگاه بین‌المللـی متالـورژی ایـران، ایـران متافـو، گفـت: نمایشـگاه امسـال بـا اسـتقبال خـوب صنعت‌گـران و متخصصـان ایـن عرصـه روبـه‌رو شـده و حـدود ۸۰۰ شـرکت داخلـی و خارجـی در ایـن نمایشـگاه شـرکت کرده‌انـد و گـروه بخـش صنایـع معدنـی و فـولادی گـروه صنعتـی پـارس سـاختار هـم در ایـن نمایشـگاه حضـور پیـدا کـرده اسـت.

او ادامـه داد: امسـال نمایشـگاه بـا اسـتقبال خوبـی همـراه بـوده و ایـن نشـان می‌دهـد کـه صنعت‌گـران و تولیدکننـدگان بـه برنامه‌هـای دولـت چهاردهـم امیـدوار هسـتند و انشـاءالله بـا اصلاح بخشـی از قوانینـی کـه جلـو تولیـد را گرفتـه، رفـع موانـع تولیـد بـه معنـای واقعـی کلمـه در وزارت صمـت اتفـاق بیفتـد و مـا شـاهد شـکوفا شـدن صنعـت فولاد باشـیم. کشـور مـا پتانسـیل بالایـی در حـوزه فـولاد دارد و می‌توانیـم در منطقـه هـم حرفـی بـرای گفتـن داشـته باشـیم. امـروز ایـران جـزو ۱۰ کشـور اول تولیدکننـده فـولاد دنیـا اسـت امـا قطعـا بـا حمایت‌هـای دولـت در ایـن حـوزه و ورود خوبـی کـه بخـش خصوصـی داشـته مـا می‌توانیـم یکـی از ۴ کشـور برتـر تولیدکننـده فـولاد در دنیـا باشـیم.

خـوش‌زرع بـا بیـان ایـن مطلـب کـه متاسـفانه بخشـنامه‌های خلق‌السـاعه، ناترازی‌هـای انـرژی و... از مشـکلات بـزرگ صنعت‌گـران فـولاد هسـتند، گفـت:

بخش خصوصی در صنعت فولاد آذربایجان هر چه لازم بوده به میان آورده و نوبت دولت است که هر چه سریع‌تر سوءمدیریت‌ها را به طور ویژه در بخش ناترازی‌های انرژی تامین کند. ناترازی انرژی تهدید بزرگی در این حوزه است و ما هر سال چند ماه به خاطر نبود برق و گاز تولید را قطع می‌کنیم و امسال هم در زمستان قطعی برق اضافه شده و دولت باید هر چه سریعتر به مشکلات این حوزه ورود کند تا تولیدکننده با دغدغه کمتری در این حوزه تولید داشته باشد.

امسال در حوزه صادرات فولاد کشور شاهد کاهش بزرگی بودیم و دلیل آن هم بخشنامه نامرتبطی در وزارتخانه صمت بود که متاسفانه مدت زمانی که برای قانع کردن مسئولان درباره مخل تولید بودن این بخشنامه صرف شده شرایط صادرات را دچار بحران کرده است.

وی افزود: این مسئله که تولیدکننده مواد اولیه را از بازار آزاد تهیه کند، اما دلار حاصل از صادرات را مجبور باشد، در بازار نیمایی تسویه کند، قطعا مخل صادرات بوده و نتیجه آن هم کاهش بیش از ۷۰ درصدی صادرات فولاد ایران بود. در حالی که ما می‌توانستیم به راحتی بحث صادرات را تقویت کنیم و ارز وارد کشور کنیم و در این وضعیت بد اقتصادی کمک حال دولت باشیم با یک بخشنامه همه چیز برعکس شد. از سوی دیگر ما بازارهای صادراتی را در ۹ ماهه اخیر از دست داده‌ایم و حتی اگر همین امروز دکمه بازگشت این بخشنامه زده شود باز هم خیلی سخت است مشتریان از دست رفته را احیا کنیم.

وی تصریح کرد: آذربایجان قطب تولید فولاد در بخش خصوصی است. ما ۲۵ درصد فولاد کشور را در استان تولید می‌کنیم. شرکت‌های تولیدی استان معمولا توسط بخش خصوصی اداره می‌شود، اما جمعی قدرت آنها می‌تواند یک چهارم تولید فولاد در ایران باشد. قطعا نمایشگاه محلی برای کسب تجربه‌ها، تشریک مساعی درباره تخصص‌ها، ارائه دستاوردها و نوآوری‌ها است. شرکت‌های حاضر در ایران متافو توانسته‌اند توانمندی‌ها خود را به اثبات برسانند.

خوش‌زرع در پایان گفت: بخش خصوصی در صنعت فولاد آذربایجان هر چه لازم بوده به میان آورده و نوبت دولت است که هر چه سریع‌تر سوءمدیریت‌ها را به طور ویژه در بخش ناترازی‌های انرژی تامین کند. ناترازی انرژی تهدید بزرگی در این حوزه است و ما هر سال چند ماه به خاطر نبود برق و گاز تولید را قطع می‌کنیم و امسال هم در زمستان قطعی برق اضافه شده و دولت باید هر چه سریعتر به مشکلات این حوزه ورود کند تا تولیدکننده با دغدغه کمتری در این حوزه تولید داشته باشد.

مشکلات ناتمام صنعت فولاد کشور

نازلی صحرایی، مدیر بازرگانی صنایع فولاد کاوه تیکمه‌داش درباره حضور این شرکت در نمایشگاه ایران متافو ۱۴۰۳ گفت: حضور فولاد کاوه تیکمه‌داش در نمایشگاه بین‌المللی متافو تهران، فرصت خوبی برای معرفی ظرفیت‌های تولیدی این شرکت به بازارهای داخلی و صادراتی است.

او ادامه داد: این شرکت با ظرفیت تولید ۳۰۰ هزار تن میلگرد در سال در سایزها و گریدهای مختلف مطابق با استانداردهای ایران، اروپا و روسیه سعی کرده بخشی از نیازهای داخلی را تامین کند و گام‌های مهمی در صادرات محصولات با کیفیت به کشورهای مختلف بردارد.

صحرایی با اشاره به مشکلات فعالان صنعت فولاد گفت: البته ناگفته نماند که تلاش ما و اکثر فعالان صنعت فولاد، بالاخص در بخش خصوصی، علاوه بر ایجاد بازارهای جدید، حفظ بازار و مشتریان فعلی است. چرا که به لطف سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی و وزارت صمت در حوزه ارز، اکثر مشتریان قبلی را از دست داده‌ایم و رقابت در بازارهای جهانی هم با وجود رقبای بزرگی چون ترکیه و چین، دشوار و دشوارتر شده است.

وی افزود: متاسفانه از اول سال ۱۴۰۳ فعالان صنعت فولادی با یک شوک بزرگ روبه‌رو شده‌اند و آن هم الزام و اجبار غیر کارشناسی بانک مرکزی مبنی بر ایفای ۱۰۰ درصد تعهدات ارزی حاصل از صادرات با نرخ نیمایی بود که عملا به دلیل اختلاف قیمتی بالا با دلار آزاد، آمار صادرات شرکت‌ها از جمله فولاد کاوه تیکمه‌داش تقریبا نزدیک به صفر رسیده است و سبب رشد صادرات توسط بازرگانان با کارت‌های اجاره‌ای و یک بار مصرف شده است.

مدیر بازرگانی صنایع فولاد کاوه تیکمه داش تصریح کرد: به‌طور کلی مشکلات تامین انرژی که همیشه بر تولید سایه انداخته، سیاست‌های کنترل و مدیریت نظام ارزی با بخشنامه‌های متعدد و سردرگم در این سال، از عمده گرفتاری‌های واحدهای تولیدی محسوب می‌شود.

این فعال حوزه فولاد ادامه داد: برای حل این مشکل بیش از ۵ یا ۶ ماه است که قول‌هایی مبنی بر راه‌اندازی اتاق مبادله ارزی جهت عرضه ارز صادراتی داده شده است. البته اگر در این اتاق مبادله ارزی تقاضا (واردکننده) صرفا محدود به زنجیره فولاد نباشد و سازوکار کشف قیمت درست اجرا شود، می‌تواند مایه امید برای رونق صادرات باشد. در غیر این‌صورت، به دلیل گره خوردن صادرات مقاطع فولادی به واردات شرکت‌ها و احتمال اشباع و تقاضای ارزی کم، بیم آن می‌رود که به آمار صادرات گذشته و رونق آن، دست پیدا نکنیم.

وی افزود: موضوع دیگر هم واردات و بحث سهمیه‌ها است که امسال سبب شده اکثر ثبت سفارش‌ها به نتیجه نهایی نرسد و یا ترخیص با تاخیر زیادی انجام شود.

صحرایی در پایان گفت: حتی در بسیاری از پرونده‌های وارداتی بعد از چندین بار ویرایش و روبرو شدن با خطاهای متعدد در هنگام اخذ مجوزها و نهایتا تخصیص ارز، مجبور هستیم خارج از سیستم بانکی و از محل سرمایه‌گذار خارجی وارد شویم.

با حضور رؤسای کمیسیون‌های کشاورزی
اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور؛

نشست مشترک کمیسیون کشاورزی اتاق ایران و تبریز برگزار شد

گزارش: ساناز شهابی - طاها اعتمادی - فرانک نوروزی
عکس: بهزاد عزیزپور

نشست مشترک کمیسیون کشاورزی اتاق ایران و تبریز، با حضور معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، نائب رئیس اتاق تبریز، رؤسای کمیسیون‌های کشاورزی اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور و اساتید دانشگاهی در اتاق تبریز برگزار شد.

اکبر فتحی؛ معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهادکشاورزی در این نشست گفت: تحولات کشاورزی در سال جاری، قابل توجه است و دستگاه‌های اجرایی با مستندسازی این پیشرفت‌ها کارنامه قابل قبولی را ارائه خواهند داد.

وی افزود: با روی کار آمدن وزیر جدید جهاد کشاورزی، مباحث مربوط به افزایش تولید و بهره‌وری، صدور مجوزها و ... در راستای افزایش تولید و تامین امنیت غذایی به طور جدی پیگیری می‌شود.

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزیر جهادکشاورزی یکی از اقدامات اصلی صورت گرفته در این وزارتخانه را جلوگیری از صدور بخشنامه‌های جدید دانست.

◀ قشر کشاورزی از جمله صادرکنندگان اصلی کشورند

محمدعلی رضایی، رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران، در این نشست با تاکید بر لزوم حل چالش های این بخش گفت: خلق زنجیره ارزش، راه حل برون‌رفت از مشکلاتمان است و تا زمانی که این زنجیره خلق نشود، شاهد تداوم مشکلات خواهیم بود.

وی با اشاره به ظرفیت‌های دولتی در هر استان افزود: استاندارها در هر استان در جایگاه رئیس جمهور همان استان هستند و می‌توانند ضمن حمایت‌های مالی، انواع حمایت‌های معنوی را از بخش کشاورزی داشته باشند.

رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران ضمن تشریح مشکلات بخش کشاورزی افزود: از سالیان گذشته ما با چالش‌های متعددی از جمله مشکلات قوانین خلق‌الساعه، رفع تعهدات ارزی، مشکلات صادراتی و... مواجه هستیم.

رضایی خاطر نشان کرد: قشر کشاورزی از جمله صادرکنندگان اصلی کشور هستند که باعث ایجاد اشتغال‌زایی، ارزآوری و ارزش افزوده در کشور می‌شوند.

◀ لزوم تزریق سرمایه در گردش و ارائه تسهیلات از جانب دولت

بشیر جعفری؛ رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز به تشریح چالش‌های بخش کشاورزی، اعم از مشکلات تعهدات ارزی، دستورالعمل‌های خلق‌الساعه، مشکلات حوزه صادرات و بحث سموم کشاورزی پرداخت.

جعفری تاکید کرد: از مسئولان حاضر در جلسه انتظار داریم با اتحاد، همکاری و مشورت با یکدیگر بتوانیم جهت حل چالش‌های موجود گام‌های موثری برداریم.

احسان بیگی؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بیرجند با بیان ظرفیت‌های این استان به تحلیل محصولات استراتژیک استان پرداخت و گفت: هدف ما مشارکت حداکثری مردم در استان از طریق ایجاد ارزش افزوده و ایجاد زنجیره محصولات استراتژیک است.

وی افزود: تزریق سرمایه در گردش و ارائه تسهیلات از جانب دولت می‌تواند در حل مشکلات این بخش موثر واقع شود.

بیگی تاکید کرد: توسعه بخش کشاورزی با حمایت دولت و تلاش بخش خصوصی میسر خواهد شد.

◀ اخذ و رعایت استانداردهای سموم در بخش کشاورزی اجباری است

رمضانی؛ عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور، در این نشست به تشریح برنامه هفتم توسعه پرداخت و اظهار کرد: طبق برنامه هفتم توسعه کشور، اخذ و رعایت استانداردهای سموم در بخش کشاورزی اجباری است و این مسئولیت بخش خصوصی و تولید کنندگان را بیشتر خواهد کرد و موجب نظارت بیشتر در این زمینه خواهد شد.

وی تاکید کرد: سلامت محصولات کشاورزی، پیش‌شرط امنیت غذایی در تمام دنیا است، به همین جهت یکپارچه کردن زنجیره محصولات کشاورزی از موضوعات حائز اهمیت به شمار می‌رود.

رمضانی خاطر نشان کرد: ما به دنبال استفاده از تجربیات مشابه بخش خصوصی و حل چالش‌های این زمینه هستیم.

◀ ایجاد بستری برای کشت فراسرزمینی با کمک اتاق‌های بازرگانی

عزیزاله فتحی؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق یاسوج، با ارائه آمار و ارقام وضعیت این استان گفت: استان ما ۲۵درصد منابع نفت و گاز و ... کشور را دارا است، اما با وجود این منابع و مردم فعال و کوشا، وضعیت اقتصادی استان چندان مناسب نیست.

وی در تشریح وضعیت بخش خصوصی گفت: ما به عنوان بخش خصوصی، مانند برخی از مدیران دولتی محتاط نیستیم و در این شرایط تحریمی به دنبال پافشاری برای حل مشکلات اقتصادی هستیم.

فتحی راه حل برون‌رفت از چالش‌های موجود را حل مشکل آمایش

سرزمین و ایجاد بستری برای کشت فراسرزمینی با کمک اتاق‌های بازرگانی دانست و افزود: کشت فراسرزمینی می‌تواند به صورت فصلی و اقلیمی نیز صورت بگیرد تا بیشترین سهم را از کشاورزی با کمترین آسیب داشته باشیم.

حسین مهدی‌زاده؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق کاشان با اشاره به صحبت‌های وزیر اقتصاد گفت: وزیر اقتصاد وعده داده است که جلوی صادرات گرفته نخواهند شد و ما امیدواریم این اتفاق رقم بخورد.

وی افزود: دولت جدید حتماً باید ترتیبی بدهد که مدیران جدید و دلسوز پای کار بیایند و از تصمیمات خلق‌الساعه جلوگیری شود.

ناصر مرادی؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق کرمانشاه در این نشست اظهار داشت: کشاورزان راه تولید خود را بلد هستند، اما تصمیمات بخش دولتی به آن‌ها آسیب می‌رساند. به نظر می‌رسد نمایندگان مجلس وظیفه خود را به‌خوبی انجام نمی‌دهند و در این روند تولیدکنندگان اولین ضربه را می‌خورند.

وی از جمله مشکلات این بخش را تصمیم‌گیری خلق‌الساعه و قیمت‌گذاری دستوری دانست که باعث نابودی بخش کشاورزی می شود.

امیر میران آملی؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق مازندران گفت: جمله «خواستن توانستن است» را می‌توان در استان آذربایجان‌شرقی به وضوح دید.

وی گفت: بخش کشاورزی مشکلات خاص خود را دارد، با این حال ما سرباز اقتصادی هستیم و به نوعی حکم مشاوران رایگان دولت را نیز بر عهده داریم.

وی با بیان اینکه در حال حاضر در عرضه مرغ در کشور مشکلی نداریم و با تکمیل ۳۵ درصد زنجیره تولید توانسته‌ایم، علاوه بر نیاز بازار داخل،

صادرات نیز انجام دهیم، افزود: متاسفانه از سوی وزارتخانه برای محدود کردن صادرات به ما فشار وارد می‌آورند که این امر به‌دلیل اطلاعات نادرستی است که به بدنه وزارتخانه داده شده و منجر به اتخاذ تصمیمات نادرست می‌شود.

سیاب حسن‌پور؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق گیلان گفت: تولیدکنندگان محصولات کشاورزی در صادرات محصولات خود در مرزهای خروجی با مشکل مواجه هستند و باید فرآیند صادرات در کشور تسریع شود، تا شادابی محصولات کشاورزی را از دست ندهیم.

شهنام اشتری؛ مدیر کل محیط زیست استان آذربایجان‌شرقی بر لزوم توانمندسازی بخش کشاورزی از طریق ایجاد سردخانه های لازم، مدیریت عرضه کود و سم و ... تاکید کرد.

طاهر روحی؛ مدیر کل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری آذربایجان‌شرقی گفت: اگر بخواهیم از کشاورزی سنتی و معیشتی به سمت کشاورزی مدرن و صنعتی برویم، نیازمند تامین مالی بخش کشاورزی علاوه بر بانک کشاورزی از سایر بانک‌ها هستیم.

◀ کشاورزی، مردمی‌ترین بخش اقتصاد کشور

عیسی شاهی‌زارع؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق اردبیل و نایب رئیس این اتاق گفت: بخش کشاورزی مردمی‌ترین بخش اقتصاد کشور است که با دارا بودن بیش از ۹۵ فعالیت‌های مربوط به بخش خصوص، به عنوان موتور محرکه سایر بخش‌ها عمل می‌کند.

وی گفت: تاثیر بخش کشاورزی در متغیرهای کلان اقتصادی مانند امنیت غذایی، اشتغال و ... غیر قابل انکار است و با توجه به پیچیدگی‌ها و تنیدگی‌های این بخش، باید ضمن پرهیز از نگاه تجردی، به صورت کلان به آن نگریسته شود.

شاهی‌زارع گفت: عرصه‌های تولید کشاورزی کشور و به طور خاص استان‌های اردبیل و آذربایجان‌شرقی جزو پاک‌ترین مناطق برای تولید محصولات کشاورزی بوده و نیازمند توجهات و حمایت‌های ویژه هستند. مسیر برون‌رفت از مشکلات موجود باید ترسیم شود.

زیرساخت‌های کشاورزی کشور تخریب شده است

آقاخان بهزاد؛ مشاور عالی کمیسیون کشاورزی اتاق ایران گفت: متاسفانه زیرساخت‌های کشاورزی کشور تخریب شده است. کشور در تامین محصولات اساسی حدود ۶۷ درصد به کشورهای دیگر وابسته است، در تولید روغن حدود ۹۷ درصد و در تامین کنجاله ۹۵ درصد و در سایر محصولات اساسی به غیر از گندم بالاتر از ۵۰ درصد واردات داریم.

وی با بیان این مطلب گفت: در کشور برنامه‌ای برای توسعه و بهتر شدن بخش کشاورزی نداریم، دولت باید با بررسی مشکلات موجود نسبت به حل این بخش اقدام کند.

بهزاد تصریح کرد: بهینه‌سازی مصرف آب، تجهیز سیستم‌های نوین آبیاری و حذف کشت محصولات آب‌بر در الگوی کشت از جمله راهکارهای موثر در بهبود شرایط بخش کشاورزی است.

وی گفت: در چند سال اخیر ناترازی انرژی خسارت جبران‌ناپذیری به تولید محصولات کشاورزی وارد کرده است و در این مورد ایجاد و تولید برق از طریق پنل‌های خورشیدی یارانه‌ای در اکثر نقاط کشاورزی ضروری است.

بهزاد یکی دیگر از راه‌های مهم برای تامین امنیت غذایی کشور را ورود به بحث کشت فراسرزمینی در کشورهای هدف دانست و افزود: وزارت جهاد کشاورزی باید در هر شرایطی تولید غذای با کیفیت و سالم را در سرلوحه کارهای خود قرار دهد.

اکبر ابراهیم‌نژاد؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایلام خواستار حل مسئله کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای و یکبار مصرف و معافیت بخش کشاورزی از قانون برگشت ارز حاصل از صادرات شد.

ایمان جمالی؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق هرمزگان گفت: باید اولویت به بحث هوشمندسازی مزارع، باغات و نهادهای دام و طیور در بخش کشاورزی داده شود.

مهدی ترابی؛ مشاور کمیسیون کشاورزی اتاق هرمزگان نیز، بحث مشکل ثبت سفارش و عدم توفیق و اجرای درست در طرح تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی کشور به علت عدم هماهنگی دستگاه‌ها و سازمان‌های متولی را از چالش‌های این بخش دانست.

علی شریعتی مقدم؛ رئیس کمیسیون کسب و کارهای دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال اتاق خراسان رضوی، پیشنهاد کرد: با استفاده از برنامه ملی مبتنی بر شرایط و دانش روز، فرصت‌های تحول در قالب کشاورزی قراردادی بررسی شود.

وی بر لزوم جریان‌سازی، دانش، سرمایه بازار و بهره‌وری در قالب زنجیره‌های ارزش دارای اولویت و مزیت رقابتی و بهره‌گیری از کشاورزی هوشمند، دقیق سالم، ارگانیک و ... تاکید کرد.

مجتبی غیابی؛ رئیس کارگروه کشت و تولید اتاق بازرگانی ایران گفت: باید بحث آمایش سرزمین را در نظر بگیریم، چرا که کشور ما با کمبود آب مواجه است، ولی همچنان اصرار بر ایجاد گلخانه‌ها دارد.

وی گفت: بحث تعهدات ارزی عملاً تولیدکنندگان و صادرکنندگان واقعی ما را با مشکلات عدیده‌ای مواجه کرده و سبب پیدایش کارت‌های یکبار مصرف شده است.

بهروز ساری صراف؛ عضو هیئت علمی گروه آب و هواشناسی دانشگاه تبریز با تاکید بر لزوم اجرای ماده ۳۸ نظام مدیریت آب قانون برنامه هفتم توسعه کشور گفت: در این قانون صراحتاً بیان شده است که وزارت اقتصاد و دارایی مکلف است سالانه نیم درصد از ارزش

بهروز ساری صراف؛ عضو هیئت علمی گروه آب و هواشناسی دانشگاه تبریز با تاکید بر لزوم اجرای ماده ۳۸ نظام مدیریت آب قانون برنامه هفتم توسعه کشور گفت: در این قانون صراحتاً بیان شده است که وزارت اقتصاد و دارایی مکلف است سالانه نیم درصد از ارزش محصولات کشاورزی و غذایی پرآب‌بر صادراتِ خلاف الگوی کشت را به عنوان عوارض اخذ و درآمد حاصل از آن را برای اجرای طرح افزایش بهره‌وری آب از جمله تجهیز سیستم‌های هواشناسی کشور و اجرای پروژه‌های آبخیزداری در اختیار جهاد کشاورزی استان‌ها قرار دهد.

محصولات کشاورزی و غذایی پرآببر صادراتیِ خلاف الگوی کشت را به عنوان عوارض اخذ و درآمد حاصل از آن را برای اجرای طرح افزایش بهره‌وری آب از جمله تجهیز سیستم‌های هواشناسی کشور و اجرای پروژه‌های آبخیزداری در اختیار جهاد کشاورزی استان‌ها قرار دهد.

محمد سعید احمدپناه؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق سنندج گفت: بحث تطبیق آمار بالاخص در بخش کشاورزی و اهمیت آن در برنامه‌ریزی در سطوح کلان و منطقه‌ای بسیار مهم است، چرا که آمار اشتباه، برنامه‌ریزی آینده را دچار مشکل و نهایتاً شکست خواهد کرد.

وی ادامه داد: لازمه بهبود بخش کشاورزی، توجه و اهمیت دادن به اخلاق در تولید محصولات، سلامت غذا و پذیرفتن کاستی‌های موجود در بخش کشاورزی است.

احمدپناه تاکید کرد: بحث نبود تسهیلات سرمایه ثابت و در گردش در بخش کشاورزی طی سه سال گذشته و تزریق منابع تسهیلاتی به صورت قطره چکانی، باعث تعطیل و نیمه‌تعطیل شدن واحدهای تولیدی شده است و ما نیاز به تخصیص منابع مالی در بخش کشاورزی داریم.

شهرام شفیعی؛ سرپرست جهاد کشاورزی استان آذربایجان‌شرقی گفت: بخش کشاورزی به دلیل ارتباط مستقیم با سفره‌های مردم از اهمیت بالایی برخوردار است.

محمد علایی‌نژاد؛ دبیر اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات کشاورزی استان البرز، بر لزوم رسیدگی به موضوع صدور مجوز وادرات کانتینرهای یخچالدار و صدور کارت سوخت برای این کانتینرها تاکید کرد.

وی خواستار رفع تعلیق کارت‌های بازرگانی تجاری که به‌خاطر برگشت ارز حاصل از صادرات با مشکل مواجه شده‌اند، شد.

علایی‌نژاد با بیان اینکه واردات بذور سبزیجات و صیفی‌جات سالانه هزینه زیادی را به کشور تحمیل می‌کند، تاکید کرد: حمایت از تولید بذور در داخل کشور ضروری است.

همایش سلامت محصولات غذایی- کشاورزی در شهرستان بناب

همایش آموزشی، پژوهشی و تبیینی مشترک کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی ایران و تبریز با محوریت «سلامت محصولات غذایی- کشاورزی» با حضور رؤسای کمیسیون‌های کشاورزی اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور، فعالان بخش خصوصی و اساتید دانشگاهی در دانشگاه بناب برگزار شد.

محمدعلی رضایی؛ رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی ایران در این نشست، بر لزوم ایجاد زنجیره ارزش تولید تاکید کرد و گفت: ما متاسفانه در هر جایگاه و مسئولیتی به‌صورت کوتاه‌مدت و مقطعی کار کرده‌ایم و نگاه بلندمدت و پروژه کارآمد نداشته‌ایم.

وی یکی از بزرگترین مشکلات صادرات محصولات کشاورزی را باقی ماندن سموم در این محصولات عنوان کرد و افزود: کشورهای پیشرفته از جمله کشورهای اروپایی به سلامتی انسان‌ها اهمیت ویژه‌ای می‌دهند و در این راستا نیز در صادرات محصولات زعفران، پسته و سیب با مشکلاتی مواجه هستیم.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز و رئیس انجمن صنایع غذایی استان، به جایگاه و قدرت آذربایجان شرقی در صنعت کشور تاکید کرد و افزود: آذربایجان‌شرقی با دارا بودن بیش از ۵۶۰ واحد صنعتی و تولیدی، سهم بزرگی در تولید محصولات کشاورزی و صنایع غذایی با تولید بیش از ۵۰ درصد صنعت شیرینی و شکلات کشور را برعهده دارد.

وی به خاطره‌ای از حضور خود در نمایشگاه بین‌المللی مواد غذایی پاریس (SIAL) اشاره کرد و گفت: متاسفانه به‌دلیل تحریم کشورمان در مجامع بین‌المللی، صادرکنندگان ایران با ملیت کشورهای دیگر در

نمایشگاه های خارجی شرکت می‌کنند که مایه تأسف برای بخش خصوصی است.

عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، بر لزوم حل مشکلات تحریم و پیوستن به پیمان FATF تاکید کرد و افزود: ما برای افزایش صادرات، تولید و حل مشکلات اقتصادی باید با سایر کشورهای تعامل داشته باشیم و امیدواریم سیاست دولت و مجلس در راستای مذاکرات سازنده با آمریکا و اروپا باشد.

جعفری به حمایت دولت، بانک ها و سرمایه‌گذاران از صنایع تبدیلی تاکید کرد و گفت: با توجه به شرایط اکوسیستم کشور، ما باید در سیستم تبدیلی سرمایه‌گذاری کنیم.

وی با بیان اینکه پرتودهی هسته‌ای باید برای کشاورز و صنایع تبدیلی صرفه اقتصادی داشته باشد، به توسعه حمل و نقل استان تاکید کرد و افزود: ناوگان حمل‌ونقل سردخانه‌ای کشور بسیار ضعیف و همچنین ناوگان استان در رتبه‌های آخر کشوری قرار گرفته است.

بشیر جعفری؛ رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز در این نشست، بر لزوم ایجاد مراکز تجاری در کشورهای حوزه خلیج فارس در راستای افزایش صادرات محصولات کشاورزی تاکید کرد.

سید یوسف حسینی؛ رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق بازرگانی تبریز در این نشست، به رفع تحریم‌های ظالمانه تاکید کرد و ادامه داد: متاسفانه با توجه به تحریم‌های همه‌جانبه، صادرکنندگان ما از بازارهای خارجی عقب‌مانده‌اند و سقوط از رتبه دوم به پنجم در صادرات کشمش گواهی بر این امر است.

رضا لعلی؛ فرماندار شهرستان بناب در این نشست به ظرفیت و پتانسیل این شهرستان در تولید محصولات کشاورزی تاکید کرد و افزود: شهرستان بناب با ۱۵۲ هزار نفر جمعیت، دارای ۴۳۰ واحد صنعتی و تولیدی است.

وی گفت: سالانه بیش از ۳۰۰ هزار تن محصولات کشاورزی با ارزآوری بیش از ۲۰۰ میلیون دلاری از بناب صادر می‌شود.

لعلی از رتبه نخست کشوری بناب در تولید کشمش خبر داد و گفت: ما از ۲۶ استان انگور جمع‌آوری و با انجام فرآوری‌های لازم، کشمش را به ۲۰ کشور خارجی صادرات انجام می‌کنیم.

فرماندار شهرستان بناب، بی‌آبی را چالش بزرگ و بحرانی برای این شهرستان عنوان کرد و افزود: بناب در آمایش سرزمینی، شهرستانی کشاورزی است، ولی به‌دلیل سوء مدیریت تبدیل به شهرستانی صنعتی شده است که با چالش کمبود آب کشاورزی، شرب و صنعتی مواجه هستیم.

لعلی با تاکید بر لزوم حل معضل باقی‌ماندن آفت‌کش ها در محصولات کشاورزی ادامه داد: با وجود فرآیندهای زیاد برای از بین بردن آفت‌کش‌ها، آثار این سموم بعد از مدتی بازگشته و از بین نمی‌رود و باید برای حل این مشکل چاره‌اندیشی شود.

وی به بهره‌مندی از دانش هسته‌ای در حوزه آفت‌زدایی، دفع سموم و افزایش ماندگاری محصولات کشاورزی تاکید کرد و افزود: مرکز پرتودهی هسته‌ای بناب در راستای تولید مواد دارویی و کشاورزی فعالیت می‌کند، ولی متاسفانه ما در معرفی و شناساندن این امکانات و خدمات درست عمل نکرده‌ایم.

فرماندار بناب به برگزاری نشست و جلسه‌های هم‌اندیشی و همفکری برای افزایش تولید محصولات کشاورزی، افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های تولید تاکید کرد.

محمد حجازی؛ استاد دانشگاه تبریز نیز در این مراسم به افزایش بهره‌وری در تولید محصولات کشاورزی تاکید کرد و افزود: ما باید میانگین استفاده از میزان برداشت سطح محصولات کشوری را به متوسط جهانی نزدیک کنیم.

وی تصریح کرد: ما باید محصولات کشاورزی را با ایجاد زنجیره ارزش افزوده به محصول با ارزش‌تر تبدیل کنیم، چرا که تکمیل این زنجیره موجب ارتقای کیفیت، افزایش بهره‌وری خاک و آب و ارتقای

سلامت خواهد شد.

محمد زادشکویان؛ رئیس دانشگاه مراغه، این شهرستان را پیشرو در تولید سیب، عسل و ماهی قزل‌آلا در کشور دانست و گفت: مراغه شهری گردشگری و باغی است.

وی هر روستا را یک شرکت دانش‌بنیان عنوان کرد و گفت: ماموریت اصلی دانشگاه را برای تامین امنیت غذایی در ذیل توسعه پایدار قرار داده‌ایم و چهار دانشکده دانشگاه مراغه علوم انسانی، فنی و مهندسی، علوم پایه و کشاورزی در راستای امنیت غذایی فعالیت می‌کنند.

اکبر کرامتی؛ معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی آذربایجان‌شرقی از زیر کشت رفتن سالانه یک میلیون هکتار از اراضی استان خبر داد و گفت: سال گذشته ۲/۵ میلیون تن انواع محصولات کشاورزی، دامی، زراعی و شیلاتی در استان با ارزشی بالغ بر ۱۰۷ هزار میلیارد تومان به تولید رسید.

وی از تولید یک‌میلیون تن محصولات باغی در استان خبر داد و گفت: بیشترین محصول تولیدی باغی، سیب است که بعد از استان آذربایجان غربی در رتبه دوم کشوری قرار داریم.

کرامتی تصریح کرد: سال گذشته حدود ۳۰۰ هزار تن انگور و ۸۰ هزار تن کشمش در استان تولید کردیم که ۳۵ هزار تن محصول صادرات داشتیم.

وی با بیان اینکه قریب به ۱۳ میلیون تن ظرفیت افزایش صنایع تبدیلی در استان را داریم، ادامه داد: باوجود اینکه ما تولید کننده خرما نیستیم، ولی بالاترین میزان صادرات خرما را در کشور داریم.

در ادامه این نشست کاظم رمضانی؛ عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور، به نقد و بررسی سلامت محصولات کشاورزی، سرنوشت باقی‌مانده آفت‌کش‌ها در محصولات کشاورزی و محیط زیست، مدیریت ارزیابی ریسک آفت‌کش‌ها، چالش‌های

اندازه‌گیری و تعیین باقی‌مانده آفت‌کش‌ها در سطح بین‌المللی و ملی، راهکارهای کنترل و کاهش میزان سموم و آفت‌کش‌ها پرداخت.

رمضانی، شعار روز جهانی سلامت غذا را «آمادگی برای موارد غیر منتظره» عنوان کرد و افزود: دولت‌ها، مراکز آموزشی، تولیدکنندگان، بازار، مصرف‌کنندگان و صنایع، همگی در سلامت محصولات کشاورزی نقش اساسی و مهمی دارند.

وی در ادامه دلایل، راه‌حل‌ها و راهکارهای کاهش سموم در محصولات کشاورزی را تشریح کرد و گفت: امروزه اکثر تولیدکنندگان، محصولات کشاورزی را به‌دلیل عدم وجود استانداردهای لازم و مدنظر کشورهای پیشرفته نمی‌توانند صادر کنند.

گفتنی است، بعد از برگزاری دوره آموزش تخصصی، شرکت‌کنندگان در این دوره از مجموعه‌های زنجیره ارزش افزوده تولید کشمش بناب بازدید کردند.

مختاری؛ مدیرعامل کارخانه خشکبار آذرتاک در حاشیه بازدید از این مجموعه، فرآیند تاسیس این کارخانه را تشریح کرد و افزود: فاز اول کارخانه آذرتاک از سال ۱۳۸۹ و فاز دوم از سال ۱۳۹۹ با سرمایه گذاری بیش از ۸۰ میلیاردی وارد مرحله تولید شده است که ظرفیت تولید نزدیک به ۶۰ تن محصول در روز را دارد.

وی به مشکلات موجود در عرصه تولید کشمش اشاره کرد و گفت: متاسفانه با مشکل قطعی آب، برق و گاز مواجه هستیم و همچنین به‌دلیل تحریم‌های همه‌جانبه برای صادرات به کشورهای خارجی با موانع بسیاری مواجه هستیم.

در ادامه این مراسم بازدیدکنندگان از واحد تولیدی شکوه بناب، شرکت خشکبار آذربایجان‌شرقی (واحد تولیدی خشکبار رحمانی) بازدید کردند.

گفتنی است، نشست روسای کمیسیون‌های کشاورزی اتاق‌های سراسر کشور طی دو روز به میزبانی اتاق تبریز برگزار شد.

بیستمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت حمل‌ونقل و خدمات ترانزیت تبریز، محفلی برای گردهم‌آیی شرکت‌های شاخص این حوزه

گزارش: طاها اعتمادی
عکاس: ریحانه رضایی

بیستمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت حمل و نقل و خدمات ترانزیت تبریز، هرساله با حضور، بسیاری از شرکت‌های معروف و معتبر از استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان‌غربی، تهران، خراسان رضوی، اصفهان، سمنان، خوزستان، گیلان و مرکزی برگزار می‌شود.

با پیدایش اولین سکونتگاه و روابط بشری، نیاز به جابجایی و ارتباط‌گیری میان سرزمین‌های مختلف ضرورت یافته و حمل‌ونقل به طور کلی نقش بسیار مهمی در شکل‌گیری و به وجود آمدن تمدن‌ها داشته است و تاثیر زیادی در رونق، شکوفایی و رشد کشورها در زمینه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دارد.

انواع حمل‌و نقل را می‌توان بر اساس ارزش، حجم، اندازه و وزن کالا، امنیت، زمان، هزینه جابجایی و فورس ماژور بودن وضعیت کالا به صورت دریایی، جاده‌ای، ریلی، هوایی و مرکب تقسیم کرد که هر یک از این راه‌های جابجایی دارای ویژگی‌های مثبت و منفی هستند.

حمل‌ونقل عمومی، سامانه‌ای از ترابری مسافران به صورت جمعی برای عموم جامعه در دسترس است که معمولاً بر پایه یک برنامه زمانی مشخص و در یک مسیر مشخص کار می‌کند که اغلب انسان‌ها در روابط و ارتباطات بشری درون شهری که زیرساخت‌های آن عموما توسط دولت‌ها برای مردم تامین می‌شود، بهره می‌برند و حمل‌ونقل عمومی مثل قطار درون شهری(مترو)، سامانه اتوبوس تندرو(BRT)، اتوبوس‌های شهری، تاکسی و تراموا تاثیر بسیار مهمی در تحولات و رویدادهای بشری دارند.

نمایشگاه بین‌المللی صنعت حمل و نقل و خدمات ترانزیت تبریز، یکی از بزرگترین و ارزشمندترین رویداد حمل و نقل ایران بوده و مکانی مناسب برای دریافت آخرین بینش‌ها، روش‌های نوین و برنامه‌های گسترده حمل و نقل با بالاترین استانداردهای ممکن در حوزه کار حرفه‌ای حمل و نقل به شمار می‌رود.

می‌توان از نمایشگاه بین‌المللی تخصصی صنعت حمل و نقل و خدمات ترانزیت تبریز به عنوان بزرگ‌ترین تجمع گروه‌های حمل و نقل در ایران نام برد. هدف از برگزاری این نمایشگاه، ارائه تازه‌های علمی در حوزه حمل و نقل است که منجر به ارتقاء دانش همکاران شرکت‌کننده در این نمایشگاه می‌شود.

در ادامه با چند نفر از فعالان شاخص حوزه حمل و نقل استان در رابطه با کم و کیف نمایشگاه به گفتگو می‌نشینیم.

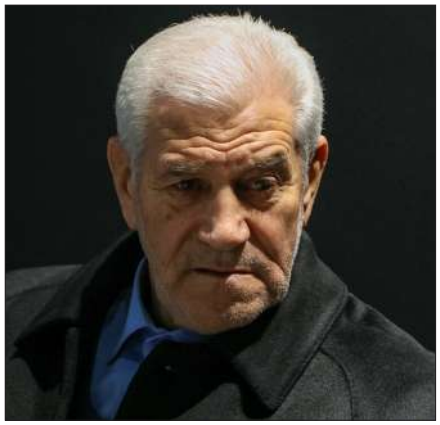

لزوم بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل برای موفقیت در تجارت خارجی

سید احمد فاتح‌زاده؛ رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز، به اهمیت حمل و نقل در اقتصاد روز جهانی تاکید کرد و گفت: امروزه بیش از هر زمان دیگری، حمل و نقل و لجستیک، به‌عنوان یکی از پایه‌های اصلی و زیرساخت‌های اساسی در توسعه اقتصادی در جوامع و کشورها ایفای نقش می‌کند و رونق این بخش، باعث پیشرفت اقتصادی، رونق سایر فعالیت‌ها و افزایش تولید و تجارت خواهد شد.

وی ادامه داد: کشورهایی در تجارت خارجی موفق هستند که زیرساخت موفق و کارآمد در حوزه حمل ونقل به خصوص حمل و نقل بین‌المللی داشته باشند.

رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز، به توسعه و گسترش حمل و نقل در کشور تاکید کرد و افزود: در این برهه تاریخی در کشور، حمل و نقل به‌عنوان یک ضرورت، بیش از پیش نیاز به حمایت و توسعه دارد.

فتاح‌زاده از حل مشکلات عرصه حمل و نقل توسط دولت آقای پزشکیان ابراز امیدواری کرد و گفت: آذربایجان‌شرقی با قرار گرفتن در مسیر ترانزیتی به‌عنوان یکی از قطب‌های مهم و کلیدی حمل و نقل بین‌المللی، در توسعه اقتصادی و اجتماعی منطقه و کشور از گذشته مطرح بوده است و در راستای حل مشکلات جامعه امیدواریم مسئولان و متولیان امر به خصوص دولت چهاردهم، سیاست‌گذاری‌های لازم در جهت رونق و توسعه بیش از بیش صنعت حمل و نقل را داشته باشند.

وی بر لزوم حمایت تمام و کمال دولت از فعالان این عرصه تاکید کرد و ادامه داد: بنده به‌عنوان یکی از اعضای هیئت نمایندگان دوره دهم اتاق بازرگانی تبریز و یکی از خادمان این بخش، ضمن قدردانی از تمامی تلاش‌های صورت گرفته توسط دولتمردان عزیز و مسئولان دلسوز کشور و این استان، خواستار حمایت جدی از فعالان حوزه حمل و نقل در بخش‌های مختلف به خصوص کمک در سرمایه گذاری در توسعه، نوسازی ناوگان و زیرساخت‌ها هستم.

انتقاد رئیس انجمن کارگزاران گمرکی استان از بروکراسی اداری

رضا کامی؛ رئیس انجمن کارگزاران امور گمرکی آذربایجان‌شرقی، هدف از تشکیل این انجمن را حمایت و پیگیری مطالبات شرکت‌های حمل و نقل عنوان کرد و گفت: بنده با حضور در پنج دوره از کمیسیون حمل ونقل اتاق بازرگانی تبریز و انجمن کارگزاران امور گمرکی، همواره پیگیر مشکلات صنفی همکاران بوده‌ام.

وی بخشنامه، مقررات و آئین‌نامه‌های خلق‌الساعه و معارض و همچنین بلاتکلیفی تجارت خارجی را از مهم‌ترین مشکلات حمل ونقل کشور دانست و افزود: واردکنندگان و صادرکنندگان برای پیشبرد اهداف خود نیازمند برنامه‌ریزی منظم در طول سال هستند، درحالیکه طبق قانون، تعرفه صادرات و واردات باید از سال گذشته تعیین شود، تعرفه‌های سال جاری، بعد از هشت ماه، در آبان ماه صادر شده و موجب بلاتکلیفی میان تاجران شده است.

کامی از عدم ترخیص کشنده‌های جدید از گمرکات، به‌دلیل بروکراسی شدید اداری در داخل کشور اظهار تعجب و گلایه‌مندی کرد و ادامه داد: با وجود اینکه کشور به نوسازی ناوگان حمل و نقل نیاز مبرمی دارد، ولی دولت و وزارت‌خانه‌های صمت، اقتصاد، سازمان راهداری و بانک مرکزی، به‌واسطه حکم‌فرمایی بروکراسی اداری، مانع ورود کشنده‌های جدید هستند و همین امر موجب تحمیل زیان‌های هنگفتی به تجار می‌شود.

رئیس انجمن کارگزاران امور گمرکی آذربایجان‌شرقی، با بیان اینکه در هیچ کجای دنیا ممنوعیت ۱۰۰ درصدی برای کالاهای خارجی وضع نمی‌شود، گفت: متاسفانه در کشور ما برخلاف کشورهای جهان، به‌جای تعیین تعرفه‌های مناسب، ممنوعیت ۱۰۰ درصدی بر کالاهای وارداتی وضع می‌شود.

کامی تصریح کرد: در راستای ممنوعیت واردات کالاهای خارجی، تولیدکنندگان و بخش خصوصی کشور ناچار هستند که با هزینه‌های هنگفت کالاهای بی‌کیفیت را تهیه کنند.

وی از عدم ساماندهی و تکمیل پروژه ریلی جلفا به آذربایجان انتقاد کرد و گفت: در ۲۰ سال گذشته دولت و استانداران آذربایجان‌شرقی، پیگیر حل مشکل این مسئله شده‌اند و چندین تفاهم‌نامه میان کشور جمهوری آذربایجان و ایران و سازمان‌های مربوطه امضا شده است، ولی همه این تفاهم‌نامه‌ها در گوشه کمد مسئولان در تهران خاک می‌خورد.

می‌توان از نمایشگاه بین‌المللی تخصصی صنعت حمل و نقل و خدمات ترانزیت تبریز به عنوان بزرگ‌ترین تجمع گروه‌های حمل و نقل در ایران نام برد. هدف از برگزاری این نمایشگاه، ارائه تازه‌های علمی در حوزه حمل و نقل است که منجر به ارتقاء دانش همکاران شرکت‌کننده در این نمایشگاه می‌شود.

کامی از عدم ترخیص کشنده‌های جدید از گمرکات، به‌دلیل بروکراسی شدید اداری در داخل کشور اظهار تعجب و گلایه‌مندی کرد و ادامه داد: با وجود اینکه کشور به نوسازی ناوگان حمل و نقل نیاز مبرمی دارد، ولی دولت و وزارت‌خانه‌های صمت، اقتصاد، سازمان راهداری و بانک مرکزی، به‌واسطه حکم‌فرمایی بروکراسی اداری، مانع ورود کشنده‌های جدید هستند و همین امر موجب تحمیل زیان‌های هنگفتی به تجار می‌شود.

عدم آشنایی با قوانین گمرکی از مشکلات صنعت حمل و نقل

مهرداد ایرانی؛ نایب رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق تبریز، هدف این انجمن را تسهیل در امور ترخیص کالا و مشاور امین بودن برای صادرکنندگان و تولیدکنندگان عنوان کرد و گفت: طبق ماده ۱۲۸ قانون امور گمرکی، ما در انجمن کارگزاران امور گمرکی، به‌عنوان وکیل و همراه تجار، تولیدکنندگان و صادرکنندگان فعالیت می‌کنیم.

وی از کاهش بازدید مردم از نمایشگاه بین‌المللی ابراز گلایه‌مندی کرد و افزود: متاسفانه امسال به‌دلیل تعطیلی‌های مکرر و همچنین برودت هوا استقبال مردم از نمایشگاه نسبت به سال‌های گذشته کاهش پیدا کرده است.

ایرانی چالش‌های موجود در عرصه حمل و نقل را تشریح کرد و ادامه داد: عدم آشنایی با قوانین گمرکی توسط سرمایه‌گذاران، واحدهای تولیدی و تجار، یکی از مشکلات اصلی صنف ما محسوب می‌شود.

نایب رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق تبریز، راهکار حل این مشکل را تبیین اقدامات و عملکرد انجمن برای صنعتگران، تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان دانست و افزود: ما باید فعالان اقتصادی را از اقدامات و حیطه کارکرد خود مطلع سازیم.

انجمن شرکت‌های حمل ونقل بین‌المللی شمالغرب کشور در سال ۱۳۷۰ با هدف اتحاد و همبستگی شرکت‌های فعال در زمینه حمل و نقل بین‌المللی تأسیس شد که از آن زمان، این انجمن با برگزاری جلسات مکرر و همکاری نزدیک با مقامات و نهادهای دولتی، به بیان مشکلات و چالش‌های موجود در این صنعت پرداخته است.

از آن زمان تاکنون، این مجموعه به‌عنوان یک نهاد مرجع، موفق به ایجاد زیرساخت‌های قوی تری برای صنعت حمل ونقل در منطقه شده است. با توجه به تحولات روزافزون در بازار جهانی، این انجمن همواره در تلاش است تا با به کارگیری جدیدترین تکنولوژی و روش‌ها، به روز باشد و خدماتی باکیفیت ارائه دهد.

لزوم نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی

حمیدرضا باراندوزی؛ رئیس انجمن شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی شمال‌غرب کشور نیز در این نمایشگاه از عدم همراهی مسئولان ذیربط نمایشگاه بین‌المللی با غرفه‌داران انتقاد شدیدی کرد و گفت: متاسفانه امکانات ابتدایی تا حرفه‌ای مانند مسائل گرمایشی نمایشگاه به‌شدت ضعیف است.

وی تصریح کرد: مسئولان نمایشگاه اجازه غرفه‌سازی با دکوراسیون دلخواه را به غرفه‌داران نمی‌دهند و حتی یک عدد صندلی و موکت نتوانستیم وارد سالن کنیم.

باراندوزی به تشریح مشکلات موجود در عرصه حمل ونقل پرداخت و گفت: محدودیت‌های شدید بین‌المللی به‌دلیل تحریم، عدم مراودات بانکی، مالی و پولی، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل، بروکراسی شدید اداری میان وزارتخانه‌های صمت، راه و شهرسازی، اقتصاد و بانک مرکزی از جمله مصائب و مشکلات موجود در حوزه حمل و نقل است.

وی تعدد سامانه‌های تجاری را یکی از مهم‌ترین معضلات اقتصادی دانست و ادامه داد: متاسفانه ما فعالان اقتصادی برای ترخیص یک خودرو به‌دلیل بروکراسی شدید اداری، چندین بار باید به انواع و اقسام بانک‌ها و وزارتخانه‌ها مراجعه کنیم.

اهمیت حمل و نقل به‌عنوان صنعت پیشران در رشد تجارت خارجی

سیدضیاء رضوی؛ مدیر امور کارنه‌تیر، حمل و نقل بین المللی و آت آ اتاق تبریز، با اشاره به نقش حمل و نقل به عنوان یک صنعت

پیشران در رشد تجارت خارجی برای بخش خصوصی گفت: حمل و نقل جاده‌ای کالا، قدیمی‌ترین و موثرترین نوع حمل و نقل است که جایگاه ویژه‌ای در توسعه بخش خصوصی دارد.

وی با اشاره به نیاز به نوسازی ناوگان حمل و نقل به خصوص حمل و نقل بین المللی تاکید کرد: آذربایجان‌شرقی، یکی از ارکان اصلی صنعت حمل و نقل در کشور محسوب می‌شود و توانمندسازی شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی برای رقابت با کشورهای موفق واثربخشی بیشتر در حوزه تجارت خارجی ضروری است.

رضوی با اذعان بر اینکه دولت باید به بخش خصوصی در تسریع نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی کمک کند، ادامه داد: شمال غرب کشور به دلیل قرارگیری در مسیر ترانزیتی، همواره نقش قابل توجهی در تجارت داشته و به همین دلیل، نیازمند توجه ویژه‌ای به توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل با استاندارد های جهانی است.

وی با انتقاد از تشکیل صف‌های طولانی در گمرکات مرزی که تجارت خارجی را تحت تاثیر قرار می‌دهد، افزود: این امر علاوه بر اتلاف زمان و انرژی، باعث افزایش هزینه جاری در امر صادرات و هزینه های شرکت‌های حمل و نقل می‌شود.

رضوی گفت: دولت می‌تواند با تخصیص امکانات مالی و اعطای وام به شرکت‌های حمل و نقل، آن‌ها را توانمندتر کند. علاوه بر این، ضرورت تجهیز و بهسازی حمل بار هوایی و ریلی نیز برای کمک به بهبود تجارت و صادرات ضروری است.

وی از فعالان بخش خصوصی اعم از مدیران شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی و رانندگان، درخواست کرد با شرکت در دوره‌های آموزشی، با قوانین روز این حوزه بیشتر آشنا شوند.

گزارش گروه اعزامی اتاق بازرگانی تبریز از حضور در ارمنستان و شرکت در اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا ۲۰۲۴

گزارش: سهند شهبازی

اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا ۲۰۲۴، از تاریخ ۹ تا ۱۰ مهر ماه ۱۴۰۳ با حضور ۵ کشور عضو این اتحادیه و کشورهای ازبکستان، کوبا و ایران در ارمنستان برگزار شد. در این نشست محمدرضا عارف؛ معاون اول رئیس جمهور، سیدمحمد اتابک؛ وزیر صمت و محمدعلی دهقان دهنوی، رئیس جدید سازمان توسعه تجارت ایران، نمایندگانی از بخش خصوصی و گروهی از اتاق بازرگانی تبریز شرکت داشتند.

حضور اتاق بازرگانی تبریز در اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا، فرصتی مهم برای تقویت ارتباطات تجاری میان ایران و کشورهای عضو این اتحادیه به‌ویژه ارمنستان فراهم کرد. همچنین شناخت عمیق‌تر از بازارهای هدف و افتتاح مرکز تجاری ایران در ارمنستان، گامی مهم در مسیر توسعه صادرات و همکاری‌های اقتصادی دوجانبه بود. هدف اصلی از این سفر، تقویت روابط اقتصادی و توسعه همکاری‌ها با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا بود. حضور در این اجلاس، فرصت ارزشمندی برای بررسی مسائل مرتبط با دیجیتال‌سازی و توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و همچنین تعامل مستقیم با مقامات کشورهای عضو فراهم کرد.

رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، در خصوص حضور این اتاق در اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا ۲۰۲۴ که به میزبانی ارمنستان از تاریخ ۹ تا ۱۰ مهر برگزار شد، گزارشی ارائه داد و در آن به اهمیت این اجلاس و دستاوردهای آن برای استان آذربایجان‌شرقی و ایران اشاره کرد.

وی با تأکید بر اینکه اتحادیه اقتصادی اوراسیا با جمعیتی نزدیک به ۲۰۰ میلیون نفر، یکی از مهم‌ترین مناطق برای توسعه روابط تجاری بین‌المللی است، اظهار داشت: اتحادیه اقتصادی اوراسیا یک اتحادیه نوظهور است که شامل کشورهای منطقه شمال جمهوری اسلامی ایران می‌شود. این اتحادیه هر ساله میزبان نمایشگاه‌ها و رویدادهای مختلفی در کشورهای عضو، از جمله ارمنستان است و ما به نمایندگی از اتاق بازرگانی تبریز در این اجلاس حضور یافتیم. اهمیت حضور ما در این نشست از موقعیت جغرافیایی ویژه آذربایجان‌شرقی و مرز زمینی نوردوز با ارمنستان که تنها مرز زمینی ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا است، نشأت می‌گیرد.

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز همچنین به سخنرانی خود در یکی از میزگردهای تخصصی اجلاس اشاره کرد و گفت: یکی از محورهای اصلی این اجلاس، بررسی مشکلات تجاری میان اعضای اتحادیه بود. من به نمایندگی از اتاق بازرگانی تبریز در یکی از این میزگردها شرکت کرده و مسائلی همچون گمرک، ترانزیت، کشتیرانی، کشاورزی و دامپزشکی را مطرح کردم. این مسائل اهمیت بسیاری دارند، چرا که استان آذربایجان شرقی از لحاظ جغرافیایی و اقتصادی نقش مهمی در تسهیل تجارت ایران با ارمنستان و دیگر کشورهای عضو اتحادیه ایفا می‌کند.

جعفری در ادامه با اشاره به دیدارهای خود با مقامات ارمنستانی افزود: یکی از دستاوردهای مهم این سفر، آشنایی بیشتر با بازارهای هدف، به‌ویژه کشور ارمنستان بود. پس از این نشست، تصمیم گرفته شد که «میز ارمنستان» در اتاق بازرگانی تبریز با توجه ویژه‌تری دنبال شود تا بتوانیم موانع موجود در مسیر تجارت با این کشور را به شکل مؤثرتری برطرف کنیم.

وی همچنین افتتاح مرکز تجاری ایران در ارمنستان را به‌عنوان یکی دیگر از دستاوردهای مهم این سفر ذکر کرد و گفت: این مرکز فرصتی بی‌نظیر برای شرکت‌های ایرانی فراهم کرده است تا از طریق حضور در نمایشگاه‌ها و استفاده از این مرکز، فعالیت‌های تجاری خود را توسعه دهند. این امر به طور حتم می‌تواند به گسترش روابط تجاری ایران و ارمنستان کمک شایانی کند.

در ادامه گزارش خلاصه‌ای از حضور نمایندگان اتاق تبریز طی این مدت در ارمنستان و اقدامات صورت گرفته ارائه می‌شود.

◄ دیدار با سفیر ایران در ارمنستان و مقامات ایرانی

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز در این خصوص بیان کرد: در اولین روز از برنامه‌های هیئت اعزامی اتاق بازرگانی تبریز، به دعوت سفیر جمهوری اسلامی ایران، در محل سفارت ایران در ایروان حضور یافتیم و با وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران دیدار کردیم. در این جلسه، سبحانی، سفیر ایران در ارمنستان، مشکلات تعرفه‌ای و گمرکی میان ایران و ارمنستان را مطرح کرد و از هدف‌گذاری تجارت سه میلیارد دلاری میان دو کشور خبر داد.

وی افزود: این هدف کاملاً قابل دستیابی است و ارمنستان به‌عنوان بازاری مناسب برای خدمات فنی و مهندسی می‌تواند فرصت‌های خوبی را برای فعالان اقتصادی ما فراهم کند.

◀ مزیت جغرافیایی استان آذربایجان‌شرقی در توسعه تجارت

وی با اشاره به اهمیت موقعیت جغرافیایی آذربایجان‌شرقی در تجارت با ارمنستان افزود: استان آذربایجان‌شرقی به دلیل دارا بودن تنها مرز زمینی ایران با ارمنستان و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، از ظرفیت‌های ویژه‌ای برخوردار است. یکی از ضروریات اساسی برای توسعه تجارت میان دو کشور، بهبود و تکمیل زیرساخت‌های مواصلاتی است. احداث و بهره‌برداری از اتوبان تبریز-نوردوز می‌تواند به تسهیل و افزایش حجم مبادلات تجاری کمک شایانی کند.

◀ بازدید از مراکز نمایشگاهی ایروان

جعفری همچنین به بازدید از مراکز نمایشگاهی ایروان اشاره کرد و گفت: در این سفر، از مجموعه نمایشگاهی "کارن دمیرچیان" و مرکز نمایشگاهی "اکسپو ایروان" بازدید کردیم. این مراکز امکانات بسیار مناسبی برای میزبانی رویدادهای تجاری و نمایشگاهی دارند. آرمان زاکاریان، رئیس مراکز نمایشگاهی ایروان، پیشنهاد برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های استان آذربایجان‌شرقی را مطرح کرد که می‌تواند فرصت‌های بسیاری را برای افزایش تبادلات تجاری میان دو کشور فراهم کند.

◀ اهداف آینده اتاق بازرگانی تبریز در همکاری با ارمنستان

جعفری با اشاره به اهداف آینده اتاق بازرگانی تبریز در توسعه همکاری با ارمنستان گفت: پس از این اجلاس و بازدیدها، اتاق بازرگانی تبریز تصمیم دارد با جدیت بیشتری پیگیری تجارت با ارمنستان را در دستور کار خود قرار دهد. هدف ما تسهیل تجارت، رفع موانع موجود و دستیابی به اهداف تعیین‌شده است و با همکاری و حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت، امیدواریم به نتایج مطلوبی دست یابیم.

◀ حضور فعال در اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا

جعفری در پایان به اهمیت حضور اتاق تبریز در اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا اشاره کرد و افزود: اجلاس ۲۰۲۴ اتحادیه اقتصادی اوراسیا به‌عنوان یک فرصت مهم برای ایران و به‌ویژه استان آذربایجان‌شرقی بود تا با مشارکت در جلسات و میزگردهای تخصصی، نقش مؤثری در بررسی چالش‌ها و فرصت‌های تجاری ایفا کند. حضور ما در این اجلاس، گامی اساسی در جهت توسعه روابط تجاری و تقویت ارتباطات اقتصادی ایران با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا است.

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، در رابطه با توسعه همکاری‌های تجاری با ارمنستان و اتحادیه اقتصادی اوراسیا اظهار داشت: موقعیت جغرافیایی استان آذربایجان‌شرقی، به‌ویژه مرز نوردوز که تنها مرز زمینی ایران با ارمنستان و اتحادیه اقتصادی اوراسیا است، پتانسیل عظیمی برای افزایش همکاری‌های تجاری بین ایران و اتحادیه اوراسیا فراهم کرده است. اتاق بازرگانی تبریز همیشه آماده همکاری در جهت توسعه و تسهیل تجارت با این کشورها است.

◀ فرصت‌های تازه تجارت با اتحادیه اوراسیا

وی در سخنرانی خود در پنل‌های تخصصی اجلاس ۲۰۲۴ اتحادیه اوراسیا، به فرصت‌های ایجاد شده با امضای موافقت‌نامه‌های تجاری آزاد و ترجیحی بین ایران و این اتحادیه اشاره و تأکید کرد: این موافقت‌نامه‌ها گام مهمی در تسهیل تجارت برای بازرگانان ایرانی محسوب می‌شود و ما در اتاق تبریز امیدواریم این روند ادامه یابد و مشکلات تجاری میان دو کشور سریع‌تر حل و فصل شود.

◀ ضرورت رفع موانع بانکی بین ایران و روسیه

جعفری در میزگرد تخصصی "تجارت و حمل‌ونقل بین ایران و اتحادیه اوراسیا" به چالش‌های مالی و بانکی موجود بین ایران و روسیه پرداخت و افزود: با وجود تحریم‌های چندساله، روابط بانکی میان دو کشور همچنان تسهیل نشده است. تجار ایرانی در فرآیند انتقال پول از روسیه به ایران با مشکلات متعددی مواجه هستند. با بهره‌گیری از ظرفیت‌های میربیزینس بانک در روسیه، می‌توان این مسائل را مدیریت و حل کرد.

او همچنین به مشکل زمان‌بر بودن ارزیابی کالاهای صادراتی ایران به روسیه اشاره کرد و گفت: پروسه ارزیابی صادرات محصولات کشاورزی و دامپزشکی ایران به روسیه گاهی تا یک‌سال به طول می‌انجامد، که برای تجار ایرانی غیرقابل قبول است. این موضوع باید هرچه سریع‌تر بهبود یابد.

◀ چالش‌های مرزی در آستارا

جعفری با اشاره به مشکلات مرزی آستارا، از تشکیل صف‌های طولانی کامیون‌های ایرانی در این مرز انتقاد کرد: فرآیندهای طولانی در مرز آستارا باعث افزایش هزینه‌ها برای تجار شده است. در حالی که در مرز نوردوز این فرآیند در کمتر از ۴۸ ساعت به پایان می‌رسد. پیشنهاد ما این است که از تجربه موفق مرز نوردوز در سایر مرزها استفاده شود.

افتتاح مرکز تجاری ایران در ارمنستان

جعفری با اشاره به حضور گروه اعزامی اتاق بازرگانی تبریز در مراسم افتتاح مرکز تجاری ایران در ارمنستان، اظهار کرد: این مرکز که با دارا بودن ۱۰۷ واحد تجاری و مساحتی بالغ بر ۲۰ هزار مترمربع به عنوان دروازه ورود ایران به اتحادیه اوراسیا شناخته می‌شود، فرصت طلایی برای شرکت‌های ایرانی فراهم کرده است. این مرکز بستری مناسب برای ارائه توانمندی‌های اقتصادی و خدمات بازاریابی کالاهای ایرانی است.

نقش مؤثر اتاق بازرگانی تبریز در تقویت همکاری‌ها

در پایان این اجلاس، گروه اعزامی اتاق تبریز با حضور در جلسات و پنل‌های تخصصی مرتبط با زیرساخت‌ها، کشاورزی، تجارت الکترونیک، گردشگری و همکاری‌های صنعتی، به بررسی چالش‌ها و راه‌حل‌های موجود پرداخت. جعفری در این خصوص گفت: حضور فعال اتاق تبریز در این اجلاس، گام مهمی در تقویت روابط اقتصادی با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا بود. ما توانستیم مسائل مختلف را بررسی و پیشنهادات مناسبی ارائه کنیم که امیدواریم در آینده‌ای نزدیک به نتایج مطلوبی دست یابیم.

ضرورت تسهیل تجارت ایران و اتحادیه اوراسیا

جعفری با اشاره به اهمیت تسهیل تجارت و مراودات مالی میان ایران و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا افزود: اتاق بازرگانی تبریز همواره در تلاش است تا با برگزاری جلسات و ایجاد تعاملات مؤثر، نقشی فعال در توسعه تجارت خارجی استان ایفا کند. امیدواریم با پیگیری‌های لازم، موانع تجاری کاهش یابد و شاهد رونق بیشتر روابط اقتصادی میان ایران و اتحادیه اوراسیا باشیم.

نشست با مقامات ارمنستان و همکاری‌های بخش خصوصی

وی همچنین به دیدار گروه اعزامی اتاق بازرگانی تبریز با مارتین سارگیسیان، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع ارمنستان، اشاره کرد و گفت: در این دیدار، بر استفاده از فرصت‌های به‌وجود آمده در پی تحریم‌های ایران و روسیه تأکید کردیم. ظرفیت‌های نمایشگاه

بین‌المللی تبریز را برای معرفی کالاهای ارمنستان به تجار ایرانی مطرح کردیم و پیشنهاد تولید کالاهای ایرانی در ارمنستان و صادرات آن به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا به عنوان یکی از فرصت‌های توسعه تولیدات ایرانی مورد بحث قرار گرفت.

تعامل با سازمان اجتماعی تجار و تولیدکنندگان ایرانی در ارمنستان

جعفری در ادامه به دیدار با سازمان اجتماعی تجار و تولیدکنندگان ایرانی در ارمنستان اشاره کرده و افزود: در این دیدار، به تاریخچه فعالیت‌های این سازمان و نقش آن در توسعه تجارت بین ایران و ارمنستان پرداخته شد و به نمایندگی از اتاق بازرگانی تبریز، آمادگی خود را برای همکاری‌های بیشتر با این سازمان اعلام کردیم.

نشست با جامعه ایرانی مقیم ارمنستان

جعفری همچنین به اهمیت ارتباط با ایرانیان مقیم ارمنستان اشاره کرد و گفت: در نشستی با معاون اول رئیس‌جمهور و جامعه ایرانی مقیم ارمنستان، مشکلات و دغدغه‌های ایرانیان مورد بررسی قرار گرفت و بر تقویت پیوندهای اقتصادی میان ایران و ارمنستان تأکید شد.

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز از دستاوردهای مهم این اجلاس سخن گفت و اظهار کرد: حضور ما در این اجلاس و تعاملات به‌وجود آمده، فرصت‌های ارزشمندی را برای توسعه روابط تجاری و اقتصادی با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا ایجاد کرده است. گسترش همکاری‌ها در حوزه‌های حمل‌ونقل، تولید مشترک، و تسهیل‌گری بخش خصوصی از جمله دستاوردهای مهم این سفر به شمار می‌رود. با پیگیری این تعاملات، می‌توان بازارهای جدیدی برای تولیدات استانی ایجاد کرد و به تقویت اقتصاد منطقه کمک کرد.

حضور فعال اتاق تبریز در این اجلاس، گام مهمی در تقویت روابط اقتصادی با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا بود. ما توانستیم مسائل مختلف را بررسی و پیشنهادات مناسبی ارائه کنیم که امیدواریم در آینده‌ای نزدیک به نتایج مطلوبی دست یابیم.

گزارش ویژه اتاق تبریز از نمایشگاه بین‌المللی جیتکس ۲۰۲۴

نمایش قدرت فناوری‌های تحول‌آفرین در جیتکس ۲۰۲۴ / معرفی دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی

گزارش: سهند شهبازی

نمایشگاه بین‌المللی جیتکس (GITEX GLOBAL) که هر ساله در شهر دبی برگزار می‌شود، به عنوان یکی از بزرگترین و معتبرترین رویدادهای فناوری در سطح جهان شناخته می‌شود. این نمایشگاه در سال ۲۰۲۴، با رکوردی چشمگیر در مقیاس بین‌المللی، وارد چهل و چهارمین دوره خود شده و به محلی برای تجمع هزاران شرکت فعال در حوزه‌های گوناگون فناوری تبدیل شده است. جیتکس ۲۰۲۴ از تاریخ ۱۴ تا ۱۸ اکتبر (۲۲ تا ۲۵ مهر ۱۴۰۳) در مرکز تجارت جهانی دبی (Dubai World Trade Centre) برگزار شد و با حضور گسترده شرکت‌ها، استارت‌آپ‌ها، سرمایه‌گذاران، و نمایندگان دولتی از بیش از ۱۸۰ کشور، بزرگترین دوره این رویداد تا به امروز را رقم زد.

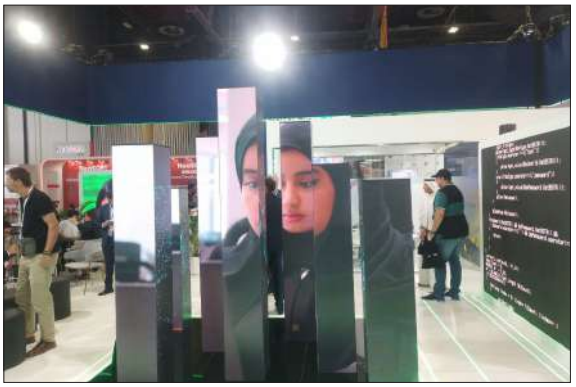

این نمایشگاه با جذب بیش از شش هزار و ۵۰۰ شرکت‌کننده و یک‌هزار و ۸۰۰ استارت‌آپ، به بستری برای ارائه نوآوری‌های پیشرفته و فناوری‌های تحول‌آفرین تبدیل شده است. جیتکس ۲۰۲۴، با تمرکز بر موضوعات کلیدی مانند هوش مصنوعی، نسل پنجم ارتباطات (۵G)، اینترنت اشیاء (IoT)، امنیت سایبری، و خودروهای خودران، نقطه عطفی در تحول دیجیتال و آینده‌نگری در صنایع مختلف به شمار می‌آید.

نمایشگاه امسال میزبان شرکت‌های بزرگ جهانی مانند اوراکل، دل، مایکروسافت، هوآوی، انویدیا، علی‌بابا کلود و گوگل کلود بود که آخرین دستاوردهای خود در حوزه‌های هوش مصنوعی، زیرساخت‌های ابری و امنیت را به نمایش گذاشتند. به عنوان مثال، اوراکل بر فناوری‌های هوش مصنوعی و محاسبات ابری متمرکز بود و همکاری‌های مهمی با نهادهای اماراتی مانند مؤسسه مسکن محمد بن راشد برای توسعه شهرهای هوشمند خبر داد. شرکت دل نیز بر راه‌حل‌های «کارخانه هوش مصنوعی» تأکید داشت و مایکروسافت از طرح «ابتکار مهارت‌آموزی ملی در حوزه هوش مصنوعی» برای توانمندسازی استعدادهای محلی رونمایی کرد.

در این رویداد، پنج روز متوالی به موضوعات تخصصی مختلف اختصاص داده شده بود که هر روز آن محوریتی خاص داشت، از جمله «روز سرمایه‌گذاری فناوری»، «روز هوش مصنوعی پیشرفته» و «روز امنیت سایبری». حضور گسترده شرکت‌های بین‌المللی و غول‌های فناوری نظیر هواوی، نوکیا، آمازون، و &e به همراه استارت‌آپ‌های نوپا و نوآور، جیتکس ۲۰۲۴ را به یکی از تأثیرگذارترین بسترهای تبادل ایده‌ها و فناوری‌های آینده تبدیل کرده بود.

علاوه بر این، نمایشگاه جیتکس همواره محلی برای ایجاد همکاری‌های بین‌المللی و عقد توافق‌نامه‌های استراتژیک بوده است. در جیتکس ۲۰۲۴ نیز بیش از ۲۳۰ توافق‌نامه جدید در حوزه‌های مختلف فناوری به امضا رسید که نشان‌دهنده نقش این رویداد در تسریع توسعه جهانی فناوری و گسترش تعاملات بین‌المللی است.

در کنار این فعالیت‌های گسترده بین‌المللی، شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی نیز حضوری چشمگیر در جیتکس ۲۰۲۴ داشتند. پاویون ایران با حضور ۲۰ شرکت دانش‌بنیان به همت صندوق نوآوری و شکوفایی، زمینه‌ای مناسب برای معرفی توانمندی‌های کشور در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات ایجاد کرده بود. شرکت‌های ایرانی با ارائه محصولات و راهکارهای نوین در حوزه‌هایی نظیر هوش مصنوعی، سیستم‌های مدیریت اطلاعات، و اتوماسیون صنعتی، در این نمایشگاه حضور یافته بودند.

جیتکس ۲۰۲۴، با توجه به تنوع موضوعات مطرح شده و گستردگی مشارکت‌کنندگان، جایگاه خود را به عنوان بزرگترین و تأثیرگذارترین رویداد فناوری جهان تثبیت کرده است. این نمایشگاه نه‌تنها محلی برای نمایش جدیدترین دستاوردهای فناوری بود، بلکه فرصتی بی‌نظیر برای شرکت‌ها و دولت‌ها برای کشف راهکارهای نوآورانه و همکاری‌های استراتژیک به شمار می‌رفت. در این گزارش، ضمن بررسی دستاوردهای این رویداد بین‌المللی، به نقش و جایگاه شرکت‌های ایرانی حاضر در جیتکس ۲۰۲۴ نیز پرداخته خواهد شد.

◀ تاریخچه و پیشینه نمایشگاه جیتکس

جیتکس (GITEX) از سال ۱۹۸۱ به عنوان یک رویداد منطقه‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات آغاز به کار کرد و به مرور زمان به یکی از برجسته‌ترین رویدادهای فناوری جهان تبدیل شد. در طول چهار دهه گذشته، جیتکس با حضور شرکت‌های برتر جهان، به بستری برای نمایش جدیدترین نوآوری‌ها و فناوری‌های پیشرفته در عرصه‌های مختلف تبدیل شده است. امروزه، جیتکس نه تنها مکانی برای نمایش فناوری‌های نوین است، بلکه محلی برای برقراری تعاملات تجاری، ایجاد شبکه‌های جهانی و عقد قراردادهای استراتژیک میان شرکت‌ها و دولت‌ها به شمار می‌آید.

◀ موضوعات و محورهای اصلی نمایشگاه در سال ۲۰۲۴

نمایشگاه جیتکس ۲۰۲۴ با تمرکز بر پنج محور کلیدی در طول پنج روز، موضوعات مختلف و نوآورانه را مورد بررسی قرار داد. این محورها شامل موارد زیر است:

هوش مصنوعی (AI) و صنایع نوظهور: نقش هوش مصنوعی در تحول صنایع مختلف و پتانسیل آن برای بهبود فرآیندهای اقتصادی، اجتماعی و صنعتی از مهم‌ترین موضوعات این دوره بود. از کاربردهای AI در حوزه پزشکی و سلامت گرفته تا نقش آن در توسعه خودروهای خودران و ارتقای امنیت سایبری، همگی در این نمایشگاه بررسی شدند.

نسل پنجم ارتباطات (۵G) و اتصالات هوشمند: ۵G به عنوان یکی از محوری‌ترین فناوری‌های جیتکس ۲۰۲۴، نقش اساسی در تسریع ارتباطات، کاهش تأخیرات شبکه، و توسعه IoT داشت. این فناوری با ارائه سرعت‌های بی‌نظیر و قابلیت‌های پیشرفته، بستر مناسبی برای توسعه خودروهای خودران، شهرهای هوشمند، و اتوماسیون صنعتی فراهم کرده است.

امنیت سایبری: با توجه به افزایش تهدیدات سایبری و رشد بی‌سابقه حملات به زیرساخت‌های دیجیتال، امنیت سایبری یکی

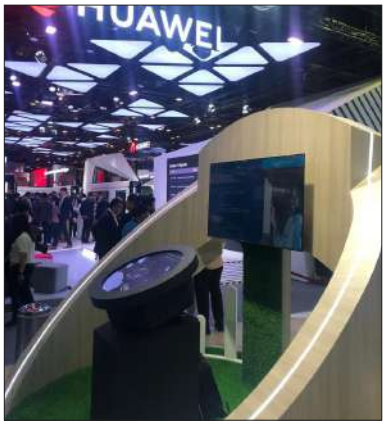

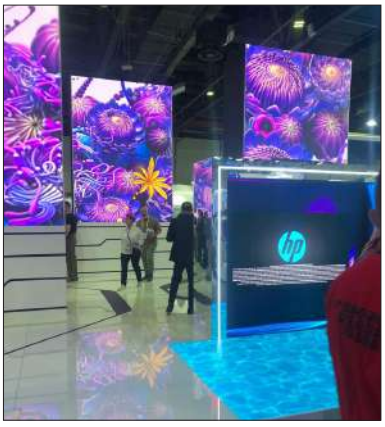

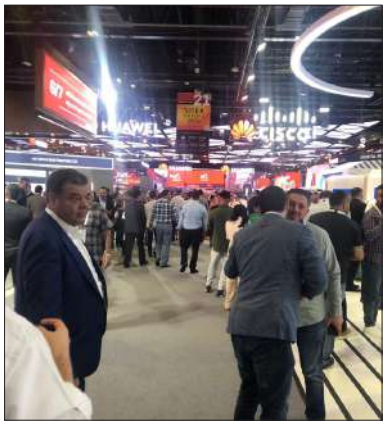

از موضوعات کلیدی در جیتکس ۲۰۲۴ بود. شرکت‌های بزرگ و متخصصان این حوزه، راهکارها و فناوری‌های نوین خود را برای مقابله با تهدیدات سایبری ارائه دادند و در جلسات مختلف به بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی امنیت دیجیتال پرداختند.

اینترنت اشیاء (IoT): اینترنت اشیاء به عنوان یکی از فناوری‌های کلیدی این دوره، نقش مهمی در ایجاد شبکه‌های هوشمند، بهبود زندگی شهری، و افزایش بهره‌وری در صنایع مختلف ایفا کرد. IoT با اتصال میلیاردها دستگاه به یکدیگر و تحلیل داده‌های حاصل، تحولات اساسی در بخش‌های کشاورزی، بهداشت، حمل و نقل، و انرژی به ارمغان آورده است.

اتوماسیون هوشمند و خودروهای خودران: تحولات عظیمی در حوزه حمل و نقل و خودروهای خودران با تکیه بر هوش مصنوعی و 5G در این دوره به نمایش گذاشته شده بود. شرکت‌های بزرگ خودروسازی و فناوری‌های مرتبط با این حوزه، نوآوری‌ها و محصولات خود را در زمینه خودروهای هوشمند و خودران به نمایش گذاشته بودند که به طور خاص مورد توجه شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

◀ رویدادهای مهم جیتکس ۲۰۲۴

نمایشگاه جیتکس ۲۰۲۴ نه تنها به عنوان بزرگترین رویداد فناوری جهان شناخته می‌شود، بلکه به واسطه برنامه‌های متنوع، سخنرانی‌ها، پنل‌های تخصصی، و رویدادهای کلیدی خود، محلی برای تبادل دانش، ایده‌ها و نوآوری‌های تحول‌آفرین در سطح جهانی است. هر روز از این نمایشگاه به موضوعات خاصی اختصاص یافته بود که طی آن شرکت‌های بزرگ و متخصصان برجسته به معرفی جدیدترین دستاوردهای خود و بحث درباره چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی صنایع مختلف پرداختند. در این بخش، به بررسی مهم‌ترین رویدادها و برنامه‌های کلیدی جیتکس ۲۰۲۴ می‌پردازیم.

◀ روز اول: سرمایه‌گذاری فناوری (Tech Investment Day)

روز اول جیتکس ۲۰۲۴ با تمرکز بر سرمایه‌گذاری در حوزه فناوری آغاز شد. در این روز، رویدادهایی با محوریت بررسی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوظهور و استارت‌آپ‌ها برگزار شد. شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری مخاطره‌آمیز (Venture Capital) به معرفی استراتژی‌های سرمایه‌گذاری خود در حوزه‌های کلیدی مانند هوش مصنوعی، فناوری‌های مالی (FinTech) و اینترنت اشیاء پرداختند.

نشست رهبران دیجیتال در اقتصاد آینده: این نشست که با حضور مقامات ارشد دولتی و مدیران شرکت‌های بزرگ برگزار شد، به بررسی نقش فناوری در رشد اقتصادی و اهمیت سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوآورانه اختصاص یافت. در این نشست، وزیر اقتصاد امارات متحده عربی به ارائه چشم‌اندازهای کشور در حوزه فناوری پرداخت و برنامه‌های بلندمدت برای تقویت رقابت‌پذیری این کشور در سطح جهانی را معرفی کرد.

همچنین کارشناسان جهانی به بررسی مقررات هوش مصنوعی، مالیات دیجیتال و نوآوری‌های حوزه حمل و نقل هوشمند پرداختند. امنیت سایبری نیز به عنوان یکی از موضوعات مهم مورد بحث قرار گرفت و به نیاز به حفاظت از زیرساخت‌های دیجیتال در برابر تهدیدات روزافزون اشاره شد. بخش جدیدی به نام "سلامت دیجیتال ۵.۰" نیز معرفی شد که نقش تحول‌آفرین هوش مصنوعی در حوزه سلامت را بررسی کرد.

نشست سرمایه‌گذاران استارت‌آپ‌ها: در این رویداد، یک‌هزار و ۲۰۰ سرمایه‌گذار به بررسی پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌های فعال در حوزه فناوری‌های نوین پرداختند. بیش از ۲۳۰ قرارداد همکاری میان شرکت‌های فناورانه و سرمایه‌گذاران منعقد شد که نشان‌دهنده اهمیت جیتکس به عنوان بستری برای جذب سرمایه‌های خارجی و حمایت از شرکت‌های نوآور است.

◀ روز دوم: هوش مصنوعی پیشرفته (Super AI Tuesday)

روز دوم جیتکس ۲۰۲۴ به عنوان «روز هوش مصنوعی پیشرفته» شناخته شد و به بررسی نقش هوش مصنوعی در تحولات آینده اختصاص داشت. این روز شاهد معرفی جدیدترین کاربردهای هوش مصنوعی در صنایع مختلف از جمله پزشکی، حمل‌ونقل، و امنیت سایبری بود. شرکت‌ها و پژوهشگران از سراسر جهان دستاوردهای خود در زمینه AI را به نمایش گذاشتند.

نشست آینده پزشکی، آیا در آستانه یک تحول هستیم؟: در این نشست، متخصصان هوش مصنوعی و پزشکان برجسته به بررسی نقش AI در سرعت‌بخشی به فرآیند کشف داروها و بهبود سیستم‌های درمانی پرداختند. شرکت سانوفی یکی از پیشگامان در این حوزه بود که با معرفی راهکارهای AI محور خود، آینده‌ای روشن برای صنعت داروسازی ترسیم کرد.

پرونده مطالعه BabyX: یکی از جالب‌ترین رویدادهای این روز، معرفی پروژه BabyX بود که به شبیه‌سازی نوزادان با استفاده از

هوش مصنوعی و سیستم‌های مغزی مجازی می‌پردازد. این پروژه به منظور بررسی نحوه یادگیری و واکنش‌های انسانی توسعه داده شده و می‌تواند تحولی در زمینه شبیه‌سازی‌های AI در اقتصاد و جامعه ایجاد کند.

◀ روز سوم: امنیت سایبری (Cybersecurity Day)

روز سوم جیتکس ۲۰۲۴ به «روز امنیت سایبری» اختصاص داشت و به چالش‌های امنیت دیجیتال در عصر تحول دیجیتال پرداخت. این روز به ویژه با حضور مدیران امنیتی و تحلیلگران برجسته از صنایع مختلف همراه بود که راهکارهای جدید برای مقابله با تهدیدات سایبری و افزایش امنیت شبکه‌های دیجیتال را به اشتراک گذاشتند.

نشست تهدیدات دیجیتال و فرصت‌های نوین: در این نشست، متخصصان از حوزه‌های مالی، دولتی و فناوری اطلاعات به بررسی تهدیدات روزافزون سایبری پرداختند. مقامات امنیتی امارات متحده عربی و ایالات متحده آمریکا نیز به ارائه تجربیات خود در استفاده از هوش مصنوعی برای مقابله با حملات سایبری پرداخته و بر اهمیت همکاری‌های بین‌المللی در این زمینه تأکید کردند.

میزگرد هک زنده: یکی از جذاب‌ترین بخش‌های این روز، هک زنده توسط هکرهای اخلاقی بود که نحوه انجام حملات سایبری با استفاده از ابزارهای AI و همچنین راهکارهای مقابله با آن‌ها را به نمایش گذاشتند. این رویداد توجه ویژه‌ای به آموزش و ارتقاء سطح آگاهی در زمینه امنیت دیجیتال داشت.

◀ روز چهارم: دیتاسنترها و آینده زیرساخت‌های داده (Data Centers Universe)

روز چهارم نمایشگاه با تمرکز بر اهمیت مراکز داده و زیرساخت‌های دیجیتال در دنیای مدرن برگزار شد. این روز با حضور شرکت‌های بزرگ فعال در حوزه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، به بررسی چالش‌ها و نوآوری‌های مربوط به مدیریت داده‌ها و زیرساخت‌های پایدار و هوشمند پرداخت.

نشست آینده مراکز داده: در این نشست، شرکت‌های بزرگ مانند هواوی، سیسکو و نوکیا به ارائه راهکارهای جدید خود برای مدیریت مراکز داده با استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، IoT و ۵G پرداختند. این راهکارها با هدف بهبود بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها در مدیریت زیرساخت‌های دیجیتال ارائه شدند.

راهکارهای پایدار انرژی برای دیتاسنترها: با توجه به رشد چشمگیر مصرف انرژی در مراکز داده، این نشست به بررسی راهکارهای پایدار انرژی و استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر در زیرساخت‌های داده پرداخت. شرکت‌های پیشرو راهکارهای جدیدی برای کاهش اثرات زیست‌محیطی و بهبود بهره‌وری انرژی در مراکز داده معرفی کردند.

◀ روز پنجم: حمل و نقل هوشمند و خودران (Future Mobility)

روز آخر جیتکس ۲۰۲۴ به «روز حمل و نقل هوشمند و خودروهای خودران» اختصاص داشت. در این روز، شرکت‌های خودروسازی و فناوری‌های مرتبط با حمل و نقل هوشمند، آخرین دستاوردهای خود را در زمینه خودروهای خودران، وسایل نقلیه هوایی الکتریکی و حمل و نقل شهری ارائه کردند.

نشست آینده خودروهای خودران: شرکت‌هایی مانند تسلا و نیسان در این نشست به بررسی پیشرفت‌های اخیر در زمینه خودروهای خودران پرداختند. فناوری‌های ۵G و AI به عنوان دو عنصر کلیدی در توسعه خودروهای هوشمند و خودران معرفی شدند که می‌توانند ایمنی حمل و نقل را افزایش داده و تجربه‌ای بهتر و کارآمدتر برای کاربران فراهم کنند.

نمایش خودروهای برقی پیشرفته: یکی از بخش‌های جالب این روز، نمایش خودروهای برقی و خودران بود. شرکت‌های بزرگ مانند نیسان خودروهای هوشمند خود را با استفاده از فناوری‌های پیشرفته به نمایش گذاشتند. از جمله محصولات معرفی شده، خودروی برقی پیشرفته Nissan Hyper-Force بود که با استفاده از فناوری ۵G تجربه‌ای بی‌نظیر از رانندگی هوشمند ارائه می‌دهد.

◀ جلسات جانبی و نشست‌های تخصصی

علاوه بر رویدادهای محوری، جیتکس ۲۰۲۴ شاهد برگزاری تعداد زیادی جلسات جانبی و نشست‌های تخصصی در حوزه‌های مختلف فناوری بود. این نشست‌ها با حضور کارشناسان و فعالان برجسته هر حوزه، به بحث و تبادل نظر درباره نوآوری‌ها، چالش‌ها و فرصت‌های نوین پرداختند.

نشست رهبری AI: این نشست به بررسی تأثیر هوش مصنوعی بر جامعه و تحول در مدل‌های رهبری پرداخت و بر اهمیت حکمرانی و نظارت بر AI تأکید کرد. مقامات برجسته از دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی درباره نحوه تنظیم مقررات و سیاست‌های مرتبط با AI به بحث پرداختند.

نشست نوآوری در خودروهای پرنده: نمایش XPeng AeroHT eVTOL Flying Car یکی از نوآوری‌های مهم این دوره بود که نشان‌دهنده آینده حمل و نقل هوایی است. این خودروی پرنده که با استفاده از فناوری‌های AI و ۵G طراحی شده، توانایی تغییر شکل حمل و نقل شهری را دارد و به عنوان یکی از چشم‌اندازهای جذاب آینده به نمایش گذاشته شد.

در مجموع، جیتکس ۲۰۲۴ با برگزاری رویدادهای متنوع و نشست‌های تخصصی، بستر مناسبی برای نمایش نوآوری‌ها و تبادل دانش در حوزه فناوری‌های نوین فراهم کرد. این رویدادها با محوریت موضوعات کلیدی مانند هوش مصنوعی، ۵G ، امنیت سایبری و خودروهای هوشمند، به شرکت‌کنندگان امکان داد تا به بررسی فرصت‌های جدید و ایجاد همکاری‌های استراتژیک در سطح بین‌المللی بپردازند.

در مجموع، جیتکس ۲۰۲۴ با حضور گسترده شرکت‌های بین‌المللی و برجسته، به بستری برای نمایش نوآوری‌های جدید و ایجاد همکاری‌های جهانی تبدیل شد. حضور پررنگ کشورهای مختلف و شرکت‌های بزرگ از سراسر جهان، نشان‌دهنده اهمیت این نمایشگاه به عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادهای فناوری در جهان است. این نمایشگاه نه تنها به معرفی فناوری‌های نوظهور پرداخت، بلکه به ایجاد تعاملات تجاری و تقویت همکاری‌های بین‌المللی نیز کمک کرد و نقش مهمی در شکل‌دهی به آینده فناوری جهانی ایفا کرد.

◀ حضور شرکت‌های ایرانی در جیتکس ۲۰۲۴

نمایشگاه جیتکس ۲۰۲۴، به عنوان بزرگ‌ترین رویداد فناوری جهان، فرصتی بی‌نظیر برای شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور ایرانی فراهم کرد تا توانمندی‌ها و دستاوردهای خود را در عرصه بین‌المللی به نمایش بگذارند. حضور ۲۰ شرکت دانش‌بنیان ایرانی در پاویون ایران که با حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی برپا شده بود، نشان‌دهنده تلاش ایران برای ارتقاء جایگاه خود در صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات در سطح جهانی بود. این شرکت‌ها با ارائه محصولات نوآورانه و راهکارهای فناورانه در حوزه‌های مختلف، گامی مهم در راستای توسعه فناوری و ورود به بازارهای بین‌المللی برداشتند.

◀ پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان ایران

صندوق نوآوری و شکوفایی، به عنوان متولی حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، با حضور در جیتکس ۲۰۲۴، پاویون ایران را به منظور نمایش دستاوردهای فناورانه و معرفی محصولات نوآورانه ایرانی برپا کرد. در این پاویون، ۲۰ شرکت دانش‌بنیان ایرانی حضور داشتند که هر یک از آن‌ها در حوزه‌های متنوعی از جمله هوش مصنوعی، اینترنت اشیاء، اتوماسیون صنعتی، و فناوری‌های سلامت فعال بودند. حضور این شرکت‌ها در یک رویداد بین‌المللی مانند جیتکس، فرصتی برای ارتقاء سطح همکاری‌های بین‌المللی و جذب سرمایه‌گذاران خارجی بود.

◀ نقش و جایگاه ایران در جیتکس ۲۰۲۴

حضور شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در جیتکس ۲۰۲۴ نشان‌دهنده رشد و پیشرفت قابل توجه کشور در حوزه فناوری‌های نوین و اهمیت آن در صحنه بین‌المللی است. این شرکت‌ها با ارائه محصولات دانش‌بنیان و نوآورانه، توانستند تعاملات مثبتی با دیگر شرکت‌های بین‌المللی برقرار کنند و زمینه‌های همکاری‌های آینده را فراهم سازند. نمایشگاه جیتکس ۲۰۲۴، فرصتی برای معرفی توانمندی‌های فناوری ایران به جهان و ایجاد پل‌های ارتباطی بین ایران و سایر کشورها در حوزه فناوری‌های نوظهور بود.

حضور شرکت‌های ایرانی در این نمایشگاه همچنین به تقویت برند فناوری ایران در سطح جهانی کمک کرد و نقش مهمی در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و گسترش بازارهای بین‌المللی ایفا کرد. با توجه به استقبال مثبت از محصولات و راهکارهای ارائه شده توسط شرکت‌های ایرانی، انتظار می‌رود که در آینده نیز شاهد حضور پررنگ‌تر ایران در رویدادهای بین‌المللی فناوری باشیم.

در مجموع، حضور شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در جیتکس ۲۰۲۴، نشان‌دهنده عزم و اراده ایران برای نقش‌آفرینی در آینده فناوری‌های جهانی و توسعه همکاری‌های بین‌المللی است. این نمایشگاه، به عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادهای فناوری جهان، بستری مناسب برای نمایش توانمندی‌های فناورانه ایران و ایجاد فرصت‌های جدید برای رشد و توسعه بیشتر در این عرصه بود.

◀ چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی صنعت فناوری در ایران

صنعت فناوری در ایران طی سال‌های اخیر با رشد و پیشرفت قابل توجهی همراه بوده است. توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، تمرکز بر نوآوری‌های تکنولوژیک و گسترش زیرساخت‌های دیجیتال، ایران را به یکی از پیشروان منطقه در حوزه فناوری تبدیل کرده است. با این حال، همانند بسیاری از کشورها، صنعت فناوری در ایران نیز با چالش‌ها و فرصت‌های متعددی مواجه است که می‌تواند مسیر آینده این بخش را تحت تأثیر قرار دهد. در این بخش، به بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی صنعت فناوری ایران و تأثیر آن‌ها بر توسعه این بخش در سطح ملی و بین‌المللی می‌پردازیم.

◀ چالش‌های پیش‌روی صنعت فناوری در ایران

با وجود رشد چشمگیر صنعت فناوری در ایران، این بخش همچنان با چالش‌های متعدد و پیچیده‌ای روبه‌رو است که در صورت رفع آن‌ها، می‌توان به توسعه پایدار و رقابت‌پذیری جهانی دست یافت. برخی از مهم‌ترین چالش‌های صنعت فناوری ایران عبارتند از:

◀ تحریم‌های بین‌المللی

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش‌روی صنعت فناوری ایران، تحریم‌های اقتصادی و بین‌المللی است. این تحریم‌ها دسترسی ایران به فناوری‌های پیشرفته، تجهیزات تخصصی، و همکاری‌های بین‌المللی را محدود کرده است. بسیاری از شرکت‌های ایرانی با مشکلاتی نظیر عدم دسترسی به نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای تخصصی، محدودیت در تأمین منابع مالی خارجی، و قطع ارتباط با شرکای تجاری جهانی مواجه‌اند. این موضوع می‌تواند مانعی جدی در راه توسعه فناوری‌های پیشرفته و نوآورانه باشد.

◀ کمبود زیرساخت‌های دیجیتال

هرچند ایران در سال‌های اخیر پیشرفت‌هایی در توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) داشته است، اما کمبود زیرساخت‌های دیجیتال همچنان یکی از چالش‌های عمده به شمار می‌رود. به‌ویژه در مناطق روستایی و کمتر توسعه‌یافته، دسترسی به اینترنت پرسرعت و فناوری‌های دیجیتال محدود است که می‌تواند موجب کاهش فرصت‌های توسعه فناوری در این مناطق شود. بهبود و گسترش زیرساخت‌های دیجیتال، از جمله اینترنت پرسرعت، شبکه‌های 5G ، و مراکز داده، از نیازهای اساسی برای

رشد پایدار صنعت فناوری در ایران است.

◀ موانع بوروکراتیک و قانونی

وجود قوانین پیچیده و دست و پاگیر در حوزه‌های فناوری، سرمایه‌گذاری و توسعه کسب‌وکارها یکی دیگر از چالش‌های مهم این صنعت است. بسیاری از شرکت‌های فناورانه با مشکلاتی نظیر عدم شفافیت در مقررات، فرایندهای طولانی اخذ مجوزها، و نبود حمایت‌های قانونی مناسب از حقوق مالکیت فکری مواجه هستند. اصلاح ساختارهای قانونی و ساده‌سازی فرایندهای بوروکراتیک می‌تواند به تسریع توسعه فناوری و جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی کمک کند.

◀ کمبود منابع مالی و سرمایه‌گذاری

یکی دیگر از چالش‌های عمده صنعت فناوری در ایران، محدودیت منابع مالی و سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و دولتی است. بسیاری از استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان با مشکلاتی نظیر کمبود سرمایه‌گذاری اولیه و عدم دسترسی به منابع مالی مناسب برای توسعه محصولات و خدمات خود مواجه هستند. ایجاد ساختارهای مالی مناسب و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌آمیز (VC) می‌تواند به تأمین مالی این شرکت‌ها کمک کرده و آن‌ها را در مسیر توسعه قرار دهد.

◀ نیاز به توسعه منابع انسانی متخصص

توسعه صنعت فناوری نیازمند نیروی انسانی متخصص و ماهر است. با وجود پیشرفت‌های ایران در تربیت نیروی متخصص در حوزه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، همچنان کمبود نیروی انسانی در برخی از تخصص‌ها، به‌ویژه در زمینه‌های پیشرفته مانند هوش مصنوعی، امنیت سایبری، و علوم داده، احساس می‌شود. جذب و نگه‌داشت نیروی انسانی

ماهر و فراهم کردن آموزش‌های تخصصی مداوم، از جمله نیازهای ضروری صنعت فناوری ایران است.

◀ فرصت‌های پیش‌روی صنعت فناوری در ایران

با وجود چالش‌های موجود، صنعت فناوری ایران با فرصت‌های بسیاری روبه‌رو است که می‌تواند مسیر توسعه و رشد این بخش را هموارتر کند. بهره‌برداری از این فرصت‌ها می‌تواند ایران را به یکی از قطب‌های فناوری در منطقه تبدیل کند و زمینه‌ساز ورود به بازارهای جهانی باشد. برخی از مهم‌ترین فرصت‌های پیش‌روی صنعت فناوری ایران عبارتند از:

◀ رشد شرکت‌های دانش‌بنیان

توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت از نوآوری‌های فناورانه، یکی از مهم‌ترین فرصت‌های صنعت فناوری در ایران است. در سال‌های اخیر، تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان به‌طور چشمگیری افزایش یافته و بسیاری از این شرکت‌ها توانسته‌اند محصولات و خدمات نوآورانه‌ای در حوزه‌های مختلف فناوری ارائه دهند. حمایت از این شرکت‌ها و تسهیل فرآیندهای مربوط به جذب سرمایه‌گذاری، توسعه بازارهای صادراتی و تقویت زیرساخت‌های فناوری می‌تواند به رشد پایدار این بخش کمک کند.

◀ استفاده از ظرفیت‌های منطقه‌ای

موقعیت جغرافیایی ایران به عنوان پل ارتباطی بین آسیا و اروپا، فرصت مناسبی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های منطقه‌ای در حوزه فناوری فراهم می‌کند. ایران می‌تواند با توسعه همکاری‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، به ویژه با کشورهای همسایه و عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی (ECO)، در راستای توسعه صنعت فناوری گام‌های مؤثری بردارد. حضور فعال در بازارهای منطقه‌ای و ایجاد تعاملات تجاری و فناورانه با کشورهای منطقه، می‌تواند به گسترش بازارهای داخلی و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی کمک کند.

◀ پیشرفت در حوزه هوش مصنوعی و فناوری‌های نوظهور

ایران با داشتن متخصصان ماهر و دانشگاه‌های برتر، پتانسیل بالایی در حوزه توسعه هوش مصنوعی، اینترنت اشیاء (IoT) و فناوری‌های نوظهور دارد. این فناوری‌ها می‌توانند در صنایع مختلف از جمله بهداشت، حمل‌ونقل، کشاورزی، و تولید نقش کلیدی ایفا کنند. سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها و ایجاد بسترهای مناسب برای توسعه و تجاری‌سازی این فناوری‌ها، می‌تواند به ایجاد تحول در صنایع مختلف و افزایش رقابت‌پذیری ایران در سطح جهانی منجر شود.

◀ بازار گسترده داخلی

ایران با جمعیت بیش از ۸۰ میلیون نفر و نرخ بالای نفوذ اینترنت و تلفن‌های هوشمند، دارای یک بازار داخلی گسترده و پویاست. این بازار، فرصت مناسبی برای شرکت‌های فناورانه داخلی فراهم می‌کند تا با توسعه محصولات و خدمات نوآورانه، نیازهای داخلی را برآورده کنند و به گسترش بازارهای خود بپردازند. افزایش تقاضا برای خدمات دیجیتال، بانکداری الکترونیک، تجارت الکترونیک و محصولات فناورانه می‌تواند به توسعه سریع‌تر صنعت فناوری در کشور کمک کند.

◀ حمایت‌های دولتی و برنامه‌های توسعه‌ای

دولت ایران در سال‌های اخیر برنامه‌های متعددی برای حمایت از صنعت فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان تدوین کرده است. این برنامه‌ها شامل تسهیلات مالی، معافیت‌های مالیاتی، ایجاد زیرساخت‌های فناوری و تقویت مراکز رشد و شتاب‌دهنده‌ها است. اجرای این برنامه‌ها می‌تواند زمینه‌ساز رشد شرکت‌های نوآور و تقویت صنعت فناوری در کشور باشد.

◀ راهبردها برای مقابله با چالش‌ها و بهره‌برداری از فرصت‌ها

با توجه به چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی صنعت فناوری در ایران، اتخاذ راهبردهای مناسب برای توسعه پایدار این بخش از اهمیت بالایی برخوردار است. برخی از مهم‌ترین راهبردها که می‌تواند به تقویت صنعت فناوری ایران کمک کند عبارتند از:

تسهیل جذب سرمایه‌های خارجی: با ایجاد فضای مناسب برای سرمایه‌گذاری و رفع موانع قانونی و بوروکراتیک، ایران می‌تواند سرمایه‌گذاران خارجی را برای حضور در صنعت فناوری جذب کند.

گسترش همکاری‌های بین‌المللی: توسعه تعاملات تجاری و فناورانه با کشورهای منطقه‌ای و جهانی، به ویژه در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی و امنیت سایبری، می‌تواند به گسترش بازارهای فناوری ایران کمک کند.

تقویت آموزش‌های تخصصی: تمرکز بر آموزش‌های تخصصی در حوزه‌های فناوری‌های پیشرفته و فراهم‌سازی بسترهای مناسب برای تربیت نیروی انسانی ماهر، از جمله نیازهای ضروری برای رشد پایدار صنعت فناوری است.

توسعه زیرساخت‌های دیجیتال: بهبود زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات، به‌ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته، می‌تواند به گسترش فناوری‌های دیجیتال و افزایش بهره‌وری در سطح ملی کمک کند.

تأثیر جهانی و چشم‌انداز آینده GITEX ۲۰۲۴ همچنان به عنوان یکی از رویدادهای برتر فناوری در سطح جهانی شناخته می‌شود و بازارهای مختلفی از سراسر جهان را به هم متصل می‌کند. گسترش این نمایشگاه با رویدادهای جانبی مانند GITEX Europe در برلین، GITEX Asia در سنگاپور و GITEX Africa در مراکش نشان از نفوذ رو به افزایش آن در صحنه فناوری جهانی دارد. نوآوری‌های ارائه‌شده، به ویژه در حوزه هوش مصنوعی و فناوری‌های نوظهور، زمینه‌ساز تحولات صنعتی در سال‌های آینده خواهند بود.

در نتیجه، GITEX ۲۰۲۴ نه تنها رکوردهای جدیدی از نظر تعداد شرکت‌کنندگان به ثبت رساند، بلکه ایده‌ها، فناوری‌ها و همکاری‌های جدیدی را معرفی کرد که شکل‌دهنده آینده صنایع جهانی خواهند بود. شرکت‌های ایرانی نیز با حضور موفق خود در این نمایشگاه، به تبادل نوآوری‌های فناورانه در سطح بین‌المللی کمک کردند.

در نهایت، با برنامه‌ریزی دقیق و اجرای راهبردهای مناسب، صنعت فناوری ایران می‌تواند از چالش‌های موجود عبور کرده و از فرصت‌های موجود برای توسعه و رقابت‌پذیری در سطح جهانی بهره‌برداری کند. حضور در رویدادهای بین‌المللی مانند جیتکس ۲۰۲۴ و نمایش توانمندی‌های فناورانه کشور، یکی از گام‌های مهم در این مسیر است.

گزارش اعزام هیئت اتاق بازرگانی تبریز به جمهوری خلق چین - شانگهای آذر ۱۴۰۳

گزارش: سهند شهبازی

در راستای اهداف و شرح وظایف اتاق بازرگانی تبریز جهت کمک به بهبود وضعیت صادراتی استان و توسعه بازارهای هدف، هیئتی ۱۶ نفره متشکل از اعضای اتاق بازرگانی تبریز از تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۱ لغایت ۱۴۰۳/۰۹/۱۶ به شانگهای اعزام شد.

ملاقات هیئت اتاق بازرگانی تبریز با مسئولان سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شانگهای

اعضای هیئت در اولین برنامه خود در محل سرکنسولگری حضور یافته و با قائم مقام سرکنسول جمهوری اسلامی ایران و مقامات اقتصادی سفارت ملاقات کردند.

در این دیدار خانم شادرام؛ قائم مقام سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در شانگهای، توضیحاتی در خصوص اقتصاد چین و کلیاتی در خصوص صنایع شانگهای و شرق چین ارائه کرد.

وی با اشاره به میزان مبادلات دو کشور ایران و چین، چین را شریک اصلی تجاری ایران در سال‌های اخیر برشمرد. خانم شادرام با اشاره به اینکه چین در حال حاضر شریک اصلی تجاری بسیاری از کشورهای جهان است و در آینده نزدیک به شریک تجاری تمامی کشورهای دنیا تبدیل خواهد شد، بر اهمیت گسترش همکاری‌ها با چین تاکید کرد.

خلیل عبدی؛ رایزن اقتصادی ایران در شانگهای ضمن اشاره به استقبال طرف چینی از حضور هیئت اتاق بازرگانی تبریز در این کشور، توضیحات مفصلی در خصوص برنامه‌های تنظیم شده برای هیئت داد.

وی همچنین از هماهنگی برای ملاقات با همتایان تجاری چینی خبر داد.

یونس اکبرپور پایدار؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز ضمن قدردانی از استقبال نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در شانگهای، توضیحاتی در خصوص صنایع استان و به‌خصوص صنایع خودروسازی و قطعه‌سازی ارائه کرد.

وی با اشاره به اینکه بیش از ۲۵ میلیون دستگاه خودرو در کشور در حال تردد هستند، افزود: این بخش از صنایع قابلیت همکاری با طرف چینی را دارد.

پایدار با اشاره به وجود انرژی ارزان، نیروی کار ماهر و وجود دانشگاه‌های معتبر در آذربایجان‌شرقی، این استان را یکی از بهترین مناطق برای سرمایه‌گذاری مشترک در زمینه قطعه‌سازی و خودروسازی معرفی کرد. رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز با اشاره به اینکه هم اکنون در کشور و به‌خصوص استان، تلاش‌هایی در جهت رفع ناترازی انرژی انجام می‌گیرد، از تلاش‌های کمیته انرژی کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز و همچنین برنامه‌های اجرا شده و در حال اجرای اتاق در این خصوص خبر داد و افزود: توسعه و فرهنگسازی برای استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر یکی از اولویت‌های اتاق تبریز است.

در ادامه جلسه اعضای هیئت تجاری به پرسش و پاسخ با نمایندگان اقتصادی سرکنسولگری پرداختند.

در انتهای جلسه هدایایی به رسم یادبود از طرف اتاق بازرگانی تبریز به مسئولان کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شانگهای تقدیم شد.

دیدار هیئت اتاق بازرگانی تبریز با نمایندگان اتحادیه قطعات موتوری و خودرویی ونژو

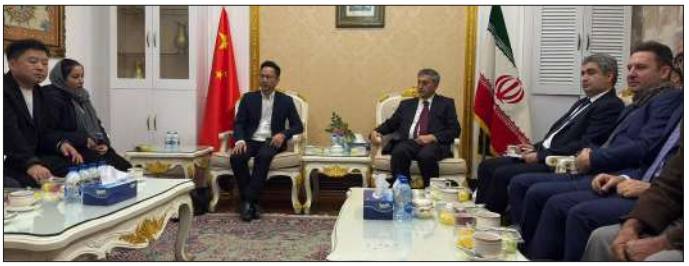

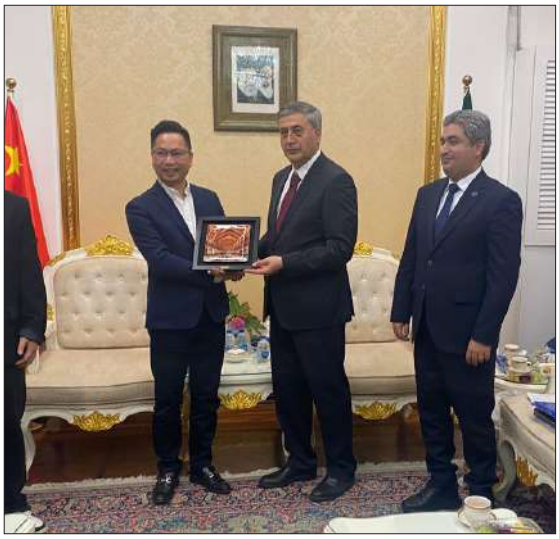

پس از اتمام جلسه با مسئولان سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شانگهای، اعضای هیئت اتاق بازرگانی تبریز در ادامه برنامه‌های خود با نمایندگان اتحادیه قطعات موتوری و خودرویی ونژو دیدار کردند.

در این دیدار که در محل سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران انجام شد، طرفین به معرفی توانمندی‌های مناطق خود در زمینه صنعت خودرو و قطعه‌سازی پرداختند.

استیو ووشیگا؛ رئیس اتحادیه قطعات خودرو و موتوری ونژو در این نشست با ارائه توضیحاتی در خصوص قدمت این شهر در صنعت خودرو گفت: این اتحادیه دارای چهار هزار نفر عضو فعال بوده و قطعات تولیدی با کیفیتی برای تمامی خودروها تولید می‌کند.

وی با بیان اینکه بخش عمده‌ی تولیدات این صنعت از ونژو چین صادر می‌شود، این شهر را یکی از صادرکنندگان قطعات پژو و هیوندا به ایران عنوان کرد.

ووشیگا با اشاره به اینکه بیش از ۸۰۰ شرکت ونژویی در نمایشگاه اتومکانیکای شانگهای حضور دارند، از اعضای هیئت اتاق تبریز دعوت کرد تا از غرفه‌های این شرکت‌ها نیز بازدید به عمل آورند.

وی همچنین از برگزاری یک نمایشگاه در خصوص قطعات خودرو در ماه جولای سال ۲۰۲۵ خبر داد و از هیئت اتاق تبریز دعوت کرد تا از این نمایشگاه بازدید کنند.

رئیس اتحادیه خودرویی و موتوری ونژو با اعلام این نکته که تعرفه‌های واردات در آمریکا برای کالاهای چینی افزایش زیادی داشته است، از علاقه‌مندی این کشور برای سرمایه‌گذاری در کشورهای ثالث خبر داد.

وی با اشاره به سیاست دولت چین و علاقه به فعالیت شرکت‌های این کشور در اقصی نقاط جهان، از تمایل خود و اعضای این اتحادیه برای حضور در ایران خبر داد.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز در این دیدار، از علاقه‌مندی اعضای اتاق تبریز به همکاری و تولید مشترک با شرکت‌های کشور چین خبر داد.

وی با اشاره به نیاز ایران به قطعات خودرو و وجود نیروی کار ماهر و منابع فراوان در کشور، زمینه حضور شرکت‌های چینی و تولید مشترک در ایران را مساعد عنوان کرد.

پایدار از آمادگی اتاق بازرگانی تبریز برای میزبانی از شرکت‌های چینی و حضور در نمایشگاه قطعه‌سازی و خودروسازی تبریز خبر داد.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز همچنین پیشنهاد برگزاری همایش‌های مشترک در تبریز، شانگهای و ونژو را برای همکاری‌های بیشتر مطرح کرد.

شادرام؛ قائم مقام سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در شانگهای ضمن اعلام آمادگی کنسولگری برای ایجاد ارتباط بیشتر بین طرفین از پیشنهادات افزایش تعامل بین دو طرف استقبال کرد.

وی با اشاره به مشابهت‌های موجود میان تبریز و ونژو از تلاش برای ایجاد خواهرخواندگی میان این دو شهر خبر داد و افزود: این امر از برنامه‌های آتی کنسولگری است.

خلیل عبدی؛ رایزن اقتصادی کشورمان در شانگهای، از ونژو به‌عنوان قطب خودروسازی چین و از تبریز به‌عنوان قطب قطعه‌سازی ایران یاد کرد.

عبدی با اشاره به اهمیت تسهیلگری در کنسولگری، از قول مساعد برای پیگیری افزایش تعامل طرفین خبر داد.

رایزن اقتصادی ایران با اشاره به تولید ۲۵ میلیون خودرو در چین، این کشور را بزرگترین تولیدکننده خودرو معرفی کرد و افزود: این کشور با تولید بیشترین تعداد خودروهای برقی دارای رتبه اول است.

سهند شهبازی؛ مدیر امور بین‌الملل اتاق بازرگانی تبریز ضمن قدردانی از تلاش‌های نمایندگی وزارت امور خارجه در تبریز و همچنین سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شانگهای، بر لزوم تداوم ارتباط بین شرکت‌های چینی و استان آذربایجان شرقی تاکید کرد.

وی در ادامه به معرفی ظرفیت‌های تولیدی و تجاری استان در زمینه‌های مختلف پرداخت و توضیحاتی در رابطه با امتیازات و مشوق‌های سرمایه‌گذاران خارجی در منطقه آزاد ارس ارائه داد.

در پایان این نشست طرفین به رسم یادبود هدایایی تبادل کردند.

بازدید اعضای هیئت اتاق بازرگانی تبریز از نمایشگاه اتومکانیکای شانگهای

هیئت اعزامی اتاق بازرگانی تبریز در ادامه برنامه‌های خود در شانگهای از نمایشگاه اتومکانیکا شانگهای بازدید به عمل آورند. البته با توجه به گستردگی نمایشگاه، بازدید برای سه روز برنامه‌ریزی شد. این نمایشگاه که یکی از مهم‌ترین نمایشگاه‌های قطعه‌سازی در جهان به شمار می‌رود، میزبان شرکت‌هایی از ۲۰ کشور جهان بود.

در این نمایشگاه شرکت‌هایی در تمامی زمینه‌های مربوط به قطعات خودرو، رنگ، سیستم‌های فنی، تایر، سیستم‌های خودران و هوشمند خودرو و فناوری‌های نوین تولید قطعات خودرو حضور داشتند.

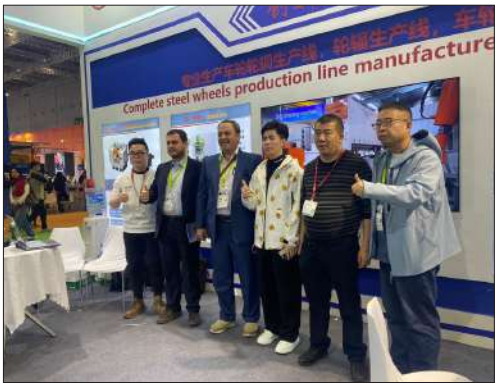

حضور هیئت اتاق بازرگانی تبریز در نمایندگی اتاق بازرگانی ایران و چین در شانگهای

اعضای هیئت اتاق بازرگانی تبریز در ادامه برنامه‌های خود با حضور در دفتر نمایندگی اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین در شانگهای با رئیس نمایندگی این اتاق در این شهر دیدار کردند.

رئیس دفتر نمایندگی اتاق مشترک ایران و چین در شانگهای در این دیدار، به تشریح تاریخچه مختصری از تشکیل اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین و همچنین تاسیس نمایندگی این اتاق در شانگهای پرداخت.

وی با اشاره به حجم تجاری میان ایران و چین، چین را مهم‌ترین شریک تجاری ایران در سال‌های اخیر اعلام کرد.

بابک بشارتی از اعلام آمادگی اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین و دفتر این اتاق در شانگهای، برای هرگونه همکاری با اعضای اتاق بازرگانی تبریز خبر داد.

یونس اکبرپور پایدار؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به تاریخچه اتاق بازرگانی تبریز گفت: این اتاق به عنوان اولین اتاق تجارت در ایران شناخته می‌شود و دارای قدمت و سابقه دیرینه در زمینه تولید و تجارت است.

وی حضور در نمایشگاه‌های مختلف را از برنامه‌های مطرح اتاق برای افزایش توانمندی و ایجاد ارتباط بین فعالان اقتصادی استان با سایر استان‌ها و کشورهای دیگر عنوان کرد.

پایدار شرکت در نمایشگاه اتومکانیکا شانگهای و نمایشگاه‌های متعدد از جمله شکلات، خشکبار، چرم، کفش، قطعه‌سازی، خودروسازی، پتروشیمی و صنایع مرتبط با محصولات سلولزی، محصولات پلیمر و پلاستیک و همچنین صدور خدمات فنی و مهندسی را از برنامه‌های مصوب اتاق بازرگانی تبریز برای اعضا عنوان کرد.

وی مهمترین مشکل برای تجارت استان و ایران را با کشورهای

خارجی، بحث نقل و انتقال پول و پرداخت‌های مالی دانست.

پایدار همچنین با اشاره به عدم آشنایی تجار ایرانی با قوانین چین خواستار تدوین شیوه‌نامه‌ای از طرف اتاق مشترک ایران و چین و ارسال آن به تمامی اتاق‌های کشور از جمله اتاق بازرگانی تبریز شد، تا اعضای این اتاق‌ها بتوانند بدون هیچ‌گونه مشکلی طبق شیوه‌نامه به تجارت با چین بپردازند.

وی ضعف تکنولوژی‌های موجود در صنایع کشور را یک آفت مهم دانست و افزود: نتیجه این امر، هدر رفتن نیروی کار و انرژی ارزان در صنایع کشور است.

پایدار ادامه داد: قدیمی بودن تکنولوژی‌های موجود در صنایع کشور باعث می‌شود تا این صنایع از انرژی بیشتری نسبت به استانداردهای جهانی استفاده کنند و همچنین از نیروی کار بیشتری نسبت به نیروی کار استاندارد جهانی استفاده شود، بنابراین انتقال تکنولوژی در حال حاضر یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است.

سهند شهبازی؛ مدیر امور بین‌الملل اتاق بازرگانی تبریز هم در این دیدار توضیحاتی در خصوص همکاری اتاق بازرگانی تبریز با اتاق‌های مشترک موجود در ایران و به‌خصوص اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین ارائه کرد. وی با اشاره به وجود میزهای تجاری کشورهای هدف در اتاق بازرگانی تبریز، از تاسیس میز تجاری چین در آینده نزدیک در این اتاق خبر داد.

در انتهای جلسه هدیه‌ای به رسم یادبود به رئیس نمایندگی اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین در شانگهای اعطا شد.

حضور هیئت اتاق بازرگانی تبریز در شورای ارتقاء تجارت بین‌المللی شانگهای (CCPIT)

در ابتدای جلسه آقای جو مین هائو؛ رئیس شورای ارتقاء تجارت بین‌المللی شانگهای (CCPIT) با اشاره به مناسبات تجاری بسیار سطح بالای ایران با چین ابراز امیدواری کرد که این ملاقات به گسترش روابط تجاری بینجامد.

وی در ادامه با اشاره به شیوع ویروس کرونا طی سال‌های پیش گفت: شانگهای بعد از کرونا توانست به شکل مجدد اقتصاد خود را احیا کرده و GDP خود را افزایش دهد. او با اشاره به اینکه از سال ۲۰۲۶ تا سال ۲۰۳۰ شانگهای وارد پانزدهمین برنامه پیشرفت پیشرفت زیر نظر دولت مرکزی خواهد شد، گفت: از نظر حزب کمونیست شانگهای به عنوان مرکز تجاری چین خواهد بود.

جو مین هائو یکی از وظایف شورای ارتقای تجارت بین‌المللی شانگهای را حضور در نمایشگاه‌ها عنوان و اعلام کرد: این نهاد سالانه در شانگهای ۳۰ نمایشگاه را برگزار و مدیریت می‌کند که مساحت این نمایشگاه‌ها در مجموع به بیش از یک و نیم میلیون متر مربع می‌رسد.

وی با اشاره به اینکه شهر شانگهای با استان‌های همجوار خود یعنی استان‌های ججیان و جیانگسو در مجموع به عنوان مهم‌ترین قطب تجاری چین و شرق آسیا به حساب می‌آید، افزود: وظیفه دیگر این نهاد کمک به سرمایه‌گذاری اعضا در خارج از کشور است.

جو مین هائو گفت: این نهاد به عنوان مرکز داوری تجاری نیز عمل می‌کند و در شانگهای و هنگ کنگ دارای دفاتر فعال است.

رئیس شورای ارتقای تجارت بین‌المللی شانگهای، نمایشگاه اتومکانیکای شانگهای را یکی از بهترین نمایشگاه‌های دنیا در زمینه قطعه‌سازی خودرو عنوان و آن را در رده A طبقه‌بندی کرد.

وی همچنین با اشاره به اینکه همه ساله در اواخر آوریل نمایشگاه خودرو نیز در شانگهای برگزار می‌شود، از اتاق بازرگانی تبریز دعوت

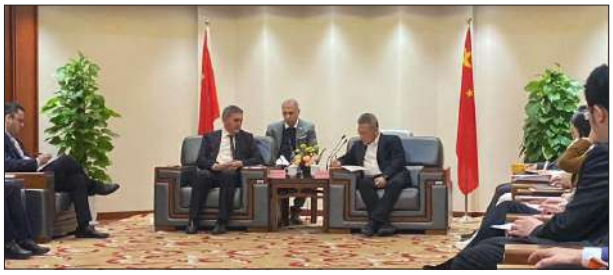

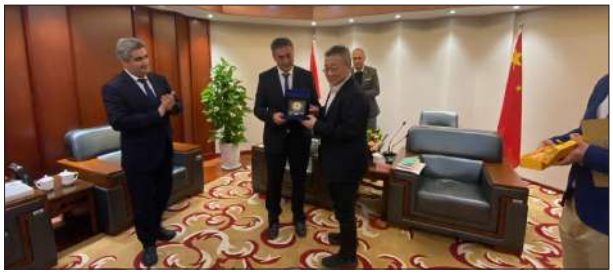

کرد تا از این نمایشگاه نیز بازدید به عمل آورد.

جو مین هائو ادامه داد: به زودی و پیش از آغاز نمایشگاه خودرو شانگهای در آوریل، کمیته خودرو و لوازم یدکی خودرو در CCPIT تاسیس خواهد شد و مطمئناً به اعضای اتاق تبریز نیز این مسئله اطلاع داده خواهد شد تا بتوانند همکاری‌های خود را افزایش دهند.

وی ادامه داد: شانگهای و سه استان همجوار آن در مجموع بزرگترین منطقه تولید خودرو و لوازم یدکی خودرو و همچنین طراحی خودرو در جهان هستند و در هر سال بیش از ۱۰ میلیون خودرو در این منطقه تولید می‌شود.

جو مین هائو با اشاره به اینکه روابط سیاسی دو کشور بسیار مناسب و دوستانه است آن را پیش‌زمینه بسیار برای گسترش روابط تجاری دانست.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز در این دیدار ضمن تشکر از حسن میزبانی شورای ارتقای تجارت بین‌المللی شانگهای، اتاق تبریز را قدیمی‌ترین اتاق تجارت ایران با سابقه ۱۶۶ ساله معرفی کرد.

وی استان آذربایجان‌شرقی را یکی از استان‌های صنعتی ایران معرفی کرد و ادامه داد: استان آذربایجان‌شرقی در ۱۶ صنعت از جمله تولید و صادرات مواد معدنی، محصولات کشاورزی، خشکبار، شیرینی و شکلات و صنایع غذایی، پتروشیمی، پلاستیک و پلیمر، مواد نفتی، رنگ و رزین، چرم و کفش، فرش و صنایع دستی، قطعه‌سازی و خودروسازی و تراکتورسازی، صنایع چوب و صادرات خدمات فنی و مهندسی دارای توانمندی‌های صادراتی است.

پایدار با بیان اینکه استان آذربایجان‌شرقی دارای ۱۱ خودروساز و بیش از ۴۰۰ واحد قطعه‌سازی فعال است این استان را قطب قطعه‌سازی و خودروسازی ایران معرفی کرد.

وی هدف از حضور هیئت اتاق بازرگانی تبریز در شانگهای و بازدید از نمایشگاه اتومکانیکای شانگهای را ایجاد همکاری‌های جدید بین شرکت‌های توانمند قطعه‌ساز استان با قطعه‌سازان و خودروسازان چینی بیان عنوان کرد.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز، پیشنهاداتی در خصوص همکاری‌های مشترک میان شرکت‌های قطعه‌ساز و خودروساز ایران و چین در حالت‌های جوینت ونچر و تحقیق و توسعه ارائه داد.

وی همچنین از شرکت‌های چینی برای حضور در نمایشگاه‌های استان آذربایجان‌شرقی و بازدید از صنایع استان دعوت به عمل آورد.

پایدار گفت: این استان بهترین راه ارتباطی و کوتاه‌ترین مسیر برای صادرات به اروپا است.

وی ضمن تشکر از دعوت رئیس شورای ارتقای تجاری بین‌المللی شانگهای برای حضور اتاق تبریز و بازدید از نمایشگاه خودرو در آوریل سال آینده میلادی، آمادگی اتاق تبریز را برای همکاری با کمیته خودرویی که قرار است در این شورا تشکیل شود، اعلام کرد. رئیس هیئت اعزامی اتاق بازرگانی تبریز به چین، هدف مهم تجارت ایران با چین را تجارتی دوسویه و سودمند برای دو طرف بیان کرد.

در انتهای این جلسه هدایایی به رسم یادبود میان طرفین تبادل گردید و نشان عالی اتاق تقدیم رئیس CCPIT شد.

لازم به ذکر است در این جلسه علاوه بر اعضای هیئت اعزامی اتاق بازرگانی تبریز به چین، رایزن اقتصادی سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شانگهای و همچنین مسئولان سازمان ارتقای تجاری بین‌المللی شانگهای نیز حضور داشتند.

گفتنی است، شورای ارتقای تجارت بین‌المللی شانگهای در سال ۱۹۵۶ به عنوان قدیمی‌ترین شعبه شورای ترویج تجارت بین‌المللی چین تشکیل شده است. این نهاد به عنوان مهم‌ترین نهاد در تجارت خارجی چین ایفای نقش می‌کند و در حال حاضر این مجموعه مسئولیت اتاق بازرگانی بین المللی شانگهای (COIC) و مرکز تجارت جهانی شانگهای(WTCA) را نیز بر عهده دارد.

اتاق بازرگانی بین‌المللی شانگهای یک سازمان اجتماعی غیردولتی و غیرانتفاعی جامع با شخصیت حقوقی مستقل به حساب می‌آید. مرکز تجارت جهانی شانگهای نیز یک سازمان اجتماعی غیر دولتی و غیر انتفاعی محسوب می‌شود.

اتاق بازرگانی بین‌المللی شانگهای هم اکنون دارای بیش از سه هزار عضو است که شامل ۱۱۰ هزار شرکت می‌شود و با ۱۵۶ اتاق بازرگانی و سازمان اقتصادی و تجاری در سراسر جهان تفاهم‌نامه همکاری امضا کرده است.

دریچه‌ای به جهان

امور بین‌الملل اتاق بازرگانی تبریز

People's Republic of China (PRC)

اطلاعات عمومی کشور چین		
مساحت	۹,۵۷۲,۹۰۰ کیلومتر مربع	سومین کشور پهناور دنیا
جمعیت	۱,۴۱۰,۷۱۰,۰۰۰	رتبه دوم
پایتخت	پکن	با جمعیت حدود ۲۲ میلیون نفر
موقعیت جغرافیایی و همسایگان	با نام رسمی جمهوری خلق چین، کشوری مستقل در آسیای شرقی است. چین با ۱۴ کشور از شمال با روسیه، مغولستان و قزاقستان، از شرق با کره شمالی، از غرب با قرقیزستان، تاجیکستان، افغانستان و پاکستان و از جنوب با هند، نپال، بوتان، میانمار، لائوس و ویتنام مرز خاکی دارد.	
شهرهای مهم	پکن، شانگهای، هنگ‌کنگ، ماکائو، شنژن، گوانگ‌ژو، چونگ‌چینگ، تیانجین، هانژو، چنگدو، ونژو	
واحد پول	یوان (۱ دلار = ۷ یوان)	
زبان رسمی	چینی ماندارین (پوتونگ‌هوا)	
مذهب	۳۳.۴ درصد بودایی، ۲۵.۲ درصد بی‌دین، ۱۹.۶ درصد تائوئیسم، ۱۷.۷ درصد دیگر باورهای سنتی، ۲.۵ درصد مسیحیت، ۱.۶ درصد اسلام	
نوع حکومت	جمهوری سوسیالیستی تک‌حزبی یکپارچه	
تولید ناخالص داخلی	۱۷,۷۹۵ میلیارد دلار	رتبه ۲
رشد تولید ناخالص داخلی	۵/۲ درصد	رتبه ۳۷
درآمد سرانه	۱۲۶۱۴ دلار	
نرخ تورم	۰/۲۳ درصد	
نرخ بیکاری	۴/۶۷ درصد	

اطلاعات عمومی کشور چین	
وضعیت روابط دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران با کشور چین	روابط دیپلماتیک میان جمهوری اسلامی ایران و کشور چین برقرار است و دو کشور دارای سفارتخانه در پایتخت یکدیگر هستند. همچنین جمهوری اسلامی ایران دارای ۳ سرکنسولگری در شهرهای گوانجو، شانگهای و هنگ‌کنگ است.
وضعیت بخش اقتصادی نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در چین	هم اکنون در سفارت جمهوری اسلامی ایران در پکن و سرکنسولگری‌های ایران در شانگهای و گوانجو رایزنان اقتصادی مستقر هستند. همچنین رایزنان بازرگانی در سفارت جمهوری اسلامی ایران در پکن و سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شانگهای مستقر هستند.

شرکای تجاری اصلی چین		
بزرگترین صادرکنندگان کالا به چین	تایوان آمریکا کره جنوبی ژاپن استرالیا روسیه برزیل آلمان مالزی ویتنام	ایران در رتبه پنجاه و هفتم
بزرگترین واردکنندگان کالا از چین	آمریکا هنگ کنگ ژاپن کره جنوبی ویتنام هند روسیه آلمان هلند مالزی	ایران در رتبه چهل و هشتم
بزرگترین شریک تجاری چین	آمریکا	

میزان تجارت چین با ایران طی ۱۰ سال اخیر										
سال	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
میزان صادرات ایران (میلیارد دلار)	۲۷/۵	۱۶	۱۵	۱۸/۵	۲۱/۱	۱۳/۵	۶/۴	۶/۵	۶/۴	۴/۶
میزان واردات ایران (میلیارد دلار)	۲۴/۳	۱۷/۸	۱۶/۶	۱۸/۶	۱۴	۹/۶	۸/۵	۸/۳	۹/۴	۱۰/۱
حجم کل تجارت (میلیارد دلار)	۵۱/۸	۳۳/۸	۳۱/۶	۳۷/۱	۳۵/۱	۲۳/۱	۱۴/۹	۱۴/۸	۱۵/۸	۱۴/۷

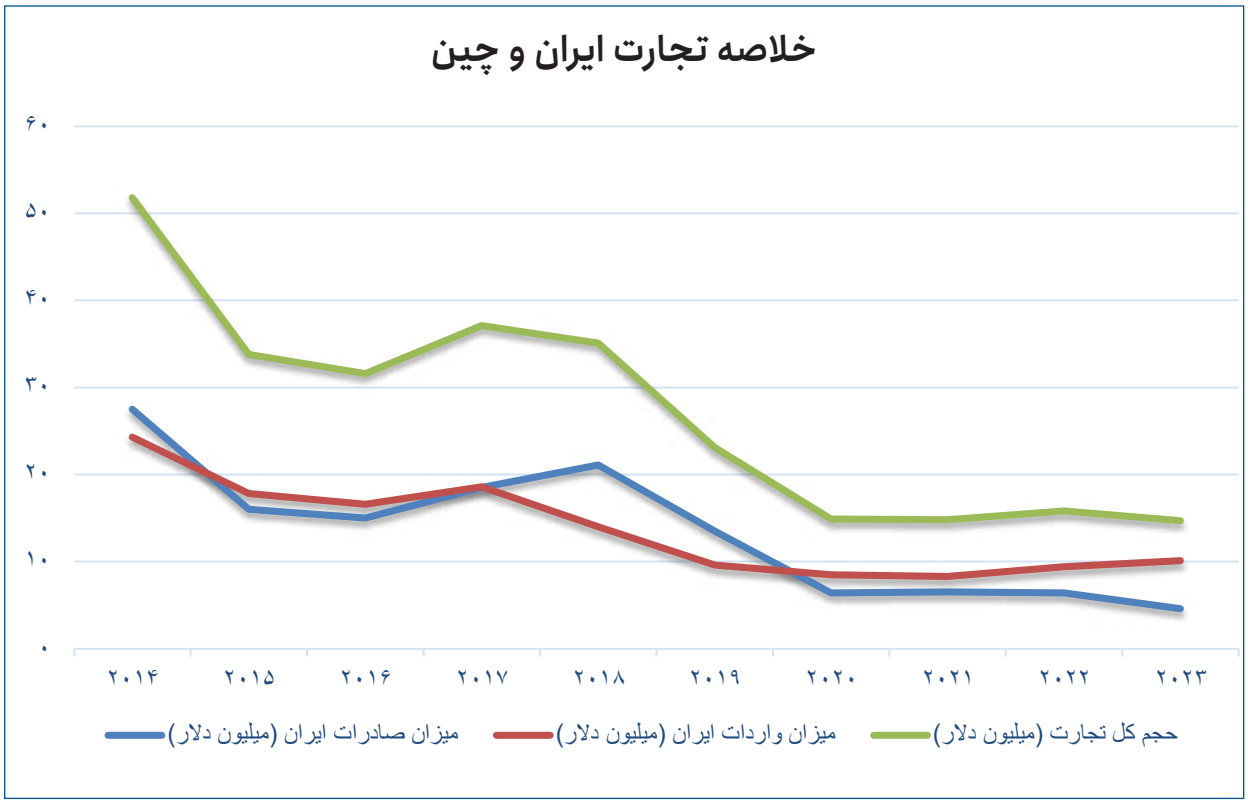

موضوع بررسی در سال ۲۰۲۳	مقدار به میلیارد دلار	میزان تغییرات نسبت به سال ۲۰۲۲
مجموع کل واردات ایران از چین	۱۰/۱	۷ درصد (افزایش)
مجموع کل صادرات ایران به چین	۴/۶	۲۸ درصد (کاهش)
مجموع کل تجارت ایران با چین	۱۴/۷	۷ درصد (کاهش)

موضوع بررسی در سال ۲۰۲۳	مقدار به میلیارد دلار	سهم ایران از این تجارت در سال ۲۰۲۳
حجم کل تجارت چین با جهان	۵۹۴۸	۰/۲۵ درصد
میزان کل واردات چین از کل جهان	۲۵۵۹	۰/۱۸ درصد

• لازم به ذکر است در آمار گمرک ایران، این اعداد متفاوت درج شده است •

مهمترین اقلام وارداتی ایران از چین در سال ۲۰۲۳

ردیف	نام کالا	ارزش	ردیف	نام کالا	ارزش
۱	قطعات خودرو	دو میلیارد و ۷۵۴ میلیون دلار	۷	انواع پمپ	۱۳۰ میلیون دلار
۲	تلفن همراه	۴۶۱ میلیون دلار	۸	انواع ژنراتور و الکتروموتور	۱۲۲ میلیون دلار
۳	کمپرسور	۲۰۱ میلیون دلار	۹	انواع چراغ روشنایی	۱۱۵ میلیون دلار
۴	پارچه	۱۵۰ میلیون دلار	۱۰	دانه آفتابگردان برای روغن کشی	۱۰۷ میلیون دلار
۵	کامپیوتر و لپتاپ	۱۴۸ میلیون دلار	۱۱	انواع شیر آلات مربوط به گاز مایع	۱۰۵ میلیون دلار
۶	موتور سیکلت	۱۴۸ میلیون دلار	۱۲	سیم و کابل	۱۰۲ میلیون دلار

مهمترین اقلام صادراتی ایران به چین در سال ۲۰۲۳

ردیف	نام کالا	ارزش	ردیف	نام کالا	ارزش
۱	سنگ آهن	یک میلیارد و ۲۹۰ میلیون دلار	۱۶	اتر	۲۷میلیون دلار
۲	پلی اتیلن	یک میلیارد و ۲۶۰ میلیون دلار	۱۷	زعفران	۲۷ میلیون دلار
۳	کاتد مس	۴۴۶ میلیون دلار	۱۸	میگو	۲۲ میلیون دلار
۴	متانول	۲۷۵ میلیون دلار	۱۹	سنگ و کنسانتره کروم	۲۰ میلیون دلار
۵	اتیلن گلیکول	۲۶۵ میلیون دلار	۲۰	زغال سنگ	۱۷ میلیون دلار
۶	محصولات نیمه تمام از آهن به غیر از شمش	۱۵۰ میلیون دلار	۲۱	قیر نفت	۱۳ میلیون دلار
۷	آلومینیوم کار نشده	۱۳۶میلیون دلار	۲۲	چدن خام	۱۳ میلیون دلار
۸	سنگ روی و کنسانتره روی	۸۹ میلیون دلار	۲۳	گچ و سنگ گچ	۱۲ میلیون دلار
۹	گوگرد	۸۸ میلیون دلار	۲۴	مس و کنسانتره مس	۸ میلیون دلار
۱۰	سنگ مرمر	۸۱ میلیون دلار	۲۵	گرانیت	۷ میلیون دلار
۱۱	ماهی یخ زده	۷۰ میلیون دلار	۲۶	ایزوتوپ‌های آلی و غیر آلی	۷ میلیون دلار
۱۲	پارا اکسین	۶۴ میلیون دلار	۲۷	آب سنگین	۶ میلیون دلار
۱۳	پسته	۶۳ میلیون دلار	۲۸	رب گوجه فرنگی	۶ میلیون دلار
۱۴	بوتا دی ان ایزوپرن	۴۰ میلیون دلار	۲۹	روغن‌های حاصل از قطران زغال سنگ	۶ میلیون دلار
۱۵	خرما	۲۹ میلیون دلار	۳۰	کربنات دی سدیم	۲ میلیون دلار

مروری بر اقتصاد جهانی در ۳ ماهه گذشته (مهر ماه تا آذر ۱۴۰۳)

تهیه شده توسط مرکز شتاب تبریز

چکیده

طی سه ماه گذشته، اقتصاد جهانی در مسیری نامتوازن قرار داشت. تنش‌های ژئوپلیتیکی، فشارهای تورمی و چالش‌های زیست‌محیطی نقش مهمی ایفا کردند. در حالی که اقتصادهای نوظهور رشد قابل‌توجهی را تجربه کردند، اقتصادهای پیشرفته با موانع جدی مانند کاهش تقاضای مصرف‌کنندگان و تولید صنعتی مواجه شدند. مسائل سیاسی نظیر جنگ‌های اوکراین و نزاع خاورمیانه و اتفاقات اخیر سوریه، نابرابری‌های اقتصادی را تشدید کردند.

۱. آمریکای شمالی

ایالات متحده، بزرگ‌ترین اقتصاد جهان، با رشد تولید ناخالص داخلی ۲.۴ درصدی در سال ۱۴۰۳، به لطف تقاضای بالای مصرف‌کنندگان و پیشرفت شگرف هوش مصنوعی، ثبات از خود نشان داد. با وجود نرخ بهره بالا، هزینه‌ی خرده‌فروشی در سه‌ماهه چهارم میلادی ۳ درصد افزایش یافت. با این حال، اختلافات سیاسی بر سر سیاست‌های مالی از جمله تأخیر در تصویب بودجه فدرال، شاخص اعتماد مصرف کننده را کاهش داد. نرخ تورم با رسیدن به ۳.۱ درصد تثبیت شد و بانک مرکزی آمریکا از توقف افزایش نرخ بهره خبر داد. قطب‌بندی سیاسی مداوم در آمریکا و مباحث مربوط به کمک‌های بین‌المللی، به‌ویژه اوکراین، اولویت‌های مالی این کشور را شکل داده‌اند. اختلافات تجاری با چین همچنان زنجیره‌های تأمین را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

کانادا با رشد ۱.۳ درصدی، به دلیل کاهش بازار مسکن و افت ۱۲ درصدی قیمت نفت در این دوره، عملکرد ضعیف‌تری داشت. توافقات تجاری با اقتصادهای آسیایی بخشی از این چالش‌ها را جبران کرد.

۲. اروپا

منطقه یورو با رشد ضعیف ۰.۸ درصدی مواجه شد که ناشی از کاهش تولید صنعتی و فعالیت‌های تجاری با چین بود. آلمان، قدرت صنعتی اروپا، با افت ۴ درصدی تولید مواجه شد و نگرانی‌ها از وقوع رکود اقتصادی تشدید گردید. نرخ تورم به ۴ درصد کاهش یافت، در حالی که هزینه‌های انرژی به دلیل زمستان معتدل کاهش یافت. با این حال، فشارهای دستمزدی و اعتصابات کارگری در فرانسه، ایتالیا و اسپانیا همچنان زنجیره‌های تأمین را مختل می‌کنند.

اقتصاد بریتانیا با رشد ۰.۶ درصدی به دلیل تقویت بخش خدمات، بهبود نسبی داشت، اما چالش‌های پسابرگزیت، به‌ویژه در لجستیک تجاری، همچنان پابرجا هستند.

تأثیر مسائل سیاسی

جنگ در اوکراین همچنان تأمین انرژی را تحت تأثیر قرار داده و اروپا را مجبور به تسریع در انتقال به انرژی‌های تجدیدپذیر کرده است. تحریم‌های روسیه نیز تجارت را محدود کرده و باعث افزایش قیمت کالاهای کلیدی مانند گندم و گاز طبیعی شده است.

۳. آسیا (خاور دور)

با پیشتازی اقتصادهای نوظهور بر اقتصادهای پیشرفته، آسیا همچنان رهبر رشد اقتصادی جهانی باقی مانده است. به لطف سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و گسترش بخش فناوری اطلاعات، هند با رشد پیش‌بینی‌شده ۶.۱ درصدی در سال ۱۴۰۳، عملکردی قوی داشته است. در مقابل، چین با کاهش رشد اقتصادی مواجه شد که ناشی از بحران در بخش املاک و مستغلات بود و این چالش حدود ۱۲۰ میلیارد دلار از ارزش افزوده آن را کاهش داده است. ژاپن با افزایش تقاضای صادرات محصولات فناوری رشد متوسطی را تجربه کرد، اما تورم ۲.۷ درصدی همچنان بالاتر از هدف‌گذاری تورمی ژاپن است. کشورهای جنوب شرق آسیا مانند ویتنام و اندونزی شاهد افزایش چشمگیر سرمایه‌گذاری

مستقیم خارجی (FDI) به میزان ۱۵ درصد نسبت به سال گذشته ، به‌ویژه در فناوری سبز و تولید بودند.

تأثیر مسائل سیاسی

تنش‌های ژئوپلیتیکی در دریای جنوبی چین مسیرهای کشتیرانی را مختل کرده و حجم تجارت را کاهش داده است. روابط پرتنش چین با اقتصادهای غربی نیز باعث کاهش صادرات شده و تأثیرات بیشتری بر منطقه گذاشته است.

۴. خاورمیانه و آسیای مرکزی

خاورمیانه روند اقتصادی متفاوتی را تجربه می‌کند. کشورهای صادرکننده نفت مانند عربستان سعودی با کاهش ۱۰ درصدی قیمت جهانی نفت، شاهد کاهش درآمدهای نفتی بودند. با این حال، تلاش‌ها برای تنوع‌بخشی به بخش‌های غیرنفتی مانند گردشگری و فناوری با رشد ۳.۲ درصدی تولید ناخالص داخلی غیرنفتی عربستان، امیدبخش بوده است.

آسیای مرکزی همچنان اثرات تحریم‌های روسیه را احساس می‌کند و رشد منطقه‌ای به ۲.۵ درصد محدود شده است. کشورهایی مانند ازبکستان و قزاقستان برای کاهش اثرات این تحریم‌ها به سمت کشاورزی و تولید صنعتی در حال حرکتند.

تأثیر مسائل سیاسی

درگیری‌های مداوم در غزه مسیرهای تجاری را مختل کرده و نوسانات قیمت جهانی نفت را افزایش داده است. منطقه همچنین با تورم بالاتر مواجه است، زیرا زنجیره‌های تأمین بیشتر تحت تأثیر این درگیری قرار گرفته‌اند.

۵. آفریقا

چشم‌انداز اقتصادی آفریقا همچنان قوی اما نامتوازن است. رشد اقتصادی این قاره ۳.۷ درصد برآورد شده که ناشی از افزایش تقاضا برای کالاها و سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی است. کشورهایی مانند کنیا و غنا شاهد گسترش سریع در فناوری مالی و کسب‌وکارهای کشاورزی هستند. با این حال، کشورهایی مانند نیجریه با کمبود برق، بی‌ثباتی سیاسی و تورم بالای ۱۸ درصد دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

تأثیر مسائل سیاسی

بی‌ثباتی سیاسی در ساحل صحرا و کودتاهای اخیر در نیجر و گابن، سرمایه‌گذاری‌های خارجی را کاهش داده و رشد اقتصادی منطقه را تا ۱ درصد کاهش داده است. چالش‌های فزاینده مرتبط با تغییرات آب‌وهوایی، از جمله خشکسالی، نیز ناامنی غذایی را تشدید کرده است.

۶. آمریکای لاتین

آمریکای لاتین شاهد رشد اقتصادی ۱.۵ درصدی بود. رشد اقتصادی برزیل در سه‌ماهه چهارم سال میلادی به دلیل سیاست‌های مالی انقباضی ۰.۳ درصد کاهش یافت. اصلاحات اخیر دولت آرژانتین باعث کاهش سرعت تورم شده است. با این حال، چالش‌هایی نظیر افزایش نرخ فقر و کاهش سرمایه‌گذاری عمومی همراه بوده است.

تأثیر مسائل سیاسی

ناآرامی‌های سیاسی در شیلی و پرو همراه با آشکار شدن فساد، اعتماد سرمایه‌گذاران را تضعیف کرده است. تمرکز برزیل بر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به دلیل مشکلات قانونی با تأخیر مواجه شده است.

نگاه ویژه به ایران

اقتصاد ایران همچنان تحت فشار تحریم‌ها، تورم بالا (۴۸ درصد) و کاهش ارزش پول ملی قرار دارد. طی هفته گذشته، ارزش ریال در برابر دلار آمریکا بیش از ۲ درصد کاهش یافت. با این حال، صادرات غیرنفتی ایران با تمرکز بر تجارت منطقه‌ای با آسیای مرکزی و خاورمیانه، ۱۵ درصد افزایش داشته است. تلاش‌ها برای کنترل تورم از طریق سیاست‌های انقباضی پولی موفقیت محدودی داشته، زیرا قیمت مواد غذایی همچنان بالاست.

تأثیر مسائل سیاسی

ایران همچنان با اثرات تحریم‌های بین‌المللی مواجه است که سرمایه‌گذاری خارجی را محدود کرده است. تحولات ژئوپلیتیکی نظیر توافقات عادی‌سازی روابط اسرائیل با کشورهای خلیج فارس و اتفاقات اخیر در سوریه چالش‌های بیشتری برای استراتژی تجاری منطقه‌ای ایران ایجاد کرده است.

نتیجه‌گیری

سه ماه گذشته اقتصاد جهانی را در وضعیتی از تغییر و تحولات پیچیده نشان می‌دهد. در حالی که آسیا و آفریقا روند مثبتی دارند، اروپا و آمریکای لاتین با چالش‌های اقتصادی مداوم مواجه هستند. برای ایران، تنوع‌بخشی اقتصادی و مشارکت‌های منطقه‌ای همچنان کلیدی‌ترین راهبردها برای عبور از چالش‌های داخلی و بین‌المللی محسوب می‌شوند. مقابله با این دینامیک‌های جهانی و منطقه‌ای مستلزم سیاست‌های هماهنگ و روابط دوستانه در سراسر کشورها است.

انرژی

مطالعه موردی هزینه و درآمد یک احداث نیروگاه خورشیدی در صنعت

حسن سیاهی
کارشناس گروه کاری انرژی
کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز

این گزارش در راستای برآورد اقتصادی بودن طرح احداث نیروگاه خورشیدی در صنایع مشمول ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان تهیه شده است و هدف از آن بررسی سناریوهای مختلف بهره‌مندی از ظرفیت نیروگاه خورشیدی احداث شده، است.

جدول خلاصه محاسبه سهمیه ظرفیت نیروگاهی مشمول ماده ۱۶ صنایع بر اساس مصرف انرژی سالانه:

ردیف	انرژی مصرفی سالانه کارخانه (کیلو وات ساعت)	ظرفیت نیروگاه خورشیدی (سهمیه ۵درصد) کیلو وات
۱	۳/۰۰۰/۰۰۰	۸۵
۲	۴/۰۰۰/۰۰۰	۱۱۴
۳	۵/۰۰۰/۰۰۰	۱۴۳
۴	۶/۰۰۰/۰۰۰	۱۷۱
۵	۷/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۰
۶	۸/۰۰۰/۰۰۰	۲۲۸
۷	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۸۵
۸	۱۵/۰۰۰/۰۰۰	۴۲۸
۹	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۷۱
۱۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۵۶
۱۱	۴۵/۰۰۰/۰۰۰	۱۲۸۵
۱۲	۵۵/۰۰۰/۰۰۰	۱۵۷۰
۱۳	۸۵/۰۰۰/۰۰۰	۲۴۲۶
۱۴	۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۸۵۴
۱۵	۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۲۸۱
۱۶	۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۷۰۸

بررسی رفتار تولید نیروگاه خورشیدی:

نمودار ۱ نمودار تولید ساعت به ساعت نیروگاه (مگاوات) در تیرماه

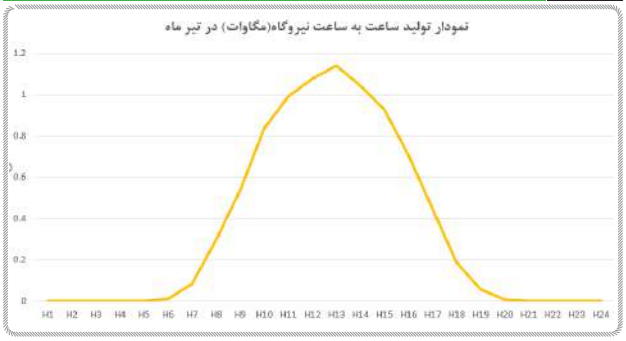

نمودار ۲ نمودار تولید انرژی (مگاوات ساعت) نیروگاه خورشیدی در سال ۱۴۰۲

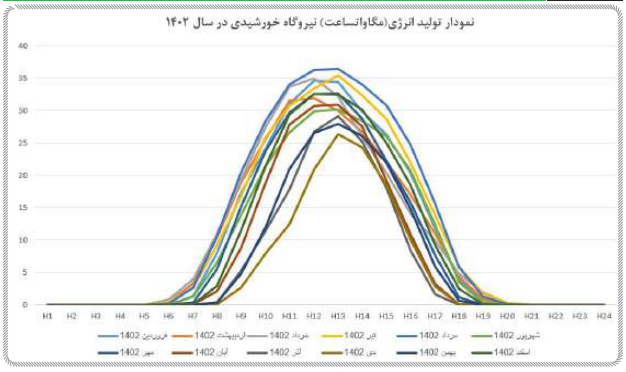

- ✓ سهم تولید شش ماهه اول: ۵۸/۶ درصد
- ✓ سهم تولید شش ماهه دوم: ۴۱/۴ درصد
- ✓ متوسط ضریب ظرفیت: ۱۸ درصد

مفروضات مسئله:

- مشخصات کارخانه:
- دیماند قراردادی ۴۸۰۰ کیلووات
- متوسط دیماند مصرفی: ۳۱۰۰ کیلووات
- انرژی مصرفی در سال ۱۴۰۲: ۳۴۸۳۰۳۸۴ کیلووات ساعت (حدود ۳۵ میلیون کیلووات ساعت)
- کارخانه به‌صورت سه شیفت کار می‌کند
- ظرفیت نیروگاه مشمول ماده ۱۶ (۵ درصد سال ۱۴۰۶): ۱۰۰۰ کیلووات
- سناریوی اول: احداث نیروگاه خورشیدی ۱۰۰۰ کیلوواتی (بر اساس انرژی مصرفی سال ۱۴۰۲)
- سناریوی دوم: احداث نیروگاه خورشیدی با ظرفیت پیشنهادی: ۳۰۰۰ کیلووات
- سال احداث: ۱۴۰۳ و سال بهره‌برداری: ۱۴۰۴

مدل بهره‌مندی از ظرفیت نیروگاه در سناریوی اول:

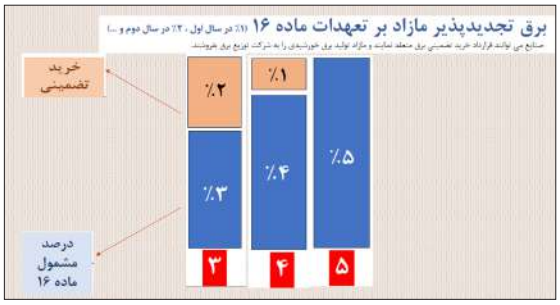

مدل بهره‌مندی از ظرفیت نیروگاه در سناریوی دوم:

سناریوی اول:

- ✓ ظرفیت نیروگاه احداثی: ۱۰۰۰ کیلووات
- ✓ برآورد تولید انرژی سالیانه: ۱۷۵۲۰۰۰ کیلووات ساعت
- ✓ سهمیه ماده ۱۶ سال ۱۴۰۴ کارخانه: ۱۰۵۰۰۰۰ کیلووات ساعت
  مازاد تولید : ۷۰۲۰۰۰ کیلووات ساعت
- ✓ سهمیه ماده ۱۶ سال ۱۴۰۵ کارخانه: ۱۴۰۰۰۰۰ کیلووات ساعت
  مازاد تولید : ۳۵۲۰۰۰ کیلووات ساعت
- ✓ سهمیه ماده ۱۶ سال ۱۴۰۶ کارخانه: ۱۷۵۰۰۰۰ کیلووات ساعت
  مازاد تولید : ۲۰۰۰ کیلووات ساعت

برآورد هزینه سرمایه‌گذاری:

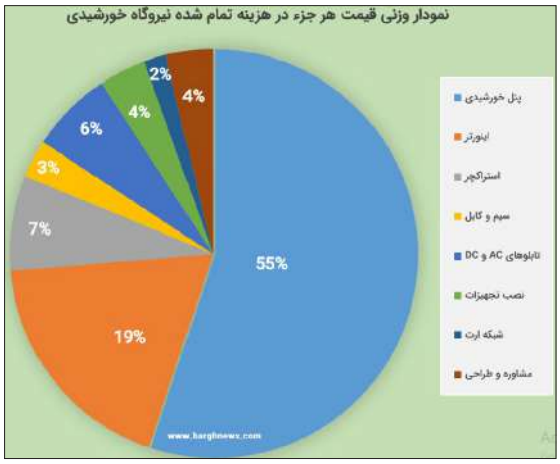

نرخ پایه خرید تضمینی	۲۲٫۰۰۰ ریال
ظرفیت نیروگاه (kw)	۱۰۰۰
نرخ دلار	۸۱۰٫۰۰۰ ریال
هزینه احداث هر کیلووات (دلار)	۳۸۰
میزان کل سرمایه‌گذاری	۳۰۷٫۸۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال

منافع حاصله از محل عدم پرداخت جریمه ماده ۱۶ و فروش برق مازاد به شبکه:

✓ بهای پرداختی ماده ۱۶ قبض در سال ۱۴۰۴: ۵ میلیارد تومان (نرخ تجدیدپذیر ۵۰۰۰ تومان)
✓ بهای پرداختی ماده ۱۶ قبض در سال ۱۴۰۵: ۸ میلیارد تومان (نرخ تجدیدپذیر ۶۰۰۰ تومان)
✓ بهای پرداختی ماده ۱۶ قبض در سال ۱۴۰۶: ۱۳ میلیارد تومان (نرخ تجدیدپذیر ۷۲۰۰ تومان)
✓ درآمد حاصل از فروش مازاد تولید انرژی نیروگاه در سال ۱۴۰۴: ۱/۷ میلیارد تومان
✓ درآمد حاصل از فروش مازاد تولید انرژی نیروگاه در سال ۱۴۰۵: ۱ میلیارد تومان
✓ درآمد حاصل از فروش مازاد تولید انرژی نیروگاه در سال ۱۴۰۶: ۷ میلیون تومان
✓ جمع منافع حاصله از عدم پرداخت ماده ۱۶ و فروش به شبکه: ۲۹ میلیارد تومان
✓ بازگشت سرمایه: ۴۰ ماه

تجهیزات لازم:

ردیف	شرح
۱	طراحی پایه و خدمات مهندسی نیروگاه
۲	نصب و تست و راه‌اندازی
۳	هزینه‌های عملیاتی
۴	پنل خورشیدی
۵	اینورتر خورشیدی
۶	کابل‌های ac، dc و کلیه لوازم مربوطه
۷	استراکچرهای نگهدارنده پنل و اینورتر
۸	تابلوهای LV و MV داخل سایت
۹	تابلو فشار ضعیف
۱۰	کمباینر باکس ac
۱۱	سیستم اتصال به زمین
۱۲	صاعقه‌گیر
۱۳	ترانس افزاینده (در صورت نیاز متناسب با ظرفیت نیروگاه)
۱۴	کانکس تابلو ac
۱۵	کابل‌های ارتباط نیروگاه تا پست پاساژ
۱۶	سیستم مونیتورینگ و سیستم سنجش پایش انرژی

سناریوی دوم:

✓ ظرفیت نیروگاه احداثی: ۳۰۰۰ کیلووات
✓ تولید انرژی سالیانه: ۵۲۵۶۰۰۰ کیلووات ساعت
✓ سهمیه ماده ۱۶ سال ۱۴۰۴ کارخانه: ۱۰۵۰۰۰۰ کیلو وات ساعت
مازاد تولید: ۴۲۰۶۰۰۰ کیلوواتساعت
✓ سهمیه ماده ۱۶ سال ۱۴۰۵ کارخانه: ۱۴۰۰۰۰۰ کیلووات ساعت
مازاد تولید: ۳۸۵۶۰۰۰ کیلووات ساعت
✓ سهمیه ماده ۱۶ سال ۱۴۰۶ کارخانه: ۱۷۵۰۰۰۰ کیلووات ساعت
مازاد تولید : ۳۵۰۶۰۰۰ کیلووات ساعت
از سال ۱۴۰۷ به بعد ظرفیتی مازاد جهت پوشش احتمالی سهمیه ماده ۱۶ ابلاغی جدید به اندازه ۲۰۰۰ کیلووات وجود دارد.

هزینه سرمایه‌گذاری:

نرخ پایه خرید تضمینی	۲۲/۰۰۰ ریال
ظرفیت نیروگاه (kw)	۱۰۰۰
نرخ دلار	۸۱۰/۰۰۰ ریال
هزینه احداث هر کیلووات (دلار)	۳۸۰
میزان کل سرمایه‌گذاری	۹۲۳/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

منافع حاصله از محل عدم پرداخت جریمه ماده ۱۶ و فروش برق مازاد به شبکه:

✓ بهای پرداختی ماده ۱۶ قبض در سال ۱۴۰۴: ۵ میلیارد تومان (نرخ تجدیدپذیر ۵۰۰۰ تومان)
✓ بهای پرداختی ماده ۱۶ قبض در سال ۱۴۰۵: ۸ میلیارد تومان (نرخ تجدیدپذیر ۶۰۰۰ تومان)
✓ بهای پرداختی ماده ۱۶ قبض در سال ۱۴۰۶: ۱۳ میلیارد تومان (نرخ تجدیدپذیر ۷۲۰۰ تومان)
✓ درآمد حاصل از فروش مازاد تولید انرژی نیروگاه در سال ۱۴۰۴: ۱۰ میلیارد تومان
✓ درآمد حاصل از فروش مازاد تولید انرژی نیروگاه در سال ۱۴۰۵: ۱۳ میلیارد تومان
✓ درآمد حاصل از فروش مازاد تولید انرژی نیروگاه در سال ۱۴۰۶: ۱۵ میلیارد تومان
✓ درآمد حاصل از فروش مازاد تولید انرژی نیروگاه در سال ۱۴۰۷: ۱۸ میلیارد تومان
✓ جمع منافع حاصله از عدم پرداخت ماده ۱۶ و فروش ۴ سال اول: ۸۳ میلیارد تومان
✓ بازگشت سرمایه: ۴۰ ماه
مشاهده می‌شود که با احداث ظرفیت مازاد می‌توان سهمیه احتمالی ماده ۱۶ سال‌های ۱۴۰۶ به بعد را نیز پوشش داد.

وضعیت قراردادهای نیروگاه‌های خورشیدی منعقده شده تاکنون

- کل کشور: ۸۷۴۱ مگاوات به تعداد ۲۹۷ قرارداد
- سهم آذربایجان‌شرقی: ۳۶۸ مگاوات (۴/۲درصد) به تعداد ۵ قرارداد (۱/۶درصد)
- سهم اصفهان: ۱۴۷۸ مگاوات (۱۷درصد) به تعداد ۳۰ قرارداد (۱۰درصد)
- سهم کرمان: ۸۷۱ مگاوات (۱۰درصد) به تعداد ۴۶ قرارداد (۱۵/۴درصد)

وضعیت پروانه‌های احداث صادرشده نیروگاه‌های خورشیدی تاکنون

- کل کشور : ۱۳۰۰۰ مگاوات به تعداد ۷۳۴ مجوز
- سهم آذربایجان‌شرقی: ۶۸۱٫۵ مگاوات (۵٫۲درصد) به تعداد ۱۶ مجوز(۲درصد)
- سهم اصفهان: ۲۲۰۰ مگاوات (۱۷درصد) به تعداد ۹۱ مجوز (۱۲درصد)
- سهم یزد: ۱۳۹۵ مگاوات (۱۰٫۷درصد) به تعداد ۸۵ مجوز (۱۱٫۵درصد)

صندوق توسعه ملی و الزامات اخذ تسهیلات

شرایط و فرآیند دریافت تسهیلات وام صندوق توسعه ملی:

- داشتن طرح توجیهی معتبر
- برخورداری از اهلیت فنی و مالی- برخورداری از حد نصاب مالی و اعتباری
- ارائه ضمانت‌های معتبر (ارزی)
- ثبت‌نام و ارائه مدارک مورد نیاز
- بانک عامل بر اساس اولویت‌های مندرج در نظام‌نامه نسبت به پذیرش و بررسی طرح‌ها در ارکان اعتباری خود اقدام می‌کنند.
- تسهیلات ارزی تعلق گرفته به هر طرح؛ معادل بخش ارزی هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح است

امکان‌سنجی اقتصادی (طرح توجیهی معتبر) نیروگاه خورشیدی صنایع

مراحل انجام کار:

- محاسبه ظرفیت ماده ۱۶ مشمول قانون جهش تولید کارخانه (۵ درصد سال ۱۴۰۶)
- رفتار تولید یک نیروگاه خورشیدی
- برآورد هزینه های احداث و تجهیزات لازم
- برآورد درآمدزایی نیروگاه

محاسبه ظرفیت ماده ۱۶ مشمول قانون جهش تولید کارخانه (۵ درصد سال ۱۴۰۶)

- معیار: صنایعی که بالای یک مگاوات مصرف دارند، مشمول قانون هستند
- سال اول (۱۴۰۲) یک درصد از مصرف انرژی
- سال پنجم (۱۴۰۶) حداقل ۵ درصد از مصرف انرژی
- روش دیماند مصرفی و شیفت کاری
- روش مصرف انرژی سالیانه

محاسبه نمونه ظرفیت نیروگاه خورشیدی صنایع ماده ۱۶ (صرفاً بر اساس برآورد مصرف دیماند)

دیماند مصرفی (مگاوات)	شیفت کاری	ساعات کاری	توان نیروگاه معادل یک درصد(کیلووات)	توان نیروگاه معادل پنج درصد(کیلووات)
۱	۱	۸	۱۷	۸۳
۱	۲	۱۶	۲۵	۱۲۵
۱	۳	۲۴	۵۰	۲۵۰
۱۰	۱	۸	۱۶۷	۸۳۳
۱۰	۲	۱۶	۲۵۰	۱۲۵۰
۱۰	۳	۲۴	۵۰۰	۲۵۰۰

طبقه‌بندی صنایع (سه شیفت) بر اساس دیماند مصرفی و ظرفیت نیروگاه خورشیدی سهمیه ماده ۱۶ (مگاوات)

نیروگاه خورشیدی سهمیه ماده ۱۶ (ظرفیت مشمول ۵ درصد)	
مصرف ۱ مگاوات ظرفیت نیروگاه	۲۵۰ کیلووات
مصرف ۲ مگاوات ظرفیت نیروگاه	۵۰۰ کیلووات
مصرف ۳ مگاوات ظرفیت نیروگاه	۷۵۰ کیلووات
مصرف ۴ مگاوات ظرفیت نیروگاه	۱۰۰۰ کیلووات
مصرف ۵ مگاوات ظرفیت نیروگاه	۱۲۵۰ کیلووات
مصرف ۶ مگاوات ظرفیت نیروگاه	۱۵۰۰ کیلووات
مصرف ۷ مگاوات ظرفیت نیروگاه	۱۷۵۰ کیلووات

تیم رهبران ووکا VUCA: چالش‌ها و راهکارها برای مدیران

هما رفیعیان
مدیرعامل مرکز آموزش‌های بین‌المللی گلدیس

مقدمه

در دنیای امروز، محیط‌های کسب‌وکار با سرعتی بی‌سابقه در حال تغییرند. این محیط‌ها که با عنوان VUCA شناخته می‌شوند، ترکیبی از نوسان (Volatility)، عدم قطعیت (Uncertainty)، پیچیدگی (Complexity) و ابهام (Ambiguity) هستند. اصطلاح VUCA در ابتدا توسط ارتش ایالات متحده برای توصیف شرایط ناپایدار و غیرقابل پیش‌بینی به کار گرفته شد، اما به‌سرعت به دنیای کسب‌وکار و مدیریت نفوذ پیدا کرد. محیط VUCA به وضوح نیازمند رهبرانی با قابلیت‌های جدید و متنوع است که بتوانند تیم خود را در مواجهه با این چالش‌ها هدایت کنند.

اهمیت این محیط در دنیای کسب‌وکار معاصر به این دلیل است که تغییرات سریع تکنولوژی، جهانی‌سازی، تغییرات اقتصادی و تحولات اجتماعی همه دست‌به‌دست هم داده‌اند تا شرایط کاری را پیچیده‌تر و غیرقابل پیش‌بینی‌تر از همیشه کنند.

ویژگی‌های تیم‌های رهبری موثر در محیط VUCA

در محیط پیچیده و ناپایدار VUCA، تیم‌های دارای رهبری موفق، نیازمند مجموعه‌ای از ویژگی‌های کلیدی هستند که به آن‌ها اجازه می‌دهد به‌سرعت با شرایط متغیر سازگار شده و فرصت‌های نوظهور را شناسایی کنند. در ادامه، به بررسی پنج ویژگی اصلی تیم‌های رهبری موثر در این محیط می‌پردازیم:

۱. چابکی و انعطاف‌پذیری

چابکی (Agility) و انعطاف‌پذیری (Resilience) از مهم‌ترین ویژگی‌های تیم‌های رهبری در محیط VUCA است. نوسانات شدید و تغییرات ناگهانی در بازار یا فناوری نیاز به تیم‌هایی دارد که بتوانند به‌سرعت مسیرهای خود را تغییر دهند و با شرایط جدید سازگار شوند. این تیم‌ها باید قادر باشند استراتژی‌ها و برنامه‌های خود را به‌سرعت ارزیابی کرده و در صورت نیاز آن‌ها را تنظیم کنند. رهبران باید به جای توقف در مواجهه با چالش‌ها، از هر شکستی به‌عنوان فرصتی برای یادگیری استفاده کرده و سازمان خود را برای مواجهه با آینده آماده‌تر سازند.

۲. نوآوری و خلاقیت

نوآوری (Innovation) و خلاقیت (Creativity) در محیط VUCA بسیار حیاتی هستند، زیرا شرایط عدم قطعیت و ابهام اغلب به این معناست که راه‌حل‌های قدیمی و سنتی دیگر کارآمد نخواهند بود. رهبران موفق باید به‌دنبال ایجاد راهکارهای جدید برای حل مشکلات پیچیده باشند. این نوآوری می‌تواند شامل توسعه محصولات و خدمات جدید، به‌کارگیری فناوری‌های نوین، یا حتی بازبینی ساختارهای سازمانی باشد. نوآوری همچنین نیازمند ریسک‌پذیری است. در محیطی که نتایج غیرقابل پیش‌بینی است، رهبران باید جسارت لازم برای آزمودن راه‌های جدید و خلاقانه را داشته باشند، حتی اگر نتایج آن‌ها نامشخص باشد.

۳. تفکر سیستمی

تفکر سیستمی (Systems Thinking) یکی دیگر از ویژگی‌های ضروری تیم‌های رهبری در محیط VUCA است. در شرایط پیچیده‌ای که عوامل متعددی به‌صورت متقابل بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند، رهبران باید قادر باشند به تصویر کلان نگاه کنند و از تعاملات بین عوامل مختلف آگاهی یابند. این نوع تفکر به رهبران کمک می‌کند تا به‌جای تمرکز بر مشکلات فردی، الگوها و روندهای بزرگ‌تر را شناسایی کرده و استراتژی‌های موثرتری تدوین کنند. تفکر سیستمی همچنین به رهبران کمک می‌کند تا پیامدهای تصمیمات خود را به‌طور جامع‌تر درک کرده و از نتایج ناخواسته جلوگیری کنند. این نوع رویکرد باعث می‌شود تا سازمان‌ها به‌جای واکنش‌های فوری و کوتاه‌مدت، تصمیمات استراتژیک بلندمدت‌تری اتخاذ کنند.

۴. هوش هیجانی بالا

هوش هیجانی (Emotional Intelligence) یکی از مهم‌ترین مهارت‌های رهبران در هر محیطی است، اما در محیط VUCA اهمیت آن چندین برابر می‌شود. رهبران با هوش هیجانی بالا می‌توانند احساسات خود و دیگران را به‌خوبی مدیریت کرده، ارتباطات موثرتری برقرار کرده و اعضای تیم خود را در مواجهه با استرس‌ها و چالش‌ها حمایت کنند. هوش هیجانی بالا همچنین به رهبران کمک می‌کند تا درک عمیق‌تری از نیازها و انگیزه‌های اعضای تیم خود داشته باشند و بتوانند فضای کاری مناسبی را برای ارتقاء عملکرد و خلاقیت ایجاد کنند. این نوع رهبران نه‌تنها مدیران خوبی هستند، بلکه الهام‌بخش و حامی اعضای تیم خود نیز هستند.

۵. توانایی ایجاد ارتباطات قوی

در محیط VUCA که عدم قطعیت و ابهام زیاد است، ایجاد ارتباطات قوی یکی از ابزارهای کلیدی برای مقابله با این چالش‌ها است. رهبران باید توانایی برقراری ارتباطات شفاف، باز و مداوم با اعضای تیم، مدیران ارشد و دیگر ذینفعان را داشته باشند. این نوع ارتباطات به کاهش ابهام و تقویت همکاری و هم‌افزایی در سازمان کمک می‌کند. علاوه بر این، رهبران باید بتوانند به‌خوبی از ارتباطات خود استفاده کنند تا اطلاعات صحیح و به‌موقع را برای تصمیم‌گیری‌های سریع و موثر در اختیار اعضای تیم قرار دهند. ارتباطات قوی همچنین به ایجاد اعتماد و اطمینان در تیم‌ها کمک کرده و فضای باز و حمایتی را برای بیان ایده‌ها و پیشنهادات نوآورانه فراهم می‌کنند.

در محیط پیچیده و ناپایدار VUCA، تیم‌های دارای رهبری موفق، نیازمند مجموعه‌ای از ویژگی‌های کلیدی هستند که به آن‌ها اجازه می‌دهد به‌سرعت با شرایط متغیر سازگار شده و فرصت‌های نوظهور را شناسایی کنند.

چالش‌های پیش روی تیم‌های رهبری در محیط VUCA و راهکارها

تیم‌های رهبری در محیط VUCA با چالش‌های منحصر به فردی مواجه هستند که ناشی از نوسانات، پیچیدگی‌ها و عدم قطعیت‌های محیطی است. این چالش‌ها می‌توانند به سطوح بالای استرس، پیچیدگی در تصمیم‌گیری و مدیریت منابع منجر شوند. در ادامه، به پنج چالش اصلی که رهبران در این محیط با آن‌ها روبه‌رو می‌شوند پرداخته و دلایل اهمیت هر یک را توضیح داده می‌شود.

۱. عدم قطعیت و ابهام

در محیط VUCA، آینده به‌طور کامل نامشخص است و بسیاری از عوامل به‌طور همزمان تغییر می‌کنند. عدم قطعیت (Uncertainty) به‌معنی ناتوانی در پیش‌بینی دقیق رویدادها؛ و ابهام (Ambiguity) به معنای نبود اطلاعات کافی برای تصمیم‌گیری‌های واضح است. این دو چالش به‌خصوص زمانی بیشتر دیده می‌شوند که رهبران مجبورند در شرایط محدودیت زمانی یا با اطلاعات ناقص تصمیم‌گیری کنند.

اثرات:

✓ تصمیم‌گیری‌های نادرست می‌تواند به خسارت‌های مالی و اعتباری منجر شود.

✓ ایجاد احساس ناامنی در تیم‌ها و کاهش اعتماد به توانایی‌های رهبران.

راهکارها:

✓ استفاده از تفکر مبتنی بر سناریو برای آماده‌سازی در برابر چندین سناریوی مختلف.

✓ ایجاد فرهنگ یادگیری مستمر در سازمان که در آن همه اعضا با تغییرات همگام باشند.

۲. پیچیدگی مسائل

در محیط VUCA، مشکلات و چالش‌ها اغلب پیچیده و چندوجهی هستند. روابط علت و معلولی بین عوامل مختلف به‌راحتی قابل تشخیص نبوده و تصمیمات یک رهبر می‌تواند پیامدهای پیش‌بینی‌نشده‌ای در بخش‌های مختلف سازمان داشته باشد.

اثرات:

✓ افزایش سردرگمی در فرآیندهای تصمیم‌گیری.

✓ احتمال بروز اشتباهات و نادیده گرفتن عوامل کلیدی.

راهکارها:

✓ استفاده از تفکر سیستمی برای درک روابط بین عوامل مختلف و تحلیل دقیق تأثیرات احتمالی.

✓ ایجاد تیم‌های میان‌رشته‌ای که هر یک از اعضا از تخصص‌های متنوعی برخوردار باشند تا به

تحلیل و حل بهتر مسائل کمک کنند.

۳. تغییرات سریع و مداوم

یکی از مشخصه‌های اصلی محیط VUCA، تغییرات سریع است. فناوری‌ها، بازارها، انتظارات مشتریان و مقررات به‌طور مداوم در حال تغییر هستند. این سرعت تغییر، رهبران را مجبور می‌کند که به‌سرعت واکنش نشان داده و استراتژی‌ها و برنامه‌های خود را بازبینی کنند.

اثرات:

✓ عدم توانایی در تطبیق سریع می‌تواند به کاهش بهره‌وری و از دست رفتن سهم بازار منجر شود.

✓ استرس و فشار برای حفظ چابکی و توانایی پاسخ‌گویی به تغییرات.

راهکارها:

✓ چابکی سازمانی را از طریق کوتاه‌تر کردن چرخه‌های تصمیم‌گیری و تمرکز بر یادگیری سریع تقویت کنند.

✓ به‌کارگیری فناوری‌های نوین و به‌روز نگه‌داشتن تیم‌ها از طریق آموزش‌های مستمر.

۴. فشار روانی و استرس

فشار ناشی از عدم قطعیت و تغییرات سریع می‌تواند منجر به استرس‌های شدید در میان رهبران و تیم‌های آن‌ها شود. شرایط ناپایدار و نیاز به تصمیم‌گیری‌های مداوم در مواجهه با ابهام و تغییرات مداوم، سطح استرس افراد را به‌طور چشمگیری افزایش می‌دهد.

اثرات:

✓ کاهش بهره‌وری و تمرکز.

✓ فرسودگی شغلی و کاهش روحیه تیمی.

راهکارها:

✓ ایجاد محیط کاری حمایتی که در آن اعضای تیم احساس امنیت کنند و بتوانند آزادانه درباره مشکلات و چالش‌های خود صحبت کنند.

✓ تقویت هوش هیجانی در میان رهبران برای درک بهتر احساسات و نیازهای تیم‌ها و مدیریت استرس‌های روانی.

۵. مدیریت تعارضات

در محیط VUCA، به‌دلیل شرایط پرفشار و تغییرات مداوم، احتمال بروز تعارضات میان اعضای تیم‌ها افزایش می‌یابد. تفاوت در دیدگاه‌ها، اهداف و انتظارات می‌تواند منجر به درگیری‌های داخلی شود که مانع از عملکرد مؤثر تیم‌ها می‌گردد.

اثرات:

✓ کاهش همکاری و تعاملات موثر بین اعضای تیم.

✓ ایجاد فرهنگ سازمانی منفی که منجر به کاهش انگیزه و بهره‌وری می‌شود.

راهکارها:

✓ تقویت ارتباطات شفاف در تیم‌ها و ایجاد فضای گفت‌وگوی سازنده برای حل تعارضات.

✓ استفاده از روش‌های حل تعارض موثر مانند میانجی‌گری و مذاکره برای دستیابی به توافقات مشترک.

مطالعات موردی

در سال‌های اخیر، بسیاری از سازمان‌ها با چالش‌های ناشی از محیط VUCA روبه‌رو شده‌اند و توانسته‌اند با استفاده از رویکردهای نوآورانه و چابک، بر این چالش‌ها غلبه کنند. در این بخش به بررسی چندین مطالعه موردی از سازمان‌هایی که در محیط ناپایدار و پر ابهام VUCA به موفقیت رسیده‌اند می‌پردازیم و درس‌های مهمی که از آن‌ها می‌توان آموخت را استخراج می‌کنیم.

۱. شرکت Amazon: نوآوری و چابکی

نوآوری مستمر: آمازون به‌طور مداوم در حال توسعه محصولات و خدمات جدید است. از راه‌اندازی Amazon Web Services (AWS) که صنعت رایانش ابری را متحول کرد تا Amazon Prime که تجربه مشتریان را به‌طور قابل‌توجهی ارتقاء داد، این شرکت به نوآوری به‌عنوان کلیدی برای بقا و رشد خود در محیط VUCA نگاه می‌کند.

چابکی سازمانی: آمازون با ایجاد ساختارهای تیمی چابک و خودمختار، توانسته است تصمیم‌گیری‌های سریع‌تری داشته باشد و به نیازهای بازار به‌موقع پاسخ دهد.

۲. شرکت Netflix: مدیریت تغییرات سریع

پیش‌بینی و مدیریت تغییرات: نتفلیکس با تشخیص به‌موقع تغییرات در رفتار مشتریان و حرکت به سمت استریمینگ آنلاین، توانست خود را به‌سرعت با تغییرات بازار تطبیق دهد.

مدل کسب‌وکار انعطاف‌پذیر: نتفلیکس با تغییر مدل کسب‌وکار خود و تمرکز بر تولید محتوای اصیل و توزیع آن از طریق پلتفرم خود، توانست ارزش‌افزوده زیادی برای مشتریان ایجاد کند و از رقبای سنتی پیشی بگیرد.

۳. شرکت Tesla: رهبری در پیچیدگی و نوآوری

نوآوری متمرکز بر آینده: تسلا با تمرکز بر فناوری‌های آینده‌نگرانه مانند خودروهای الکتریکی و باتری‌های پایدار، به‌عنوان یک شرکت پیشرو در صنعت خودرو شناخته شده است.

حل مسائل پیچیده: با وجود چالش‌های متعدد فنی و مالی، تسلا توانسته است از تفکر سیستمی برای مدیریت پیچیدگی‌های مرتبط با تولید و زنجیره تأمین استفاده کند.

۴. شرکت Unilever: مدیریت پایداری و پیچیدگی جهانی

پایداری: یونیلیور با تمرکز بر تولید محصولات پایدار و کاهش تأثیرات زیست‌محیطی، توانسته است با تغییرات اجتماعی و تقاضای مشتریان برای محصولات سازگار با محیط‌زیست همگام شود.

مدیریت پیچیدگی‌های زنجیره تأمین: این شرکت با اتخاذ رویکردهای مدرن در مدیریت زنجیره تأمین، توانسته است پیچیدگی‌های مربوط به تولید و توزیع محصولات در بازارهای مختلف را مدیریت کند.

رویدادهای اتاق

بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

مهر - آبان - آذر ۱۴۰۳

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز؛

توسعه صنعت وابسته به نزدیکی بیشتر به دانشگاه‌هاست

در جلسه مشترک کارگروه ارتباط صنعت با دانشگاه کمیسیون صنایع، انرژی و احداث اتاق بازرگانی تبریز با مسئولان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، بر ضرورت تقویت تعامل و اعتمادآفرینی بین صنعت و دانشگاه تأکید شد.

یونس اکبرپورپایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز، در این نشست گفت: برای ایجاد ارتباط قوی بین دانشگاه و صنعت، ضروری است که با ایجاد انگیزه در دانشجویان از طریق تبلیغات و نمایشگاه‌ها، اعتماد بین دو نهاد را افزایش دهیم تا از دانشجویان به شکل مؤثرتری حمایت شود.

وی افزود: اتاق بازرگانی تبریز در دوره جدید فعالیت خود با رویکرد تشکل‌ها عمل می‌کند و هدف اصلی آن تقویت ارتباط میان دانشگاه و صنعت است. در همین راستا، طی هماهنگی با مرکز مهارت‌آموزی و هدایت شغلی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، جلسه‌ای در این دانشگاه برگزار شد.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز همچنین به ماده ۱۱ قانون جهش دانش‌بنیان اشاره کرد و بیان داشت: صنعت باید از ظرفیت‌های دانشجویان به‌ویژه در بخش تحقیق و توسعه (R&D) استفاده کند. هرچه بخش R&D یک واحد صنعتی قوی‌تر باشد، بهره‌وری و تولید آن واحد افزایش خواهد یافت.

وی پیشنهاد کرد: واحدهای صنعتی برای تشویق دانشجویان به همکاری با صنعت، هفته‌ای یک روز در دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها حضور داشته باشند تا تعامل میان دانشجویان و مسئولان صنعت تقویت شود.

پایدار تأکید کرد: توسعه صنعت مستلزم نزدیک شدن به دانشگاه است و شکوفایی استعداد دانشجویان در محیط کار از طریق این ارتباط قوی محقق خواهد شد.

با حضور مدیر امور کارنه‌تیر، آ.ت.آ و حمل‌ونقل بین‌المللی اتاق ایران؛

بررسی مشکلات شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی و کارگزاران گمرکی آذربایجان شرقی

در نشست تخصصی کمیسیون گمرک، حمل‌ونقل و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز با مدیر امور کارنه‌تیر، آ.ت.آ اتاق ایران، ناظر گمرکات و مدیران اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان مشکلات شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی و کارگزاران گمرکی آذربایجان‌شرقی مطرح شد.

احمد فتاح‌زاده؛ رئیس کمیسیون گمرک، حمل و نقل و لجستیک اتاق بازرگانی تبریز در ابتدای این نشست به تشریح جلسات و اقدامات صورت گرفته در این کمیسیون پرداخت.

وی با اشاره به برگزاری جلسات متعدد کمیسیون در رابطه با موضوعات مختلف گمرک، راهداری، مالیات، بانک و ... گفت: چالش‌های زیادی برای فعالان بخش حمل‌ونقل بین‌المللی استان وجود دارد که از آن جمله می‌توان به عدم مشکلات ویزا، بیمه سبز، تشکیل صف‌های طولانی در مرزها، مباحث حقوقی پیش‌آمده برای رانندگان در سایر کشورها، عدم خودمالکی ناوگان حمل‌ونقل بین‌المللی و ... اشاره کرد.

فتاح زاده با بیان این مطلب، هدف از برگزاری این جلسه را طرح

مسائل و مشکلات فعالان این حوزه عنوان کرد و خواستار طرح این دغدغه‌ها از طریق واحد امور کارنه‌تیر، آ.ت.آ و حمل‌ونقل بین‌المللی به هیئت رئیسه اتاق ایران شد.

رحیم افروزنده؛ مدیر امور کارنه‌تیر، آ.ت.آ و حمل‌ونقل بین‌المللی اتاق بازرگانی ایران در این نشست با اذعان بر اینکه شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی با مشکلات زیادی مواجه هستند که بخشی از آن به دلیل عدم اشراف به قوانین بین‌المللی است، گفت: اتاق ایران با اشراف به این موضوع، بر توانمندسازی فعالان این بخش از طریق آموزش تأکید دارد.

وی با بیان اینکه پیش از این آموزش‌های اتاق ایران تنها به صورت حضوری صورت می‌گرفت، افزود: طی ماه‌های اخیر آموزش‌های این واحد، نه‌تنها به‌صورت آنلاین و غیر حضوری نیز انجام می‌شود، حتی در مواقعی فایل صوتی نشریه نیز در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌گیرد تا در مواقع فراغت، محتوای آموزشی را مرور کنند.

صادق نامدار؛ ناظر گمرکات استان آذربایجان‌شرقی در این نشست با بیان اینکه در حال حاضر ۱۸ الی ۲۴ سازمان در مرزهای ما ارائه خدمات می‌دهند، گفت: متاسفانه در هر کدام از بخش‌ها که مشکلی به‌وجود می‌آید، مراجعه‌کنندگان آن‌ها را به گمرک ربط می‌دهند، این در حالی است که گمرک تنها یکی از نهادهای دخیل در مرزها است.

وی ادامه داد: بر اساس قانون متولی اصلی مرزها، گمرکات هستند، اما بر اساس تصویب شورای ساماندهی مرزی، هر سال یک ارگان و فرد به‌عنوان مسئول امور مرزی انتخاب می‌شود.

نامدار با بیان این مطلب گفت: مدیران امور مرزی موظفند در صورت بروز مشکل در مرزها، همان‌روز نسبت به رفع آن در نقطه صفر مرزی اقدام کند و در موارد بسیاری می‌توان مشکلات را از طریق گفتگو حل و فصل کرد و نیاز به مکاتبه و نامه‌نگاری نیست.

وی خواستار راه‌اندازی کارگوی هوایی در فرودگاه شهید مدنی تبریز شد.

مهرداد ایرانی اصل؛ عضو هیئت مدیره انجمن کارگزاران گمرکی استان در ادامه این نشست به تشریح مشکلات موجود در مرزها و همچنین مشکلات مربوط به ثبت سفارش اشاره کرد و گفت: استان آذربایجان‌شرقی از نظر موقعیت جغرافیایی، جایگاه ویژه‌ای در کشور دارد، با این حال ما نتوانسته‌ایم، از ظرفیت‌ها بهره‌مند شویم.

رضا کامی؛ رئیس انجمن کارگزاران گمرکی استان آذربایجان‌شرقی در این نشست با بیان اینکه تفاهم‌نامه‌های متعددی بین کشور ترکیه و ایران در رابطه با حوزه حمل‌ونقل وجود دارد، گفت: متاسفانه تاکنون هیچ یک از این تفاهم‌نامه ها عملی نشده‌اند، این در حالی است که با فعالسازی مجدد آن‌ها، بخش زیادی از مشکلات فعلی قابل حل است.

وی مدیریت چندگانه در مرزها را از دیگر چالش های موجود دانست.

محمد امیر میران؛ عضو هیئت‌مدیره انجمن کارگزاران گمرکی استان آذربایجان‌شرقی، با انتقاد از ادغام برخی سامانه با سامانه جامع تجارت گفت: این مسئله باعث بروز مشکلات زیادی شده است و فرایند ثبت و اظهار را بسیاری طولانی کرده است.

وی با اشاره به وجود موانع متعدد بر سر راه افراد و شرکت هایی که به صورت قانونی فعالیت کرده و در چارچوب آن حرکت می کنند، افزود: در حال حاضر مسیر فعالیت برای افرادی که پروانه فعالیت ندارند، هموارتر است و باید اذعان کرد، افراد باصلاحیت، پشت سر افراد بی‌صلاحیت حرکت می‌کنند.

جعفر صالحی؛ مسئول بسیج اتاق بازرگانی تبریز هم در این نشست با اشاره به وجود چالش‌های متعدد بین شرکت‌های حمل‌ونقل ایرانی با کشور ترکیه، گفت: در حال حاضر میز تجاری ترکیه در اتاق تبریز دایر است و مشکلات موجود را می توان از این طریق در میز مشترک ایران و ترکیه مطرح و رسیدگی کرد.

در ادامه این جلسه، شرکت‌کنندگان به بیان مشکلات خود پرداختند.

در بیست و دومین نشست «کتاب ماه» بررسی شد؛

حافظ و جایگاه او در تاریخ ادبیات ایران

بیست و دومین نشست «کتاب ماه»، با محوریت بررسی جایگاه حافظ و آثار او در ادبیات فارسی و جهانی، با حضور اهالی شعر و ادب و اساتید دانشگاهی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

نژاد کاظم در این نشست به اهمیت حافظ در تاریخ ادبیات ایران پرداخت و گفت: هر دانشی که در دست داریم از طرف خداست و این دانش و تکنولوژی امروزی نیز خارج از خلقت هستی نیست. انسان باید از طریق نعمت و دانشی که از سوی خداوند به او عطا شده است، خوب زندگی کند.

وی در ادامه به نقش حافظ در ادبیات ایران اشاره کرد و افزود: حافظ نه تنها در زمان خود بلکه تا به امروز، حافظه تاریخی و فرهنگی ملت ایران است. او با شعرهایش نه تنها ادب و فرهنگ ایرانی را حفظ کرده، بلکه آن را به جهانیان شناسانده است.

حافظ، حافظه تاریخی و فرهنگی ایران

سعید کریمی، استاد دانشگاه، با نقل قولی از بهاءالدین خرمدل گفت: حافظ، حافظه ما است و برای کسی که می‌خواهد ایران و ایرانی را بشناسد، نام حافظ کافی است.

وی در ادامه به اهمیت حافظ در فرهنگ ایرانی اشاره کرد و افزود: کتاب سخنگویان وجدان ایرانی، حافظ را یکی از بارزترین نمایندگان این وجدان می‌داند. شعر حافظ یکی از پیش‌متن‌های الهام گرفته در تاریخ ادبیات ایران است.

کریمی در تحلیل یکی از غزل‌های حافظ، به مفهوم دیدار با «آنیما» اشاره کرد و گفت: آنیما یک کهن‌الگو است که توسط یونگ مطرح شده است. به باور یونگ، آنیما بر شخصیت افراد تاثیر دارد و به پدید آمدن آن نیز اثر می‌گذارد. آنیما اندام‌های روان پیش از تاریخ ما هستند.

وی در ادامه به اهمیت آشنایی با آنیما در شعر حافظ پرداخت و افزود: یونگ معتقد است که هر فردی یک ناخودآگاه فردی و یک ناخودآگاه جمعی دارد. این ناخودآگاه‌ها میراث روانی تمام بشر هستند و حافظ با شعرهایش توانسته است این ناخودآگاه‌ها را به خودآگاه جمعی ملت ایران پیوند دهد.

حافظ‌پژوهی در آذربایجان

علی محمدی، پژوهشگر ادبیات، در این نشست به اهمیت حافظ‌پژوهی در آذربایجان پرداخت و گفت: حافظ‌پژوهی در آذربایجان به دلایل متعدد تاثیرگذار و ممتاز است و از زمان خودِ حافظ، اهالی این منطقه به او اهمیت ویژه‌ای داده‌اند.

وی به تحلیل شعر و شخصیت حافظ پرداخت و افزود: اهالی منطقه با استفاده از نسخه‌ای که حاج محمد نخجوانی در اختیارشان قرار داده بود، تحلیل‌های نوینی از حافظ ارائه کرده‌اند. نسخه‌ای که مرندی در زمان حافظ نوشته، بسیار اهمیت دارد و اولین کار تحقیقاتی توسط دکتر منوچهری با عنوان «مکتب حافظ» صورت گرفته است.

محمدی به نقش تبریز در نقد و تحلیل آثار حافظ اشاره کرد و گفت: اولین نقد و نفی آثار حافظ نیز از تبریز آغاز شد. احمد کسروی از اولین کسانی بود که به نقد حافظ پرداخت و همین نقدها باعث گسترش حافظ‌خوانی در منطقه شد. استاد شهریار نیز از لحظه تولد تا مرگ، نام و یاد حافظ را زنده نگه داشت و در ۱۵۳ بیت از اشعارش، ۷۸ بار نام حافظ را آورد. بعد از نام امام علی، بیشترین اسم تکرار شده در اشعار شهریار، نام حافظ است.

نقش حافظ در ادبیات جهان

صمد رحمانی در این نشست به نقش حافظ در ادبیات جهان پرداخت و گفت: یکی از مشکلات دیوان اشعار حافظ این است که بر اساس زمان تقسیم‌بندی نشده‌اند و نمی‌دانیم حافظ در چه سنی این شعرها را سروده است. شاعران شرق، از روی فروتنی، اتفاقات زندگی خود را در شعر نمی‌آورند و باید از روی ابیات حدس زد.

وی در ادامه به اهمیت حافظ در ادبیات جهانی اشاره کرد و افزود: کتاب شعرالعجم تلاش کرده است، زندگی شاعران فارسی را به تصویر بکشد و در آن آمده که حافظ فرزند پدری فقیر بود و با درآمد خود به مکتب رفت و قرآن را حفظ کرد.

رحمانی به تاثیر حافظ در ادبیات جهانی پرداخت و گفت: در ادبیات انگلیسی، ویلیام جونز بر ترجمه غزلیات حافظ پرداخت و این اشعار مردم را به خواندن آثار او مشتاق کرد. در آلمان نیز این اتفاق افتاد و گوته در اثر آن، کتاب دیوان شرقی را نوشت. شاعران سراسر جهان از حافظ یاد می‌کنند و معتقدند فقط حافظ است که می‌تواند این نوع شعر را بنویسد. ویکتور هوگو، آندره ژید، ایوان تورگینف، ناظم حکمت، علی آقا واحد، بختیار وهاب‌زاده و نیچه از جمله شاعرانی هستند که تحت تاثیر حافظ قرار گرفته‌اند.

در ادامه این نشست، سخنرانان بر اهمیت حافظ در تاریخ ادبیات ایران و جهان تاکید کردند و به بررسی نقش بی‌بدیل او در حفظ و گسترش فرهنگ و ادب ایرانی پرداختند.

در جلسه مشترک کمیسیون معادن و فلزات و کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز مطرح شد:

چالش تأمین گاز در فصول سرد برای واحدهای تولیدی

جلسه مشترک کمیسیون معادن و فلزات با کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز برگزار شد.

یونس اکبرپور پایدار، رئیس کمیسیون صنایع و انرژی بازرگانی تبریز، ضمن قدردانی از عملکرد اداره کل گاز استان، اظهار داشت: سال گذشته واحدهای تولیدی استان کمترین فشار را از بابت تأمین منابع گازی متحمل شدند و این امر به دلیل مدیریت صحیح این اداره کل بوده است.

وی به محدودیت‌های تامین گاز پس از مهر ماه اشاره کرد و گفت: با ورود به فصل سرما، با کمبود منابع گاز مواجه می‌شویم و این مشکل به‌ویژه واحدهای فولادی و ریخته‌گری را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد.

پایدار همچنین به سختی تهیه سوخت دوم مانند گازوئیل اشاره کرد و افزود: در صورت نبود گاز یا گازوئیل، مجبور به استفاده از مازوت در واحدهای تولیدی خواهیم شد. این امر علاوه بر آلایندگی زیاد، باعث برخورد اداره کل محیط زیست با واحدهای تولیدی می‌شود.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز تأکید کرد: واقعیت این است که منابع گاز محدود است و مصرف روز به روز بیشتر می‌شود. ما در تلاش هستیم راهکارهایی برای مدیریت مصرف انرژی به کار بگیریم. یکی از این راهکارها ترویج فرهنگ استفاده از بخاری‌های هرمتیک است که مصرف کمتری دارند و می‌توانند به کاهش مصرف گاز کمک کنند.

پایدار در پایان تأکید کرد که مدیریت صحیح مصرف انرژی و توجه به راهکارهای جایگزین می‌تواند به بهبود شرایط و کاهش مشکلات تأمین سوخت در فصول سرد سال کمک کند.

امید اسمعیل ظفر، رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز با اشاره به مشکلات قطعی برق اظهار کرد قطعی برق طی سال‌های اخیر باعث شد که واحدهای تولیدی، به‌ویژه واحدهای فلزی و معدنی، چندین ماه عملاً تعطیل شوند. حال که در آستانه فصول سرد سال هستیم، محدودیت گاز نیز فعالیت ما را مختل خواهد کرد. اگر راهکاری برای این مشکل در نظر گرفته نشود، واحدهای فولادی عملاً تعطیل خواهند شد. بحث محدودیت‌های حامل های انرژی (برق و گاز) باید به صورت شفاف اعمال شود و برنامه محدودیت برق مجموعه‌ها در سایت ادارات مربوطه درج شود تا قابل رویت برای همگان باشد.

در ادامه این نشست خسرو آریان‌پور؛ مدیر بهره‌برداری شرکت گاز استان آذربایجان‌شرقی در خصوص برنامه‌های این شرکت در مواجهه با ناترازی گاز گفت: ما تمام سعی خود را کرده‌ایم تا آسیبی به بخش صنعت استان وارد نشود و در اعمال محدودیت های بخش صنعت به هیچ عنوان تبعیض قائل نشده ایم.

وی گفت: متاسفانه امسال نیز وضعیت خوبی در خصوص گاز نخواهیم داشت و مصرف گاز کشور خیلی بیشتر از تولید آن است، بنابراین از بخش صنعت می‌خواهیم به فکر سوخت دوم خود باشند تا بتوانیم بالانس مصرف گاز را داشته باشیم، در غیر این صورت نخواهیم توانست میزان مصرف مشترکین گاز را تامین کرده و انتقال دهیم. از واحدها می‌خواهیم بهینه‌سازی موتورخانه‌ها حتماً لحاظ شود. کارخانه‌های سه شیفته، تعداد شیفت‌های خود را کاهش دهند تا مانع از تعطیلی کارخانه شود. ما نیز در کنار شما هستیم تا مانع از تعطیلی واحدها شویم.

در جلسه مشترک کمیسیون معادن و فلزات و کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز مطرح شد:

تشکیل کارگروه (HSE) برای ارتقای ایمنی در معادن

در جلسه مشترکی که با حضور رؤسا و اعضای کمیسیون‌های بانک، مالیات، کار و تأمین اجتماعی و کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد، مباحثی پیرامون بررسی مشاغل سخت و زیان آور صنایع فولادی و تشکیل کمیته بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE) معادن مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

مهدی امینی، رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز در این نشست با اشاره به اینکه این کمیسیون، پیگیر رفع موضوع عدم دریافت ماهانه ۴ درصدحق بیمه مشاغل سختو زیان‌آور و مشکل اصلاح عناوین شغلی را از اتاق ایران، دیوان عدالت اداری، مجلس شورای اسلامی و وزارت اموراقتصادی و دارایی است، اظهار کرد: مشاغل سخت و زیان‌آور به دو گروه الف و ب تقسیم می‌شوند. گروه الف شامل مشاغلی است که با انجام تدابیر و اقداماتی می‌توان آن‌ها را از حالت سخت و زیان‌آور خارج کرد، اما گروه ب شامل مشاغلی است که همواره سخت و زیان‌آور باقی می‌مانند و چاره‌ای برای اصلاح شرایط آن‌ها وجود ندارد.

وی ادامه داد: یکی از مشکلات اساسی ما کارفرمایان این است که از ابتدای فعالیت واحد تولیدی، اقدام به آلاینده‌سنجی نمی‌کنیم. در حالی که با این اقدام می‌توان مشخص کرد کدام دستگاه‌ها باعث ایجاد مشکلات سخت و زیان‌آور می‌شوند. شاید با حذف یا اصلاح آن دستگاه‌ها، مشاغل از حالت سخت و زیان‌آور خارج شوند. زمانی که اقدام به آلاینده‌سنجی می‌کنیم، ممکن است در ابتدا دستگاه‌های جدید بدون مشکل کار کنند، اما به مرور زمان کیفیت آن‌ها کاهش می‌یابد و مشکلاتی مانند آلودگی صوتی یا دیگر مسائل به وجود می‌آید. این در حالی است که اگر این اقدامات زودتر انجام می‌شد، احتمال بروز این مشکلات کمتر بود.

رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز همچنین به کمبود شرکت‌های آلاینده‌سنجی اشاره کرد و گفت: وقتی برای آلاینده‌سنجی تقاضا می‌کنیم، فرآیند رسیدگی به این درخواست‌ها ۸ تا ۹ ماه طول می‌کشد که این مدت زمان بسیار طولانی است. علاوه بر این، نبود دسترسی واحدهای تولیدی به قیمت‌های مصوب و قانونی باعث شده تا شاهد افزایش چندبرابری تعرفه‌های آلاینده‌سنجی باشیم.

وی یکی دیگر از چالش‌های اصلی تولیدکنندگان را مسئله پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سختو زیان‌آور عنوان کرد و افزود: در گذشته این مبلغ به صورت ماهانه توسط کارفرما پرداخت می‌شد و هیچ مشکلی به وجود نمی‌آمد. اما اکنون که پرداخت آن به پایان کار کارگران موکول شده، باعث بروز مشکلات متعددی شده است. این موضوع نه به نفع کارفرمایان است و نه کارگران. چرا که کارفرما هنگام فروش محصول خود، تمامی هزینه‌ها را در نظر می‌گیرد و اگر ۴ درصد حق بیمه در همان زمان پرداخت شود، مشکلی ایجاد نمی‌شود، اما پرداخت آن در پایان کار علاوه بر تحمیل هزینه‌های سنگین به کارفرما، ممکن است منجر به زیان مالی شود.

امینی در ادامه تأکید کرد: این شرایط به ضرر کارگران نیز است، زیرا ممکن است با تعطیل شدن کارگاه‌ها، تمامی سوابق بیمه سخت و زیان‌آور آن‌ها از بین برود.

در ادامه کریم رحیمی، نائب رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز با اشاره به اینکه فعالان حوزه فولاد درخواست بازنگری در حوزه اجرایی و نحوه مشمول کردن کارگران به مشاغل سخت و زیان‌آور را دارند، گفت: تفسیر به رای‌ها، خلاءها و عدم شفافیت در مقررات باعث انواع برداشت‌ها از آنها می‌شود و تا زمانی که مقررات و آیین‌نامه‌ها شفاف نباشد، با چالش مواجه خواهیم شد. در گزارش‌های بازرسی مشاغل سختو زیان‌آور، مشاغل غیرمشمول از جمله راننده تراکتور، راننده لیفتراک و جوشکار و .. که به شکل مستمر در سالن تولید حضور ندارند، نیز مشمول مشاغل سختو زیان‌آور می‌شوند.

سعید عبد حافظ، معاون روابط کار اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و رئیس کمیته بدوی بررسی و احراز مشاغل سختو زیان‌آور استان با تاکید بر اینکه منابع انسانی، تاثیر و نقش به‌سزایی در تولید و اقتصاد کشور دارد، گفت: به‌دلیل قوانین موجود، این نیروهای ماهر بعد از ۲۰ سال اشتغال، بازنشسته می‌شوند که این امر باعث کاهش نیروی انسانی صنایع در بازه ۱۰ ساله می‌شود و مستمری که بازنشستگان مشاغل سختو زیان‌آور می‌گیرند، شاید در ابتدای بازنشستگی رقم خوبی به‌نظر برسد، اما به مرور، این رقم نیز تضعیف می‌شود.

عبدحافظ افزود: اداره کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی استان، مشکلات مشاغل سختو زیان‌آور را در ستاد اقتصاد مقاومتی و شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان طرح کرده است و در شش ماهه اول سال ۱۴۰۳، در کمیته بدوی، پس از طی این مدت حدود سه هزار پرونده مشاغل سختو زیان‌آور مورد بررسی قرار گرفته است.

وی گفت: بر اساس ماده ۲ قانون مشاغل سختو زیان‌آور، کارفرما مکلف است، ظرف دو سال نسبت به حذف صفت سختو زیان‌آور از مشاغل واحد تولیدی خود اقدام کند.

تشکیل کارگروه HSE برای ارتقای ایمنی در معادن

امید اسمعیل ظفر، رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی تبریز، با تأکید بر اهمیت توجه به مشاغل سخت و زیان‌آور، به ضرورت چاره‌اندیشی در این زمینه اشاره کرد.

وی با ابراز تأسف از حادثه معدن طبس گفت: این حادثه می‌تواند هر لحظه در معادن استان نیز رخ دهد و ما باید تلاش کنیم تا احتمال وقوع چنین حوادثی را به حداقل برسانیم.

ظفر در ادامه پیشنهاد داد که در هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز کارگروه HSE با حضور برترین کارشناسان اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی آذربایجان‌شرقی و اتاق بازرگانی تبریز تشکیل شود.

رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز افزود: این اقدام برای اولین بار در کشور رخ می‌دهد و هدف آن بررسی دوره‌ای میزان آلایندگی و خطرات احتمالی معادن است. کارشناسان پس از بررسی‌ها، کارنامه ایمنی صادر خواهند کرد تا در صورت وجود مشکلات، دولت، استانداری، و خود معادن برای رفع آن‌ها کمک کنند.

وی تاکید کرد: با توجه به اهمیت ایمنی در معادن و مشکلات انرژی، همکاری سازمان‌ها و نهادهای مرتبط برای رفع این چالش‌ها ضروری است. توجه به ایمنی کارگران و تأمین انرژی پایدار می‌تواند به تداوم فعالیت واحدهای تولیدی و جلوگیری از حوادث ناگوار کمک کند.

سعید عبد حافظ، معاون روابط کار اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان گفت: صیانت از نیروی کار جزو رسالت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. از پیشنهاد رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز جهت تشکیل کمیته HSE معادن در استان، استقبال می‌کنیم.

وی با بیان اینکه جهت جلوگیری از وقوع حوادث معدنی، بیشترین همکاری باید از جانب معدنکار انجام یابد، ادامه داد: روسای شهرستان و بازرسان این اداره کل آمادگی دارند، ظرف یک هفته از کل معادن استان بازدید و تذکرات لازم را به معدنکاران بدهند.

بسته پیشنهادات سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر تدوین می‌شود

جلسه کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز با محوریت بررسی راهکارهای رفع مشکل ناترازی انرژی برق و ارائه پیشنهادات اعضا در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

یونس اکبرپور پایدار، رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، در ابتدای این نشست به تشریح محور جلسه پرداخت.

وی ضمن تأکید بر اینکه انرژی دغدغه اصلی صنعتگران است، اظهار داشت: مشکل ناترازی انرژی هر سال بیشتر می‌شود و لازم است که برای حل این معضل، اقدامات جدی انجام شود.

پایدار با اشاره به مشکل ناترازی برق افزود: در سال جاری، ناترازی برق ۱۷ هزار مگاوات بود و با ادامه این روند، سال آینده این رقم به حدود ۲۵ هزار مگاوات خواهد رسید. بنابراین، استفاده از انرژی‌های پاک به‌عنوان راهکاری برای جبران این ناترازی باید در اولویت قرار گیرد. در این رابطه می‌توان از ظرفیت بانک‌ها برای تامین مالی سرمایه‌گذاری جهت احداث نیروگاه خورشیدی بهره‌مند شد.

در ادامه جلسه، رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، از حاضران خواست تا پیشنهادات خود را در قالب پروپوزال‌هایی در زمینه نحوه سرمایه‌گذاری و تمهیدات لازم برای رفع این مشکل آماده کنند.

وی ادامه داد: در صورتی که پروپوزال کارشناسی شده در اختیار داشته باشیم، می‌توانیم پیشنهادات خود را با وزیر نیرو نیز در میان گذاشته و هماهنگی‌های لازم را انجام دهیم.

قاسم خلیل‌نژاد قویدل، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به مشکلات متعدد فعالان اقتصادی گفت: ناترازی انرژی، به‌ویژه در حوزه گاز و برق، مهم‌ترین چالش فعلی صنعتگران است و همه ما، دولت و ملت، باید دست به دست هم دهیم، تا این مشکل حل شود.

وی گفت: بخش خصوصی در آذربایجان شرقی توانمند است و می‌تواند برق منطقه را نیز تأمین کند، مشروط به اینکه دولت تضمین‌های لازم را ارائه دهد و همکاری‌های مورد نیاز انجام شود.

قویدل تأکید کرد که بخش خصوصی باید پیشنهادات مدون و قابل اجرا را در این زمینه به دولت ارائه کند و سپس برای عملی شدن آن تلاش کنیم.

در ادامه این جلسه اعضای کمیسیون و فعالان اقتصادی حاضر در جلسه، پیشنهادات خود را از قبیل طراحی ۳۰ پروژه ۱۰ مگاواتی، تامین منابع مالی برای احداث نیروگاه ۳۰۰ مگاواتی از صندوق توسعه ملی با حمایت دولت و تدوین قرارداد خرید تضمینی برق تجدیدپذیر از نیروگاه‌ها مطرح کردند و مقرر شد، این پیشنهاد پس از بررسی کارشناسی در قالب پروپوزال برای ارائه به رئیس جمهور و وزیر نیرو تدوین شود.

در سلسله نشست‌های گفتگوی محیط زیستی در اتاق تبریز مطرح شد؛

باغ گلستان؛ گنجینه‌ای از تاریخ و درختان کهنسال تبریز

سلسله نشست‌های گفتگوی محیط زیستی با حضور فعالان فرهنگی و محیط زیستی تبریز با محوریت «فضای سبز تبریز - ارزش‌ها و کارکردها» و «آشنایی با پارک تاریخی گلستان باغی» به‌میزبانی اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

در ابتدای این جلسه، مجید رحمانی؛ عضو هیئت مدیره خانه فعالین محیط زیست، اهمیت مکان‌های تاریخی شهر تبریز را یادآور شد و بر لزوم توجه بیشتر مسئولان به حفظ و نگهداری این آثار تأکید کرد.

وی از فعالان محیط زیستی درخواست کرد که با مطالبه‌گری صحیح به بهبود وضعیت موجود کمک کنند.

فضای سبز شهری از دیدگاه علم

وحید پارسا؛ کارشناس محیط زیست، در بررسی علمی خود به تأثیرات منفی شهرنشینی بعد از انقلاب صنعتی اشاره کرد و افزود: مشکلاتی از قبیل آلودگی هوا، گرم شدن کره زمین و بروز سیلاب‌ها، از پیامدهای این تغییرات هستند.

وی از فضای سبز به عنوان راهکاری برای کاهش این معضلات نام برد و به اهمیت فضاهای سبز شهری در کاهش آلودگی صوتی، کاهش دمای هوا و بهبود سلامت شهری اشاره کرد.

پارسا همچنین آماری از وضعیت درختان تبریز ارائه داد و اعلام کرد که در سال ۱۳۹۹، تعداد ۴۸ نوع درخت با تراکم ۷۹ درخت در هر هکتار در این شهر شناسایی شده است.

باغ گلستان از منظری دیگر

سولماز عظیم‌زاده؛ عضو هیئت‌مدیره خانه فعالین محیط زیست، در این نشست به تاریخچه باغ‌های ایرانی و پارک‌های شهری در دوره قاجار پرداخت و تأثیر باغ گلستان بر تاریخ تبریز را برجسته کرد.

وی یادآور شد: برخی از درختان کهنسال این باغ تاریخی به دوره قزل ارسلان برمی‌گردند و وجود درختانی با قدمت ۴۰۰ ساله نشان از اهمیت این مکان دارد.

وی افزود: در شهر تبریز نیز ۳۰_۴۰ درخت کهنسال داریم که قطرشان به بالای ۴ متر می‌رسد که ۳ تا از آنها در باغ گلستان هستند.

مشکلات مدیریت فضاهای سبز شهری

محمدحسین حسن‌زاده؛ از مدیران سابق فضای سبز شهر تبریز، از نبود مدیریت مناسب برای فضای سبز این شهر انتقاد و اضافه کرد: اولویت مدیران به حقوق کارگران محدود شده است و مسائل مهمی چون آبیاری و مدیریت صحیح فضای سبز نادیده گرفته شده است.

وی گفت: در سال گذشته، بسیاری از مناطق فضای سبز تبریز تنها چند بار آبیاری شده و برخی از آنها دچار تنش آبی شدید شده‌اند.

مشکلات باغ گلستان

رحمانی؛ رئیس هیئت مدیره خانه فعالین محیط زیست، از مشکلات و تخلفات اخیر در باغ گلستان خبر داد و تأکید کرد: پیگیری‌ها برای جلوگیری از آسیب بیشتر به این مکان تاریخی ادامه خواهد داشت.

وی افزود که شهردار تبریز مسئول اصلی در این تخلفات است و توقف عملیات آسیب‌رسان به باغ گلستان به طور جدی دنبال خواهد شد.

نشست دبیرکل شورای عالی بسیج تجار و فعالان اقتصادی اتاق ایران با مسئول بسیج تجار اتاق تبریز

دبیر کل شورای عالی بسیج تجار و فعالان اقتصادی اتاق ایران با حضور در اتاق بازرگانی تبریز با مسئول بسیج اتاق تبریز دیدار کرد.

این نشست با حضور رضا جعفری؛ عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز، سید رضا پورزینال؛ رئیس سازمان بسیج اصناف آذربایجان‌شرقی، محمدجعفر صالحی؛ مسئول بسیج اتاق تبریز و مسئول بسیج اتاق یزد با محوریت «برگزاری همایش سراسری بسیج اتاق‌های بازرگانی کشور» برگزار شد.

علی درویشی؛ دبیر کل شورای عالی بسیج تجار و فعالان اقتصادی اتاق ایران در این نشست با اشاره به تجربه موفق برگزاری اولین رویداد بسیج تجار و اصناف که در سه محور اصلی در حوزه شعار سال؛ از جمله سیاست‌های ارزی و شعار سال، بهینه‌سازی مصرف انرژی و بهره‌وری آب برگزار شده بود، خواستار برگزاری دومین رویداد بسیج تجار و اصناف به میزبانی اتاق تبریز شد.

وی هدف از برگزاری این همایش را شناسایی، احصا و طرح چالش‌های استان‌ها در حوزه صادرات و بهره‌گیری از ظرفیت بسیج تجار و اصناف عنوان کرد.

درویشی از تشکیل شورای عالی بسیج در چند اتاق بازرگانی کشور خبر داد و این اقدام را گامی موثر در راستای هدفمند کردن فعالیت‌های بسیج عنوان کرد.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز در این نشست با تاکید بر جایگاه ویژه بسیج تجار و اصناف گفت: اتاق‌های بازرگانی می‌توانند از توان بسیج برای طرح و پیگیری مشکلات بهره ببرند.

وی بحث ناترازی انرژی را یکی از مواردی دانست که می‌تواند از طریق بسیج تجار و اصناف اتاق‌های بازرگانی به‌عنوان نقش حاکمیتی پیگیری شود.

محمدجعفر صالحی؛ مسئول بسیج تجار اتاق بازرگانی تبریز در این جلسه با بیان اینکه بیش از ۹۰ درصد اقتصاد استان توسط بخش خصوصی اداره می‌شود، گفت: آذربایجان‌شرقی از موقعیت ویژه‌ای برخوردار است و با سایر استان‌ها قابل قیاس نیست، به‌طوریکه استان ما بزرگترین صادرکنندگان و تولیدکنندگان مواد غذایی در کشور است.

وی با اشاره به اقدامات چشمگیر کمیسیون‌های تخصصی اتاق تبریز در خصوص بررسی مشکلات تولیدکنندگان و صادرکنندگان، از تعامل خوب بسیج تجار اتاق با رؤسای کمیسیون‌ها خبر داد.

صالحی با اشاره به مشکلات متعدد صادرکنندگان و تولیدکنندگان استان، پیشنهاد داد، محوریت برگزاری رویداد بسیج تجار و اصناف، بررسی چالش تامین انرژی برق در تابستان و گاز در زمستان باشد تا از این طریق مشکلات ناشی از ناترازی انرژی صنایع در سطح ملی مطرح شود.

تدوین پیشنهادات لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ در دستور کار کمیته مالیاتی اتاق تبریز

کمیته مالیاتی کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز با دستور کار "تدوین پیشنهادات برای لایحه بودجه سال ۱۴۰۴" و بررسی مسائل جاری هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی تشکیل جلسه داد.

مهدی امینی، رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز در ابتدای جلسه گفت: جلسات کمیته مالیاتی اتاق تبریز با هدف نظارت بر عملکرد نمایندگان اتاق در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی و همچنین بررسی مشکلات کسب و کار در حوزه مالیات برگزار می شود.

امینی با اشاره به نزدیکی به فصل تدوین لایحه بودجه، افزود: آماده کردن بسته پیشنهادی برای ارائه به دولت جهت لحاظ شدن در لایحه بودجه سنواتی را در دستور کار داشته و در نظر داریم با کمک نمایندگان و همچنین متخصصان حوزه مالیات، پیشنهادهایی را در این راستا ارائه دهیم.

غلامرضا شریفی، مشاور امور مالیاتی این کمیسیون نیز با اشاره به اینکه برخی تبصره‌های قانون بودجه دچار خلاء هستند، گفت: تلاش کمیته مالیاتی، ارائه پیشنهادهای سازنده جهت رفع این خلاءها و نواقص است.

شریفی افزود: پیشتر شاهد بودیم که نارسایی‌های سایر قوانین از جمله قانون برنامه توسعه، در قالب قانون بودجه سنواتی حل شده است، لذا کمیته امور مالیاتی جهت استفاده از ظرفیت قوانین بودجه سنواتی، با طرح پیشنهادهای کارشناسی شده، اقدام خواهد کرد.

پیشنهاد حذف تبصره ۱۰ ماده ۵۳ قانون مالیات‌های مستقیم در قالب لوایح بودجه‌های سنواتی

محمد اسمعیل اکبری، دبیر انجمن انبوه‌سازان مسکن و ساختمان و نماینده اتاق بازرگانی در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی در خصوص مالیاتی که سازندگان مسکن از موعد پیش‌فروش تا موعد تحویل، تحت عنوان مالیات بر اجاره می‌دهند، گفت: شرکت‌های سازنده مسکن در طول اجرای پروژه، واحدهای خود را پیش فروش می‌کنند و به‌محض اینکه واحدها آماده سکونت شدند و عملیات اجرایی پایان یافت و انشعابات آب و برق و گاز گرفته شد، واحدها به پیش‌خریداران تحویل داده می‌شود اما صدور سند تک‌برگ زمان‌بر است و گواهی پایان کار را تمام مهندسانی که در احداث ساختمان نقش داشته‌اند، باید امضاء کنند. همچنین باید گواهی استاندارد آسانسور و ایمنی آتش‌نشانی اخذ شود.

وی ادامه داد: حتی ممکن است ساختمان دچار تخلفاتی شده باشد، از جمله اضافه زیربنا یا مثلاً در مواردی همچون تبدیل طبقه دوبلکس به واحد مجزاء، کسری فضای باز و کسری پارکینگ که طبعاً پرونده به کمیسیون ماده ۱۰۰ ارجاع داده شود، اما به‌دلیل اینکه کمیسیون ماده ۱۰۰ با تاخیر، تشکیل می‌شود یا ممکن است مالک به شهرداری بدهی داشته باشد، فرایند اخذ پایان کار بسیار طولانی می‌شود.

اکبری ادامه داد؛ تبصره ۱۰ ماده ۵۳ قانون مالیات‌های مستقیم، این فاصله را اجاره تلقی و اداره امور مالیاتی، مالیات بر اجاره مطالبه می‌کند و البته عدم تعلق مالیات در این فاصله زمانی، یک شرط دارد و شرط این است که در زمان تحویل واحد به متقاضی، مالیات موضوع ماده ۵۹ یا مالیات نقل و انتقال، پرداخت شود. در حقیقت، سازنده مسکن، مالیات بر اجاره‌ای که وصول نشده است، را باید بپردازد که به هیچ وجه منطقی نیست، ولی متاسفانه با اعتراض مؤدی که همان مالک است، پرونده اجرا می‌شود و در هیئت حل اختلاف مالیاتی به این موضوع توجه نمی‌شود.

اکبری گفت؛ دو بخشنامه از شورای عالی مالیاتی صادر شده است که در آنها تصریح شده است که هیئت حل اختلاف مالیاتی باید از درآمد وصول شده، مالیات مطالبه کند اما متاسفانه در هیئت‌ها این موضوع در نظر گرفته نمی‌شود. در بهمن ماه سال ۱۳۹۸ در جریان اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم این موضوع مطرح شد، ولی تبصره ۱۰ ماده ۵۳، حذف نشد. بنابراین پیشنهاد می‌شود این موضوع جهت لحاظ شدن در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ پیشنهاد شود و تا زمان اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم، این تبصره در قالب بودجه‌های سنواتی حذف شود.

اهمیت رأی اقلیت هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی در مراحل دادرسی مالیاتی

غلامرضا شریفی، مشاور امور مالیاتی کمیسیون با تاکید بر اینکه نمایندگان بند ۳، حتی در صورت در اقلیت ماندن در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی، رأی خود را در برگه رأی بنویسند، گفت: در مراحل بعدی دادرسی مالیاتی اعم از هیئت ۲۵۱ مکرر، شورای عالی مالیاتی و دیوان عدالت اداری، رای اقلیت بررسی می‌شود و مناط اعتبار است و نمایندگان بند ۳، شایسته است در صورتی که در اقلیت ماندند، رأی خود را با استدلال و توضیح کامل و منطبق با قوانین بنویسند.

دیدار رئیس اتاق بازرگانی تبریز با سفیر ازبکستان در ایران

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز به همراه هیئت نمایندگان این اتاق با «فریدالدین نصریوف»، سفیر ازبکستان در جمهوری اسلامی ایران، دیدار و گفتگو کردند.

یونس ژائله در این دیدار با اشاره به مشکلات پرداخت آنلاین هزینه صدور ویزا برای ایرانیان خواستار فراهم‌سازی امکان دریافت ویزا به صورت فرودگاهی شد.

وی با توجه به شرایط تحریمی ایران و محدودیت‌های بانکی در تعامل با سایر کشورها، خواستار اِعمال تمهیدات ویژه برای دارندگان کارت‌های بازرگانی شد و پیشنهاد داد: تجار دارای کارت بازرگانی بدون نیاز به ویزا بتوانند به ازبکستان سفر کنند.

رئیس اتاق تبریز با اشاره به ظرفیت‌های بالای کشور ازبکستان در حوزه حمل و نقل و لجستیک، خواستار فراهم‌سازی شرایط برای فعالیت تجار و بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها شد.

ژائله پیشنهاد برگزاری نمایشگاه دائمی از محصولات تبریز در ازبکستان را مطرح کرد و افزود: استان آذربایجان‌شرقی در زمینه تولید محصولات سرامیکی، آلومینیوم، مصالح ساختمانی، درب و پنجره، مواد غذایی، میلگرد، لوله و... فعالیت گسترده‌ای دارد و می‌تواند این محصولات را به ازبکستان صادر کند.

وی به توانمندی‌های کشور ازبکستان در زمینه صنعت نخ و محصولات کشاورزی اشاره کرد و گفت: ازبکستان با داشتن آب و هوایی مناسب، محصولات کشاورزی با کیفیتی تولید می‌کند.

رئیس اتاق تبریز در ادامه گفت: اشتراکات تاریخی بسیاری میان ایران و ازبکستان وجود دارد.

دعوت به سرمایه‌گذاری مشترک در ازبکستان

فریدالدین نصریوف؛ سفیر ازبکستان در ایران، در این دیدار با اشاره به وجود شهرک‌های صنعتی مشترک در ازبکستان که توسط برخی کشورها ایجاد شده است، از فعالان اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی دعوت کرد تا در این کشور سرمایه‌گذاری مشترک انجام دهند.

وی ازبکستان را بازاری بزرگ برای تجارت دانست و یکی از مزایای برجسته این کشور را در حوزه لجستیک عنوان کرد و افزود: در حال حاضر، خط ریلی از ازبکستان به چین وجود دارد که می‌توانیم از این مسیر برای واردات و صادرات استفاده کنیم.

سفیر ازبکستان از رشد اقتصادی سریع این کشور در سال‌های اخیر خبر داد و افزود: رشد اقتصادی کشور ما در چند سال اخیر بطور میانگین بیش از ۷ درصد بوده است.

نصریوف همچنین به پتانسیل بالای ازبکستان در بخش معادن اشاره کرد و گفت: هر ماده معدنی که در جدول مندلیف وجود دارد، در کشور ازبکستان قابل استخراج است.

وی گفت: کشورهای روسیه، چین، عمان، کره و ژاپن، بیشترین شرکای تجاری ازبکستان هستند و با توجه به پتانسیل‌های موجود، همکاری‌های تجاری بین ایران و ازبکستان می‌تواند بیش از این نیز توسعه یابد.

سفیر ازبکستان اظهار کرد: صدور ویزا برای ایرانیان ظرف ۳ روز و به صورت الکترونیکی انجام می‌شود، با این حال می‌توان شرایطی را فراهم کرد که تجار و فعالان اقتصادی ایرانی، هزینه ویزا را به صورت فرودگاهی پرداخت کنند تا فرایندها تسهیل شود.

در ادامه این نشست، هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز به ارائه پیشنهادات خود درباره توسعه تجارت بین استان آذربایجان‌شرقی و ازبکستان پرداختند. همچنین، نمایندگان بخش خصوصی مشکلات خود را در رابطه با تجارت با این کشور مطرح کردند و خواستار راهکارهایی برای تسهیل و گسترش تجارت بین تجار دو کشور شدند.

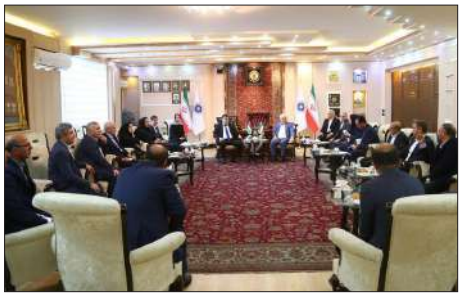

با حضور رایزن بازرگانی ایران در ارمنستان بررسی شد؛

فرصت‌های تجاری ایران و ارمنستان در میز تجاری اتاق بازرگانی تبریز

میز تجاری ارمنستان با حضور رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز، سیدیوسف حسینی؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز و دبیران میزهای تجاری اتاق تبریز، سپیده اکبرپور تجریشی؛ رایزن بازرگانی ایران در ارمنستان، صادق نامدار؛ ناظر کل گمرکات استان و رحیم روایی؛ نماینده معاونت اقتصادی استانداری آذربایجان‌شرقی و نمایندگان بخش خصوصی و فعالان اقتصادی استان در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز و سرپرست گروه اعزامی به اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا، در خصوص جزئیات این سفر گفت: این سفر دو محور اصلی داشت؛ ابتدا در برنامه‌های مرتبط با اجلاس شامل پنل‌های تخصصی و میزگردهای مختلف حضور یافتیم و به نمایندگی از فعالان اقتصادی استان، مباحثی نظیر گمرک و ترانزیت مطرح شد. در محور دوم موضوع ارمنستان به شکل ویژه بررسی شد و از دو مرکز نمایشگاهی در ایروان بازدید کردیم و شرایط همکاری با این مراکز را بررسی کردیم.

وی همچنین به دیدار با رئیس اتاق بازرگانی ارمنستان اشاره کرد و افزود: طی این دیدارها، سه مورد همکاری در قالب تفاهم‌نامه شفاهی بین استان آذربایجان‌شرقی و کشور ارمنستان مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز تاکید کرد: نباید ارمنستان را تنها یک کشور با جمعیتی محدود در نظر گرفت؛ زیرا این کشور به عنوان ورودی ایران به کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا محسوب می‌شود و می‌توان در زمینه‌های مختلفی فعالیت کرد.

جعفری با اشاره به افتتاح مرکز تجاری ایران در ارمنستان، این اقدام را فرصتی مناسب برای نمایش توانمندی‌های استان و کشور در یک نمایشگاه دائمی و توسعه تجارت با ارمنستان و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا دانست.

سهند شهبازی؛ مسئول امور بین‌الملل اتاق تبریز، در این نشست به تشریح اقدامات انجام‌شده در میز تجاری ارمنستان طی سال ۱۴۰۳ پرداخت.

وی اعزام گروه تخصصی به اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا به میزبانی ارمنستان را یکی از اقدامات مهم در این زمینه برشمرد و افزود: در این اجلاس، پیشنهاد عضویت ایران به‌عنوان ناظر در اتحادیه اقتصادی اوراسیا مطرح شده و در حال بررسی است.

وی همچنین با تأکید بر لزوم بهره‌گیری از ظرفیت رایزنان بازرگانی در میزهای تجاری، اظهار داشت: در نخستین گام، طی هماهنگی صورت گرفته رایزن بازرگانی ایران در ارمنستان به‌صورت ویدئو کنفرانسی، در این جلسه حضور دارند و پاسخگوی سوالات ما خواهند بود.

صادق نامدار؛ ناظر کل گمرکات استان آذربایجان‌شرقی نیز در این نشست اطلاعاتی درخصوص میزان تجارت استان آذربایجان‌شرقی با ارمنستان ارائه کرد.

وی از آمادگی برای برگزاری دوره‌های آموزشی کارنه‌تیر برای نمایندگان گمرک ارمنستان خبر داد.

رحیم روایی؛ نماینده معاونت اقتصادی استانداری آذربایجان‌شرقی به مشکلات موجود در حوزه تجارت با کشور ارمنستان از جمله مباحث سیاسی اشاره کرد.

وی با بیان اینکه استان آذربایجان‌شرقی و ارمنستان، هر دو دارای معادن مس هستند، پیشنهاد انجام فعالیت‌های مشترک در این زمینه را داد.

روایی با انتقاد از راکد بودن بازارچه‌های مرزی بین ایران و ارمنستان گفت: به نظر می‌رسد اراده‌ای برای احیای این بازارچه‌ها وجود ندارد.

سپیده اکبرپور تجریشی؛ رایزن بازرگانی ایران در ارمنستان، که به‌صورت آنلاین در این جلسه حضور داشت، با اشاره به افتتاح مرکز تجاری ایران در ارمنستان گفت: ارمنستان به‌عنوان دروازه ورود ایران به اوراسیا شناخته می‌شود.

وی در ادامه اطلاعات مفصلی در رابطه با کشور ارمنستان، نیازهای وارداتی و صادراتی، میزان صادرات و واردات و شرکای عمده تجاری این کشور، شاخص‌های اقتصادی، فرصت‌ها و موانع تجاری ایران، انواع موافقتنامه‌های تجاری این کشور و... پرداخت و سپس پاسخگوی سوالات مطرح شده از سوی اعضای میز تجاری ارمنستان شد.

در دیدار هیئت نمایندگان اتاق تبریز با استاندار آذربایجان‌شرقی مطرح شد؛

تشریح مهمترین مشکلات بخش خصوصی استان

در دیدار صمیمانه هیئت نمایندگان اتاق تبریز با استاندار آذربایجان‌شرقی، مهمترین مشکلات اقتصادی بخش خصوصی استان مطرح شد.

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در این دیدار ضمن عرض تبریک و آرزوی موفقیت به استاندار جدید بابت پذیرش این مسئولیت خطیر گفت: استان ما از لحاظ اقتصادی وابسته به بخش خصوصی است و نقش بخش خصوصی در ایجاد اشتغال و تولید به‌شدت پررنگ است.

ژائله با بیان اینکه تعامل بین دولت و بخش خصوصی ضروری است، مشکلات اقتصادی استان را تشریح کرد و گفت: یکی از مهمترین این مسائل امنیت سرمایه‌گذاری است. مطابق آخرین آمارها، متاسفانه استان آذربایجان‌شرقی از نظر این شاخص در رتبه‌های آخر کشور قرار گرفته است و باید فکر جدی برای جذب سرمایه‌گذار و جلوگیری از فرار سرمایه انجام دهیم.

وی ادامه داد: ناترازی انرژی در حوزه‌های برق، آب و گاز، صنایع استان را با معضل جدی در فصول مختلف سال مواجه کرده است و باید از طریق سرمایه‌گذاری در حوزه‌ی انرژی‌های تجدیدپذیر، بارورسازی ابرها و انتقال آب ارس فکری جدی جهت رفع این ناترازی‌ها انجام شود.

ژائله اضافه کرد: فشارهای مالیاتی در سال‌های رکود و سخت اقتصادی، کمر بخش خصوصی را خم کرده و این رخدادها موجب تسریع فرار سرمایه از استان می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: اتاق تبریز برنامه‌های متنوعی برای افزایش و توسعه صادرات دارد و امیدواریم استاندار و مدیران اقتصادی دولتی در سفرهای هیئت‌های تجاری و اقتصادی ما را همراهی کنند و بتوانیم با ارتباط، تعامل و ایجاد مراکز تجاری در کشورهای هدف، ظرفیت‌های صادراتی استان را گسترش دهیم.

رئیس اتاق بازرگانی تبریز در پایان کمبود نیروی انسانی و تخصیص منابع مالی بانکی در استان را از دیگر مشکلات اقتصادی استان دانست.

بخش خصوصی، پیشران توسعه است

استاندار آذربایجان‌شرقی در این دیدار با بیان اینکه اتاق بازرگانی تبریز قدیمی‌ترین اتاق کشور است، گفت: مطابق پژوهش علمی صورت گرفته، هیچ کشوری در تاریخ به توسعه دست نیافته مگر اینکه پیشران آن بخش خصوصی بوده است.

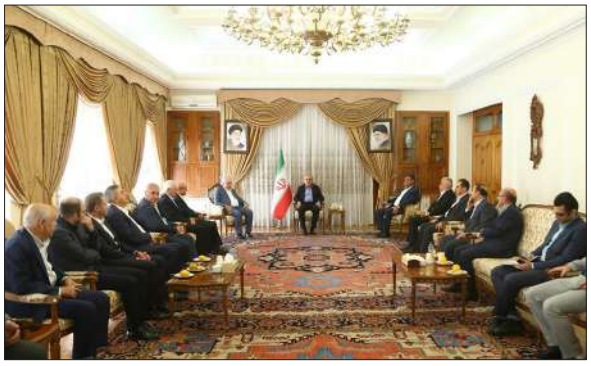

بهرام سرمست با بیان اینکه بین سیاست، فرهنگ و اقتصاد پیوستگی وجود دارد، تصریح کرد: رمز پیشرفت توسعه متوازن است و باید در راه رفع مشکلات بخش خصوصی ازجمله امنیت سرمایه‌گذاری تلاش کنیم.

وی با تاکید به اینکه با اقتصاد دستوری مخالف هستم، یادآور شد: ما نیاز به دیپلماسی اقتصادی فعال داریم تا بتوانیم بر بسیاری از مشکلات اقتصادی غلبه کنیم و باید به جای طراحی صرفا برنامه‌های کوتاه‌مدت، به‌دنبال برنامه‌های بلندمدت و ماندگار برای توسعه متوازن استان باشیم.

استاندار آذربایجان‌شرقی در پایان تاکید کرد: نقش و جایگاه آذربایجان‌شرقی در حوزه تجارت و اقتصادی و روابط بین‌الملل از گذشته بسیار والا بوده و باید استان را به این جایگاه خود بازگردانیم.

در این دیدار جمشید برزگر، نائب رئیس اتاق تبریز با بیان اینکه استان نیازمند نگرش توسعه‌ای است، گفت: باید در توسعه‌ی زیرساخت‌های ارتباطی همچون بزرگراه‌ها و خطوط ریلی اقدامات جدی صورت گیرد.

قاسم خلیل‌نژاد قویدل، عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز نیز با اشاره به اینکه بسیاری از آذربایجانی‌های خارج از کشور در صورت فراهم شدن فضا مشتاقند به استان بازگردند، گفت: باید هر چه بیشتر به سرمایه‌گذاری خارجی و بازگشت سرمایه ایرانیان خارج از کشور و تبلیغات برون‌مرزی در سایه دیپلماسی اقتصادی توجه شود.

رضا جعفری عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز نیز صنایع غذایی را نقطه عطف بخش خصوصی استان دانست و گفت: با وجود اینکه صنعتگران و فعالان اقتصادی استان جزو خوش‌حساب‌ترین‌ها در کشور هستند، ولی متاسفانه بانک‌های خصوصی سپرده‌ها را در استان هزینه و سرمایه‌گذاری نکرده و به میزان کافی تسهیلات به بخش خصوصی استان پرداخت نمی‌کنند.

مهدی امینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز نیز گفت: در گذشته استاندار در جلسات ستاد تسهیل حضور نمی‌یافتند و خبر حضور آقای سرمست در این جلسات نوید اتفاقات خوب برای رفع مشکلات بخش خصوصی را می‌دهد.

سید احمد فتاح‌زاده، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز از ضرورت فعال‌سازی ظرفیت‌های کریدوری استان سخن گفت و افزود: فرسودگی ناوگان حمل و نقل و مشکلات صادرات قیر به ترکیه از مهمترین مشکلات بخش خصوصی استان است.

سید یوسف حسینی، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز از نحوه برگشت ارز انتقاد کرد و گفت: جای پایانه صادراتی برای سروسامان دادن به وضعیت صادرات استان خالی است.

یونس اکبرپور پایدار، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز با اشاره به اینکه استان در تله انرژی گرفتار شده است، گفت: زیرساخت‌های نامناسب و فرسودگی ماشین‌آلات صنعتی موجب بالا رفتن قیمت تمام شده و رقابت‌ناپذیری با رقیبان شده است و حتی استان به تدریج در حال از دست دادن ظرفیت‌های قطعه‌سازی در کشور است.

نوید امجد، عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز تنظیم‌گری موازی را از آفات حوزه اقتصاد و صنعت در کشور دانست و تاکید کرد: مدیران باید از میان کسانی انتخاب شوند که به توسعه اقتصادی اعتقاد داشته و نسبت به آن شناخت داشته باشند.

در جلسه مشترک کمیسیون صنایع اتاق تبریز با دانشگاه صنعتی سهند مطرح شد؛

سرمایه کشور دانشجویان هستند، نه نفت!

جلسه مشترک کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز با دانشگاه صنعتی سهند با محوریت «بررسی رشته متالورژی جهت بهره‌مندی واحدهای انجمن متالورژی» با حضور جمعی از صنایع استان و اساتید دانشگاهی در دانشگاه صنعتی سهند برگزار شد.

یونس پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز در این نشست با بیان اینکه سرمایه اصلی کشور دانشجویان هستند نه نفت، بر نقش دانشجویان در رشد و توسعه صنعت تأکید کرد.

وی گفت: به‌دنبال به‌کارگیری و جذب دانشجویان در واحدهای متالورژی استان هستیم؛ چراکه بناست دانشجویان پل ارتباطی دانشگاه و صنعت باشند.

پایدار ضمن تأکید بر تلاش و اهتمام اتاق بازرگانی تبریز به‌منظور تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه، امضای تفاهم‌نامه برای بورسیه دانشجویان در صنعت را خروجی جلسات متعدد در این خصوص عنوان کرد.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز تصریح کرد: بر این اساس دانشجویان ترم سه به بعد در واحدهای صنعتی مشغول به‌کار می‌شوند، تا علاوه بر کسب تجربه، منشأ اثر برای کارهای پژوهشی و مطالعاتی باشند.

وی یادآور شد: در قالب این طرح تا به امروز ۱۴۰ نفر جذب صنایع استان شده‌اند.

لزوم همراهی و حمایت صنایع از دانشگاه‌ها

اسماعیل فاتحی‌فر؛ رئیس دانشگاه صنعتی سهند در این نشست با اشاره به توانمندی‌ها و ظرفیت‌های دانشگاه صنعتی سهند، بر لزوم گسترش همکاری‌های فی‌مابین دانشگاه و بخش صنعت تأکید کرد.

وی ارتباط صنعت و دانشگاه را موجب رونق و ارتقا سطح کیفی و کمی تولیدات صنایع دانست و گفت: دانشگاه صنعتی سهند آماده همکاری با تمامی واحدها به‌خصوص صنایع دانش‌بنیان است.

رئیس دانشگاه صنعتی سهند یادآور شد: صنایع می‌توانند ضمن رفع نیازهای فناورانه خود، با بهره‌گیری از مجهزترین آزمایشگاه‌ها محصولات پیشرفته و نوین را تولید کنند.

فاتحی‌فر با اشاره به ارتباط مستمر دانشگاه صنعتی سهند با صنایع مختلف برای رفع نیازهای علمی و فناورانه آن‌ها خاطرنشان کرد: این دانشگاه با وجود پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی آمادگی لازم را برای همکاری با واحدهای صنعتی دارد.

وی خاطرنشان کرد: مراکز صنعتی می‌توانند از ظرفیت مطالعاتی این دانشگاه بهره‌مند شود.

فاتحی‌فر با تأکید بر اهمیت وجود آزمایشگاه استاندارد برای صرفه‌جویی در زمان و هزینه‌ها، خواستار مشارکت و همراهی صنایع برای تأمین تجهیزات آزمایشگاه این دانشگاه شد.

رئیس دانشگاه صنعتی سهند با اشاره به پتانسیل‌های بالقوه دانشگاه سهند، بر ضرورت نیازسنجی از بدنه صنعت، بهره‌مندی از تفکر خلاقانه و درایت مدیران جوان و توان علمی نخبگان، به‌منظور رفع مشکلات مطرح روز در صنعت استان تأکید کرد.

لزوم جذب دانشجویان بر اساس اعلام نیاز واحدهای صنعتی

حسین‌زاده؛ رئیس انجمن صنایع همگن متالورژی استان آذربایجان‌شرقی هدف از برگزاری چنین جلساتی را استحکام‌بخشی بر اصل ارتباط صنعت و دانشگاه دانست و افزود: حقیقت این است که سرمایه‌بری در استان به‌شدت افزایش یافته و در عمل سبب تغییر اکوسیستم صنعتی شده است، بنابراین نیازمند تغییر رویکرد مدیریتی هستیم.

وی تصریح کرد: برای خروجی بهتر و بهره‌مندی از ظرفیت نیروی جوان و تحصیل‌کرده در صنعت لازم است تا جذب دانشجویان بر اساس نیازسنجی‌ها از صنایع صورت گیرد تا پس از اتمام تحصیلات، سبب سرخوردگی دانشجویان به‌دلیل عدم جذب در واحدهای صنعتی نشود.

نادیده گرفتن دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها اشتباه است

جواد علیزاده هوشیار؛ عضو هیئت‌رئیسه خانه صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان‌شرقی در این نشست با انتقاد از نادیده گرفتن دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های مرتبط گفت: متأسفانه باید اذعان داشت علت عدم موفقیت و خروجی جلسات متعدد برای تقویت روابط دانشگاه و صنعت، عدم حضور دانشجویان در این جلسات است.

وی پیشنهاد کرد: کنسرسیوم انجمن نیروی محرکه و متالورژی استارت‌آپی در شهرک فناوری قطعات خودرو برای به اشتراک‌گذاری ایده‌های دانشجویان در این حوزه ایجاد شود تا مدیران صنایع بتوانند این ایده‌ها را دیده و انتخاب کنند.

نقش مهم تسهیل‌گری برای ارتباط مؤثر

نصیر نوری؛ مسئول ارتباط با صنعت اتاق بازرگانی تبریز تأکید کرد: ما در اتاق نقش ایجاد تعامل و تبادل بخش‌های مختلف را برعهده داریم.

وی خطاب به دانشگاهیان گفت: منتظر طرح مشکلات از طرف ما و صنعتگران نباشید، بلکه خود پای به میدان گذاشته و به‌دنبال کار و دریافت پروژه از صنعت باشید.

نشست نقد و بررسی آثار جبران خلیل جبران در اتاق تبریز برگزار شد

سلسله نشست‌های «کتاب ماه» با محوریت نقد و بررسی کتاب «پیامبر» اثر جبران خلیل جبران؛ نویسنده و شاعر لبنانی، با حضور جمعی از دوستداران کتاب و ادبیات در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

محمد نژادکاظم در ابتدای این نشست به معرفی شخصیت جبران خلیل جبران و اهمیت کتاب «پیامبر» پرداخت.

وی گفت: جبران خلیل جبران، نویسنده‌ای لبنانی‌الاصل و از مهم‌ترین شخصیت‌های ادبی جهان عرب به‌شمار می‌رود. او به دو زبان عربی و انگلیسی آثاری ماندگار خلق کرده و در میان خوانندگان جهانی مورد احترام است. کتاب پیامبر، از مهم‌ترین آثار او است که به زبان انگلیسی نوشته شده و در سراسر دنیا به زبان‌های مختلف ترجمه شده است. این کتاب شامل ۲۸ فصل است که هر یک به موضوعاتی چون عشق، زندگی، مرگ، ازدواج، فرزندان، و کار می‌پردازد.

جایگاه زبان عربی در آثار جبران

در ادامه نشست، صمد رحمانی به بررسی جایگاه زبان عربی در آثار جبران و اهمیت این زبان در ادبیات پرداخت. وی گفت: زبان عربی به‌دلیل ارتباط مستقیم با قرآن و غنای ادبی آن، از نظر بسیاری از ادبا و شاعران یکی از کامل‌ترین زبان‌های جهان به شمار می‌آید.

او همچنین بیان کرد: ادبیات عربی از زمان خلفای اسلامی تا دوران معاصر جایگاه ویژه‌ای در جهان داشته و نویسندگانی مانند جبران خلیل جبران با ترکیب این میراث غنی با تأثیرات فرهنگ‌های دیگر، آثاری بی‌نظیر خلق کرده‌اند.

رحمانی همچنین توضیح داد: جبران از نویسندگانی است که توانسته ادبیات عربی را به خوانندگان غیرعربی زبان نیز معرفی کند.

او با اشاره به ترجمه‌های متعدد آثار جبران به زبان‌های مختلف افزود: نثر جبران، ساده و در عین حال عمیق است. همین ویژگی باعث شده که خوانندگان بسیاری از فرهنگ‌های مختلف با او ارتباط برقرار کنند.

جنبه‌های مذهبی و عرفانی آثار جبران

محمد اسماعیل‌زاده، استاد ادبیات عربی دانشگاه تبریز، به جنبه‌های عرفانی و فلسفی آثار جبران خلیل جبران پرداخت و تشریح کرد: این نویسنده علاوه بر آثار ادبی، مطالعات گسترده‌ای در زمینه متون دینی مانند قرآن، تورات و انجیل داشته است. او همچنین آثار بسیاری از عرفای اسلامی و مسیحی را مطالعه کرده و تأثیر این متون در نوشته‌های او به وضوح دیده می‌شود.

اسماعیل‌زاده کتاب «ارواح المتمرده» را از مهم‌ترین آثار جبران دانست گفت: این کتاب بیشتر از هر چیز جنبه‌های ادبی دارد، اما نباید تأثیرات عرفانی و فلسفی آن را نادیده گرفت. جبران در آثارش به‌دنبال ارائه تصویری از انسان کامل و رابطه او با خداوند و جهان پیرامون است.

وی افزود: در کتاب پیامبر، جبران از طریق ۲۸ موضوع به مسائل مهم زندگی انسان پرداخته است. او با زبانی ساده اما پرمعنا، به موضوعاتی مانند دین، کار، عشق، ازدواج، مرگ و کودکان پرداخته است و سعی کرده تا راه‌حل‌هایی برای زندگی فردی و اجتماعی ارائه دهد.

اسماعیل‌زاده همچنین به تأثیرات متون دینی، به‌ویژه نهج‌البلاغه، در آثار جبران اشاره کرد و گفت: بسیاری از موضوعات مطرح شده در کتاب «پیامبر» برگرفته از آموزه‌های نهج‌البلاغه است. به نظر می‌رسد جبران از این متون به‌عنوان منابع الهام استفاده کرده و مفاهیمی مانند عدالت، عشق و مسئولیت فردی و اجتماعی را در آثار خود به کار برده است.

ارسلان ساداتی، دیگر سخنران این نشست، به زندگی جبران خلیل جبران پرداخت و به مهاجرت او از لبنان به آمریکا اشاره کرد.

وی گفت: جبران در دو جهان مختلف زندگی کرد؛ جهان عربی لبنان و جهان غربی آمریکا، این دوگانگی فرهنگی به‌وضوح در آثار او دیده می‌شود. او در خانواده‌ای مسیحی در لبنان به دنیا آمد و بعدها با مادرش به بوستون مهاجرت کرد. بازگشت او به لبنان و تحصیل در زبان عربی نیز تأثیر عمیقی بر تفکرات و آثار او داشت.

ساداتی در ادامه افزود: کتاب پیامبر اثری تمثیلی و رمزی است که شخصیت‌های نمادین بسیاری در آن به چشم می‌خورند. جبران از طریق این نمادها به مسائل فلسفی و اجتماعی مهمی پرداخته و سعی کرده تا نوعی پیامبرگونه برای مردم زمان خود باشد.

در جلسه مشترک کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز با انجمن جوانان کارآفرین اتاق مطرح شد؛

تشکل‌گرایی، توسعه اقتصادی و جوان‌گرایی

جلسه مشترک کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز با حضور سید مرتضی حاجی آقامیری؛کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران، هیئت‌مدیره انجمن جوانان کارآفرین، خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان و اعضای این تشکل‌ها در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

نوید امجد؛ رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز، در این نشست در ابتدا با اشاره به موضوع جلسه و همخوانی آن با موضوع جایزه نوبل اقتصادی سال ۲۰۲۴ «تشکل‌گیری نهادها و ارتباط آن با توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی» با ذکر مثالی از برنده نوبل «عجم اوغلی»، به تجربه ناموفق کشور افغانستان اشاره کرد و گفت: دولت این کشور به‌دلیل عدم دارا بودن ساختارها و نهادهای اجتماعی با کارکرد درست، علیرغم حمایت جامعه جهانی و تزریق منابع و کمک‌های مالی بین‌المللی، نتوانست به زیست خود ادامه دهد و با بازگشت حاکمیت قبلی، تمامی هزینه‌هایی که توسط جامعه جهانی برای توسعه این کشور انجام شده بود، از بین رفت؛ چرا که نهادها و تشکل‌ها در این کشور برای صیانت از دستاوردها به بلوغ کافی نرسیده بودند.

وی با اشاره به تفاوت بین دو مفهوم رشد و توسعه افزود: در بسیاری از کشورها از جمله شوروی سابق، رشد بر اساس افزایش آمارهای تولید و جابجایی نیروی کار از بخش کشاورزی به بخش صنعت صورت می‌گرفت که می‌توانست شاخص GDP را بهبود ببخشد، اما این رشد، در نهایت منجر به توسعه پایدار آن کشور نشد.

امجد در ادامه به اهمیت نقش جوانان و انجمن جوانان کارآفرین در پیشبرد توسعه کشور اشاره کرد و افزود: وضعیت حال حاضر و شرایط بحرانی نباید باعث ناامیدی جوانان شود و سرچشمه امید در درون هر شخص به‌صورت امری درونی باید جوشان بماند.

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز تاکید کرد: انجمن جوانان کارآفرین برای توسعه و پیشرفت نیازمند بستر حقوقی در ساختار حاکمیت و رشد در دو آیتم ویژه محیطی و درونی است؛ در محیط قطعاً یک سری اصطکاک وجود دارد که به مرور برطرف می‌شود، اما مشکل اصلی مباحث درونی است، به همین منظور باید این انجمن‌ها تغییر نگرش دهند.

امجد ادامه داد: تشکل‌ها باید با فرهنگسازی و افزایش تاثیرگذاری به ایجاد گفتمان بپردازند و هنگامی که گفتمان ایجاد شد و در جامعه تسری یافت، به آن اندیشه و تشکل قدرت می‌بخشد.

وی تاکید کرد: از راه‌های قدیمی نمی‌توان به مقصدهای جدید رسید، بنابراین انجمن جوانان باید به سمت تاثیرگذاری بیشتر حرکت کند و باید از حساسیت‌زایی به سمت حساسیت‌زدایی و تنش‌زدایی برود. این امر نیازمند تغییر نگرش‌ها در داخل خود انجمن است.

سید مرتضی آقامیری؛ رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق بازرگانی ایران در این نشست با بیان اینکه شهر تبریز از دیرباز قطب صنعت، تولید، اقتصاد و آزادخواهی بوده است، بر لزوم اهمیت تشکل‌های اقتصادی در توسعه این شهر تاکید کرد.

وی با اشاره به تصمیمات اتخاذ شده در اتاق بازرگانی ایران گفت: بر این اساس تکلیف شده است که اتاق‌های بازرگانی فاقد انجمن جوانان کارآفرین، اقدام به تشکیل آن بکنند و اتاق‌هایی که دارای چنین تشکلی هستند، اما راکد و نیمه‌فعال است، این انجمن را فعال‌تر سازند. هدف از این اقدام توانمندسازی جوانان و نقش‌آفرینی آن‌ها در عرصه‌های مختلف است.

آقامیری با تاکید بر اینکه در فضای پرچالش فعلی برای توسعه بازارها و فرایندهای کسب‌وکار دو نکته بسیار ضروری وجود دارد، اضافه کرد: گام نخست تقویت تشکل‌ها و در مرحله بعدی تقویت و بسترسازی برای حضور بیشتر جوانان و بانوان در اتاق‌های بازرگانی است و تمرکز اصلی ما بر مسئله توانمندسازی، آموزش و جانشین‌پروری است.

رئیس کمیسیون فرش، صنایع دستی و هنر اتاق بازرگانی ایران گفت: متاسفانه در کشور ما فرهنگ جانشین‌پروری چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی ضعیف است و هیچگاه در اولویت تصمیم‌گیران و برنامه‌ریزان نبوده است، نتیجه این امر مهاجرت فزاینده جوانان از کشور می‌شود.

وی ادامه داد: متاسفانه برخی از مدیران ما تمایلی به ترک صندلی خود ندارند، به همین دلیل نیاز به جانشین‌پروری را احساس نمی‌کنند و شکستن این فضا نیازمند فعالیت کارآمد و پرشور خود اعضای انجمن جوانان نیز هست.

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز ضمن تاکید بر اهمیت شبکه‌سازی افزود: شهر تبریز علیرغم قدمت چندین ساله در حوزه تشکل‌ها تاکنون نتوانسته است در این زمینه موفق باشد، البته این مورد در تمام ایران نیز مصداق دارد.

وی ضمن معرفی کتاب «چرا ملت‌ها شکست می‌خورند» افزود: در این کتاب نکته مهمی مد نظر قرار دارد که به نوعی با فعالیت‌های اجتماعی اتاق‌های بازرگانی مرتبط است. در این کتاب اشاره شده است که نهادهای مشارکتی نقش جدی در کشورها دارند و فقر و ثروت کشورها ربطی به جغرافیای آن‌ها ندارد.

محرم‌پور ادامه داد: نمونه بارز این امر کشورهای کره شمالی و جنوبی هستند که علیرغم اینکه تقریباً در یک موقعیت جغرافیایی نزدیک به هم قرار دارند، در دو سطح متفاوت توسعه‌نیافتگی و توسعه‌یافتگی واقع شده‌اند. این امر را می‌توان ناشی از تفاوت در استانداردهای زندگی این دو کشور دانست، به‌طوری که در کشور کره شمالی ما با نهادهای انحصاری مواجه هستیم که در نهایت منجر به توسعه نیافتگی این کشور شده است و در کشور کره جنوبی، فعالیت گسترده نهادهای مشارکتی را شاهد هستیم که به توسعه‌یافتگی این کشور انجامیده است.

دبیر اتاق تبریز گفت: تفاوت‌های اقتصادی بین کشورها به‌دلیل تفاوت‌های نهادی است. منافع ملی در جاهایی که نهادهای مشارکتی نقش پررنگتری دارند، بیشتر جلوه پیدا کرده است و در جایی که نهادهای انحصاری فعالیت چشمگیرتری دارند، به دلیل تمرکز قدرت، اثرات طولانی‌مدت خود را در اقتصاد و جامعه نشان داده است و شاهد چرخه ماندگار فقر هستیم.

وی با بیان اینکه رویدادها و اتفاقات می‌توانند مسیر کشورها را متحول کرده و رشد یا مانع رشد آنها شوند، افزود: نهادهای فراگیر، عامل اصلی رشد و توسعه اقتصادی بلندمدت هستند که ما در کشور خود از آن بی‌بهره هستیم. نمونه بارز تعدد نهادهای انحصاری را می‌توان در زمان فصل‌بندی بودجه دید که باعث می‌شود، سالیانه مانند موریانه بخش اعظمی از بودجه کشور خورده شود و هیچ اثری از آن مشخص نیست.

محرم‌پور تصریح کرد: ما در کشور ایران با توسعه سر و کار نداریم، بلکه هر آنچه در اینجا اتفاق می‌افتد، حول واژه رشد است که منجر به درآمد پایدار برای کشور نمی‌شود. باید اذعان کرد با روش‌های قدیمی نمی‌توان به نتایج جدید رسید و برای توسعه نیازمند کلمات و کلید واژه‌های جدید هستیم.

وی گفت: یکی از مشکلات کشور ما این است که از سرمایه اجتماعی برخوردار نیستیم. سرمایه اجتماعی نیازمند مدلی است که در آن ابتدا باید حساس‌سازی شود، سپس اعتمادسازی و در نهایت برنامه عملیاتی تدوین شود. اگر سرمایه اجتماعی وجود نداشته باشد، رشد و توسعه غیر ممکن است.

محرم پور با بیان اینکه طی سال گذشته انجمن جوانان کارآفرین؛ یک نفر نماینده بدون رای در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی دارد، گفت: هیئت‌مدیره این انجمن با شرکت در کمیسیون‌های متعدد می‌توانند مسائل خود را طرح کنند.

در ادامه این نشست هیئت‌مدیره انجمن جوانان و اعضای این انجمن به بیان دیدگاه‌های خود در راستای توسعه فعالیت‌ها و موانع موجود پرداختند.

اولویت کاری کمیسیون بانک اتاق تبریز؛

بررسی ظرفیت بانک‌های استان برای تامین مالی صنایع تا پایان سال

در جلسه مشترک کمیسیون بانک اتاق بازرگانی تبریز با مدیران بانک‌های استان آذربایجان‌شرقی، چالش‌ها و راهکارهای تقویت تعامل بین بانک‌ها و صنایع مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این نشست اعضای کمیسیون بر اهمیت همکاری و همدلی در بهبود شرایط اقتصادی و تأمین مالی فعالان صنعتی و لزوم شفافیت در فعالیت‌های اقتصادی و بازگشت منابع مالی به استان تاکید کردند.

ضرورت تقویت ارتباطات بانک‌ها و صنایع

رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، در این جلسه بر اهمیت حل مشکلات ناترازی بانک‌ها و تأثیر آن بر صنایع و بخش خصوصی تأکید کرد.

وی با اشاره به نبود روش‌های جایگزین برای تأمین مالی و بی‌اعتمادی به بازار بورس گفت: این امر، بار سنگینی بر دوش بانک‌ها قرار داده است و همچنان زحمت تامین مالی واحدهای تولیدی بر دوش بانک‌ها استوار است و شایسته است بانک‌ها با اعلام منابع موجود خود واحدهای صنعتی را در تامین مالی یاری کنند.

جعفری با تاکید بر پیگیری مطالبات استانی از مراجع ملی، از عدم گزارش‌دهی بانک های خصوصی در شورای هماهنگی بانک‌های استان و گزارش‌دهی به مسئولان استان انتقاد کرد.

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به حجم اندک سرمایه‌گذاری‌های دولتی و خصولتی در استان در مقایسه با سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی گفت: ۹۰ درصد سرمایه گذاری ها در استان مربوط به بخش خصوصی است و پابرجا ماندن این واحدها به همت مدیران بانکی بوده است.

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، با انتقاد از کم‌لطفی بانک‌ها در پرداخت تسهیلات به صنایع، گفت: اگر خون در رگ‌های بخش خصوصی تزریق نشود، ادامه کار مشکل خواهد بود.

وی از آمادگی بخش خصوصی برای همکاری متقابل با بانک‌ها خبر داد و اعلام کرد که می‌توانند بخشی از مطالبات بانک‌ها را از طریق مذاکره با هم‌صنفان خود حل کنند.

عضو هیئت رئیسه اتاق تبریز همچنین بر لزوم بازگشت بخشی از گردش مالی به استان تأکید کرد و از آمادگی اتاق تبریز در تشویق و ترغیب مدیران برخی واحدهای تولیدی استان به انتقال سپرده‌های بانکی شان از تهران به استان، حل و فصل اختلاف بانک‌ها با بخش خصوصی در پرداخت مطالبات معوق، از طریق مذاکره و ظرفیت کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و پیگیری انتقال حساب‌ها و بخشی از گردش مالی مس سونگون در استان خبر داد.

جعفری ارتباط صادقانه را پیش‌شرط مشترک برای همکاری بین بانک‌ها و صنایع دانست و افزود: بسیاری از دستورالعمل‌های ابلاغی از تهران بیشتر مانع فعالیت صنایع هستند تا تسهیل‌کننده.

وی در پایان به لزوم فرهنگ‌سازی در بازار سرمایه غیر از بانک‌ها اشاره کرد و گفت: مشکل اصلی ما در این زمینه فرهنگ است، چرا که به‌دلیل تاریخی بودن صنعت در استان ما، فعالان اقتصادی احتیاط بیشتری در رابطه با روش‌های جدید تأمین مالی به خرج می‌دهند.

اختیارات محدود بانک‌های استانی، مانع سپرده‌گذاری در استان

مهدی امینی، رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز، در این نشست که به‌منظور بررسی مطالبات مشترک واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری برگزار شد، بر لزوم همکاری و همدلی بین بانک‌ها و صنایع استان تأکید کرد.

وی هدف از تشکیل جلسه را بررسی خواسته واحدهای تولیدی و صنعتی استان در خصوص تامین مالی و تسهیلات‌دهی بانک‌ها در نیمه دوم سال و همچنین ابلاغ اعلام آمادگی و منابع بانک‌ها به واحدهای تولیدی عنوان کرد .

امینی اظهار داشت: صنایع استان نقش قابل توجهی در سرمایه در گردش استان در بانک‌ها دارند، با این حال برخی از واحدهای صنعتی در سایر استان‌ها حساب‌های بانکی افتتاح کرده‌اند و ما سعی داریم از طریق تعامل، این سرمایه‌ها را به بانک‌های استان بازگردانیم.

رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز، علت عمده انتقال سپرده‌های بانکی صنعتگران به تهران را اختیارات محدود مدیران بانک‌های استانی در مقایسه با بانک‌های تهران دانست.

رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز، ناترازی منابع پولی و مالی را برای بخش‌های خصوصی و دولتی یکسان دانسته و تصریح کرد: برخی از بخشنامه‌های داخلی موجب محدودیت برای بانک‌های خصوصی شده است.

لزوم اعتمادآفرینی بین بانک‌ها و صنایع

جعفر محرم‌پور، دبیر اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به اهتمام این اتاق در راستای افزایش تعامل بین بانک‌ها و صنایع گفت: تاکنون دوره‌های

آموزشی و همایش‌های مختلفی درباره شیوه‌های جدید تأمین مالی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شده است.

محرم‌پور بزرگ‌ترین مشکل حال حاضر را بی‌اعتمادی بین صنایع و بانک‌ها دانست و خاطرنشان کرد: بانک‌ها شرکای تجاری صنایع و بنگاه‌ها هستند و وقتی بانک‌ها در کنار بنگاه‌ها باشند، همگان از این همکاری بهره‌مند خواهند شد.

وی همچنین بر لزوم شفافیت در فعالیت‌های اقتصادی تاکید کرد.

محرم‌پور با بیان اینکه درآمدهای مس سونگون، حداقل ۲۷ همت است، افزود: اگر این درآمدها به استان تزریق شود، هم بانک‌ها و هم صنایع می‌توانند نفع ببرند.

محرم‌پور به موضوع تورم اشاره کرد و گفت: بسیاری از سرمایه‌های سرگردان مردم وارد چرخه تولید نمی‌شود و بانک‌ها باید در کنار صنایع باشند تا بتوانیم در استان تغییرات مثبتی ایجاد کنیم.

دبیر اتاق بازرگانی تبریز همچنین از آمادگی این اتاق برای برگزاری دوره‌های آموزشی و همایش‌ها در چارچوب واقع‌بینانه برای تعریف و تبیین منابع تأمین سرمایه برای بنگاه‌ها خبر داد.

وی بر لزوم رسیدن به ادبیات مشترک در حوزه بانکی تأکید کرد و گفت: در قاعده اقتصاد و با توجه به شرایط موجود، همه باید با هم برای رقم زدن اتفاقات مثبت تلاش کنیم.

علی شهرود رهور، پیشکسوت و مدیر بانک اقتصاد نوین استان با اشاره به نقش بانک‌ها در ایجاد و رشد واحدهای تولیدی استان تاکید کرد و گفت: باید معادله منابع در کنار مصارف برقرار شود تا بانک‌ها بتوانند امکان ارائه خدمات داشته باشند.

شهرود افزود: تامین مالی صنایع در کنار مسئولیت بانکی، به نوعی ایفای نقش مسئولیت اجتماعی نیز هست.

وی گفت: واحدهای تولیدی با مشقت‌های زیادی، مواد اولیه خود را تامین می‌کنند و بانک‌ها درگیر تکالیف قانونی و اولویت های خود هستند و با توجه به اینکه اولویت استان، بخش تولید است، باید بانک‌ها در تامین مالی تولید جدیت بیشتری داشته باشند.

در ادامه این نشست، مدیران و نمایندگان بانک‌های استان با ارائه عملکرد خود طی شش ماهه نخست سال جاری، موارد و چالش‌های موجود را مطرح کردند که به شرح زیر است:

محدودیت ایجاد شده توسط بانک مرکزی موجب محدودیت مصرف منابع و تسهیلات‌دهی شده است.

علیرغم اینکه مطابق الزام بانک مرکزی باید ۸۵ درصد منابع و مطابق الزام استانداری باید حداقل ۵۰ درصد منابع بانک‌ها در استان مصرف شود، اما نسبت مصارف به منابع برخی بانک‌های خصوصی در استان، ۴ درصد و در تهران ۱۱۰ درصد است.

در جلسه تاکید شد که با توجه به شرایط موجود، اگر بخش خصوصی به دنبال تامین مالی از طریق ابزارهای نوین همچون ابزارهای تعهدی باشد، بانک‌ها به عنوان رکن ضامن، بهتر می‌توانند حمایت کنند. همچنین در صورت اقدام به تامین مالی از طریق اوراق مشارکت که تضمین آن‌ها به عهده بانک‌ها است، با توجه به اینکه تامین منابع از این روش، محدود به منابع استان نخواهد بود و از منابع کل کشور استفاده خواهد شد، لذا تامین مالی در مبالغ بزرگ از این طریق آسان‌تر است.

در این جلسه تاکید شد، اتاق تبریز، فرهنگسازی و تشویق و ترغیب بخش خصوصی نسبت به استفاده از روش‌های نوین تامین مالی را انجام دهد.

علیرغم اینکه در کشور هفت هزار و ۹۰۰ همت نقدینگی داریم، اما صنعت تشنه تسهیلات است و بانک‌های خصوصی که سود ۳۰ درصدی به سپرده‌ها می‌دهند، تنها راه تامین این سود، انتقال سپرده‌ها به بازارهای موازی از جمله طلا یا واسطه‌گری و دلالی است که ورود به بازارهای موازی، تعادل این بازارها را به هم‌می زنند.

در جلسه، مدیران و نمایندگان بانک‌های استان از اتاق بازرگانی درخواست تشویق و ترغیب اعضا و صاحبان سرمایه به سپرده‌گذاری در بانک‌ها را داشتند تا امکان تسهیلات‌دهی برای بانک‌ها افزایش یابد.

در جلسه تاکید شد که سود علی‌الحساب بانک‌ها در دوران مشارکت و سود قطعی در پایان آن در ترازنامه بانک‌ها لحاظ نمی‌شود و این عاملی در محدودیت تسهیلات‌دهی است.

بانک مرکزی، بودجه و سقفی را برای بانک‌ها در تسهیلات‌دهی در نظر می‌گیرد و اعطای هرگونه تسهیلات اعم از ارزی و ریالی قبل از اخذ شماره پیگیری از سامانه سمات ممنوع بوده و بروزرسانی مانده و وضعیت بدهی اشخاص باید به صورت برخط به سامانه سمات اعلام شود.

«سامانه سمات یا سامانه متمرکز اطلاعات تسهیلات و تعهدات بانکی» از جمله سامانه‌هایی است که بانک مرکزی در راستای اجرای آیین‌نامه «پیشگیری از انباشت مطالبات غیرجاری بانکی» عملیاتی کرده است. با این سامانه، رفتار اعتباری هر متقاضی در قبال تسهیلاتی که قبلا دریافت کرده، کاملا مشخص می‌شود و بانک طرف تقاضا می‌تواند با توجه به رفتار متقاضی علاوه‌بر اینکه نسبت به پرداخت یا عدم پرداخت تسهیلات به او تصمیم دقیقی بگیرد، مقدار تسهیلات، اقساط تسهیلات و نوع و ارزش تضامین را نیز تعیین کند.

در این جلسه مطرح شد، ادارات دولتی منابع خود را به تهران منتقل کرده‌اند و شرکت‌های بزرگی همچون مس سونگون به بهانه پرداخت سود سهامداران، بخش اعظمی از منابع خود را از استان خارج کرده اند که در توان تسهیلات‌دهی بانک‌های استان تاثیر منفی دارد.

۵۷ درصد منابع کشور در تهران و ۵/۲درصد منابع کشور در تبریز متمرکز است.

تسهیلات تکلیفی وقت و انرژی زیادی را در شبکه بانکی تلف می‌کند و شایسته است این تسهیلات با سازوکار دیگری و خارج از شبکه بانکی پرداخت شود.

نشست مشترک گروه کاری انرژی اتاق تبریز با مدیرعامل شرکت گاز تبریز

نشست مشترک گروه کاری انرژی اتاق تبریز با مدیرعامل شرکت گاز تبریز با محوریت بررسی مشکل ناترازی انرژی گاز و تامین سوخت دوم برای صنایع برگزار شد.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز گفت: باید در این زمینه فرهنگسازی کنیم و از صدا و سیما هم دعوت کنیم تا درجلسات حضور یابند و آگاه‌سازی‌های لازم برای بخش خصوصی در این زمینه صورت پذیرد.

وی گفت: در این قضیه دولت می‌تواند با تخصیص یارانه‌ها برای صنایع، امکان سرمایه‌گذاری تهیه سوخت دوم همکاری‌های لازم را انجام دهد.

پایدار ادامه داد: شرایط نصب بخاری‌های هرموتیک دشوار است و به همین دلیل بیشتر از بخاری‌های غیرهرموتیک استفاده می‌شود.

وی گفت: طی جلسه اخیری که در شرکت موتوژن داشتیم، بحث نوسازی تجهیزات و ماشین‌آلات در استان مطرح شد و ما دنبال این هستیم که با همکاری بخش خصوصی استان، تمام شرایط برای بهینه‌سازی میزان مصرف انرژی فراهم شود.

◆ ◆ ◆

فیروز خدایی؛ مدیرعامل شرکت گاز استان آذربایجان‌شرقی گفت: با توجه به شرایط آب و هوایی، امسال کمی زودتر از آذر ماه پیش‌بینی‌های لازم برای مدیریت ناترازی در نظر گرفته شده است و این ناپایداری از مهر ماه شروع شده است.

وی تاکید کرد: بحث پایداری در مسئله ناترازی گاز امکان‌پذیر نیست؛ چرا که یک محدودیت کشوری برای همه استان‌ها در نظر گرفته شده است و در تمام استان‌ها باید اعمال شود.

خدایی افزود: برای رفع این ناترازی بهتر است به بحث موتورخانه کارخانه‌ها ورود کنیم؛ چرا که پرت دما در بخش صنعت زیاد است.

وی ادامه داد: بحث تجهیزات مهمترین موضوع برای به حداقل رساندن ناترازی انرژی گاز است؛ چرا که با نوسازی تجهیزات و دستگاه‌ها در کارخانه‌ها، حدودا ۳ الی ۴ برابر در مقدار مصرفی گاز تفاوت ایجاد می‌شود.

خدایی گفت: متاسفانه واحدهای صنعتی استان دقیقه ۹۰ به فکر جایگزینی سوخت دوم برای مصارف صنعتی می‌افتند و به همین دلیل با مشکل مواجه می‌شوند، بنابراین بهتر است برای ذخیره‌سازی مخازن تا سال آینده برنامه‌ریزی شود.

وی بر لزوم اصلاح و نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات در تمام صنایع استان به خصوص صنایع فولادی تاکید کرد.

نجفی، رئیس بهینه‌سازی اداره گاز گفت: تا سال ۹۹ این میزان از ناترازی گاز در استان وجود نداشت، اما از سال ۹۹ به بعد کاملاً مشهود است.

وی گفت: بهینه‌سازی موتورخانه‌ها و استفاده از بخاری‌های هرموتیک که راندمان بالای ۸۵ به بالا دارند، تا حد بسیار زیادی می‌تواند در بهینه‌سازی مصرف مؤثر واقع شود.

◆ ◆ ◆

وحید کوچه مشکی، رئیس گروه کاری انرژی کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز با بیان اینکه هنوز برای صنایع تعریف نشده است که درکدام فصل قطعی برق خواهند داشت، از اهتمام این گروه کاری برای ورود به بحث ناترازی انرژی خبر داد و افزود: در صدد هستیم تا بدانیم با ایجاد چه ظرفیت‌هایی در صنایع استان می‌توان انرژی لازم برای صنایع را با هزینه کمتر تامین کرد.

کوچه مشکی گفت: از مسئولان اداره گاز خواهشمندیم تا طی جلساتی در اتاق تبریز اطلاعاتی از آمار مصرفی بخش در اختیار کارشناسان انرژی کمیسیون صنایع و مدیران بخش خصوصی به‌ویژه، صنایع فولادی قرار دهند تا با آگاهی از میزان ناترازی، تمهیدات لازم اندیشیده شود.

وی ادامه داد: در خصوص قطعی گاز همانند قطعی برق درخواست داریم، مبنای قطعی براساس ظرفیت استان باشد.

در یکصد و چهارمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان‌شرقی مطرح شد؛

آذربایجان‌شرقی جایگاه امن سرمایه‌گذاری

مشکلات استاندارد و مالیاتی فعالان اقتصادی استان بررسی شد

یکصد و چهارمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان‌شرقی، با حضور استاندار آذربایجان‌شرقی، مدیران دولتی و فعالان بخش خصوصی با محوریت بررسی مشکلات مالیاتی فعالان اقتصادی استان و مشکلات موجود در حوزه استاندارد در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

استاندار آذربایجان‌شرقی از اهتمام در بهره‌گیری از نظر مشورتی و اتاق فکر اتاق بازرگانی خبر داد و گفت: فعالان اقتصادی امین‌ترین و کارشناس‌ترین افراد بوده و در تمامی تصمیمات اقتصادی، پای ثابت قضیه هستند و وظیفه ما راهگشایی برای فعالیت این افراد است.

بهرام سرمست با اشاره به اقدامات صورت گرفته از زمان آغاز به کار در استانداری آذربایجان‌شرقی گفت: طی این مدت چندین مگاپروژه برای استان تعریف شده است.

تامین مالی، حلقه مفقوده توسعه

سرمست با اشاره به نقش تاریخی آذربایجان در جاده ابریشم گفت: برای احیای این جایگاه نیازمند توسعه آزادراه‌ها، کریدورهای جاده‌ای، ریلی و هوایی هستیم.

وی گفت: متاسفانه در کشور و بالاخص استان ما، هیچ آزادراهی مستقیما به مرز وصل نشده است.

استاندار آذربایجان‌شرقی همچنین بر لزوم فعال‌تر کردن دیپلماسی اقتصادی استان با کشورهای همسایه تاکید کرد.

وی بزرگترین مشکل واحدهای تولیدی و صنعتی استان را تامین نقدینگی دانست و افزود: تامین مالی، حلقه مفقوده توسعه است، به‌همین دلیل در صدد تدوین برنامه‌ای در راستای ایجاد صندوق توسعه در استان و همچنین تعریف شیوه‌های نوین تامین مالی هستیم.

استاندار آذربایجان‌شرقی گفت: از هر حرکتی که به افزایش تفویض اختیارات بیشتر به استان ما و کاهش تمرکززدایی منجر شود، استقبال می‌کنیم و کنار بخش خصوصی هستیم.

نباید دلخوش به عناوین بود

استاندار آذربایجان‌شرقی با اشاره به آمار مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه آمار در کشور ما از قدیم‌الایام محل مناقشه بوده است، تصریح کرد: با این وجود نباید فراموش کرد، مرکز پژوهش‌های مجلس مرجع معتبر و مهمی برای تصمیمات مجلس است، هرچند امیدواریم نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی، پیگیر مستندات این مرکز برای صحت و سقم این آمار باشند.

بهرام سرمست گفت: تبریز از دیرباز شهر اولین‌ها بوده است، ولی نباید با اکتفا به این عناوین دلخوش و بی‌حرکت برای ایجاد تغییرات بود.

وی یادآور شد: ممکن است امنیت در جایی باشد، ولی احساس نشود. باتوجه به این مهم لازم است تا بازنگری جدی در این حوزه در استان را شاهد باشیم.

سرمست افزود: ما نمی‌گوییم آمار درست است، ولی نباید فراموش کرد تا زمانی که به عناوین گذشته دلخوش هستیم حرکت و تغییری در رویه خود نخواهیم داشت.

وی با تاکید بر اهمیت آگاهی از وضعیت و جایگاه استان در حوزه‌های مختلف گفت: باید نقطه حرکت برای روزهای آینده مشخص و تعریف شود.

سرمست در پایان خاطرنشان کرد: با وجود اینکه من نماینده دولت هستم، ولی بخش خصوصی من را حامی و طرف خود بداند.

آذربایجان‌شرقی استانی امن برای سرمایه‌گذاری

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به برخی از اظهارنظرهای مغرضانه در رابطه با عدم امنیت سرمایه‌گذاری در استان گفت: برخلاف این گفته‌ها تاکنون هیچ گونه تعرضی به سرمایه در استان ما صورت نگرفته است و آذربایجان‌شرقی استانی امن برای سرمایه‌گذاری است.

وی امضای بالغ بر ۲۴ پروژه بزرگ ملی در جریان سفر شهید رئیسی؛ رئیس‌جمهور فقید در آذربایجان‌شرقی را نشان از امنیت سرمایه‌گذاری در استان دانست.

ژائله ضمن ابراز خرسندی از حمایت‌های مسئولان دولتی استان از بخش خصوصی افزود: حمایت مسئولان استانی از فعالان اقتصادی بی‌نظیر است.

وی با اشاره به برگزاری بیست و هشتمین همایش ملی صادرات غیرنفتی در تبریز در ۲۴ آبان ماه سال جاری گفت: در حال حاضر به‌دلیل وضع اقتصادی کشور و وجود تورم بالا، فشار زیادی از نظر معیشتی بر

مردم تحمیل می‌شود، به‌همین دلیل طرح پیشنهادی توسعه تجارت بین‌المللی در این دوره از همایش صادرات غیر نفتی در اتاق تبریز تدوین شده است و راهکارهایی هم در زمینه بهبود و توسعه اقتصاد و تجارت استان و به‌تبع آن بهبود شرایط معیشتی مردم در نظر گرفته شده است.

✓ مبحث پیش از دستور: نحوه سهمیه‌بندی کالاهای صادراتی و نحوه تخصیص ارز

رئیس اتاق تبریز در ادامه به مبحث پیش از دستور نشست با محوریت «سهمیه‌بندی کالاهای صادراتی و نحوه تخصیص ارز» پرداخت.

ژائله افزود: در حال حاضر ثبت سفارش برای مواد اولیه و قطعات یدکی مورد نیاز صنایع بسیار مشکل است، این در حالی است که مبالغ کلانی برای واردات موبایل و خودروهای چینی در نظر گرفته شده است.

وی تاکید کرد: با تداوم این شرایط واحدهای تولیدی رو به تعطیلی خواهند رفت.

تغییر رویکرد بانک مرکزی در تخصیص ارز، ضروری است

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز با بیان اینکه تخصیص ارز حق دولت است، یادآور شد: ولی نباید فراموش کرد، ارز تخصیصی برای خرید ماشین‌آلات و مواد اولیه صرف ارزآوری و تولید ارزش افزوده می‌شود، نه مصرف! بنابراین باید در اولویت قرار گیرد.

وی گفت: این نگاه باید در بانک مرکزی اصلاح شده و در میزان تخصیص ارز مورد توجه قرار گیرد.

جعفری با اشاره به مشکلات فنی سامانه جامعه تجارت افزود: امیدواریم مواد اولیه و ماشین‌آلات صنعت و کشاورزی از این قضیه مستثنی شوند.

جعفری در خصوص صدور کارت‌های بازرگانی به شکل فعلی گفت: اتاق بازرگانی عملا با محدودیت‌های قانونی برای تغییر این رویه و محدودسازی صدور روبرو است و لازم است این قضیه، به شکل جدی مورد توجه قرار گیرد؛ چراکه تداوم این روند مشکلات بیشتری را در آینده سبب خواهد شد.

امیر تقوی؛ مدیرعامل آرتا شیمی ارس پاد گفت: ثبت سفارش درحال حاضر پروسه‌ای بسیار طولانی و زمان‌بر است که باعث بروز اصطکاک شدیدی بین واردکنندگان و کارشناسان اداره کل صمت شده است.

وی گفت: همچنین بعد از تایید و ثبت سفارش، با پروژه عجیبی به اسم سهمیه‌بندی ارزی مواجه می‌شویم که علیرغم اینکه گفته می‌شود در بستر سامانه و به‌صورت الکترونیکی صورت می‌گیرد، اما عملا اولویت‌بندی کالاها و شرکت‌ها برای تخصیص ارز به‌صورت

دستی و توسط کارشناسان انجام می‌شود و ابهامات زیادی در خصوص اولویت‌بندی وجود دارد.

✓ پیش از دستور: پیگیری مصوبه یکصدمین نشست شورای گفتگوی استان در خصوص موضوع «اعلام عدم نیاز حضور فیزیکی کارکنان ثبت شرکت‌ها در پنجره واحد مستقر در اتاق بازرگانی تبریز از سوی اداره کل ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری تبریز»

رئیس اتاق تبریز در این خصوص گفت: پنجره واحد فیزیکی برای ثبت شرکت‌های با مسئولیت محدود از سال ۱۳۹۹ در اتاق تبریز آغاز به فعالیت کرد اما در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۴، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اعلام کرد که کارکنان این اداره به محل ثبت شرکت‌ها منتقل خواهند شد. به این ترتیب، واحد مشاوره ثبت شرکت در اتاق بازرگانی تبریز تعطیل شد و متقاضیان از خدمات کارشناسان محروم ماندند.

وی خواستار از سرگیری فعالیت پنجره واحد در اتاق تبریز شد و افزود: در این بستر فعالیت‌های مرتبط با ثبت شرکت‌ها با سرعت بیشتری انجام می‌یافت. همچنین مشاوره‌های زیادی در این مرکز صورت می‌گرفت، به‌همین دلیل لزوم فعالیت مجدد این مرکز در اتاق تبریز ضروری است.

سونامی درخواست صدور کارت بازرگانی

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز در این نشست با اشاره به تغییرات ایجاد شده در شرایط دریافت کارت بازرگانی گفت: تا سال ۱۳۹۸ فرایند صدور و تمدید کارت از طریق سامانه هوشمند اتاق ایران انجام می‌شد، اما با ایجاد سامانه جامع تجارت، تغییرات اساسی در این فرایند ایجاد شد و الزامات بازدید میدانی و مدارک مختلف حذف شد، به طوری که اکنون یک فرد بیست ساله با مدرک دیپلم می‌تواند کارت بازرگانی دریافت کند.

وی تاکید کرد: این رویکرد سبب ایجاد مشکلات قانونی و مالی برای فعالان اقتصادی شده است و از سوی دیگر اتاق‌های بازرگانی را طی یکسال گذشته درگیر سونامی درخواست کارت‌های بازرگانی کرده است.

محرم‌پور افزود: استفاده از اصطلاح غلط کارت‌های یکبار مصرف در عمل سبب تعهدفروشی به‌دلیل حذف سیستم نظارتی شده است.

دبیر اتاق تبریز تاکید کرد: توجه به اهلیت تجاری نکته مهمی بود که در رویکرد جدید به فراموشی سپرده شده است.

محرم‌پور تصریح کرد: در هشت ماه گذشته امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۴ درصد افزایش صدور کارت‌های بازرگانی را شاهد بوده‌ایم.

وی ادامه داد: در ظاهر به نظر می‌آید این به نفع اتاق باشد، حال آنکه مشکل‌ساز بوده است.

نگاه آماری مرکز پژوهش‌های مجلس مغرضانه است

واقف بهروزی؛ مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان، با انتقاد از گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در خصوص جایگاه استان آذربایجان‌شرقی از نظر امنیت سرمایه‌گذاری گفت: این آمار ایرادات کلیدی دارد؛ چه از جنبه استان‌های مورد بررسی و چه از جنبه تناسب با جامعه آماری و تطبیق با نتایج میدانی با ایرادات جدی روبرو است.

وی گفت: سرمایه‌گذاری خارجی بی‌شک نسبت به امنیت سرمایه‌گذاری حساس‌تر است، بنابراین با این حساب آمار سرمایه‌گذاری استان باید پایین‌تر باشد.

✓ دستور جلسه: بررسی مشکلات محدودیت‌های سقف مالیاتی شرکت‌های پیمانکاری عمرانی در سامانه مودیان

رئیس اتاق تبریز با اشاره به مشکلات محدودیت‌های سقف مالیاتی شرکت‌های پیمانکاری عمرانی در سامانه مودیان گفت: بر اساس ماده (۶) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، سقف فروش کالا و خدمات برای مودیان مالیاتی تعیین شده است. هر مودی نمی‌تواند در هر دوره مالیاتی بیشتر از سه برابر فروش اظهار شده در دوره مشابه سال قبل، صورتحساب صادر کند. مودیان جدید و فاقد سابقه مالیاتی نیز دارای حد مجاز فروش ۳ برابر معافیت مالیاتی هستند. اما طبق ماده (۷)، حد مجاز صدور صورتحساب الکترونیکی برای این مودیان به ۵ برابر افزایش یافته است.

وی افزود: این امر باعث بروز مشکلات زیادی برای شرکت‌های پیمانکاری عمرانی شده است.

ژاله افزود: در حال حاضر تولیدکنندگان روزهای سختی را سپری می‌کنند. در این شرایط اداره کل مالیاتی بهتر است اقدام به دریافت مالیات با حالت تقسیط بلندمدت کند، نه اینکه دنبال دریافت جریمه دیرکرد باشد.

وی خاطرنشان کرد: دریافت جریمه باعث از بین رفتن انگیزه فعالیت فعالان اقتصادی می‌شود.

مصطفی بهنیا؛ مشاور دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی گفت: هنگامی که سقف فروش کالا و خدمات از حد مجاز خارج می‌شود، مودی باید با مراجعه به سازمان امور مالیاتی تضامین لازم را ارائه دهد. همچنین بر اساس قانون ما ملزم به پرداخت مالیات پیش از موعد هستیم، یعنی مجبور به پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده، برای فعالیت‌هایی هستند که هنوز درآمدی از کارفرما دریافت نکرده‌اند.

این محدودیت‌ها می‌تواند گردش مالی پیمانکاران را تضعیف کند.

وی ادامه داد: انتظار می‌رود قانون‌گذار با تقسیط بلندمدت مالیات برای شرکت‌های پیمانکاری تا حدی این مشکل را حل کند. همچنین لازم است خط مجاز فروش اصلاح شود.

بهنیا گفت: بهتر است میزان پرداخت نقدی که در حال حاضر ۳۰ درصد است، کاهش یابد تا میزان نقدینگی پیمانکاران برای ادامه پروژه کاهش نیابد. همچنین باتوجه به اینکه کار پیمانکاری فصلی است، به جای بررسی سه ماهه دفاتر مالیاتی، این کار به صورت سالانه انجام شود.

اروجزاده؛ مدیر کل امور مالیاتی استان آذربایجان‌شرقی، دلیل این سختگیری‌ها را جلوگیری از فعالیت شرکت‌های صوری و در راستای افزایش شفافیت دانست.

وی گفت: در سامانه مودیان مالیاتی و پایانه‌های فروشگاهی تقریبا تمامی اظهارنامه‌های مستند مورد پذیرش قرار می‌گیرند.

اروجزاده ادامه داد: شرکت‌ها در صورت پر شدن حد مجاز، می‌توانند با مراجعه به سامانه و اثبات خود، اعتبار مالیاتی دریافت کنند. همچنین لازم است، فعالان اقتصادی هنگام انجام فرآیند ثبت مالیاتی، تیک غیرنقدی را بزنند، تا مالیات به صورت اقساطی از آن‌ها دریافت شود.

وضعیت اقتصادی استان نامطلوب است

روح الله متفکر آزاد؛ نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس شورای اسلامی گفت: وضع استان از نظر اقتصادی مطلوب نیست و با نکته مطلوب فاصله داریم.

وی تاکید کرد: آذربایجان‌شرقی یک استان صنعتی است و دولت باید در تدوین استراتژی‌های خود و همچنین تخصیص ارز به واحدهای تولیدی، در قبال استان ما نگاه ویژه و توسعه‌ای داشته باشد.

وی با بیان اینکه صنایع استان چهار ماه از سال برق ندارد و دو ماه با کمبود گاز مواجه هستند، گفت: در این شرایط نمی‌توان از صنایع انتظار پرداخت مالیات داشت.

متفکر آزاد با بیان اینکه امنیت، آسایش و زیرساخت‌ها برای فعالیت تولیدی در استان فراهم است، گفت: باید به وضع موجود اکتفا نکرده و دنبال توسعه زیرساخت‌ها باشیم.

وی همچنین از پیگیری تخصیص بخشی از درآمدهای مس سونگون در استان خبر داد.

✓ دستور جلسه: بررسی مسائل و مشکلات فعالان اقتصادی استان در حوزه استاندارد

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز با بیان اینکه الزام به اجرای دستورالعمل‌های جدید مبنی بر تغییر رنگ و فونت و اندازه نشان استاندارد، بدون دلیل علمی و کارشناسی عواقب و هزینه‌های سنگینی را متوجه واحدهای تولیدی می‌کند، گفت: نمونه‌برداری و انجام آزمون استاندارد از واحدهای تولیدی در یک بازه زمانی مشخص از دیگر موارد چالش‌زا برای واحدهای تولیدی صنایع غذایی با توجه به فصلی بودن تولید است.

ضرورت تفویض اختیار تایید کد استاندارد به استان‌ها

مهدی رنجبر؛ رئیس کمیته حقوقی کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز گفت: به موجب درخواست کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز و بر اساس پایشی در حوزه استاندارد، مسائل و مشکلاتی از سوی انجمن صنایع غذایی و انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات هیدروکربنی استان شناسایی و مورد بررسی قرار گرفته است.

وی افزود: صدور کد استاندارد اجباری در استان انجام می‌شود، اما صدور کد استاندارد اختیاری در تهران صورت می‌گیرد. با توجه به جز (۱۰) ماده (۵) دستورالعمل نمونه‌برداری، بازدید و نمونه‌برداری از فرآورده‌های نفتی به کارگروه‌های استانی تفویض شده است. در فرآیند صدور کد استاندارد برای صادرات، تمامی مراحل اولیه در استان انجام می‌شود، اما تأیید نهایی در تهران موجب تأخیر در رسیدگی به پرونده‌ها و نارضایتی فعالان اقتصادی می‌شود.

رنجبر گفت: یکی از دلایل طولانی شدن این فرآیند، نبود آزمایشگاه‌های فرآورده‌های نفتی در استان است. با وجود تلاش برای ایجاد این آزمایشگاه از طریق تفاهم‌نامه‌ای با پالایشگاه و دانشگاه، تاکنون اقدام مؤثری در این راستا صورت نگرفته است.

وی در خصوص تلاش‌های کمیسیون کارآفرینی اتاق برای حل مشکلات و مسائل انجمن‌های صنایع غذایی و تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات هیدروکربنی گفت: بی‌شک شناسایی عوامل مخل کسب وکارها، لازمه حل مشکلات اصناف است. بر این اساس پایش قوانین و مقررات مورد توجه قرار گرفته است.

رنجبر ادامه داد: صدور کد استاندارد اجباری در استان انجام می‌شود، ولی صدور کد استاندارد اختیاری در تهران صورت می‌گیرد که به دلیل حجم بالای درخواست‌ها زمان‌بر و هزینه‌بر برای فعالان اقتصادی است. روی این اصل پیشنهاد کمیسیون کارآفرینی تفویض اختیارات به کارگروه‌های استانی است.

وی نبود آزمایشگاه فرآورده‌های نفتی را یکی از دلایل طولانی شدن فرایند دانست و یادآور شد: بنا بود تا تجهیز آزمایشگاه استان از محل مالیات پالایشگاه تامین شود، که متاسفانه مغفول مانده است.

خدادادی؛ دبیر انجمن اپکس نیز در این نشست ضمن ابراز گلایه از اتخاذ تصمیمات و مصوبات مرتبط با حوزه تولید در پشت درهای بسته و بدون مشارکت اهالی این حوزه گفت: سالیان سال است که مشکلات و پروسه طولانی در حوزه استاندارد فرایندهای تولید و صادرات را با مشکل روبرو کرده است.

وی گفت: مطابق دستورالعمل ساماندهی فرآیندهای صادرات و واردات نفت و مشتقات آن، میعانات گازی جزو مواد یارانه‌ای محسوب می‌شود و نیاز به تعیین ماهیت دارد. ممنوعیت صادرات گاز و نیاز به میعانات گازی در اسپری‌های روان‌کننده صنعتی، مشکلاتی برای صادرکنندگان ایجاد کرده است. مقدار مورد نیاز این میعانات بسیار کم بوده و توجیه اقتصادی ندارد. صادرات اسپری‌های روان‌کننده صنعتی در تمامی گمرکات کشور آزاد است، اما فرآیندهای استانداردسازی در گمرکات استان‌ها طولانی می‌شود.

خدادای ادامه داد: از بهمن ۱۴۰۱، صادرات روغن‌های صنعتی مشمول مقررات استاندارد اجباری شده که هزینه‌ها و زمان پروسه صادرات را افزایش داده و صادرات این محصول را کاهش داده است. همچنین، تولیدکنندگان و صادرکنندگان تینر فوری با ابهامات در نحوه رسیدگی به پرونده‌ها و شرایط سختی برای خروج کالا از گمرک مواجه‌اند. بر اساس مصوبه‌ای در شورای استان، قرار بود گمرکات بدون دریافت تضامین بانکی نسبت به صادرات تینر فوری اقدام کنند، اما گمرک تبریز در این زمینه همکاری نکرده است.

وی تاکید کرد: با الکترونیکی شدن سامانه‌ها، ضمانت‌نامه‌ها به صورت شناسه‌دار برای یک کالا صادر می‌شود و پس از تعیین ماهیت، دیگر اعتباری نخواهد داشت. هزینه‌های بالای تضامین بانکی برای صادرکنندگان، این روند را معقول نمی‌سازد.

مصطفی صحرایی؛ مدیرکل استاندارد استان گفت: مسئله استانداردسازی و توجه به اصول و چارچوب‌های استاندارد در استان همیشه جدی گرفته شده است.

وی گفت: حداکثر ۱۵ روز زمان برای بررسی پرونده‌ها و کاهش تعداد پرونده‌های در نوبت بررسی، اقدام ارزشمندی است که برای تحقق آن با جدیت تلاش کرده‌ایم.

صحرایی ابراز امیدواری کرد: با توجه به ظرفیت‌های استان در ارائه کدهای استاندارد شاهد اصلاح آیین‌نامه‌های این حوزه باشیم.

رئیس اتاق تبریز در جشن سالروز تاسیس جمهوری ترکیه در کنسولگری تبریز

ظرفیت بالای تجارت آذربایجان‌شرقی با ترکیه

جشن سالروز تاسیس جمهوری ترکیه در کنسولگری تبریز با حضور استاندار آذربایجان‌شرقی، رئیس اتاق بازرگانی تبریز و جمعی از مسئولان استانی برگزار شد.

یونس ژائله، رئیس اتاق تبریز در این مراسم ضمن تأکید بر اشتراکات زبانی، دینی و فرهنگی بین آذربایجان‌شرقی و ترکیه، بر لزوم افزایش تبادلات تجاری با این کشور تاکید کرد.

ژائله با اشاره به ظرفیت‌های بالای استان در حوزه صنعت افزود: تاکنون ارتباط دوستانه و مناسبی بین تجار استان و این کشور برقرار بوده است و امیدواریم همچنان شاهد توسعه روابط تجاری با این کشور باشیم.

استاندار آذربایجان‌شرقی در این مراسم گفت: این استان به دلیل ظرفیت‌های بالای اقتصادی می‌تواند به مانند پل توسعه روابط بین کشورمان با ترکیه عمل کند.

بهرام سرمست در جشن سالروز تاسیس جمهوری ترکیه در کنسولگری تبریز افزود: در جشن استقلال شما احساس شراکت می‌کنیم، چرا که دو ملت دوست و برادر ایران و ترکیه، دارای پیوندهای تاریخی و فرهنگی مشترک و ناگسستنی هستند.

وی با بیان اینکه آذربایجان‌شرقی دارای زمینه‌های اقتصادی زیادی برای گسترش دیپلماسی اقتصادی با کشورهای همسایه از جمله ترکیه به عنوان یکی از اولویت‌های دولت وفاق ملی در حوزه سیاست خارجی است، اظهار کرد: از نظر اقتصادی دارای مجموعه‌ای از ظرفیت‌های مشترک برای همکاری‌های متقابل هستیم.

استاندار آذربایجان‌شرقی با اشاره به اینکه برای گسترش مناسبات اقتصادی با ترکیه، اتاق بازرگانی تبریز به عنوان اولین اتاق ایران زمینه مبادله تجاری بالایی دارد، اعلام کرد: آمادگی داریم موافقت‌نامه ۲۰۱۸ تبریز و استانبول و خواهرخواندگی دو شهر را عملیاتی کنیم.

سرمست خاطرنشان کرد: ظرفیت‌های گردشگری، تاریخی و فرهنگی آذربایجان‌شرقی می‌تواند بستری برای حضور هنرمندان و صاحبان صنایع ما در نمایشگاه‌های استانبول باشد.

وی ادامه داد: خوشبختانه زمینه خوبی برای کمک به افزایش حجم مبادلات تجاری بین ایران و ترکیه توسط آذربایجان شرقی وجود دارد.

در کمیته تامین اجتماعی اتاق تبریز بررسی شد؛

طرح موضوعات و مسائل جاری در حوزه تامین اجتماعی

جلسه کمیته تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز با حضور مسئولان اداره کل تامین اجتماعی استان با موضوع هم‌اندیشی برای افزایش تعامل و طرح موضوعات و مسائل جاری در حوزه تامین اجتماعی برگزار شد.

مهدی امینی، رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز به تشریح مسائل جاری در حوزه تامین اجتماعی پرداخت.

همچنین بهروز خوش‌نمک؛ معاون اداری، مالی و پشتیبانی تامین اجتماعی، محمد علی‌شاهی؛ رئیس اداره بازرسی کارگاه‌ها، رقیه رجبی؛ رئیس اداره بازرسی دفاتر و محمد ابراهیمی؛ مسئول اداره وصول حق بیمه اداره کل تامین اجتماعی استان، اقدامات این سازمان در حوزه مسائل حسابرسی دفاتر قانونی، مسائل هیئتهای بدوی تشخیص مطالبات و مسائل مربوط به بازرسی‌های کارگاه‌ها را تشریح کردند و در نهایت تصمیمات جلسه به شرح زیر اتخاذ شد:

مقرر شد؛ بازدیدهای میدانی از هیئت‌های بدوی تشخیص مطالبات تامین اجتماعی شعب با حضور رئیس کمیسیون، معاون اداری، مالی و پشتیبانی و بازرسی و رئیس اداره وصول حق بیمه اداره کل تامین اجتماعی استان انجام شود.

مقرر شد؛ بازرسی‌های میدانی از بازرسان موسسه حسابرسی تامین اجتماعی با حضور رئیس کمیسیون و معاون اداری، مالی و پشتیبانی و بازرسی، رئیس اداره وصول حق بیمه و رئیس اداره بازرسی از دفاتر اداره کل تامین اجتماعی استان انجام شود.

مقرر شد؛ رئیس اداره بازرسی از دفاتر اداره کل تامین اجتماعی استان به حسابرسان و بازرسان دفاتر قانونی کارگزاری‌ها و حسابرسان شعب،

در خصوص ابلاغ قصورات مدیران مالی شرکت‌ها در ارائه مدارک و مستندات لازم به مدیران عامل شرکت‌ها اطلاع‌رسانی کنند تا با اهتمام در ارائه مدارک، از ایجاد جرائم و تحمیل بار مالی برکارفرمایان و تطویل رسیدگی جلوگیری شود.

مقرر شد؛ اداره کل تامین اجتماعی، برنامه ماهانه هیئت‌های بدوی تشخیص مطالبات شعب را جهت برنامه‌ریزی نمایندگان برای حضور در هیئت‌ها ارائه دهد.

با پیشنهاد معاون اداری، مالی و پشتیبانی اداره کل تامین اجتماعی، مقرر شد؛ ارزیابی عملکرد هیئت‌های بدوی تشخیص مطالبات شعب با بررسی تعداد پرونده‌هایی که در این هیئت‌ها، مختومه شده‌اند و تعداد پرونده‌های ارجاعی از هیئت‌های بدوی به هیئت تجدید نظر(به تفکیک کارگزاری‌ها) و نسبت تجدید محاسبه به کل پرونده‌ها، به شکل کامل انجام شود.

مقرر شد؛ رئیس اداره بازرسی کارگاه‌های اداره کل تامین اجتماعی استان با تشکیل جلسات توجیهی و آموزشی برای بازرسان کارگاه‌ها در این اداره، موارد مرتبط با نحوه انجام دقیق بازرسی‌ها در راستای حفظ حقوق متقابل کارگر و کارفرما اقدام کند.

مقرر شد؛ رئیس اداره بازرسی دفاتر اداره کل تامین اجتماعی نسبت به تشکیل دوره‌های آموزشی ویژه حسابرسان و بازرسان دفاتر قانونی کارگزاری‌ها در راستای بررسی دقیق دفاتر و حفظ حقوق متقابل کارگر و کارفرما اقدام کند.

مقرر شد؛ کمیسیون با همکاری کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان، کارگاه‌های آموزشی ویژه مدیران عامل و مدیران مالی شرکت‌ها در خصوص آموزش قوانین، مقررات و رویه‌های مرتبط با حسابرسی‌های تامین اجتماعی و نحوه تنظیم اصولی و دقیق دفاتر و اسناد مالی در راستای جلوگیری از ایجاد جرائم و تحمیل بار مالی بر کارفرمایان، برگزار کند.

در کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز بررسی شد؛

مشکلات واردات برخی از محصولات کشاورزی

جلسه کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز با محوریت «مشکلات واردات برخی از محصولات کشاورزی» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

این نشست با حضور رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار تبریز و به درخواست جمعی از فعالان این حوزه، در خصوص ممنوعیت واردات بادام هندی، مویز، مغز گردو، مغز بادام و فندق به کشور برگزار شد.

رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز در این نشست با بیان اینکه بادام هندی، جزو اصلی آجیل در کشور به‌شمار می‌رود گفت: متاسفانه چندین سال است که اجازه ورود این محصول به‌دلیل قرار گرفتن در لیست کالاهای لوکس به کشور داده نمی‌شود.

سید یوسف حسینی با بیان این مطلب افزود: علیرغم ممنوعیت واردات بادام هندی، این قلم به وفور به صورت قاچاق در بازار موجود است و به‌جای اینکه حقوق و مزایای دولتی از قِبل واردات این محصول در اختیار دولت قرار بگیرد، به جیب قاچاقچیان می‌رود.

وی گفت: در برهه‌ای از زمان، تصمیم درستی در رابطه با واردات بادام هندی، مویز، مغز گردو، مغز بادام و فندق گرفته شده است، اما اکنون شرایط ایجاب می‌کند که واردات این پنج قلم کالا آزاد شود، بنابراین دولت حداقل می‌تواند به صورت مقطعی، واردات کالاها را آزاد کند.

حسینی، از طرح این موضوع در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان، برای رسیدگی بیشتر خبر داد.

رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز در ادامه به مشکلات تجار در زمینه تخصیص ارز و پیمان‌سپاری ارزی اشاره کرد.

حسینی با بیان اینکه طولانی شدن تخصیص ارز برای واردات کالاهای اساسی باعث کند شدن تأمین نیاز بازار و افزایش هزینه‌ها شده، تصریح کرد: این مسئله اثرات منفی گسترده‌ای بر روی اقتصاد کشور گذاشته است.

وی در ادامه با اشاره به مشکلات صادرکنندگان در رفع تعهد ارزی، خواستار اتخاذ تدابیری در خصوص نحوه انجام پیمان‌سپاری ارزی شد.

در جلسه کمیسیون کارآفرینی اتاق تبریز مطرح شد؛

نقش رینوتکس در شناسایی ظرفیت‌های اقتصادی و فناوری

کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب‌وکار اتاق تبریز با محوریت «ارائه گزارش نمایشگاه جیتکس ۲۰۲۴»، «بررسی نحوه تدوین و ارائه پیشنهادها در مورد لایحه بودجه سال ۱۴۰۴»، «بررسی زمینه‌های همکاری اتاق بازرگانی تبریز در رویداد رینوتکس ۲۰۲۴» و « بررسی مطالبات و چالش‌های حوزه اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسبوکار مرتبط با حوزه عملکردی سازمان توسعه تجارت ایران» در اتاق تبریز برگزار شد.

نوید امجد؛ رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب‌وکار در ابتدای این نشست با اشاره به تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۴ گفت: پیش‌نویس این سند در حال تدوین بوده و دولت در حال نظرسنجی از فعالان اقتصادی اتاق ایران، سایر اتاق‌های بازرگانی و تشکل‌ها است.

امجد با اشاره به عملکرد اتحادیه نفت، گاز و پتروشیمی، بر اهمیت احصاء نقطه نظرات بخش خصوصی و اثرگذاری در وضع قوانین تأکید کرد و گفت: پیش از تدوین و ابلاغ بودجه ۱۴۰۳، اتحادیه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی ایران در جلسه‌ی کمیسیون اقتصادی مجمع تشخیص مصلحت نظام، به بررسی پیشنهادات بخش خصوصی نسبت به اصلاح بندهایی از ماده ۴۷ و ۴۸ برنامه توسعه هفتم که بر صادرات کشور تأثیرگذار بود، پرداختند و نتیجه چنین رویکردی جلوگیری از اخذ مالیات دوگانه از صادرکنندگان و بهبود وضعیت بودجه ۱۴۰۳ شد.

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب‌وکار اتاق تبریز گفت: باید پل ارتباطی مؤثری بین دانشگاه‌ها و بخش خصوصی ایجاد شود تا دانشجویان بتوانند به راحتی دستاوردهای خود را به بازار عرضه کرده و از ظرفیت‌های قانونی موجود استفاده کنند. این امر نه‌تنها به بهبود وضعیت اقتصادی دانشجویان کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به رشد و توسعه اقتصادی کشور نیز منجر شود.

امجد با اشاره به قانون جهش تولید دانش‌بنیان گفت: این قانون نشان‌دهنده دیدگاه حاکمیت نسبت به اهمیت فناوری و تکنولوژی برای پیشرفت اقتصاد کشور است.

وی تأکید کرد: ماهیت این قانون تغییر کرده و مانند سابق محصول محور نیست و در حال حاضر بیشتر بر اقتصاد دانش‌بنیان تمرکز دارد.

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب‌وکار اتاق تبریز گفت: رینوتکس به عنوان یک بستر مناسب می‌تواند به شناسایی و بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها و تقویت همکاری‌های مؤثر بین دانشگاه‌ها، بخش خصوصی و حاکمیت کمک کند.

امجد با اشاره به مراکز رشد و نوآوری خارج از کشور افزود: می‌توان از این مراکز به عنوان یک الگوی موفق برای همکاری‌های بین‌المللی در راستای پیشبرد اهداف داخلی کشور از طریق نمایشگاه رینوتکس استفاده کرد. این نوع همکاری‌ها می‌تواند زمینه‌ساز انتقال دانش و فناوری و همچنین ایجاد فرصت‌های جدید برای سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در داخل کشور باشند. در همین راستا رینوتکس می‌تواند به عنوان یک پل ارتباطی عمل کرده و این ظرفیت‌ها را به نفع اقتصاد دانش‌بنیان کشور به کار گیرد.

سعید جعفری‌راد؛ رئیس پارک علم و فناوری استان آذربایجان‌شرقی، به تغییرات برنامه رینوتکس امسال اشاره کرد و توضیح داد: این برنامه براساس ارزیابی دستاوردها و رویکردهای گذشته، به شکلی متفاوت تدوین شده است.

وی به عدم تمایل شرکت‌های بخش خصوصی برای شرکت در رویداد و بازدید از نمایشگاه اشاره کرد و گفت: بر این اساس تصمیم‌گیری‌های جدیدی اتخاذ شده است.

جعفری‌راد: امسال بخش دانش‌آموزی رینوتکس در سالن امیرکبیر نمایشگاه بین‌المللی برگزار شده و برای سال آینده، برنامه‌ریزی‌هایی برای مشارکت حداکثری دانشجویان و دانشگاهیان انجام شده است. نمایشگاه رینوتکس نیز در تمامی حوزه‌های تخصصی به‌صورت جداگانه در دانشگاه‌های استان و پارک علم و فناوری برگزار خواهد شد.

در ادامه این نشست سهند شهبازی؛ مسئول امور بین الملل اتاق تبریز، گزارشی از نمایشگاه جیتکس ۲۰۲۴ ارائه داد و به نکات کلیدی این رویداد پرداخته و به نوآوری ها و تکنولوژی‌های جدید معرفی‌شده در نمایشگاه، حضور شرکت‌های برجسته بین‌المللی و فرصت‌های تجاری ایجاد شده، اشاره کرد.

در جلسه کمیته مالیاتی اتاق تبریز مطرح شد؛

لزوم افزایش تعامل میان تشکل‌ها و اداره کل امور مالیاتی استان

جلسه کمیته مالیاتی اتاق بازرگانی تبریز با حضور مدیرکل امور مالیاتی استان و معاونان این اداره کل برگزار شد.

مهدی امینی، رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق تبریز، هدف از برگزاری این جلسه را هم‌اندیشی برای افزایش تعامل و طرح مسائل مالیاتیِ اعلام شده، توسط تشکل‌ها عنوان کرد.

وی گفت: با اصلاح ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم، جایگاه نماینده اتاق بازرگانی در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی تثبیت و تقویت شد و استقلال هیئت‌ها از اداره امور مالیاتی اتفاق افتاد و اتاق بازرگانی نیز در شیوه انتخاب و معرفی نمایندگان خود در این هیئت‌ها و همچنین ارزیابی عملکرد آن‌ها رویکرد جدیدی را اتخاذ کرده است.

عیسی اروجزاده؛ مدیرکل امور مالیاتی استان در این نشست گفت: مطابق قانون، این اداره کل، استقلال هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی را اجرایی کرده است و علیرغم کمبود فضای فیزیکی، با بازسازی سالنی در ساختمان مرکزی، آن را در اختیار هیئت‌ها قرار داده‌ایم و در نظر داریم فضای فیزیکی بهتری را در یکی از ساختمان‌های اداری به هیئت‌ها اختصاص دهیم.

اروجزاده با اشاره به مشکلات سامانه مودیان و انعکاس آنها به سازمان امور مالیاتی گفت: با توجه به اینکه هر سامانه‌ای در ابتدای راه‌اندازی مشکلاتی خواهد داشت، تقاضا دارم تمام مشکلات موجود سامانه را از ما استعلام کنید تا راهنمایی لازم را ارائه دهیم و موارد خارج از اختیار خود را از سازمان امور مالیاتی و دفتر فنی سازمان کمک گرفته و ارائه طریق کنیم.

اروجزاده در خصوص تقسیط بدهی در سامانه مودیان گفت: در صورتی که تعداد اقساط مد نظر مؤدی کم باشد، می‌تواند از طریق سامانه اقدام کند، اما به دلیل اینکه چون مؤدی خواستار افزایش تعداد اقساط است، به اداره مراجعه می‌کند و ما مجبور هستیم، سهمیه تعیین شده را احصاء کنیم. زمان‌بر بودن اقساط هم به زیان ما و هم به زیان مؤدی است و افزایش هر قسط موجب تعلق ۲ درصد جریمه می‌شود.

مدیرکل امور مالیاتی استان در خصوص استرداد مالیات بر ارزش افزوده اظهار کرد: از دوره چهارم سال ۱۴۰۲ با راه‌اندازی سامانه مودیان، استرداد از طریق این سامانه انجام خواهد شد و بخشنامه مربوطه در حال تدوین است و بعد از این، اداره کل در استرداد نقشی نخواهد داشت و صورتحساب‌های صادره از طریق سامانه، مورد قبول سازمان است و اداره کل حق بررسی صورتحساب‌ها را ندارد و ما تا دوره سوم سال۱۴۰۲ باید استردادها را انجام دهیم و تقریباً تمامی استردادهای مربوط به قبل از سال ۱۴۰۲ پرداخت شده است و استردادهای پرونده‌های مربوط به سه ماهه سال ۱۴۰۲ را شروع کرده‌ایم.

غلامعلی چراغی، معاون حسابرسی مالیاتی شرکت‌های اداره کل امور مالیاتی استان در خصوص دستورالعمل بخشودگی جرائم و تقسیط گفت: ایراد این دستورالعمل و بخشنامه‌های مربوطه، این است که از سال ۱۴۰۰، مبنای شروع تاریخ تقسیط و کسر ۲ درصد از جرائم (به ازای هر ماه تا پایان اقساط) از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص در نظر گرفته می‌شود و با توجه به اینکه اکثراً مودیان به برگ تشخیص معترض هستند، با ابلاغ برگ تشخیص مالیات، مؤدی فرصت یک‌ماهه برای حق اعتراض دارد و ۴۵ روز مراحل دادرسی ماده ۲۳۸ طول می‌کشد و عملاً این پروسه، ۳ ماه زمان می‌برد و مؤدی، ۳ ماه از مجموع تعداد ماه‌های تقسیط را از دست می‌دهد و از این تسهیلگری به شکل کامل بهره‌مند نمی شود.

وی افزود: اصلاح دستورالعمل جهت تغییر مبنای شروع تاریخ تقسیط از تاریخ برگ تشخیص به تاریخ برگ قطعی مالیات لازم است، تا مؤدی امکان استفاده کامل از این تسهیل‌گری را داشته باشد.

حسن تیموری غرب، مدیر دادرسی مالیاتی استان با اشاره به تغییر آیین‌نامه دادرسی مالیاتی از سال ۱۴۰۰ گفت: با تغییر این آیین‌نامه، استقلال در آرای هیئت‌ها اتفاق افتاده است و مطابق این آیین‌نامه برخی شرایط هیئت‌ها تغییر یافته از جمله اینکه پیشتر تشکل‌های صنفی، نماینده بند ۳ را معرفی می‌کردند، اما حالا نمایندگان بند ۳ محدود به معرفی از جانب ۷ نهاد (اتاق بازرگانی، اتاق تعاون، جامعه حسابداران رسمی، جامعه مشاوران رسمی مالیاتی، مجامع حرفه ای، اتاق اصناف، شورای اسلامی شهر، کانون وکلا و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده) شده‌اند که به مدت سه سال منصوب می‌شوند و

عبارت نماینده صنف تغییر یافته است.

وی افزود: در صورتی که انجمن‌های صنعتی و تولیدی نسبت به معرفی نماینده تشکل خود اقدام کنند، معرفی آنها پذیرفته نیست و معرفی را مطابق این دستورالعمل منوط به معرفی از جانب اتاق بازرگانی می‌کنیم.

تیموری افزود: در سال ۱۴۰۲، تعداد ۱۵۲۹۲ رای در هیئت‌های بدوی و حدود ۴۱۳۶ رای در هیئت‌های تجدید نظر حل اختلاف مالیاتی استان صادر شده است و در کل استان ۴۸ هزار رای صادر شده، که حدود نصف آراء با حضور نمایندگان اتاق بازرگانی صادر شده است.

مدیر دادرسی مالیاتی استان در خصوص مشکلات سامانه هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی گفت: این ایرادات را به سازمان امور مالیاتی منعکس کرده‌ایم و در حال پیگیری رفع آن هستیم.

تیموری ادامه داد: مطابق تبصره ۵ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم، سامانه هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی از سال ۱۴۰۲ راه‌اندازی شده است و انتخاب هر ۳ نماینده بندهای ۱،۲،۳ به صورت تصادفی توسط سیستم انجام می‌پذیرد و مودی اگر می خواهد که نماینده بند ۳ از بین معرفی شدگان اتاق بازرگانی باشد، باید در مرحله اعتراض (مرحله ماده ۲۳۸ قانون مالیات‌های مستقیم) در زمان ثبت اعتراض خود در سامانه مودیان، گزینه نمایندگان اتاق بازرگانی را انتخاب کند و لازم است که به مودیان این موضوع اطلاع‌رسانی شود.

محمدرضا بابایی، معاون مالیاتی شهرستان‌های اداره کل امور مالیاتی استان با اشاره به اینکه تقسیط بدهی‌های مالیاتی بر اساس مدلی است که از طرف سازمان امور مالیاتی داده شده است، گفت: ارجاع برخی پرونده‌های تقسیط از شهرستان‌ها به مرکز استان، به دلیل محدودیت در سقف اختیارات مدیران شهرستان است و تفویض اختیار بر اساس رده مدیریتی مدیران امور مالیاتی است و مدیرکل، معاونان، رئیس گروه مالیاتی و رئیس اداره مالیاتی، هر کدام اختیارات تعریف شده و خاص خود را دارند و بالاتر از سقف اختیارات خود نسبت به بخشودگی و تقسیط نمی‌توانند، اقدام کنند.

وی افزود: اگر در پرونده‌ای، رقم بدهی که تقسیط آن درخواست شده است، خارج از سقف اختیارات رئیس شهرستان باشد، بدون ارسال پرونده به مرکز استان و صرفاً با هماهنگی با مدیر مربوطه در اداره کل، تقسیط و بخشودگی جرائم انجام می‌شود و با تقسیط بدهی مالیاتی، مؤدی به ازای هر قسط ماهانه، ۲ درصد باید اضافه پرداخت کند.

علی داداشی کهن، مسئول طرح جامع مالیاتی استان در خصوص آموزش سامانه مودیان در سال ۱۴۰۲ گفت: در سال ۱۴۰۲، ۳۰۰ جلسه آموزشی در این خصوص در استان برگزار کردیم و در اتاق بازرگانی تبریز هم یک روز در میان جلسه آموزشی داشتیم و حالا نیز مجدداً برنامه‌های آموزشی جهت آموزش تغییرات به وجود آمده در سامانه مودیان برای مودیانی که نیاز به آموزش دارند را تدوین کرده‌ایم.

مسئول طرح جامع مالیاتی استان افزود: در بحث الکترونیکی کردن فرآیندها در هر سال، اداره کل امور مالیاتی استان جزو ادارات برتر شناخته می‌شود و سازمان با تمام توان به این سمت پیش می‌رود.

وی گفت: ۹۸ درصد ابلاغ‌ها در استان به شکل الکترونیکی انجام می‌شود و از زمان راه‌اندازی سامانه مودیان تا به حال ۱۱ میلیون فاکتور مربوط به مبادلات تجاری استان در این سامانه ثبت شده است. همچنین فرآیند اعتراض و درخواست بخشودگی جرائم نیز در بستر این سامانه به شکل الکترونیکی انجام می‌شود.

لازم به ذکر است، در این جلسه موضوعات مختلف حسابرسی مالیاتی اعلام شده، توسط تشکل‌ها طرح و بررسی و مقرر شد اداره کل امور مالیاتی استان در محل هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی استان، اتاقی ویژه برای نمایندگان بند ۳ معرفی شده از اتاق بازرگانی تخصیص دهد.

نشست خبری هیئت رئیسه اتاق تبریز با اصحاب رسانه

طرح مطالبات فعالان اقتصادی در همایش توسعه صادرات غیرنفتی

افزایش آمار صادرات استان، در سایه اعزام هیئت‌های تجاری

نشست خبری هیئت رئیسه اتاق تبریز با خبرنگاران در آستانه برگزاری بیست و هشتمین دوره همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی برگزار شد.

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز، در نشست خبری با اصحاب رسانه با تأکید بر اهمیت برگزاری بیست و هشتمین دوره همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی، از تغییر رویکرد اتاق تبریز در برگزاری این همایش خبر داد و افزود: تصمیم بر این است که با تغییر ادبیات همایش، بر جایگاه اتاق‌های بازرگانی و بخش خصوصی در بهبود شرایط و توسعه صادرات غیرنفتی تأکید شود.

ژائله افزود: همایش صادرات غیر نفتی، در تلاش است تا صدای بخش خصوصی بوده و مطالبه‌های فعالان اقتصادی را در مسیر تحقق توسعه و رونق اقتصاد کشور مطرح کند.

وی درباره دستاوردهای همایش صادرات غیرنفتی در طی این سال‌ها اظهار داشت: ما در این همایش‌ها در دو ساعت جمع‌بندی مسائل و چکیده مرکز پژوهش‌ها را ارائه می‌دهیم.

فرصت بزرگ تجارت با آفریقا

ژائله گفت: همواره ما را از کشور آفریقا دور کرده‌اند، در حالی که بزرگترین معادن الماس و زمین‌های کشاورزی آنجاست. ما در بازارهای اشباع شده، مانند اروپا، کاری از پیش نمی‌بریم، در حالی که در بازار آفریقا می‌توانیم فرصت‌های زیادی را ایجاد کنیم و در این همایش به این ظرفیت‌ها تاکید خواهد شد.

وی در ادامه با اشاره به عوامل افزایش نرخ تورم در کشور گفت: سیاست‌گذاری‌های اشتباه، کاهش ارزش‌افزوده، فرار سرمایه‌ها و تنگ شدن حلقه تحریم‌ها از جمله دلایل این وضعیت هستند.

دولت به قانون تجارت احترام بگذارد

رئیس اتاق تبریز به نقش‌آفرینی ۹۵ درصدی بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی در اقتصاد اشاره و خاطرنشان کرد: این مهم نشان‌دهنده ظرفیت و توان بالای بخش خصوصی در توسعه اقتصادی است و ضروری است، رویکرد دولت به این بخش تغییر کند.

ژائله خواستار جدیت دولت در تعیین تکلیف شرکت‌های ضرردهه و احترام به قانون تجارت شد و افزود: شرکت‌های ضرردهه دولتی باید پاسخگو باشند، چرا که تداوم این روند نشان‌دهنده سوء مدیریت در این بخش است.

صلح اقتصادی به جای جنگ اقتصادی

وی تصریح کرد: باید نگرش اشتباه و ضد بخش خصوصی توسط دولت و رسانه‌ها اصلاح شود. تجربه و عملکرد درخشان بخش خصوصی نشانگر مسئولیت اجتماعی این بخش در قبال کشور است.

ژائله با تاکید بر اینکه اقتصاد ایران در منطقه تأثیرگذار است، افزود: ضروری است جنگ اقتصادی جای خود را به صلح اقتصادی بدهد، در این راستا، عضویت در پیمان FATF یک امر بدیهی در مسیر توسعه و تحول اقتصادی کشور است.

وی درباره رابطه بخش خصوصی با دولت گفت: رابطه ما با دولت نزدیک است و هیچ مشکلی نداریم. اما مشکل اصلی تفکری است که طی دهه‌های اخیر ایجاد شده و سرمایه‌گذاران را در داخل کشور ناامید کرده است. در این دولت، دعوت از سرمایه‌گذاران خارجی در اولویت قرار دارد و اتاق بازرگانی نیز به این امر کمک خواهد کرد.

رئیس اتاق تبریز، دو نرخی بودن ارز را از مهم‌ترین مشکلات فعالان اقتصادی توصیف کرد و افزود: دولت باید به نرخ بازار ارز خرید کرده و در این زمینه شفاف‌سازی کند.

ناترازی انرژی، تولید و صنعت را به مخاطره انداخته است

ژائله در خصوص ناترازی انرژی عنوان کرد: ناترازی در برق می‌تواند کل صنعت را به مشکل بیندازد؛ به عنوان مثال، عملکرد کارخانه‌های تولید سیمان را کاهش خواهد داد و این به صنعت ما آسیب می‌زند.

وی همچنین کمبودها در بخش انرژی را از مشکلات جدی حوزه صنعت استان دانست و بر تلاش بخش خصوصی برای تأمین نیاز انرژی با تمرکز بر انرژی‌های تجدیدپذیر تأکید کرد.

ژائله، با اشاره به اهمیت انرژی‌های تجدیدپذیر گفت: در جلسه‌ای با رئیس‌جمهور، وعده تولید ۲۰ هزار مگاوات انرژی خورشیدی به صنایع مختلف استان داده شده است.

لزوم همدلی برای حل مشکلات اقتصادی

رئیس اتاق تبریز اظهار داشت: شرایط فعلی سخت است و باید همه بخش‌ها، از خصوصی تا دولتی، به جای انتقاد صرف، با همدلی و همراهی در مسیر حل مشکلات اقتصادی و تأمین معیشت خانواده‌ها گام بردارند.

وی با اشاره به مشکلات موجود گفت: مشکلات جزو ذات کار است و همیشه وجود دارند، اما شدت و چاشنی مشکلات در کشور ما بیشتر است. بی‌اعتمادی بین دولت، بخش خصوصی و مردم وجود دارد و ایجاد این اعتماد یکی از اصلی‌ترین وظایف ما و دولت است.

ژائله درباره نجات و احیای دریاچه ارومیه گفت: این دریاچه برای ما بسیار حیاتی است و اتاق تبریز نقش پررنگی در تحقق طرح بارورسازی ابرها داشته است. به باور ما، ستاد احیا دریاچه ارومیه خود نیازمند احیا است.

وی درباره انتخابات آمریکا و تأثیر آن بر روابط اقتصادی ایران و دیگر کشورها بیان کرد: کسانی که در بخش خصوصی کار می‌کنند، با عقلانیت رفتار می‌کنند و از درگیر شدن در سیاست‌ها پرهیز می‌نمایند. هیچ‌کس نمی‌خواهد ایران به سمت آشفتگی برود و امیدوارم به سمت آرامش و صلح حرکت کنیم.

دستاوردهای صادراتی ایران

وی در ادامه به دستاوردهای صادراتی ایران با برگزاری سه دهه همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی اشاره کرد: اگر امروز ایران ۶۰ میلیارد دلار صادرات دارد، آیا در سال ۷۶ چنین چیزی ممکن بود؟ نباید از کیفیت و ظرفیت صادراتی و سیاست‌های دولت‌های مختلف در این سال‌ها چشم‌پوشی کرد.

ژائله در پاسخ به سوال خبرنگاران در خصوص ایجاد موانع برای سرمایه‌گذاری در آذربایجان شرقی عنوان کرد: فکر نمی‌کنم در این استان اتفاقی بیفتد که از سرمایه‌گذار دعوت نشود. بر اساس داده‌هایی که داریم، ما دارای رتبه ۷ کشوری سرمایه‌گذاری هستیم و کار کردن در آذربایجان‌شرقی بهتر و راحت‌تر از دیگر استان‌هاست.

افزایش آمار صادرات استان، در سایه اعزام هیئت‌های تجاری

مسعود بنابیان؛ نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز در این نشست در خصوص حمایت از صنایع و سرمایه‌گذاران آذربایجان‌شرقی گفت: شخصا با ۱۲ سرمایه‌گذار که از آذربایجان کوچ کرده بودند، صحبت کرده‌ام، اما این قهر از سرمایه‌گذاری در استان به دلیل فضای فرهنگی، ایجاد شده است و باید دست به دست هم بدهیم تا این فضا را از بین ببریم.

جمشید برزگر؛ نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز هم با اشاره به فعالیت‌های اتاق بازرگانی اظهار داشت: اتاق تبریز تنها اتاق در کشور است که ۱۵ تشکل را در خود دارد، خدمتی که اتاق در طی دو سال گذشته به تشکل‌های انجام داده است در هیچ استانی ندیده‌ایم.

وی افزود: هر تشکلی که نیاز به برگزاری همایش یا دوره‌های آموزشی داشته باشد، هم از نظر مادی و هم از نظر معنوی، مورد حمایت اتاق قرار گرفته است.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، در خصوص نتایج سفرهای تجاری اتاق به کشورهای همسایه گفت: آمار صادرات آذربایجان‌شرقی به روسیه بعد از سفر هیئت اتاق بازرگانی و پیگیری‌های صورت گرفته ۱۰۶ درصد و آمار صادرات آذربایجان‌شرقی به ارمنستان بعد از این سفر ۲۸درصد افزایش داشته است.

وی درباره تلاش اتاق بازرگانی تبریز برای ریاست یک تبریزی در اتاق بازرگانی ایران توضیح داد: برای اولین بار در تاریخ آذربایجان یکی از اعضای اتاق تبریز، به عنوان رئیس اتاق بازرگانی ایران معرفی شد و این نشان از همدلی هیئت نمایندگان اتاق تبریز دارد.

جعفری از ایجاد مرکز شتاب، مرکز همیاری و مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز برای اولین بار در اتاق تبریز خبر داد و گفت: ما در راستای مسئولیت اجتماعی اتاق بازرگانی از خیریه‌های بزرگ و بنام استان حمایت تمام و کمال داریم، ولی جایز نمی‌دانیم این کارهای خیر را به‌صورت علنی مطرح کنیم.

برگزاری یکصد و پنجمین شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور وزیر اقتصاد

نرخ ارز به جای سرکوب، مدیریت شود

یکصد و پنجمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی با حضور وزیر امور اقتصاد و دارایی در عمارت کاخ استانداری آذربایجان شرقی برگزار شد.

وزیر امور اقتصاد و دارایی در این نشست گفت: در قانون بانک مرکزی به طور صریح قید است که نرخ ارز به صورت شناور مدیریت شده است و طبیعی است که نرخ ارز نباید سرکوب شود، بلکه باید مدیریت شود.

عبدالناصر همتی گفت: بانک مرکزی مسئول ثبات ارزش پول ملی است و شما نمی‌توانید به بانک مرکزی بگویید که در بازار دخالت نکند، چراکه کنترل نرخ از دست آنها خارج می‌شود. بنابراین دخالت بانک مرکزی مفهومش این نبود که ارز عرضه می‌کنیم که قیمت آن را پایین بیاوریم.

وی با بیان اینکه اگر تقاضا بر عرضه پیشی بگیرد، قیمت ارز بالا می‌رود و از واقعیت دور می‌شود، ادامه داد: سیاست دولت این است که نگذارد بین نرخ‌ها فاصله بیفتد و ما نیز تلاش می‌کنیم تا صادرکنندگان از این ناحیه ضرر نکنند.

همتی خاطرنشان کرد: ارزی که از طریق صادرات حاصل می شود، معمولا ۷۰ درصد آن برمی‌گردد که عدد آنچنان زیادی نیست. سال ۱۳۹۰ کل ارز ناشی از درآمد نفت ۱۰۰ میلیارد دلار بود.

لزوم تاسیس صندوق توسعه توسط بخش خصوصی برای استان آذربایجان شرقی

وزیر امور اقتصاد و دارایی با تاکید بر لزوم تاسیس صندوق توسعه برای استان گفت: این اقدام بسیار خوبی است، اما مدیریت آن از اهم واجبات است.

وی گفت: برخی تجربه‌هایی داشتیم که سرمایه گذاری در شرکت‌هایی انجام شده، اما مدیریت ضعیف دولتی باعث شده منابع از بین برود.

وزیر امور اقتصاد و دارایی یادآور شد: به نظر من این شرکت دولتی تأسیس نشود بلکه یک صندوق توسعه تأسیس شود که هر صادرکننده بخشی از منابع را تأمین کند و حتی از بانک‌های خصوصی و شرکت‌های سرمایه گذاری نیز بخواهید مشارکت کنند، که این اقدام می‌تواند قطب خوبی برای توسعه ایجاد کند.

همتی ادامه داد: امروز در سفر خود به تبریز و حضور در بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی بحث‌های مفصلی مطرح شد، مهم‌ترین بحث‌ها پروژه‌هایی بود که در دولت گذشته تفاهم شده و بخشی از آنها شروع شده بود که قرار شد پشتیبانی مالی صورت گیرد.

وی با بیان اینکه یکی از مطالبات، بحث ارز صادرکننده‌ها و تعهدات ارزی که مربوط بانک مرکزی بوده، اما بنده سیاست‌های دولت را عرض کردم، افزود: انشاءالله با حل مسائل ارز و نزدیک شدن ارز واردکننده‌ها به صادرکننده‌ها بخش مهمی از دغدغه صادرکننده‌ها رفع شود.

همتی خاطر نشان کرد: امیدوارم با حل مشکلات در راستای توسعه استان کارها و گام‌های بزرگی برداریم.

وی بیان کرد: دولت باید به تفاهم‌هایی که منعقد می‌کند، پایبند باشد و اولویت ما پروژه‌های مصوب شده در استان‌ها است که باید به سرانجام برسد.

ارائه سند پشتیبان دیپلماسی اقتصادی به دولت

بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان شرقی با اشاره به برگزاری بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیر نفتی در تبریز، از اهتمام برای تحقق خواسته های بخش خصوصی و رفع چالش های مطرح شده در این همایش خبر داد.

استاندار آذربایجان شرقی در این جلسه با اشاره به پیشنهاد خود مبنی بر تشکیل صندوق توسعه استان در جلسه شورای گفت‌وگو، اظهار داشت: هدف از راه‌اندازی این صندوق، تأمین مالی پروژه‌های بزرگ و

حمایت از واحدهای تولیدی است.

بهرام سرمست افزود: برای پیشبرد این کار و تعیین سازوکارهای تشکیل آن، نیاز به همکاری و کمک‌های فنی و حقوقی وزارت اقتصاد داریم.

وی با بیان اینکه بیش از ۹۵ درصد اقتصاد استان توسط بخش خصوصی اداره می‌شود، گفت: با تأسیس این صندوق، امکان حمایت گسترده‌تر از بخش تولید و صنعت فراهم خواهد شد.

استاندار آذربایجان شرقی همچنین از ارائه سند پشتیبان دیپلماسی اقتصادی به دولت خبر داد و افزود: در صورت تأیید این سند در دولت، شاهد تأثیرات مثبت آن بر توسعه تجارت خارجی و افزایش نقش‌آفرینی استان در روابط اقتصادی کشورمان با کشورهای همجوار خواهیم بود.

سرمست خاطرنشان کرد که این دو اقدام می‌تواند علاوه بر تقویت بخش تولید و توسعه تجارت خارجی، بخش خصوصی را نیز در تأمین مالی پروژه‌های عمرانی و تولیدی مشارکت دهد.

وی ابراز امیدواری کرد که با قول مساعد وزیر اقتصاد نسبت به پیگیری مطالبات بخش خصوصی استان، شاهد گشایش در وضعیت اقتصادی استان باشیم.

خواستار بخشودگی تمامی جرائم مالیاتی هستیم

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز، بخش خصوصی را شریک دولت دانست و افزود: فعالان اقتصادی، در کشور با چالش های متعددی مواجه هستند.

وی این امر را موجب کاهش انگیزه فعالیت بخش خصوصی و فرار سرمایه‌گذاران دانست.

ژائله با اشاره به مشکلات مالیاتی واحدهای تولیدی گفت: واحدهای تولیدی نمی توانند اصل مالیات را بدهند، چه برسد به جرائم مالیاتی، بنابراین ما خواستار بخشودگی تمامی جرائم مالیاتی هستیم.

تبعیض در تسهیلات بانکی رفع شود

مسعود بنابیان، نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز گفت: تعدد آیین‌نامه و بخشنامه در خصوص پیمان‌سپاری ارزی، صادرکنندگان را سرگردان کرده است.

وی با انتقاد از اینکه صادرکننده نمی تواند در برابر کالایی که صادر کرده است، ماشین‌آلات یا مواد اولیه مورد نیاز خود را وارد کند، افزود: واردات در برابر صادرات برای واحدهای تولیدی آزاد نیست، اما به وفور محصولات غیرضروری وارد کشور می شود.

بنابیان گفت: طبق آخرین گزارش بانک مرکزی، ۷۰ درصد تسهیلات بانکی در اختیار سه استان تهران، خراسان و اصفهان قرار دارد و بقیه استان ها از این تسهیلات محروم هستند، این عین بی عدالتی است و باعث بروز مشکلات در توسعه اقتصادی می شود.

لزوم تهاتر بدهی فعالان اقتصادی با مجموعه های دولتی

رضا جعفری، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز، خواستار تهاتر بدهی فعالان اقتصادی با مجموعه های دولتی بستانکار و طلبکار شد.

وی افزود: در حال حاضر بسیاری از شرکت ها از ادارات دولتی طلبکار بوده، اما از سوی دیگر به دلیل کمبود نقدینگی به برخی ادارات نیز بدهکار هستند، در این شرایط بهتر است، با تهاتر بین ادارات دولتی، بدهی این شرکت‌ها تسویه شود.

مهدی امینی، رئیس خانه صمت استان آذربایجان شرقی و عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز نیز خواستار تفویض اختیارات به مدیران کل استانی در رابطه با بخشودگی جرائم مالیاتی شد.

نوید امجد، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به مشکلات ارزی کشور و دغدغه فعالان اقتصادی در تامین و بازگشت ارز به کشور گفت: پیشتر برای رفع مشکلات ارزی، بازار متشکل راه‌اندازی شده بود، که اشکالات زیادی داشت، اکنون نیز بازار توافقی برای بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور مطرح می شود، که نحوه عرضه و تقاضا در بازار فعلا مشخص نیست.

وی تاکید کرد: تا زمانی که نرخ ارز دستوری از بازار برچیده نشود، تناسب معقولی بین نرخ ارز دولتی و آزاد به وجود نیاید، مشکلات موجود برطرف نخواهد شد.

اروجزاده، مدیر کل امور مالیاتی استان در رابطه با بحث جرائم مالیاتی گفت: افرادی که تا یک ماه معوقات مالیاتی خود را یکجا تسویه کنند، تا ۱۰۰ درصد از بخشودگی مالیاتی بهره‌مند می شوند، اما پس از این مدت، به ازای هر ماه دو درصد جریمه به مؤدی تعلق می گیرد.

غلامی، سرپرست بانک ملی استان آذربایجان شرقی در رابطه با انتقادات از عدم همکاری بانک های خصوصی در اعطای تسهیلات به بخش خصوصی گفت: بیشتر بانک های خصوصی تسهیلات لازم را در اختیار فعالان اقتصادی قرار می دهند و معدودی از بانک‌ها کارشکنی می کنند.

در جلسه کارگروه شورای گفتگوی استان آذربایجان‌شرقی مطرح شد؛

چالش‌های راه‌اندازی کارگوی هوایی در تبریز

جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی با موضوع «بررسی دلایل عدم راه‌اندازی و فعالیت کارگوی هوایی در استان» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

این نشست با حضور نمایندگانی از استانداری آذربایجان‌شرقی، گمرک تبریز، منطقه آزاد ارس، نمایندگانی از فرودگاه‌های استان، انبارهای عمومی فرودگاه شهید مدنی، گمرک فرودگاه شهید مدنی، انبارهای عمومی گمرک سهلان، ایستگاه هواپیمایی ایران‌ایر، ایستگاه هواپیمایی ترکیش، ایستگاه هواپیمایی آتا، ایستگاه هواپیمایی ایران ایرتور، ایستگاه خدمات زمینی سامان تبریز، ایستگاه خدمات زمینی فرودگاه آرمان تبریز، کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی، شرکت حمل و نقل بین‌المللی و خدمات بار هوایی کالجار و شرکت خدمات بار هوایی پارس ایمن حمل آسیا در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

ایجاد و توسعه زیرساخت‌های هوانوردی

معاون مدیرکل اداره فرودگاه‌های استان آذربایجان‌شرقی در این نشست گفت: مشکل مطرح‌شده در زمینه فورواردینگ (Forwarding) در فرودگاه تبریز یکی از موانع کلیدی در بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های حمل‌ونقل بار هوایی است. هرچند از لحاظ فنی و زیرساختی مشکلی وجود ندارد، اما ضعف در خدمات فورواردینگ باعث کاهش کارایی و استفاده از پتانسیل کامل فرودگاه شده است.

علیرضا جمشیدی ادامه داد: برای ارائه یک ارزیابی دقیق از وضعیت کارگوی فرودگاه تبریز، می‌بایست شرایط کلی کارگو در فرودگاه‌های سراسر کشور توسط کارشناسان واجد شرایط بررسی شود. این ارزیابی باید شامل بررسی ایرلاین‌های ارائه دهنده خدمات حمل بار، میزان صادرات و واردات روزانه و سایر اطلاعات مشابه که به بهبود مدیریت بار کمک می‌کند، باشد.

وی افزود: وظیفه اصلی مدیریت فرودگاه تبریز، ایجاد و توسعه زیرساخت‌های هوانوردی است. در این زمینه اقدامات متعددی برای بهبود زیرساخت‌های گمرکی و ساخت ترمینال کارگو در فرودگاه تبریز انجام شده است. با این حال، به‌رغم حمایت مالی صندوق توسعه کشاورزی استان و تهیه طرح‌های کامل، به دلیل اینکه این پروژه از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر نبوده، به مرحله اجرا نرسیده است.

جمشیدی تصریح کرد: فرودگاه تبریز یکی از معدود فرودگاه‌هایی است که دارای کد گمرکی است و این ویژگی امکان بالقوه برای انجام عملیات گمرکی مستقیم در فرودگاه را فراهم می‌کند. با این وجود، کمبود امکانات در حوزه فورواردینگ و نبود همکاری کافی در این بخش موجب بروز محدودیت‌هایی در بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌های حمل‌ونقل بار هوایی شده است. در این راستا، پیشنهاد می‌شود که با استفاده از تجربه فرودگاه‌های موفق مانند فرودگاه‌های مشهد، شیراز، و اصفهان، اطلاعات عملکرد و شیوه فعالیت آن‌ها جمع‌آوری و تحلیل شود.

وی اضافه کرد: این اقدام می‌تواند به شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در حوزه فورواردینگ و ارزیابی تأثیر نقش فورواردرها در توسعه حمل‌ونقل بار هوایی کمک کند. علاوه بر این، برای بررسی مشکلات و یافتن راه‌حل‌های مناسب، لازم است که بخش خصوصی، ایرلاین‌هایی را که برای حمل بار از آن‌ها استفاده می‌کند مشخص نماید.

جمشیدی بیان کرد: باید مسیرهای ترجیحی برای بار از طریق انجمن‌ها و اتحادیه‌های مناطق آزاد تعیین شود تا به شکل کارآمدتری صادرات و واردات انجام شود. از لحاظ زیرساخت، فرودگاه تبریز مشکلی برای هندلینگ بار ندارد، اما مجوزهای لازم برای ایرلاین‌ها باید از سازمان هواپیمایی کشور بررسی و صادر شوند. همچنین، برای جذب هواپیماهای باری به این فرودگاه، لازم است تضمین بازگشت سرمایه‌گذاری اولیه برای ساخت ترمینال کارگو فراهم شود تا شرکت‌ها با اطمینان بیشتری به این فعالیت بپردازند.

وی گفت: در حال حاضر تنها ایرلاینی که مجوز واردات و صادرات بار خارجی در فرودگاه تبریز دارد، ترکیش ایر است، در حالی که سایر ایرلاین‌های به‌جز هواپیمایی ماهان و ایران‌ایر که با محدودیت‌هایی مواجه است، فاقد این مجوز هستند. به‌طوری که ایران‌ایر به‌دلیل تحریم‌ها قادر به فعالیت کامل نیست و هواپیمایی ماهان نیز در فرودگاه تبریز ایستگاه ندارد.

لزوم تأسیس ترمینال کارگو در فرودگاه تبریز

معاون مدیرکل اداره فرودگاه‌های استان آذربایجان‌شرقی خاطرنشان کرد: راه‌اندازی عملیات کارگو در فرودگاه تبریز، به دلیل نیاز به زیرساخت‌های تخصصی و تجهیزات مناسب، مستلزم تأسیس ترمینال کارگو است. این اقدام باید بر اساس گزارش توجیهی فنی و اقتصادی دقیق صورت گیرد تا از موفقیت پروژه اطمینان حاصل شود.

وی افزود: گمرک سهلان به‌عنوان دومین گزینه برای راه‌اندازی کارگوی هوایی مطرح شده است. این گمرک با دارا بودن ظرفیت‌های بالقوه می‌تواند نقشی مکمل در توسعه حمل‌ونقل بار هوایی در منطقه ایفا کند. با این حال، طی ۶ سال گذشته به دلیل مشکلات مدیریتی و کش‌وقوس‌های اداری، بهره‌گیری از امکانات آن برای کارگو با چالش‌های جدی مواجه بوده است.

جمشیدی اظهار کرد: یکی از مشکلات اساسی در توسعه عملیات کارگوی هوایی در فرودگاه تبریز این است که انبار کارگو در انحصار شرکت ایران‌ایر قرار دارد. همچنین، زمین‌های دولتی واگذار شده به این شرکت، خارج از کنترل و مدیریت مستقیم فرودگاه هستند. این مسئله باعث محدودیت در بهره‌برداری از زیرساخت‌های موجود و کاهش انعطاف‌پذیری مدیریت فرودگاه در توسعه فعالیت‌های حمل‌ونقل بار شده است.

کمبود امکانات مناسب برای ارسال بار از مبدأ تبریز

عضو کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی تبریز در این جلسه ضمن ابراز نگرانی از کمبود امکانات مناسب برای ارسال بار از مبدأ تبریز گفت: در گذشته، کارگوی ایران‌ایر با استفاده از نیروهای فرودگاهی و حتی به‌صورت شیفتی مشغول به فعالیت بوده است؛ اما متأسفانه، به دلیل عدم توجه و حمایت‌های لازم، بخش کارگو فرودگاه تبریز تقریباً به فراموشی سپرده شده است. این وضعیت نه‌تنها باعث می شود از ظرفیت‌های بالقوه فرودگاه بهره‌برداری نگردد، بلکه موجب کاهش رقابت‌پذیری و کند شدن روند توسعه حمل‌ونقل بار هوایی در منطقه شده است.

محمد ملکی افزود: پروازهای داخلی و خارجی شرکت ایران‌ایر به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای کاهش یافته‌اند و متأسفانه هیچ توضیح روشنی از سوی این شرکت برای این کاهش فعالیت‌ها ارائه نشده است. با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از عملیات کارگو در گذشته توسط ایران‌ایر انجام می‌شد، کاهش پروازهای این شرکت تأثیر منفی چشمگیری بر عملکرد بخش کارگو فرودگاه داشته است.

وی گفت: علاوه بر ایران‌ایر، چندین شرکت هواپیمایی دیگر نیز مجوزهای لازم برای صادرات و واردات بار را دارند، اما این ایرلاین‌ها عملاً در حالت غیرفعال باقی مانده‌اند. برای بهبود وضعیت کارگو، ضروری است که مطالبات و اعتراضات مربوط به این ایرلاین‌ها به‌طور مؤثر مطرح شود تا فشار برای بهبود شرایط افزایش یابد و آن‌ها به فعالیت‌های خود در حوزه حمل‌ونقل بار هوایی بازگردند.

نقش کلیدی فرودگاه تبریز در تسهیل تجارت و فرآیند ترخیص کالاها

معاون امور مسافری ستاد نظارت گمرکات استان با بیان اینکه گمرک استان اطلاعات کاملی از تاریخچه فعالیت‌های کارگو ندارد، افزود: فرودگاه تبریز از سال ۱۳۹۳، در دوره استانداری آقای جبارزاده، به‌عنوان دومین کارگاه کارگوی کشور پس از فرودگاه امام خمینی (ره) آغاز به کار کرد. از آن زمان، فرآیند کامل ترخیص کالا در این فرودگاه انجام می‌شود و فرودگاه تبریز نقشی اساسی و کلیدی در تسهیل تجارت و فرآیند ترخیص کالاها ایفا می‌کند.

رضا فرشیدفر گفت: در خصوص سرمایه گذاری خارجی و ورود طلا به کشور بایستی به این نکته اشاره کرد که در دو سال گذشته میزان قابل توجهی طلا از طریق فرودگاه تبریز وارد شده است، این واردات در ۳ پروژه تولیدی به اجرا درآمده است که دو پروژه در استان آذربایجان شرقی و یک پروژه دیگر در استان زنجان قرار دارد. این موضوع نشان‌دهنده وضعیت چشمگیر و موقعیت برجسته استان تبریز در سطح کشوری است و تأکید بر اهمیت این فرودگاه در تسهیل تجارت و جذب سرمایه‌گذاری خارجی دارد. این دستاورد نشان‌دهنده نقش مؤثر و برجسته فرودگاه تبریز در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تسهیل فعالیت‌های تجاری در سطح کشور است.

وی ادامه داد: باتوجه به رشد فوق‌العاده تجارت از سال ۱۳۹۶، افزایش حجم تجارت در این سال نسبت به سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ به چشم می خورد. در اوج فعالیت‌های کارگو در سال ۱۳۹۷، ارزش واردات به ۱۰ میلیون دلار رسید و بسیاری از واحدهای تولیدی، ترخیص کالای خود را از فرودگاه تبریز انجام می‌دادند. با این حال، با بازگشت تحریم‌ها از اردیبهشت ۱۳۹۷، فعالیت‌های وارداتی به شدت محدود شد و تنها شرکت ترکیش ایرلاین مجوز انتقال فوتی‌ها و واردات محدود را به دست آورد. این تغییرات باعث کاهش چشمگیر حجم کارگو و تأثیر منفی بر عملکرد تجاری و اقتصادی فرودگاه تبریز گردید.

فرشیدفر تاکید کرد: مشکل اصلی فرودگاه تبریز نبود هواپیمای باری است. از نظر زیرساخت و مجوزها، هیچ مشکلی وجود ندارد و تنها وثیقه لازم برای حمل کالا به‌عنوان مانع اصلی مطرح می‌باشد. در حال حاضر، ترکیش ایرلاین برای فعالیت در فرودگاه تبریز و تهران، معافیت‌های

تحریمی برای بیش از ۳۸۰۰ نوع کالا دریافت کرده است و می‌تواند نقش بسزایی در بهبود شرایط کارگو و افزایش حجم واردات و صادرات از طریق فرودگاه تبریز ایفا کند. این امر می‌تواند گامی مهم در بازگرداندن رونق به فعالیت‌های کارگو و رفع موانع تجاری موجود باشد.

وی ادامه داد: علاوه بر طلا، مجوز صادرات زعفران، تلفن همراه، رایانه، انواع فلزات، طلا و جواهرات و فرش دستباف نیز برای فرودگاه تبریز صادر شده است. در صورت صرفه اقتصادی، آمادگی برای صادرات صیفی‌جات استان از طریق هوایی نیز وجود دارد. هرچند که در حال حاضر به نظر نمی‌رسد که این مسیر از نظر اقتصادی به‌صرفه باشد. این موضوع نشان‌دهنده تلاش‌ها برای گسترش دامنه فعالیت‌های صادراتی از فرودگاه تبریز و ارتقاء نقش آن در تسهیل تجارت بین‌المللی است.

تنها ۳ درصد از ظرفیت کارگو در فرودگاه تبریز استفاده می‌شود

مدیر انبارهای عمومی و خدمات گمرکی شعبه فرودگاه تبریز گفت: از زمان راه‌اندازی کارگو در سال ۱۳۹۳، فرودگاه تبریز به زیرساخت‌های لازم برای حمل‌ونقل هوایی مجهز شده است. با این حال، توقف فعالیت‌های ترکیش ایرلاین و تحریم‌ها منجر به کاهش قابل‌توجه فعالیت‌های کارگو در این فرودگاه شده است. این تحولات تأثیرات منفی چشمگیری بر روند توسعه و بهره‌وری بخش کارگو داشته و چالش‌هایی را در مسیر گسترش تجارت هوایی بار در فرودگاه تبریز به وجود آورده است.

مرتضی طاهری افزود: در این میان جای خالی ترکیش ایرلاین به‌وضوح احساس می‌شود. دو شرکت هواپیمایی آتا و ایران‌ایر تور در زمینه حمل کالاهای صادراتی و وارداتی فعالیت دارند، اما نبود ارتباط هوایی اقتصادی با ترکیه این فعالیت‌ها را به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای محدود کرده است. این چالش تنها مختص فرودگاه تبریز نبوده و حتی در فرودگاه امام خمینی تهران نیز مشکلات مشابهی وجود دارد، به‌طوری که امکان ارسال بار از تبریز به اروپا عملاً فراهم نیست.

وی تصریح کرد: تنها سه درصد از ظرفیت کارگو در فرودگاه تبریز استفاده می‌شود، چرا که نبود حامل استاندارد برای حمل کالاهای بین‌المللی، مانع از رسیدن فرودگاه به پتانسیل کامل خود شده است. این محدودیت‌ها عمدتاً ناشی از سیاست‌های کلان کشور بوده و ارتباطی به امکانات فرودگاهی یا شرکت‌های هواپیمایی داخلی ندارد.

طاهری گفت: با وجود تلاش‌های متعدد، از جمله مکاتبات با شرکت‌های داخلی برای راه‌اندازی پروازهای هفتگی به مقصد اروپا، متأسفانه توجیه اقتصادی کافی برای این فعالیت‌ها وجود نداشته است. در حالی که ظرفیت پذیرش کالا در فرودگاه تبریز حدود ۲۰۰۰ تن است، در سال گذشته، تنها ۳۰ تن کالا پذیرش شد که از این مقدار، ۹۵ درصد آن مربوط به شرکت تراکتورسازی ایران بود. سایر شرکت‌ها به دلیل عدم صرفه اقتصادی، تمایل به ورود به این نوع حمل‌ونقل را ندارند. واردات و صادرات هوایی بر اساس صرفه اقتصادی و ارزش مالی سنجیده می‌شود و تحریم‌ها در سال‌های اخیر موجب محدودیت شدید این فعالیت‌ها شده است.

کارشناس معاونت اقتصادی استانداری گفت: در سال ۱۳۹۳، در دوران استانداری آقای جبارزاده، معاونت عمرانی به‌طور ویژه پیگیر مسئله حمل‌ونقل بار هوایی (کارگو) بودند و اقدامات لازم جهت فراهم‌سازی زیرساخت‌های مورد نیاز در این زمینه انجام شد. این پروژه از نظر توجیه اقتصادی دارای پتانسیل بسیار بالایی است. وی همچنین تأکید کرد که حمل بار نسبت به حمل مسافر از اولویت بیشتری برخوردار است و این موضوع بر اساس مطالعات کارگو و آمارهای منطقه‌ای، همچون امارات متحده عربی، به‌وضوح قابل تأیید می‌باشد.

رحیم روایی با بیان اینکه شروع فعالیت‌های کارگو در جهان ابتدا با حمل بار آغاز شده و سپس به بخش مسافری گسترش یافته است، ادامه داد: با این حال، در ایران این حوزه با چالش‌های متعددی مواجه است. زیرا مسئولیت آن به‌طور کامل مشخص نشده است و به نظر می‌رسد این امر باید در حیطه وظایف فرودگاه‌ها قرار گیرد. فرودگاه تبریز می‌تواند نقش مستقیمی در تأمین هواپیما و زیرساخت‌های لازم برای حمل‌ونقل بار ایفا کند و باید از ایرلاین‌ها برای همکاری دعوت به‌عمل آورد.

روایی با تاکید بر اینکه فرودگاه تبریز می‌بایست وظایف ذاتی خود در زمینه حمل‌ونقل بار را به‌طور جدی دنبال کند، افزود: بر اساس اساسنامه فرودگاه‌های کشور، که به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، وظایف فرودگاه‌ها به دو بخش حاکمیتی (شامل ایجاد زیرساخت‌های لازم و تأمین امنیت) و تصدی‌گری (شامل حمل‌ونقل مسافر) تقسیم شده است. بر این اساس حمل‌ونقل بار از توجیه اقتصادی بالاتری نسبت به حمل مسافر برخوردار است و به همین جهت باید در اولویت قرار گیرد.

روایی بیان کرد: ایران ایر به دلیل ساختار کاملاً دولتی خود، قابل نفوذ نیست. پیشنهاد می‌شود فرودگاه تبریز با حمایت استانداری و از طریق امضای توافقنامه، از وزیر راه و مدیرعامل ایران ایر مطالبه‌گری کند. این امر تنها در صورتی محقق خواهد شد که سایر شرکت‌ها نیز توانایی فعالیت در این حوزه را داشته باشند.

سرپرست بخش بازرگانی شرکت ایران ایرتور گفت: شرکت ایران ایرتور دارای مجوز حمل بار در مسیرهای داخلی و خارجی است و برای این منظور ۶ فروند هواپیمای پهن‌پیکر در دسترس دارد که می‌توانند در خدمت صادرات و واردات استان باشند. این شرکت در حال حاضر روزانه

دو پرواز به استانبول انجام می‌دهد و قادر است تا ۶ تن یا ۶ پالت بار را برای تجار جابجا کند.

حمید رستمی ادامه داد: نماینده ایران ایرتور، در فرودگاه تبریز مستقر بوده و مشابه خدماتی که ایرلاین در فرودگاه‌های مشهد و فرودگاه امام خمینی (ره) ارائه می‌دهد، پذیرای بارهای تجاری است. ایرلاین‌ها به‌عنوان کریر (حمل‌کننده) عمل کرده و بازاریابی و صدور بارنامه توسط شرکت‌های نمایندگی صورت می‌گیرد. پس از صدور بارنامه، این سند به شرکت هندلینگ، یعنی ایران ایر، منتقل شده و در مقصد به گیرنده نهایی تحویل می‌شود.

وی افزود: ایران ایرتور قرارداد اینترلاینی با هواپیمایی امارات منعقد کرده و در زمینه کارگو به‌عنوان نماینده این شرکت در ایران فعالیت می‌کند. در صورت انجام هماهنگی‌های لازم، ایران ایرتور به‌عنوان نماینده ترکیش ایرلاین نیز در فرودگاه تبریز می‌تواند فعالیت خود را آغاز کند.

مدیرعامل شرکت کالجار اظهار کرد: کالجار دفاتری در ایران، ترکیه و کانادا دارد. این شبکه گسترده به کالجار این امکان را می‌دهد که خدمات حمل‌ونقل بار را به تمامی نقاط جهان ارائه دهد. روند ارسال بار به این صورت است که ابتدا بار به کارگو تحویل داده می‌شود، سپس به ترکیه منتقل شده و از آنجا به هر مقصد بین‌المللی قابل ارسال است.

ایوب ساعی با تاکید بر اینکه یکی از چالش‌های عمده کالجار در فرودگاه تبریز، نحوه هندلینگ بار توسط شرکت ایران ایر است، افزود: در این فرودگاه، مسئولیت هندلینگ بار بر عهده ایران ایر است، در حالی که شرکت‌های آرمان و سامان در این زمینه فعالیت نمی‌کنند. این موضوع به دلیل تعرفه‌های بالای ایران ایر مشکلاتی را ایجاد کرده است؛ زیرا بالا بودن هزینه‌ها موجب می‌شود که برای بسیاری از مشتریان، ارسال بار از طریق این فرودگاه از نظر اقتصادی به‌صرفه نباشد.

علی صمدی؛ رئیس ایستگاه شرکت هوایی سامان گفت: شرکت سامان قابلیت انجام هندلینگ هواپیما را دارد، اما همچنان بار کارگو باید توسط شرکت ایران ایر مدیریت شود. علاوه بر این، شرکت سامان از سال آینده به فعالیت‌های خود در اکثر فرودگاه‌ها گسترش خواهد داد.

نادر قاسمی؛ جانشین ایستگاه هواپیمایی آتا اظهار کرد: به دلیل مشکلاتی نظیر گم شدن بار و ناهماهنگی زمانی، شرکت آتا تصمیم به قطع همکاری با ایران ایر گرفته است. همچنین به دلیل حجم کم

هواپیماها و تحریم‌ها، هواپیمایی آتا با مشکلات متعددی مواجه است.

رامین زرعی؛ سرپرست مدیریت گمرک منطقه آزاد ارس گفت : طبق قانون مناطق آزاد، نزدیک‌ترین فرودگاه به منطقه آزاد می‌تواند محدوده‌ای برای خدمات گمرکی در نظر بگیرد. همچنین، بر اساس مصوبه هیئت وزیران، تا ۱۵ درصد از سود بازرگانی برای واردات کالاهای مرتبط با منطقه آزاد تعلق می‌گیرد، که این امر می‌تواند هزینه‌های ترانزیت به تبریز را جبران کرده و به‌عنوان مشوقی برای افزایش تجارت عمل کند.

وی گفت: این منطقه به دلیل دارا بودن مزایای وارداتی و صادراتی، قادر است به‌صورت روزانه یا هفتگی صادرات به کشورهای همجوار و یا کشورهای اروپایی مانند ارمنستان، روسیه، آذربایجان، ترکیه، ایتالیا و سایر کشورهای مشابه داشته باشد.

طاهر روحی ؛ مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری گفت: پیشنهاد می‌شود مشکلات مطرح‌شده در جلسه، توسط دبیرخانه شورای گفتگوی استان، در قالب یک گزارش رسمی ارائه شود و به‌طور صریح ذکر شود که مشکل اصلی کارگوی تبریز در حال حاضر به دلیل وجود شرکت ایران ایر و ضعف عملکردی این شرکت است که منجر به بروز مشکلات مختلف شده است. لذا این شرکت فعالیت خود را ارتقا دهد؛ در غیر این صورت، یکی از گزینه‌های جایگزین می‌تواند واگذاری ماموریت به فرودگاه تبریز یا بخش خصوصی باشد.

نسرین درخشانی؛ مسئول دبیرخانه شورای گفتگوی استان اظهار کرد: باتوجه به مطالب ذکر شده، به‌نظر می‌رسد شرکت ایران‌ایر نسبت به رقبای بخش خصوصی از یک وضعیت انحصاری ویژه برخوردار است که حل این مسئله مستلزم دستور کار گرفتن این موضوع در صحن اصلی شورای گفتگو است. همچنین، لازم است نقطه نظرات و پیشنهادات شرکت هواپیمایی ایران ایر در این جلسه مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد.

البته دلایل عدم ورود شرکت‌های دیگر به این حوزه و همچنین عدم صرفه اقتصادی برای آن‌ها نیز مستلزم بررسی دقیق‌تر است. چرا که در صورت فعالیت ایرلاین‌های دیگر در برخی از استان‌ها؛ علامت سوالی برای عدم فعالیت‌شان در استان آذربایجان‌شرقی ایجاد می کند.

وی ادامه داد: همچنین، در راستای بهره‌برداری بیشتر از مزایای مناطق آزاد، به ویژه منطقه آزاد ارس، باید تلاش‌های لازم جهت معرفی و ارائه فرصت‌های موجود برنامه‌ریزی شود.

چالش‌های تامین انرژی گاز صنایع در زمستان در اتاق تبریز بررسی شد

نشست مشترک کمیسیون صنایع، انرژی و احداث با کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی تبریز با حضور مدیرکل و نمایندگان اداره گاز استان آذربایجان‌شرقی، هیئت مدیره انجمن فولاد آذربایجان و صنایع فولادی استان در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

امید اسمعیل ظفر؛ رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز، به مشکلات ناشی از قطعی برق اشاره کرد و گفت: قطعی برق طی سال‌های اخیر باعث شده است که واحدهای تولیدی، به‌ویژه واحدهای فلزی و معدنی، چندین ماه عملاً تعطیل شوند. حال که در آستانه فصول سرد سال هستیم، محدودیت گاز نیز فعالیت ما را مختل خواهد کرد. اگر راهکاری برای این مشکل در نظر گرفته نشود، واحدهای فولادی عملاً تعطیل خواهند شد.

ظفر تاکید کرد با توجه به اینکه صنایع فولادی تابحال خودشان را با شرایط وفق داده‌اند، امید است با همکاری و برنامه‌ریزی مسئولان گاز استان، به‌ویژه در تأمین سوخت دوم، این صنایع در ایام زمستان با مشکلی مواجه نشوند.

وی بر لزوم سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی به صورت جدی در کشور تاکید کرد.

لزوم مدیریت صحیح مصرف انرژی

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، ضمن قدردانی از عملکرد مدیر کل قبلی گاز استان، برای مدیر کل جدید آرزوی موفقیت کرد.

وی اظهار داشت: سال گذشته واحدهای تولیدی استان کمترین فشار را از بابت تأمین منابع گازی متحمل شدند و این امر به دلیل مدیریت صحیح این اداره کل بوده است.

پایدار با اشاره به محدودیت‌های تامین گاز در فصول سرد سال گفت: با ورود به فصل سرما، با کمبود منابع گاز مواجه می‌شویم و این مشکل به‌ویژه واحدهای فولادی و ریخته‌گری را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز گفت: بهترین روش برای کاهش این ناترازی بهینه کردن مصرف است که در این زمینه استفاده از بخاری هرمنوتیکی گزینه مناسبی است.

پایدار همچنین به دشواری تهیه سوخت دوم مانند گازوئیل اشاره کرد و افزود: واقعیت این است که منابع گاز محدود است و مصرف روز به روز بیشتر می‌شود. ما در تلاش هستیم راهکارهایی برای مدیریت مصرف انرژی به کار بگیریم.

اکبرپور در پایان تأکید کرد: مدیریت صحیح مصرف انرژی و توجه به راهکارهای جایگزین می‌تواند به بهبود شرایط و کاهش مشکلات تأمین سوخت در فصول سرد سال کمک کند.

گفتنی است، در پایان این نشست از زحمات و همکاری نادر کمالی، مدیر کل سابق گاز استان آذربایجان‌شرقی با اهدای لوحی قدردانی شد.

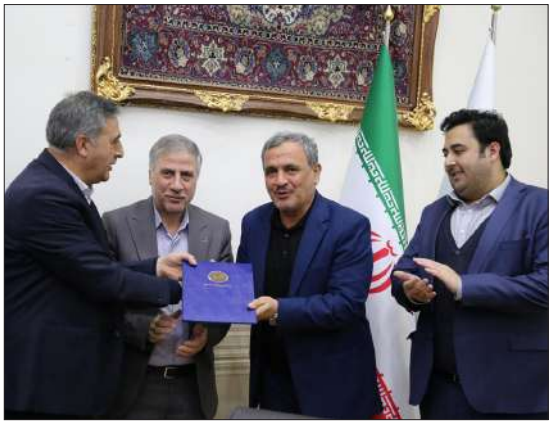

در دیدار مدیرعامل بانک شهر کشور با رئیس اتاق تبریز مطرح شد؛

توسعه ظرفیت‌های تولید و صادرات در آذربایجان‌شرقی

در دیدار مدیرعامل بانک شهر کشور با رئیس و هیئت‌نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، بر لزوم ایجاد بسترهای لازم برای توسعه همکاری این بانک با واحدهای صنعتی و صادرکنندگان تاکید و زمینه‌های تحقق این امر بررسی شد.

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز در این نشست اعلام کرد: استان آذربایجان‌شرقی با داشتن نزدیک به ۵۸۰۰ واحد تولیدی، به یکی از استان‌های صنعتی کشور تبدیل شده و فعالان اقتصادی استان همواره در جمع صادرکنندگان برتر کشور قرار دارند.

وی افزود: در حال حاضر حدود ۱۰ درصد از ارزش ناخالص ملی کشور توسط این استان تأمین می‌شود.

ژائله با اشاره به انتخاب ۵ نفر از صادرکنندگان نمونه ملی از آذربایجان‌شرقی در سال جاری، تصریح کرد: حدود ۹۵ درصد اقتصاد استان در دست بخش خصوصی است و روند رو به رشد و توسعه‌ای در زمینه تولید و صادرات مشاهده می‌شود.

رئیس اتاق بازرگانی تبریز گفت: این اتاق دنبال ایجاد ظرفیت‌های جدید در بخش بازرگانی است و یکی از اهداف اصلی این برنامه، توسعه تجارت با قاره آفریقا است.

وی با بیان اینکه با بهینه‌سازی تولیدات موجود می‌توانیم ظرفیت‌های بالقوه را به بالفعل تبدیل کنیم، یکی از شروط تحقق توسعه تجارت با قاره آفریقا را ایجاد بانک، به‌منظور تسهیل مبادلات بانکی عنوان کرد.

اتاق بازرگانی تبریز، پیشران اقتصاد کشور

محمدمهدی احمدی، مدیرعامل بانک شهر با اشاره به سفرهای استانی و تعامل با اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور گفت: در حالی که بسیاری از اتاق‌ها به تنگناها و چالش‌های تسهیلاتی می‌پردازند، اتاق بازرگانی تبریز با هدف‌گذاری برای افزایش صادرات غیرنفتی در کشور، افق بلندتری را دنبال می‌کند و این امر ستودنی و قابل تحسین است.

احمدی با تأکید بر توانمندی آذربایجان‌شرقی به‌عنوان پیشران اقتصاد کشور، به سیاست‌های کلان اقتصادی دولت اشاره کرد و افزود: اگر شناخت دقیقی از این سیاست‌ها نداشته باشیم، نمی‌توانیم طرح‌ها را به درستی هدایت کنیم.

وی در ادامه به سیاست‌های انقباضی مالی دولت اشاره کرد که موجب محدودیت بانک‌ها در اعطای تسهیلات به اشخاص حقیقی و حقوقی شده است.

مدیرعامل بانک شهر همچنین افزایش نرخ مالیات را یکی دیگر از سیاست‌های مالی انقباضی دانست و افزود: همزمانی این سیاست‌ها می‌تواند به بروز شوک تورمی در آینده منجر شود.

احمدی با تاکید بر اینکه در این شرایط، بانک‌ها نمی‌توانند به طور مؤثری تسهیلات ارائه دهند، از برنامه‌های این بانک برای ارائه تسهیلات به بخش خصوصی از جمله برات کارت الکترونیکی خبر داد.

وی از آمادگی این بانک برای اعطای وام ارزی به تجار و ارائه تسهیلات در زمینه کشت فراسرزمینی خبر داد.

احمدی تجارت با قاره آفریقا را فرصتی بزرگ برای تجار کشور دانست و اعلام کرد که بانک شهر آماده بررسی شرایط افتتاح شعبه‌ای در این قاره است.

جمشید برزگر؛ نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز با بیان اینکه ۳۰۰ صنعت وابسته به صنعت احداث هستند، گفت: صنعت احداث، موتور محرکه برای بسیاری از صنایع است و بانک‌ها می‌توانند با ارائه تسهیلات ویژه در بخش حمل و نقل و عمران توسعه و شکوفایی کشور را رقم بزنند.

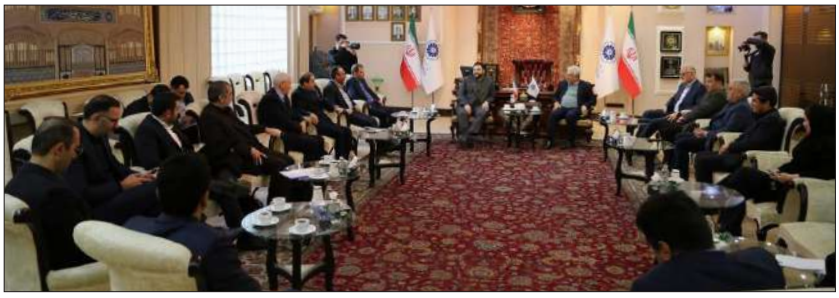

لزوم تعامل دستگاه‌های مبارزه با قاچاق کالا و بخش خصوصی در اجرای قوانین مربوطه

جلسه کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز با محوریت «بررسی تبصره (۴) ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

مسعود بنابیان؛ نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز ضمن قدردانی از حسن توجه مدیرکل تعزیرات حکومتی استان آذربایجان‌شرقی، وی را همواره حامی تولیدکنندگان استان دانست.

وی با اشاره به مشکلات موجود در حوزه قاچاق افزود: چالش‌های موجود، نه از سوی اداره کل تعزیرات حکومتی است و نه از سوی ضابطین قضائی، بلکه مشکل ناشی از ابهامات این قانون است، ما حتی زمانی که این قانون نوشته شد نیز به آن اعتراض کردیم و گفتیم حتی در کشورهای توسعه‌یافته نیز که دارای شرایط ایده‌آلی از نظر فضای کسب و کار است، این قانون عملی نیست.

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی تبریز با بیان اینکه دولت پنج منبع درآمدی تعریف‌شده دارد، ادامه داد: دو منبع که شامل مالیات و سایر درآمدها از جمله درآمدهای گمرکی می‌شود، مربوط به بخش خصوصی است که کاملاً محقق می‌شود، اما سه منبع دیگر که واگذاری اموال دولتی، فروش نفت و خصوصی‌سازی است، عملاً محقق نمی‌شود.

بنابیان با تاکید بر اینکه در کشور پوشش اینترنتی مناسب وجود ندارد، گفت: چگونه با این شرایط می‌توان در ۴۸ سامانه متفاوت فعالیت کرد؟ ما مدام با قطعی سامانه‌ها مواجه هستیم.

وی در ادامه با اشاره به مشکلات تخصیص ارز اظهار کرد: ما از دولت ارز نمی‌خواهیم، تنها خواسته ما این است که بتوانیم در برابر صادراتی که انجام داده‌ایم، مواد اولیه مورد نیاز واحد تولیدی خود را وارد کنیم.

نایب‌رئیس اتاق تبریز خواستار تعامل بیشتر، حداقل با شرکت‌های بزرگ و مطرح شد.

سامانه‌ها انعطاف‌پذیری لازم نسبت به شرایط را ندارند

نوید امجد؛ رئیس کمیسیون کارآفرینی اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز تاکید کرد: فعالان اقتصادی با مجموعه‌ای از قوانین و خطوط قرمز با شبکه‌ای پیچیده سر و کار دارند که نه ضابطین قضائی، نه کاربران، نه فعالان اقتصادی و حتی در مواقعی قضات نیز به آنها اِشراف کامل ندارند.

امجد با بیان این مطلب بر لزوم آموزش، آگاهی‌بخشی و حساسیت‌زایی بین فعالان اقتصادی تاکید کرد و افزود: ما نیازمند آموزش ضابطین و دست‌اندرکاران اجرایی قانون هستیم، چرا که در مواقعی شاهدیم حتی انشاء یا ادبیات یک گزارش، در سرنوشت فعال اقتصادی تاثیرگذار است.

وی تعدد سامانه‌ها را یکی دیگر از مشکلات موجود دانست و افزود: هر سامانه برای خود شرایط و ضوابط خاصی دارد و یک شرکت از ابتدای آغاز به فعالیت نیازمند استخدام چندین کارمند، صرفا برای ثبت اطلاعات در سامانه‌ها است. همچنین در اغلب موارد شاهد قطعی در سامانه‌ها هستیم که موجب بروز اختلال در فرایند فعالیت تولیدکنندگان و تجار می‌شوند.

امجد تصریح کرد: سامانه‌ها انعطاف‌پذیری لازم نسبت به شرایط مختلف را ندارند.

تعامل با بخش خصوصی واقعی، لازمه مبارزه با قاچاق کالا و ارز

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز با بیان اینکه وضعیت تحریمی امروز کشور با زمان ابلاغ قوانین یکسان نیست، تصریح کرد: پیش‌تر تهیه مواد اولیه برای تولیدکنندگان نسبت به زمان حال آسان‌تر بود و نمی‌توان با قانون ابلاغی در آن برهه، در جامعه امروز فعالیت کرد، بنابراین ما نیازمند به‌روزرسانی قوانین و دستورالعمل‌ها هستیم.

امجد اذعان کرد: اشکالات موجود در حوزه قاچاق کالا صرفاً از سمت فعالان اقتصادی نیست و نباید به خاطر اقلیت سوءاستفاده‌گر، اکثریت فعالان اقتصادی یا به عبارت بهتر چرخه اقتصادی کشور دچار مشکل شود.

وی تعامل بخش خصوصی واقعی را لازمه مبارزه با قاچاق کالا و ارز دانست.

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز گفت: بخشی از این قانون مبارزه با قاچاق کالا، به‌منظور

کنترل احتکار، تورم و گران‌فروشی وضع شده است، با این حال باید اذعان کرد، تورم نشأت گرفته از سیاست‌های اقتصادی کشور است، اگر تورمی نبود، نیاز به احتکار و بهره‌گیری از سود تورم برای کسب درآمد نیز مفهومی نداشت.

وی با اشاره به عدم انطباق وضع کشور با قوانین، خواستار تعامل با فعالان اقتصادی سالم، درستکار و دارای حسن شهرت شد.

◆ ◆ ◆

صمد حضرتی؛ مدیر کل تعزیرات حکومتی استان آذربایجان‌شرقی با اشاره به تبصره ۴ ماده ۱۸ قانون مبارزه با قاچاق کالا گفت: کالای موضوع قاچاق، کالای تولید داخل یا وارداتی است که به صورت تجاری برخلاف ضوابط تعیینی دولت خرید، فروش، حمل یا نگهداری شود.

وی با بیان اینکه در کشور مسابقه‌ی ایجاد سامانه گذاشته‌ایم، تاکید کرد: تمام این سامانه‌ها ناقص هستند و اگر سامانه ایجاد کرده‌ایم، وظیفه ذاتی، شرعی و اخلاقی ما این است که کامل و درست اجرایی کنیم.

حضرتی اصلی‌ترین مشکل موجود در حوزه قاچاق کالا را مربوط به شرط «ثبت آنی» دانست و افزود: این شرط فعالان اقتصادی را ملزم می‌کند تا تمام فرایندها را در لحظه ثبت کنند و افرادی که به هر دلیلی نتوانند اطلاعات خود را در موعد مقرر ثبت کنند، حتی در صورت تاخیر چند دقیقه‌ای، مشمول مجازات و جریمه می‌شوند.

مشکلات شهرک‌های صنعتی استان در اتاق تبریز بررسی شد

نشست بررسی مشکلات شهرک‌های صنعتی استان آذربایجان‌شرقی با مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان‌شرقی، به همت کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز برگزار شد.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز در ابتدای این نشست به تشریح مشکلات موجود در شهرک‌های صنعتی استان از قبیل کمبود زیرساخت‌های لازم اشاره کرد و افزود: آذربایجان‌شرقی از استان‌های صنعتی کشور به شمار می‌رود و دارای شهرک‌های صنعتی متعددی است، اما برخی از شهرک‌های صنعتی استان فرسوده شده‌اند و نیاز به نوسازی دارند.

جعفری خواستار این شد که یک درصد از مالیات‌های ارزش افزوده که از واحدهای تولیدی شهرک‌ها گرفته می‌شود، در رابطه با توسعه زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی، مدیریت پسماند و فاضلاب، ارائه خدمات و کمربند سبز در شهرک‌ها و نواحی صنعتی هزینه شود.

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز با بیان اینکه قبلاً پرونده‌های شهرک صنعتی در خود مجموعه بررسی می‌شد، افزود: واگذاری پرونده‌ها به نظام مهندسی که آشنایی چندانی با مباحث تخصصی حوزه صنعت ندارد، علاوه بر صرف وقت و هزینه اضافی، موجب اتلاف منابع نیز می‌شود.

وی همچنین بر لزوم تغییر اساسنامه موجود شهرک‌های صنعتی تاکید کرد.

جعفری توجه به توسعه کمی، بدون توسعه کیفی را بزرگترین ایراد شهرک‌های صنعتی عنوان کرد و گفت: ما هنوز در تامین زیرساخت‌های اولیه و اساسی شهرک‌های صنعتی موجود از جمله آب، برق، گاز، راه و... مشکل داریم و قبل از هر چیز باید به توسعه کیفی توجه کنیم.

وی همچنین بر لزوم تعبیه سیستم بازچرخانی آب در واحدهای تولیدی تاکید کرد و افزود: با توجه به کمبود منابع آبی در استان، باید سعی کنیم حداقل ۹۰ درصد از آب مصرفی را دوباره به چرخه تولید برگردانیم.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز، ضمن قدردانی از همکاری خوب مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان‌شرقی با صنایع استان، خواستار رفع مشکلات موجود در شهرک‌های صنعتی شد.

وی اذعان کرد: شهرک‌های صنعتی در حال حاضر با مشکل در تامین منابع مالی مواجه هستند و باید چاره اساسی برای آن اندیشیده شود.

مهدی امینی؛ رئیس خانه صمت استان آذربایجان‌شرقی و عضو هیئت‌نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز در این نشست، ارزش قائل شدن به صنایع را یک اصل و اولویت دانست و گفت: مسئولان باید مسیر را برای فعالان اقتصادی تسهیل کنند.

وی با اشاره به مشکلات تامین آب، گاز، برق، آنتن‌دهی ضعیف تلفن و ... در شهرک‌های صنعتی گفت: در حالی که در تامین ساده‌ترین نیازها در شهرک‌های صنعتی با چالش مواجه هستیم و حتی در تهیه آب شرب مشکل داریم، توسط ارگان‌های مربوطه از ما خواسته می‌شود تا در محوطه کارخانجات خود، فضای سبز احداث کنیم، حال سوال اینجاست که با کدام آب، می‌خواهیم این کار را انجام دهیم.

امینی با اشاره به اینکه برخی از واحدهای تولیدی، الزامات زیست‌محیطی را رعایت نمی‌کنند، افزود: نمی‌توان به خاطر تخلف چند واحد، کل فعالیت‌های یک شهرک را به تعطیلی کشاند.

سهراب فیض‌زاده؛ مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان‌شرقی با تشریح نمای کلی از شهرک‌های صنعتی استان گفت: در حال حاضر فعالیت پنج هزار و ۹۰۰ واحد صنعتی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی آذربایجان‌شرقی بیش از دو هزار و ۳۰۰ هکتار زمین واگذار شده است. همچنین ۵۷ شهرک صنعتی مصوب در استان وجود دارد که ۵۱ مورد آن، در مرحله واگذاری زمین قرار دارند.

وی با تاکید بر اینکه شهرک‌های صنعتی استان در زمینه زیرساخت‌ها با مشکلات متعددی مواجه هستند، گفت: شرکت شهرک‌های صنعتی به‌تنهایی از عهده تامین زیرساخت‌ها برنمی‌آید.

فیض‌زاده با بیان اینکه مسئولیت مالی تامین برق شهرک‌های صنعتی بر عهده توانیر است و پست، خط انتقال و شبکه توزیع باید تا ورودی شهرک‌ها کشیده شود، گفت: در قوانین بالادستی به وضوح به این مسئله اشاره شده است، اما ما شاهد هستیم که در مواقعی حتی هزینه پست بالادستی را از منابع داخلی شهرک‌های صنعتی مطالبه می‌کنند، این در حالی است که این منابع باید صرف بهسازی و زیباسازی شهرک‌ها شود.

وی ادامه داد: در حال حاضر ۲۸ درصد از برق اراضی در اختیار و ۶۷ درصد از برق شهرک‌ها در حال واگذاری تامین واگذاری زمین تامین شده است.

فیض‌زاده گفت: در زمینه تامین گاز شهرک‌های صنعتی شاهد عملکرد خوبی از سوی شرکت گاز استان هستیم و تا ورودی شهرک‌ها خطوط انتقال گاز کشیده شده است، اما در برخی شهرک‌ها مانند شهرک صنعتی آخولا، با مشکل مواجه هستیم.

رینوتکس۲۰۲۴ در سایه همکاری با اتاق تبریز

زمینه‌های همکاری اتاق تبریز با دبیرخانه‌های تخصصی نمایشگاه رینوتکس۲۰۲۴ با حضور رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان، بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز، رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز، روسا و دبیران اجرایی دبیرخانه‌های این رویداد در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

نوید امجد؛ رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان، بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز در ابتدای این نشست با بیان اینکه، این دوره از نمایشگاه رینوتکس، برخلاف سال‌های پیش به صورت نامتمرکز برگزار می‌شود، افزود: برگزاری همزمان این رویداد در چند نقطه از استان، با محوریت مراکز دانشگاهی، تجربه جدید است که باید در پایان نکات مثبت ومنفی آن بررسی شود.

وی هدف از این نشست را ایجاد هماهنگی بیشتر بین دبیرخانه‌های این رویداد و بررسی زمینه‌های همکاری عنوان کرد.

امجد بر لزوم توسعه کمی و کیفی نمایشگاه رینوتکس و معرفی آن در محافل بین‌المللی تاکید کرد و افزود: گفتمان ما در حوزه دانش‌بنیان، از محصول‌محوری به شرکت‌محوری و سپس به اقتصاد دانش‌بنیان رسیده است، به‌عبارتی اکنون در ادبیات موجود ما از اشخاص و شرکت‌ها صحبت نمی‌کنیم، بلکه از اقتصاد دانش‌بنیان کشور حرف می‌زنیم.

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان، بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز با بیان این مطلب ادامه داد: ما باید رینوتکس را به یک رویداد فراملی و فرانسلی تبدیل کرده و از ظرفیت‌های موجود در آن برای توسعه اقتصاد کشور بهره ببریم.

امجد از اعلام آمادگی اتاق تبریز برای ارتباط‌گیری و تسهیل‌گری برای تعامل هرچه بیشتر با تشکل‌ها، صنایع و مصرف‌کنندگان برای حضور و بهره‌گیری از نمایشگاه رینوتکس ۲۰۲۴ خبر داد.

بشیر جعفری؛ رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز در این نشست از شرکت‌های دانش‌بنیان خواست با جدیت به بحث کشاورزی ورود کنند.

وی گفت: در حال حاضر تهدیدهای بسیاری در حوزه محیط زیست و کشاورزی از جمله کمبود آب، فرونشست زمین، تغییرات اقلیمی، دریاچه ارومیه و... وجود دارد که رفع آن نیازمند مدیریت یکپارچه است.

جعفری با اشاره به پتانسیل بالای شرکت‌های دانش‌بنیان گفت: این شرکت‌ها می‌توانند در احیای زنجیره دامداری‌های سنتی، توسعه گلخانه‌های کوچک مقیاس در روستاها و شهرستان‌های کوچک و تعریف مگاپروژه‌های دانش‌محور، مانع از مهاجرت به شهرهای بزرگ شوند.

گفتنی است، در پایان این نشست زادشکویان؛ رئیس دانشگاه مراغه به تشریح اقدامات صورت گرفته در این دانشگاه در زمینه برگزاری رویداد رینوتکس ۲۰۲۴ پرداخت.

در مراسم تودیع و معارفه مدیران کل صمت استان آذربایجان‌شرقی مطرح شد؛

نایب‌رئیس اتاق تبریز:

مدیرکل صمت استان برنامه بلندمدت داشته باشد

مسعود بنابیان؛ نائب رئیس اتاق بازرگانی تبریز در مراسم تودیع و معارفه مدیران کل صمت استان آذربایجان‌شرقی که با حضور مسئولان دولتی و فعالان بخش خصوصی برگزار شد، گفت: از مدیرکل صمت استان انتظار داریم، برنامه بلند مدت داشته باشد و دچار روزمرگی نشود.

مسعود بنابیان تصریح کرد: تعهدی که در دولت پزشکیان داریم این است که گلایه‌ها را کم کنیم و حامی دولت باشیم.

وی گفت: نمی‌شود زیاد به آمارها اتکا کرد، آمارها اعداد و ارقامی هستند که می‌توان کم و زیاد کرد.

بنابیان تاکید کرد: اکثر مشکلات صنعت و معدن و تجارت کشور ما در حوزه وزارت نیست، بلکه مربوط به خارج از وزارت از جمله گمرک، منابع طبیعی، بیمه تامین اجتماعی و .... است.

وی ادامه داد: مدیر کل صمت باید به عنوان متولی صنعت ورود کرده و از صنعتگران حمایت کند.

بنابیان عنوان کرد: در حال حاضر سرمایه‌گذاری‌ای که در حوزه صنعت انجام می‌شود، از نرخ استهلاک این بخش پایین‌تر است.

آذربایجان‌شرقی به قله فعالیت معدنی می‌رسد

معاون توسعه مدیریت منابع و امور استان‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت از تصویب اوراق مرابحه ارزی چهار میلیارد دلاری در کمیسیون صنایع مجلس و تایید آن در کمیسیون تلفیق خبر داد.

یونس الستی، با اشاره به عقب ماندگی کشور در

حوزه معدن گفت: وظیفه اصلی ما در وزارت صمت، باید توسعه معادن در کشور باشد؛ در همین راستا راه‌اندازی شرکت پروژه محور در حوزه معادن به‌ویژه مس در آذربایجان‌شرقی نهایی شده است.

وی با بیان اینکه پهنه معدنی بسیار خوبی در کشور داریم که از آذربایجان غربی تا جنوب غرب و شرق کشیده شده است، گفت: ۷.۵ درصد اکتشافات معدنی در کشور انجام شده و ۲۰ میلیارد تن ذخایر معدنی داریم که باید مورد توجه بیشتر قرار گیرد.

وی تاکید کرد: اگر اکتشافات معدن به سرانجام برسد، آذربایجان شرقی که دارای ذخایر قابل توجه معدنی است، به قله فعالیت معدنی می‌رسد.

◆ ◆ ◆

مهدی امینی؛ رئیس خانه صمت استان آذربایجان‌شرقی در این مراسم، راه‌حل مشکلات اقتصادی و بهبود شاخص‌های اقتصادی استان را حمایت از بخش خصوصی دانست و گفت: تا زمانی که اعتماد، سرمایه‌گذاری و اهمیت به بخش خصوصی توسط دولت رخ ندهد، شاهد حل مشکلات نخواهیم بود.

ظرفیت بی‌نظیر معادن استان آذربایجان‌شرقی

استاندار آذربایجان شرقی، در این مراسم به ارتقاء و اعتلای تبریز تاکید کرد و افزود: تبریز را به جایگاه شهر اولین‌ها برمی‌گردانیم که همواره در طول تاریخ در همه عرصه‌ها از جمله صنعت، معدن و تجارت پیشتاز بوده است.

بهرام سرمست، به همسایگی آذربایجان‌شرقی

با سه کشور اشاره کرد و گفت: آذربایجان‌شرقی با توجه به موقعیت جغرافیایی و استراتژیک خاص خود همواره دروازه تجارت با اروپا و قفقاز محسوب می‌شود.

وی به توسعه دیپلماسی اقتصادی با کشورهای همسایه تاکید کرد و افزود: با موافقت آقای پزشکیان رییس جمهور محترم، استان آذربایجان‌شرقی و به تبع آن استان‌های مرزی در راستای افزایش مراودات مرزی با همسایگان اختیارات بیشتری خواهند داشت و در این راستا با برنامه‌ریزی مناسب، برای صادرکنندگان و واردکنندگان مشوق‌هایی را در نظر گرفته‌ایم.

وی تجارت را از بخش صنعت و معدن مهم‌تر دانست و گفت: تجارت پیشران و محرک معدن و صنعت خواهد بود به دلیل اینکه پشت دروازه‌های بسته و بدون بازار هدف نمی‌توانیم صادرات و واردات داشته باشیم.

سرمست به لزوم بهره‌مندی از ظرفیت بی‌نظیر معادن استان تاکید کرد و افزود: آذربایجان شرقی علاوه بر مس، در طلا نیز دارای ذخایر گرانقدری است که ما در راستای بهره‌مندی از ظرفیت و پتانسیل معادن استان، علاوه بر استفاده، بهره‌برداری و تکمیل زنجیره ارزش افزوده معادن مس با محوریت مس سونگون، برای تاسیس شرکت ملی طلای ایران با محوریت آذربایجان نیز تلاش خواهیم کرد.

وی ادامه داد: ما به لحاظ پیشینه، جزو قطب‌های صنعتی کشور بشمار می‌رویم، صنایع مادر در این استان پیشینه و قدمت تاریخی دارند که امروزه با فرسودگی این صنایع از جمله تراکتورسازی، ماشین سازی و قطعه سازی بعنوان صنعت پایه مواجه هستیم.

وی بر لزوم توسعه، بازسازی و نوسازی صنایع مادر استان تاکید کرد و افزود: ما در ارتباط با احداث کارخانه تولید خودرو باید از پلتفرم‌های خارجی استفاده کنیم و در راستای تکمیل زنجیره قطعات خودرو باید به مرحله نهایی برسیم و همچنین از صنایع بزرگ و مادر پتروشیمی، صنایع غذایی، نساجی، صنایع پایین‌دستی مس سونگون و شهرک‌های صنعتی حمایت لازم را داشته باشیم.

استاندار آذربایجان‌شرقی به استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته در راستای افزایش بهره‌وری در معادن و جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی تاکید کرد و ادامه داد: تامین لجستیک، تامین زیرساخت‌های لازم و تامین انرژی واحدهای تولیدی از جمله برنامه‌های مهم استان است.

سرمست واقف بودن به شرایط تجاری، معدنی و صنعتی استان و تنوع تجربه را از ویژگی‌های بارز پرنیان دانست و گفت: او غیر از استان

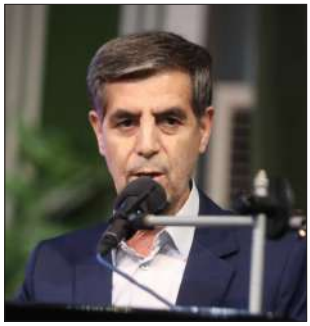

آذربایجان‌شرقی در استان‌های دیگر نیز مشغول خدمت بوده که برای من تنوع تجربه خدمت خیلی مهم است.

پاشنه آشیل استان، معدن است

صدیقی؛ نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه تبریز دروازه اقتصادی کشور بوده، ولی وضع فعلی صنعت در شان تبریز و تبریزی ها نیست، افزود: یکی از مسائلی که باید توجه کرد، حل مشکلات و موانعی است که صنعتگران و تولیدکنندگان با آن درگیر هستند.

وی با اشاره به مشکلات موجود در حوزه صنعت گفت: هم مجلس و هم دولت به این مسائل توجه ویژه ای دارند، و امیدواریم بتوانیم خواسته های بحق شما عزیزان را حل کنیم.

سرپرست اداره کل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی گفت: پاشنه آشیل استان، معدن است.

وظیفه دولت تسهیل‌گری، رفع موانع و رسیدگی امور فعالان اقتصادی است

صابر پرنیان؛ مدیر کل جدید صمت استان در این مراسم، اقدامات دولت وفاق ملی آقای پزشکیان را در راستای ثبات و آرامش اقتصادی دانست و گفت: وظیفه دولت تسهیل‌گری، رفع موانع و رسیدگی امور فعالان اقتصادی است و دولت نباید تصدی‌گری داشته باشد.

وی با بیان اینکه میز کار من کف بازار و در کارخانه‌ها است، افزود: در کنار افزایش تولید، توسعه حمل و نقل، کشتیرانی و گمرگ باید مدنظر قرار گیرد.

پرنیان از حسن اعتماد وزیر صمت، استاندار آذربایجان شرقی، تشکل‌های مختلف اقتصادی، اتاق اصناف، اتاق بازرگانی تبریز و خانه صمت ابراز قدردانی کرد و گفت: بنده پرشورتر، با برنامه و فعال‌تر پیگیر حل مشکلات اقتصادی بخش خصوصی خواهم بود.

◆ ◆ ◆

عبدالحمید سرتیپی؛ سرپرست سابق اداره کل صمت استان نیز در این مراسم به بیان اقدامات و عملکرد خود پرداخت و گفت: در این شش ماه در عرصه‌های مختلف اقدامات متعددی انجام شد؛ از جمله افزایش شناسه‌دار کردن کالاهای صنعتی که در مدیریت قبلی این امر در وضعیت مناسبی قرار نداشت.

وی به پایه‌ریزی و ساختارسازی اداره کل صمت استان تاکید کرد و افزود: ما طبق آمارهای رسمی وزارت صمت در شاخص‌های مختلف اقتصادی در رتبه‌های پایین کشوری قرار گرفته‌ایم.

بررسی چالش‌های بخش صنعت و معدن در آذربایجان‌شرقی

نشست بررسی چالش‌های بخش صنعت و معدن با حضور حیدر فتح‌زاده، سرپرست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان‌شرقی و رئیس کمیسیون‌های معادن و فلزات، صنایع و انرژی اتاق تبریز، تعدادی از اعضای این دو کمیسیون و هیئت مدیره انجمن فولاد آذربایجان در محل سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان برگزار شد.

امید اسمعیل ظفر؛ رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی تبریز در این جلسه گفت: استان ما که در سال‌های گذشته جزو ۵ استان برتر کشور بود، امروز به رتبه بیست و هفتم تنزل یافته است. مگاپروژه‌ها زمانی در استان ما اجرایی خواهند شد که بتوانیم تأمین مالی برای آن‌ها داشته باشیم. استان کرمان و یزد به ترتیب با ۹ و ۸/۵ درصد بیشترین استفاده از صندوق توسعه ملی را داشته‌اند، در حالی که استان ما تنها ۰/۲ درصد را به خود اختصاص داده است.

وی افزود: دولت باید تفاوت مالیات پرداختی بخش فولاد با دیگر بخش ها را مشخص کند، سپس براساس آن، بالا بودن میزان مصرف انرژی بخش فولاد بررسی شود.

ظفر در پایان تأکید کرد: مدیران استانی باید با تجربه باشند تا بتوانند برای استان تأمین مالی داشته باشند و همچنین باید شفاف‌سازی شود که چند درصد تسهیلات برای شرکت‌های واسطه و چند درصد برای بخش خصوصی اختصاص پیدا می‌کند.

لزوم شاخص‌گذاری مصرف انرژی

یونس اکبرپور پایدار، رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز، در این جلسه گفت: یکی از مشکلات اساسی بخش خصوصی، عدم ارتباط تنگاتنگ با مسئولان است. در بحث مصرف انرژی شاخص‌گذاری نداریم و باید در این زمینه اقداماتی صورت گیرد تا واحدهای تولیدی بهینه‌تر عمل کنند. تعداد پست‌های برق استان‌های دیگر بیشتر از استان ما است، ما نیز به دنبال افزایش تعداد پست‌ها هستیم.

وی ادامه داد: مشکل دیگر ما، بحث آب است که باید هر چه زودتر مسیرهای انتقال آب از ارس و زرین رود ارتقا پیدا کند و آب مصرفی کشاورزان نیز به صورت کنترل شده باشد. همچنین، مشکل گاز نیز وجود دارد و استان ما به دلیل قرار گرفتن در انتهای خط لوله دچار افت فشار است.

دنبال افزایش تعامل با بخش خصوصی هستیم

حیدر فتح‌زاده، سرپرست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان‌شرقی در این جلسه با اشاره به ظرفیت‌های معدنی استان، اظهار داشت: این استان دارای ۶۴۲ واحد معدنی است که تمامی آن‌ها بر روی نقشه‌های GIS مشخص شده‌اند. این اقدام به ما این امکان را می‌دهد که هر زمان که اطلاعات این واحدها نیاز باشد، همکاری لازم را داشته باشیم. همچنین، تمامی نقشه‌های شهری و روستایی در سازمان ما موجود است و ما با آمارگیری‌های خود در تلاشیم تا ارتباط موثری با بخش خصوصی برقرار کنیم و داده‌ها را به آن‌ها منتقل کنیم.

وی افزود: تاکنون سعی کرده‌ایم در زمینه متناسب‌سازی آمایش سرزمین، همراه بخش خصوصی باشیم. انسجام بین دستگاه‌های دولتی و بخش خصوصی ضروری است و ما برای حل این مسئله پیش‌قدم خواهیم بود. زنجیره تأمین ارزش در استان ما خالی است و باید مانند نمایشگاه‌های بین‌المللی، این اتفاق نیز در استان ما بیفتد.

فتح‌زاده به چالش‌های صادرات اشاره کرد و گفت: صادرات استان بر اساس شاخص PC که دارای ۵ مولفه است، از ساده‌ترین شاخص‌ها برخوردار است که این امر به هیچ عنوان مطلوب نیست. باید به دنبال پیچیده‌تر شدن محصولات صادراتی خود باشیم و مواد اولیه و واسطه را به محصول نهایی تبدیل کنیم. همچنین، سازمان برنامه و بودجه استان‌های دیگر مانند کرمان، فارس و خراسان رضوی مایل به همکاری با اتاق‌های بازرگانی ما هستند و باید با ایجاد پل ارتباطی بین آن‌ها، برای ارتقای استان تلاش کنیم.

وی در ادامه به ظرفیت‌های منطقه آزاد تجاری ارس اشاره کرد و گفت: ما باید میزبان استان‌های دیگر در این منطقه باشیم تا دفاتر تجاری برای آن‌ها تأسیس شود و موجب رونق منطقه آزاد تجاری ارس شود. مرز نوردوز تا جلفا یکی از مسیرهای تجاری قوی در سال‌های آتی خواهد بود که باید از این ظرفیت نهایت استفاده را کرد.

بررسی مشکلات قبوض برق صنایع در شورای گفتگوی استان آذربایجان‌شرقی

جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی با محوریت «بررسی مشکلات ناشی از ابلاغ مصوبه «بهای انرژی برق مشترکان صنعتی وزارت نیرو»، با حضور رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز، نمایندگانی از دادگستری استان؛ اداره کل بازرسی استان؛ شرکت برق منطقه‌ای استان؛ شرکت توزیع نیروی برق استان؛ شرکت توزیع نیروی برق تبریز، انجمن مدیران صنایع استان و نمایندگان بخش خصوصی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

نسرین درخشانی؛ مسئول دبیرخانه شورای گفتگوی استان آذربایجان‌شرقی، در ابتدای این نشست با اشاره به اعتراضات مکرر صنایع نسبت به موضوع عطف ماسبق بودن مصوبه توانیر تأکید کرد: متاسفانه مبالغ مابه التفاوت ماه های گذشته در قبوض برق، اعتراض‌های بخش خصوصی را ایجاد کرده است.

درخشانی با اشاره به تبصره ماده ۳ قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق تاکید کرد: بر اساس این تبصره بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی حداکثر تا پایان فروردین ماه هر سال طی دستورالعملی بایستی ابلاغ شود تا صنایع بتوانند برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهند. لیکن این دستورالعمل پس از ۷ ماه ابلاغ شده و واحدهای تولیدی را در این شرایط اقتصادی با مشکل مواجه ساخته است.

درخشانی ادامه داد: همچنین در خصوص نحوه تعیین تعرفه ها بر اساس شاخص های تعریف شده در تبصره ذیل ماده ۳ اطلاعاتی در دسترس نیست.

مسئول دبیرخانه شورای گفتگو با انتقاد از عدم حضور نماینده بخش خصوصی در کارگروه تعیین تعرفه تاکید کرد: باید بر اساس قوانین موجود، نظر بخش خصوصی و انجمن‌های تخصصی در چنین مصوباتی اخذ شود.

نگرانی‌ها درباره افزایش هزینه برق و ترانزیت در صنایع آذربایجان‌شرقی

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی

اتاق تبریز، با اشاره به افزایش هزینه‌های برق و ترانزیت در فیش‌های برق آبان ماه تشریح کرد: تعرفه‌های جدید از فروردین ماه محاسبه شده و در قبوض برق لحاظ شده است و مشترکین برق با دریافت پیامک‌های اخطار، در صورت عدم پرداخت قبوض در عرض ۲۴ ساعت با خطر قطع برق روبرو خواهند بود.

وی تاکید کرد: مطالبه هزینه‌های ماه‌های قبل از لحاظ قانونی ایراد دارد و در صورت افزایش نرخ برق، باید از شش ماه قبل اطلاع‌رسانی شود.

عضو هیئت نمایندگان این اتاق تبریز با اشاره به شکایت صنایع فولادی در سال گذشته گفت: این گزارش به دیوان ارائه شده و دیوان نیز حکم بر غیرقانونی بودن هزینه‌های عطف ماسبق صادر کرده است.

پایدار بر لزوم نوسازی ماشین‌آلات و فرسودگی نیروگاه‌ها تأکید کرد: دولت باید در این زمینه اقداماتی انجام دهد.

چالش‌های جدید قیمت‌گذاری برق و گاز برای صنایع

حسن سیاهی، کارشناس انرژی کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز، با اشاره به چالش‌های ناشی از ابلاغ ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق افزود: طبق تبصره این ماده، دستورالعمل تعیین بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی باید حداکثر تا پایان فروردین ماه هر سال تهیه و توسط وزیر نیرو ابلاغ شود. سال گذشته، مصوبه از دی ماه ابلاغ شد، اما اجرای آن از اردیبهشت ماه آغاز شد. امسال نیز مصوبه در مهر ماه ابلاغ شده و مابه‌التفاوت از اردیبهشت اعمال شده است.

سیاهی ماده ۳ را به عنوان «شمشیری دو لبه» توصیف کرد: هم فرصت و هم تهدید را برای صنایع ایجاد می کند.

وی افزود: بهای برق کلیه مشترکین صنعتی، براساس میانگین نرخ قراردادهای تبدیل انرژی تعیین می‌شود که این امر به معنای افزایش نرخ بهای برق است.

افزایش هزینه برق تهدیدی جدی برای صنایع فولادی

فرهاد نیک نفس؛ مدیرعامل هلدینگ ظفر با بیان اینکه هزینه برق تمام شده یک کیلوگرم شمش در نیمه اول سال ۱۴۰۳ نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ با رشد ۲۳۷ درصدی مواجه شده است، این افزایش را تهدیدی جدی برای مزیت رقابتی صنایع فولادی دانست و گفت: این امر باعث حذف مزیت رقابتی می‌شود.

نیک نفس تاکید کرد: صنایع فولادی استان ما قدرت چانه‌زنی برای افزایش قیمت را ندارند و با توجه به اینکه این صنایع در زنجیره پایانی فولاد (نورد و شمش) قرار دارند، حاشیه سود آنها به شدت کاهش یافته است.

وی هشدار داد: در شرایط کنونی، اگر وضعیت به همین منوال ادامه یابد، فعالیت تمامی شرکت‌های شمش در یک سال آینده متوقف خواهد شد و شرکت‌های نورد نیز به مرحله ضرر و زیان خواهند رسید.

نیک‌نفس خواستار اعطای اختیارات لازم به صنایع برای افزایش نرخ محصولات، توسعه زیرساخت‌ها و دریافت بسته‌های حمایتی دولت شد.

افزایش نرخ برق بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۳ غیرقابل تغییر است

محسن هاشم‌زاده، معاون قضائی رئیس کل دادگستری استان گفت: اگر مبنای افزایش نرخ برق قانون بودجه ۱۴۰۳ باشد، وزارت نیرو یا مسئولان استانی حق دخالت در آن را ندارند و نمی‌توانند مانع اجرای آن شوند. حتی دیوان عدالت نیز نمی‌تواند رأی به ابطال این مصوبه بدهد، اما اگر مبنای افزایش مصوبه دولت باشد، اختیار آن در دست هیئت دولت و وزارت خواهد بود و در این صورت دیوان عدالت می‌تواند به موضوع ورود کند.

وی با اشاره به جدید بودن ابلاغ این مصوبه و ارتباط آن با سال ۱۴۰۳، از اتاق بازرگانی خواست تا از مجلس توضیحات لازم را در این خصوص بخواهند و درخواست معافیتی برای صنایع به دلیل تأخیر در ابلاغ مصوبه داشته باشند.

مصطفی بهنیا؛ مشاور دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی گفت: شرکت مادر تخصصی تولید نیروگاه حرارتی متولی اصلی تولید برق و زیرساخت ها است با این حال از سال ۱۳۹۰ هیچ توسعه نیروگاه‌ها اتفاق نیفتاده است.

وی تاکید کرد: ترک فعل عدم ابلاغ بخشنامه تعرفه‌های انرژی، موجب اخلال در نظام اقتصادی شده است و باید میزان و نحوه افزایش سر موقع اطلاع‌رسانی شود.

در ادامه این نشست سعید پورمستقیمی، مدیر دفتر خدمات مشترکین و مدیریت مصرف و وصول درآمد شرکت برق منطقه ای آذربایجان، علی حسین نامدار؛ معاون فروش و خدمات مشترکین شرکت توزیع نیروی برق استان و پرویز عاشقی؛ مدیر دفتر نظارت بر فروش و وصول مطالبات شرکت توزیع نیروی برق تبریز به ارائه توضیحاتی در خصوص وضعیت برق استان پرداختند.

در نشست بهبود فضای کسب و کار اتاق‌های شمال‌غرب کشور مطرح شد؛

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز؛

بنگاه‌داری دولت مانع اصلی بهبود فضای کسب‌وکار در کشور است

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز گفت: سهم بالای دولت از اقتصاد کشور، بخش خصوصی را ملزم به تبعیت از دولت کرده و ناکارآمدی را افزایش خواهد داد و بنگاه‌داری دولت مانع اصلی در بهبود فضای کسب‌وکار است.

جمشید برزگر؛ نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز در نشست بهبود فضای کسب‌وکار شمال‌غرب کشور که با شرکت اتاق‌های بازرگانی استان‌های آذربایجان‌شرقی، آذربایجان‌غربی، همدان، کردستان، زنجان و اردبیل در اتاق بازرگانی اردبیل برگزار شد، اظهار کرد: بخش خصوصی در اقتصادی که ۷۵ درصد آن دولتی و تنها ۲۵ درصد آن دست بخش‌خصوصی است، قطعا ناتوان و ملزم به تبعیت از بخش دولتی خواهد بود.

وی ادامه داد: انتخاب مدیرانی براساس ارزیابی توانایی آنها در بهبود فضای کسب‌وکار، موضوع بسیار پراهمیتی برای فعالان اقتصادی و بخش خصوصی است و آنچه از رئیس جمهور کشور نیز می‌توان انتظار داشت، توجه و تاکید روی این موضوع در انتخاب مدیران است.

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به اینکه پالایشگاه آبادان، اولین پالایشگاه جهان است، افزود: مسیر توسعه در ایران همزمان با کشورهای کره جنوبی، مالزی، اندونزی و سنگاپور آغاز شده و مقایسه سطح توسعه ایران با این کشورها می‌تواند چالش‌ها و عواملی که در توسعه یا عدم توسعه طی این مسیر در کشور وجود داشته را روشن کند.

برزگر با تاکید بر حفظ جایگاه سرمایه‌گذار و کارآفرین در کشور گفت: نگاه از بالا به پایین نسبت به کارآفرین و سرمایه‌گذار در کشور نتیجه‌ای جز رکود اقتصاد و فرار سرمایه از کشور ندارد و مطالبه فعالان اقتصادی و بخش خصوصی از رئیس جمهور کشور عمل به وعده‌ها در ارتباط با عدالت، توسعه سرمایه‌گذاری و حمایت از بخش خصوصی است.

وی با اشاره به زیان انباشت بسیاری از شرکت‌های دولتی در کشور گفت: برخی از این شرکت‌ها متحمل ۸۰۰ هزار میلیاردتومان زیان انباشته هستند، پس تا زمانی که دولت به دنبال بنگاه‌داری در کشور باشد فضای کسب‌وکار در کشور بهبود نخواهد یافت.

حضور رایزن بازرگانی سفارت تایلند در تهران، در اتاق بازرگانی تبریز

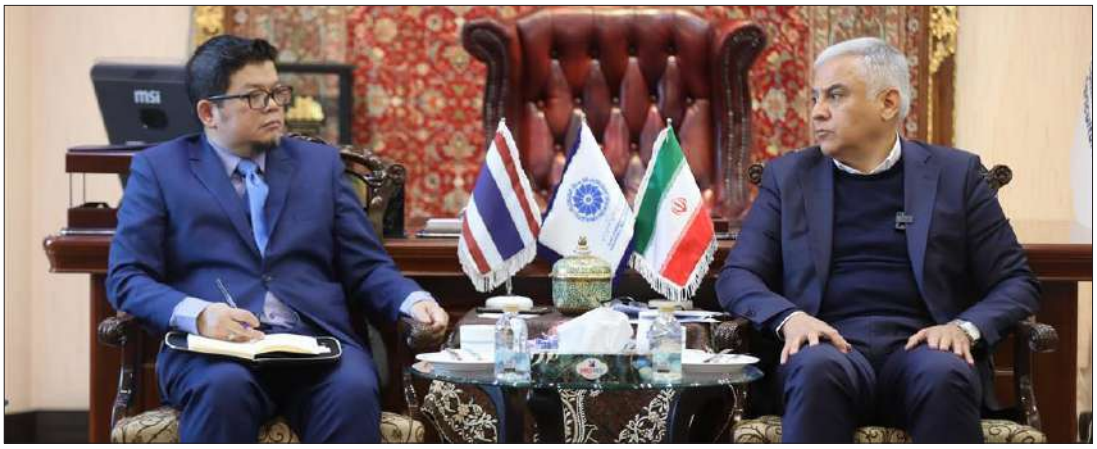

«تریرونگ وان آر ری»؛ رایزن بازرگانی سفارت تایلند در تهران با حضور در اتاق بازرگانی تبریز، با رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز، رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز، رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز و اعضای هیئت‌مدیره انجمن فولاد استان دیدار کرد و به تبادل نظر پرداخت.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز در این نشست با اشاره به جایگاه ویژه استان آذربایجان‌شرقی در حیطه تولید و تجارت گفت: تبریز از دیرباز شهری تجاری، صنعتی و تاریخی است که به‌دلیل قرارگیری در مسیر جاده ابریشم، همواره نقش پررنگی در تجارت ایران با سایر کشورها داشته است.

وی با بیان اینکه از سال ۲۰۲۳، مبادلات تجاری استان و تایلند، کاهش زیادی داشته است، خواستار ریشه‌یابی و علت‌سنجی این امر شد.

عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز با اشاره به وجود شهرک سرمایه‌گذاری خارجی در آذربایجان‌شرقی افزود: سرمایه‌گذاران تایلندی می‌توانند از این فرصت برای همکاری مشترک در زمینه‌های مختلف استفاده کنند.

جعفری در ادامه به پتانسیل‌های صنعتی استان، از جمله در زمینه چرم اشاره کرد و گفت: آذربایجان‌شرقی، از تکنولوژی خوبی در زمینه فرآوری چرم برخوردار است، همچنین در زمینه تولید قطعات خودرو و موتورسیکلت می‌تواند با شرکت‌های تایلندی همکاری کند.

وی بر لزوم شرکت تجار استان و این کشور در نمایشگاه‌های تخصصی و برگزاری جلسات B۲B در حاشیه نمایشگاه‌ها به‌منظور آشنایی بیشتر فعالان اقتصادی با یکدیگر و توسعه فعالیت‌های مشترک تاکید کرد.

◆ ◆ ◆

«تریرونگ وان آر ری»؛ رایزن بازرگانی سفارت تایلند در تهران، هدف از سفر به تبریز را علت‌یابی و چاره‌جویی برای از سرگیری مبادلات تجاری بین تبریز و این کشور عنوان کرد.

وی گفت: قبل از تشدید تحریم‌ها علیه ایران، حجم مبادلات تجاری تایلند با این کشور بیش از یک میلیارد دلار در سال بود، اما طی سال‌های بعدی، این میزان به ۱۰۰ میلیون دلار کاهش یافت.

تریرونگ وان آر ری، سیاست‌های دولت ایران، مبنی بر عدم واردات کالاهای غیر ضروری را از دیگر عوامل موثر در کاهش حجم تبادلات تجاری با تایلند عنوان کرد.

وی با بیان اینکه بیشتر صادرات ایران به تایلند، محصولات فولادی و شیلات و بیشترین واردات ایران از این کشور، مواد غذایی، میوه‌های استوایی و به‌خصوص آناناس است، گفت: نیازهای اساسی تایلند عبارت از محصولات فولادی، مس، گازوئیل و صنایع وابسته به پتروشیمی هستند.

رایزن بازرگانی سفارت تایلند در تهران از برگزاری چندین نمایشگاه تخصصی در سال ۲۰۲۵ در این کشور در زمینه صنعت خودرو، طراحی داخلی، پوشاک، ساخت و ساز و طلا و جواهر خبر داد و از اتاق بازرگانی تبریز برای حضور در این نمایشگاه‌ها دعوت به عمل آورد.

سید یوسف حسینی؛ رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز، بر لزوم همکاری‌های مشترک دوجانبه بین فعالان اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی و این کشور تاکید کرد و افزود: در این زمینه سرمایه‌گذاران تایلندی می‌توانند با استقرار در شهرک سرمایه‌گذاری خارجی، در استان فعالیت کنند.

وی گفت: آذربایجان‌شرقی در زمینه خشکبار در بازارهای جهانی حرفی برای گفتن دارد و می‌توان در این زمینه همکاری‌ها را توسعه داد.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز در این نشست گفت: آذربایجان‌شرقی پیشران صنعت خودرو در کشور است و با دارا بودن ۱۱ خودروسازی از جمله آمیکو، رخش خودرو، آذ هایتکس، اسنا، تراکتورسازی و... و ۵۰۰ واحد تولیدی قطعه‌ساز، علاوه بر تامین نیازهای داخلی، می‌تواند محصولات خود را به بازارهای جهانی نیز صادر کند.

بررسی چالش‌های تامین انرژی برق صنایع در فصول سرد در اتاق تبریز

نشست بررسی چالش‌های تامین انرژی برق صنایع در فصول سرد با حضور عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز، سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری آذربایجان‌شرقی و مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری آذربایجان‌شرقی، مدیر کل صمت استان، مدیران عامل برق استان و تبریز و نمایندگان صنایع فولادی و فعالان اقتصادی استان در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق تبریز در ابتدای این نشست با بیان اینکه ناترازی انرژی، واقعیتی انکارناپذیر است، بر لزوم مدیریت صحیح برای عبور از این چالش تاکید کرد.

وی گفت: صنایع استان به حد کافی در فصل تابستان از کمبود برق آسیب دیده‌اند، بنابراین نباید اجازه بدهیم، واحدهای تولیدی در زمستان دوباره متضرر شوند.

جعفری با بیان این مطلب خواستار تدوین برنامه‌ای منظم در رابطه با خاموشی برق صنایع شد.

ظفر محمدی؛ سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری آذربایجان‌شرقی با بیان اینکه ناپایداری در حوزه انرژی در شرایط فعلی امری اجتناب‌ناپذیر است، خواستار همکاری بخش خصوصی، بخش دولتی و مردم برای مدیریت مصرف انرژی شد.

وی گفت: واحدهای صنعتی و تولیدی از ارکان اصلی کشور هستند و باید طوری برنامه‌ریزی شود که صنایع کمترین آسیب را متحمل شوند.

مهدی امینی؛ عضو هیئت نمایندگان اتاق تبریز و رئیس خانه صمت استان آذربایجان‌شرقی در این نشست بر لزوم رعایت عدالت در خاموشی‌های برق تاکید کرد.

وی اضافه کرد: اگر کمبودی وجود دارد، باید برای همه یکسان باشد، اینکه در شرایط بحرانی، قطع برق صنایع اولویت نخست باشد، به هیچ وجه قابل قبول نیست و سایر مشترکان صنعتی و خانگی نیز باید در مدیریت مصرف برق سهیم باشند.

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز با بیان اینکه آذربایجان‌شرقی در انتهای خط لوله گاز قرار دارد، افزود: این امر باعث شده است، افت فشار گاز در استان ما نسبت به سایر استان‌ها بیشتر احساس شود.

وی تاکید کرد: اگر برای مدیریت این شرایط چاره‌اندیشی نشود، سال آینده ناترازی انرژی دوچندان خواهد شد.

پایدار گفت: همانگونه که در فصول گرم سال، برق مناطق گرمسیر کشور قطع نمی‌شود، در فصول سرد نیز باید مناطق سردسیر دغدغه‌ای در تامین برق و گاز نداشته باشند.

در ادامه این نشست پس از جمع‌بندی مقرر شد، صنایع با صرفه‌جویی تا سقف ۲۰۰ مگاوات، ناترازی انرژی را در این بخش مدیریت کنند.

نقش کلیدی نمایشگاه رینوتکس در ارتقای اقتصاد دانش‌بنیان

نشست بررسی زمینه‌های همکاری اتاق تبریز با دانشگاه مراغه در راستای برگزاری نمایشگاه تخصصی «فناوری زیستی- کشاورزی و صنایع غذایی رینوتکس» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

نوید امجد؛ رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز، در ابتدای این نشست گفت: هدف از حضور تشکل‌ها و صنایع در نمایشگاه رینوتکس صرفاً انعقاد قرارداد در راستای فروش محصول نیست، بلکه این نمایشگاه باید به عنوان یک محل دیدار و ارتباطات برای صنایع و فناوران عمل کند.

وی اظهار کرد: در این رویداد، شرکت‌ها می‌توانند نیروی انسانی مورد نیاز خود را پیدا کرده و به تبادل دانش و تجربه بپردازند. علاوه بر این، آن‌ها می‌توانند در راستای شناسایی نیازهای فناورانه و همکاری‌های صنعتی با یکدیگر ارتباط برقرار کنند.

امجد با بیان اینکه رویداد رینوتکس در استان آذربایجان‌شرقی برگزار می‌شود، افزود: باید از این فرصت بهره‌برداری کرده و با حمایت از این نمایشگاه، زمینه‌های پیشرفت استان را فراهم آوریم.

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز خاطرنشان کرد: حمایت از چنین رویدادهایی، نه‌تنها به تقویت صنعت و فناوری استان کمک می‌کند، بلکه می‌تواند نقش مهمی در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان ایفا کند.

وی اذعان کرد: باید به این نکته توجه کنیم که تشکل‌ها و صنایع صرفاً نقش همراه را ایفا کنند و مسئولیت اطلاع‌رسانی را به عهده داشته باشند. آن‌ها باید اعضای خود را از این رویداد آگاه کرده و با حضور پُررنگ خود، نقشی مؤثر در موفقیت نمایشگاه ایفا کنند. بدون اطلاع‌رسانی و جذب توجه صنایع به این رویداد، هدف اصلی آن محقق نخواهد شد.

امجد تاکید کرد: برای سال‌های آینده، باید اقدامات و بسترسازی‌های لازم را انجام دهیم تا نمایشگاه رینوتکس به یک رویداد ملی و بین‌المللی تبدیل شود. به همین دلیل، ما باید با همکاری گسترده‌تر از صنایع و فناوران از سراسر کشور و جهان دعوت کنیم تا در این نمایشگاه حضور داشته باشند و از ظرفیت‌های این رویداد بهره‌برداری کنند. همچنین، باید توجه داشته باشیم که نمایشگاه‌های گذشته نتایج دلخواه را نداشته‌اند، اما باید این تجربیات را کنار گذاشته و در راستای بهبود و ارتقاء آن تلاش کنیم.

وی گفت: یک اقدام مهم در این راستا، اطلاع‌رسانی به صنایع است تا آن‌ها بتوانند از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده کرده و در ایجاد و ارتقا واحدهای تحقیق و توسعه خود، به معافیت‌های مالیاتی دست یابند. به این ترتیب، تشکل‌ها باید آموزش‌های لازم را به صنایع ارائه داده و نقش خود را در این زمینه ایفا کنند.

امجد ادامه داد: اتاق بازرگانی و تشکل‌ها می‌توانند با حساسیت بیشتر و ترغیب صنایع به حضور فعال در نمایشگاه، نقش خود را در پُربارتر کردن این رویداد ایفا کنند. اگرچه ممکن است در ابتدا تغییرات بزرگ و مثبت به سرعت حاصل نشود، اما وظیفه تشکل‌ها است که اطلاع‌رسانی و آموزش‌های لازم را در این راستا انجام دهند.

رئیس کمیسیون کارآفرینی اقتصاد دانش بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز تأکید کرد: در ۱۲ دوره قبلی، رویکردی که به نتیجه اقتصادی و رفع مشکلات صنعتی منتهی شود، وجود نداشت. این بار باید تلاش کنیم تا خروجی مفیدی از نمایشگاه به دست آوریم که به حل مشکلات صنعت و نیازهای فناورانه کمک کند.

کشاورزی هوشمند؛ کلید حل چالش‌های بخش کشاورزی

محمد زادشکویان؛ رئیس دانشگاه مراغه با بیان اینکه دانشگاه مراغه که از سال ۱۳۶۶ و با تأسیس دانشکده کشاورزی در چارچوب دانشگاه تبریز فعالیت خود را آغاز کرده، به دلیل پیشینه تخصصی در حوزه کشاورزی و امنیت غذایی، مسئولیت زون صنایع غذایی و کشاورزی رویداد رینوتکس را بر عهده گرفته است، گفت: با ابلاغ مأموریت دانشگاه مراغه در برگزاری نمایشگاه در زمینه کشاورزی و امنیت غذایی، این دانشگاه جلسات متعددی با صاحبان صنایع، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و مراکز فناوری برگزار کرده است.

وی با تاکید بر اینکه تغییر رویکرد در برگزاری نمایشگاه رینوتکس و توزیع مسئولیت‌ها بر اساس ظرفیت‌ها و توانمندی‌های دانشگاه‌ها، گامی مثبت در جهت بهره‌گیری از منابع و استعدادهای محلی و تخصصی دانشگاهی به نظر می‌رسد، افزود: هدف اصلی این تلاش‌ها، برگزاری نمایشگاهی با بالاترین سطح کیفی است تا پس از اختتامیه نمایشگاه، نیازهای فناورانه در سطوح استانی و ملی شناسایی شده و اقدامات اثربخشی برای رفع این نیازها توسط فناوران انجام پذیرد.

زادشکویان ادامه داد: در جلسات برگزار شده، چالش‌ها و مسائلی شناسایی شده که توجه به آنها برای ارتقای عملکرد بخش کشاورزی ضروری است. برخی از این مشکلات شامل باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی،

بهینه‌سازی فرآیندها، مصرف بهینه آب، خشک شدن دریاچه ارومیه، شیوه‌های آبیاری غرقابی، چالش‌های موجود در بسته‌بندی و نگهداری محصولات کشاورزی (از جمله در انبارها و سردخانه‌ها)، تأمین و نگهداری بذر و همچنین مشکلات مربوط به تجهیزات و ادوات کشاورزی است.

رئیس دانشگاه مراغه، یکی از موضوعات کلیدی که در نمایشگاه رینوتکس به آن پرداخته خواهد شد را کشاورزی هوشمند دانست که می‌تواند نقش مهمی در حل این چالش‌ها و ارتقای بهره‌وری کشاورزی ایفا کند.

تعیین ماموریت‌های بلندمدت برای آینده رینوتکس ضروری است

جعفر صبحی، نائب رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب‌وکار گفت: صنایع باید نیازهای خود را به‌طور شفاف اعلام کنند تا بتوانیم این نیازها را جمع‌بندی کرده و به‌طور متمرکز به فناوران و دانشگاهیان ارائه دهیم. این اقدام باعث می‌شود که شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند در این زمینه کمک کنند و راهکارهای فناورانه مناسب را ارائه دهند.

وی با اشاره به برگزاری رویداد رینوتکس تاکید کرد: این نمایشگاه باید به بهترین شکل ممکن حمایت شود تا از افت کیفیت یا کاهش اعتبار آن جلوگیری کنیم. اگرچه ممکن است در شرایط فعلی با چالش‌هایی مواجه باشیم، اما با توجه به هزینه-فایده و تعیین ماموریت‌های بلندمدت برای چند سال آینده، باید اقدامات مؤثر را پیگیری کنیم تا در آینده از بازوی تحقیقاتی موجود بهره‌برداری بهینه داشته باشیم.

صبحی گفت: به‌منظور اندازه‌گیری اثربخشی اقدامات انجام‌شده، ضروری است که گزارشی از نتایج عملیاتی تهیه شود. این گزارش باید به‌طور دقیق نتایج و تاثیرات اقدامات صورت‌گرفته را اندازه‌گیری کرده و به ما کمک کند تا اثربخشی این اقدامات را بررسی کنیم و در صورت نیاز، آن‌ها را بهبود بخشیم.

رینوتکس: الگویی برای همکاری فناورانه در سطح کشور

مازیار فرزام؛ دبیر نمایشگاه تخصصی کشاورزی و صنایع غذایی دانشگاه مراغه با بیان اینکه طی ۱۲ دوره قبلی این نمایشگاه، هیچ‌گونه قراردادی میان شرکت‌های فناور و متقاضیان فناوری منعقد نشده است، تاکید کرد: در این دوره، استانداری علاقه‌مند است تا از فرصت این رویداد برای انعقاد قراردادهایی استفاده کند که منجر به ایجاد هم‌افزایی و بهبود وضعیت کشاورزی و صنایع غذایی در منطقه شود.

وی افزود: انعقاد این قراردادها می‌تواند راهکاری مؤثر برای انتقال فناوری، توسعه زیرساخت‌های فناورانه و ایجاد تعامل سازنده میان صنایع و دانشگاه‌ها باشد، که در نهایت به ارتقای بهره‌وری و حل چالش‌های کلیدی این حوزه کمک خواهد کرد. فرم‌هایی طراحی شده است که از طریق آنها نیازهای فناورانه شناسایی و احصا شده و سپس در اختیار شرکت‌های فناور قرار می‌گیرد. این اقدام در مراغه آغاز شده و مقرر شده است که دستگاه‌های اجرایی نیز نیازهای فناورانه خود را به‌طور مشخص اعلام کنند.

فرزام گفت: هدف این است که این فرآیند به صورت مدون در تبریز و تمامی شهرستان‌های استان آذربایجان‌شرقی اجرا شود و در ادامه، به عنوان یک مدل موفق در سطح کشور پیاده‌سازی گردد. این اقدام می‌تواند به تسهیل ارتباط میان دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های فناور کمک کند و منجر به حل چالش‌های فناورانه در مقیاس ملی شود.

طرح مشکلات فعالان اقتصادی استان در میز تجاری ترکیه در اتاق تبریز

میز تجاری ترکیه با هدف بررسی مشکلات فعالان اقتصادی استان در حوزه تجارت با کشور ترکیه با حضور اعضای میز در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

سهند شهبازی، مدیر امور بین‌الملل اتاق تبریز در ابتدای این نشست از اعزام هیئت تجاری اتاق تبریز به ترکیه با اولویت ازمیر در سال ۱۴۰۴ خبر داد و افزود: با توجه به مناسبات و ارتباطات موثر میان اتاق بازرگانی تبریز با اتاق بازرگانی ازمیر و اتاق صنایع ازمیر، برای حضور تیم تجاری با محوریت رویداد نمایشگاهی در سال آینده برنامه‌ریزی می‌شود.

وی با اشاره به اهمیت موافقتنامه‌های تجاری، بر لزوم اصلاح و به‌روزرسانی موافقتنامه تجارت ترجیحی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ترکیه، در راستای توسعه و بهبود روابط تجاری تاکید کرد.

شهبازی همچنین به مشکلات صادرات مواد نفتی و قیر استان به ترکیه نیز اشاره کرد و گفت: در حال حاضر، صادرات مواد نفتی، تنها از طریق گمرک بازرگان امکان‌پذیر است و دلیل عدم امکان صادرات این مواد از طریق گمرک رازی در دستور کار این میز قرار دارد.

مدیر امور بین‌الملل اتاق تبریز تصریح کرد: آذربایجان‌شرقی یکی از قطب‌های صادراتی قیر در کشور است، با این حال طی سال‌های اخیر در زمینه صادرات این محصول به کشور ترکیه آنچنان که باید و شاید، موفق نبوده است و این امر باید ریشه‌یابی شود.

شهبازی همچنین به اعمال تعرفه‌های صادراتی بالای فولاد و مس ایران در کشور ترکیه اشاره کرد و افزود: در حال حاضر تعرفه صادراتی برای این دو محصول ایرانی، ۲۵ الی ۳۰ درصد بیشتر از سایر کشورها است و همین امر مانع جدی برای صادرات این فرآورده‌ها به شمار می‌رود.

وی دریافت «کوتا» توسط کشور ترکیه از تریلی‌های حامل شیشه را یکی دیگر از مشکلات فعالان اقتصادی استان دانست و تاکید کرد: دریافت کوتا باعث شده است، صادرات شیشه از مرز زمینی ایران و ترکیه به سایر کشورها صرفه اقتصادی خود را از دست بدهد.

دیدار هیئت نمایندگان اتاق تبریز با وزیر جهاد کشاورزی

رئیس اتاق بازرگانی ایران و رئیس اتاق بازرگانی تبریز به همراه جمعی از اعضای هیئت نمایندگان این اتاق با وزیر جهاد کشاورزی دیدار کردند.

در این دیدار صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی ایران ضمن تبریک مجدد به وزیر جهاد کشاورزی، بر تعامل هر چه بیشتر دولت و بخش خصوصی در راستای همگرایی و هم‌افزایی تاکید کرد و گفت: اگر دست به دست هم دهیم و هماهنگ عمل کنیم می‌توانیم در پویایی اقتصاد و رشد تولید و صادرات در حوزه پر اهمیت کشاورزی گام‌های بزرگی برداریم.

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز نیز در این دیدار با بیان اینکه حضور آقای نوری در سمت وزیر جهاد کشاورزی فرصتی مغتنم برای اصلاحات این حوزه است، گفت: امنیت غذایی مهمترین مسئله هر کشوری است و باید در راه تامین موادغذایی اساسی زمینه حضور بخش خصوصی واقعی تامین شود.

در این دیدار صمیمانه، اعضای دیگر هیئت نمایندگان اتاق تبریز به مسائل و مشکلات حوزه بخش خصوصی در حوزه کشاورزی و تامین امنیت غذایی اشاره کردند.

در پایان این دیدار غلامرضا نوری قزلجه وزیر جهاد کشاورزی تعامل و ارتباط هر چه بیشتر با بخش خصوصی را برنامه اصلی خود دانست و یادآور شد: با کمک و حمایت بخش خصوصی می‌توانیم بر مشکلات فائق آییم.

در اختتامیه دوره آموزشی «اتاق فرمان صادرات» عنوان شد؛

مسیر جدید برای فعالان اقتصادی اتاق تبریز با تغییر نگرش

دوره آموزشی تخصصی «اتاق فرمان صادرات» به همت اتاق بازرگانی تبریز و با همکاری مرکز شتاب تبریز، به مدت ۲۰ ساعت با تدریس ناصر انزلی‌چی و تقی قیصری؛ مدرسان مورد تایید مرکز بین‌المللی تجارت (ITC) در اتاق تبریز برگزار شد و به کار خود پایان داد.

در این دوره آموزشی مباحثی در خصوص آشنایی با کدهای همسان کالاهای تجاری و نحوه کاربرد آن (HS Code)، شاخص‌های مرتبط و آمارهای گمرکی در طول زمان، داده‌های معتبر واردات و صادرات رقبای بالقوه و بالفعل در بازار هدف (Trade Map) و دسترسی به بازار، داده‌های تعرفه‌های گمرکی، اقدامات غیر تعرفه‌ای، موافقت‌نامه‌های تجارت آزاد، مقایسه بازار، مقایسه محصولات (Market Access Map) ارائه شد.

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز در آیین اختتامیه این دوره آموزشی، بر لزوم تغییر نگرش در تمامی امور به‌خصوص در حوزه آموزش تاکید کرد و افزود: اتاق تبریز بر این اساس، سعی دارد با تغییر نگرش در مسائل، مسیر جدیدی برای فعالان اقتصادی ترسیم کند.

وی یکی از اقدامات انجام شده در این راستا توسط اتاق تبریز را ایجاد مرکز شتاب عنوان کرد و هدف از این کار را تبدیل فعالیت‌های عادی و نسل چهارمی به سمت نسل‌های جدیدتر دانست.

دبیر اتاق تبریز اضافه کرد: در قالب این رویکرد، اتاق تبریز سعی دارد فرایندهای موجود را منطبق با اتفاقات روز دنیا پیش برده و همسو با جهان پیش برود.

محرم‌پور با تاکید بر اینکه در حال حاضر شرایط سختی بر اقتصاد کشور حاکم است، گفت: علیرغم تمامی این مشکلات ما با امید زنده هستیم و با اعتقاد به روند اصلاحی امور، تلاش داریم تصمیمات درست اتخاذ کنیم.

گفتنی است، اتاق تبریز در راستای افزایش اطلاعات فعالان اقتصادی در خصوص تجارت و فرایندهای مرتبط، این دوره را با پرداخت یارانه ۳ میلیون تومانی به هر شرکت‌کننده عضو اتاق، برگزار کرد.

ظرفیت این دوره، ۲۰ نفر بود و پس از اتمام دوره، گواهی بین‌المللی از سوی مرکز تجارت بین‌المللی (ITC) کشور سوئیس صادر می‌شود.

۶ جوان استان آذربایجان‌شرقی، منتخب هجدهمین جشنواره ملی تولیدکنندگان و مدیران جوان

با برگزاری هجدهمین جشنواره ملی تولیدکنندگان و مدیران جوان، ۶مدیر جوان از استان آذربایجان‌شرقی، در بین ۲۴ مدیر نمونه جوان کشوری جای گرفتند.

بر این اساس آقایان هادی اکبری‌زاد ارجمند؛ مدیر شرکت آسال ذوب سهند، ساسان قلی‌پور خلیلی؛ مدیر شرکت سوت‌ایچ تبریز، وحید نامی؛ مدیر شرکت گروه تولیدی کفش تکاور نامی، هادی فلاح اردشیر؛ مدیر شرکت فن‌آوران علم و صنعت سهند، هادی نجفی‌فر؛ مدیر شرکت رنگ‌سازی شیمی صفا و مسعود نیک‌تبار؛ مدیر شرکت فناوری تایماز فولاد از استان آذربایجان‌شرقی به عنوان مدیر نمونه جوان کشوری معرفی شدند. همچنین آقای محمد اکبری‌زاد ارجمند؛ رئیس هیئت‌مدیره شرکت آسال ذوب سهند، به عنوان چهره ماندگار صنعت معرفی شد.

گفتنی است ساسان قلی‌پور خلیلی و هادی اکبری‌زاد ارجمند عضو هیئت مدیره و وحید نامی عضو علی البدل هیئت مدیره انجمن جوانان کارآفرین استان آذربایجان‌شرقی هستند. این انجمن جزو ۱۰ تشکل تابعه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز است.

اتاق بازرگانی تبریز، ضمن تبریک به این ۷ مدیر حوزه تولید و صنعت، برای این عزیزان آرزوی توفیق و تعالی و گام برداشتن در مسیر پیشرفت را خواستار است.

در یکصد و ششمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی مطرح شد؛

موافقت صندوق توسعه ملی با تخصیص ۸۰۰ میلیون دلار برای ساخت نیروگاه خورشیدی

یکصد و ششمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی با حضور بهرام سرمست؛ استاندار آذربایجان‌شرقی، یونس ژائله؛ رئیس اتاق تبریز، سید مصطفی سیدهاشمی؛ جانشین رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی، هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز و جمعی از نمایندگان بخش دولتی و خصوصی با محوریت «ناترازی برق و چالش‌های پیش‌روی واحدهای تولیدی در این زمینه» و «نحوه تخصیص منابع صندوق توسعه ملی برای پروژه‌های استانی بخش خصوصی و بررسی دلایل سهم اندک آذربایجان‌شرقی از منابع ارزی این صندوق» در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز ناترازی انرژی را چالش جدی برای صنایع عنوان کرد و افزود: خسارت سنگینی از بابت این امر به صنایع وارد می شود.

وی ادامه داد: طی سال‌های قبل، ناترازی انرژی توسط بخش خصوصی پیش‌بینی شده و راهکارهای مناسبی از جمله توسعه نیروگاه‌های خورشیدی برای کاهش ناترازی مطرح شده است.

رئیس اتاق تبریز ضمن انتقاد از تداوم روند ناترازی در کشور خاطرنشان کرد: راه درست، بهره‌گیری از انرژی پاک و خورشیدی است که چون نیازمند سرمایه‌گذاری سنگین است، بخش دولتی باید در این مسیر پیش‌قدم شود. در این زمینه دولت می‌تواند با تسهیل در صدور مجوز احداث نیروگاه خورشیدی، صدور مجوزهای محیط زیستی و تخصیص زمین و در اختیار قرار دادن زیرساخت‌های لازم، بخش خصوصی را به سرمایه‌گذاری در این زمینه ترغیب کند، همانگونه که اکنون نیز افرادی از بخش خصوصی استان آماده سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی پاک هستند، اما به دلیل وجود موانع، نمی‌توانند پا پیش بگذارند.

تخصیص اعتبار پروژه‌های نیمه‌تمام از سوی صندوق توسعه ملی

بهرام سرمست، استاندار آذربایجان‌شرقی نیز اظهار کرد: کلیه اختیارات قابل تفویض به استان را از طریق وزارتخانه‌ها دنبال می کنیم.

وی بر لزوم شناسایی مناطق دارای مزیت سرمایه‌گذاری استان و اصلاح اطلاعات استان در سامانه شرکت ساتبا جهت معرفی استان به سرمایه‌گذاران احداث نیروگاه تاکید کرد.

استاندار آذربایجان‌شرقی از پیگیری استانداری جهت تفویض اختیار صدور مجوز تا مرحله تخصیص زمین احداث نیروگاه خبرداد.

سرمست با اشاره به موافقت صندوق توسعه ملی با تخصیص ۸۰۰ میلیون دلار برای ساخت نیروگاه خورشیدی در استان، اظهار کرد: صندوق توسعه ملی تا به امروز در استان کارکردی نداشته و ناترازی را در این زمینه شاهد هستیم.

وی افزود: بر اساس گزارش بانک مرکزی، سهم استان از کل منابع بانک‌های کشور بالغ بر ۲.۴۸ درصد بوده و رتبه هفتم را دارد درحالی که ۴.۸ جمعیت کشور در این استان و ۱۰ درصد جمعیت فعال کشور در این استان است و بخش اعظم اقتصاد استان در دست بخش خصوصی است.

سهم آذربایجان‌شرقی از صندوق توسعه ملی باید ۱۰ درصد باشد

سرمست با بیان این‌که از ۱۶۰ میلیارد دلار درآمد صندوق توسعه ملی باید ۱۰ درصد سهم استان باشد، گفت: از سال ۱۴۰۰ تا امروز تخصیص اعتبار ارزی صفر و از لحاظ ریالی حداکثر ۲ درصد بوده است در حالی که کرمان ۹ درصد و یزد ۸.۵ درصد دریافتی دارند.

استاندار آذربایجان‌شرقی اظهار کرد: در تخصیص اعتبار پروژه‌های نیمه‌تمام بر روی کمک صندوق توسعه ملی حساب می‌کنیم و امیدواریم عقب ماندگی صنایع از این طریق جبران شود.

صنعت، توان تعطیلی دو روزه را ندارد

یونس اکبرپور پایدار؛ رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق تبریز با تاکید بر اینکه صنایع تحمل تعطیلی دو روزه به دلیل نبود برق و گاز را ندارند، افزود: خسارت هر یک روز قطعی برق، معادل ۱۶.۵ درصد ارزش افزوده واحدهای تولیدی است.

وی با بیان این مطلب ادامه داد: خسارات ناشی از قطعی برق، باعث افزایش هزینه تولید شده و در نهایت این هزینه از جیب مردم پرداخت می‌شود و در نهایت به کوچک شدن صنایع می‌انجامد.

پایدار گفت: علیرغم تعطیلی چند روزه واحدهای تولیدی، هزینه‌های جاری از قبیل حقوق هزینه‌های بیمه تامین اجتماعی کارگران، پرداخت سود تسهیلات بانکی و... پابرجا است. از سوی دیگر قطعی برق موجب خرابی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات می‌شود و بار مالی مضاعفی به کارخانجات تحمیل می‌کند.

وی فرسودگی صنایع را یکی از دلایل افزایش مصرف سوخت در کشور دانست.

پایدار بر لزوم فرهنگسازی در راستای کاهش مصرف سوخت در منازل و واحدهای مسکونی تاکید کرد.

۸۰درصد درآمد صندوق باید برای بخش خصوصی صرف شود

سید مصطفی سیدهاشمی؛ جانشین رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی اظهار کرد: همه معتقد هستیم که توسعه کشور نیازمند حضور سرمایه گذاران بااهل، با معرفت، متدین و متعهد به نظام و آشنا به مباحث اقتصادی است.

وی با تاکید بر این‌که کسانی می‌توانند قفل بخش اقتصادی را بگشایند که با مسائل بنگاه‌داری و شرکت‌داری آشنا باشند، افزود: دولت‌ها نمی‌توانند اقتصاد را به خوبی اداره کنند و هر دولتی در هر کشوری هزینه بسیار بالایی داشته و توان اداره اقتصاد را ندارد.

سیدهاشمی با بیان این‌که بر اساس اساسنامه صندوق توسعه ملی، ۸۰ درصد درآمد صندوق باید برای بخش خصوصی صرف شود، اظهار کرد: ارتباطات خارجی سالم در بخش اقتصادی به عنوان اهرم اقتصادی باید به کمک ما بیاید.

سیدهاشمی با بیان این‌که ۱۶۰ میلیارد دلار از محل درآمد نفتی وارد صندوق توسعه ملی می‌شود، گفت: بخشنامه بسیار مهم و شجاعانه دکتر پزشکیان در ۲ هفته پیش صادر شده که شاید در طول تاریخ بی‌نظیر باشد و بر اساس آن تکلیف شده تا نیروگاه‌های خورشیدی در سطح کشور احداث شود.

جانشین رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی پیشنهاد داد: پروژه‌های دارای پیشرفت ۶۰ درصدی استان به صندوق توسعه ملی معرفی شوند و از طریق اوراق مراحبه ارزی، تامین مالی شوند.

وی سپرده‌گذاری مقید و مشارکت صندوق توسعه ملی در پروژه‌های سودآور را از دیگر روش‌های تامین مالی عنوان کرد.

سیدهاشمی با بیان این‌که احداث هر ۱۰ مگاوات نیازمند چهار میلیون دلار پول است، افزود: سهم آذربایجان‌شرقی در این بخشنامه رئیس جمهور، ساخت ۲ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی است که ۸۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری لازم دارد.

وی با بیان این‌که مراحل تایید سرمایه گذاری برای احداث نیروگاه خورشیدی از طریق سامانه ساتبا انجام می‌گیرد، ادامه داد: هر نیروگاه ۱۰ مگاواتی، سالانه ۶۰ میلیارد تومان درآمد خالص دارد و با توجه به شرایط کشور، باید جایی نیروگاه احداث شود که در سریع‌ترین زمان و راه ممکن به شبکه برق وصل شود.

جانشین رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی با بیان این‌که بحث واردات تجهیزات این نیروگاه برعهده وزارت نیرو است و تنها کشوری که می‌تواند تامین کند، چین است، اظهار کرد: صندوق توسعه ملی قراردادی با وزارت نیرو بسته تا از محل منابع صندوق، پنج میلیارد دلار برای ناترازی انرژی‌های تجدیدپذیر در اختیار دولت قرار می‌دهد که ۸۰۰ میلیون دلار آن برای آذربایجان شرقی است.

وی با بیان این‌که سرمایه‌گذارانی که مجوز آن‌ها تایید شده است می‌توانند از طریق بانک عامل خود برای دریافت این اعتبار اقدام کنند، افزود: دریافت اقساط این تسهیلات پرداختی از سوی صندوق، به صورت ارز و یا ریال معادل ارز خواهد بود.

صدور مجوزهای بدون نام برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی

صابر پرنیان؛ مدیرکل صمت استان آذربایجان‌شرقی پیشنهاد صدور مجوزهای بدون نام در حوزه احداث نیروگاه‌های خورشیدی را مطرح کرد و افزود: مجوز و زمین مربوطه را می‌توانیم خودمان آماده سازیم و سپس سرمایه گذاران و متقاضیانی که مراجعه کننده را اهلیت سنجی کنیم و در صورت تایید اهلیت آن‌ها مجوز و زمین را تخصیص دهیم.

وی همچنین به ۴۶ طرح اولویت‌دار صنعت استان که نیازمند ۱۲۰ همت سرمایه گذاری بوده و ۱۲ هزار نفر اشتغالزایی خواهد داشت، اشاره کرد و افزود: از صندوق توسعه ملی می‌خواهیم حداقل ۵۰ همت برای تکمیل طرح‌هایی که در مراحل انتهایی قرار دارند، تخصیص دهد.

پرنیان تشریح کرد: در این زمینه دولت باید زمین مناسب برای

احداث نیروگاه خورشیدی در نظر گرفته و پس از تامین زیرساخت‌های لازم، مجوزهای مربوطه را در اختیار سرمایه‌گذاران دارای اهلیت فنی و مالی قرار دهد.

◆ ◆ ◆

طاهر روحی؛ مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری آذربایجان‌شرقی با بیان اینکه بدنه وزارت نیرو سنگین است، گفت: فرآیند احداث نیروگاه خورشیدی، به‌دلیل بروکراسی‌های موجود بسیار طولانی است.

سهم ناچیز آذربایجان‌شرقی از تسهیلات صندوق توسعه ملی

در ادامه یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز با انتقاد از سهم ناچیز آذربایجان‌شرقی از تسهیلات صندوق توسعه ملی گفت: سهم استان از تسهیلات صندوق توسعه ملی ۲۵ صدم درصد است. همچنین آذربایجان‌شرقی با دریافت ۷۰۰ هزار دلار از منابع ارزی در رتبه‌های پایین از نظر دریافت منابع قرار دارد.

وی با بیان اینکه آذربایجان‌شرقی دارای ۴ هزار و ۵۰۰ واحد تولیدی بوده و ۷ درصد از ارزش افزوده کشور را در اختیار دارد، با این حال در بحث استفاده از منابع ملی، دچار عقب‌افتادگی جدی است.

ژائله گفت: در حال حاضر ۹۵ مگاپروژه با هزینه‌ای بالغ بر ۴۱۰ همت در استان در حال اجرا است که بخشی از این پروژه‌ها پیشرفت ۶۰ درصدی دارند که با تخصیص یک میلیارد دلار، می‌توان تعدادی از این پروژه‌ها را سال بعد به مرحله بهره‌برداری رساند.

سختگیری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات

رضا جعفری؛ عضو هیئت‌رئیسه اتاق بازرگانی تبریز ضمن تأکید بر همکاری بخش خصوصی با وزارت نیرو در مدیریت مصرف انرژی، خواستار تضمین خرید برق مازاد توسط وزارت نیرو به قیمت دلاری از تولیدکنندگان برق توسط بخش خصوصی شد.

وی با اشاره به سختگیری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی گفت: در این زمینه لازم است، تسهیلگری صورت بگیرد.

جعفری، انجام طرح‌های مشترک بین واحدهای تولیدی در زمینه احداث نیروگاه‌های خورشیدی را گامی موثر در عملیاتی کردن و توسعه این نیروگاه‌ها دانست.

آمادگی کامل برای احداث ۲ هزار مگاوات در استان داریم

شهرام شفیعی، سرپرست سازمان جهادکشاورزی آذربایجان شرقی اظهار کرد: برای تخصیص زمین برای احداث نیروگاه ابتدا لازم است موافقت اولیه توسط وزارت نیرو انجام و در پنجره واحد و سپس دبیرخانه سازمان جهادکشاورزی ثبت شود تا تخصیص زمین انجام گیرد.

وی افزود: بروکراسی‌های اداری برابر تبصره‌های وزیر حذف شده است و مشکل خاصی در خصوص واگذاری زمین برای این بخش وجود ندارد و آمادگی کامل برای احداث ۲ هزار مگاوات در استان داریم.

شفیعی در ادامه به ۹۱ مگاپروژه بخش باغبانی، ۱۲ مگاپروژه آب، سه پروژه طیور و هفت پروژه دامپروری در انتظار تامین مالی اشاره کرد.

پیشنهاد تاسیس کنسرسیوم و تعاونی‌های اختصاصی در زمینه انرژی خورشیدی

علی مقدم‌زاده؛ معاون مطالعات و برنامه‌ریزی صندوق توسعه ملی، با تاکید بر لزوم بهره‌گیری ظرفیت وزارت نیرو و ساتبا در زمینه احداث نیروگاه‌های خورشیدی، از اعلام آمادگی این صندوق برای تخصیص منابع ارزی به فعالان اقتصادی استان خبر داد.

وی پیشنهاد تاسیس کنسرسیوم و تعاونی‌های اختصاصی در زمینه انرژی خورشیدی را مطرح کرد.

◆ ◆ ◆

موسی خلیل‌الهی، رئیس کل دادگستری استان آذربایجان‌شرقی

گفت: فعالان اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی علیرغم تمام محدودیت‌ها و مشکلات، تاکنون توانسته‌اند حفظ موجودیت کنند و امیدواریم، صندوق توسعه ملی با پرداخت تسهیلات مناسب، به اعتلای بخش خصوصی استان کمک کند.

عدم آشنایی فعالان اقتصادی استان با ضوابط صندوق توسعه ملی

رضا محمدی؛ معاون سرمایه‌گذاری و تامین مالی صندوق توسعه ملی نیز اظهار کرد: بزرگترین طرح ریالی تاریخ و یکی از ۲۰ طرح ارزی صندوق در این استان است.

وی با بیان این‌که بیش از ۴۷۰میلیون دلار برای آذربایجان شرقی از طریق صندوق توسعه ملی، تامین مالی شده است، افزود: شاید یکی از دلایل اصلی کم بودن سهم استان از منابع صندوق تا به امروز عدم آشنایی با ضوابط صندوق بوده است.

وی، اعتبارات صندوق توسعه ملی را منبع مهم تامین مالی برای پروژه‌های در سطح ملی عنوان کرد و گفت: تخصیص ۸۰۰ میلیون دلار از منابع صندوق برای تکمیل پروژه‌های احداث نیروگاه تجدیدپذیر، گام مهمی برای این استان به شمار می‌رود.

بازگشت دلاری تسهیلات برای بخش خصوصی ممکن نیست

اسماعیل چمنی؛ رئیس شورای شهر تبریز گفت: صندوق توسعه ملی، تسهیلات را در قالب ارز به بخش خصوصی ارائه می‌دهد و دریافت‌کنندگان آن، موظف هستند، این مبالغ را به‌صورت دلاری به صندوق بازگردانند، اما با توجه به تورم موجود در کشور و کاهش ارزش پول ملی، عملا بخش خصوصی قادر به بازپرداخت دلاری نیستند.

وی با بیان اینکه ۵۰۰ هزار نفر در استان از هنر-صنعت فرش ارتزاق می‌کنند، گفت: تاکنون ما در حوزه فرش دستباف، از بودجه دولتی و بودجه صندوق توسعه ملی بهره نبرده‌ایم.

◆ ◆ ◆

روح الله متفکر آزاد؛ عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی بیان کرد: با کمک صندوق توسعه ملی، برنامه هفتم توسعه در احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در استان محقق می‌شود.

وی افزود: مشکل تولیدکنندگان برق در این خصوص، نوع دریافت هزینه بود که با تدابیر اندیشیده جهت دریافت ارزی یا ریالی این مشکل نیز حل می‌شود.

متفکر آزاد همچنین با پیگیری درباره تفویض اختیارات شرکت ساتبا به استان جهت اعطای مجوز به سرمایه‌گذاران نیروگاه، گفت: اگر استانداری بتواند سازوکار جامع و مشخصی برای این روند طی کند، مشکلی از بابت تفویض اختیار وجود ندارد.

◆ ◆ ◆

اکبر فرج‌نیا؛ مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تبریز، اظهار کرد: اخیرا در شرکت ساتبا تصمیم‌گیری شده تا اختیارات در این خصوص به استان‌ها داده شده و احداث نیروگاه‌های زیر سه مگاوات دراختیار شرکت توزیع نیروی برق باشد.

فرج‌نیا با اشاره به تاخیر در بخش تخصیص زمین جهت احداث نیروگاه تجدیدپذیر، گفت: اخیرا احداث نزدیک به ۶۵ مگاوات به شرکت توزیع نیروی برق تکلیف شده که کارهای آن انجام گرفته و مجوزها اخذ شده و پیگیر تخصیص زمین هستیم.

◆ ◆ ◆

علی باغبان سیروس، مجری طرح تولید پراکنده و انرژی های تجدیدپذیر شرکت برق منطقه ای آذربایجان، با بیان این‌که سه سال است کارگروه توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر در استان تشکیل شده است، افزود: پروانه احداث بیش از ۲ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر از طریق سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر صادر شده است.

وی افزود: برای افق ۱۴۰۵ نزدیک به ۶۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر در استان در مدار تولید قرار می‌گیرد.

پاییز ۱۴۰۳

دوره آموزشی
«تبیین و رفع ابهامات قانون مالیات بر ارزش افزوده»

تفاهم‌نامه همکاری
اتاق بازرگانی تبریز و دانشگاه تبریز

دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی
با رویکرد داوری (ویژه اعضای انجمن صنایع غذایی)

دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی
با رویکرد داوری (ویژه اعضای اتحادیه کفش استان)

همایش بانوان حامی بیماران مبتلا به سرطان
(پژواک)

دوره آموزشی مدیریت جانشینی و پرورش استعدادها
از درون سازمان

پیگیری مشکلات شرکت سیلوان تبریز
توسط رئیس اتاق تبریز

دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی
با رویکرد داوری (ویژه اعضای انجمن شرکت‌های دانش‌بنیان)

پاییز ۱۴۰۳

دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری
(ویژه اعضای اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات کشاورزی)

جلسه مشترک کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز
با مدیران شرکت موتوژن

نشست مشترک اتحادیه کفاشان تبریز، کمیته ارتباط صنعت با
دانشگاه اتاق تبریز و مسئولان دانشکده اقتصاد دانشگاه تبریز

همایش مشترک
اتاق بازرگانی تبریز و دانشکده شیمی

همایش همکاری بین صنعت و دانشگاه
در دانشکده مکانیک دانشگاه تبریز

دوره آموزشی نوآوری در طرح‌های صنایع دستی
با الهام از آثار تاریخی

نشست بررسی استراتژی استفاده از زیرساخت‌های
انرژی برق در زمینه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر

دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد
داوری (ویژه اعضای انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی)

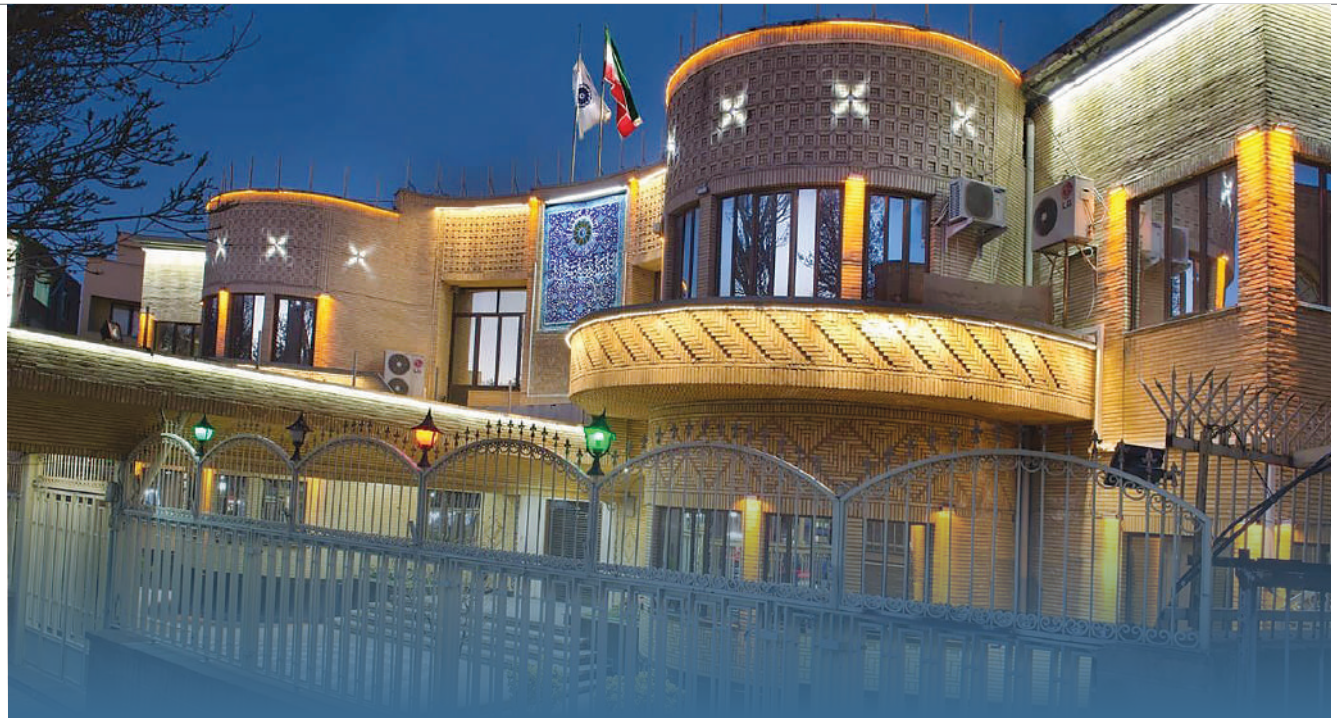

عملکرد اتاق

بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

مهر - آبان - آذر ۱۴۰۳

عملکرد هیئت نمایندگان و هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

مصوبات جلسات هیئت نمایندگان در سه ماهه سوم سال ۱۴۰۳

هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه سوم سال ۱۴۰۳، با حضور مرتب در جلسات، به تمامی امور مربوطه رسیدگی و تصمیمات لازم را در قالب مصوبات پس از هر جلسه اتخاذ کرده‌اند. طی این مدت سه جلسه برگزار شده است که خروجی آن ۱۹ مصوبه است.

ردیف	تاریخ	تعداد مصوبه
۱	۱۴۰۳/۰۷/۰۷	۹
۲	۱۴۰۳/۰۸/۰۵	۳
۳	۱۴۰۳/۰۹/۰۳	۷

مصوبات جلسات هیئت رئیسه در سه ماهه سوم سال ۱۴۰۳

هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه سوم سال ۱۴۰۳، با حضور مرتب در جلسات، به تمامی امور مربوطه رسیدگی و تصمیمات لازم را در قالب مصوبات پس از هر جلسه اتخاذ کرده‌اند. طی این مدت، ۱۱ جلسه برگزار شده است که خروجی آن ۸۴ مصوبه است.

ردیف	تاریخ	تعداد مصوبه
۱	۱۴۰۳/۰۷/۰۵	۸
۲	۱۴۰۳/۰۷/۱۴	۶
۳	۱۴۰۳/۰۷/۱۹	۴
۴	۱۴۰۳/۰۷/۲۶	۴
۵	۱۴۰۳/۰۸/۰۳	۱۴
۶	۱۴۰۳/۰۸/۱۰	۵
۷	۱۴۰۳/۰۸/۱۷	۱۰
۸	۱۴۰۳/۰۹/۰۱	۸
۹	۱۴۰۳/۰۹/۱۰	۶
۱۰	۱۴۰۳/۰۹/۱۷	۱۳
۱۱	۱۴۰۳/۰۹/۲۹	۶

عملکرد دفتر مرکز داوری اتاق ایران در اتاق تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

اقدامات مرکز داوری اتاق تبریز در ماه‌های مهر، آبان و آذر سال ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

- ✓ شرکت در جلسات اتاق و جلسات کارگروه اقتصاد مقاومتی دادگستری برای بدوی و حل مشکلات برخی از واحدهای تولیدی و صنعتی
- ✓ مشاوره حقوقی روزانه برای فعالان اقتصادی عضو اتاق مراجعه‌کننده یا تماس‌گیرنده
- ✓ پاسخگویی به مراجعین پرونده‌های ارجاعی به داوران
- ✓ مکاتبه با سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با مشکلات فعالان اقتصادی به‌خصوص اتاق‌های سراسر کشور و نمایندگی وزارت امورخارجه در استان
- ✓ تشکیل جلسات متعدد با فعالان اقتصادی عضو که با همدیگر اختلاف دارند و ارجاع به کارشناسی
- ✓ تشکیل جلسات متعدد برای حل اختلاف سهامداران شرکت‌های عضو اتاق از جهت حسابرسی و تسویه حساب و نقل‌و انتقال سهام و همچنین میانجیگری و حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی عضو اتاق با همدیگر در معاملات و قراردادهای انعقادی
- ✓ پاسخگویی به نامه‌های واصله به اتاق و ارجاعی از طرف ریاست محترم اتاق یا دبیر محترم اتاق
- ✓ مکاتبه با مرکز داوری اتاق ایران
- ✓ پیگیری پرونده‌های ارجاع شده به داوران جهت صدور رای داوری
- ✓ تعداد مراجعه حضوری و مشاوره: ۱۱۱ نفر
- ✓ تعداد نامه ارسالی: ۷۴ فقره
- ✓ تعداد نامه دریافتی: ۶۰ فقره

عملکرد واحد امور بین‌الملل اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

هیئت‌های پذیرشی:

سفیر جمهوری ازبکستان در ایران و هیئت همراه (۱۴۰۳/۰۷/۲۸): برقراری روابط اتاق تبریز با سفارت ازبکستان در تهران، معرفی توانمندی‌های استان آذربایجان‌شرقی و اتاق تبریز در خصوص تجارت با ازبکستان، آشنایی با توانمندی‌های سرمایه‌گذاری ازبکستان در استان آذربایجان‌شرقی.

رایزن بازرگانی تایلند در ایران و هیات همراه (۱۴۰۳/۰۹/۲۰): برقراری روابط اتاق تبریز با سفارت تایلند در تهران، معرفی توانمندی‌های استان آذربایجان‌شرقی و اتاق تبریز در خصوص تجارت با تایلند، آشنایی با توانمندی‌های سرمایه‌گذاری تایلند در استان آذربایجان‌شرقی.

هیئت‌های اعزامی:

گروه اعزامی به ارمنستان - ایروان (از ۱۴۰۳/۰۷/۰۸ تا ۱۴۰۳/۰۷/۱۱): حضور در اجلاس دوره‌ای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، حضور در نشست‌های ویژه اجلاس دوره‌ای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، حضور در نشست گفتگوی تجاری اوراسیا و ایران، حضور نماینده اتاق بازرگانی تبریز در میزگرد ویژه تجارت و حمل و نقل اتحادیه اوراسیا و ایران، حضور در نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا، تحکیم ارتباط با سفارت جمهوری اسلامی ایران در ایروان و بخش اقتصادی سفارت و رایزن بازرگانی ایران در ارمنستان، ملاقات با وزیر صنعت معدن و تجارت، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران و سفیر جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان در محل سفارت ایران در ایروان، بازدید از مرکز تجاری ایران در ایروان و حضور در مراسم افتتاحیه آن، حضور در اتاق بازرگانی و صنایع ارمنستان و برگزاری جلسه ویژه با رئیس اتاق مذکور، بازدید از مراکز نمایشگاهی ایروان و برگزاری جلسه با مدیر مراکز مذکور، حضور در سازمان اجتماعی تجار و تولیدکنندگان ایرانی ارمنستان و برگزاری جلسه با رئیس سازمان مذکور و حضور در جلسه ملاقات معاون اول رئیس‌جمهور با جامعه ایرانی مقیم ارمنستان.

گروه اعزامی به امارات متحده عربی- دبی (از ۱۴۰۳/۰۷/۲۳ تا ۱۴۰۳/۰۷/۲۶): بازدید از نمایشگاه بین‌المللی جیتکس ۲۰۲۴، برگزاری جلسات ویژه با شرکت‌های ایرانی حاضر در نمایشگاه جیتکس، برگزاری جلسات با شرکت‌های بین‌المللی مرتبط با فعالیت‌های اتاق در نمایشگاه جیتکس، آشنایی با آخرین فناوری‌های مدیریتی، ارتباطی و کنترلی.

هیات اعزامی به جمهوری خلق چین (از ۱۴۰۳/۰۹/۱۱ تا ۱۴۰۳/۰۹/۱۶): ایجاد ارتباط با سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شانگهای و بخش اقتصادی سرکنسولگری، ایجاد ارتباط با شورای ارتقاء تجارت بین‌المللی شانگهای (CCPIT)، ایجاد ارتباط با شعبه شانگهای اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین، ایجاد ارتباط با قطب قطعه‌سازی چین؛ استان ونژو، آشنایی با پتانسیل‌های موجود برای همکاری فعالان اقتصادی استان آذربایجان شرقی با شرق چین و بازدید از نمایشگاه قطعه‌سازی شانگهای (Auto Mechanika ۲۰۲۴).

امور جاری:

- تهیه خبر جهت درج در وبسایت و کانال اطلاع‌رسانی تلگرامی اتاق تبریز (۲۹ مورد).
- بررسی، طبقه‌بندی و پاسخگویی به ایمیل‌های وارده (۷۵ مورد).
- پاسخگویی و ارائه مشاوره و راهنمایی به ارباب رجوع به شکل حضوری و تلفنی (۳۶۷ مورد).
- انجام مکاتبات جاری و اقدامات لازم برای نامه‌های ارجاع شده به این واحد.
- حضور در جلسات (۶ مورد): جلسه نمایندگان رابط کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی ICC (اتاق ایران)، جلسه در خصوص تهیه طرح جامع توسعه تجارت با همسایگان (اداره کل امور اقتصادی و دارایی)، جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان (استانداری)، جلسه بررسی لیست نمایشگاه‌های نمایشگاه بین‌المللی تبریز (معاونت اقتصادی استانداری)، جلسه هماهنگی حضور فعالین بخش کشاورزی در همایش آنکارا (جهاد کشاورزی)، جلسه هماهنگی برگزاری نمایشگاه تخصصی صادرات استان به روسیه (نمایشگاه بین‌المللی).

میزهای تجاری و کمیسیون:

- برگزاری جلسه دوم میز تجاری ارمنستان.
- برگزاری جلسه دوم میز تجاری ترکیه.
- برگزاری جلسه سوم هیات رئیسه، جلسه پنجم کنسرسیوم و جلسه چهارم صحن کمیسیون صادرات و مدیریت واردات.
- تهیه مطالب لازم در خصوص تهیه طرح جامع توسعه تجارت با همسایگان.

وظایف موردی:

- اجرای امورات محوله در برگزاری بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی کشور.

عملکرد شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

۴ مصوبه استانی ۳ پیشنهاد ملی	یکصد و چهارمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی	۱۴۰۳/۰۸/۱۰

پیش از دستور

۱. اعلام زمان برگزاری بیست و هشتمین همایش ملی صادرات غیر نفتی با محوریت حل معمای صادرات غیر نفتی کشور با نرخ ارز واقعی

۲. بررسی شرایط اقتصادی استان - فرصتها و تهدیدها

۳. پیگیری مصوبه یکصد و دومین و یکصدو سومین نشست شورای استان در خصوص مشکلات ناشی از سهمیه‌بندی ارزی کالاهای وارداتی و نحوه تخصیص ارز موضوع "دستورالعمل نحوه انجام و تأیید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳ دفاتر تخصصی وزارت صمت"

۴. پیگیری مصوبه یکصدمین نشست شورای گفتگوی استان در خصوص موضوع "اعلام عدم نیاز حضور فیزیکی کارکنان ثبت شرکتها در پنجره واحد مستقر در اتاق بازرگانی تبریز از سوی اداره کل ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تبریز"

۵. پیگیری مصوبه صد و یکمین نشست شورای استان در خصوص موضوع "بررسی چالشهای ناشی از تغییر و حذف برخی از شاخصهای احراز صلاحیت و اهلیت حرفه‌ای متقاضیان صدور کارت بازرگانی"

دستور جلسه

۱. بررسی مشکلات محدودیت‌های سقف مالیاتی شرکت‌های پیمانکاری عمرانی در سامانه مؤدیان

۲. بررسی مسائل و مشکلات فعالین اقتصادی استان در حوزه استاندارد

خارج از دستور

- طرح موضوع مشکلات احداث واحدهای سوخت‌گیری در داخل تأسیسات واحدهای تولیدی استان

۱ مصوبه استانی	یکصد و پنجمین شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور وزیر اقتصاد	۱۴۰۳/۰۸/۲۴

دستور جلسه

۱. طرح موضوع مشکلات فعالین اقتصادی استان "با حضور جناب آقای عبدالناصر همتی،وزیر محترم اقتصاد و دارایی

۲ مصوبه استانی	یکصد و ششمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی	۱۴۰۳/۰۹/۲۹

دستور جلسه

۱. طرح موضوع ناترازی برق و چالش های پیش روی واحدهای تولیدی از این ناترازی

۲. بررسی مشکلات ناشی از ابلاغ مصوبه شماره ۱۴۰۳/۴۲۲۱۹/۱۰۰ مورخه ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ وزارت نیرو؛ موضوع بهای انرژی برق مشترکان صنعتی

۳. طرح موضوع نحوه تخصیص منابع صندوق توسعه ملی برای پروژه های استانی بخش خصوصی و بررسی دلایل سهم اندک آذربایجان شرقی از منابع ارزی این صندوق

کارگروه ۱	جلسه کارگروه "چالش‌های راه‌اندازی کارگوی هوایی در تبریز"	۱۴۰۳/۰۸/۰۶

نشست توسعه زیرساخت‌های هوانوردی استان آذربایجان‌شرقی با محوریت بررسی چالش‌های حمل‌ونقل بار هوایی در فرودگاه تبریز برگزار شد. در این نشست به مشکلات ناشی از ضعف در خدمات فورواردینگ و تأثیر آن بر بهره‌وری فرودگاه پرداخته شد. همچنین بر ضرورت تأسیس ترمینال کارگو و تجهیز آن با زیرساخت‌های تخصصی تأکید شد.

از جمله چالش‌های مطرح‌شده، انحصار انبار کارگو، کمبود هواپیماهای باری، کاهش پروازهای بین‌المللی، و عدم استفاده بهینه از ظرفیت‌های گمرکی و ترانزیتی فرودگاه بود. این مسائل باعث شده‌اند تنها بخش کوچکی از ظرفیت بار هوایی فرودگاه فعال باشد.

پیشنهادات نشست شامل بهره‌گیری از تجارب فرودگاه‌های موفق، استفاده از ظرفیت مناطق آزاد، واگذاری بخشی از مسئولیت‌ها به بخش خصوصی، و تضمین بازگشت سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌ها بود. تأکید شد که بهبود وضعیت کارگو در فرودگاه تبریز، نقشی کلیدی در تسهیل تجارت و رونق اقتصادی منطقه ایفا خواهد کرد.

کارگروه ۲	جلسه کارگروه "چالش‌ها و نگرانی‌های بخش خصوصی در خصوص افزایش هزینه برق در آذربایجان‌شرقی"	۱۴۰۳/۰۹/۱۰

موضوع جلسه به بررسی چالش‌های ناشی از ابلاغ دیرهنگام مصوبه توانیر و افزایش هزینه‌های برق و ترانزیت در قبوض صنایع اختصاص داشت. نمایندگان بخش خصوصی نسبت به عطف ماسبق بودن تعرفه‌های برق و عدم شفافیت در تعیین تعرفه‌ها اعتراض کردند و تأخیر در ابلاغ مصوبه را موجب ایجاد مشکلات مالی برای واحدهای تولیدی دانستند.

همچنین تأکید شد که افزایش نرخ برق و هزینه‌های تولید تهدیدی برای رقابت‌پذیری صنایع، به‌ویژه صنایع فولادی، است و در صورت ادامه این روند، احتمال تعطیلی واحدهای تولیدی وجود دارد. پیشنهاداتی برای بررسی قانونی بودن افزایش نرخ برق، شفافیت در اطلاع‌رسانی، و ضرورت توسعه زیرساخت‌ها و نیروگاه‌ها مطرح شد.

در پایان، وضعیت برق استان و روش‌های مدیریت مصرف توسط نمایندگان شرکت‌های برق و انرژی توضیح داده شد.

گزارش عملکرد مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

عنوان گزارش	توضیحات
کشورهای موفق نفتی چه اصلاحات صحیحی برای توسعه اقتصادی اعمال کردند؟	این گزارش با بررسی اقتصاد کشورهای نروژ، کشورهای نفتی حاشیه خلیج فارس و اندونزی سیاست‌های موفق اجرا شده را شناسایی کرده است. این گزارش نشان می‌دهد که تفکیک درآمدهای ارزی-ریالی، تعامل گسترده با جهان و اصلاح قیمت انرژی از رویکردهای منطقی برای اصلاح اقتصاد ایران محسوب می شود.
برای تقویت صادرات چه باید کرد؟	این گزارش با بررسی تاثیر نرخ ارز در تقویت صادرات و رشد اقتصادی و چگونگی تعامل بین سیاست پولی، نرخ ارز و صادرات و اثرپذیری رشد اقتصادی از این متغیرها پرداخته است. نتایج این گزارش حاکی از آن است که عدم همسویی سیاست ارزی انبساطی با سیاست پولی انبساطی منجر به کاهش رشد اقتصادی و تخریب صادرات در ایران شده است. این گزارش نشان می دهد که تعدیل نرخ ارز در زمان هایی رخ داده است که اقتصاد کشور با تحریم مواجه شده و افزایش شدید در تورم باعث ایجاد سیاست پولی انقباضی شده است. در چنین شرایطی افزایش نرخ ارز منجر به افزایش صادرات شده و از این طریق در کاهش شدت رکود اقتصادی موثر بوده است. این در حالی است که افزایش نرخ ارز با سیاست پولی انقباضی همراه بوده است و به همین دلیل آثار مثبت آن به دلیل سیاست پولی انقباضی از بین رفته است و این نوع سیاست پولی منجر به رکود عمیق اقتصادی شده است.
چالش‌های اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی	همکاری با شورای گفتگو و تهیه گزارشی مبنی بر پتانسیل های اقتصادی استان آذربایجان‌شرقی و راهکارهای مناسب برای تقویت قدرت اقتصادی استان و ارائه آن در جلسه شورای گفتگو
صادرات غیر نفتی و هوش مصنوعی	همکاری با مرکز بسیج اتاق بازرگانی تبریز و برگزاری همایش بسیج تجار در اتاق بازرگانی تبریز و سخنرانی با موضوع موارد موثر بر صادرات غیر نفتی در اولین روز همایش. در دومین روز همایش همکاری با استاد مدعو و تهیه و ارائه موضوع هوش مصنوعی و کاربرد آن در تجارت
سهم استان آذربایجان‌شرقی از منابع صندوق توسعه ملی	همکاری با شورای گفتگو و تهیه آمار و ارقام مرتبط با منابع ارزی تامین شده توسط صندوق توسعه ملی به تفکیک استان های کشور. این گزارش نشان می دهد که استان آذربایجان‌شرقی با سهم زیر یک درصد از منابع صندوق چندان برخوردار نبوده است.
سهم سبد خوراکی در هزینه خانوار	یکی از موارد بسیار مهم برای خانوار مقدار هزینه پرداخت شده برای تهیه سبد خوراکی است. بررسی ۱۱ قلم کالای خوراکی تعریف شده طبق استاندارد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نشان می دهد که در بین این ۱۱ قلم گوشت و برنج مهمترین اقلام برای هزینه سبد خوراکی محسوب می شوند. همچنین بررسی آماری نشان از آن دارد که تولید داخلی بیشتر با ثبات قیمت همراه بوده و منجر به تقویت قدرت خرید خانوار در تامین مواد خوراکی می شود.
تهیه تحلیل سند بودجه سال ۱۴۰۴	همکاری در تحلیل بودجه سال ۱۴۰۴ و مشخص کردن نقاط ضعف و قوت بودجه ۱۴۰۴ و ارائه توصیه سیاستی برای مرتفع کردن مشکلات بودجه در ایران. این تحلیل نشان می دهد که عدم توازن بین درآمد و مخارج دولت منجر به کسری بودجه می‌شود. در قسمت هزینه های دولت پیش بینی های صورت گرفته برای هزینه جاری همواره با تحقق هزینه همراه بوده است، این در حالی است بودجه‌های عمرانی دولت همواره با عدم تحقق همراه بوده است. بررسی بودجه دولت از قسمت درآمدها نشان از آن دارد که عدم تحقق درآمد نفتی پیش بینی شده منجر به ناترازی در حصول درآمدهای دولت شده است. سایر درآمدهای دولت مانند درآمدهای مالیاتی به دلیل مالیات تورمی همواره تحقق یافته است. در حالت کلی علت کسری بودجه دولت بالا بودن هزینه جاری و کاهش درآمدهای نفتی است.
تهیه سند پشتیبان دیپلماسی اقتصادی	همکاری با امور بین‌الملل و مرکز شتاب صادرات اتاق تبریز و تهیه سند پشتیبان و نقشه‌راه تجارت استان آذربایجان‌شرقی با همسایگان استان. این سند تمامی موارد مهم و حیاتی برای توسعه تجارت از منظر مکان تجارت و کالاهای قابل تجارت تحلیل شده و راهنمای بسیار قوی برای تجار استان محسوب می شود.
تحلیل تجارت خارجی منطقه اوراسیا	یکی از مناطق بسیار مهم برای تجارت خارجی استان آذربایجان‌شرقی تعامل با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا است. برای داشتن دید مناسب از وضعیت تجارت خارجی این منطقه گزارشی با رویکرد تحلیل قدرت بازار کشورهای عضو این منطقه تهیه شده است. این گزارش نشان می دهد که قدرت تجارت خارجی هر یک از کشورهای عضو به چه نحوی بوده است و برقراری ارتباط با این کشور چه مزایا و عوایدی برای اقتصاد استان و ارزآوری و ارزبری آن خواهد داشت.

عملکرد واحد آموزش اتاق بازرگانی تبریز
در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳
برگزاری نزدیک به ۳هزار و ۶۰۰ نفر ساعت دوره آموزشی

ردیف	عناوین دوره آموزشی	حاضرین	مدت دوره	نفر ساعت
۱	دوره آموزشی تبیین قوانین و مقررات مالیات بر ارزش افزوده	۸۰	۳	۲۴۰
۲	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای انجمن صنایع غذایی استان آذربایجان شرقی	۴۰	۲	۸۰
۳	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف استان آذربایجان شرقی	۱۲۰	۳	۳۶۰
۴	تبیین قوانین ومقررات تامین اجتماعی ماهانه ویژه نمایندگان اتاق در هیئت های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با موضوع بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه ای مقاطعه‌کاران	۲۴	۲	۴۸
۵	آموزش مدیریت جانشینی و پرورش استعدادها از درون سازمان با مشارکت انجمن جوانان کارآفرین استان	۹۰	۵	۴۵۰
۶	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای انجمن شرکت‌های دانش‌بنیان استان آذربایجان شرقی	۳۵	۳	۱۰۵
۷	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات کشاورزی آذربایجان شرقی	۳۷	۳	۱۱۱
۸	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه فعالان اقتصادی شهرستان بناب	۲۰	۳	۶۰
۹	دوره آموزشی سلامت محصولات غذایی- کشاورزی	۲۰۰	۴	۸۰۰
۱۰	دوره آموزشی نوآوری در طرح های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی	۷۰	۴	۲۸۰
۱۱	دوره آموزشی نوآوری در طرح های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی	۷۰	۴	۲۸۰
۱۲	دوره آموزشی نوآوری در طرح های صنایع دستی با الهام از آثار تاریخی	۷۰	۴	۲۸۰
۱۳	دوره آموزشی اتاق فرمان صادرات: ابزار هایی برای باز کردن مسیر به سوی بازارهای جهانی	۲۲	۲۰	۴۴۰
۱۴	دوره آموزشی حل و فصل اختلافات فعالان اقتصادی با رویکرد داوری ویژه اعضای انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی استان آذربایجان شرقی	۳۰	۲	۶۰

عملکرد کمیسیون‌های مشورتی اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

رئیس کمیسیون: **یونس اکبرپور پایدار**

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون صنایع و انرژی

حوزه انرژی	تشکیل جلسات متعدد با مسئولان دولتی در حوزه برق و گاز جهت مدیریت گذر از دوران محدودیت با کمترین آسیب به صنایع
	«تبیین مسائل زیرساختی انرژی برق جهت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر» با حضور مدیران دولتی مربوطه
	برگزاری جلسات هم‌اندیشی برای نحوه مشارکت و سرمایه‌گذاری صنایع استان در احداث نیروگاه‌های خورشیدی و تامین منابع مالی مربوطه
	برنامه‌ریزی تدوین پروپوزال طرح سرمایه‌گذاری احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در استان با همکاری صنایع استان و پشتیبانی کارگروه انرژی کمیسیون صنایع جهت ارائه به دولت از طریق هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز
	تشکیل ۲ مورد جلسه کمیته مشاوره انرژی در ۲ واحد صنعتی و ارائه مشاوره و راهنمایی برای احداث نیروگاه خورشیدی
	اقدام مشترک کمیسیون صنایع و انرژی و کمیسیون معادن و فلزات در معرفی کارشناس انرژی به استانداری جهت بررسی محدودیت‌های مصرف انرژی صنایع استان و ارائه تعیین شاخص‌ها برای اعمال محدودیت‌ها با در نظرگرفتن میزان تولید، اشتغال‌زایی و پرداخت به موقع مالیات به دولت از طرف واحدها
حوزه ارتباط صنعت و دانشگاه	برگزاری جلسه مشترک کمیسیون صنایع و انجمن ماشین‌سازان و قطعه‌سازان با دانشگاه آزاد تبریز با موضوع «بررسی راه‌های ارتباط دانشگاه و صنعت قطعه‌سازی در بهره‌وری تولید»
	برگزاری جلسه کارگروه ارتباط با دانشگاه کمیسیون صنایع با دانشگاه تبریز جهت بررسی روند اجرای «فعال‌سازی تفاهم‌نامه همکاری صنعتی و بررسی نرم‌افزار اجرایی جهت جذب دانشجویان و معرفی آنها به واحدهای صنعتی»
	جلسه مشترک کمیسیون صنایع و انجمن متالورژی استان در دانشگاه صنعتی سهند با موضوع «بررسی رشته متالورژی در این دانشگاه و نحوه بهره‌مندی صنایع از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان جهت بهره‌مندی واحدهای انجمن متالورژی در راستای اجرای تفاهم‌نامه همکاری صنعتی دانشگاه‌های استان با اتاق بازرگانی»
	مصوبه کمیسیون مبنی بر تشکیل کنسرسیومی توسط انجمن‌های صنایع همگن خودرو و نیرو محرکه و انجمن صنایع همگن متالورژی استان در محل شهرک فناوری قطعات خودروی تبریز در جهت تجاری‌سازی ایده‌ها
	تشکیل جلسه با دانشکده اقتصاد و مدیریت دانشگاه تبریز جهت استفاده از ظرفیت‌های پژوهشی بازاریابی صنعت کفش استان
حوزه صنایع	بررسی مشکلات شهرک‌های صنعتی استان و طرح راه‌های توسعه کسب وکار شهرک‌ها با استفاده از استراتژی‌های پیشنهادی
	پیگیری پیشنهاد تخصیص یک درصد از ارزش افزوده پرداختی واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی به خود شهرک از طریق شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان
	برنامه‌ریزی تشکیل جلسه با نظام مهندسی ساختمان استان در خصوص بررسی مشکل طولانی بودن صدور مجوزهای احداث در شهرک‌های صنعتی

رئیس کمیسیون: **مهدی امینی**

چکیده اقدامات و محوریت جلسات کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی

کمیته مالیاتی	تشکیل جلسه با مدیرکل و معاونان اداره کل امور مالیاتی استان جهت هم‌اندیشی برای افزایش تعامل و طرح موضوعات و مسائل جاری در حوزه مالیات
	پیگیری اختصاص اتاق ویژه در مکان هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی مرکز استان جهت هماهنگی نمایندگان بند ۳ اتاق و معرفی نماینده اتاق در این خصوص
	از سرگیری برنامه‌های آموزشی اداره کل امور مالیاتی با همکاری اتاق بازرگانی(آموزش تغییرات سامانه مؤدیان)
	بررسی پیشنهادهای اصلاحی دستورالعمل ها و بخشنامه های مرتبط با بخشش جرائم و تقسیط بدهی های مالیاتی، توسط کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی تبریز و پیگیری اصلاح از مراجع مربوطه
	پیگیری موضوع «دائمی کردن افزایش تفویض اختیارات به استان‌ها در بخشودگی جرائم و تقسیط مالیات‌ها» در بسته پیشنهادی اتاق مرتبط با لایحه بودجه سال۱۴۰۴
	برنامه‌ریزی بررسی میزان مطلوب مالیات استان با توجه به ظرفیت استان در سهمیه‌بندی تحقق بودجه سال ۱۴۰۴ و طرح موضوع در هیئت نمایندگان اتاق و شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی و در صورت تصویب، پیگیری از سازمان امور مالیاتی، سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی که متولیان تقسیم سهمیه‌های مالیاتی استان‌ها جهت تحقق رقم پیش‌بینی مالیات در بودجه هستند.
	بررسی مشکلات نمایندگان اتاق در خصوص مشکلات جاری هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی استان
	برنامه‌ریزی برگزاری جلسه با نمایندگان بند ۲ (نمایندگان دادگستری در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی)
	پیگیری مشکل سامانه هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی (مشکل عدم انتخاب نماینده بند ۳ از صنف فعالیت اقتصادی مودی در بررسی پرونده‌ها)
	پیگیری پیشنهاد حذف تبصره ۱۰ ماده ۵۳ قانون مالیات‌های مستقیم در قالب لوایح بودجه‌های سنواتی (مالیاتی که سازندگان مسکن از موعد پیش فروش تا موعد تحویل، تحت عنوان مالیات بر اجاره می‌دهند) از طریق شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی
کمیته تامین اجتماعی	تشکیل جلسه با معاون و مدیران اداره کل تامین اجتماعی استان جهت هم‌اندیشی برای افزایش تعامل و طرح موضوعات و مسائل جاری در حوزه تامین اجتماعی طرح مشکلات هیئت‌های بدوی تشخیص مطالبات طرح مشکلات و انتقادات مرتبط با کارگزاری‌های تامین اجتماعی در بازرسی دفاتر قانونی طرح مشکلات بازرسی از کارگاه‌ها توسط بازرسان اداره و کارگزاری‌ها
	ادامه برنامه‌های آموزشی ویژه نمایندگان کارفرمایان در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی با تبیین بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای پیمانکاران
	بررسی مشکلات جاری نمایندگان اتاق در هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی
	بررسی عملکرد هیئت‌های تشخیص مطالبات شعب تامین اجتماعی استان و نمایندگان اتاق در این هیئت‌ها
کمیته بانکی	تشکیل جلسه با مدیران بانک‌های استان و بررسی برنامه‌های تامین مالی بانک‌ها برای واحدهای تولیدی و صنعتی استان در نیمه دوم سال ۱۴۰۳ و مصوبات جلسه پیگیری ارائه گزارش منابع و مصارف و برنامه حمایتی بانک‌های استان از صنعت و معدن تشویق بخش خصوصی توسط اتاق بازرگانی جهت پرداخت معوقات تسهیلات بانکی (ارزی و ریالی) فرهنگسازی و تشویق و ترغیب بخش خصوصی توسط اتاق بازرگانی نسبت به استفاده از روش‌های نوین تامین مالی. اتاق بازرگانی تبریز در تداوم برنامه‌های آموزشی خود، برگزاری کلاس‌های آموزشی برای فعالان اقتصادی جهت آموزش نحوه تامین مالی جایگزین منابع بانکی همچون اعتبارات اسنادی داخلی و .... و تامین مالی از بازار سرمایه با استفاده از روش‌های متنوع این بازار اعم از استفاده از ظرفیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری، استفاده از مسیر اوراق (گام، صکوک و ...) و تامین مالی جمعی و ... اقدام کند. پیگیری انتقال منابع صنعتگران و شرکت‌های بزرگ استان از خارج از استان به بانک‌های استان تشویق و ترغیب انتقال منابع و وجوهات صنعتگران استان از بانک‌های تهران و سایر استان‌ها به استان پیگیری انتقال منابع ادارات دولتی و شرکت‌های بزرگ استان از جمله مس سونگون از تهران به استان

چکیده اقدامات و محوریت جلسات
کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی

کمیته کار

برگزاری جلسه هم‌اندیشی رؤسای انجمن‌های صنفی کارفرمایی با نمایندگان کارفرمایان در مراجع دعوی و مصوبات جلسه انجمن‌های صنفی کارفرمایی افراد حائز شرایط را جهت نمایندگی در هیئت‌های تشخیص کار معرفی کنند.
کانون کارفرمایی استان با شرکت‌های خدماتی شهرک‌های صنعتی مکاتبه و درخواست کند تا شرکت‌ها، افراد حائز شرایط را جهت نمایندگی در هیئت‌های تشخیص کار معرفی کنند.

بررسی «مسائل مرتبط با گروه‌های شغلی مشاغل سخت و زیان‌آور واحدهای فولادی» با همکاری کمیسیون معادن و فلزات

برنامه‌ریزی برگزاری دوره‌های آموزشی «ضوابط قانونی انجام آلایه‌سنجی و حذف عوامل و صفت سخت و زیان‌آور» از مشاغل گروه الف و صیانت از منابع انسانی با همکاری کمیسیون معادن و فلزات

رئیس کمیسیون: **امید اسمعیل ظفر**

چکیده اقدامات و محوریت جلسات
کمیسیون معادن و فلزات

بررسی محدودیت مصرف گاز صنایع فولادی استان و تامین سوخت دوم با در نظرگرفتن میزان مصرف انرژی هر واحد

اقدام مشترک کمیسیون معادن و فلزات و کمیسیون صنایع و انرژی در معرفی کارشناس انرژی به استانداری جهت بررسی محدودیت‌های مصرف انرژی صنایع استان و ارائه تعیین شاخص‌ها برای اعمال محدودیت‌ها با در نظرگرفتن میزان تولید، اشتغال‌زایی و پرداخت به موقع مالیات به دولت از طرف واحدها

بررسی مسائل مرتبط با گروه‌های شغلی مشاغل سخت و زیان‌آور واحدهای فولادی با همکاری کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی

برنامه‌ریزی برگزاری دوره‌های آموزشی «ضوابط قانونی انجام آلایه‌سنجی و حذف عوامل و صفت سخت و زیان‌آور از مشاغل گروه الف و صیانت از منابع انسانی با همکاری کمیسیون بانک، مالیات، کار و تامین اجتماعی»

پیگیری تشکیل کارگروه HSE در حوزه معادن استان جهت جلوگیری از وقوع حوادث در معادن استان

پیگیری مشترک با کمیسیون صنایع و انرژی در خصوص شفافیت در اعلام برنامه‌های محدودیت مصرف برق و گاز در خارج از شهرک‌های صنعتی و بارگذاری برنامه‌ها در سایت اینترنتی این شرکت‌ها

برنامه‌ریزی برگزاری جلسات مشترک با کمیسیون صنایع و انرژی جهت ارائه طرح توجیهی و آگاه‌سازی صنایع فولادی برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر به ویژه نیروگاه‌های خورشیدی

رئیس کمیسیون: **سید یوسف حسینی**

چکیده اقدامات و محوریت جلسات
کمیسیون صادرات و مدیریت واردات

بررسی مشکلات مربوط به واردات محصولات کشاورزی (۵ محصول بادام هندی، مویز، مغز گردو، مغز بادام و مغز فندق)

میزان مصرف سالیانه کالاهای پنج‌گانه مطرح شده در جلسه، توسط اتحادیه آجیل و خشکبار استان برآورد شود و در اختیار کمیسیون قرار گیرد.

اطلاعات مربوط به واردات کالاهای پنج‌گانه مطرح شده در جلسه توسط گمرک تبریز در اختیار کمیسیون قرار گیرد.

بررسی کارشناسی محدودیت واردات محصولات کشاورزی مذکور با استفاده از داده‌های اتحادیه و گمرک و سپس ارجاع موضوع به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی

پیگیری پیشنهاد تفویض مراحل ثبت سفارش و اخذ مجوز واردات محصولات کشاورزی مذکور به استان

رئیس کمیسیون: **نوید امجد**

چکیده اقدامات و محوریت جلسات
کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود محیط کسب‌وکار

بررسی تبصره ۴ ماده ۱۸ قانون قاچاق کالا و ارز مرتبط با فرآورده‌های نفتی و دارو

بررسی مشکلات اجرایی سامانه جامع تجارت

بررسی مشکلات اجرایی سامانه‌های الکترونیکی و هوشمند نظارت بر فرآیندهای واردات، صادرات، حمل و نگهداری کالاها

برنامه‌ریزی برگزاری کارگاه‌های آموزشی و تبیینی قانون قاچاق کالا و ارز برای فعالان اقتصادی استان

بررسی نحوه تدوین و ارائه پیشنهادها در مورد لایحه بودجه سال ۱۴۰۴(تبصره های مرتبط با حوزه تخصصی کمیسیون)

بررسی زمینه‌های همکاری اتاق بازرگانی در رویداد نوآوری و فناوری ربع رشیدی (رینوتکس ۲۰۲۴) - هماهنگی با اتاق‌های استان‌ها و انجمن‌های بخش خصوصی جهت مشارکت و بهره‌مندی از این رویداد

هماهنگی با انجمن‌های تخصصی صنایع غذایی و کشاورزی استان جهت حضور و بهره‌مندی فعالان اقتصادی از نمایشگاه تخصصی فناوری زیستی، کشاورزی و صنایع غذایی (رینوتکس ۲۰۲۴) در دانشگاه مراغه

بررسی مطالبات و چالش‌های حوزه تخصصی کمیسیون با حوزه عملکردی سازمان توسعه تجارت

رئیس کمیسیون: **بشیر جعفری**

چکیده اقدامات و محوریت جلسات
کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست

اقدام مشترک با کمیسیون کشاورزی اتاق ایران در برگزاری کارگاه آموزشی «روند تولید محصولات غذایی- کشاورزی سالم» در شهر بناب با حضور فعالان اقتصادی، تولیدکنندگان، تجار، تشکل‌های بخش کشاورزی، نمایندگان سازمان‌های دولتی و رؤسا و اعضای کمیسیون‌های کشاورزی اتاق‌های بازرگانی کشور

برگزاری جلسه مشترک با کمیسیون کشاورزی اتاق ایران با حضور رؤسای کمیسیون‌های کشاورزی اتاق‌های کشور و معاون اقتصادی و برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی با موضوع «راهکارهای مدیریت یکپارچه زنجیره تولید و تجارت محصولات سبز از مزرعه تا سفره؛ از تولید تا صادرات» و ارائه ۲۳ مورد پیشنهادهای اصلاحی مرتبط با مصوبات، دستورالعمل‌ها و رویه‌های جاری با عناوین
مشکلات تجاری، FATF، رفع تعهد ارزی، مشکل بخشنامه‌های خلق‌الساعه، مشکل سموم باقیمانده و فلزات سنگین در زنجیره تولید محصولات کشاورزی، واردات نهاده‌ها، لزوم تطبیق با استانداردهای بازارهای هدف، رفع موانع غیرتعرفه‌ای، تدوین برنامه جامع ملی سلامت محصولات کشاورزی یا غذایی ایجاد و تولید برق از طریق پنل های خورشیدی یارانه‌ای در مناطق کشاورزی، کشت فراسرزمینی، واردات کانتینرهای یخچال‌دار و تامین کارت سوخت آن‌ها، مجوز واردات گندم برای کارخانجات آرد با هدف صادرات، حمایت از تولید بذور سبزی و صیفی‌جات در داخل، مشکل کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف، رفع نبود یا تزریق قطره چکانی تسهیلات به بخش کشاورزی، اجرای ماده ۳۸ نظام مدیریتی آب برنامه هفتم توسعه کشور مرتبط با هزینه‌کرد، عوارض نیم درصد صادرات از ارزش محصولات کشاورزی و غذایی پرآب برای اجرای طرح‌های افزایش بهره‌وری آب، لزوم حمایت، هدایت و مدیریت یکپارچه نخود و نخودچی از مزرعه تا سفره
استخراج نسخه‌های جدید مسئولیت اجتماعی تحت عناوین «کشاورز مسئول»، «تولیدکننده مسئول»، «فرآوری کننده مسئول»و «صادرکننده مسئول» و ترویج آن توسط وزارت جهاد کشاورزی و اتاق بازرگانی و ایجاد مدیریت یکپارچه در حوزه کشاورزی، با توجه به اینکه ایجاد زنجیره ارزش بدون ایجاد مدیریت یکپارچه امکان‌پذیر نیست. (این امر مستلزم بازتعریف ساختارها، ترویج تفکر سیستمی، بهره‌گیری از ظرفیت‌های بین رشته‌ای و جایگزینی پروسه‌نگری به جای پروژه‌محوری است).

برگزاری نشست مشترک با معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان با محوریت «ارتقای تولید کمی و کیفی محصولات گواهی شده گیاهی استان»
تبیین کشاورزی قراردادی به‌ویژه در محصولات باغی استان
هماهنگی نحوه نظارت بر محصولات صادراتی گواهی شده استان
تهیه شیوه‌نامه اجرایی دستورالعمل‌های فنی تولید محصولات گواهی شده صادره از مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان با همکاری و تقسیم وظایف بین با همکاری سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان، معاونت تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی، مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان، مدیریت باغبانی سازمان، مدیریت حفظ نباتات سازمان، اتاق اصناف کشاورزی استان و مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان و اتاق بازرگانی تبریز

برگزاری جلسه با معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد تبریز با موضوع همفکری برای برگزاری رویداد ملی محیط زیست و توسعه پایدار

آمار عملکرد امور کارنه‌تیر اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

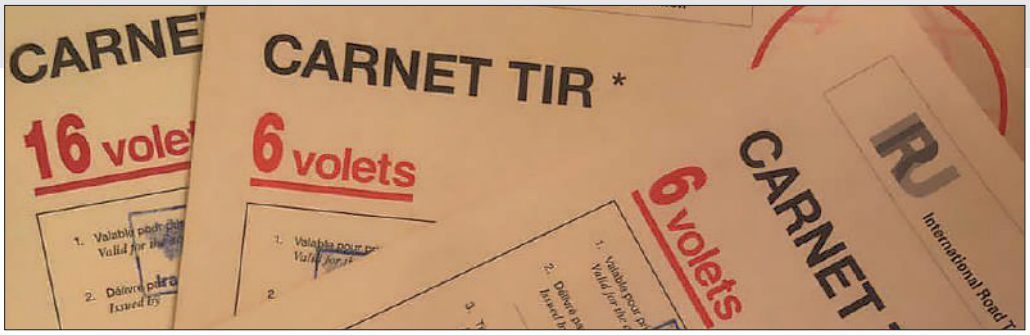

امور کارنه‌تیر در ۳ ماهه مهر، آبان و آذر سال ۱۴۰۳، اقدام به خرید **شش هزار و ۸۵۵** فقره کارنه‌تیر کرده است.

ماه	شورا	تمدید گواهی	ابطال گواهی	صدور گواهی	عودت	ثبت صادرات	ثبت واردات	خرید
مهر	۱۲۲	۸۷	۱۱۱	۱۳۳	۲۴۸۱	۸۸۸	۱۵۳۹	۲۱۷۶
آبان	۱۷۴	۸۲	۱۲۰	۲۱۸	۱۹۷۷	۷۰۵	۱۲۵۶	۲۶۰۶
آذر	۱۲۹	۶۱	۸۹	۱۶۳	۱۹۸۱	۶۶۰	۱۳۱۶	۲۰۷۳
جمع کل	۴۲۵	۲۳۰	۳۲۰	۵۱۴	۶۴۳۹	۲۲۵۳	۴۱۱۱	۶۸۵۵

آمار صدور و تمدید کارت بازرگانی اتاق تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز در راستای عمل به وظایف خود در ۳ ماهه مهر، آبان و آذر سال ۱۴۰۳، اقدام به صدور و تمدید **۸۰۴** فقره کارت بازرگانی و **۸۰۴** فقره کارت عضویت کرده است.

کارت بازرگانی	
حقیقی صدور	۱۵۲
حقوقی صدور	۲۶۵
حقیقی تمدیدی	۱۰۷
حقوقی تمدیدی	۲۸۰
جمع کل	۸۰۴

کارت عضویت	
حقیقی صدور	۱۵۳
حقوقی صدور	۲۵۸
حقیقی تمدیدی	۱۲۶
حقوقی تمدیدی	۲۶۷
جمع کل	۸۰۴

آمار صدور گواهی مبدأ اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

ردیف	ماه	تعداد گواهی مبدا صادره				وزن ناخالص (KG)	ارزش ($)
		مرکز خدمات صادرات استان	گمرک سهلان	جلفا	بناب		
۱	مهر	۱۵۳۶	۴۳	۷	۲۹	۵۴,۰۴۹,۱۰۹	۵۴,۳۹۲,۷۸۹
		جمع: ۱۶۱۵					
		مرکز خدمات صادرات استان	گمرک سهلان	جلفا	بناب		
۲	آبان	۱۸۴۴	۲۰	۳	۵۸	۵۱,۵۰۹,۶۴۷	۵۹,۴۵۵,۸۲۸
		جمع: ۱۹۲۵					
		مرکز خدمات صادرات استان	گمرک سهلان	جلفا	بناب		
۳	آذر	۱۸۱۶	۱۷	۷	۶۱	۴۹,۷۲۰,۳۷۳	۶۰,۶۵۹,۵۰۱
		جمع: ۱۹۰۱					
		مرکز خدمات صادرات استان	**گمرک سهلان**	**جلفا**	**بناب**		
۴	جمع	۵۱۹۶	۸۰	۱۷	۱۴۸	۱۵۵,۲۷۹,۱۲۹	۱۷۴,۵۰۸,۱۱۸
		جمع: ۵۴۴۱					

عملکرد روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز در سه ماهه پاییز ۱۴۰۳

واحد روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، به عنوان حلقه واصل و رابط بین دفاتر، امور مختلف اتاق، سازمان‌های دولتی و اعضای اتاق، وظیفه هماهنگی، اطلاع‌رسانی و فرهنگسازی را بر عهده دارد.

این واحد طی در سه ماهه مهر، آبان و آذر ۱۴۰۳، ۹۰ مورد خبر و ۶۱ مورد گزارش تصویری مربوط به جلسات و رویدادهای مهم اتاق را تولید کرده است. همچنین ۸۰ مورد اعلان مربوط به آخرین اتفاقات حوزه بخش خصوصی از قبیل برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی قوانین، بخشنامه‌ها و اطلاعیه‌ها منتشر کرده است. ۲۱۹ مورد تولید محتوا در شبکه‌های اجتماعی اتاق شامل تلگرام و واتس‌اپ و تولید ۲۱۷ پست و ۷۲ استوری در شبکه اجتماعی اینستاگرام از دیگر اقدامات روابط عمومی طی این مدت بوده است.

این واحد همچنین طی این مدت اقدام به تولید و پخش بیش از ۶۰ کلیپ، تیزر و موشن‌گرافی کرده است.

انتشار ویژه‌نامه بیست و هشتمین همایش ملی توسعه صادرات غیرنفتی و بیستمین شماره نشریه اتاق بازرگانی تبریز از دیگر فعالیت‌های صورت گرفته در این مجموعه است.

ردیف	عملکرد مرداد و شهریور ماه	مجموع
۱	خبر، اعلان و گزارش تصویری منتشر شده در سایت	۲۳۱
۲	تهیه گزارش اختصاصی از نمایشگاه‌های ملی و استانی	۲
۳	تولید محتوای کانال تلگرام	۲۱۹
۴	تولید محتوای کانال واتساپ	۲۱۹
۵	تولید محتوای اینستاگرام	۲۸۹
۶	کلیپ و تیزر	۶۰
۷	چاپ و انتشار	۲

شرکت تولیدی (سهامی خاص)

مهراصل

متخصص تهویه و تبرید

انتخاب به عنوان واحد نمونه
صنعتی ایران در سال ۱۴۰۳

چهار دوره صادرکننده برتر ایران در سال های ۱۳۹۴، ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۲

دانش، بنیان کار ماست

شرکت مهراصل، با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و تعهد به کیفیت، افتخار دارد در صنعت تهویه و تبرید به عنوان یکی از صادرکنندگان برجسته در بازارهای بین‌المللی شناخته شود. حضور پرقدرت ما در کشورهای منطقه، CIS و سایر نقاط دنیا، گواهی بر تعهد ما به ارائه محصولات با کیفیت برتر است. به همراه تیم حرفه‌ای و پیشرو، مهراصل به استانداردهای جهانی پایبند است و با تولید محصولاتی ماندگار، مسیر توسعه صادرات ایران را هموار می‌کند.

- **صادرات به بیش از ۲۰ کشور**
- **تولید محصولات مطابق با استانداردهای بین‌المللی**
- **افتخار بیش از ۳۰ سال تجربه در صنعت تهویه و تبرید**

آدرس کارخانه: تبریز، شهرک صنعتی شهید سلیمی

تلفن تماس کارخانه: ۰۴۱۳۴۳۲۸۹۴۱-۵۰

تلفن تماس دفتر تهران: ۰۲۱۸۳۶۴

وب سایت: www.mehrasl.ir

آدرس ایمیل: headoffice@mehrasl.ir

- محصولات صادراتی ما شامل سیستم‌های تهویه و تبرید، لوله‌ها و اتصالات مسی، عایق‌ها و سایر تجهیزات مرتبط با تهویه و تبرید می‌باشد.

غرب پانل

Company FOOLAD GHARB

SANDWICH PANELS

انواع ساندویچ پانل های مُدرن پلی یورتان

6085812001

TÜV international

ISO 45001:2018
ISO 14001:2015
ISO 9001:2015

CE

IMS

۰۴۱-۶۲۰۶

WWW.FOOLADGHARB.COM